ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙ...

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 1 (328) | П'ЯТНИЦЯ, 6 січня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1

Комсомольське життя

На порядку денному — внутріспілкова дисципліна

Вузівський комітет перевірив стан сплати внесків на всіх факультетах. Безрадісною виявилась картина на факультетах автоматики і мікроелектроніки та обчислювальної техніки. Мало того, що на ФАМі не була проведена звірка членів комсомолу, що свідчить про недопустиму занедбаність обліку (з 27 груп звірку не пройшли 11). Там виявилося, що, приміром, внески групи І-ПМП-86 не здавалися з травня минулого року, 2-ПМП-87 — з червня, на II, IV і V курсах не підтримують матеріальний зв'язок з Спілкою з початку навчального року. Перелік інших груп і курсів можна було б продовжити.

Не кращі справи і на ФОТ: з 43 груп в 27 виявлено теж недоплату внесків впродовж кількох місяців. Це, зокрема, стосується груп І-КІВ-87, 2-ЕОМ-87, 5-ЕОМ-87, 1-КІВ-88 та інших.

А сталося це тому, що секретарі комітетів ФАМ і ФОТ І. Ільяшов і Ю. Олівко, їх заступники, члени факультетських комітетів, групкомсорги безвідповідально ставляться до виконання найпринциповіших вимог Статуту спілки. Іншими словами, у них притуплено почуття обов'язковості перед тими, хто їм довірив лідерство в комсомольських осередках.

З аналогічним критерієм слід підійти і до таких фактів грубого порушення спілчанської дисципліни, як порушення статутних вимог п проведенні звітно - виборної кампанії, зрив висунення кандидатів до складу розширеної вченої ради інституту, що мало місце на факультеті обчислювальної техніки, неявку без поважних причин на засідання вузівського комітету, заступника секретаря комітету ФАМ С. Твердохліба.

Звичайно, комітет ЛКСМУ інституту не міг пройти мимо цих грубих порушень комсомольської дисципліни. Дане питання стало предметом гострої і принципової розмови на його засіданні.

Відтак І. Ільяшову (він працює секретарем к/к ФАМ трохи більше місяця) оголошено догану, його заступнику С. Твердохлібу, який працює 3-й рік, — сувору догану з занесенням до облікової картки, колишньому секретарю М. Загрії — сувору догану. Таке ж суворе стягнення отримав і Ю. Оливко — секретар комітету ФОТ.

Що ж потрібно зробити комітетам ЛКСМУ ФАМ і ФОТ для виправлення становища, зміцнення внутріспілкової дисципліни, поліпшення організаційної роботи?

Насамперед, комсомольському виборному активу факультетів слід ще раз звернутися до Статуту ВЛКСМ, інших нормативних документів, засвоїти їх вимоги і положення. Ну і, звичайно, в якнайкоротший строк повсюдно ліквідувати заборгованість по членських внесках.

Варто, щоб заступник секретаря комітету комсомолу вузу І. Борисенко, якій доручено займатися оргроботою, посилила контроль за дотриманням в факультетських організаціях організаційно - статутних вимог. Зрештою, потрібно більше бувати в низових осередках, частіше спілкуватися з активом, рядовими комсомольцями, краще працювати з спілчанською молоддю. А позитивні наслідки, повірте, не забаряться. Це і буде конкретним внеском у перебудову інституту.

В. ПОПОВ,
заступник секретаря комітету ЛКСМУ інституту.

Комсомол і студентство

Такою, в основному, була тема розмови на зустрічі секретарів: обкому комсомолу **Марини Коваль**, міськкому — **Олександра Домбровського**, Ленінського райкому — **Надії Гапієвої** зі студентами факультету обчислювальної техніки, які запросили до себе цих комсомольських лідерів.

Дискусія, діалог, гострі репліки, суперечки — всі ці усні «жанри» гласності й демократизму використовувались учасниками зустрічі, котрі говорили про наболіле відверто і принципово, сперечались і радили, критикували і намагались знайти спільні точки зору з того чи іншого приводу.

В принципі, не було вирішено нічого, але зустрічі такі, безперечно, корисні,навіть дуже. І насамперед тим, що виносять на люди «кабінетні секрети», дають змогу нашим ватажкам бути ближчими до маси, краще знати її потреби, запити, настрої і можливості.

Про звіт ректора

28 грудня **І. В. Кузьмін** звітував перед представниками колективу і розширеним засіданням вченої ради інституту про дванадцять років своєї діяльності на посаді ректора ВПІ.

В обговоренні звіту взяли участь **В. Огородников, В. Шолохов, В. Погосян, І. Матвеєв, Д. Соболь, В. Кузьмінов, М. Вальдман, В. Черній, Г. К. Корчинський, В. Кожем'яко, А. Банников, О. Пальчук, М. Філинюк**, заступник начальника управління керівних і підготовки науково - педагогічних кадрів Мінвузу УРСР **В. І. Наливайчук.**

Розширена рада таємним голосуванням прийняла рішення про продовження повноважень ректора. За таке рішення голосувало 69 чоловік, проти — 62.

В планах вузу

НА ПЕРШУ МОДЕЛЬ

госпрозрахунку з 1 червня нового року переходять підрозділи науково - дослідної частини і наукових кафедр інституту. Проте вчені і співробітники кафедри АІВТ, СКТБ «СПЕКЛ». лабораторії ТЕД і ЕМС з 1 січня 1989 року вже розпочали працювати за статусом другої моделі господарського розрахунку.

Питання про впровадження фінансово - економічних методів в організацію науково - дослідних робіт обговорено на розширеному засіданні вченої ради нституту 28 грудня минулого року. З інформацією з цього питання виступив проректор по науковій роботі С. Й. Ткаченко.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ І ВИКЛАДАЧІВ

у республіканському виробничо - поліграфічному об'єднанні «Укрвузполіграф» в цьому році виходять з друку, підготовлені вченими ВПІ, підручники і посібники. Їх авторами є доценти В. Д. Дель, В. О. Поджаренко, М. С. Сапон, професор Л. О. Шарейко, три групи науковців під керівництвом професорів О. П. Стахова, Д. Б. Налбандяна і доцента В. П. Кожем'яки.

В СКТБ «МОДУЛЬ»

розпочнеться будівництво інженерно - лабораторного корпусу на 4 тисячі квадратних метрів. Колектив науковців бюро включиться в роботу секції комп'ютерів Фібоначчі в міжнародному комп'ютерному клубі, розгорне діяльність в рамках комплексного наукового проекту відновно-тривких обчислювальних систем, який виконується нині Академіями наук країн РЕВ.

В РЕКТОРАТІ

2 січня на засіданні ректорату звітував про свою роботу на Всесоюзному з'їзді працівників народної освіти професор В. А. Огородников, який був одним з делегатів від Вінницької області. Він ділився враженнями від перебування на з'їзді, розповів про основні напрямки перебудови, що стосуються вищої освіти, про головні проблеми, що порушувались.

На засіданні ректорату заслухано і уточнено проект спільного наказу ректора і начальника обласного управління народної освіти про розширення шефських зв'язків між нашим інститутом і школами обласного центру з метою поліпшення профорієнтаційної роботи.

МІСЦЕ СТАЖУВАННЯ — МЮНХЕН

або як готують інженерів у ФРН

33-х річний доцент кафедри теоретичної механіки, кандидат технічних наук С. М. НАБОЙЩИКОВ, нині докторант ВПІ, нещодавно повернувся з технічного університету, що в м. Мюнхені (ФРН), де він протягом 11 місяців проходив наукове стажування, організоване в порядку обміну науковими кадрами на основі угоди між Держкомітетом по народній освіті СРСР і Академічною службою наукового обміну Мюнхенського технічного університету.

На прохання редакції Сергій Михайлович ділиться окремими спостереженнями і враженнями від перебування у західнонімецькому вузі.

— Насамперед відзначу зразкову організацію стажування. Для мене були створені всі необхідні умови для успішної роботи по вивченню динаміки і міцності машин, приладів і апаратури. Університет виділив окрему робочу кімнату, персональний комп'ютер. Бібліотека вузу щотижня надсилала у ксероскоповому виконанні найостаннішу інформацію з обраної мною наукової теми, що видрукована в періодиці і виданнях промислово-розвинутих країн світу.

Безпосереднім місцем стажування стала група надійності конструкцій, очолювана Рудігером Раквіцем, який, до речі, був моїм науковим керівником.

За час перебування в мюнхенському університеті я мав змогу ознайомитися з особливостями підготовки інженерів в цій країні.

Одразу зауважу, що тамтешні студенти отримують міцні наукові знання і солідну практичну підготовку. Вона дає їм можливість по закінченню навчання, яке триває тут шість років, претендувати не лише на інженерні посади в будівельних фірмах, а й заиматися науковою діяльністю.

На відміну від нашої вищої школи, де існує принцип планування набору і випуску, і в залежності від цього встановлюються штати і посадові оклади, в західнонімецьких вузах штатний розклад визначається сумою коштів, асигнованих інституту чи університету. Однак формування набору, а тим більше випуску, носить спонтанний характер. Міняються часи, міняються погляди молоді на ту чи іншу професію, її престижність, коливається рівень оплати спеціаліста, зрештою, авторитетність учбового закладу.

Тому співвідношення між набором і випуском, якісний склад вступників, строк навчання — є величини динамічні.

Приміром, за десять останніх років набір до будівельного інституту Мюнхенського техуніверситету становив в середньому близько трьохсот чоловік, (а в 1987—171, 1988 — 167). Тим часом, число випускників, які захистили дипломні роботи, не перевищувало 50—70. Середній балл по дипломному проекту складав 2,7—2,9. (У ФРН шкала оцінок така: 1 — 1,2 балли — відмінно, 1,3—1,5 — дуже добре, 1,6—2,5 — добре, 2,6—3,5 — задовільно, 3,6—4 балли — незадовільно, що призводить до відмови у видачі диплому). Строк навчання коливається від 11,7 до 12,7 семестра.

Поскільки я стажувався в одному з інститутів університету, який готує інженерів - будівельників, то мав змогу спілкуватися з багатьма студентами і випускниками.

Спад набору в 1987 і 1988 роках вони пов'язують з втратою престижу спеціальності, різким скороченням обсягів капітального будівництва в країні. І все ж більша частина випускників, отримавши хорошу загальну інженерну підготовку, влаштовується на роботу у крупні науково - виробничі не будівельні фірми і спеціалізується там в різних напрямках механіки, обчислювальної техніки, технології або проектних розробок.

Вище я наводив середньооціночний бал по дипломних роботах. Він досить красномовно свідчить про високу вимогливість при їх захисті. Відмінну оцінку отримують тільки дуже обдаровані і всебічно підготовлені випускники. Таке трапляється тут не часто.

Кілька слів про організацію навчального процесу. Зішлюсь на випускову кафедру масивних конструкцій. На ній читаються лише спеціальні і наукові курси. Постійний викладацький склад невеликий. Середня навантаженість викладача не перевищує 300—350 годин на рік. При цьому професори й доценти читають тільки ті курси або їх розділи, в яких вони є науковими спеціалістами. Не випадково, що такі лекції насичені останніми науковими даними, положеннями, висновками. Обмежена аудиторна навантаженість наставників пояснюється тим, що велика кількість навчального матеріалу опрацьовується студентами самостійно.

Для читання розділів і курсів, по яких кафедра не має наукових спеціалістів, тимчасово запрошуються викладачі з інших вузів, висококваліфіковані практики. Такий підхід до навчання майбутніх інженерів забезпечує сучасний науковий і виробничий рівень лекційних курсів. І якщо до цього додати, що згадана вище кафедра має угоди з крупними будівельними фірмами, що дозволяє організовувати ефективну виробничу практику студентів, повчальні екскурсії, то не важко уявити ступінь професійної підготовленості вихованців університету.

...ОПОРА

...на ...о ка-...танцій, ...окоїла не-... приладів ...ного контролю ... електромереж.

...рава в тому, що іс-...уючі типи приладів, які встановлені на лініях електропередач, зокрема у Вінницькому регіоні, були непридатними для діагностики, не давали картини пошкоджень, які в основному виникали через однофазне замикання електроструму на землю. Ці пристрої не виконували свого безпосереднього призначення — не попереджували енергетиків про можливість замикання. До того ж вони не були позбавлені чутливості і при визначенні місця аварійної ситуації у ранній стадії розвитку.

А коли так, то при першому — ліпшому замиканні лінії на землю воно у багатьох випадках переходило у двофазне і цим створювалася небезпека для людей, сільськогосподарських тварин. І все через те, що при замиканні грунт стає хоч і слабким, але провідником струму. Проте, маючи опір, він поступово нагрівається, просихає, і створює видимість відсутності фактичного пошкодження мережі.

Пильність чергових змін енергетиків — експлуатаційників ліній і на місцях споживання енергії притуплялася, хоча аварійний стан насправді існував. Бо й сухий грунт не гарантував безпеки. Та варто було випасти хоч невеликому дощеві, як тут же виникало замикання струму на землю, а ураження від нього непомірно зростало. Від завчасно не знешкоджених замикань гинули люди, не перелічити травмованих. А скільки перевелось електрообладнання, великої і малої рогатої худоби, коней.

Збитки непоправні. А все тому, повторюю, що донедавна існуючі прилади контролю ізоляції були неспроможні виконувати своїх діагностичних функцій. Та коли до цього ж додати послідовне розширення електромереж, щорічне зростання кількості споживачів струму, то відсутність надійних високочутливих приладів по запобіганню подібних пошкоджень і пов'язаних з ними людських жертв, вже не можна було віднести до супутних і незворотних явищ.

Такі з кожним роком збільшувані випадковості поступово переросли у народногосподарську проблему, розв'язання якої вимагало конструктивного втручання досвідчених вчених — енергетиків, висококваліфікованих спеціалістів по контролю ізоляції електромереж.

У Вінницькому політехнічному інституті таким виявився В. М. Кутін. Він і започаткував розробку принципово нового приладу, який би гарантував точний і безперервний діагноз замикання на землю на всіх без виключення лініях. Були у той же час у Василя Михайловича і виховані ним, і навчені ним однодумці, — прихильники цього новаторського задуму...

Ще в студентські роки, навчаючись на енергофаці Олександр Кобилянський привернув увагу доцента Кутіна тим, що всерйоз захопився дослідженнями перехідних процесів в пристроях релейного захисту і автоматики. Їх актуальність не викликала сумнівів у викладачів кафедри. Студента підтримали, допомогли, надали потрібну апаратуру. Результати досліджень лягли в основу дипломної роботи, яку він блискуче захистив, а на всесоюзному конкурсі вона була відзначена дипломом першого ступеня. З повним правом Кутін міг поділити успіх свого учня і в подальшому покластись на нього в розробці такого пристрою.

Та Олександра призвали до армії. Служив він на совість, за що і отримав короткочасну відпустку додому. Перебуваючи у ній, сержант в один з таких відпускних днів завітав на кафедру до свого учителя.

— Поки служба йде, не облишай рідну енергетику. Подаю ідею...

Зводилась вона до того, щоб різко підвищити чутливість приладу по безпосередньому контролю ізоляції в межах напруги 6—35 кіловат.

Існуючі такого типу прилади були неспроможні попереджувати пошкодження електромережі. Отже, постало завдання створити принципово новий контрольний прилад, надавши йому і функції діагностики, пошуку точних місць аварії.

Пропозиція наставника захопила Кобилянського. У вільні від армійської служби години сідав за галузеві журнали, перечитував технічну літературу. Збагачувався знаннями, виношував підходи до розв'язання поставленої перед ним проблеми. Мріяв про аспірантуру.

А коли зняв сержантські погони, впритул підійшов до створення приладу. І тема його кандидатської дисертації теж була підпорядкована захисту електроустановок від замикання на землю. Захистився в 1985 році на вченій раді Київського політехнічного. На той час двадцятисемирічний кандидат технічних наук вже працював на кафедрі Кутіна, з допомогою вінницьких енергетиків П. І. Ванжули, В. П. Бондарчука, В. П. Бегуна приступив до промислового випробування сконструйованого нового приладу. На поміч не раз приходили співробітники кафедри. Дослідний зразок приладу довів свою працездатність на Гніванській підстанції.

В подальшому винахідницька робота О. В. Кобилянського була пов'язана зі створенням приладу для пошуку місць пошкодження в мережах постійної напруги. Тут молодий винахідник тісно співробітничав з О. Є. Рубаненко. Випробування проходили на Вінницькому підприємстві електромереж і Дністровській ГЕС. Результати перевершили найкращі сподівання.

Нині О. В. Кобилянський — заступник декана енергофаку по науковій роботі. Він автор 19 винаходів, 12 раціоналізаторських пропозицій, готується до захисту докторської дисертації. Теми не зраджує. Власне, вона є продовженням і поглибленням кандидатської. Позаторік йому було присвоєно звання «Кращий молодий винахідник УРСР». Він дипломант ВДНГ республіки.

Є у ВПІ ще один молодий вчений, який теж удостоївся таких же престижних звань. Це — Тимченко Леонід Іванович. Один з провідних спеціалістів вузу в галузі нового напрямку розвитку сучасної комп'ютерної техніки — оптоелектронних обчислювальних улаштувань логіко - часового типу.

В його особистому архіві вже нараховується понад сімдесят авторських свідоцтв на винаходи і позитивних рішень на них. І це в тридцятирічному віці! Заслуговує уваги винайдений ним спосіб паралельного складання групи часових інтервалів, який дав поштовх розвиткові нової перспективної наукової тематики, яка займається створенням оптоелектронних паралельних обчислювальних комп'ютерів. На її остаточне оформлення науковець під керівництвом доцента, завідуючого кафедрою машинної графіки В. П. Кожем'яко витратив кілька років. Зате зараз швидкість обробки інформації зросла непомірно, істотно поліпшилась ефективність виконання обчислень

В співавторстві з В. П. Кожем'яко Леонід Іванович підготував монографію, яка вийшла торік у видавництві «Наукова думка». Праця молодого науковця стала цінним посібником для фахівців з оптоелектроніки. Ідеї книги народжувалися в пошуках найбільш оптимальних рішень, в дискусіях зі знавцями цієї справи. Зате вітчизняна комп'ютерна наука вийшла на принципово нові інформаційно-обчислювальні засоби, які не поступаються кращим світовим зразкам.

...Розповів про досягнення лише двох молодих науковців ВПІ. А їх сьогодні, думаючих, допитливих, обдарованих, не один десяток. Вони — надія і опора технічного прогресу. Їх повсякденна діяльність націлена на прискорення впровадження у виробництво перспективних винаходів.

Б. ДЬЯКОНОВ.

На знімку: кандидати технічних наук, кращі молоді раціоналізатори України Л. І. ТИМЧЕНКО і О. В. КОБИЛЯНСЬКИЙ діляться творчими задумами.

В бібліотеку інженера

Бібліотека інженера створюється не за один місяць і навіть не за один рік.

В принципі, наукову бібліотеку доводиться збирати все життя, але чим раніше ви це почнете, тим краще для вас же. Зручно робити це під час навчання в інституті — легший доступ до інформації про ту чи іншу книгу, та, власне, й до самої книги.

Беру на себе сміливість сказати, що значною підмогою у вашому навчанні і майбутній роботі стануть книжки, які є сьогодні в продажу у магазині № 14 по вулиці Леніна, 101. Ось їхні назви: «Контактные взаимодействия элементов оболочечных конструкций», Моссаковский В. И. и др., К., Наукова думка, 1988; Гавриленко В. И. «Оптические свойства полупроводников». К., Наукова думка, 1987; Ландау Л. Д., Лифшиц В. М. «Теория упругости» Том VII. М., Наука, 1987; Тикадзуми С. «Физика ферромагнетизма. Магнитные характеристики и практические применения», М., Мир, 1987; «Теория случайных процессов», выпуск XVI, К., Наукова думка, 1988; Максимей И. В. «Имитационное моделирование на ЭВМ». Радио и связь. 1988. «Компьютер и нелинейные явления» (под редакцией Самарского А. А.), М., Наука, 1988; Ландау Л. Д., Лифшиц В. М., «Гидродинамика», Том VI, М., Наука, 1988; Постников М. М. «Гладкое многообразие». Семестр III. М., Наука, 1987; Гнеденко Б. В. «Курс теории вероятностей», М., Наука, 1988; «Компьютеры, модели, вычислительный эксперимент» (авт. пред. А. А. Самарский), М., Наука, 1988; Кондратюк А. А. «Ряды Фурье и мероморфные функции», Львов, Вища школа, 1988; «Вычислительная и прикладная математика», вып. 62, К., Вища школа, 1987; Гребеников Е. А. «Метод усреднения в прикладных задачах», М., Наука, 1986; Грирко В. Л. «Спектральная теория случайных матриц». М., Наука, 1988; Азиров Т. Я., Иохвидов И. С. «Основы теории линейных операторов в пространствах с индефинитной матрикой», М., Наука, 1986; Амелькин В. В. «Диференциальные уравнения в приложениях», М.. Наука, 1987; Бухараев Р. Т., Еникеев А. И. Макаров И. И., «Инструментальные диалоговые системы», Издательство Казанского университета, 1987; Рыбасенко В. Д., Рыбасенко И. Д. «Элементарные функции. Формулы, таблицы, графики». М., Наука, 1987.

А. РЯДИНСЬКИЙ,
доцент кафедри ТОЕ, член комітету сприяння розповсюдженню технічної літератури магазину № 14.

БУДЬМО ПИЛЬНИМИ

Дармоїди і хабарники, злодії і спекулянти — це ті, хто зневажає принципи соціалістичної справедливості, ті, хто метою свого життя поставив отримання нетрудових доходів. Але є ще одна категорія здирників — шахраї.

Минулого року такі злочини, а саме — заволодіння особистим майном громадян або набуття права на майно шляхом обману чи зловживання, набули в місті поширеного характеру. Зареєстровано 59 кримінально-покараних шахрайств або в 2,3 рази більше, ніж за 11 місяців 1987 року. Кожен шостий злочин залишився не викритим, кожен п'ятий — скоїли особи, що раніше притягались до судової відповідальності.

Проведений органами прокуратури аналіз, показав, що шахраї використовують довір'я потерпілих, котрі в свою чергу, самі сприяють злочинній діяльності таких елементів. Нерідко потерпілі намагаються в обхід закону, встановлених правил набути блага: отримати квартири і з цією метою користуються «послугами» сумнівних осіб.

Ось деякі приклади. Жителька Вінниці Мусієнко Ф. Р. зривала об'яви громадян, котрі шукали житло для найму, потім дзвонила їм і пропонувала для найму свою квартиру на два роки. Гроші брала наперед, але строки здачі квартири під різноманітними приводами відкладала. Таким способом Мусієнко обдурила 14 потерпілих на суму більш ніж 11 тис. карбованців.

В даний час органами міліції розшукується Кіоркіян А. І., вона ж Гедзенко, котра обіцяла громадянам надати «послугу» в придбанні квартири, за що отримала від них понад 40 тисяч карбованців.

Під приводом надання допомоги в придбанні автомобіля «Волга», а також імпортних товарів жителька Староміського району міста Вінниці Алимчук Е. М. шляхом обману виманила у десятьох потерпілих близько 15 тис. карбованців.

Інший «стиль» шахрайства в подружжя Кашпрук Л. Л. і Кашпрук Д. А. Вони зробили фіктивну ощадну книжку з лишком внеску на 48 тисяч карбованців. Цю книжку показували громадянам, у яких брали гроші в борг, демонструючи свою «високу платоспроможність». Їм же вони залишали замість отриманих грошей фіктивні доручення на одержання в банку значно більших сум, ніж взяті в борг. Брали Кашпруки гроші і під надання послуг по придбанню дефіцитних товарів, збут ювелірних виробів, а також використовували інші способи отримання нетрудових доходів.

Займався шахрайством також колишній юрисконсульт автопідприємства 10554 Гойна В. К. Замість того, щоб відшкодувати збитки, завдані підприємству автоаваріями, втратами при перевезенні вантажів, він вимагав від винних грошей, але документально цього не оформляв, пояснюючи, що здає їх у касу підприємства. Таким чином Гойна привласнив більше 2,7 тис. карбованців. Розслідування цієї справу буде закінчено найближчим часом.

Інформуючи населення міста про причини, що сприяли росту таких злочинів, як шахрайство, звертаємося до вас, товариші, з проханням бути пильними, спільними зусиллями дати відсіч шахраям і пройдисвітам.

С. БУРДЕЙНИЙ,
прокурор міста Вінниці, старший радник юстиції.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. БЮ 02001. Зам. 74.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 2 (329) | П'ЯТНИЦЯ, 13 січня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

Зимова екзаменаційна

Як кому, а для старшокурсників зустріч Нового року спресувалась до кількох годин. Гаяти час було ніколи — вже 2 січня розпочалася в інституті зимова екзаменаційна сесія. Вузівські жнива, як образно називають її між собою ті, хто з дитинства виходив з батьками на росяністі хлібні лани, не з телевізійного екрана, а впритул, на власні очі, бачив ту гарячу пору, її напругу, її благодатний труд.

«Тихо! Йдуть екзамени», — угамовує черговий факультету групу біля дверей навчального кабінету.

В один з цих неспокійних днів ми поцікавилися, як-то кажуть, кінцевими результатами двох екзаменів, що їх вже склали групи факультету обчислювальної техніки. В деканаті диспетчер Т. Денисенко познайомила з відомостями.

Як свідчила одна з них, 4 січня в 3-ЕОМ-84 екзамен з наукового комунізму приймав доцент Ф. М. Журавльов. Підсумки, прямо скажемо, радують. Студенти С. Барановська, А. Денисюк, Р. Крушевська, Л. Фаїна, Л. Царок, Дайананд Дешпанде, П. Сумал та інші (всіх п'ятірок 11) показали відмінні знання. Ці юнаки і дівчата глибоко засвоїли основні теоретичні положення предмету, вивчили першоджерела. І тому їх відповіді були тісно пов'язані з соціальною практикою, новим політичним мисленням, чіткою класовою, інтернаціоналістською позицією, зрілими оцінками суспільних явищ.

Відбулися екзамени з схемотехніки в групі 3 ЕОМ-85. Знання студентів оцінював зав. кафедрою, доцент О. Д. Азаров. Відмінні оцінки тут отримали Б. Годунов, С. Захарченко, О. Писарчук, С. Солопчук. На четвірку оцінені знання чотирьох студентів, на трійку — п'ятьох. А ось О. Бедзь, Л. Лінник, І. Попова, С. Олійник отримали «незадовільно». І це на третьому курсі, коли студент зобов'язаний мати вже міцний запас знань з обраної спеціальності. Більше того, Ж. Левицька і С. Шаповалюк взагалі не були допущені до складання екзамену через академічну заборгованість, а І. Дмитрук і В. Белецький не прийшли на екзамени.

Як повідомили в учбовому відділі, станом на 7 січня показники екзаменаційної сесії в інституті такі.

В екзаменах взяли участь 1994 студенти. Загальна успішність складає 81, а якість — 58 процентів, тобто, на «добре» й «відмінно» здали 1164 студенти, 453 — отримали задовільну оцінку, 203-м виставлені двійки.

ДІЛА КООПЕРАТИВНІ

Останнім часом у Вінниці з'явився довідник кооперативів, які створені і діють в обласному центрі. Серед них і два наших, інститутських, «Електрон» і «Експрес». Обидва не дуже великі, не обтяжені кадрами, але обидва встигли набути авторитету в замовників.

«Електрон» очолює студенц 5 курсу радіотехнічного факультету Сергій Хабаза. Основний кістяк кооперативу — десять умільців, котрі мають досвід роботи з радіотехнічною апаратурою, вміють її полагодити, вдосконалити, змонтувати світломузичне пристосування. Можуть електронівці виконувати і досить складні замовлення, скажімо, спроектувати і здійснити озвучення залів, комп'ютерне їх обслуговування. А якщо труднощі з чимнебудь, то студентам на договірних умовах допомагають висококваліфіковані професіонали.

Розташувався «Електрон» у двох невеличких кімнатах при гуртожитку № 5. Тут тіснувато, не таке, як хотілося б, оснащення, але з цим ще якось миритись можна. Значно більше допікає кооператорам відсутність телефона. Стримується потік замовлень. Виклики через адміністраторів і чергових гуртожитків породжують масу хоч і дрібних, але неприємних конфліктів.

Кооператори вивісили на гуртожитку з виходом на вулицю Келецьку свій рекламний плакат з запрошенням користуватись послугами «Електрона». Але міський архітектор знайшов, що це не найліпша окраса для того району, в якому знаходиться гуртожиток, і наказав рекламу зняти.

В п'ятому гуртожитку перебуває також і штаб «Експрес», очолюваний п'ятикурсником факультету автоматики й мікроелектроніки Ігорем Саранчуком. Це кооператив ремонтно - будівельного спрямування, який займався і займається, в основному, спорудженням гаражів і дачних будиночків переважно з матеріалів забудовника.

«Експрес» — невеличкий. У ньому п'ять чоловік. Це, так би мовити, спеціалісти. А якщо треба, то на допомогу кличуть підсобників з своїх же товаришів.

В кооперативу вже і авторитет, і досвід, і навіть деякий «капітал». Нещодавно він, скажімо, придбав собі автомобіля марки УАЗ.

Хто отримав садово-городню ділянку чи місце під гараж, може звернутись до послуг «Експреса», і не пошкодує. Хлопці вміють працювати і швидко, і якісно.

Ну, а щодо проблем, то цьому кооперативові теж хотілося б кращої реклами, але з нею поки-що сутужно. Хай же ця замітка послужить своєрідною рекламою і для «Електрона», і для «Експреса», бодай, у межах політехнічного інституту.

О. ПЛАКИДЮК,
член комітету комсомолу ВПІ.

В АУДИТОРІЯХ ВПІ

підвищать кваліфікацію у цьому році близько 1200 керівних кадрів енергетики країни, — повідомила методист ФПК Р. М. Побережна. Навчання здійснюватиметься за двома програмами.

Так, заступники головінжів електромереж, начальники електротехнічних служб високовольтних мереж, служб ізоляції, надійності і техніки безпеки, технічних відділів об'єднань і підприємств Міненерго СРСР вдосконалюватимуть свої знання і практику в галузі виконання робіт під напругою.

Курс дисциплін, пов'язаних з розподільчими мережами, сучасними методами їх проектування, експлуатації і ремонту, вивчатимуть заступники генеральних директорів об'єднань, заступники головних інженерів підприємств електромереж. В програму їх навчання увійде також «Автоматика і телемеханіка розподільчих мереж».

В ПЛАНАХ ВУЗУ

СТАНЕ НОВОСЕЛОМ

у четвертому кварталі 1989 року енергетичний факультет. Його кафедри і лабораторії переселяться у новоспоруджуваний нині навчально - лабораторний корпус, загальна площа якого складатиме 12 тисяч квадратних метрів. У внутрішньому двоповерховому приміщенні є три зали для поточних аудиторних занять: один на 200 місць, два — на 100.

— Радість нашого новосілля, — сказав декан енергофаку Д. Б. Налбандян, — поділять й викладачі та співробітники кафедр суспільних наук. Увесь четвертий поверх корпусу віддається в їх розпорядження. Там розмістяться предметні, методичні і службові кабінети.

ЗДОБУДУТЬ ВЧЕНУ СТУПІНЬ

кандидата технічних наук понад двадцять аспірантів і претендентів - практиків. В цьому ж році очікуються рішення ВАК про присвоєння вченого ступеня доктора технічних наук шести науковцям нашого вузу, — сказала зав. аспірантурою А. Г. Цісар.

Коротко про різне

КОМІТЕТ комсомолу ВПІ, не зважаючи на те, що надворі ще зима, вже почав попереднє формування студентських будівельних загонів на наступне літо. Передбачається, що кількість їх зросте до п'ятдесяти. Вперше організовуються загони з слухачів підготовчого відділення, які зможуть виїздити на об'єкти в липні, одразу після складання вступних екзаменів.

Втім, 5 загонів уже сформовані (до речі, ще в ті дні, коли надійшла звістка про трагічні події в Вірменії)... З середини лютого в Спітакському районі на відбудові сіл почне трудитись команда Василя Захарова з енергетичного факультету. Через місяць її змінить загін Ахмета Дасехажієва з машинобудівного. Робота триватиме безупинну вахтовим методом. В Спітакському районі комсомольці відродити три зруйнованим Вірменії належить них села.

* * *

У ФОНД Вірменії надійдуть кошти од того двогодинного концерту, що його влаштував учора клуб політехнічного інституту. в одному з санаторіїв міста. Виступили танцювальна група, жіночий вокальний ансамбль. Цей концерт можна розглядати також, як одну з вирішальних репетицій перед майбутньою поїздкою цих колективів до братньої Польщі.

* * *

ЗАВЕРШИВ роботу піонерський табір. що вперше був організований на час зимових канікул для дітей співробітників інституту. Одним з останніх заходів цього табору було відвідання Будинку дитини, де влаштували великий концерт, а інститутський штаб будівельних загонів подарував вихованцям Будинку дев'ять велосипедів.

* * *

У ДИСКОКЛУБІ «Зодіак» другого гуртожитку минулого тижня відбулися великі українські вечорниці з традиційними колядками, варениками, кутею, обрядовими піснями. Вечір, по суті, перетворився на прекрасне свято утвердження національної культури.

ЛЕНІНСЬКИЙ СТИПЕНДІАТ

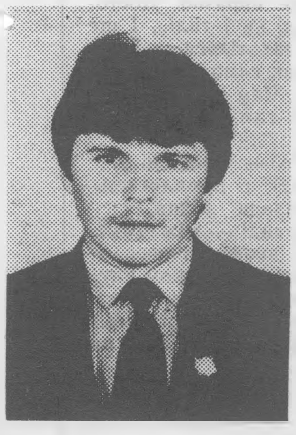

Не поспішаючи, впевнено, він підійшов до столу екзаменатора. Неквапливо подав Євгену Вікторовичу залікову книжку, а вже потім взяв білета.

— Дев'ятий, — спокійно повідомив доцента. А сам заглибився у зміст. «Так. Технічна характеристика турбогенератора. Вибір трансформаторів...».

Володимиру Скачко, четвертокурснику енергофаку, знадобилося щось більше хвилини на обдумування екзаменаційних питань. В пам'яті враз виникли теоретичні установки, схеми, в уяві — останні нові зразки електроприладів, вивчені ним не лише по підручниках, але й під час практики.

Відповідь була лаконічною, коли словам тісно, а живій, логічній, аргументованій мові дано простір. Співбесіда доцента Є. В. Аніщенка зі Скачком тривала хвилин з десять. Але їх вистачило, щоб екзаменатор переконався у відмінній підготовці студента.

Так у заліковій книжці Володимира появилася перша на нинішній сесії п'ятірка з предмету «Електрична частина станцій і підстанцій». Власне, першою її вважати не можна. Бо з першого курсу Володимир йде на майже одних п'ятірках.

Працелюбність, наполегливість майбутнього інженера-енергетика помітили одразу. Серед своїх однокурсників він з перших місяців навчання вигідно відрізнявся грунтовністю, а точніше — самоорганізованістю. Дарма, що за плечима був диплом техніка - електрика з відзнакою, який він отримав у Вінницькому політехнікумі ще до армійської служби. До того ж мав півторічний стаж роботи на ТЕЦ Кирнасівського цукрозаводу. Цей «капітал» він залишив про запас, а сам всерйоз взявся за вузівські підручники, пунктуально відвідував лекції, семінари, лабораторні заняття.

Потяг до досконалості інженерних знань, особливо до тих, які складають серцевину професійного реноме енергетика, став суттю його ставлення до щоденних студентських обов'язків.

— З навчальної програми вибираю все те, що мені потрібно знати і сьогодні, і в майбутньому, — говорить Володимир. , Учбовий матеріал досить обширний, увесь важко охопити. Потрібні маневр, вибірковість... Не байдужий я до цікавого кінофільму, хорошої телепередачі.

На третьому курсі Володимир отримував «ректорську» стипендію. Що й говорити: дов'яносто карбованців — не п'ятдесят. На четвертому курсі його сумління, здібності, повторюю, працелюбство здобули найвищу оцінку: з 1 вересня минулого року Володимир став Ленінським стипендіатом. Таких в інституті — одиниці.

Скажемо й так. Дуже не просто вийти на рівень засвоєння знань, щоб держава щомісяця виплачувала студентові, вважайте, повну інженерну ставку — 130 карбованців. Рація тут далекоглядна: за одного добре навченого сім ненавчених дають. Іншими словами: відмінно підготовлений спеціаліст завжди замінить кількох «середнячків». Це з давніх-давен неперехідна закономірність. І дуже добре, що виявляє вона себе ще у вузівських стінах, подаючи наочний приклад того, яким хоче бачити суспільство молодого інженера, лікаря чи педагога. Ну, а для студентів Ленінський стипендіат — живий орієнтир, зразок для наслідування, своєрідний соціальний і інтелектуальний еталон.

Недарма Володимир Скачко третій рік обирається членом факультетського комсомольського комітету. Торік був комісаром будівельного загону. Сам беручкий до будь-якої роботи, подавав запальний приклад товаришам на кладці, штукатурці корівників в Агрономічному, науково - дослідній сільськогосподарській станції, що у Вінницькому районі. Трудилися хлопці від роси до роси. У строк і якісно звели два тваринницьких приміщення. Загін виборов перше місце в обласному змаганні студентських загонів. Та й заробітки теж тому свідчення — по дві тисячі карбованців. Солідна прибавка до бюджету.

...Переді мною сидить нижчесереднього росту, міцно збитий двадцятип'ятиріччний брюнет. Чистою добротою світяться його розумні очі. Проглядаються непоказна скромність, прихована в глибинах його неповіркої натури стриманість. Звісно, це від батьків — Сергія Дмитровича і Євгенії Федорівни — простих, роботящих трударів з кинашівського колгоспу «Україна», що під Тульчином.

Мине ще рік-півтора. Роки біжать наперегінки, наче весняні струмочки. Де їм зупинитись! І обов'язково діждуться батьки свого сина Володю з дипломом інженера — блискуче освіченого, обдарованого, талановитого працелюба. Саме такі, молоді, повні сил і сміливих задумів, потрібні для оновлення не на словах, а на ділі, нашого життя.

Д. БОРИСОВ.

— ВИРОБНИЦТВУ

Як вже повідомлялося в нашій газеті, в числі перших наукових підрозділів інституту на другу модель господарського розрахунку з початку нового року перейшов колектив науково - дослідної лабораторії технічної електродинаміки і електромагнітних сумісностей (ТЕД і ЕМС). Впровадження цього прогресивного методу організації науково - дослідних робіт дозволить співробітникам лабораторії швидше і ефективніше працювати над створенням розробок, приладів і пристроїв в галузі прогнозування і забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів різного призначення, що використовуються у народному господарстві країни. Очолює цей дружний колектив науковців і співробітників кандидат фізико-математичних наук, доцент **Левон Наріманович Гейвандов.**

Про роботу працівників лабораторії ТЕД і ЕМС, їх наукові здобутки і плани читайте в одному з наступних номерів газети.

Вікно в природу

Ждеш його не діждешся, а коли починає падати з неба, то не так, як хотілось. Уявив собі, що потече нарешті густо і навально, світу не буде видно, думатиму, що це хтось подушки порозпорював та й сипле пір'ям і пухом залюбки, безупину, щоб аж надокучило, щоб просилось на язик: «Чи там у тій небесній конторі сидить п'яний завгосп, що забувся міру, чи, може, там взагалі ніякого порядку?»

Але все це фантазії. Сипало благенько, ледве накриваючи дрібною манкою стежки і темні залисини на Бугу. Похмуро жовтіли під берегами острівці пожухлої осоки, безрадісно каркали і чубились між собою чорні ворони, деінде ниділи стражденно зігнуті постаті рибалок, що сиділи на своїх сундучках.

СНІГ ІДЕ

Години через дві, правда, посипало густо, до того ж не прямовісно, а в різних напрямках, один струмінь задувало поперек, щоб учинити колотнечу, і в глибокому колодязі нашого двору між дев'ятиповерховими будинками крізь білу колотуху справді не було видно ні землі, ні вікон, навіть будинки бовваніли, як привиди, розмито й волохато. Але снігопад швидко закінчився, навіяло небагато, боковини бордюрів, неприкриті снігом, бачились виразно і рельєфно, як сумна облямівка вузького двору, який від цього починав здаватись ще вужчим і меншим.

За будинками, на відкритих місцях, гуляла несмілива поземка, досить проте, шпарка і дошкульна. Стара знайома жінка у теплих валянках, з паличкою і баульчиком у правій руці прикривала щоки лівою. Їй було холодно.

Знаю цю жінку з літа. Вона любила сидіти на сонечку під липою і розповідати внукам, що сонечко влітку солодке, як банькатa груша, дощик світлий, як голова кульбаби, а трава зелена, як добрий і веселий крокодил Гена, бо він не той крокодил, що їсть антилоп, кіз і навіть беремотів, Гена живе на одному очереті. Мені подобались оці нехитрі вигадки, з них струменіла теплота людяності, обличчя жінки було ненапружене, лагідне, якесь дуже розпогоджене і, сказати б, літнє.

А зараз воно було зимне. Дуже помітно проступали зморшки, щоки мали землисто - сизий відтінок, очі набрякали слізьми... Так мені, принаймні, здалося.

Ноги жінки роз'їжджались на слизькому суглобові стежки, вона тицяла паличкою на всі боки і боялася рушити з місця, щоб не впасти.

Я взяв її за руку, вивів на сніжок під прикриття будинку, допоміг нести сумку і вона, згадавши свої літні казки і моє захоплення ними, сказала, що бачила сьогодні вітер. Не чула, а саме бачила. Таке бачення приходить до неї уже вдруге в житті.

— Перший раз було в евакуації під Оренбургом. Ми жахливо голодували. Я понесла до міста золотий мамин годинник, проміняла його на кілограм масла і дві пари панчох, тримала це в авосьці, а шпана в поїзді авоську вихопила, кидала через мою голову з одних рук в інші, кла зовсім. Холодна й сміялась і нарешті втеголодна, зійшла я на побула зелена - зелена нудьга і дивна байдужість лустанку, в душі моїй до всього. Пішла через степ, уже сідала ніч, далеко - далеко затужили вовки, але я чомусь не боялася, опосів мене дивний настрій і саме тоді я побачила вітер. Був він маленького росту, якийсь дуже кучерявий, тендітний і сумний. От ніколи не думала, що вітер сумний. Лютий, лихий, навіжений, веселий, але не сумний ні в якому разі. А він прийшов до мене саме в такому образі.

— Ви могли б його намалювати?

— Якби вміла... Це були б тонкі, нескінченні спіралі, дуже заплутані і хаотичні. Дивлячись на них, мав би відчувати сум і чути, як виють вовки...

— Сьогодні ви це бачили і чули?

— В тому то й річ... І дуже виразно. Достоту, так, як і тоді... І ще мені захотілося їсти. Теж так само сильно, як і тоді... Чим це пояснити? Невже тим, що холод і сніг?

— То ж нема снігу.

— От і помиляєтесь, — сказала жінка.

І справді — між будинками знов звіялось і завертілося млинком клубкувате біле мево, заступило небо. Хотілось, щоб надовго. Бодай, на одну добу...

В. ІВЧЕНКО.

Спорт

ПЕРЕМОГА ГАНДБОЛІСТІВ

Для спортсменів нашого інституту минулий високосний рік був насичений значними спортивними подіями. Одним з важливих змагань року стали зональні ігри Спартакіади Української ради ВДФСТ профспілок, зокрема, команд спортивних клубів вузів республіки. Понад сто п'ятдесят інститутів виявили бажання взяти в них участь. Наш вуз представляли команди легкоатлетів і борців, кулевиків і стрільби з лука, ігрові команди.

Але сьогодні мова йтиме про збірну чоловічу команду з гандболу, яку готують старший викладач кафедри фізвиховання М. І. Петренко і В. Е. Ходирев.

Цілеспрямовано і творчо працюють ці спеціалісти. Щорічно до нас у вуз поступають випускники середніх шкіл, які мріють стати хорошими інженерами. І ось серед них тренери команди знаходять обдарованих спортсменів, здатних на високому рівні захищати спортивну честь інституту. Так, сьогодні в командах майстрів вищої і першої ліг з успіхом грають А. Кузьменко (ІБФ), А. Душенюк (Ен на приміті і деякі інші наші гандболісти.

Для команди стало доброю традицією закінчувати календарний рік вагомими перемогами. Згадаємо, що 1988-й гандболісти зустріли у званні чемпіонів України, переможців республіканської Спартакіади «Юність». І ось новий успіх. На цей раз у суперництві з іншими командами треба було завоювати право участі у фіналі Спартакіади, де буде представлена елітa студентського гандболу України. Жереб вибі у суперники нашим хлопцям команду Запорізького держуніверситету в складі майстрів спорту вищої ліги (команда ЗПІ). А сама вже назва команди Львівського інституту фізичної культури свідчила, що там грають справжні професіонали. Трохи, але не набагато слабше виглядали студенти Ворошиловградського машинобудівного, Ждановського металургійного і Краматорського індустріального інститутів.

Найбільший інтерес викликала гра з львів'янами, де вирішувалася доля другої путівки, оскільки одну досить пеі конливо завоювали запоріжці. Давно вже спортивний комплекс не бачив такої кількості глядачів. Потужній команді львів'ян політехніки протипоказали жорстку, гру в захисті і надшвидку — в нападі. Блискавично мінялася ситуація і важко було зараня віддати комусь перевагу. Вміло керував діями своїх товаришів на майданчику капітан команди п'ятикурсник машинобудівного факультету В. Сербиновський. Не шкодували себе і його молодші товариші — В. Либа (МБФ), І. Беліков (ІБФ), Ю. Гавшин (РТФ). Але вище будь-яких похвал зіграли І. Жураковський другокурсник РТФ, і воротар О. Іваник. Перший, граючи в захисті, начисто виключив головного бомбардира львівської команди, він забивав голи. Всього у цій грі на рахунку Ігора їх 11 з 34.

— Воротар — це півкоманди, — кажуть гандболісти.

Цю істину своєю грою підтвердив О. Іваник. Високий, підтягнутий, зовні, наче, флегматичний, він у хвилину небезпеки буквально мінявся. Важко перерахувати всі ті моменти, коли Ігор гасив майже очевидні голи.

Перемігши з рахунком 34:27 грізного суперника, гандболісти ВПІ, незалежно від останньої гри, вийшли у фінал. Чудовий результат, за яким — величезна праця, щоденні тренування по 2—3 години, недосипання, адже це так непросто поєднувати навчання з активними заняттями спортом. Додамо до цього неминучі пропуски у зв'язку з виїздами на змагання в інші міста. Але ніхто з них не шукає послаблень від викладачів. Всі гандболісти — хороші студенти.

М. ПЕТРЕНКО,
голова Вінницької обласної федерації гандболу.

Газета виступила. Що зроблено?

У номері 41 від 16 грудня 1988 року була опублікована замітка студентки гр. ЗАТ-86, ФАМ Аліни Качанівської під назвою «Горе - фізкультура», в якій автор звинувачує кафедру фізвиховання, деканати в тому, що вони не прикладають зусиль до організації занять фізкультурою для дівчат у спортзалі.

Проблема, безумовно, є. Хотілося б, особливо взимку, займатись в спортзалі і не тільки дівчатам. Але якщо нема бази, то вибирати не доводиться. Неможливо в один спортивний зал помістити одночасно 10 груп.

Суть ось у чому. А. Качанівська пише, що заняття по фізкультурі на свіжому повітрі дівчатам, крім грипу, нічого не приносять. Але мені здається, аби дівчата відвідували заняття регулярно, починаючи з сонячних осінніх днів, то, по-перше, організм кожної цілком адаптувався б до зимніх погодніх умов, а по-друге, — не довелося б зараз відробляти на холоді всі пропущені пари. Далі автор замітки пише: «Добре хлопцям. Для них — футбол, волейбол... в спортивному залі. А дівчат у спортзал пускають тільки тоді, коли треба підлоги мити...». По-моєму, таке може написати людина, яка заняття по фізкультурі відвідує нерегулярно, бо хлопці грають у футбол на стадіоні, тому грипом і не хворіють.

А, втім, не будемо переконувати А. Качанівську в корисності занять фізичною культурою і загартовуванням.

Просто хочеться побачити наших дівчат стрункими і худенькими, з веселою усмішкою на вустах і рожевими щічками, але рожевими не від румʼян і гриму, а від активних занять фізичною культурою хай і на морозному,але свіжому повітрі.

А. ГОНЧАРЕНКО,
інструктор з китайської гімнастики, студент гр. ІЕПП-86.

Від редакції: Відверто кажучи,ми сумнівалися — друкувати чи не друкувати цю відповідь Аліні Качанівській... І не тому, що не з усім погоджуємось, а просто з етичних, джентльменських міркувань — чоловіки завше переносили холод легше, ніж жінки, і їм, з нашого погляду, не личить цим хизуватись. Невже в спорті інші етичні норми?

Олександр Гончаренко, інструктор з китайської гімнастики у-шу, наполіг на публікації... Фізична культура займає в його житті особливу питому вагу. Він — спортсмен. Але Аліна Качанівська — не спортсменка. Так само, як і більшість її подруг, які себе в спортсмени не готують.

Хотілося б почути якраз їхні думки з приводу замітки «Горе - фізкультура».

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. БЮ 01006. Зам. 74.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 3 (330) | П'ЯТНИЦЯ, 20 січня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

Як проходить сесія

До складання екзаменів приступили студенти 2, 3, 4, 5 курсів, Як повідомила старший інспектор учбового відділу С. М. Козяр, станом на 14 січня склали екзамени 2520 студентів. Їх успішність складае 71 процент, а якість — 42 проценти, тобто п'ятірки і четвірки отримали 1070 студентів. 571 студент отримав двійку.

Першість з успішності ведуть студенти ФОТ — 91 процент, друге місце займае ФАМ — 84, третє — енергофак — 83 проценти. Останні місця посідають вечірній та інженерно - будівельний факультети, де успішність складае відповідно 62 і 63 проценти..

Серед курсів лідером став V курс ФОТ, де успішність вийшла на 95 процентів, за ним йдуть четвертокурсники ФОТ і ФАМу — 88 процентів. Найгірші показники мають студенти четвертого курсу ІБФ — 57 процентів, другого курсу вечірнього факультету — 41 процент.

РОЗДУМИ ПІСЛЯ АТЕСТАЦІЇ

Атестація, як захід оцінки особистості, визначає ділову кваліфікацію людини. Враховується, як правило, її політичний розвиток, інтелектуальні здібності, поведінка та інші якості.

Знайти об'єктивні критерії, які дозволяють оцінити особистість в усьому її багатстві, неповторності і суперечливості, дуже важко. І все ж є можливість виділити найбільш характерні особливості, які повинні бути властиві певній групі людей, що займаються діяльністю одного змісту і трудомісткості. Результати такої діяльності, якість її дозволяють більш - менш достовірно дати порівняльну оцінку внеску кожного члена колективу, що і служить основою атестації.

По цьому шляху й пішли деканат, партбюро, комсомольська і профспілкова організації нашого факультету. Більше року знадобилося для вироблення методики атестації студентів. Нині вона апробована під час атестації п'ятикурсників для отримання ними характеристик і встановлення черговості розподілу молодих спеціалістів. Ця ж методика використовується профбюро факультету при оцінці підсумків соціалістичного змагання між групами і курсами, стала основою атестування третьокурсників, як обов'язковий елемент контролю якості підготовки майбутніх інженерів.

Отже, вже в цьому році 106 студентів прийому 1985 року пройшли атестацію. В ній, зокрема, оцінювалася успішність, участь в науково - дослідницькій роботі, громадська активність і дисципліна кожного студента. Найвища шкала оцінок — двадцять балів. А які ж фактичні результати атестування третьокурсників?

Максимальний, найвищий атестаційний балл (15,7) отримала студентка групи І-ЕОМ-85 Ірина Іщенко. А ось студентка групи 5-ЕОМ-85 Інна Дяченко спромоглася вийти на мінусовий показник (—0,3 бала). Досить скромними виявилися показники по всьому курсу: середній балл склав трохи більше десяти. З незначним перевищенням цієї цифри були атестовані лише 42 студенти, тобто 40 процентів. Решта 60 процентів не подолали навіть посередній бар'єр.

Студенти І. Дяченко, А. Максименко, А. Савчук, С. Лисюк та І. Попова були взагалі не атестовані, оскільки не набрали мінімальної кількості балів — 6. Ще двадцять студентів не зуміли отримати вісім балів і їх ми вимушені були атестувати умовно.

На сумні роздуми наводять атестаційні матеріали. Абсолютна більшість наших вихованців пасивні у громадській роботі і в наукових дослідженнях. В графах, де виставляються оцінки по цих видах студентської діяльності, здебільшого нулі або одиниці. Не випадково, що середня оцінка курсу з науково - дослідної роботи склала лише 0,2 або чотири проценти від можливого.

І тому будуть безгрунтовними всілякі розмови про активне залучення студентів до науки, про підготовку інженера через науку. Переконливим свідченням цього стали результати недавньої атестації.

Мабуть, саме тому один з керівників вінницького підприємства з гіркотою говорив: «Ваші студенти поняття не мають, з чого і як виготовляється обчислювальна машина, що вона собою являє. Ви відстали в якості підготовки, в прищепленні знань сучасного устаткування років на п'ятнадцять».

Ось яких ми готуємо інженерів!

Але ще сумнішим є і те, що громадська активність нашого студента, майбутнього організатора виробництва, зашкалена близько нульового показника. Його соціальну індеферентність можна бачити на кожному кроці. Наслідки атестації мовою цифр тільки стверджують цю незрозумілу інертність, яка виявляє себе в ставленні до колективу, до подій в групі, на факультеті, в інституті і навіть в країні. Іншими словами, атестація об'єктивно ставить діагноз, дає чітку відповідь на «хто є хто».

Проведений нами цей неординарний захід став індикатором роботи студентів і викладачів. Він показав, що безкінечні сентенції з приводу якості навчально - виховного процесу, підготовки спеціалістів через науку, активізації громадської діяльності студента, залишаються поки що безрезультатними розмовами.

Ю. ДАНИЛЮК,
професор, декан факультету обчислювальної техніки.

Автори монографій — вчені ВПІ

Рясним урожаєм різноманітних публікацій розпочався 1989 рік для науковців Вінницького політехнічного інституту. Ще не скінчився навіть січень, а вже надійшли повідомлення про те, що видано п'ять монографій. Дві з них «Ленінські уроки змагання» і «Ефективність соціально-економічних досліджень», що належать перу кандидата економічних наук А. С. Афоніна (кафедра ТОЕ) депоновано в одному з інститутів Академії Наук СРСР. Великий каталог - довідник «Гідравлічні агрегати тракторів і сільгоспмашин» видав кандидат технічних наук з кафедри ТАМ І. А. Немировський з групою інших науковців.

Кандидат педагогічних наук В. В. Чижик видрукував у Московському видавництві «Просвещение» монографію «Педагогічна інформатика».

Засновник нашого інституту Р. Ю. Кігель почав трудовий 1989 рік з виданої монографії «Облік особливостей організації навчального процесу в вузах різноманітного профілю при визначенні нормативів чисельності професорсько-викладацького складу по денному навчанню і питаннях теорії і практики».

З. САВУЛЯК,
старший інженер науково - дослідної частини.

ЩОБ НІЯКИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Попередніми роками наш інститут було гостро критиковано на різних рівнях за велику кількість правопошурень серед викладачів, співробітників і студентів. Нині, з початком року 1989-го, підводимо приємний підсумок — зусилля, вжиті адміністрацією, парткомом, профкомами, комсомольською організацією, дали, нарешті, хороші плоди. Кількість правопорушень з 56-ти у 1987 році зменшилась до 28-ми, тобто, наполовину, у минулому році. Хотілося б, звичайно, щоб їх взагалі не було, щоб політех навіть не фігурував у міліцейських списках, щоб про якісь правопорушення в його колективі не йшла навіть мова. На жаль, до цього поки-що далеко. Однак треба висловити щиру вдячність керівникам і громадським організаціям енергетичного факультету, факультету автоматики й мікроелектроніки, де впродовж року панував зразковий порядок і дисципліна. В цьому, звичайно, першочергова заслуга деканів Д. Б. Налбандяна і А. С. Васюри.

Чимало виховних зусиль в цьому напрямку було вжито також на машинобудівному й інженерно - будівельному факультетах, внаслідок чого становище різко поправилось.

Дуже добре працювали керівники адміністративно - господарської частини. Якщо у 1987 році тут зареєстровано 15 порушень, то торік уже тільки одне.

Гірші справи на факультеті обчислювальної техніки: ріст з одного випадку до шести. Не було різкого зменшення правопорушень на радіотехнічному факультеті, майже незмінною залишилась картина в СКТБ «Модуль».

Основною причиною всіх правопорушень в дев'яноста процентів випадків знову ж таки була горілка. Отже, виховання тверезого способу життя, увага до високої моральності викладача, співробітника і студента повинні й надалі перебувати в центрі нашої виховної профілактичної роботи. Очевидно, слід і надалі практикувати зустрічі громадськості з працівниками правоохоронних органів і медиками.

Вважаю, що на правопорушення реагуємо ще не досить гостро. Скажімо, з 20 студентів, які минулого року побували в міліції, лише один опинився за порогом інституту, ніхто не був притягнутий до відповідальності по лінії комсомолу. Якщо потрапляє у вит_ верезник комуніст, його виключають з партії. Чому ж тоді така поблажливість до комсомольців?

Недостатньою є також діяльність товариських судів (розглянуто на їхніх засіданнях тільки два випадки).

М. ВЕСЄЛОВ,
юрисконсульт ВПІ.

НТП — ВИРОБНИЦТВУ

В числі перспективних і вкрай потрібних народному господарству науково - дослідних розробок, чільне місце посідають лазерні пристрої відображення інформації. В цьому важливому напрямі науково - технічного прогресу помітних успіхів досягла група науковців і співробітників кафедри автоматизації проектування. Зараз тут повним ходом йде робота над однією з таких розробок.

Під керівництвом професора, доктора технічних наук М. А. Філинюка ведуться добір і вибір рідинно - кристалевих (РК) індикаторів, розробляються розгорнуті улаштування високого розв'язання.

Замовлення на виготовлення лазерного пристрою виводу графічної інформації вже розміщено на Львівському заводі «Електрон». Але пошуки найбільш вдалих економічно вигідних, теоретично і технічно обгрунтованих рішень тривають. З метою кращої і ефективнішої організації праці група М. А. Філинюка переходить на орендний підряд.

Безпосередню участь у створенні нового типу лазерного пристрою відображення інформації беруть молодший науковий співробітник кафедри АП В. В. Мотигін та інженер П. К. Мукоїд, яких ви бачите на знімку.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Ленінський райком Компартії України м. Вінниці повідомляє, що на черговому пленумі, який відбудеться в третій декаді лютого ц. р., буде розглянуто питання «Про завдання первинних партійних організацій району по розвитку внутріпартійної демократії та ініціативи комуністів, зміцненню дисципліни і організованості в партійних лавах у світлі настанов XIX Всесоюзної партійної конференції».

Райком партії звертається до комуністів, усіх трудящих району з проханням внести свої пропозиції та побажання щодо поліпшення цієї роботи в організаційний відділ райкому партії письмово або передати по тел.: 6-62-42, 6-68-42.

Ленінський райком Компартії України.

ДО ЕЛЬДОРАДО ЧЕРЕЗ КЛОНДАЙК

Не знаю, чи зустрічав я в кого - небудь рооче місце, котре о так багато і так виразно могло говорити про свого хазяїна, як говорить каоінет Левона Гейвандова. Величезна кількість речей, що скупчилась тут, створює враження не тісноти, а хатнього затишку и любові до того діла, яким людина займята.

Нема сумніву, що Левон Нариманович приходить сюди не відоувати служоу, а жити, що роооота, яка почина еться з цього каоінету — наикраща і наиулюбленіша з усіх рооіт, котрі є на землі.

Певмируще, оагатолітнє заняття його науково-дослідної лабораторії — проблеми електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів. Важкуватий академізм цієї назви дивовижно пасує до зовнішності Гейвандова — зразу думаєш, що таку серйозну справу неодмінно мусять рухати вперед саме ось такі ділові, енергійно-наступальні, щедро обдаровані люди, як господар цього кабінету, всуціль набитого стелажами, магнітофонами, мудрими висловлюваннями, настановами, афоризмами. Я повиписував деякі з них.

Над головою Гейвандова висить, очевидно, найголовніший — «Думай!».

Другий: «Наука сильна своєю несподіваністю і незаданістю. Без ризику, що опирається на далекозорість знання, в ній нічого серйозного не зробиш».

«Науці потрібні норовисті рисаки і здібні жокеї. На звичайній кобилі їхати легше і спокійніше, але перегонів на ній не виграти».

«Все проекты зело исправны быть должны, дабы казну зряшно не разорять и отечеству ущерба не чинить. Кто проекты станет абы как ляпать, того чина лишу и кнута дать велю». Петр I.

...Як, здається, далеко ця весела мудрість від теорії радіофізики і, водночас, як... близько. Близько тим, що олюднює, робить живою, сучасною і саму науку, і тих, хто їй служить. Як на мій погляд, то Левон Гейвандов може бути еталоном того інтелігента, якого нині повинен готувати кожен технічний вуз.

Велика приємність слухати його мову.

— Гумор у мене чорно-білий. Постійно тлумачу своїм хлопцям: «Наша дорога до чарівної країни Ельдорадо лежить через Клондайк». Всі вони знають мою мрію — вибрати якесь літо й повести лабораторію у водно - туристичний похід. Коли нервуєш чи перевтомишся так, що аж охота стати маленьким чоловічком, сховатися за чию - небудь спину, то я додаю спересердя — ...і втопити вас,.. Може, хтось поскаржиться в інстанції — є підстава...

Гейвандов сміється красиво й білозубо, з тією розкованою легкістю, що примагнічує людей і схиляє до довір'я.

— Хочеться жити так, щоб було бажання перед самим собою знімати капелюха.

Якщо говорити чесно, то він належить до... як би це сказати по українськи... (втім, прошу пробачення в рідної мови) на російській це звучить точніше — баловней судьбы... Народився в сім'ї офіцера, викладача військової академії, виховання здобув чудове, школу закінчив блискуче, Харківський університет — з червоним дипломом. Все йому давалось просто і легко, контактність і комунікабельність були винятковими, всі його любили й обожнювали, в усьому везло...

— Потім була пора, що я сам, — говорить Левон Нариманович з властивою йому відвертістю, — добре «попсував собі зачіску».

Для багатьох не секрет, — що стоїть за цим загадковим обра-

зом. Молодий і компанійський, частіше, як можна і треба, почав провідувати ті прилавки, з-за яких подавали дещо міцніше, ніж воду і квас. Згодом він подарує ректору інституту одну з своїх книжок і напише при цьому: «І. В. Кузьміну з вдячністю за критику, майже завжди жорстоку, але, в основному, справедливу».

Гумор і визнання своїх помилок — зброя переможців. Схилімо голову перед силою волі, що зборола слабкість. Це було нелегко, одначе в стилі Гейвандова. Одного разу в одному місті він «кайфував» самотою, потім поряд стали четверо, але налили тільки три склянки — одному не наливали.

— А ви чому не з компанією? — запитав Левон.

— Я з компанією, але вже 12 років у губи не беру. Випив свою норму.

— І як це вам вдалося?

— А дуже просто. Набрався при оказії так, що вранці сам себе ненавидів. Подивився в дзеркало і плюнув на свою фізіономію — така вона бридка здалася. Потім пішов до магазину, рівно о десятій випив на похмілля і сказав собі: «Все, друже! Остання порція в житті».

— І відтоді — ніде, ні разу, ні краплі?

— Ніде, ні разу, ні краплі.

Гейвандов подивився на нього, подумав: «А я хіба гірший?» — і з того часу теж — ніде, ні разу, ні краплі... Хоча, уявіть собі, і досі — душа всіх найвеселіших компаній.

Не знаю, чи буде Левону Наримановичу приємною згадка про не найкращі дні його життя, але ображатись він не стане, бо, відколи живе, сам сповідує правду. В його лабораторії говорять: «Найбільше наше багатство в тому, що Гейвандову можеш легко сказати все, що думаєш, і не постраждаєш від цього ніколи».

З ним, мабуть, нелегко працювати — багато дозволяючи, ще більше вимагає. З ним треба працювати напружено: «До Ельдорадо через Клондайк».

— За що люблю Мічуріна? За фразу: «Не чекати милостей від природи». Шукати треба. Я 15 років ходив на плотах гірсько-тайговими ріками, був капітаном обласної збірної, пройшов велику школу. Туризм гартував мене не тільки для спорту, а й для науки. Не один раз розповідав своїм хлопцям гречану притчу.

А було так. Командор, призначивши мене куховаром, дав завдання:

— Левон! Завтра увечері ми відпливаємо. Достань мішок гречки.

— Де я тобі його дістану?

—А це не моє діло. Завдання одержав? Думай!

І я той мішок дістав. Як?

Секрет фірми. Проте, не сидів, склавши руки, діяв, шукав виходу. З тих пір і в науці шаную бадьорість духу і інтенсивний пошук. Не має значення, як і коли ти працюєш. Має значення, чи є результат. Негативний? Ну і що? Це теж результат, з якого можна робити висновки.

Лабораторія Гейвандова першою в інституті перейшла на другу модель госпрозрахунку. Це означає повну свободу розпоряджатись ідеями і грішми.

— Іншими словами, — пояснює Левон Нариманович, — вільне плавання. Одного тільки боюсь — щоб не тримали за ноги. Діло нове, ні в кого ніякого досвіду. Притримуюсь думки, що треба брати на озброєння венчурні форми (венчур, по-англійськи, пригода), тобто, безбоязно шукати найсміливіші рішення, допускаючи, що частина з них може дати нульовий ефект, частина, можливо, збиток, але 20 процентів мусять бути на рівні відкриття. Тоді наука різко піде вперед. Можливі, звичайно, невдачі, неприємності. Але один гуморист сказав, що неприємності — це те, чого не можна дістати по блату, а можна заробити тільки чесною працею.

Все це Левон Нариманович говорить з тією веселою бадьорістю, котра не полишає сумніву, що він готовий твердо стояти на своїх позиціях і згоден тільки на одне — на перемогу!

* * *

На фото: в турпоході. Крайній праворуч — Л. Гейвандов.

В. ІВЧЕНКО.

СИНИЦІ ЗА ВІКНОМ

Вони внадились у наш кабінет несподівано. Йдучи на обід, я залишив відчиненою верхню фармугу і через неї залетіли дві синиці.

Коли я вернувся, вони шугнули під самісіньку стелю, але не вдарились грудьми у скло, як це завше буває. а вп'ялися тонкими пазурцями в дерево рам і зирили звідти, як мені здалося, безбоязно і навіть шельмувато, вивертаючи голівки так, щоб вивчати мене по черзі то правим, то лівим оком.

Гонити я їх не став — вони й самі вилетіли через одчинену фармугу спокійно і впевнено, наче вибирались цим шляхом уже не раз.

Потім оці «зальоти» стали нормою. Я не зачиняв фармуги, вони влітали без страху, сідали на друкарську машинку, стіл, бильця стільців, не звертаючи на мене ніякої уваги, але й не наближаючись. Ніяк не можна було збагнути, що їх сюди забить, що їм так сподобалось?

Я робив спробу пояснити поведінку птахів тими ж мотивами, що й поведінку людини. На стінах кабінету було вивішено ряд пташиних портретів з натуралістичного журналу. Барвисті, яскраві, дуже виразні, вони вабили око. Я, грішним ділом, подумав, що синички літають в гості до цього мальованого пташиного царства. Мені вже навіть здавалось, що, упавши з вікна на машинку, вони дивляться тільки на малюнки і все наближаються й наближаються до них, ніколи, правда, не сідаючи поруч...

Так було всю торішню зиму, а влітку під час ремонту «портрети» птахів прийняли, але синички все одно, як тільки відчинена фармуга, а особливо тоді, коли погана погода з снігом, прилітають, падають на машинку, стола і стільці.

Яким магнітом тягне їх сюди?

Все з'ясувалось несподівано і просто. Прибиральниця пояснила, що в нашому кабінеті раніше працювали дівчата, котрі щодня в обідню перерву відчиняли фармугу і залишали на столі для синиць жменю пшона або соняшникових зернят.

П. БАТЮК.

ПРИРОДА І МИ

Вінницькі маршрути

На Вінниччині діє вісім міжрайонних бюро подорожей та екскурсій.

Сотні різних маршрутів пропонують вони трудівникам міста і села. Крім подорожей, що пролягають майже в усі союзні республіки, розроблено чимало цікавих краєзнавчих екскурсій.

Центральна рада по туризму та екскурсіях у Москві видала спеціальний довідник, в якому висвітлено тематику міських, музейних, виробничих і заміських екскурсій, котрі пропонують туристські організації країни. Серед них — майже двісті екскурсій по орденоносній Вінниччині.

Ось лише деякі з них: «Г. І. Котовський в Ободівці», «Шляхова — академія передового досвіду», «Бузькі пороги — мальовничі місця Вінниччини», «Декабристи в Тульчині», «Всесоюзна бальнеологічна здравниця — Хмільник», «Великий Жовтень у Вінниці» та інші. Під час таких екскурсій туристи не тільки знайомляться з історичними та архітектурними пам'ятниками, але й зустрічаються з очевидцями багатьох подій.

«Новини Поділля».

ВАШЕ ДОЗВІЛЛЯ

Запрошуємо в Карпати

При Вінницькому кооперативі «Інформсервіс» створено службу «Відпочинок», яка займається організацією туристичних подорожей та лікувально - оздоровчих мандрівок.

Під час студентських канікул пропонуємо вам поїхати у Карпати. Там можна добре відпочити, покататись на гірських лижах і санках, здійснити захоплюючі екскурсії у мальовничі місця Карпатських гір.

П'ятиденні групові автобусні чи залізничні поїздки будуть організовуватися 26 січня, 6, 16 та 26 лютого. Орієнтовна вартість путівки — 43—53 крб.

Є також шести та дванадцятиденні індивідуальні путівки з 26 січня та 13 лютого. Їх вартість — 60 та 118 крб.

Чекаємо на ваші заявки по тел. 5-13-97 з 17-30 до 21 год.; в суботу — з 12.00 до 18.00.

Наша адреса: вул. Фрунзе, 56. Кооператив «Інформсервіс».

Служба «Відпочинок».

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. БЮ 013017. Зам. 1038.

ЦЕЙ НОМЕР ГАЗЕТИ ВИПУЩЕНО НА ЗАМОВЛЕННЯ ЛЕНІНСЬКОГО РАЙКОМУ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ. ПЕРЕБУДОВА НАРОДНОЇ ОСВІТИ Є ВАЖЛИВОЮ СФЕРОЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПАРТІЙНИХ І РАДЯНСЬКИХ ОРГАНІВ, ПЕДАГОГІЧНОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ РАЙОНУ.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 4 (331) | П'ЯТНИЦЯ, 27 січня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

КУРСОМ З'ЇЗДУ ОСВІТЯН

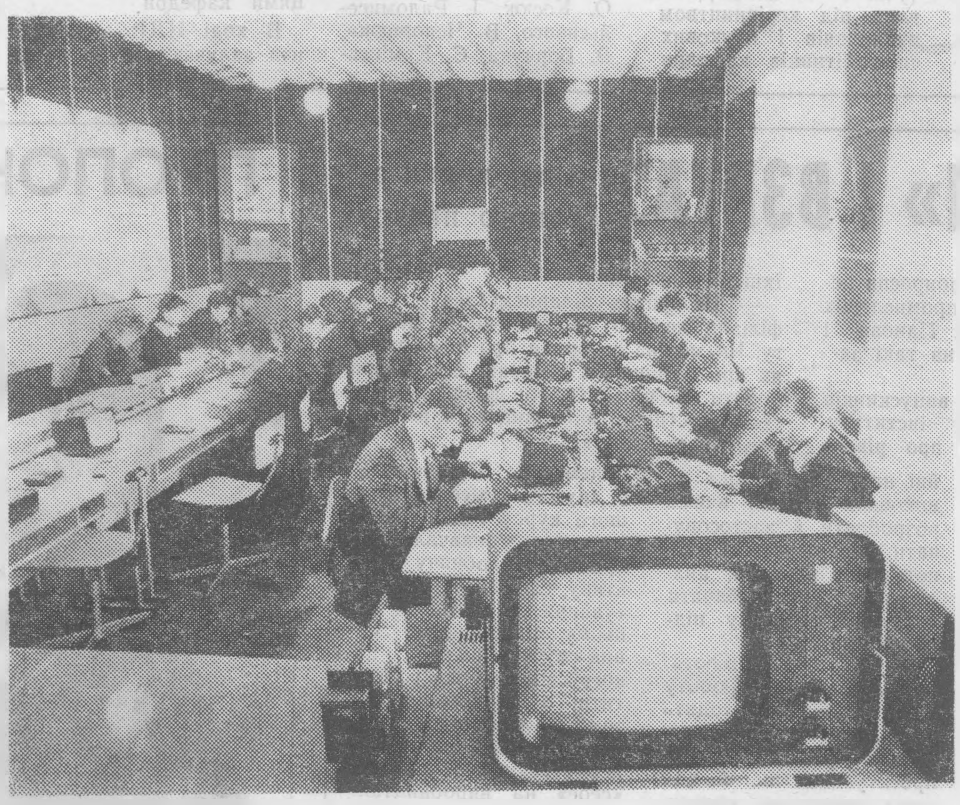

Ні в кого не викличе заперечень, що всесоюзна педагогічна рада стала широкомасштабним обговоренням концепції дальшого розвитку середньої і вищої школи, намітила ключові компоненти оновлення всієї системи народної освіти. З'їзд показав, що далеко не всі невідкладні проблеми перебудови розв'язані, і їх потрібно вирішувати вже сьогодні.

Розпочну з дефіциту учбових місць. Так, в даний час 7,5 тисячі школярів нашого району навчаються у другу зміну. І це триває на протязі довгих семи років. Особливо в скрутному становищі перебувають 10, 15, 25 і 26 школи. Введення в дев'ятому мікрорайоні нової школи на 1176 місць, намічуване спорудження ще однієї школи за рахунок дольової участі підприємств, звичайно, не ліквідує дефіциту.

Становище ускладнюється й тим, що перехід базових підприємств на госпрозрахунок і самофінансування істотно скоротив їх дотації на потреби народної освіти. Приміром, в 1988 р. вони склали четверту частину від рівня попереднього року.

На нашу думку, слід створити єдиний фонд коштів, які спрямовуються на потреби народної освіти, надходять від підприємств, громадських організацій, окремих громадян, інших джерел. Цей фонд, перебуваючи у віданні районної Ради народних депутатів, можна було б використовувати цілеспрямовано, планомірно і ефективно.

Іншою злободенною проблемою є перевантаженість на 1580 місць, дитячих дошкільних закладів, що є наслідком відставання району в соціально - економічному розвитку. Коли в садковій групі понад 30 дітей, вести мову про їх виховання, підготовку до школи не доводиться. А між тим заповненість груп повсюдно складає до 40 осіб при нормі щонайбільше 25.

Вимагає докорінного поліпшення навчально-виховний процес в школі. Гострою проблемою є різке падіння інтересу до навчання учнів середніх і старших класів. Основна причина — перевантаженість програм, якість викладання. Вихід бачиться в диференціації навчання, наданні можливості учням вибору програм з фізико - математичних, хіміко - біологічних або гуманітарних предметів. Слід відзначити, що у цьому напрямку у нас вже дещо зроблено. Нині в школах району працює 57 класів з поглибленим вивченням окремих предметів, що вдвічі більше проти минулого навчального року.

Збільшуючи і надалі кількість таких класів, необхідно всіляко враховувати бажання батьків, природні обдарування учнів, заохочувати їх вже в середніх класах до участі в різноманітних гуртках, секціях, студіях, факультативах.

Реальне ж становище таке, що, крім дискотек, учням середніх і старших класів сьогодні запропонувати ми нічого не можемо. У цьому плані у більш вигідних позиціях перебувають діти молодшого шкільного віку, для яких функціонують Палац піонерів, станція юних техніків, кімнати ЖЕД, спортивні школи.

Вкрай необхідно, як підкреслювалось на з'їзді, створити мережу аероклубів, мотоклубів; гуртків дельтапланеристів, де підлітки могли б стверджувати себе, випробуючи здібності, волю і характер. І не тільки в таких романтичних неформальних об'єднаннях, а й в різних творчих спілках і колективах. В цьому плані маємо позитивний досвід в школах №№ 18 і 25.

В ході перебудови суспільства громадськість району стала більше і глибше цікавитися історією, культурою і мовою українського народу. Як реагують на цей процес освітяни? Зараз у нас працює 4 школи з українською мовою викладання. З початку нового навчального року в 3-х школах з російською мовою викладання відкриті перші класи, а в дитячих дошкільних закладах організовано 84 групи, де спілкування вчителів і вихователів ведеться на українській мові. В 1989 році заплановано ввести школу-новобудову, в якій навчання здійснюватиметься на українській мові. Безсумнівно, подібні заходи сприятимуть кращій постановці інтернаціонального виховання підростаючого покоління.

І нарешті, про основну рушійну силу перебудови, про наших вчителів. Адже від їх педагогічної майстерності, новаторства, професіоналізму, високої духовності і моральності залежить успіх оновлення школи. Нині вчительська громадськість зорієнтована на досвід роботи Н. С. Вітковської, М. П. Онищука, Ю. Я. Пасіхова, Л. П. Даценко, Ю. Я. Мрищук, інших майстрів педагогічної справи, чиї здобутки у навчанні і вихованні школярів відомі далеко за межами нашої області.

Позбавившись давніх стереотипів, заскорузлих стандартів в методиці викладання, творчо трудяться цілі педагогічні колективи таких шкіл, як №№ 2, 15, 17, 23, 25. Тут діють за принципом: «Немає методики єдиної для всіх. Кожен вчитель повинен стати творцем, відшукати власні підходи до викладання, які б відповідали його суто особистим якостям».

Такий принцип стає основоположним в діяльності вчителів. З цією метою в районі, крім традиційних методичних об'єднань, утверджуються семінари - практикуми, динамічні творчі групи, психолого - педагогічні і проблемні семінари. Окремі методоб'єднання практикують свої заняття на базі шкіл, щоб наочно бачити, як використовуються елементи передового педагогічного досвіду.

Як наслідок, половина вчителів району вже озброєні сучасною методикою навчання, вони позитивно впливають на професійне становлення молодих педагогів.

Однак, слід відзначити, що перебудова стилю і методів навчально-виховної роботи йде ще повільно. Не в усіх школах в цьому плані досягнуто рішучих зрушень.

Звичайно, багато проблем висунуто життям перед установами народної освіти. В їх розв'язанні ми покладаємось також і на шкільні ради, які об'єднують вчителів, школярів і батьків, і які повинні отримати найширші повноваження, зробити посильний внесок в перебудову у сфері освіти.

В. ЗУЛИНСЬКИЙ,
завідуючий відділом народної освіти Ленінського райвиконкому.

На фото: в кабінеті інформатики СШ № 1.

В ПАРТКОМІ ІНСТИТУТУ

19 січня 1989 року відбулось чергове засідання парткому, в якому взяли участь секретарі цехових парторганізацій, декани, проректори. Розглянуто питання про хід виконання своєї постанови від 26 грудня 1988 року «Про звіт ректора інституту Кузьміна І. В.».

Партком відзначив, що в звіті відображені досягнення трудового колективу під керівництвом ректора за період з 1976 року по даний час. Разом з тим звіт не відповідав вимогам, викладеним у постановах ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР по перебудові вищої школи, рекомендаціям з'їзду працівників народної освіти. В звіті не висвітлені проблеми, які стоять перед інститутом, шляхи їх розв'язання, не поставлені перспективні завдання, не дана концепція розвитку вузу, відсутня критика осіб, котрі відповідають за конкретні напрямки роботи, не самокритично показана роль керівника у вирішенні завдань, які стоять перед вузом.

Не було також принципової партійної оцінки недоліків роботи ректора, допущених за звітний період, на що неодноразово вказували партком і партійні збори інституту. Не розкрито, які ж висновки, як керівник - комуніст зробив, товариш Кузьмін І. В. після притягнення його до партійної відповідальності бюро Ленінського райкому партії і парткомом інституту в 1986—1987 рр. Не відображена в звіті його роль в роботі з кадрами і їх вихованні, як керівника, члена виборних партійних і радянських органів. Не підготувала співдоповідь про роботу ректора й комісія по підготовці звіту, ніхто з її членів не взяв участі в обговоренні.

Партійний комітет також відмічає, що члени парткому не провели достатньої роботи по роз'ясненню комуністам, членам трудового колективу про недоцільність голосування, не відстоювали свої рішення, не взяли участі в обговоренні звіту. Доцільно було б вислухати думку проректорів, деканів про роботу ректора, а тому виступи по звіту були практично в дусі застійних часів і носили характер вихваляння.

В них не дана принципова оцінка особистого внеску в розвиток інституту, наявним недолікам, як з боку ректора, так і керівників низових підрозділів. Проведений звіт показав, що в колективі склалась не зовсім нормальна обстановка, нема єдності дій, багато недоліків у вирішенні складних питань роботи інституту.

Враховуючи все це, а також вимоги постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про вдосконалення добору й розстановки керівних кадрів у вищих учбових закладах» від 15.12.87 р. № 1424 партком звернув увагу комісії по підготовці звіту (голова т. Бабій В. М.) на низький його рівень і вирішив порушити питання перед вищестоящими партійними органами і Мінвузом УРСР про перебування тов. Кузьміна І. В. на посту ректора після досягнення 65-річного віку.

Враховуючи виробничу необхідність, зобов'язано комуніста Кузьміна І. В. використати чергову відпустку після вирішення питання в Мінвузі УРСР про його подальшу роботу і призначення виконуючим обов'язки ректора одного із проректорів.

Партком інституту розглянув також питання про резерв кадрів на керівні посади. Запропоновано в резерв на посади: ректора — **Ткаченка С. Й., Стахова О. П., Мокіна Б. І., Шкодіна М. М.**; на посаду проректора **Карпова Ю. А. — Мельника І. Г., Буреннікова Ю. А.**; на посаду проректора **Шкодіна М. М. — Філінюка М. А., Васюру А. С.**; на посаду проректора **Ткаченко С. Й. — Кутіна В. М., Азарова О. Д.**; на посаду проректора **Іванова М. Є. — Рудоміна Г. А., Леонтьєва В. О., Степуріна В. В.**; на посаду проректора **Свердлова В. Д. — Набойщикова С. М., Сердюка В. Р.**; на посаду проректора **Таранухи О. І. — Шинкарука М. І., Мальованого І. А.**

ВІД ШКОЛЯРА ДО ДОЦЕНТА

Перебудова вищої освіти, зокрема, підготовки інженерних і наукових кадрів, немислима без здійснення нерозривного зв'язку «школа—вуз». Йдеться про створення ефективної системи профорієнтації, відбору школярів, учнів технікумів і профтехучилищ, які мають необхідний інтелектуальний потенціал для навчання у вищих учбових закладах.

Особливо це актуально для такої пріоритетної спеціальності, як обчислювальна техніка.

Вимоги до наших вихованців ставляться жорсткі і тому відбір абітурієнтів набуває першочергового значення. Таких юнаків і дівчат слід виявляти ще зі шкільної парти.

З цією метою на кафедрі працюють чотири гуртки інформатики і обчислювальної техніки, секція ОТ Малої Академії наук (МАН). Зараз в них навчається понад 150 учнів обласного центру, а найбільше з СШ № 10, № 15. № 22.

Заняття в гуртках сприяє росту комп'ютерної грамотності, розширює поняття про кібернетику, її зв'язок з математикою, допомагає бачити перспективу застосування комп'ютерів, розуміти суть програмного забезпечення роботи ЕОМ.

Аналогічні знання отримують і члени МАН (учні 8—10 класів), але вони під керівництвом викладачів і наукових співробітників кафедри виконують водночас посильну науково - дослідницьку роботу.

Хорошими наставниками майбутніх інженерів зарекомендували себе викладачі О. Д. Луцяк, співробітники кафедри Ю. Н. Клименко, О. І. Христюк, студентка Н. В. Маценко.

До послуг гуртківців — лабораторія персональних комп'ютерів, дисплейні класи, аналого-цифровий обчислювальний комплекс. Використовується також техніка обчислювального центру інституту.

І коли сьогодні запитати колишніх випускників вінницьких шкіл О. Косюк, І. Радомисельського, В. Чепорнюка, В. Борчука, Є. Камінського, багатьох товаришів, що допомогло їм вступити до ВПІ, вони неодмінно зішлються на чіткі профорієнтаційні установки, отримані в шкільні роки в стінах нашого інституту. Віриться, що з них сформуються компетентні, широкоосвічені спеціалісти в галузі обчислювальної техніки.

Але на такий рівень можна вийти при умові активної участі студента в науково - дослідній роботі, починаючи вже з першого курсу.

Велику роль у цьому відіграють наукові колективи, очолювані професорами О. П. Стаховим, Ю. С. Данилюком, доцентами А. М. Петухом, М. А. Соляниченко, В. Л. Лужецьким, Н. М. Панічем, іншими науковцями кафедри.

В ході НДР студенти залучаються до фундаментальної науки, беруть участь в розробці реальних приладів і систем, виступають на наукових конференціях і семінарах, студентських олімпіадах. Досить сказати, що за останні десять років наші вихованці отримали понад 200 авторських свідоцтв на винаходи, неодноразово виходили переможцями олімпіад.

Найбільш обдаровані і підготовлені випускники, які виявили здібності до науково - педагогічної діяльності, залишаються працювати в інституті.

Таким чином, створюється спадкоємність у формуванні викладацького складу. Ця тенденція поглиблюється й тим, що на кафедрі для підготовки спеціалістів вищої наукової кваліфікації створено аспірантуру. Зараз в ній навчається близько 30 аспірантів і претендентів на вчену ступінь. Активно працюють над докторськими дисертаціями Ю. С. Данилюк, А. М. Петух, М. А. Соляниченко, В. А. Лужецький, Р. Г. Тадевосян.

Разом з тим в системі підготовки інженерних і науково - педагогічних кадрів на кафедрі ОТ ще не повною мірою використовується наявний інтелектуальний потенціал. Немає поки що міцних, сталих і прямих зв'язків з замовниками спеціалістів, зі школами, технікумами, ПТУ м. Вінниці і області, іншими регіонами республіки і країни.

О. АЗАРОВ,
доцент, завідуючий кафедрою обчислювальної техніки.

«ТЕРМІНАЛ» І ВЗРТА.

ДВІ ДУМКИ З ОДНОГО ПРИВОДУ

Районний комітет партії попросив керівників двох провідних промислових підприємств району Ю. П. Панова і В. В. Родіонова відповісти на такі запитання:

— У вас працює багато випускників Вінницького політехнічного інституту. Просимо висловити думку про рівень їхньої підготовки.

— На ваших підприємствах діють філіали кафедр політехнічного інституту. Чи можна говорити про ці кафедри, як про помічників у справі поліпшення роботи підприємств, чи вони ще не стали частиною виробництва і поки-що тільки заважають?

Ю. П. ПАНОВ, генеральний директор виробничого об'єднання «Термінал».

— У нас організовано три філіали чотирьох кафедр ВПІ — автоматики и інформаційно-вимірювальної техніки (АІВТ) та автоматизованих систем управління (АСУ) в 1984—85 навчальному році; автоматизації проектування (АП) в 1986—87-му; кафедри вищої математики в поточному 1988—89 навчальному році.

Відкриття філіалів посилило творче співробітництво вчених вузу, аспірантів і студентів з заводськими спеціалістами, піднявши ефективність їхньої праці. В філіалах вузу на в/о «Термінал» навчаються студенти, як з відривом, так і без відриву від виробництва. В програмах курсів — актуальні питання інженерної діяльності, технічної творчості, автоматизації інженерної праці з застосуванням засобів обчислювальної техніки. Щоб піднести інтерес студентів до навчання, застосовуються активні методи, влаштовуються екскурсії з демонстрацією нової техніки і технології, лабораторні і практичні роботи проходять безпосередньо на обладнанні цехів і відділів. Студенти мають доступ до всіх обчислювальних комплексів і засобів автоматизації. Зняті також всі обмеження по залученню до викладацької роботи на принципах сумісництва у вузах та інших учбових закладах провідних спеціалістів об'єднання.

Студенти виконують реальні дипломні проекти і роботи у відповідності з інтересами об'єднання і захищають їх безпосередньо на виробництві. В ході виробничої практики намагаємось прищеплювати їм організаційні навички і «смак» до виховної роботи, вчимо розробляти й застосовувати управлінські і господарські рішення, аналізувати й передбачати тенденції розвитку підприємства.

Студенти, що мають направлення на роботу в об'єднання, проходять переддипломну практику і виконують дипломне проектування на місцях своєї майбутньої роботи.

У зв'язку з договірною, цільовою системою підготовки спеціалістів, компенсацією частини затрат на навчання студентів для швидшої адаптації молодих спеціалістів у підрозділах, це положення треба поглибити. Вважаємо, зокрема, що слід розширити коло курсів, котрі читаються — ввести на філіалах окремий курс з економіки, якості продукції, ширше залучати до керівництва дипломним проектуванням провідних спеціалістів. На мій погляд, всі види практики студент повинен проходити на місці майбутньої роботи і залучатись до активної участі в житті підрозділу ще навчаючись в інституті. Вважаю, що ВПІ слід налагодити регулярне проведення семінарів по обміну досвідом роботи викладачів і філіалів у цілому.

В. В. РОДІОНОВ,
директор ВЗРТА.

— Загальна середня оцінка випускників стаціонару ВПІ, котрі починають працювати на заводі, не перевищує «3». Віддача починається після трьох—п'яти років практики. Цей час затрачається на переучування і адаптацію до виробництва. Отже, за часом — ще один строк учбового закладу. Великі втрати коштів, часу, науково - технічного прогресу.

Вихід зі становища бачу в тому, щоб розподіл студентів по підприємствах здійснювати з другого семестру першого курсу і дали всі елементи навчального процесу, виробничу практику, дипломне проектування вести тільки на цьому підприємстві. Завод мусить знати, за кого і скільки йому платити, а випускнику по тому не доведеться втрачати роки на адаптацію, переучування і пошуки «себе» на виробництві.

З учбового процесу потрібно вилучити непотрібні дисципліни, по деяких скоротити програму, щоб більше працювати на виробництві. Випускник повинен захищати диплом, маючи розряди з деяких робочих професій залежно від спеціальності. Інженер повинен вміти працювати руками!

Окрема мова про заочників і вечірників — їх потрібно всемірно скорочувати. Диплом, в переважній більшості, не додає інженерних здібностей.

— Ці кафедри, галузеві наукові лабораторії здебільшого зайняті «рвацтвом», вибиванням госпдоговірних тем і грошей, ніж турботою про кінцевий науковий продукт.

Що робити?

Якщо коротко, то трудівників науки потрібно змусити працювати на загальне благо, а не на власний науковий ступінь. Учених мужів в країні — хоч греблю гати, а наукового прогресу немає. В вузах, науці найбільше бюрократів, як за кількістю, так і за «якістю». Тут треба робити не перебудову, а революцію з «атомним вибухом». Нічого не зміниться до тих пір, поки в країні не введемо, як мінімум, чотириступеневої форми підготовки інженерних і наукових кадрів

ПРОПОНУЄ «РОВЕСНИК»

Для профтехучилища першорядна проблема — як готувати сучасного робітника?

Наш колектив, особливо останнім часом, працює над цим завданням наполегливо і енергійно. Шляхи пошуку різні. За три останніх роки в училищі організовані чотири нових майстерні — дві перукарських і дві взуттєвих, а дві майстерні і фотопавільйон реконструйовано.

Переходячи до підготовки учнів на базі 8 класів, оформили кабінет хімії, фізики, історії, іноземної мови, клас інформатики, де вивчаються першооснови комп'ютерної техніки. Але найбільша наша гордість — молодіжне підприємство «Ровесник», створене влітку 1986 р., яке займається виготовленням наймодніших виробів. Основа його життєдіяльності — угода про співробітництво з Вінницьким універмагом самообслуговування.

Яка ж структура роботи «Ровесника»?

Учнівський будинок моди, ентузіасти учбових груп пропонують зразки одежі. Колекція виставляється в школах, училищах, на підприємствах, в самому універмазі. Те, що найбільше сподобалось, рекомендується до виготовлення. Випускаємо 10—20 одиниць дослідної партії. Якщо новинка користується підвищеним попитом, торгівля одразу подає нам замовлення на виготовлення більшої партії.

Так було, приміром, з чотирма видами блузок з шовку, дитячими комбінезонами, сарафанами. 118 тисяч карбованців — такий сьогодні баланс реалізації в «Ровесника».

Для виготовлення нормативно - технічної документації попервах користувались послугами конструкторської групи облпобутуправління, але це було невигідно і економічно, і за строками виконання. Мода міняється швидко і документація за нею не встигала. Тепер маємо свою конструкторсько - технологічну групу.

Як і все нове, «Ровесник» не був визнаний зразу навіть у нашому колективі, зате тепер шити для нього хочуть всі групи. Насамперед не тільки тому, що тут можна виявити творчість. Коли річ користується успіхом, швидко реалізується, у молодої швачки виникає почуття великого морального вдоволення, тим більше, що її прізвище, номер групи вказані на ярлику.

Шиють для «Ровесника» учні II і III курсів. Причому, не кращі з кращих, а всі. Слабші просто підтягуються до рівня кращих.

У «Ровесника» є проблеми. Важко з фурнітурою, яка не відзначається різноманітністю або й відсутня взагалі, малий асортимент тканин, пропонований базою «Укртекстильторг».

Хочеться сказати також і про те, що учні наші живуть, як то мовиться, не хлібом єдиним, дбаємо про гармонійний їх розвиток. Працює багато гуртків. Хоровий, фольклорний, театральний колективи здобули звання народних. Репертуар театральної студії «Діалог» широко відомий в школах і на підприємствах, фольклорний ансамбль «Кобзарі» побував у Польщі, в багатьох кінцях республіки.

І. МОРОЗ,
майстер виробничого навчання СПТУ № 15.

На фото: відмінниця навчання С. Переверта йде за роботою.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. ВЮ 03025. Зам. 1118.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 5 (332) | П'ЯТНИЦЯ, 3 ЛЮТОГО, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

Комп'ютеризація навчання — важливий фактор якісної підготовки спеціалістів

В основних напрямках економічного і соціального розвитку країни на XII п'ятирічку і до 2000 року поставлено завдання активного впровадження інформатики і електронно - обчислювальної техніки в навчальний процес вузів.

Важливого значення в цьому плані набуває поліпшення якісного складу науково-педагогічних кадрів, які володіють методами використання ЕОМ, інформатики, обчислювальної техніки в цілому.

В нашому інституті тривалий час ведеться робота по комп'ютеризації навчального процесу, як засобу освоєння різних предметів, оволодіння навичками програмування і досконалого вивчення ЕОМ, формування у студентів системи розумових дій.

З метою вдосконалення розробки методичних, психологічних, технологічних проблем комп'ютеризації в ВПІ стала традиційною щорічна науково-методична конференція з питань безперервної підготовки студентів в галузі застосування обчислювальної техніки.

Цього року вона відбудеться 8—9 лютого. Про ряд актуальних проблем, які обговорюватимуться на конференції, розповідається сьогодні в нашій газеті.

Проблеми комплексного застосування

Звичайно, йдеться про застосування ЕОМ в навчальному процесі, а конкретно — на кафедрі автоматизації проектування. Виходимо з того, що світова тенденція вдосконалення учбового процесу спрямована вже тривалий час на поглиблення комп'ютеризації всіх видів навчання. Враховуючи це, колектив кафедри виділив основні напрями комплексного впровадження ЕОМ.

Для успішного розв'язання цієї проблеми головною передумовою є найшвидше досконале оволодіння кожним студентом однією чи двома мовами програмування і операційною системою ЕОМ.

Як правило, цей етап в кращому випадку затягується до завершення другого курсу, що не дозволяє розвинути заплановану кафедрою загальну модель комп'ютеризації навчання. Така пробуксовка пов'язана насамперед з учбовим планом вузу. І скорочення часу на освоєння комп'ютерної мови бачиться в широкому використанні добровільних факультативних занять.

Паралельно з цим ми вважаємо за необхідне розробку і впровадження на всіх курсах автоматизованих навчальних систем, які є ефективним засобом самостійної роботи студентів. На старших курсах (III—V) слід на кожному з них впроваджувати автоматизовані колегіальні учбові системи, які реалізують ігрові ситуації.

Складовою комп'ютеризації є також створення банків даних (в майбутньому-банків знань) і банків програмного забезпеченння.

Разом з тим, варто відзначити, що практична реалізація цих вкрай необхідних заходів можлива лише при наявності сучасного технічного забезпечення.

При цьому слід мати на увазі, що одним з найважливіших критеріїв при доборі парку обчислювальнних машин є їх програмна сумісність.

М. ФІЛИНЮК, професор, завідуючий кафедрою АП.

КАТАЛІЗАТОР НТП

Інформатика, обчислювальна техніка, персональний комп'ютер, програмування — ці слова сьогодні на вустах у школяра і студента, інженера і вченого, господарського керівника і будь-якого адміністратора. І справа зовсім не в данині моді.

Обчислювальна техніка увійшла міцно в життя і діяльність сучасної людини і служить потужним каталізатором науково-технічного прогресу. Суть в тому, що як замітив академік М. Моїсєєв «надзвичайно важлива ознака нинішньої фази НТП — це принципово прецизійний характер вищих технологій. Нову техніку на коліні не зробиш — тут ніякий лівша не допоможе»

В сучасних технологіях, як відомо, рахунок йде на мікрони і долі секунди. Природньо, що ці мікровеличини можна відчути лише з допомогою техніки, яка здатна в долі секунди сприйняти інформацію, перетворити її і видати найбільш доцільне рішення.

Відтак, підготовка сучасного інженера повинна здійснюватися з урахуванням широкого використання електронної і обчислювальної техніки. Стосується це, насамперед, проектних і конструкторських робіт, наукових досліджень, управління технологічними процесами і виробництва. А взагалі сьогодні немає такої сфери економіки, соціального життя, де б комп'ютер не був адекватним справжньому інтелектуальному прогресу.

Але для цього необхідно чітко усвідомити, що комп'ютеризація навчання — це не тільки і не скільки обчислювальна техніка, а перш за все абсолютно нова концепція включення в інформаційний процес передачі і сприйняття знань, тобто концепція своєрідного посилювача розумової діяльності. Це — включення в навчальний процес небувало потужної моделюючої системи, що дозволяє відтворити явища, які ще вчора описувалися емпірично, приблизно. Це, зрештою, техніка, яка дозволяє оперативно і якісно перебудовуватися, адаптуватися до користувача, перетворюючись в гнучку систему тренажера.

Погодьтеся, що все це ставить перед нами до того ж і серйозні проблеми методичного характеру. Викладач повинен чітко з'ясувати суть і характер прив'язки обчислювальної машини до своєї предметної галузі, до тих завдань, які можна і потрібно розв'язувати з використанням ОТ. Крім того, він, викладач, повинен, насамперед, повірити у комп'ютер, подолати боязкість організаційних труднощів, тих великих навантажень, які, хоч ненадовго, але ляжуть на нього. При цьому важливо підкреслити, що у викладача на перших порах можуть виникнути й невротичні реакції відчуженості, недовір'я і навіть страху перед обчислювальною машиною, а ще психологічний стан, який не так вже й легко подолати.

В рівній мірі це притаманне і студенту. І тут перед вузом стоїть кілька завдань.

По-перше, необхідно навчити майбутнього спеціаліста вільно спілкуватися з ЕОМ. Зробити це нелегко, тому, що у нас немає єдиних установок використання обчислювальної техніки в навчальному процесі, хоча така в інституті є. Крім того, програмне забезпечення ЕОМ, насамперед, персональних, поки-що недостатнє.

По-друге, необхідно навчити студента дивитись на завдання будь-якої предметної галузі через призму алгоритму і програми. І тут вступає в силу особливість його мислення, яке далеко не завжди носить алгоритмічний характер.

Початковий етап засвоєння програмування грунтується на розв'язанні досить простих завдань. В той же час це не дає підстав очікувати впевненого володіння принципами програмування при розв'язанні реальних задач, які виникають при вивченні загальноосвітніх, загальнотехнічних і спеціальних дисциплін.

Отже головним завданням вузу є створення умов безперервного використання студентами ОТ при вивченні різних предметів і в НДР.

Це завдання не може вирішити один викладач і навіть одна кафедра. Успіх буде забезпечено тоді, коли увесь викладацький колектив інституту усвідомить незворотність суцільної і безперервної комп'ютеризації.

Ю. ДАНИЛЮК, професор, декан ФОТ.

✦ СУЦІЛЬНА КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ — СКЛАДОВА ПЕРЕБУДОВИ.

✦ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ НАВЧАННЯ Є НОВОЮ КОНЦЕПЦІЄЮ ПОСИЛЕННЯ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА.

Викладачі кафедри вищої математики систематично проводять ділові ігри з використанням обчислювальної техніки, які здобули широку популярність серед студентів. На знімку: асистент кафедри **В. А. Петрук** за проведенням ділової гри.

✦ АКТИВНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАТИКИ І ЕЛЕКТРОННО ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС — НЕВІДКЛАДНЕ ЗАВДАННЯ ВИКЛАДАЧІВ.

✦ НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ — СТВОРЕННЯ УМОВ БЕЗПЕРЕРВНОГО ВИКОРИСТАННЯ СТУДЕНТАМИ ОТ ПРИ ВИВЧЕННІ РІЗНИХ ПРЕДМЕТІВ І В НДР.

ЕОМ І КУРС «ЕЛЕКТРИЧНІ МАШИНИ»

Перед вузами, як відомо, стоїть завдання: забезпечити підготовку спеціалістів, вихованих і навчених на активному й інструментальному застосуванні ЕОМ, тобто, здатних ефективно використовувати обчислювальну і мікропроцесорну техніку в різних галузях народного господарства.

При вивченні курсу «Електричні машини» застосування ОТ здійснюється в двох напрямах: з одного боку, з метою зменшення трудомісткості обчислювальних робіт, а з другого — для постановки нових завдань, котрі неможливо розв'язати без використання сучасних комп'ютерних засобів.

Так, зокрема, вирішується завдання оптимального трансформатора у курсовому проекті. У цьому випадку з допомогою ЕОМ розраховуються кілька десятків варіантів трансформаторів і відшукується таке співвідношення між його основними розмірами, якому відповідає мінімум вартості активної частини.

Всі розроблені для ЕОМ програми можуть експлуатуватися як в пакетному режимі, так і в діалоговому. Останній є більш конструктивним, так як оперативно усуває помилки у вихідних даних і здійснює їх корекцію.

Відтак, наші вихованці отримують поглиблені знання з електромашин і їх характеристик, вирішують реальні завдання проектування, набувають навичок безпосереднього спілкування з комп'ютерами. А як це важливо в їх майбутній роботі на потужних ДРЕС, ГЕС, АЕС!

І. ПАВЛОВ, В. НАГУЛ,
доценти кафедри електричних систем.

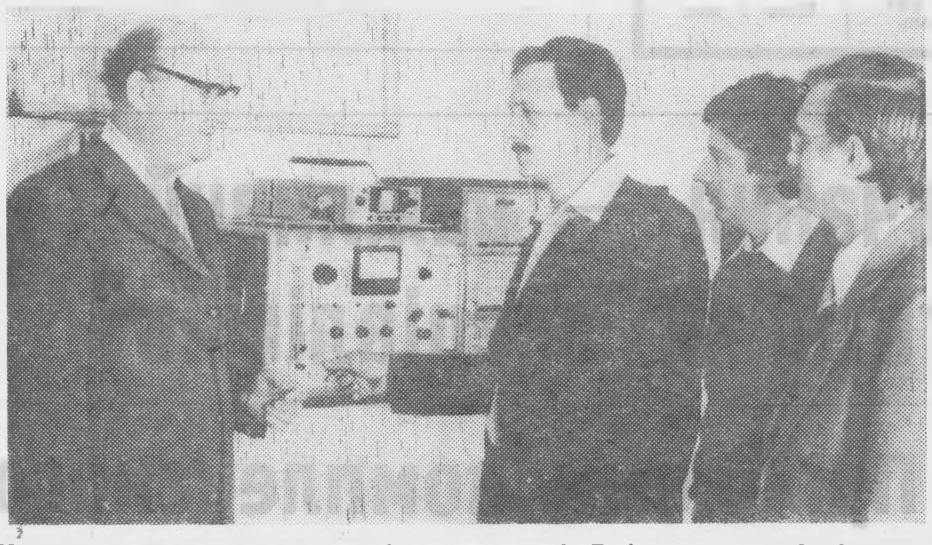

На кафедрі обчислювальної техніки розробляються і оновлюються методики лабораторних і практичних занять студентів на електронно - обчислювальних машинах. На знімку: професор кафедри **О. П. Стахов**, завідуючий кафедрою, доцент **О. Д. Азаров**, доцент **М. О. Соляниченко**, заступник директора СКТБ «Модуль», доцент **В. А. Лужецький** за обговоренням планів методичної роботи з використанням ЕОМ.

СРС у дисплейному класі

Самостійна робота студентів на кафедрі обчислювальної техніки проводиться в дисплейному класі ЕОМ ЕС—1055 М, починаючи з жовтня 1987 року, зокрема студентами третього курсу по системному програмуванню, а з весни 1988 року — по програмуванню першо- і другокурсниками.

Восени, наприклад, СРС проходила з 16 до 22 годин. Кожній групі виділявся певний час роботи. На студента в тиждень припала одна година дисплейного часу.

Та для виконання СРС і раціонального використання ресурсів ЕОМ викладачі, котрі ведуть заняття в дисплейному класі, ретельно вивчили конкретну діалогову систему, підготували відповідні методичні вказівки. Було розроблено нове завдання по курсовій роботі з урахуванням особливостей діалогового режиму спілкування з ЕОМ.

В даний час займаємось впровадженням нової операційної системи. Вона гарантуватиме економне витрачання ресурсів комп'ютерів, підвищить ефективність СРС.

А наслідки маємо такі: студенти засвоїли програмування на мовах Ассемблер і Фортран.

В. СЕМЕРЕНКО,
ст. викладач,
Р. ТАДЕВОСЯН,
доцент кафедри ОТ.

ОТ: ЛАБОРАТОРНИЙ ПРАКТИКУМ

Застосування ОТ в лабораторному практикумі з фізики, як свідчить досвід, дозволяє істотно розширити можливості експерименту, прискорити і підвищити точність обробки отриманих даних.

На кафедрі нині розглянуто теоретичне завдання, метод проведення досліджень, виявлені можливості застосування ЕОМ для обробки результатів вимірювань, доведені блок-схеми і алгоритми програми розрахунку для СМ-4 на мові Бейсик. Дана робота призначена для лабораторного практикуму з загальної фізики.

Проводячи заняття з допомогою комп'ютера на основі діалога студента з машиною, викладач може ставити суміжні завдання студентам. Головна мета їх — складати блок-схему окремі фрагменти, розв'язувати завдання з допомогою вказаної машини, якщо, до речі, є для цього можливості

А взагалі розрахунки, проведені на СМ-4, реалістичні, вони набули практичного значення і для викладачів, і для студентів.

О. ХРУЩАК, П. ГЕЛЬ,
доценти кафедри загальної фізики.

ДИСПЛЕЙ, МАТЕМАТИКА, ПРОБЛЕМНІ СИТУАЦІЇ

Ясна річ, що для підвищення якості знань необхідне раціональне поєднання різних методів навчання. І якщо йдеться про проблемний підхід, який доцільно застосовувати при введенні нових понять, розробку нових методів, розв'язання, осмислювання нових закономірностей при обов'язковій умові створення проблемних ситуацій, то робота зі студентами в дисплейному класі відкриває великі можливості.

Для цього, по-перше, використовується спеціально складена програма, яка дозволяє викладачу здійснити оперативну перевірку підготовленості студентів до сприйняття нового матеріалу.

По-друге, для усвідомлення проблемної ситуації потрібен певний психологічний настрій аудиторії. І тому, як показує досвід, сам факт роботи з відеотерміналами підвищує активність студентів, стимулює їх інтерес до навчання.

Проблемні заняття в дисплейному класі дають можливість більш повно виявити індивідуальні особливості сприйняття студентом ситуації, врахувати їх і своєчасно скорегувати.

На кафедрі складена спеціальна програма з деяких тем розділів «Інтегральне числення». З її допомогою успішно створюються і розв'язуються проблемні ситуації, що служить підвищенню якості знань майбутніх інженерів.

І. КУЗЬМІН,
професор,
Н. ФУРДІЯК,
асистент кафедри вищої математики.

Студент V курсу факультету обчислювальної техніки **Віталій Чорний** бере активну участь в науково - дослідній роботі на кафедрі АП. Він, зокрема, успішно працював над створенням передекранної панелі для введення інформації в комп'ютер.

Комп'ютер в інженерній геодезії

Програмою курсу передбачено виконання 8 розрахунково - графічних завдань (РГЗ), пов'язаних зі значною обчислювальною обробкою результатів вимірювань.

Проте інженерна геодезія вивчається на молодших курсах, коли студенти ще не повною мірою оволоділи обчислювальною технікою. Враховуючи цю обставину, на кафедрі прийнято такий алгоритм застосування ЕОМ.

По-перше, як правило, при виконанні РГЗ використовуються клавішні ЕОМ, для яких з участю студентів розроблені блок - схеми, алгоритми і програми розрахунків в програмованому і простому режимах. Обробка даних польових вимірювань під час учбової геодезичної практики здійснюється на СМ-4. Програми для них на мові Бейсик розроблені нами, рівно як і відповідне методичне забезпечення застосування комп'ютерів.

Результативність: підвищується ефективність навчання студентів, зростають їх практичні навички використання ЕОМ, скорочується час на виконання розрахунків.

Г. РАТУШНЯК,
доцент кафедри БКіА.

Стрижень підготовки

Формування навичок машинного вирішення оптимальних завдань є стрижнем комп'ютерної підготовки сучасного інженера. І тому типовим завданням технологічної оптимізації. є багатокритерійне завдання, яке має багатовріантне розв'язання.

Так, наприклад, часткові завдання вибору технологічного способу, виду заготовок, матеріалу, обладнання, режиму обробки і т. п. зводяться до одного знаменника — вибору об'єкта з певної і дуже широкої їх сукупності.

Умовою оптимальності є відповідність системі вимог технічного, економічного, соціального і екологічного характеру. Ефективним методом розв'язання такої проблеми є розстановка пріоритетів. Його суть полягає в отриманні комплексних пріоритетів об'єктів відповідної сукупності на основі їх порівняності по системі критеріїв окремо, і критеріїв відповідно поставленої мети проектування. На цій основі приймається достовірне рішення з багатьох можливих варіантів.

Веду все до того, що методична розробка, виконана на кафедрі технології металів, дає вибір раціональних способів отримання заготовок шляхом розстановки пріоритетів з допомогою ЕОМ типу СМ-14 на мові Бейсик. Розробка використовується студентами, які вивчають курси «Проектування і виробництво заготовок» та «Технологія машинобудування».

Б. СУХОВІЙ, доцент кафедри ТКМіХ.

ЕОМ: РОЗРАХУНКОВО — ГРАФІЧНІ РОБОТИ

Виконання розрахунково - графічних робіт (РГР) при вивченні курсу теоретичної механіки сприяє більш глибокому засвоєнню програмного матеріалу. В останні роки при здійсненні РГР використовуються великі ЕОМ. Але для цього потрібна особлива методика, оскільки студенти не завжди правильно орієнтуються і спроби їх задіяти обчислювальну техніку закінчуються безрезультатно.

Запропонована нами методика включає насамперед, чітко розроблене завдання по РГР, в якому сформульовані головні його етапи з умовами і питаннями. Далі — отримання і складання алгоритму, визначення програми для ЕОМ. Обов'язковим є вихід на одну з ЕОМ, обробка отриманих результатів, їх оформлення, звіт про РГР.

Досвід дворічної роботи по такій методиці показав, що 60 процентів студентів працюють з інтересом, без ускладнень долають всі труднощі, п'ята частина — виконує роботи важко, як правило, потребує постійної допомоги, і кожен десятий — з завданням не справляється.

В. ПРИЯТЕЛЬЧУК,
старший викладач кафедри ТМ, кандидат фізико - математичних наук.

Назустріч виборам

В читальному залі суспільно - політичної літератури вузівської науково-технічної бібліотеки до послуг агітаторів, студентів і викладачів створено стіл довідкової інформації, де виставлено твори Маркса, Енгельса, Леніна про демократію, матеріали XXVII з'їзду КПРС, XIX Всесоюзної партконференції, Закони про зміни і доповнення Конституції СРСР, Закон СРСР про вибори народних депутатів, інші виборні матеріали.

А в нульовому корпусі при інститутському клубі почав діяти агітаційно-пропагандистський центр «Діалог». Затверджено план його роботи. Масові заходи проводяться в середу, суботу і неділю.

А. КАБИШЕВА,
старший бібліотекар читального залу.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021. Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. БЮ 03032. Зам. 1268.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 6 (333) | П'ЯТНИЦЯ, 10 лютого, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

В парткомі інституту

Проф-орієнтацію — на новий рівень

Партком інституту заслухав інформацію про ефективність тієї роботи по профорієнтації молоді і організації набору у 1989 році, яку проводять ректорат, деканати і кафедри. В інформації члена парткому **І. Г. Мельника** узагальнено також всю цю роботу за попередні роки. Відзначалось, що її наслідком стала стабілізація конкурсу в середньому по інституту на рівні 1,5—1,6 людини на одне місце. Найнижчий конкурс (1,3—1,4 на місце) має інженерно - будівельний факультет. Сюди, а також на факультет радіотехніки, йде найменше медалістів (11—12 процентів), тоді, як на інші факультети 18—25 процентів.

Майже 90 відсотків вступників — це випускники шкіл. Цікава географія абітурієнтів: 75—80 процентів заяв надходять від мешканців обласного центру і Вінницької області (приблизно порівну з міст і сіл).

Таким чином, в цілому підготовчу профорієнтаційну роботу можна вважати задовільною. Але це не означає, що в ній нема недоліків. Скажімо, кількість абітурієнтів з нашої області не пропорційна кількості сільського населення, не відповідає вона також економічному й науково - технічному потенціалу Вінниччини в порівнянні з Вінницею. В місто і область розподіляються 30—40 процентів випускників, 60—70 процентів отримують призначення за їхні межі. Це теж не зовсім нормально, адже абітурієнтів з інших областей до нас приходить менше 25 процентів.

Підготовка абітурієнтів до вступу в інститут ведеться в основному через заочну математичну школу, Малу академію наук і підготовчі курси різної тривалості. Наймасовіша форма — підготовчі курси, на яких навчалося у 86—87 р.р. 1539 чоловік, у 87—89 р.р. 1385 чол. 75 процентів з них подали заяви в інститут.

Підготовчі курси є також найефективнішою формою роботи.

І все-таки якість підготовки абітурієнтів загалом недостатня. Про це свідчать результати вступних екзаменів, «нульових» контрольних робіт з математики й фізики, наслідки перших екзаменаційних сесій. 30—50 процентів тих, що закінчили середню школу, показують незадовільну підготовку з математики й фізики. Найбільш підготовлений контингент абітурієнтів іде на факультети обчислювальної техніки, автоматики й мікроелектроніки, дещо слабший — на радіотехнічний, найслабший — на інженерно - будівельний і машинобудівний.

В оцінці знань спостерігається певний суб'єктивізм. Приміром, на інженерно - будівельному факультеті результати зимової сесії за 87 рік і за абсолютними, і за якісними показниками вдвічі вищі, ніж при «нульовій» контрольній роботі. У 88 році це розходження зросло ще більше. В цілому по інституту добрим рівнем знань за середню школу з фізики і математики володіє тільки кожен четвертий першокурсник.

Годі й доводити, що це не той рівень, котрий має відповідати нинішнім завданням кадрового забезпечення перебудови. Таким чином, нинішня система профорієнтаційної роботи серед молоді, котра забезпечує набір до інституту, явно недосконала, її треба докорінно поліпшувати.

Виходячи з цих міркувань, партком зобов'язав ректорат розробити положення про профорієнтаційну роботу з молоддю, яке б визначило основні цілі і завдання, форми і методи, структуру управління, критерії оцінки діяльності в цьому напрямку кафедр та інших інститутських підрозділів, роль громадських організацій.

Кафедрам вищої математики, загальної фізики і російської мови доручено розробити і реалізувати систему підвищення якості підготовки абітурієнтів. Головною формою при цьому має бути організація очно-заочної фізико - математичної школи зі створенням у районах Вінниці, Вінниччини та сусідніх областей центрів (консультпунктів) фундаментальної підготовки абітурієнтів.

Рішенням парткому передбачено з вересня 89 року заснувати при інституті спеціалізовану школу - інтернат для відбору і навчання найталановитішої молоді з області. Ректорат спільно з деканатами і випускаючими кафедрами повинен розробити систему підготовки інженерно-технічних кадрів за прямими угодами, в тому числі систему цільової інтенсивної підготовки представників середнього технічного персоналу, які позитивно проявили себе на виробництві і в громадській роботі.

Запропоновано також переглянути кадровий склад викладачів Малої академії наук, винести на обговорення рад конкретні заходи деканатів по профорієнтаційній роботі в школах, технікумах, ПТУ, СПТУ Вінницької області і Подільського регіону.

Контроль за виконанням цієї постанови покладено на члена парткому **І. Г. Мельника.**

26 березня — День виборів народних депутатів СРСР

ЗА КОГО БУДЕМО ГОЛОСУВАТИ?

6 лютого відбулися збори представників трудових колективів нашого міста, де зареєстровано кандидата в народні депутати Радянського Союзу по Вінницькому виборчому округу № 404.

За кого ж ми будемо голосувати?

Ім'я кандидата назване — **Валентина Степанівна Бавула**, контролер відділу технічного контролю виробничого об'єднання «Жовтень».

Вперше вибори кандидата проходили не за гладеньким «відполірованим» сценарієм, у якому єдиною особою була одна кандидатура. Цього разу трудящі міста висували десятьох кандидатів, кожен з яких мав свою програму і обстоював її в полеміці з «супротивниками».

Останній раунд боротьби відбувся 4 лютого на окружних зборах, де екзамен на громадську зрілість перед своїми майбутніми виборцями тримало троє переможців попередніх раундів. Це були муляр тресту «Вінницяпромбуд» Т. С. Чорна, апаратниця хімзаводу Г. С. Дейлик і контролер відділу технічного контролю виробничого об'єднання «Жовтень» В. С. Бавула.

Найкращою, найреальнішою, найдорожчою людям виявилась програма В. С. Бавули, яка здобула 326 голосів. Програма Т. С. Чорної сподобалась 179 представникам, програма Г. С. Дейлик — 78-ми.

Таким чином, Т. С. Чорна і Г. С. Дейлик не здобули необхідної кількості голосів і з подальшої боротьби вибули. Окружна виборча комісія зареєструвала тільки одного кандидата — Валентину Степанівну Бавулу.

Довірені особи характеризували її, як чесну, принципову, наполегливу трудівницю, котра вміє обстоювати справедливість і домагатись мети. Комуністи цеху, в якому вона працює, недарма обрали її своїм ватажком.

Виступ Валентини Степанівни перед представниками трудових колективів був по-робітничому небагатослівним:

— Якщо мене оберуть народним депутатом Радянського Союзу, то я постараюся зробити все, щоб рішення XXVII з'їзду КПРС і XIX Всесоюзної партконференції втілювалися у життя якомога наполегливіше і швидше.

В. ІВЧЕНКО.

ВІТАЄМО!

Ректору нашого інституту, доктору технічних наук, професору, Заслуженому діячеві науки УРСР, лауреату Державної премії УРСР Івану Васильовичу Кузьміну виповнилось 65 років.

Вітаючи ювіляра, бажаємо йому довголіття, здоров'я, творчого натхнення і всіляких успіхів на ниві науки і народної освіти.

Міжнародні зв'язки ВПІ

Болгарія. На запрошення технологічного центру з електронно-променевої і плазмової технології і техніки в Софії з 22 по 30 січня нинішнього року перебували проректор ВПІ по науковій роботі С. Й. Ткаченко і доцент кафедри мікроелектроніки А. О. Новиков.

Підписано протокол про розробку і дослідження джерел електронів високовольтного тліючого розряду ДЕП ВТР і їх технологічного використання. Передбачено бартерний обмін комп'ютерами «Правець-16» з болгарського боку і електронно - променевою гарматою з нашого. Болгарія і вчені політехнічного інституту розроблятимуть на цій основі нову систему і нову технологію.

В кінці нинішнього і на початку наступного року відбудуться чергові зустрічі вчених, на яких вони обговорять наслідки цієї роботи, відберуть оригінальніші рішення й розробки і випрацюють єдину технологію виробництва системи.

В перспективі передбачається будівництво спільного радянсько-болгарського підприємства з виходом нової продукції на міжнародні ринки.

* * *

Польща. З Польщі вернулась делегація ВПІ, яку очолював голова студентського профкому В. Боднар. До складу делегації входили члени комітету комсомолу І. Сарвіра, С. Адаменко, С. Ковальчук. Адреса перебування — Свєнтокшицький політехнічний інститут у Кельцях. Відбулось знайомство і з польським вузом і, зокрема, з фірмою «Студент-сервіс», яка працює на госпрозрахунку, має велику популярність, вагу і авторитет.

Досягнуто конкретної домовленості щодо розвитку програм подальших взаємозв'язків між студентами обох вузів. У липні—серпні до нас прибудуть дві туристичні групи з Польщі, а дві наших відбудуть у Кельце. По закінченню весняної сесії обмінюємось двома студентськими будзагонами по 15 чоловік у кожному; наприкінці травня колектив художньої самодіяльності ВПІ виїде з концертною програмою в ПНР.

Для вас, абітурієнти!

Ця сторінка присвячується вам, випускники шкіл, технікумів і профтехучилищ. Наше слово насамперед до тих, хто збирається здобувати професію інженера — запрошуємо вас до ближчого знайомства з Вінницьким політехнічним інститутом.

В інституті навчається близько восьми тисяч юнаків і дівчат, в тому числі на факультетах денного навчання майже п'ять тисяч. Готуємо інженерів високої кваліфікації з 13 спеціальностей на енергетичному, машинобудівному, радіотехнічному, інженерно - будівельному факультетах і факультетах автоматики і мікроелектроніки, обчислювальної техніки.

Робітнича молодь навчається на вечірньому й заочному факультетах.

В інституті працює 18 докторів наук, професорів, 265 кандидатів наук, доцентів.

Заняття відбуваються в трьох навчально-лабораторних корпусах. Навчальні і наукові лабораторії оснащені сучасною апаратурою. Маємо власний обчислювальний центр, крім того, на кожному факультеті і на більшості кафедр створені філіали обчислювального центру, дисплейні зали.

Студентська молодь бере активну участь в наукових дослідженнях. Багато захищуваних дипломних проектів включають у себе наукові розробки.

При інституті є аспірантура для підготовки науково - педагогічних кадрів, до речі, не тільки для нашого, а й для інших учбових і науково-дослідних інститутів.

Студенти живуть в п'яти гуртожитках. Тут працюють буфети, перукарні, майстерні побутового обслуговування. В кожному гуртожитку діють студентські клуби-кафе. Маємо також студентську їдальню на 530 місць.

Органічно - невід'ємною частиною студентського життя став спорт. Серед наших студентів — тридцять сім майстрів спорту, сорок шість кандидатів у майстри, понад двісті першорозрядників. Щороку в інституті проводиться Спартакіада з 14 видів спорту і Всесоюзний легкоатлетичний меморіал Героя Радянського Союзу Лялі Ратушної.

На мальовничому березі Південного Бугу в районі Ладижинського водосховища працює студентський спортивно-оздоровчий табір. При інституті функціонує студентський санаторій-профілакторій.

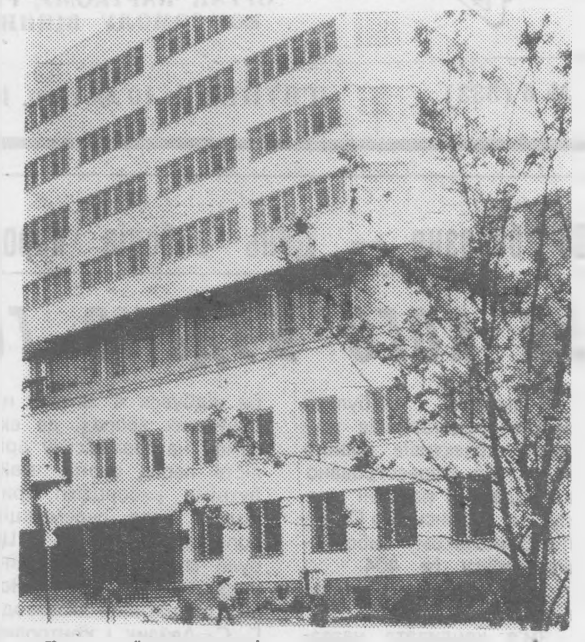

Головний корпус інституту.

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

готує інженерів-електриків за спеціальностями: **електричні станції; електроенергетичні системи і мережі; електрозабезпечення (по галузях).**

За спеціальністю **«Електричні станції»** випускаються фахівці, що мають змогу застосовувати свої знання в роботі на теплових, атомних і гідроелектростанціях, в організаціях, зв'язаних з монтажем і наладкою електрообладнання електричних станцій, в проектних і науково - дослідних інститутах.

За спеціальністю **«Електроенергетичні системи і мережі»** випускаються фахівці, що трудяться в галузі експлуатації, проектування електричних систем і мереж, дослідження режимів роботи електросистем в різномасштабних службах і лабораторіях управлінь об'єднаннями енергосистем, на підприємствах електричних мереж і в науково - дослідних інститутах, в проектно - конструкторських і електромонтажних організаціях, на потужних підстанціях.

За спеціальністю **«Електрозабезпечення (по галізях)»** випускаються фахівці, які можуть працювати не тільки на інженерних і керівних постах у відділах головного енергетика підприємств різних галузей народного господарства, в науково-дослідних і проектно-конструкторських організаціях, але і в суміжних галузях електроенергетичної промисловості.

РАДІОТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

готує інженерів зі спеціальностей: **радіотехніка, конструювання і технологія радіоелектронних засобів.**

За спеціальністю **«Радіотехніка»** готуються радіоінженери. Випускники працюють, як розроблювачі електронних схем мікромініатюрної радіоелектронної апаратури на промислових підприємствах, в дослідно-конструкторських і науково - дослідних організаціях, в установах «Ремпобуттехніка», в системі зв'язку і радіомовлення.

За спеціальністю **«Конструювання і технологія радіоелектронних засобів»** факультет готує інженерів - конструкторів-технологів радіоапаратури. Широкий профіль підготовки спеціалістів дає їм змогу працювати в конструкторських і технологічних відділах заводів, а також в науково-дослідних організаціях інженерами - розроблювачами засобів автоматизації технологічних процесів.

ВЕЧІРНІЙ ФАКУЛЬТЕТ

готує інженерів за спеціальностями: **електрозабезпечення (по галузях); технологія машинобудування, металорізальні верстати й інструменти; автоматика й управління в технічних системах; обчислювальні машини, комплекси, системи і мережі; радіотехніка; промислове і цивільне будівництво; автомобілі й автомобільне господарство.**

ФАКУЛЬТЕТ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

готує інженерів за спеціальностями: **обчислювальні машини, комплекси, системи і мережі; конструювання і технологія електронних обчислювальних засобів.**

Випускники факультету трудяться в проектно-конструкторських і науково - дослідних організаціях, котрі розробляють засоби обчислювальної техніки, на підприємствах, що випускають обчислювальні машини і їхні блоки, а також центрах технічного й математичного забезпечення обчислювальних машин.

ФАКУЛЬТЕТ АВТОМАТИКИ Й МІКРОЕЛЕКТРОНІКИ

готує інженерів за спеціальностями: **автоматика і управління в технічних системах; мікроелектроніка і напівпровідникові прилади.**

За спеціальністю **«Автоматика і управління в технічних системах»** випускаються фахівці, котрі йдуть працювати в науково - виробничі комплекси, що розробляють і випускають сучасні засоби автоматики й телемеханіки, також на великі підприємства інженерами з експлуатації сучасних телемеханічних систем, що керують виробничими процесами.

За спеціальністю **«Мікроелектроніка і напівпровідникові прилади»** готуються спеціалісти в галузі мікроелектроніки. Випускники працюють в науково - дослідних організаціях і на підприємствах електронної промисловості.

ІНЖЕНЕРНО-БУДІВЕЛЬНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

готує інженерів - будівельників за спеціальністю **«Промислове і цивільне будівництво».**

Випускники факультету — спеціалісти широкого профілю, котрі можуть трудитися в багатьох галузях народного господарства: на будівельних і промислових об'єктах міністерств і відомств, в сільському господарстві, інститутах архітектурно - будівельного і будівельного проектування, а також в науково - дослідних інститутах, заводах металоконструкцій, проектних інститутах, будівельно-монтажних організаціях «Стальмонтажконструкції».

ПІДГОТОВЧІ КУРСИ

На допомогу тим, хто бажає поступити до нашого інституту, організовуються платні підготовчі курси з строками навчання вісім, шість, три місяці (вечірні і заочні), один місяць і два тижні (денні і вечірні). Початок занять на восьмимісячних курсах 1—5 жовтня, на шестимісячних — 1—5 грудня, тримісячних — 1—5 березня, одномісячних — 1 липня.

Програмами підготовчих курсів передбачено проходження всіх дисциплін, з яких проводяться вступні екзамени до ВПІ.

При кафедрі вищої математики з 1 жовтня щорічно працює заочна математична школа для учнів 8—10 класів. На базі ВПІ працює науково-технічне відділення Малої академії наук, що об'єднує секції — радіотехніки, фізики, математики, обчислювальної техніки, електроніки, енергетики, інформаційно-вимірювальної техніки, будівництва, машинобудування, хімії, суспільних наук.

МАШИНОБУДІВНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

готує інженерів - механіків з спеціальностей: **технологія машинобудування (в т. ч., спеціалізація — технологія автоматизованого виробництва); металорізальні верстати й інструменти (в т. ч. спеціалізації — металорізальні верстати і верстатні комплекси гнучких виробничих систем; проектування засобів);автомобілі і автомобільне господарство.**

За спеціальністю **«Технологія машинобудування» (в т. ч. спеціалізація — технологія автоматизованого виробництва)** випускаються фахівці для роботи на машинобудівних підприємствах, що забезпечують всі галузі народного господарства, а також на підприємствах, що використовують продукцію машинобудування — машини, прилади, інструменти. Інженери цієї спеціальності можуть працювати по експлуатації й проектуванню гнучких виробничих систем і автоматичних ліній, в проектних, конструкторських і технологічних інститутах.

За спеціальністю **«Металорізальні верстати й інструменти» (в т. ч. спеціалізації — металорізальні верстати і верстатні комплекси гнучких виробничих систем; проектування засобів)** випускаються фахівці для машинобудівних підприємств, що забезпечують всі галузі народного господарства; по експлуатації й прооектуванню обладнання з числовим програмним управлінням, котре входить до складу сучасних машинобудівних і приладобудівних заводів, для роботи в проектних, конструкторських інститутах.

За спеціальністю **«Автомобілі і автомобільне господарство»** випускаються фахівці для роботи на автотранспортних і авторемонтних підприємствах, станціях технічного обслуговування, автомобільних заводах, а також на підприємствах агропромислового комплексу, зв'язаних з роботою автомобільного транспорту.

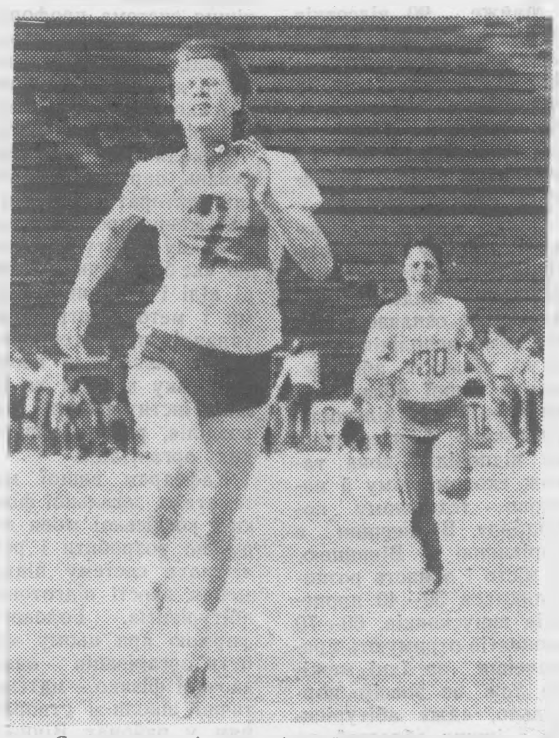

Спортом в інституті займається кожен.

ЗАОЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

готує інженерів за спеціальностями: **електроенергетичні системи і мережі; електрозабезпечення (по галузях); технологія машинобудування; металорізальні верстати й інструменти; автоматика і управління в технічних системах; обчислювальні машини, комплекси, системи, мережі; мікроелектроніка і напівпровідникові прилади; радіотехніка; конструювання і технологія радіоелектронних засобів; промислове і цивільне будівництво.**

ПІДГОТОВЧЕ ВІДДІЛЕННЯ

Для підвищення рівня загальноосвітньої підготовки робітничої і сільської молоді, створення їй необхідних умов для вступу до вузу при інституті створено денне і вечірнє підготовче відділення. Сюди приймають осіб з завершеною середньою освітою, котрі мають дворічний робочий стаж і не менше одного року на підприємстві, що направляє (учнівський стаж не враховується) і демобілізованих з рядів Збройних Сил СРСР.

Слухачам підготовчого відділення денної форми навчання виплачується стипендія в розмірі, установленому для студентів І курсу.

Особи, які закінчили підготовче відділення і успішно склали випускні екзамени, зараховуються на перший курс без складання вступних екзаменів.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. БЮ 03048. Зам. 1377.

АГІТПУНКТ ЗА РОБОТОЮ

Це затишне, охайно прибране приміщення розміщено в головному учбовому корпусі. Його номер — 201а. Тут розташувався агітпункт двох факультетів — ФОТ і ФАМ.

На столах — виборна література, папки з брошурами і вирізками з газет, в яких опубліковані матеріали XXVII з'їзду КПРС, XIX Всесоюзної партійної конференції, Закон про зміни і доповнення Конституції СРСР, Закон про вибори народних депутатів. Є стенд, який повідомляє про день виборів.

Днями тут відбувся семінар агітколективів ФОТ і ФАМ. Його учасники заслухали інструктивні доповіді завідуючої агітпунктом І. Д. Похило і завідуючого агітколективом О. М. Поволоцького з питань організації агітаційно-масової роботи серед студентів, професорсько-викладацького складу і співробітників факультетів, ознайомилися з планом роботи агітколективу і агітпункту. Присутнім були дані консультації з питань змін і доповнень Конституції СРСР, наступних виборів народних депутатів країни.

Б. ГРИГА,
секретар парторганізації факультету обчислювальної техніки.

За програмою будівництва

В передвиборному Зверненні ЦК КПРС наголошувалось на всебічній увазі до поліпшення соціально-культурних і побутових потреб народу. Що робиться в цьому плані у нашому інституті?

— Наприкінці нинішнього року, — розповів проректор ВПІ, професор В. Д. Свердлов — буде завершено спорудження корпусу енергофаку. В жовтні буде здано новий гуртожиток ФАМ на 265 місць. В третьому кварталі нинішнього року спільно з інститутом кормів закладається житловий будинок на 107 квартир — завершення робіт у третьому кварталі 1990 року.

Госпспособом починаємо спорудження аудиторного блоку кафедри КІПРА. Новий комплекс з манежем і плавальним басейном чекає любителів спорту, фізкультури. Початок забудови — 1991 рік. Вартість— близько 4-х мільйонів карбованців.

Проектується також гуртожиток на 445 місць з поліклінікою. Одержано дозвіл на спорудження 35 котеджів для викладачів і співробітників у Зарванцях.

Клуб молодого виборця

створено при агітпункті гуртожитку номер 3. Очолив його секретар комітету комсомолу енергетичного факультету Володимир Богачук.

Клубом зроблено покищо небагато — оформлено приміщення, підготовлено списки, тих кому випадає вперше брати участь у виборах, проведено з ними першу бесіду. А в планах роботи — ціла програма зустрічей, диспутів, бесід.

В. ПОПОВ,
член комітету комсомолу.

Народний контроль діє

27 січня цього року відбулось чергове засідання бюро головної групи народного контролю інституту. Обговорено матеріали перевірок, здійснених в січні учбовим і науковим секторами головної групи НК, затверджено програми перевірок, котрі належить провести в лютому. З повідомленнями виступили керівники секторів В. А. Климчук та В. М. Кичак. Заслухано також звіт керівника сектору оргроботи і гласності В. І. Шолохова.

В прийнятих на засіданні рішеннях наголошено на необхідності посилення відповідальності керівників секторів за якість контрольних перевірок.

Відзначено поліпшення діяльності сектора оргроботи і гласності. Вказано також на недостатню вимогливість цього підрозділу до окремих народних контролерів, керівників секторів, голів цехових груп НК за виконавську дисципліну. Сектор не повністю забезпечує гласність, слабко використовує для цього стінну пресу і вузівську багатотиражку, не завжди оперативно координує організацію перевірок з залученням до них інших громадських організацій та адміністрації.

Розглянуто організаційні питання. Звільнено від керівництва науковим сектором В. П. Комяко. На його місце затверджено і введено до складу бюро головної групи НК І. О. Сивака.

Прийнято до відома, що головами груп народного контролю обрані: на ІБФ — Олійник В. З., на РТФ — Змієвський А. Н., в АГЧ — Задніпрянець А. М., на кафедрах суспільних наук — Арапов М. М.

Нагороди активістам

Наказом ректора за успішну роботу в справі економії засобів і матеріалів, поліпшення діяльності всіх підрозділів інституту відзначена група народних контролерів.

Грамотами нагороджено **В. І. Савуляка, В. М. Бурова, В. Д. Ляхвацького, А. М. Маргасина, І. О. Сивака, І. М. Котова, В. І. Шолохова, М. О. Соляниченка, К. І. Кольцову, П. М. Котлярова, А. А. Львова,**

Подяки оголошено Т. М. Афанасьевій, Р. І. Кутькову, В. І. Татаринцеву, А. А. Козлову, В. А. Климчуку, О. Г. О. Г. Ігнатенку, О. І Тарасовській, І. П. Лоянич, М. В. Поліщук. Грошові премії будуть вручені **З. А. Безмощук, О. В. Король, В. В. Стронському, М. І. Мельнику, М. М. Вірнику, Г. У. Костенко, В. В. Науменку.**

В. КУЛІБАБЧУК,
член бюро ГГНК

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 7 (334) | П'ЯТНИЦЯ, 17 лютого, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ЯК МИ ВЧИМОСЯ?

Учбовий відділ інституту підбив підсумки зимової екзаменаційної сесії. Загальний показник успішності по вузу становить 62,2 процента, якість навчання — 35 процентів.

Це, по суті, те ж саме (відповідно 63 і 36 процентів), що було на цей час і в минулому році.

Найкраще навчаються студенти факультету обчислювальної техніки — процент успішності 73, якості — 45. На другому місці за цими показниками (67 і 33 проценти) — енергетичний факультет.

Серйозну тривогу викликає якість навчання і особливо на інженерно-будівельному, машинобудівному, радіотехнічному факультетах. Так, на інженерно-будівельному факультеті нинішньої сесії зірвалась, образно кажучи, справжня заметіль двійок — їх питома вага серед усіх інших оцінок зайняла 47 процентів. 42,7 відсотка незадовільних оцінок на машфаку, 40 — на радіотехнічному.

Істотно «попрацювали» на цю невтішну арифметику студенти не першого, як це інколи буває, курсу, а другого. Скажімо, на другому курсі машинобудівного факультету процент успішності до смішного малий (25), а процент якості просто анекдотичний — сім. Студенти заробили дві п'ятірки і вісім четвірок. Уявляєте: на 148 чоловік лише десять нормальних оцінок. Відмінна оцінка на машфаку на вагу золота чи що?

Учбовий відділ ще до кінця не з'ясував, у чому тут причина, але й так видно, що в навчальному процесі допущені істотні збої, які треба виправляти і чим швидше, тим краще.

В. ОМЕЛЯНЧУК,
начальник учбового відділу інституту.

КРАЩИЙ В ІНСТИТУТІ

Студент Борис Розін— особа популярна. Знають його не тільки на факультеті обчислювальної техніки, де закінчує п'ятий курс за спеціальністю «Електронно-обчислювальні машини», а й в усьому інституті. Знають, як відмінника навчання (весь час отримував підвищену стипендію, а зараз — стипендію вченої ради) і як незмінного керівника студентського клубу «Айвенго», котрий під керівництвом Бориса постійно завойовував призові місця в області і республіці.

П'ятий курс — це уже фініш. Але в даному випадку треба додавати «для більшості студентів». Для Бориса ж навчання продовжиться ще на один рік. Зважаючи на його успіхи і здібності, вчена рада вирішила, так би мовити, залишити студента в студентах, щоб він навчався за індивідуальним планом ще у вузах Ленінграда і Києва. Впродовж року Борис Розін буде поглиблено вивчати курс вищої математики, програмування, теорію кодування, вдосконалювати практику дослідницької діяльності. До речі, з другого курсу він брав активну участь в науково-дослідній роботі в лабораторії доцента М. О. Соляниченка, виступав на різних конференціях, республіканських олімпіадах, публікував тези своїх доповідей, підготував ряд заявок на винаходи. Одне слово, уже визначився, як майбутній вчений.

Можливо Борис Розін з числа тих обдарованих вундеркіндів, яких не так уже й багато?

Зовсім ні. Він каже, що до восьмого класу був звичайним середнячком однієї з Київських шкіл. Коли поступив у фізико-математичну школу при Київському університеті, то була навіть думка відчислити його за слабку підготовку. Саме тут хлопцеві й прищепили любов до математики, навчили розуміти її, як безмежно цікаву науку.

В інституті він почав непогано, але ще не знав, якою дорогою йти — практичної інженерії, чи науки.

— В армії мені довелось багатенько стояти в караулах. Отоді я й обміркував майбутнє, — говорить Борис, — І все більше схилявся до думки, що можу щось зробити в науці, якщо буду займатись нею наполегливо, повсякденно, не шкодуючи сили.

Що він уже встиг?

Захопила розробка фібоначчієвого комп'ютера, якою займається його науковий керівник. До завершення робіт ще далеко, але, наблизившись до них впритул, Борис зрозумів, що це захопило, що це, мабуть, на все життя. Він задумується над тим, чи можна знайти відповідність між кодами золотої пропорції і їх біологічною інтерпретацією. Скажімо, у відповідності з нею розташоване листя на гілках дерева, спіралі насінин у соняшнику... Можливо, робота в цьому напрямі дасть поштовх новому науковому відгалуженню, котре він умовно називає біокібернетикою?

Чи сповна він віддавався навчанню і науці?

— Не сповна, — мила в нього посмішка. — За той час, що потрачений на наш клуб «Айвенго», можна дисертацію написати. Одначе я не шкодую. Нам подобалось тут працювати і працювати саме так, як ми працювали. Ми готували програми, які були для нас цікавими. Одна, приміром, півтора року заборонялась для показу, а потім її визнали переможцем республіканського конкурсу з питань контрпропаганди. На жаль, ось уже півтора року ми без приміщення. Ремонтуємось.

І все-таки «Айвенго» знову відчинить свої двері. Сподіваємось, що трапиться це в першій половині березня...

Оце і все, що можна поки-що розповісти про цікаве, насичене життя Бориса Розіна, одного з кращих студентів нашого інституту. Доцент Соляниченко вірить, що він поступить до аспірантури прямо зі студентської парти. Хочеться від щирого серця побажати йому щастя і доброї дороги в науці.

В. ІВЧЕНКО.

Положення про заочну фізико-математичну школу ВПІ

ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ЗФМШ

1. Добір і професійна орієнтація учнів загальноосвітніх шкіл, ПТУ, технікумів і робітничої молоді для підготовки інженерно-технічних кадрів для народного господарства Подільського регіону УРСР.

2. Розвиток творчих здібностей учнів і робітничої молоді.

3. Підвищення рівня підготовки з фізики і математики абітурієнтів, які поступають в ВПІ.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЗФМШ

До заочної фізико-математичної школи ВПІ зараховуються учні 9—10 класів загальноосвітньої школи, а також учні ПТУ, технікумів і робітнича молодь, яка має освіту, або отримує її на час закінчення ЗФМШ.

Строк навчання в ЗФМШ — 2 роки.

Зарахування в ЗФМШ відбувається за результатами виконання першого контрольного завдання з фізики і математики.

Всі види занять в ЗФМШ проводяться викладачами в тісній співдружності з органами управління системою народної освіти.

Програма і повне методичне забезпечення ЗФМШ розробляється викладачами ВПІ.

Робота школи організована так. Чотири рази в рік учням розсилаються завдання з фізики і математики разом з теоретичними відомостями і прикладами розв'язання задач. Надіслані учнями контрольні роботи перевіряються і разом з оцінками та коментарями відсилаються учням.

Не рідше двох разів у рік викладачі ВПІ проводять заняття і консультації з учнями ЗФМШ на консультпунктах в райцентрах.

В період зимових канікул учні запрошуються на тижневий збір в ВПІ для прослуховування лекцій з інформатики, фізики, математики і з інших дисциплін, для практичної роботи в обчислювальному центрі, знайомства з інститутом.

З учнями Вінниці проводяться заняття один раз в тиждень в вечірніх консультативних пунктах ВПІ і деяких школах (№ 4, № 7, № 17).

Учні, які успішно пройшли повний курс навчання в ЗФМШ, допускаються до випускних екзаменів, що проводяться в червні в ВПІ і виїздними комісіями в районних центрах Вінницької області.

Результати випускних екзаменів з фізики і математики в ЗФМШ зараховуються як вступні екзамени в ВПІ.

Проект положення про ЗФМШ підготовлено на кафедрі загальної фізики ВПІ старшим викладачем В. А. СТАСЕНКОМ.

Публікуючи даний проект, редакція звертається до читачів нашої газети висловити свої зауваження, пропозиції і побажання щодо змісту

23 ЛЮТОГО — ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ

Епізод війни

У вересні сорок першого року група бомбардувальників нашого полку вилетіла на бойове завдання. Неподалік од села Сергіївка Курської області ДБ-3А, який обслуговував я, військовий технік 2 рангу, здійснив вимушену посадку. Дізнавшись про це, командир наказав технічному складу швидко відремонтувати несправність і ввести бойову машину в стрій.

До літака група спеціалістів прибула наступного дня і зразу ж приступила до роботи. Полагодили шасі, замінили погнуті гвинти, випробували двигуни. Багато довелось повозитися з правим крилом.

Як не спішили, на ремонт пішло декілька днів. За цей час становище на нашій дільниці фронту ускладнилось. Гітлерівці наближались до Орла. Бомбардувальник треба було перегнати на аеродром, але екіпаж все не прибував і не прибував. Бригада спеціалістів поїхала назад, я залишився один. Уже виразно лунала артилерійська канонада. В небі часто з'являлись фашистські літаки. Відступаючі червоноармійці казали, що ворог захопив Кроми, а Сергіївка була од них за 20 кілометрів. Гітлерівці могли з'явитись тут будь-якої хвилини. Я вже домовився з ополченцями, що при появі ворога зніму кулемета, заберу боєкомплекти, підпалю бомбардувальник і прийду на те місце, де збираються партизани.

Одного дня поблизу Сергіївки два ворожих винищувачі, пікіруючи, вели вогонь по якійсь цілі. Як потім з'ясувалось, це був У-2. Він ішов так низько, що я його навіть не бачив. «Месери» машину підбили, а льотчик зостався живим. Побачивши мого ДБ, він прийшов сюди і назвався пілотом Федором Куликовим.

Це був симпатичний лейтенант — бадьорий, енергійний, рішучий. Я собі подумав, що з таким можна спробувати врятувати бомбардувальник, і Федір на це погодився зразу. Правда, літав він тільки на одномоторних машинах, але я розповів йому, як поводиться ДБ в польоті і при посадці. Федір слухав уважно, потім почав вивчати кабіну, обладнання. Все, по суті, залежало від нього і його майстерності — як не як, а я лише технік.

Вирішили влаштувати тренування. Запустили двигуни. Федір рулював полем, працював важелями висоти і повороту, а я спостерігав за його діями, стоячи на крилі. Все йшло нормально і ми вирішили летіти на світанку наступного дня.

Але вранці раптом зіпсувалась погода. Довелося перечікувати, а надвечір з'явився «хейнкель». Правда, політав-політав і подався назад, однак чекати далі ставало небезпечно. Вирішили наступного ранку вилітати будь-якою ціною.

На душі було неспокійно. Чесно кажучи, ми мали один шанс із ста і, хто зна, що могло з нами статись. Чи злетимо, чи полетимо, чи доберемось?

Свої настрої приховували один від одного і, як тільки розвиднілось, Федір зайняв місце в кабіні, а я за кулеметом.

— Якщо з'явиться фашист і піде в атаку, будеш відстрілюватись, — сказав льотчик, по тому трохи порулював і пішов на зліт.

Машину несподівано розвернуло праворуч, повело на шосейну дорогу, вздовж якої стояли телеграфні стовпи. Федору вдалося її утримати й відірвати від землі. Йшов літак з правим креном, ледь не зачепився крилом за один з стовпів. Була мить, коли я подумки прощався з світом, але нам удалось лягти на курс. ДБ так і йшов перехнябленим на правий бік, маніпулювання елеронами нічого не дало — з'ясувалось потім, що причина була в деформації правого крила.

Федір Куликов виявився справжнім талантом, народженим для неба. Він і долетів і посадив машину. Всі були просто вражені, коли побачили, що з пілотської кабіни виходить незнайомий льотчик — за нами був посланий екіпаж Євгена Бикова, якому належав ДБ. Він, до речі, бачив наш зліт, ми не дочекались його буквально півгодини.

Чому екіпаж так довго добирався до нас?

Змушений був обходити дороги — довкола кишма-кишіло темнозеленими мундирами фашистів, які вже встигли окупувати цей район. Євген Биков бачив, як невдовзі після того, коли ми піднялися в повітря, прилетіли три ворожі літаки і викинули десант. Цілком ймовірно, що перед ним стояло завдання захопити радянський бомбардувальник.

...Наступного дня наш полк перелітав на новий аеродром, а Федір Куликов, попрощавшись, відправився до своєї частини. ДБ відремонтували, поставили в стрій і він брав участь у розгромі фашистів під Москвою.

За роки війни мені довелось побувати на багатьох аеродромах, але Федора Куликова я більше не зустрічав. І дуже про це жалкую.

Минуло відтоді багато літ, але й досі згадую хороброго, вольового льотчика. Хочеться вірити, що він живий. А, може, на фронті чи в мирному житті його зустрічав також хто-небудь з вас, дорогі читачі?

М. АРХИПОВ,
підполковник у відставці.

ГВАРДІЇ СЕРЖАНТ

Михайла Омельчука призвали до армії в один сонячних, теплих червневих днів 1987 року. Студент машфаку, він швидко оволодіває спеціальністю військового зв'язківця, а в грудні того ж року стає начальником радіорелейної станції.

— Михайло Омельчук відразу показав себе дисциплінованим, старанним воїном, — характеризує його командир гвардійської роти П. Кокурін — Штатну техніку зв'язку знає добре, експлуатує її грамотно і вміло.

Сержанта знають у підрозділі, як вимогливого, сумлінного і чуйного молодшого командира. Будучи спеціалістом другого класу, Михайло охоче ділиться з молодими солдатами набутими знаннями і досвідом армійської служби.

Михайло накріпко засвоїв вимоги військових статутів, службових інструкцій і завжди ретельно їх дотримується. Відтак, його підлеглі — солдати дисципліновані, завжди виявляють розумну ініціативу, витримку, стійко переносять навантаження на військових вченнях. А їх, між іншим, вистачає. Про це нас повідомив днями командир частини В. Крутоус, де служить Михайло.

У своєму листі він пише, що студент машфаку Омельчук за характером скромний, завжди надає допомогу старшим командирам у наведенні порядку, підтриманні високої військової дисципліни. І в той же час він скромний, завжди підтягнутий, бере активну участь в громадському житті підрозділу. За родом занять, як зв'язківець, пильно береже військову і державну таємниці, добре розуміє політику партії і держави.

Що ж, таким сержантом можна пишатися. Він достойно представляє у військах наш інститут, примножує його славні традиції. Словом, вірно служить Батьківщині, гідно зустрічає 71 роковини Радянської Армії.

Р. АСАДОВ,
полковник у відставці, начальник відділу ВПІ.

СПАРТАКІАДА „ЗДОРОВ'Я"

Ця спартакіада проводиться без студентів. Її учасники — викладачі і співробітники інституту. Мета спартакіади не в тому, об досягти високих спортивних успіхів, а зміцнити здоров'ї її учасників, залучити до занять фізкультурою і спортом якомога більшу кількість людей, поліпшити якість учбово-тренувальної роботи в колективах. В програмі — змагання з волейболу, баскетболу, кульової стрільби, настільного тенісу, футболу, шахів, легкоатлетичний крос.

Уже відбулися волейбольні і баскетбольні поєдинки. Серед факультетських колективів лідерство в загальнокомандному заліку посіли машинобудівники. Друге місце за збірними командами інженерно-будівельного факультету. Третіми серед волейбольних команд були фамівці, а серед баскетбольних — енергетики.

Треба сказати, що викладачі і співробітники найкраще підготовлені з волейбола. Це наслідки регулярних тренувань (кожному факультету виділено спеціальний час в спортивному залі).

Приємно, що серед переможців здебільшого ті, хто свого часу здобував освіту в нашому інституті, активно займався спортом, входив до складу різних студентських команд. Фізкультура і спорт стали постійними їхніми супутниками. Це, без перебільшення, потужна підтримка в роботі, стосіб зберігати високу працездатність. Завкафедрою автоматизації проектування доктор технічних наук, професор М. А. Філинюк свої досягнення в науці і педагогіці вважає невіддільними від занять спортом. Ось і зараз він виступив у складі волейбольної команди факультету обчислювальної техніки. Добрий приклад своїм підлеглим показує також завкафедрою нарисної геометрії і машинної графіки кандидат технічних наук В. П. Кожем'яко, чотири працівники цього колективу перебувають у складі волейбольних і баскетбольних команд. Серед активних спорсменів також науковці Віктор Пурдик, Юрій Муляр (кафедра ТАМ), Микола Биков (АСУ), Євген Смольков (кафедра мікроелектроніки), Валерій Стукаленко (ПОАВ).

Жаль, що цей список може вміститись у кілька газетних рядків. Фізкультура і спорт, незважаючи на їхню безперечну користь для здоров'я і роботи, не стали ще масовим явищем. Серед учасників спартакіади, на приклад, нема жодного голови факультетських профспілкових команд. І це багато про що говорить.

Тим часом, спартакіада триває. Команди переможців нагороджені дипломами і цінними подарунками. Добре справились з організацією і проведенням волейбольних і баскетбольних поєдинків головні судді, старші викладачі кафедри фізкультури О. М. Зміївський та В. М. Пушкар.

До кінця лютого відбудуться ще змагання з кульової стрільби, настільного тенісу і шахів.

В. ОЛІЙНИК,
голова фізкультурно-оздоровчої комісії профкому.

ПОШТА ПРОФЕСОРА

В ці дні на ім'я професора, доктора технічних наук, директора СКТБ «Модуль» Олексія Петровича Стахова чисельним потоком надходять листи з різних куточків нашої і зарубіжних країн.

Чим же викликаний цей посилений інтерес до нашого вінницького професора? А справа вся в тому, що 19 листопада газета «Правда» опублікувала нарис «Ось вам і Фібоначчі», в якому московський журналіст В. Реут докладно розповів про наукову діяльність Олексія Петровича в галузі нового напрямку розвитку обчислювальної техніки, який грунтується на узагальненнях чисел Фібоначчі, а також узагальнень «золотої» пропорції».

Беру за згодою О. П. Стахова перший — ліпший лист з груди, що розмістилась в одній з кабінетних шафів. Датований лист 7 грудня минулого року. Його автор — кандидат фізико-математичних наук, співробітник інституту фізики Академії наук Естонської РСР, що в місті Тарту Я. Лихмус. Вчений з братньої республіки пише про виняткове наукове значення досліджень і відкрить Олексія Петровича, бажає йому успіхів в практичному просуванні його чудових ідей.

Професор кафедри гідроакустики з Таганрозького радіотехнічного інституту О. І. Соловйов, колишній колега О. П. Стахова по цьому вузу, зазначає, що «золота пропорція» є фундаментом сучасного світорозуміння». І далі додає, що математична модель одна для всіх — це ряд Фібоначчі.

Науковець з міста Обнінська Калужської області О. І. Синицький запрошує професора взяти участь у Всесоюзному семінарі з питань методології математики, виступити на ньому з лекцією на тему: «Прогресивні засоби обчислювальної техніки», пропонує творчу співдружність в цій галузі.

Пишуть професору О. П. Стахову, до речі, і школярі. З одним з таких листів ознайомив мене Олексій Петрович. Він особливо близький серцю вченого, бо надісланий з Рівненської середньої школи Генічеського району Херсонської області, яку він закінчив ще у 1956 році.

Окремо в папці лежать листи з закордонними штемпелями. Професор Мозамбіксього університету Пауль Гердес, просить прочитати курс лекцій для студентів африканської країни про «золоту пропорцію» в теорії вимірювань. Листи з академії наук НДР, наукового журналу, що виходить в Нью-Йорку під назвою «Обчислювальна техніка і прикладна математика», висловлюються подяки за підготовлені О. П. Стаховим статті.

Такий широкий діапазон листування свідчить про високий науковий авторитет вченого з Вінниці. про визнання його заслуг в розробці прогресивних засобів комп'ютерної техніки.

Д. БОРИСОВ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. БЮ. 01049. Зам. 1461.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТАКОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 8 (335 | П'ЯТНИЦЯ, 24 лютого, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

У ПАРТКОМІ ІНСТИТУТУ

На засіданні парткому 16 лютого слухались питання про прийом в ряди КПРС, про хід підготовки до виборів народних депутатів. Вібулась також широка розмова про стан і розвиток кооперативного руху в нашому вузі.

Партком доручив проректорам С. Й. Ткаченку і Ю. А. Карпову розробити чітку систему взаємовідносин інституту з кооперативами, наголосивши на тому, що їхня діяльність повинна спрямовуватись на поліпшення навчального процесу, розвиток вузівської матеріально-технічної бази, вклад у фінансування фундаментальних і пошукових досліджень, широке залучення студентів в кооперативні і конкурсні роботи, публікацію спільних результатів.

Вирішено створити раду по керівництву кооперативним рухом, дбати про виховання членів кооперативів, звертаючи особливу увагу на їхню участь в навчально-виховному процесі, звіти про роботу заслуховувати на засіданнях кафедр.

Секретарям партійних бюро доручено взяти це питання під неослабний контроль.

РАДЯТЬСЯ ВЕТЕРАНИ

Їх — ветеранів війни, армії і праці в нашому інституті понад 270 чоловік. Маючи за плечима великий життєвий досвід, досконало володіючи спеціальністю, кожен з них на довіреній ділянці роботи вносить вагомий внесок в підготовку інженерних кадрів.

Йдеться про професора, доцента, викладача, начальника відділу, про завідуючого лабораторією, рядового інженера, робітника з числа обслуговуючого господарського персоналу.

Днями в актовому залі відбулися звітно-виборні збори ветеранської організації вузу. Зі звітною доповіддю виступив голова ради ветеранів В. М. Говоров. Доповідач і виступаючі Р. А. Асадов, А. М. Банніков, А. О. Пермінов, О. Ю. Співак, В. С. Крижанівський відзначили, що ветеранська організація поряд з певними здобутками за звітні два роки на ниві виробничої і громадсько-політичної діяльності, має й істотні недоліки. Особливо це стосується участі ветеранів в громадській роботі. А між тим, майже кожен з них має в цьому плані неабиякий досвід, відповідну підготовку.

Далеко не всі виявляють бажання зустрітися зі студентами в навчальній групі, гуртожитку, взяти участь в оборонно-масовій роботі, в загальноінститутських заходах, котрі проводить рада ветеранів разом з іншими громадськими організаціями вузу.

На подолання цих упущень намічені заходи, що увійшли в рішення зборів. Встановлено строки і відповідальні за їх виконання.

Обрано новий склад ради ветеранів ВПІ з 16 осіб. Головою ради знову обрано В. М. Говорова, його заступниками — В. С. Буличова і В. І. Чорного.

В роботі зборів взяв участь і виступив секретар парткому В. М. Бабій.

В. КРУГЛОВ,
підполковник запасу, старший інженер відділу інституту.

Місячник оборонно-масової...

З 23 січня проходить місячник оборонно-масової роботи, присвячений 71-й річниці Радянської Армії, в якому беруть масову участь викладачі, співробітники, студенти нашого інституту. Влаштовуються різні заходи, зустрічі молодих з ветеранами війни і Збройних Сил, проходять спортивні змагання. Посилилась діяльність секцій ДТСААФ, серед яких і такі, як парашутного спорту, дельтапланеризму, підготовки радіотелеграфістів, автомотоспорту.

В двох наших тирах на 25 і 50 метрів (до речі, кращих в області) відбувся тиждень стрілецького спорту під девізом «Всі — на вогневий рубіж».

В багатьох підрозділах по ходу місячника влаштовані куточки ДТСААФ, стенди, виставки літератури, присвячені героїчним подвигам наших воїнів під час війни.

А. ПЕРМІНОВ,
голова комітету ДТСААФ.

У НАС — КОНФЕРЕНЦІЯ

1—3 березня в інституті проводиться науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу за участю керівних, інженерно-технічних і наукових керівників підприємств області за підсумками наукової діяльності в 1988 році.

На першому пленарному засіданні 1 березня о 14 годині 30 хвилин в актовому залі виступлять з доповіддями секретар обкому партії О. М. Царенко, ректор І. В. Кузьмін, генеральний директор Калинівського в/о «Харчомаш» А. М. Плахотний, директор центру НТІ В. Г. Мельниченко, директор ПКТІ «Гідроагрегат» В. А. Кахно, генеральний директор Ладижинського біофармацевтичного об'єднання «Ензим» П. Ф. Сандул, заступник генерального директора ДПЗ-18 П. А. Григорчук, начальник відділу в/о «Жовтень» В. В. Севастьянов.

Секційні заняття відбудуться 2—3 березня. За наслідками роботи конференція виробить відповідні рекомендації.

ОРГКОМІТЕТ.

КАНДИДАТ В НАРОДНІ ДЕПУТАТИ В. С. БАВУЛА

Валентина Степанівна Бавула народилася 1957 року в м. Арцизі Одеської області. Українка. Член КПРС з 1982 року. Освіта середня.

Трудову діяльність розпочала в 1975 році випробувачкою Вінницького радіолампового заводу. З 1977 року Валентина Степанівна — контролер Вінницького заводу імені 60-річчя Жовтня.

В. С. Бавула працює на одній із важливих складальних дільниць. Має авторитет ділової, грамотної, принципової трудівниці, доброзичливого товариша. Неодноразово обиралася секретарем цехової партійної організації. Член парткому підприємства.

Трудовий колектив Вінницького заводу імені 60-річчя Жовтня висунув Валентину Степанівну Бавулу кандидатом у народні депутати СРСР.

Окружна виборча комісія по виборах народних депутатів СРСР від Вінницького територіального виборчого округу № 404 зареєструвала Бавулу Велентину Степанівну кандидатом у народні депутати СРСР.

ВІДЗНАЧЕНО КРАЩИХ

Минуло десять років з того часу, як при Вінницькому міськкомі комсомолу створено оперативний комсомольський загін дружинників. До його складу входять загони медичного, педагогічного і політехнічного інститутів.

Зе десять літ здійснена велика робота по наведенню правопорядку та охороні соціалістичної власності у нашому місті, по виявленню і попередженню крадіжок. У 83 році за підсумками Всесоюзного огляду міський оперативний загін був удостоєний Перехідного Червоного Прапора ЦКВЛКСМ і МВС СРСР, який утримується ним і донині.

Активно діє лінійний загін політехнічного інституту, який бере участь у багатьох рейдах і перевірках. Скажімо, наприкінці минулого року затримано: працівника центрального універмагу, який продавав дефіцитні товари за завищеними цінами, групу, громадян, яка перекуповувала речі в іноземців, групу юнаків, котрі намагалися проникнути опівночі в жіночий гуртожиток. Не можна сказати, що ця «санітарна» робота — з найприємніших, але займатися нею необхідно, вона очищає суспільство від потворних пережитків і робить його кращим. Нещодавно активістів оперативного комсомольського загону дружинників нашого інституту нагороджено грамотами Вінницького МК ЛКСМУ. Серед них В. Ярута, Ю. Федоренко, Н. Дудник, В. Дендерук. Крім того, від імені МВС УРСР Федоренко, Дудник і Дендерук одержали іменні годинники.

В. ГОЛІЙ,
командир лінійного загону ВПІ.

ДО ЮВІЛЕЮ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Йдучи назустріч 175-річчю українського генія Т. Г. Шевченка, бібліотека нашого інституту намітила цілий ряд заходів. Зокрема, книжковий фонд активно поповнюється творами поета і літературою про нього, в щоденниках абонементу заведено спеціальну графу обліку шевченкіани, оформлено папки вирізок, присвячених Т. Г. Шевченку, влаштовано виставку його творів, декілька оглядів літератури...

9 березня бібліотека спільно з клубом інституту проведе літературний вечір «І мене в сім'ї великій...»

КАНІКУЛИ В БОЛГАРІЇ

Це була нагорода за невтомну роботу в будівельних загонах — обком комсомолу вручив путівки на 10-денну подорож по Болгарії восьми студентам політеху — Віктору Козлову, Валерію Полтораку, Пантелеймону Козорізу, Василю Дідушку, Олександру Козаку, Василю Семенюку, Святославу Горобцю.

Побували в древній столиці Болгарії Велике Тирново, в Пловдиві, Софії, на Шипці, знайомились з гостинним народом і його історією в трудових колективах, музеях, концертних залах, багатьох пам'ятних місцях.

ДЛЯ ВАС, АБІТУРІЄНТИ МАШФАКУ

В поступальному русі науково - технічного прогресу провідне місце займає машинобудування — галузь, яка завжди була і залишається серцевиною, основою промислової індустрії.

Сьогодні, як ніколи, машинобудування потребує компетентних, висококваліфікованих спеціалістів з широким інженерним кругозором, здатних піднести цю багатопрофільну галузь на світовий рівень.

Саме таких інженерів готує один з найстаріших факультетів ВПІ — машинобудівний. Про те, що являє собою МБФ, які спеціальності можна отримати на ньому читайте на другій сторінці.

ДЛЯ ВАС, АБІТУРІЄНТИ МАШФАКУ

МАШИНОБУДІВНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ІНСТИТУТУ ГОТУЄ ФАХІВЦІВ З ТАКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: 1201 — ТЕХНОЛОГІЯ МАШИНОБУДУВАННЯ (СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ: ТЕХНОЛОГІЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРОБНИЦТВА; ПРОЕКТУВАННЯ ЗАСОБІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРОБНИЦТВА; ТЕХНОЛОГІЯ МАШИНОБУДУВАННЯ.
1202 — МЕТАЛОРІЗАЛЬНІ ВЕРСТАТИ І ІНСТРУМЕНТИ,
1505 — АВТОМОБІЛІ І АВТОМОБІЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО;
1206 — ОБЛАДНАННЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЗНОСОСТІЙКОСТІ І ВІДНОВЛЕННЯ МАШИН І АПАРАТІВ.

ВИПУСКНИКИ ФАКУЛЬТЕТУ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНСТИТУТУ НАПРАВЛЯЮТЬСЯ НА РОБОТУ В ПРОМИСЛОВІ ЦЕНТРИ ОБЛАСТІ ТА РЕСПУБЛІКИ, ПРАЦЮЮТЬ НА ПОСАДАХ ТЕХНОЛОГІВ, КОНСТРУКТОРІВ, ОРГАНІЗАТОРІВ ВИРОБНИЦТВА, ВКЛЮЧАЮЧИ ВИЩУ ЛАНКУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТА НАРОДНИМ ГОСПОДАРСТВОМ.

ПРОФЕСІЯ — МАШИНОБУДІВНИК

Машинобудівний факультет — це найстаріший факультет вузу. Перший випуск його вихованців відбувся в 1969 році. Тоді це — одна невеличка група, а сьогодні ми уже приймаємо в рік по двісті студентів. Всього на факультеті тепер навчається майже тисяча чоловік.

В міру росту інституту змінюється, безперечно, також кількість і якість кафедр, що входять до складу факультету. Зараз їх у нас шість: технологія і автоматизація машинобудування, металорізальні верстати і верстатні комплекси, технологія конструкційних матеріалів і хімії, автомобілі і автомобільне господарство, прикладної механіки й опору матеріалів, проектування обладнання автоматизованого виробництва. На кафедрах факультету працюють понад 200 співробітників, в тому числі три доктори й сорок шість кандидатів технічних наук.

Головна турбота викладачів і співробітників в умовах перебудови — дальше поліпшення всього навчально-виховного процесу, в якому широко використовуються електронно-обчислювальні машини, технічні засоби навчання. Викладання дисциплін ведеться з використанням інтенсивних методів

Навчання студентів поєднується з виробничою практикою. Всі студенти нашого факультету по закінченню першого курсу одержують відповідні робітничі розряди. — Результати науково-дослідних робіт, виконаних на факультеті торік, характеризуються такими показниками: обсяг госпдоговірних робіт склав 962 тисячі карбованців, економічний ефект від їх впровадження у виробництво складає 1 мільйон 60 тисяч карбованців, з них—205 тисяч від впровадження винаходів.

До речі, ми одержали чимало авторських свідоцтв на нові свої розробки, подали ще 30 заявок. Підготовлено дві монографії, захищена одна докторська і п'ять кандидатських дисертацій. Понад 150 студентів теж займаються науковою роботою, ними зроблено 85 доповідей, на Всесоюзний і республіканський конкурси направлено 18 робіт, ряд з них удостоєні дипломів.

Прагнемо, щоб майбутній машинобудівник не став нудним технарем, обмеженим спецом, а був цікавою, всебічно розвиненою людиною. Відтак студенти і працівники факультету беруть активну участь у різних гуртках художньої самодіяльності і спортивних секціях. При інститутському клубі працюють два колективи, яким присвоєно звання народних (хор викладачів і співробітників, ансамбль народного танцю).

Відзначу й таке: що одним з кращих в інституті визнано гуртожиток нашого факультету. Тут створені чудові умови для життя, навчання й відпочинку. Є затишні кімнати для занять, одна з найліпших ленінських кімнат, дискоклуб «Зодіак» (на обласному конкурсі його програма визнана за одну з кращих), клуби за інтересами.

Машинобудівний факультет — лідер в інституті зі спортивно-масової роботи серед студентів. Діє багато секцій. Якщо виявив бажання, то займайся самбо і дзюдо, вільною боротьбою, стрільбою із лука, кулевою стрільбою, легкою атлетикою, баскетболом, волейболом, гандболом, плаванням, настільним тенісом, лижами, альпінізмом, жіночим дзюдо тощо. Факультетські збірні з футболу, настільного тенісу, шахів, багатоборства ГПО, лижних гонок найсильніші не лише інституті. Вони не раз були переможцями міської спартакіади ДСТ «Буревісник».

Б. ЛІЩИНСЬКИЙ,
декан машинобудівного факультету,

ТАКИЙ ПОТРІБНИЙ ФАХ

Наш інститут здійснює підготовку інженерів-автомобілістів з 1975 року. У січні 1980 року було створено кафедру «Автомобілі і автомобільне господарство». Багато її випускників зараз успішно трудяться на автотранспортних підприємствах Вінницької, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Житомирської, Тернопільської, Івано-Франківської областей.

На кафедрі працюють досвідчені викладачі, науковці. Її лабораторії оснащені сучасним обладнанням для випробування паливо-змащувальних матеріалів, діагностики і технічного стану автомобілів, випробування автомобільних двигунів та інших агрегатів.

Створено філіал кафедри на базі підприємства Вінницького обласного управління автомобільного транспорту. Силами студентів тут удосконалюється матеріальна база для підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Ведеться значна науково-дослідна робота. Участь в ній беруть і студенти. Головний напрямок цієї роботи — підвищення ефективності використання автотранспорту, а для студентів — виявити свої творчі здібності і реалізувати їх практичними справами.

Молодими, наприклад, успішно вирішується питання підготовки і експлуатації автомобілів Камаз, впровадження бригадного підряду і госпрозрахунку в АТП області, застосування пластмас в автомобілебудуванні, удосконалення контролю за технічним станом автомобілів на лінії, тощо.

Сказаного, мабуть, цілком досить, щоб переконатись: спеціальність інженера-механіка автомобільного транспорту — популярна й почесна. Адже автомобільний транспорт залишається в числі провідних у єдиному транспортному комплексі країни.

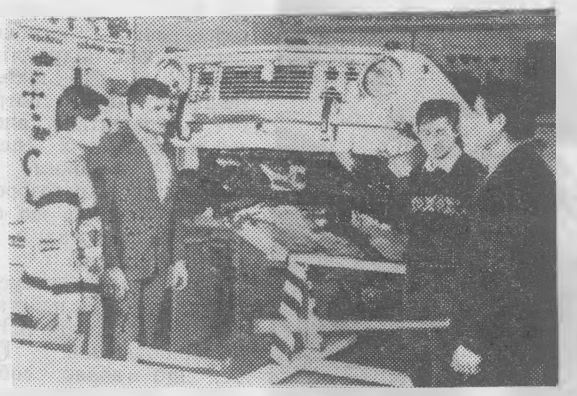

М. САПОН,
завідуючий кафедрою Автомобілі і автомобільне господарство».

ПРО СПЕЦІАЛЬНІСТЬ І СПЕЦІАЛІСТІВ

«Металорізальний верстат, верстатний комплекс — металорізальні системи», за цією зміною термінології, цілий понять відтворена суть науково-технічного прогресу у верстатобудуванні і металообробці.

Всупереч поширеній думці, яка існувала в 70-х роках, про те, що металорізальні верстати, мовляв, скоро відімруть, що підвищення точності литва і штамповки зроблять обробку різанням в недалекому майбутньому не потрібною, металорізальне обладнання стало без перебільшення наріжним каменем розвитку найновішої техніки і технології.

Все те нове, що ми бачимо в житті навколо себе з'являється на світ завдяки сучасній техніці металообробки. Взяти хоча б обчислювальну техніку. По її досконалості часто оцінюють рівень розвитку країни в цілому. Але для виготовлення деяких деталей сучасних ЕОМ потрібне устаткування, здатне знімати різцем шар металу товщиною в декілька атомних шарів, тобто мільйонну долю міліметра. Це, так звана, нанотехнологія. Отож, для неї і створено устаткування для її здійснення.

Між іншим, і звичайні верстати за останні роки докорінно змінилися. Якщо раніше для досягнення творчості обробки в 1...2 мкм деталі треба було шліфувати, то зараз така точність під силу фрезерним і токарним верстатам.

Однак зараз спеціалісти кажуть не «верстати», а «металорізальна система». Чому? А тому, що сучасне металорізальне обладнання — це цілий комплекс різних улаштувань, це — об'єднані в єдине ціле і діючі як єдина система: сам верстат, робот для подачі заготовок, інструментальна система і вимірювально-діагностична системи, обчислювальна машина для управління цим складним технічним організмом.

Природньо, для володіння такою новою технікою потрібні і нові спеціалісти. Їх навчають по спеціальності «Металорізальні верстати, верстатні комплекси гнучких виробничих систем».

З урахуванням специфіки Подільського регіону навчальний план підготовки спеціалістів націлений на випуск інженерів по експлуатації сучасного металорізального устаткуваня і верстатних комплексів.

Студенти нашої (1202) спеціальності мають можливість не лише познайомитися з улаштуванням, принципами дії верстатів, роботів, але й набути практичні навички в обслуговуванні і наладці обладнання. Крім цього, студенти отримують підготовку, достатню для використання в інженерних цілях обчислювальної техніки.

До послуг наших вихованців—устаткування, яке діє в лабораторіях, кафедри, інституту. До того ж кафедра має свої філіали на провідних підприємствах Вінниці, завдяки чому студенти знайомляться з найсучаснішим металорізальним устаткуванням.

Звертаючись до тих молодих людей — випускників середніх шкіл, робітників, колгоспників, — які люблять машинобудівну техніку, які бажають трудитися в найпріоритетніший галузі промисловості—поступайте в ВПІ, на його машфак, на нашу спеціальність. А ми, викладачі, не пошкодуємо сил для передачі вам всього того, що ми знаємо і вміємо.

Ю. КОМІСАРЕНКО,
завідуючий кафедрою

✦ ВСІ СТУДЕНТИ МАШИНОБУДІВНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПО ЗАКІНЧЕННЮ 1 КУРСУ ОДЕРЖУЮТЬ ВІДПОВІДНІ РОБІТНИЧІ РОЗРЯДИ.

✦ НОВА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ НА МАШИНОБУДІВНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ — 1206 «ОБЛАДНАННЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЗНОСОСТІЙКОСТІ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕТАЛЕЙ МАШИН І АПАРАТІВ». ВОНА ВПЕРШЕ СТВОРЕНА У НАШІЙ КРАЇНІ ЗА ПОСТАНОВОЮ РАДИ МІНІСТРІВ СРСР.

Технологія галузі

По-перше, зазначу, що наша випускова кафедра ТАМ (технологія і автоматизація машинобудування) готує технологів автоматизованого виробництва. На спеціалістів такої кваліфікації сьогодні дефіцит. Тому отримуємо багато замовлень на наших випускників з підприємств Вінниці, Дніпропетровська, Запоріжжя, Краснодару, інших міст країни.

Сучасний навчальний план, за яким ведеться підготовка майбутніх технологів, конструкторів, спеціалістів з автоматизації, зорієнтовано на грунтовне засвоєння студентами найважливіших напрямків розвитку машинобудування, його автоматизації і комп'ютеризації.

Висококваліфікований педагогічний і науковий колектив кафедри (12 кандидатів технічних наук) активно працює над розвитком навчальної бази, обладнанням лабораторій з верстатами ЧПУ, роботами, персональними комп'ютерами останніх поколінь. Є сучасна дослідна база для наукової роботи студентів.

М. ІВАНОВ,
доцент, зав. кафедрою ТАМ.

ПРОЕКТУЄМО МАШИНИ

Кафедра «Проектування обладнання автоматизованого виробництва» — наймолодша на машинобудівному факультеті. Вона була створена у минулому році для підготовки інженерів-технологів за спеціалізацією «Проектування засобів технологічного оснащення автоматизованого виробництва».

Підготовка фахівців-проектувальників сучасного обладнання автоматизованого виробництва в галузі машинобудування на кафедрі починається з оволодіння курсів теорії механізмів і машин, основ конструювання машин та систем автоматизованого проектування на базі обчислювальної техніки. На лекціях, практичних та лабораторних заняттях колектив кафедри забезпечує підготовку висококваліфікованих інженерів, здатних вирішувати складні завдання в умовах виробництва по проектуванню, виготовленню, впровадженню машин і механізмів, устаткувань тощо. На кафедрі — 1 доктор і 8 кандидатв технічних наук.

Наш професорсько-викладацький склад разом з науковими співробітниками знайомлять студентів з передовим вітчизняним та закордонним досвідом та досягненнями науково-технічного прогресу в галузі.

Для поглиблення теоретичних знань та набуття навиків практичної роботи за фахом студенти проходять виробничу практику на базовому підприємстві кафедри — ДПЗ — 18, де й створено її філіал.

У нас відкрито аспірантуру за спеціальностями «Системи приводів» та «Процеси і машини обробки тиском». Студенти, які успішно на протязі навчання поєднували науково-дослідну та учбову роботи, після закінчення інституту дістають направлення до аспірантури.

Р. ІСКОВИЧ-ЛОТОЦЬКИЙ,
професор.

✦ ПРИЙОМ ЗАЯВ НА ДЕННЕ ВІДДІЛЕННЯ МАШИНОБУДІВНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДО 15 ЛИПНЯ.

ВСТУПНІ ЕКЗАМЕНИ З 15 ЛИПНЯ ПО 1 СЕРПНЯ З ТАКИХ ДИСЦИПЛІН: МАТЕМАТИКИ (ПИСЬМОВО), ФІЗИКА (УСНО), РОСІЙСЬКА (УКРАЇНСЬКА) МОВА І ЛІТЕРАТУРА (ТВІР).

МЕДАЛІСТИ СЕРЕДНІХ ШКІЛ, ВІДМІННИКИ ТЕХНІКУМІВ І ПТУ ЗАРАХОВУЮТЬСЯ НА СПЕЦІАЛЬНОСТІ 1201, 1202 БЕЗ ВСТУПНИХ ЕКЗАМЕНІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СПІВБЕСІДИ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. Зам. 1529. БЮ 01095.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 9 (336) | П'ЯТНИЦЯ, 3 березня 1989 року | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ПЕРЕДВИБОРНА ПЛАТФОРМА КАНДИДАТА В НАРОДНІ ДЕПУТАТИ В. С. БАВУЛИ

Від кожного з нас сьогодні чекають конкретних пропозицій, які будуть викладені в наших програмах. Можливо, поняття «передвиборна платформа» в моїх вустах буде звучати трохи пишномовно, тому скажу про те, з яким «вантажем» задумок, побажань, планів буду працювати, як депутат (якщо мене оберуть). У своїй програмі висуваю найпростіші й життєві питання, котрі сьогодні не вирішені.

Багатотисячний колектив виробничого об'єднання «Жовтень», який висунув мене кандидатом у депутати, чекає від мене самостійності, незалежної думки, вміння твердо стояти на своїй позиції, а головне — відстоювати її, не лякаючись великих авторитетів.

Як робоча людина, я буду боротися за порядок на виробництві, а це означає: планування повинно бути чітким, постачання обов'язковим, а договори з суміжниками — стати жорстким контрактом. У масштабах всієї країни.

Далі. Союз робітничого класу й селянства, союз Серпа і Молота нам треба зміцнювати не печатками на багатьох бюрократичних паперах, а поворотом до конкретних потреб хліборобів. І можливо, тоді ми зможемо вдосталь, досита нагодувати народ, без цього нам не зрушити, не осилити перебудову. Голодний робітник — поганий працівник, говорили наші прадіди. У зв'язку з цим для успішного вирішення продовольчої програми вважаю за доцільне:

— максимально сприяти розвиткові підсобних господарств;

—домагатись, щоб поставки сільськогосподарських продуктів з ланів Вінничини в загальносоюзний і республіканський фонди не зростали з кожним роком, а були стабільними. Адже сьогодні область відправляє 80 процентів м'яса від тієї кількості, що вирощена.

Щоб поліпшити становище з цього питання, на мій погляд, необхідно сповна використати таку перспективну форму, як спілкування, укладення договорів між трудовими колективами підприємств і колгоспами. Це буде сприяти: по-перше, забезпеченню сільськогосподарськими продуктами даних підприємств, а по-друге, своєчасному наданню всебічних послуг по механізації, автоматизації, благоустрою доріг, газифікації сіл, збиранню врожаю. Приклади такого співробітництва вже є це — ДПЗ-18, завод радіотехнічної апаратури, завод «Термінал», наш завод, «Вінницяпромбуд».

При вирішенні продовольчої програми виникає надто складна проблема: транспортування й збереження зібраного врожаю. На сьогоднішній день ці втрати складають понад 40 процентів по країні. Тому буду добиватися, щоб підприємства агропрому разом з місцевими виконкомами повернулись обличчям до будівництва сучасних овочесховищ, а ефективність роботи спеціалістів, зайнятих в цій сфері, була прямо пропорційна результатам їх праці.

Чого очікують від мене (якщо я стану депутатом) жінки-трудівниці, матері, дівчата — їх на нашому підприємстві працює понад 80 процентів, а в місті — 49,9?

Наполегливості у вирішенні проблем вільного часу жінок. Вирішити це питання можна шляхом введення широкої мережі закритих культурних і спортивних споруд. Нестача 16 загальноосвітніх шкіл, п'яти тисяч місць в дошкільних установах, понад 50 процентів ліжок свідчить про те, що, якщо ми, як держава, присвоїли собі права давати громадянам освіту, житло, роботу, надавати їм медичну допомогу, то повинні взяти на себе й обов'язок робити це. Тому, коли мене оберуть депутатом, питання культури, освіти, охорони здоров'я будуть стояти в центрі моєї роботи.

Порушуючи одну з основних проблем в своїй програмі, повернусь до історії рідного краю.

У XVII столітті на наші землі робили наскоки турецькі орди, і вийшовши до берегів красивої річки та випивши з неї води, вони виголосили «Ак-еу». У перекладі на нашу мову це означало «біла вода» Можемо ми сьогодні пити з цієї ж річки Південний Буг неочищену воду? Ні. Бо тепер річка, що протікає через місто, більше схожа на стічну канаву. Сьогодні водопостачання міста повністю залежить від Південного Бугу. Очисні споруди водоканалу працюють з перевантаженням, а потреби у воді мешканців міста забезпечуються лише на 60 процентів. Про що свідчить ця цифра? Про систематичні перебої подачі води в усі райони міста. Тому в будь-яку хвилину дитячі садки, ясла, лікарні можуть залишитись без води, не кажучи вже про восьми- і дев'ятиповерхові житлові будинки.

Введеня в поточному році 50 тисяч кубічних метрів очисних споруд водоканалу не вирішить усіх проблем водопостачання міста. До того ж необхідно враховувати те, що наше місто з кожним роком розростається, а проблема води вирішується надто повільно. І якщо керівники підприємств і організацій не змінять свого споживацького ставлення до річки, то ніякі очисні споруди не допоможуть. Боротьба з такими горе-керівниками повинна вестись безкомпромісно.

До речі, забруднено у нашому місті не лише Південний Буг, а й повітря, яким ми дихаємо. Воно бажає бути значно чистішим і винні в цьому, перш за все хімзавод, мій завод, м'ясокомбінат. На згаданих підприємствах далеко не все робиться для освоєння великих коштів, що виділяються державою для вирішення цих проблем. Тому захист навколишнього середовища в моїй громадській роботі є завданням першочергової ваги.

При обговоренні гострих проблемних питань відмовчуватись я не вмію. Хто мене знає, підтвердить це. На повідку у когось не піду. При голосуванні за той чи інший законопроект, перш ніж віддати свій голос, принципово все зважу. Одним словом, голосувати буду головою, серцем, а не тільки руками, як дуже часто бувало раніше з депутатами.

Реальне життя знаю. Роботи не боюся. Досвід вирішення різного роду питань, пов'язаних з життям цеху, частково, заводу, у мене є. Звичайно, його не зрівняти з тим, що передбачено вирішувати у Верховній Раді СРСР. Якщо мене оберуть депутатом, то з вашою допомогою, виборці, навчусь вирішувати й інші складні і відповідальні завдання.

Будучи комуністом, зобов'язуюсь захищати інтереси партії. Рішення XIX Всесоюзної партконференції сьогодні, безперечно, є програмою дій для кожного комуніста, і я їх буду відстоювати й втілювати в життя. Хотілося б зробити все можливе, щоб авторитет нашої партії в очах народу значно зріс. Що для цього потрібно? Найголовніше, на мій погляд, щоб люди відчули про себе постійну турботу, і стали, нарешті, жити в достатку. Тут варто навести слова В. І. Леніна: «Член партії повинен бути останім на почесних місцях і першим на найважчих...».

Оце і вся моя платформа.

А ви, виборці, вирішуйте, чи можна мені доручати державної ваги справи, чи вірно я розумію використання повноти влади, чи маю моральне право представляти вас, як народний депутат СРСР.

В. БАВУЛА,
контролер заводу ім. 60-річчя Жовтня, кандидат в народні депутати СРСР.

ЗАПИТУВАЛИ— ВІДПОВІДАЄМО

Ленінський райком партії відповідає на деякі запитання, що надійшли під час проведення єдиних політднів у трудових колективах.

— Які заходи вживаються радянськими й партійними органами для поліпшення забезпечення населення м'ясними продуктами?

— Споживання м'ясопродуктів на душу населення в минулому році досягло 54-х кілограмів, з яких 31 за рахунок державних ресурсів, решта купується на колгоспних базарах і через комісійну торгівлю.

Зараз вирішується питання про зоільшення базарних фондів для міста. Вже в першому кварталі нинішнього року, порівняно з аналогічним періодом 1988 року, ці фонди по міському об'єднанню «Продтовари» зросли на 450 тонн, що дає змогу значно збільшити їх реалізацію в роздрібній торгівлі.

Дальшого розвитку наоувають підсобні господарства підприємств і організацій міста. Минулого року вони реалізували понад 1500 тонн м'яса. Таких господарств у Вінниці 30. Заводом радіотехнічної апаратури зоудована перша черга по вирощуванню бройлерів, де торік одержано і реалізовано близько 40 тонн м'яса. Зараз ведеться реконструкція другої черги ферми, що дозволить зольшити виробництво бройлерів до 120 тонн. При найовій участі десяти підприємств міста планується подальший розвиток міського міжгосподарського підприємства «Якушинецький» зі зольшенням реалізації м'ясопродуктів олижчим часом у півтора раза. Остаточна його потужність складе 1700 тонн.

— Чому виникли перебої у торгівлі милом, пральними порошками?

— Заявки торгівельних організацій, складені за запитами покупців на 1989 рік, були заоезпечені повністю і до другої половини року в місті йшла безперервна торгівля милом і мийними засобами. Але цих товарів оракувало в інших регіонах країни, значна частина їх скуповувалась, відправлялась посилками й вивозилась за межі Вінниці, що й спричинило перебої. Не зважаючи на те, що продали понад план 12 тонн туалетного, 75 тонн господарського мила, 94 тонни порошків, гостроту питання так і не вдалося зняти.

На нинішній рік фонди на мило і мийні засоби залишені на рівні минулого року. Вихід один — не скуповувати продукцію про запас, а вибирати її рівномірно. І в 87-му і в першій половині 88-го року середньомісячна реалізація туалетного мила складала 20 тонн, господарського — 8, порошку — 70. В жовтні—грудні минулого року цифри реалізації підстрибнули зразу по туалетному милу до 65 тонн, по господарському — до 55, по порошках — до 120. Отже, причини цілком зрозумілі і вихід теж ясний.

— Чи ведуться роботи по створенню в області служби, здатної здійснювати екологічну експертизу промислових підприємств та інших об'єктів?

Створено обласний комітет по охороні природи, який прийняв на себе функції держконтролю і нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства з питань використання водних ресурсів, атмосферного повітря, грунту, зелених насаджень, як промисловими, так і іншими підприємствами й організаціями, незалежно від їх підлеглості. Комітет має свою лабораторію, використовує дані інших спецлабораторій, в т. ч. й санепідемстанцій. Працюють у ньому висококваліфіковані спеціалісти, здатні реально оцінити екологічну обстановку.

— Коли розпочнеться будівництво міського звалища для відходів виробництва?

— Такі звалища вже є: поолизу Стадниці для побутових відходів, поолизу Комарова — для промислових. Радянськими і господарськими органами вирішується питання, де будемо складувати відходи токсичні.

— Чи не краще розпочати будівництво нової міськлікарні в саду психлікарні оіля ринку «Урожай», ніж розширяти існуючу 1-шу лікарню, приміщення і територія якої явно не відповідають своєму призначенню?

— На території лікарні імені Ющенка планується здіснити будівництво міської лікарні номер 5 і міської багатопрофільної дитячої лікарні на 300 ліжок. Матеріально-технічна оаза лікарні номер 1 буде зміцнюватись за рахунок коштів промислових підприємств. Вже ведуться роботи силами в/о «Вінницяенерго» по добудові поліклініки.

Збори трудового колективу

Відбулися збори трудового колективу інституту, на яких заслухано й обговорено звіт адміністрації і профкому співробітників по виконанню угоди по охороні праці і підсумки соціалістичного змагання за 1988 рік.

Збори затвердили умови соціалістичного змагання на рік нинішній.

Підсумки наукової діяльності

Підсумки наукової діяльності нашого інституту за минулий рік детально розглядались і обговорювались на науково-технічній конференції професорсько-викладацького складу за участю керівних, інженерно-технічних і наукових працівників підприємств області. В роботі конференції взяв участь секретар обкому партії О. М.Царенко.

Конференція виробила рекомендації по дальшому розвитку основних напрямків наукової роботи в інституті.

ПОЛЕМІЧНИЙ РАКУРС

ЧИ ВСЕ МОЖЕ КОМП'ЮТЕР?

Недавно відбулась 11-а науково - методична конференція інституту під досить гучною назвою «Комп'ютеризація навчального процесу студентів — важливий фактор якості підготовки спеціалістів». Сама назва наштовхує на думку, що комп'ютер — великий маг, який піднесе на незрівнянну висоту якість підготовки спеціалістів. Виникає запитання: «Чи так це насправді?».

Не зважаючи на старанну підготовку конференції, участь у ній взяло дуже мало викладачів. Але навіть ті, що на початку були присутні, мало-помалу виходили і залишились в залі чоловік п'ятдесят «стійких комп'ютерників».

В чому ж причина? Невже викладачі не бажають до арсеналу своїх методичних засобів навчання долучити «найкращий засіб»? Відоме прислів'я: «Для того, щоб взнати якість вина, не обов'язково випити його цілу бочку — досить однієї склянки!».

Мабуть, і в нашому випадку високоосвічені люди вузу «нюхом» відчули, що недоцільно дарма тратити свій час. І... це правильно!

Якби наш інститут навіть мав можливість забезпечити персональними комп'ютерами всіх студентів, то ефективність навчання від цього все одно б не підвищилась. І це не голослівне твердження.

1980 р. у Франції почалась реалізація плану «Інформатика для всіх», яка передбачала впровадження ЕОМ у навчальний процес. На це було виділено 2 мільярди франків, за рахунок яких закупили для шкіл 120000 мікрокомп'ютерів, навчили користуванню ними 110 тисяч вчителів, склали 700 навчальних програм. Комп'ютерами було забезпечено 80% всіх коледжів і ліцеїв. Почався безпрецендентний навчальний експеримент, який проводився протягом чотирьох років. І чим же все скінчилось?

«Інформатика в школі — безглуздя! Мова комп'ютерів перетворює дітей у дебілів. Булс б в 100 разів краще, аби їх навчили досконало французської мови або математики і вони могли керувати машиною, а не бути її рабами». (З книги Бруно Луссато «Виклик інформатики?». До речі, ця книга опублікована у нас, прочитайте!).

Втім, можливо, що це гільки особиста думка викладача школи мистецтв і ремесел Бруно Луссато?

Але ось що пише, узагальнюючи результати експерименту, асоціація суспільного навчання і інформатики: «Ніщо не доводить, що введення інформатики являє собою безсумнівний прогрес. Прийнята без серйозного і всебічного розгляду всіх її аспектів, вона може мати згубні наслідки...».

Чому ж ми не враховуємо досвіду людей, які уже вивчали ефективність комп'ютерної техніки?

Гадаю, що все це — наслідок педагогічної неосвіченості і старих методів мислення, коли досить було оголосити, що кукурудза — цариця полів, щоб її почали сіяти від Чорного моря до Північного океану. Цей метод мислення вкорінився і в нашому вузі: «Якщо десь, хтось зверху сказав, що «проблемний метод» і «ділові ігри» — ефективні в навчальній роботі, то, не розібравшись до пуття, ми уже кричимо: «Всім викладачам, з усіх навчальних дисциплін, при всіх формах навчання застосовувати «проблемні методи навчання» та «ділові ігри»! Принцип: «Всі, як один, робіть так і тільки так...» шкідливий в будь-якій справі, а в педагогічній — тим паче!

Ще В. І. Ленін писав... «створити такий рецепт або таке загальне правило..., яке б знадобилось на всі випадки життя, є безглуздям. Потрібно мати голову на плечах, щоб у кожному окрему випадку вміти розібратися». Ніякі методичні рекомендації недопустимі без експериментальної науково-обгрунтованої їх перевірки, вказання умов і меж застосування.

В чому ж причини низької якості навчання за допомогою комп'ютерів?

Сучасний комп'ютер — це технічний пристрій і інструмент, який лише прискорює виконання логіко-математичних перетворень моделей, закладених людиною. Чи буде одержано бажаний результат, залежить від якості складеної людиною навчальної програми. Створити ж програму, ефективну для всіх студентів — НЕМОЖЛИВО. Це суперечить закону ПРИРОДИ — закону необхідної і достатньої різноманітності.

Сучасний комп'ютер — не може забезпечити індивідуальне навчання в «масовому порядку», оскільки не здатний рефлексувати, як це робить досвідчений вчитель-репетитор.

Навчання за допомогою комп'ютера ведеться на «дебільній» мові Алочки Людожерки! «Суха мова» комп'ютера неспроможна викликати інтерес до навчальної роботи. Досвід французьких вчених показує, що, учні, які навчались за допомогою комп'ютерів, твердили: «Ну, пограєшся кілька хвилин з комп'ютером, а потім думаєш: чим би зайнятись?». Всіма психологами світу досліджено, що «комп'ютерний інтерес» — короткочасний, ігрові методи навчання призводять до психологічної деградації особистості учня: інфатильність, безволля, споживацьке ставлення до комп'ютера.

Справді, праця, тим паче розумова, — це переборювання перешкод, труднощів при активній діяльності мозку. В процесі подолання труднощів формується воля. Гра в навчання не формує волю!

Сучасний комп'ютер — не розвиває мислення. Пошук доказів змінюється пошуком програми або обчисленням, а це загрожує вихованню покоління, яке буде заражено хворобою, від якої вже страждають багато програмістів. Сучасний програміст, а їх зараз в СРСР 300 000, міркує приблизно так: «Ви хочете одержати такий то результат... зверніться до програми такої-то. ...Якщо вас вона не влаштовує, то використайте програму таку-то... і т. д.». Така логіка комп'ютера! За цих умов людський мозок може втратити здатність до аналізу, синтезу, узагальнення, конкретного розгляду реальних об'єктів мислення. Творче мислення не буде розвиватись! Людина перетвориться в сортувальний механізм! Мозок людини формується на тих «харчах», що йому ми даємо. Якщо ці «харчі» складаються з «сухої» мови комп'ютера, то формування творчих здібностей людини буде загальмоване і результати виховання будуть непоправні.

Дехто з активних «новаторів» твердить: «Комп'ютер дає можливість студенту робити відкриття». Ще ні один неук за допомогою комп'ютера не зробив відкриття! Він може полегшити відкриття тільки тій людині, яка засвоїла фундаментальні закономірності своєї професіональної діяльності, вміє їх використовувати для розв'язання конкретних професіональних завдань. Такій людині комп'ютер — найкращий помічник, оскільки він може взяти на себе всю чорнову роботу: розрахунки, пошук необхідної інформації з банку знань, перегляд всіх можливих комбінацій, вибір засобів дій за заданим критерієм, написання, редагування, систематизація інформації та інш. А це — досить кропітка робота, яка у творчого працівника займає 80—90% часу.

З вищесказаного можна зробити висновок, що комп'ютер — допоміжний, технічний засіб в навчальньому процесі, подібно до слайдів, кіно, але з далеко більшими технічними можливостями і областю використання.

Педагогічно освічений, професійно ерудований викладач, що володіє творчо всіма ТЗН, в тому числі й комп'ютером, — це основний фактор, який вирішує якість підготовки молодих спеціалістів.

У читача може виникнути думка, що автор — консерватор, що він проти комп'ютеризації в навчанні?

Ні. Я з 1960 року за комп'ютеризацію, але проти комп'ютерної наркоманії!

Я «ЗА» професійну педагогічну компетентність викладачів. На запитання: «Якою ви користувались психолого-педагогічною теорією при складанні навчальної програми?», я почув від досить кваліфікованих в науковому відношенні викладачів таку відповідь: «Ніяких психолого-педагогічних теорій немає! Ми алгоритмуємо і програмуємо матеріал і тільки! Ніяка психолого-педагогічна теорія нам не потрібна! Он вашу педагогічну Академію Наук розігнали і правильно зробили!».

Така відповідь свідчить про професіональну педагогічну, м'яко висловлюючись, некомпетентність!

Справді, навіть слюсар, що хоче зробити якусь деталь, вивчає властивості матеріалу, з якого вона буде виготовлена і в залежності від цих властивостей підбирає інструмент, обладнання, технологічний процес. А викладач, не знаючи психологічних особливостей студентів, рівня їхнього розвитку — «алгоритмізує і програмує»! Чи можна таким шляхом досягти ефективності в навчальному процесі?

Мабуть, ні!

Відносно «розгону Академії педнаук», то, як і скрізь, від низьких до високих рангів, є люди професійно компетентні і професійно некомпетентні. Однак безглуздо твердити, що в педагогіці всі академіки і професори — дармоїди.

Якщо ми хочемо реалізувати перебудову в інституті і досягти високої якості підготовки молодих спеціалістів, то необхідно всім викладачам підвищувати свою психолого-педагогічну кваліфікацію; вести психолого-педагогічні дослідження по виявленню дидактичної ефективності методів і засобів навчання. Для цього на всіх кафедрах слід організувати групи дослідників педагогічних операцій (ГДПО), робота яких цінувалася б так, як і науково-технічна.

Якщо читачів цікавить проблема: «Які функції комп'ютера в навчальному процесі?», то, за бажанням, відповідь можна одержати через газету.

В. ЧИЖИК,
доцент, кандидат педагогічних наук.

МУЖНІСТЬ

Там, у Сатанові над Збручем — місця просто чарівні: річка, стави, гаї і гайочки, а ще вода — знаменита, збручанська, що не в пляшках, а прямо з джерела, чиста, як сльоза, смачна і здорова. Сім'я інженера Нікітіна приїздить сюди кожного літа. Без путівок і санаторних карток. Беруть з собою намета, посуд, продукти, ловлять рибу, збирають гриби, купують овочі і фрукти в тутешніх дядьків і тіток.

Нема в Сатанові звичного курортного товариства, що групується в компанії. Хіба-що поряд, метрів за сто—двісті, розіб'є намета ще який-небудь любитель тиші і природи.

У них теж був сусіда — інженер з Києва. Прізвища його не знали. Просто дядя Женя — мовчкуватий, стриманий чоловік.

Того дня погода стояла як на замовлення. Голубе небо, високе сонце, ніде ні хмарини. Громом серед ясного дня впав дитячий крик:

— Ой, Петя втопився!

Несамовито лементували і бігали дівчатка на греблі.

Той, хто хотів продемонструвати перед нами свою хвацьку вдачу, народився все-таки в сорочці — дядя Женя якоїсь миті устиг побачити бульки на тому місці, де його покинули сили.

Київський інженер стрибнув у воду без роздумів, пірнув кілька разів і знайшов хлопчину на глибині двох з лишком метрів. Виштовхати нагору то виштовхав, але скоцюрбленого, нерухомого важко було утримати на воді, а тим більше правити до берега.

У цей час прибіг Юрій Нікітін, кинувся на поміч дяді Жені і вдвох вони виволокли хлопця з води. Він був чорно-синій, без дихання і пульсу. Але йому повезло ще й у тому, що рятівники трапились досвідчені — знали, що робити за такої «оказії», як дихати ротом у рот, як покласти, як масажувати серце. Добре, що не наковтався води — вуста хлопцеві з переляку мовби замкнуло.

Серце вони йому запустили через кілька хвилин — ледь вловимий пульс озвався під руками Юрія Нікітіна.

Тим часом, проїздив на мотоциклі якийсь хлопчина, побачив біду і помчав у Сатанів за «Швидкою допомогою». яка, на щастя, теж не забарилась. Петя Ковальчук прийшов до повної свідомості аж через шість годин. Отже, аби його витягли з води лише на декілька секунд пізніше або не вміли подати першої розумної допомоги на березі — хлопця вже не було б. А тепер, щасливий, навчається у Славуті Хмельницької області в десятому класі. Так може повезти тільки один раз у житті.

Батьки не забули синових рятівників. 22 лютого інженерові кафедри ТАМ Юрію Григоровичу Нікітіну, теж, до речі, батькові двох дітей, вручено медаль «За спасение утопающих».

Вітаючи Юрія Григоровича з нагородою, бажаємо йому й надалі бути таким же безкорисливо-мужнім. Щастя і здоров'я вашим дітям, Юрію Григоровичу!

В. ІВЧЕНКО.

КУТОЧОК АВТОІНСПЕКТОРА

ЯКЩО КРАДУТЬ МАШИНИ

Не секрет, що, залишений без догляду автомобіль, викликає гострий неспокій і позбавляє сну деяких любителів збагатитись за чужий рахунок. Прикладів маємо більше, ніж достатньо.

Скажімо, минулого року громадянин Циганчук П. І. залишив коло хати свого ВАЗ-2101 за номером 04-30 ВИУ і тільки його й бачив. Довгенько довелося працівникам ДАІ поламати голову і попоїздити по всіх-усюдах, поки знайшли злодія. А він виявився персональний, прямо-таки хатній — машину викрав рідний син Олександр.

А ось приклад з політехнічного інституту. Торік 20 грудня викладач В. Д. Казмірчук, не виключивши протиугінного пристрою, залишив машину під будинком. Троє «веселих і винахідливих» одразу це примітили і, звичайно, не утримались від спокуси «спробувати щастя». Затримали їх уже аж в Комсомольському під Козятином.

Добре, коли машина врешті-решт вертається додому, але буває, що й не вертається або ж вертається розбарахолена, як то мовиться, до ручки. Тільки в Ленінському районі торік здійснено близько ста угонів і краж автомототранспорту і понад сімдесят розукомплектувань... Іншими словами, роботи вистачало.

І тут виникає цілком правомірне запитання: «А навіщо ж стільки нервових, фізичних, матеріальних затрат і міліції, і власникам автомобілів, якщо є дуже простий вихід — кожну машину обладнати спеціальним пристроєм, а колеса — гайками з секретом, тримати свою власність в гаражі або на стоянці, що охороняється?»

А для довідки називаю адреси платних стоянок: Ленінського Комсомолу— Стахурського, Стахурського — Квятека, Хмельницьке шосе — Барське шосе (завод ВЗРТА), вул. Келецька (завод «Кристал»), вул. Пирогова (біля комісійного магазину).

Отже, не ризикуйте дарма. І вам спокійніше, і автоінспекції менше клопоту.

В. ПЕТРИШИН,
старший лейтенант,
державтоінспектор
Ленінського РВВС

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133 політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. БЮ 00034. Зам. 1671.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 10 (337) | П'ЯТНИЦЯ, 10 березня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ЗУСТРІЧ З КАНДИДАТАМИ В НАРОДНІ ДЕПУТАТИ

ВИБОРЧА кампанія вступила у завершальну фазу — проходять зустрічі з кандидатами у депутати СРСР... 18 лютого окружні передвиборні збори представників трудових колективів та громадських організацій з трьох кандидатур обрали двох кандидатів у народні депутати СРСР по Вінницькому національно-територіальному округу № 35 — лікаря Калинівської центральної районної лікарні Вікторію Вячеславівну Гнатюк та директора Вапнярської середньої школи № 1 Валентину Михайлівну Стангріт. Окружна виборча комісія зареєструвала названі кандидатами в народні депутати СРСР.

В. В. Гнатюк та В. М. Стангріт провели тур зустрічей з виборцями, представниками трудових колективів. Минулої п'ятниці така зустріч відбулася в актовому залі заводу «Термінал».

Перший секретар Ленінського райкому Компартії України В. І. Левкович, представивши кандидатів, надав слово їхнім довіреним особам, а затим і їм самим.

Лікар В. В. Гнатюк — спеціаліст високої кваліфікації, хороший організатор лікувальної та профілактичної роботи. Як медик - інтернаціоналіст працювала у радянському військовому госпіталі в Афганістані. Була важко поранена, рік лікувалася у госпіталі. Має медаль воїна-інтернаціоналіста, орден Дружби народів. Сумлінно виконує обов'язки депутата Ради Союзу Верховної Ради СРСР.

Знайомлячи зі своєю програмою, В. В. Гнатюк виділила такі головні аспекти у своїй роботі — оберуть її депутатом чи ні... Турбота про людину, підвищення життєвого рівня, безкоштовне лікування, зміцнення лікувальної бази охорони здоров'я, впровадження в ній орендних форм, як у клініці С. Федорова, а не за рахунок пацієнтів; збільшення капіталовкладень в охорону здоров'я, розвиток охорони дитинства і материнства... Оплата відпусток матерям до виповнення дітям 3-х років. Скорочений день жінкам, діти яких не мають 12 років. Принцип: сильний витік — могутня ріка. Проблеми екології, пропаганда в школі здорового способу життя. Індивідуальне будівництво — втілення ідеї малої батьківщини. Конкретна турбота про ветеранів війни і воїнів-інтернаціоналістів; вирішення національного питання.

В. В. Гнатюк отримала багато запитань. Відповіді були чіткі і принципові:

— Вся влада — Радам. Земля — селянам у формі оренди.

— Загрозу СПІДу можна відвести методами профілактики, роз'ясненням здорового способу життя, переходом медицини на разові шприци, системи...

— Дітям рано в 6 літ йти до школи.

— У будівництві перевагу варто віддати відродженню сіл.

— За кооперативи! Які насичують ринок не за рахунок держави і трудящих.

— Збільшити фонд бюджету на розвиток освіти і охорони здоров'я за рахунок згортання будівництва хімзаводів, атомних станцій.

— Реабілітаційний центр потрібен!

Педагог В. М. Стангріт — відмінник народної освіти УРСР, за успіхи у педагогічній діяльності нагороджена медаллю «За трудову відзнаку», почесною Грамотою ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ. Член Томашпільського райкому Компартії України, член виконкому Вапнярської селищної Ради народних депутатів Томашпільського району.

Лозунг її діяльності «Все краще — дітям», гуманізація школи, комп'ютеризація її. Поліпшення умов праці жінок, продовження відпустки по догляду за дитиною до 3-х років, зміцнення дитсадків лікарськими кадрами, створення садків-санаторіїв. Відродження неперспективних сіл, спорудження будинків престарілих у рідних їм селах; державна екологічна програма з впровадженням екологічних паспортів міст, підприємств.

Програми кандидатів у депутати викликали живий інтерес — надійшло багато запитань, у виступах учасників зборів відчувалась чітка позиція. Чимало запитань було передано для присутніх на зборах керівників міськради, міськкому та райкому Компартії України, які дали вичерпні відповіді з усіх питань.

ДО УВАГИ ВИБОРЦІВ

Нагадуємо, що, у відповідності з Законом, при виборах народних депутатів СРСР від виборчих округів голосування проводиться в день виборів з 7-ї до 20-ї години.

Кожен виборець голосує особисто, голосування за інших осіб не допускається.

Виборчі бюлетені видають при пред'явленні паспорта або іншого посвідчення особи.

Звертаємо увагу. В день виборів кожному виборцеві видаються два бюлетені: один білого кольору, для виборів депутата від територіального виборчого округу, другий — голубого, для виборів депутата національно-територіального виборчого округу.

Якщо виборець голосує проти кадидата в депутати, він викреслює прізвище цього кандидата.

Бюлетені, в яких при голосуванні залишено більше одного кандидата, визнаються недійсними.

Обраним вважається кандидат в народні депутати СРСР, який на виборах одержав більше половини голосів виборців, які взяли участь в голосуванні.

Детальнішу інформацію про порядок голосування можна дістати в найближчому агітпункті.

Вибори: якими вони будуть

Саме такою була тема єдиного політдня, що відбувся нещодавно на машинобудівному факультеті. Студенти 1—4 курсів взяли активну участь в обговоренні прийнятого Закону про вибори народних депутатів СРСР. На зустріч з студентами були запрошені зав. кафедрою наукового комунізму В. І. Бондар, доцент цієї кафедри П. Х. Коваль, спеціаліст радянського права Г. В. Горшечніков. Студенти мали змогу детально ознайомитися з нововведеннями в виборчій системі нашої країни, з порядком і механізмом висунення кандидатів у депутати. Було порушено чимало питань, пов'язаних з ходом передвиборної кампанії. Зокрема, про те, чому багатотисячний колектив інституту не висунув свого кандидата? Висловлено побажання зустрітися з кандидатом в депутати В. С. Бавулою. Всі зійшлися на думці, що на нинішньому етапі реформи політичної системи необхідно підвищити соціальну активність молоді, ширше залучати її в політичні процеси життя країни.

А. ЯРОВИЙ, заступник декана машинобудівного факультету.

Готуючи цю інформацію до друку, редакція передала парткому побажання студентів машфаку відносно зустрічі інститутського колективу з кандидатом у народні депутати СРСР В. С. Бавулою. В той же день секретар парткому В. М. Бабій повідомив:

13 березня, о 16 годині, в актовому залі відбудеться передвиборна зустріч з кандидатом у народні депутати СРСР по Вінницькому територіальному виборчому округу № 404 Валентиною Степанівною Бавулою.

ПО ПРАЦІ І ЧЕСТЬ

Партком, профком співробітників і ректорат підбили підсумки соціалістичного змагання підрозділів трудового колективу інституту за 1988 рік, визначили переможців суперництва.

Перше місце в змаганні факультетів і гуртожитків зайняли колективи енергофаку і гуртожитку № 2. Вони нагороджені перехідним Червоним прапором і Почесною грамотою вузу. Для заохочування переможців соцзмагання енергофаку виділені путівки вихідного дня на суму 400 крб.

Друге місце зайняв колектив факультету автоматики і мікроелектроніки. Він удостоєний Почесної грамоти і перехідного вимпелу, а також путівок вихідного дня на суму 200 крб.

Серед кафедр перше місце посіли колективи кафедр ТОЕ, ЕС, АІ В Т, фізики, наукового комунізму з врученням почесних грамот і вимпелів. Цими ж відзнаками відмічені колективи навчального корпусу № 1, відділу постачання, групи обслуговування технічних засобів, а також НТВ-410, конструкторського відділу, НТВ-010, радіомонтажної дільниці, які зайняли І-ше місце серед служб і виробничих підрозділів СКТБ «Модуль».

Друге місце присуджено колективам кафедр ТАМ, АСУ, вищої математики, ЕПіОП, політекономії, навчального корпусу № 3, гуртожитку № 3, ремонтно-будівельної групи, НТВ-110. Їм вручено почесні грамоти ВПІ.

До занесення на обласну Дошку Пошани партком, профком і ректорат представили завідуючого кафедрою ПОАП, професора Р. Д. Іскoвича-Лотоцького.

До Книги Пошани інституту занесено ветерана вузу завідуючого кафедрою ЕС доцента В. М. Кутіна

На Дошку Пошани інституту занесені декан ФАМ, доцент А. С. Васюра, доцент кафедри історії КПРС Л. П. Громова, робітник СКТБ «Модуль» Я. С. Жигадло, газоелектрозварювальник В. О. Карасюк, завідуючий кафедрою НГ і МГ доцент В. П. Кожем'яко, маляр Г. С. Матвійчук, головний бібліотекар Т. Е. Притуляк та інші. Всього — 17 членів трудового колективу.

Н. НІКІТІНА, заступник голови профкому співробітників.

ХОРОШИЙ ПОБУТ — ПІДМОГА В НАВЧАННІ

Профком студентів систематично тримає в полі зору питання організації побуту, порядку в гуртожитках, створення належних умов для проживання і самостійної роботи.

Тим-то і викликаний був на черговому засіданні профкому звіт голови студради гуртожитку № 1 І. Мельника про тамтешній внутрішній порядок і санітарний стан. Стан справ виявився невтішним. Не буду вдаватися в деталі, бо мешканці цього гуртожитку про всі неподобства знають добре.

Так ось, за погане керівництво студрадою гуртожитку, яка покликана суворо слідкувати за внутрішнім порядком в ньому, дотриманням санітарних вимог, І. Мельнику профком оголосив догану. Профбюро ФОТ спільно з студрадою запропоновано на зборах мешканців гуртожитку оновити склад ради, порушити питання про перебування І. Мельника на посаді голови студради.

Водночас профком намітив конкретні заходи по наведенню дисципліни і порядку в гуртожитку № 1.

Зовсім інша картина з'ясувалася, коли заслухали звіт голови профбюро ІБФ М. Махмудова про умови навчання і побуту сімейних студентів цього факультету.

Тут завдяки старанням профактивістів в гуртожитку будівельників створено дитяча кімната, діють кімнати для самопідготовки, встановлено контроль за роботою точок громадського харчування, справністю обладнання спільних кухонь, чистотою і порядком на поверхах і в кімнатах. Активно діє жіноча рада гуртожитку.

Відтак профком зобов'язав профспілкові бюро всіх факультетів інституту перейняти і впровадити схвалений ним досвід роботи профбюро ІБФ по поліпшенню умов навчання і побуту студентів.

В. БОДНАР, голова профкому студентів.

АДАПТАЦІЯ ВИПУСКНИКА

Сьогодні, як ніколи, зросли вимоги до сучасного інженера-механіка. Адже у наш час стрімко збільшується обсяг технічної і економічної інформації, зростають навантаження на технологів, конструкторів, оскільки нині машина старіє за своїми інженерними рішеннями значно раніше її фізичного зносу А тому процес створення нових систем машин повинен бути гнучким, випереджаючим, бо НТП, його кон'юктура безкомпромісно б'ють по відстаючому.

Вихід: на робоче місце інженера закономірно і неминуче приходять комп'ютери, які полегшують його працю, і в десятки разів збільшують її продуктивність і якість. Поряд з цим з-за таких умов стає актуальним питання обов'язкового скорочення строків адаптації молодого спеціаліста, вчорашнього випускника вузу, який щойно залишив студентську аудиторію і посів штатну посаду в КБ або заводському цеху. Проблема не з простих, якщо брати до уваги нинішній рівень підготовки інженера.

На мій погляд, ця проблема може бути значною мірою розв'язана шляхом організації навчання студентів за індивідуальними учбовими планами, тісно пов'язаними з профілем їх майбутньої роботи на підприємствах.

Такий метод навчання і був вперше реалізований кафедрою металорізальних верстатів і верстатних комплексів ВПІ в НВО.

Зішлюсь на конкретні приклади. Зараз у нас небезуспішно трудиться випускник інституту С. Лисенко. У порівнянні із іншими молодими інженерами він швидко освоївся з специфікою виробництва, без потуг увійшов у його ритм. Інтенсивній адаптації випускника сприяла багато в чому дипломна робота, виконана за тематикою нашого підприємства.

Нинішній п'ятикурсник мешфаку С. Гуменюк ще на третьому курсі отримав право на індивідуальне навчання, виконавши ряд завдань підприємства на рівні курсових проектів і робіт. Він пройшов у нас технологічну і конструкторську практику, а зараз перебуває на переддипломній, і теж виконує дипломний проект за нашим замовленням. Розробки майбутнього інженера, безсумнівно, дістануть у нас практичне застосування. А згодом сам С. Гуменюк, кажу впевнено, без особливих ускладнень після закінчення інституту займе інженерну посаду

На мою думку, такому підходу до формування, підготовки спеціалістів вищої технічної кваліфікації слід надати всі пріоритети. Ми готові створити випускові кафедрі всі необхідні умови для ефективного навчання студентів, всемірно сприяти розвиткові її філіалу на нашому підприємстві.

В. ТРОФІМОВ, головний інженер НВО

Святкове інтерв'ю

СКРІЗЬ ПОТРІБНІ ЖІНОЧІ РУКИ

Не з нашої вини сталося так, що цей номер газети вийшов не в переддень, і в не в день Міжнародного жіночого свята — графік непорушний. І тому ми не змогли сердечно, від усієї душі поздоровити наших трудових подруг з їхнім традиційним весняним торжеством. І все ж вирішили розповісти, бодай коротко про жіноцтво інституту, його турботи, сподівання, його трудові будні.

На запитання редакції відповідає голова жіночої ради інституту, інженер обчислювального центру **Л. Т. КОЛИЦЬКА.**

— Насамперед, Людмило Тимофіївно, хотілося б дізнатися, гадаємо, що цікавить це всіх, скільки ж сьогодні працює і вчиться жінок і дівчат в інституті, що являє собою жіночий «корпус» вузу?

— Статистика, як кажуть, знає все. Нашої, так би мовити, слабкої статі понад 2500 осіб. Звичайно, менше, ніж чоловіків, але питома вага досить солідна. Судіть самі. Лише 1140 жінок це викладачі, співробітники і технічні працівники, близько 1400 — є студентками. Серед викладачів — 150 жінок, вважайте кожна третя, 52 — мають вчений ступінь кандидата наук. Ветеранів праці, які нині трудяться, нараховується 144 жінки, тобто, вони складають більше половини ветеранської організації. Багато викладачів, співробітників і студенток є комуністами. Ось такий наш соціальний розклад. При цьому зауважу, що немає жодного підрозділу у вузі, де б не працювали жінки. Словом, наші знання, руки, досвід потрібні скрізь.

— Варто згадати імена кращих трудівниць. Повірте, вони завжди (не лише в березневе свято) цілком і повністю цього заслуговують.

— Нещодавно в інституті підбили підсумки соціалістичного змагання за 1988 рік, зрозуміло, визначили і переможців. Виявилося, що серед нагороджених Почесною грамотою 28 жінок, більше однієї третини, а серед тих, хто отримав подяку — 43, тобто, майже половина. На Дошку пошани занесено сім кращих трудівниць інституту.

Серед них назву, приміром, Валентину Антонівну Гарник, асистента кафедри вищої математики, члена профкому співробітників, яка, до речі, відповідає в ньому за роботу серед жінок. Мало сказати, що це відмінний працівник, вона до того ж активна, завжди ініціативна в громадській роботі, особливо в жіночій раді. Це — добра, чуйна і принципова людина. Весь час у русі, в пошуках. Ми багато в чому завдячуємо їй.

В числі тих, хто сумлінно, чесно і самовіддано працює на дорученій ділянках, слід назвати зав. лабораторією Г. П. Завальнюк, заступника зав. НТВ — А. Я. Пащенко, доцента О. І. Марченко, прибиральницю В. І. Баран, друкарку Г. Л. Бондарчук, асистента С. В. Куленко, викладача Л. П. Гончар, доцента Л. В. Марунчак, лаборанта Л. Г. Очкурову... Зрештою, перелік жінок, передовиків виробництва, навчання набагато більший. І це радує.

— Коли зайшла мова про жіночу раду, то, погодьтесь, нашим читачам цікаво було б знати, чим конкретно займається цей представницький орган. Тим більше, що Ви вперше виступаєте на сторінках нашої газети.

— Наша жіноча рада обрана рік тому. Вже можна і треба говорити про зроблене. Для більш оперативного реагування на запити і пропозиції жінок встановили щотижневе (кожен вівторок) чергування в профкомі членів ради. В принципі вирішено питання про створення кіоску по продажу медикаментів. За нашою ініціативою організовано продаж кулінарних виробів в передсвяткові дні, працює гурток рукодільних виробів.

Звичайно, найперша турбота — діти. Для них організували новорічний ранок, обдарували їх солодощами, запросили лялковий театр. Довелось багато попрацювати над створенням в дні зимових канікул піонерського табору, що діяв в стінах інституту. Завдяки старанням І. В. Ашурової, Г. В. Маслової, Г. А. Белянської, В. Я. Сокоринської понад 80 дітей цікаво і змістовно провели час у цьому таборі. Ходили в зоопарк, відеотеку, брали участь в конкурсі малюнків і т. п.

Жіноча рада здійснює контроль за роботою гастрономів, підприємств громадського харчування, цікавиться побутом студенток в гуртожитках.

Зрозуміло, без допомоги профкому, клубного закладу рада не могла б зробити всього цього, як і без діяльної участі М. Т. Зміївської, Л. В. Касаткіної, Е. О. Готи, багатьох інших активісток жіночого руху.

Але, скажу відверто, недоліків у нас більше, ніж здобутків. Слабко працюють жіночі ради факультетів за винятком хіба-що інженерно-будівельного. Мало у нас виробничої ініціативи, шкутильгає організаторська і виховна робота, особливо серед студенток.

ДІВЧАТА З НАШОЇ ЇДАЛЬНІ

Цій просторій, сучасної архітектурної форми двоповерховій будові, що поруч з «Модулем», пішов лише восьмий рік. Споруджена за ініціативою ректорату на кошти інституту, вона нині перебуває, (звичайно, на договірних засадах) в розпорядженні районного харчокомбінату. Зовні будова нагадує респектабельне концертне приміщення, а фактично — це вузівська їдальня. Навіть увійшовши до неї, на перших порах не покидає відчуття, що, дійсно, ти перебуваєш у вестибюлі якогось престижного культурного закладу. Так затишно, ошатно тут» і коли б не оті столики та відвідувачі з харчоторгівськими підносами, ніколи не подумаєш, що увійшов до рядової студентської їдальні. Принаймні, у Вінниці не відшукаєш такої.

Щодня вона приймає у своїх двох залах понад 1500 членів інститутського колективу. Але їдальня за своєю організаційною структурою, то цілий комплекс, її «філіали»—це ще дев'ять буфетів, розміщених в гуртожитках і навчальних корпусах. Буфетні клієнти вже не піддаються обліку. Але достеменно відомо: рідко хто з студентів, викладачів, інших працівників вузу не користуються їх послугами. Тому найскромніші підрахунки показують, що інститутський харчокомплекс щодня відвідує щонайменше 3,5 тисячі чоловік.

— В штаті — одні дівчата, ударна комсомольсько-молодіжна бригада! — тепло посміхаючись, якось по-сестрински, з неприхованою гордістю «за своїх», розповідає головний менеджер харчокомплексу (так і проситься на язик це іноземне слово), а по інструкції — завідуюча виробництвом Віра Василівна Кучальська. — Якщо бути точною, то серед нас є кілька робітниць віком побільше дівочого, але то одиниці.

Віра Василівна — ветеран вузівської їдальні. П'ять днів тому минуло рівно двадцять років, як вона, дійсно, вірою і правдою служить студентській громаді. І хай не запідозрять мене у ювілейних, величальних перебільшеннях, як годиться, у таких випадках, але прошу зважити лише на одну обставину. Чи часто хто з нас зустрічав кухарів від громадського харчування, нагороджених орденом? Особисто мені за довгі роки журналістської та іншої роз'їздної роботи не доводилось. Гадаю, що й іншим так кож.

Так ось, представляю нашим читачам: Віра Василівна і є тим самим кухарем, нелегкий і відповідальний труд якої відзначений високим і шановним у народі орденом «Знак Пошани».!

Ефективно, сенсаційно?

Не скажу! Бо за тим знаком трудової відзнаки не роки, а десятиріччя щоденної, копіткої, часто виснажливої (згадайте кіптяві, підсліпуваті, наповнені їдкою парою і чадом, наші недавньої пори кухні), повторюю, виснажливої, нерідко і безвдячної праці.

— Це зараз маємо просторий, з відмінною вентиляцією і обладнанням кухонний цех. Не нафтові форсунки, як колись, а електроплити, частина робіт механізована, — задумливо ділиться спогадами Віра Василівна.

Роки сумління завжди мають рівноцінний баланс. У Кучальської він спресований у багатий виробничий досвід, глибокі кулінарні знання, майстровитість. Її шлях, як професіонала— від учениці Тернопільського профтехучилища до випускниці Вінницького торгово-економічного інституту. Звідси ще одне, далеко не риторичне запитання: «Чи відшукаєте ви сьогодні у звичайних громадських їдальнях зав. виробництвом з дипломом економіста вищої кваліфікації?»

В конторах, на базах вони, в пригрітих, теплих містечках. Боронь боже, тушкувати те м'ясо, ліпити ті вареники, очищати ту картоплю, стояти впродовж багатьох годин біля розпеченої плити. Хоч і зав, хоч і дипломованій, але Вірі Василівні часто доводиться займатися і такою прозаїчною роботою. Це поряд з організацією харчового конвейєру, зваженим і продуманим складанням меню, своєчасною доставкою необхідних для нього продуктів, їх надійним зберіганням, обліком і т. д.

Того надвечір'я, коли я бесідував з Кучальською, з поміж кухарів залишилось кілька, решта розійшлися по домівках, години свої відробили. А ось Віра Василівна заходилася ще готувати «для наших хлопчиків і дівчаток» (Її слова) 250 порцій заливного м'яса...

— Молоді, ще встигнуть...

Скільки вчувалося в тій її інтонації доброти, сердечності до своїх молодих колег.

А, втім, пора і про них, про молодих кухарів з нашої їдальні. Загальний соціальний портрет їх такий. Вік — вісімнадцять—двадцять років. Кожна закінчила, як правило, технікум або училище громадського харчування, тобто, не практики, а спеціалісти зі стажем по 4—5 років, а, значить, — з досвідом. Звідси і показники.

Вони нині такі. По-перше, їдальня з буфетами перейшла на госпрозрахунок. Крок вперед зроблено вагомий, що й дало за минулий рік на двадцять процентів більше товарообігу. В зростанні його багато значила допомога керівника дирекції № 8 Н. В. Оболонік, яка, завдяки своїй підприємливості, ініціативності забезпечує їдальню поширеним асортиментом продуктів, особливо м'ясних, причому в достатній кількості, що у наш час ой як нелегко.

Відтак, кухня зараз виготовляє не одну, а 5—6 м'ясних страв. Загалом від харчоблоку на прилавки буфетів надходить близько тридцяти різних, переважно, калорійних, страв. Прейскурантом передбачено лише двадцять.

І все це справа рук і вміння, старанності таких, як адміністратора Валентини Таранухи, Світлани Тюняєвої Лариси Мельник, Люди Петрук (вона ж комсорг їдальні), Раїси Епік, Катерини Голубович, Марії Гончарук, їх подруг, які під наглядом і за порадами досвідченого кухаря Ольги Яковлевої і зав. виробництвом обідів Марії Паламарчук готують, а потім комплектують у порції згадані вище кілька десятків різних, в тому числі дієтичних смачних страв.

Тут пишаються своїми майстринями від кулінарії. Погодьтесь, не так вже й просто завоювати друге місце на обласному конкурсі молодих кухарів. А саме з таким призом повернулись з нього Олена Гнидюк, Лариса Гогус, Жанна Фисько.

Б. ДЬЯКОНОВ.

ТВОРЧІСТЬ ДІТЕЙ

Малюнок «Лелека на даху», якого ви бачите на цій сторінці, належить пензлю Оленки Рудик, котра навчається в клубній ізостудії нашого інституту, а вірша «Мамонты» приніс до редакції доцент В. П. Кожем'яко. Він належить перу його 8-річної доньки.

МАМОНТЫ

Вымерли гиганты,
Кто их поймет?
Отпечатки лап
История найдет.
Кости их в музее,
Шкура на анализе.
Но, а кто самих
Их найдет?
Кто их убил
И кости потрощил?
Да неужто дикари?
Если шкуру пуля
Не пробьет?
Люди? Климат?
Вымерли гиганты.
Кто их поймет?

Оксана **КОЖЕМ'ЯКО**

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета ЛКСМУ Винницкого политехнического института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Тираж 1500. Зам. 1796. БЮ 03075.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 11 (338) | П'ЯТНИЦЯ, 17 березня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ЗУСТРІЧ З КАНДИДАТОМ

13 березня в актовому залі інституту відбулася зустріч з кандидатом у народні депутати СРСР по Вінницькому територіальному виборчому округу № 404 Валентиною Степанівною Бавулою.

Це була широка розмова про депутатські повноваження і обов'язки, шляхи перебудови, про те, як народні депутати впливатимуть на поступальний розвиток нашого суспільства, про гострі проблеми сьогодення. На зустрічі виступили доцент політехнічного Л. Н. Гейвандов, доцент педагогічного інституту Б. І. Розумовський, представник виробничого об'єднання «Жовтень» В. Г. Караванський.

В. С. Бавула, а також другий секретар міськкому партії В. І. Юр'єв, який теж взяв участь у зустрічі, відповіли на багаточисленні запитання присутніх.

Відповіді кандидата в народні депутати СРСР В. С. Бавули на запитання нашого кореспондента

Запитання. Валентино Степанівно, у вашій передвиборній платформі порушено багато проблем, які хвилюють всіх жителів міста. Як ви думаєте вирішувати ці проблеми, якщо вас оберуть народним депутатом країни?

Відповідь. Сподіваюсь, що прав і можливостей у депутата буде більше, ніж тепер. Для вирішення злободенних проблем використовуватиму всі методи: депутатський запит, виступи на сесіях Верховної Ради, вирішення питань у Верховній Раді в робочому порядку, періодичні зустрічі з виборцями тощо.

Запитання: Валентино Степанівно, ви людина сімейна. Як у вашій сім'ї розподілені обов'язки?

Відповідь. Наша сім'я складається з трьох чоловік. Всі сімейні питання вирішуємо разом. Чітко окреслених обов'язків ні в кого з членів сім'ї немає. Можливо, тому тепер, у час передвиборної кампанії, основний тягар домашніх турбот дістався чоловікові.

Запитання. Як часто ви буваєте в міських продовольчих магазинах і на колгоспному ринку? Де ви берете продукти харчування для своєї сім'ї?

Відповідь. Наша сім'я харчується лише тими продуктами, мізерний вибір яких пропонують міські продовольчі магазини, а також з колгоспного ринку. Продмаги відвідуємо щодня, а на ринку буваємо раз на тиждень.

Запитання. Де ви з чоловіком жили зразу після одруження, і де мешкаєте тепер? Як ви гадаєте, коли ви станете народним депутатом СРСР, житлові умови у вас будуть ліпші?

Відповідь. Після одруження деякий час ми жили з батьками чоловіка, а це вже п'ятий рік мешкаємо в заводському сімейному гуртожитку. Вважаю, що мандат народного депутата СРСР — не підстава для пільгового отримання житла.

Запитання. Валентино Степанівно, ваші депутатські обов'язки, без сумніву, відриватимуть вас від дому. Чи не позначиться це негативно на ваших стосунках з чоловіком, на вихованні дитини?

Відповідь. Якщо мене оберуть народним депутатом, то, звичайно, протягом року до трьох місяців буду в Москві. Не скажу, що це буде легким періодом і для мене, і для моєї сім'ї. Та все ж, думаю, сімейні взаємовідносини залишаться нормальними, виховання дитини я довіряю чоловікові, так само, як і він мені.

Запитання. Чи маєте ви вільний час? Якщо маєте, то як його використовуєте?

Відповідь. Вільного часу практично не буває. Робота в цеху, обов'язки секретаря парторганізації, майже щоденні зустрічі з виборцями — такий мій робочий день. Додому приходжу пізно. Після хатніх клопотів, коли син засинає, переглядаю газети і журнали, дивимося телевізор.

Запитання. Валентино Степанівно, як часто ви бачитеся з батьками? Які стосунки у вас з ними?

Відповідь. Мої батьки живуть у місті Арцизі Одеської області. При першій можливості стараємося провідати їх. Чоловікові батьки живуть у Вінниці. З

ними у нас теж хороші стосунки. Батьки допомагають нам у вирішенні багатьох питань.

Запитання. На зустрічах з виборцями ваші довірені особи часто підкреслюють, що у вас багато друзів. Які якості ви найбільше цінуєте в людях?

Відповідь. Передусім, ціную в людях щирість, чесність, доброту, чуйність.

Запитання. Що ви читали останнім часом? Які фільми дивились? Які заходи з тих, що проводяться в місті, вам найбільше подобаються?

Відповідь. У вільний час люблю читати «Огонёк», інші журнали, газети, художню літературу. Недавно дивилась «Злодії в законі», «Француз». З міських заходів мені найбільше подобається відвідувати «Гумориани», які проводить міськком комсомолу.

Запитання. Відомо, що народний депутат СРСР тривалий час буде відірваний від виробництва. Чи не призведе ваше тримісячне перебування у Москві до послаблення ідеологічної роботи в колективі вашого цеху, де ви — секретар парторганізації. Чи ваші депутатські обов'язки не перешкодять вам, робітниці, у виконанні завдань п'ятирічки?

Відповідь. Справді, народний депутат СРСР буде займатися депутатськими справами у Верховній Раді країни до трьох місяців на рік. В колективі, де я працюю, досить згуртована партійна організація. Сподіваюсь, що комуністи цеху, і в першу чергу партбюро, зроблять все можливе, щоб і за моєї відсутності морально-психологічний клімат, ідеологічна робота у колективі були на належному рівні.

Великі надії покладаю на досвідчених наставників, комуністів зі стажем тт. Семушеву, Шуман, Никротюка, Линька, Касьянова, Максимову, Поліщук, молодих членів партії тт. Мазур, Каправчук, Хижук, Михайловську та багатьох інших.

А особисті завдання п'ятирічки постараюсь виконати, підвищуючи продуктивність праці та поліпшуючи якість роботи, хоч, зрозуміло, добитись цього буде нелегко.

Запитання. Виступаючи перед виборцями, ви неодноразово говорили про те, що найбільші забруднювачі повітря у Вінниці — хімічний завод та завод імені 60-річчя Жовтня. На підставі чого ви це стверджували?

Відповідь. На одному з засідань парткому заводу імені 60-річчя Жовтня розглядали питання про екологію. Називали конкретні цифри і факти про «вклад» нашого підприємства в забруднення навколишнього середовища. Що стосується хімзаводу, то багато матеріалів з цього приводу друкувала «Вінницька правда». Та й на зборах партійного активу і партконференціях району та міста це питання постійно на порядку денному.

Запитання. Ви виступаєте за те, щоб встановити для жінок 6-годинний робочий день. В чому ви вбачаєте резерви для позитивного вирішення цього питання? Чи відомо вам про подібний досвід?

Відповідь. Я пропоную встановити шестигодинний рабочий день лише для тих жінок, які мають малих дітей. Резерв для позитивного вирішення цього питання вбачаю у переході підприємств на госпрозрахунок. Знаю, що по 6 годин на виробництві заняті жінки в НДР і ЧССР.

Запитання Минуло майже 4 роки перебудови в нашій країні. Депутати місцевих Рад народних депутатів отримали мандати народного довір'я не в застійний, а в перебудовчий період, однак належної віддачі не забезпечили. Чи зуміють бути на рівні вимог часу народні депутати СРСР, яких ми незабаром оберемо?

Відповідь. Таких демократичних виборів кандидатів у народні депутати СРСР, які пройшли повсюдно, досі я не бачила. Думаю народними депутатами СРСР будуть обрані люди, яким притаманна турбота про конкретну людину. Депутат, для якого характерна така якість, не тільки зможе, а й мусить виправдати довір'я своїх виборців.

В ректораті інституту

На засіданні ректорату 13 березня заслухано звіт інститутського відділу кадрів, з яким виступив начальник відділу М. А. Булгаков.

Отже, кадрова картина за станом на 5 березня. В інституті працює 2268 чоловік: 554 — професорсько - викладацького складу, 500 — адміністративно-управлінського і обслуговуючого персоналу, 328 — навчально-допоміжного, 885 — в науково-дослідній частині, 550 — в СКТБ «Модуль».

У вузі навчається 8450 студентів: на стаціонарі — 4813, на вечірньому відділенні — 1124, на заочному 1223, на загальнотехнічному факультеті — 1289.

Маємо двадцять докторів наук, з яких 17 — на викладацькій роботі, 316 кандидатів наук (викладачами працюють 284). Регулярно виконується план підготовки викладачів. Плинність серед них незначна.

Маємо добрий резерв поповнення професорсько-викладацького складу. Досить сказати, що тільки у Вищій атестаційній комісії знаходиться на затвердженні п'ять захищених докторських дисертацій.

Недоліком, відзначалось на ректораті, є те, що значна частина викладачів не мають досвіду практичної роботи на підприємствах, не запрошуємо ми на роботу також спеціалістів високої кваліфікації з виробництва, які могли б значно піднести якість майбутнього інженера. Дуже мало і обережно, з зайвими пересторогами висуваємо молодь у резерв на заміщення посад деканів, завідуючих кафедрами і лабораторіями.

Чимало упущень в розподілі молодих спеціалістів на роботу. Йшлося, зокрема, про те, щоб запрошувати представників підприємств в інститут для укладання угод з студентами на початкових курсах з таким розрахунком, щоб майбутній фахівець наперед знав, де працюватиме, а підприємство з свого боку знало, кого воно приймає. За таких умов можна було б і практику, і стажування проводити цілеспрямовано, з більшою користю для обох сторін.

Ректорат заслухав також інформацію проректора, професора В. Д. Свердлова про хід технізації навчального процесу.

ВІТАЄМО!

Приємне повідомлення надійшло з Вищої атестаційної комісії — доценту, кандидату технічних наук, начальнику лабораторії діагностування електронної апаратури нашого інституту Миколі Прокоповичу Байді присвоєно вчений ступінь доктора технічних наук. З чим його і вітаємо від щирого серця.

Миколі Прокоповичу — 45 років. Він народився і виріс у Сибіру. Закінчував Новосибірський електротехнічний інститут, аспірантуру Томського політехнічного. Там же захистився, був на викладацькій роботі.

У Вінницькому політеху він з 1974 року — спершу доцент кафедри обчислювальної техніки, потім — автоматизованих систем управління. Начальником лабораторії з вересня минулого року.

Тема його докторської присвячена питанням автоматизації покомпонентного діагностування електронної апаратури з застосуванням мікропроцесорів та інших засобів обчислювальної техніки. Йшов він до захисту довгих 15 років, виповнених енергійною роботою, наполегливістю і невтомністю.

Залишається тільки додати, що Микола Прокопович має рясний ужинок не тільки на ниві науки. Він також один з найбагатших батьків нашого інституту — в нього п'ятеро дітей. Хай вони ростуть вам, Миколо Прокоповичу, на щастя і добру долю.

ДО ПИТАНЬ ПЕРЕБУДОВИ ВУЗУ

Поділяю думку доцента В. Чижика («ЗІК» від 3 березня ц. р.) у тому, що формалізм будь-яку справу губить. І дійсно, застосування ЕОМ — це використання наявних засобів прискореного пошуку розв'язання якоїсь народженої ідеї. А коли її немає, тоді комп'ютер нічого не дасть.

Я вважаю, що коли всерйоз готуватися до використання програмованих засобів, то треба, насамперед, підготувати будь-яку особистість до того, щоб у неї виникла усвідомлена необхідність реалізувати свої пошуки з допомогою ЕОМ або програмованого калькулятора, водночас надати їй допомогу в оволодінні комп'ютерною технікою при вирішенні конкретних інженерних завдань, в т. ч. НДР. Це робота не тижня, а років.

Тому вважаю, що процес комп'ютеризації студента слід розпочинати з перших днів його навчання у вузі, причому продовжувати її гармонійно, з року в рік, розбудити особисту ініціативу, творче ставлення до цього предмету, активність. Треба обов'язково навчити студента самостійно розробляти алгоритми (блок-схеми), пройти солідну практику.

Про практику скажу окремо. Справа в тому, що години, передбачені учбовим графіком, дозволяють забезпечити лише загальну уяву, загальне знайомство з ЕОМ. Основна ж практика роботи з програмованими калькуляторами, в дисплейних класах і безпосередньо на ЕОМ повинна бути тривалою. Такою, як і тоді, коли здобувають робочий розряд. А його отримують тільки на основі тривалого теоретичного і практичного навчання. Тому необхідно не тільки оснастити засобами навчання, а й створити кожному студенту надійні умови для самостійної роботи. Чи зроблено все це в інституті?

Звичайно, ні.

Тепер кілька слів з приводу перебудови і живучості бюрократизму.

Здавалося б, що від переведення кращих студентів на індивідуальне навчання і вільне відвідування лекцій слід було чекати найкращих результатів. Але під лежачий камінь, як кажуть, вода не тече. Тому і цей надзвичайно важливий, новий підхід до організації навчального процесу, через лежачий на його шляху камінь бюрократизму, забуксував, позитивних зрушень поки що нема. Хороша справа ще в зародку була приречена, оскільки в інституті зовсім мало виявилося новаторів перебудови, а керівна ланка зайняла позицію стороннього спостерігача і чекає, що з цієї перебудови вийде..:

В цьому зв'язку варто порушити і таке питання; хто і як здійснює перебудову в нашому інституті? Бо, як мені здається, у вузі не те що остаточно переміг застій, а запанував якийсь незрозумілий хаос в організації навчання. якості підготовки спеціалістів. В керівничому, верхньому ешелоні немає єдності, створилася ситуація, подібна до криловської байки про лебедя, рака і щуку. Взаємовідносини між адміністративними ланками і громадськими організаціями часто -густо носять антагоністичний характер.

Можливо, я помиляюсь. Однак схоже на те, ніби хтось навмисне рубає сук, на якому всі ми сидимо. Судіть самі. З абітурієнтами до цього часу належна робота не організована, а, між тим, через три місяці— вступні екзамени. Забуті нами учні старших класів у школах, немає контакту з найбільш здібними учнями профтехучилищ і технікумів перших років навчання. Ставку. робимо, як правило, на десятикласників, робота з якими нагадує гастролерство, поверхову рекламу вузу. Немає глибокої профорієнтації роботи і в лабораторіях по лінії НДР, в СКТБ «Модуль».

Ось і виходить, що на вступних екзаменах закриваємо очі на все, аби хоч як-небудь виконати план прийому. В подальшому ставимо себе перед сумним фактом: більшість першокурсників до вивчення вузівського матеріалу не підготовлені. І тоді ректорат розпочинає боротьбу з деканатами за збереження невстигаючих в числі студентів. Факультети поставлені перед альтернативою виконувати інструкції мінвузу, чи далі «гнати брак», тобто, випускати низькокваліфікованих спеціалістів. Свою частку в цю справу вносить і підготовче відділення, випускники якого залишають вуз через неуспішність на 1—2 курсах, хоча їм з математики і фізики були виставлені вищі бали.

Підтверджується це фактичними даними про успішність студентів у зимовому семестрі 1988—89 навчального року.

Так, на другому курсі. де треба спиратися на шкільні знання з фізики та математики, лише кожний четвертий студент машфаку ледь справився з екзаменами, при цьому тільки 6,7 процента студентів отримали п'ятірки і четвірки. Майже аналогічний стан справ і на ІБФ.

Наші кращі факультети ФОТ та РТФ домоглися якості навчання на цьому ж курсі лише 26—28 процентів. Впала успішність і знизилась якість навчання на 4—5-х курсах всіх факультетів.

На словах і в наказах адміністрації говориться, що факультетам надана самостійність у вирішенні питань, пов'язаних з затятими двієчниками. А насправді ми просто користуємося старими прийомами окозамилювання, виявляємо повну безвідповідальність, по суті, займаємося балаканиною про перебудову.

Думається, є до чого докласти зусилля лабораторії соціальних досліджень, розвінчати подібний стиль, гідний хіба-що недоброї пам'яті застійних часів. Перед лабораторією слід поставити вимогу: дати конкретні рекомендації по викоріненню такого зла.

Нині всю перебудову навчального процесу у нас перекладено фактично на кафедри. А де навчальний відділ з його чималим штатом, яку, запитується, позицію займають наші декани з їх декількома заступниками? Не кажу вже про партійні, комсомольські і профспілкові бюро.

Разом з тим учбове навантаження на викладачів кафедр доведено до граничної межі. Мабуть для того, щоб професори, доценти і асистенти не мали й хвилини вільної для перебудови. Та, коли підійдуть строки, будьте певні, спитають з тих же викладачів. Зарані чую докори: «Це ж ви не займалися індивідуальним навчанням студентів, не потрудилися обладнати лабораторії сучасним устаткуванням, не залучаєте підопічних до науково-дослідної роботи, а звідси і якість навчання...»

Виникає цілком резонне запитання: «А навіщо нам надто роздуті штати учбового відділу, методичного кабінету, деканатів, підрозділів НДЧ, кілька десятків різних лабораторій, які беруть участь в забезпеченні ефективного навчального процесу?»

Особисто я авторитетно стверджую, що поки-що цей багаточисельний загін адміністраторів, в основному, збирає різні зведення, малює довжелезні стовпчики цифр, заносить їх в надумані і не потрібні нікому занудливі звіти, відомості, барабанні реляції у «верхи». Вони ж, чиновники від адміністрації, прискіпливо контролюють, інспектують, перевіряють, пишуть доповідні, готують проекти наказів, як дві краплини води схожі на ті, що ми їх читали і п'ять, і десять років тому.

Що це, як не чистої проби бюрократизм?

В такій паперовій круговерті не до студента, не до викладача. А вони, між іншим, головні суб'єкти перебудови.

Або ще такий приклад оновлення вузівського життя. Один високопоставлений керівник вже давненько віддав команду на закріплення аудиторного фонду безпосередньо за факультетами, наказав встановити таблички, вказати на них групи, які повинні відповідати за збереження майна і дотримання порядку в аудиторних приміщеннях. Таблички ще подекуди висять. Подекуди тому, що після того наказу інший керівник вже встиг половину аудиторій перерозподілити на цілі, абсолютно не пов'язані з навчанням студентів. Наслідком такого плюралістичного керівництва є щоденні пошуки деканатів, диспетчерської учбового відділу вільних аудиторій для того чи іншого курсу.

Зникла стабільність закріпленості і виникла зносібка лекційних приміщень. Не дивно, що нині важко відшукати незасмічену, незабруднену аудиторію, в якій би не було спотворених парт, хоча перед початком навчального року всі вони ремонтуються, фарбуються, а частина замінюється новими. На вітер летять тисячі карбованців народних грошей, а за сплюндрованість аудиторій ще ніхто не поніс покарання. Відмовчуються студентські ради, профбюро, комсомольські комітети.

Дивна інертність і з боку АГЧ з її багатопрофільними службами, теж покликаними суворо питати з тих, хто завдає інституту непоправних збитків. Спадає на думку: чи не варто уважніше придивитися до розгалужених штатів госпчастини? Раніше, пригадую, значно менше було різних головспеців і їх помічників, а порядку було набагато більше.

Напрошується резонна при теперішніх підходах пропозиція: передати в оренду студентам і кафедрам аудиторний фонд, істотно скоротити обслуговуючий техперсонал.

Як показує практика орендних відносин, таке нововведення дасть відчутну економію коштів і матеріалів, що так важливо для госпрозрахункового вузу. З цього приводу у мене є детальні пропозиції, які за браком місця не наводжу в даній статті.

Маю ще ряд зауважень відносно ходу перебудови. Стосуються вони доцільності функціонування деканатів вечірнього і заочного навчання, стилю кадрової роботи нового складу парткому інституту, структури управління нашим вузом. Але то тема для окремої розмови, яку я продовжу в одному з наступних номерів газети «За інженерні кадри».

В. ДЕМЕШКО,
доцент.

Підтримки просить мова

Мови, як і люди, мають долю. Доля людська може залежати від обставин, а мова завше залежить від обставин і людей одночасно.

Не будемо вдаватись до історичних розвідок і пояснень. Констатуємо тільки факт: найвищого свого розвою українська мова досягла в двадцятітридцяті роки, коли до неї ще не дійшли утиски потужнього пресу сталінщини, коли великий Маяковський вигукував захоплено:

Разучите эту мову
На знаменах-
лексиконах алых,
Эта мова величава и
проста.
«Чуєш, сурми заграли?
Час розплати настав!»

Досі на робочому столі в Кремлівській квартирі-музеї Леніна лежить словник української мови, що завше був під рукою у нашого вождя.

На останній зустрічі з українськими письменниками М. С. Горбачов цитував вірші, які він вивчив, будучи ще пастушком у селі, з випадково знайденої книжки без палітурок. Це були вірші Андрія Малишка.

Склалося так, що рідна мова, особливо в містах, великих промислових регіонах почала поступово виходити з ужитку, здавати позиції, перетворюватись на другорядну. Сьогодні це серйозно турбує народ і партію. Мова просить допомоги.

З цією метою повсюдно створюються Товариства української мови. Минулої суботи, 11 березня, організація цього Товариства, що носить ім'я Т. Г. Шевченка, створена у Вінницькій області. Установчі збори, в яких взяли участь письменники, працівники науки, культури, освіти, різних підприємств, організацій, установ, відбулися в облпрофраді. Схвалено статут Товариства.

Дуже правильно сказав завідуючий ідеологічним відділом обкому партії І. Г. Мостовий:

— Річ не в тому, належиш ти, чи не належиш до Товариства, річ у тому, щоб ти був бійцем за утвердження національної мови. Тільки за таких обставин справа буде рухатись вперед і нова наша організація працюватиме на повну силу.

Головою обласної організації Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка обрано поета Анатолія Бортняка. Осередок товариства буде створено і в нашому інституті.

В. ІВЧЕНКО.

Як працюється ремонтникам?

В числі багатопрофільних служб адміністративно-господарської частини інституту вагоме місце посідають ремонтники. Радують їх виробничі показники за минулий рік. Окрім того, що їхня частка праці в забезпеченні нормальних умов для навчання студентів, роботи викладачів досить відчутна, ремонтники успішно справилися з планом капремонту — при завданні 400 тисяч карбованців освоєно майже 426 тисяч.

Особливо відзначилася ремонтно - будівельна група, яку очолює А. М. Пузаєнко. Вона посіла друге місце в трудовому суперництві підрозділів вузу, нагороджена Почесною грамотою.

При плані 29 тисяч карбованців відділ головного енергетика (О. Г. Нікітін) виконав робіт на капітальному ремонті, лише госпспособом, на 36 тисяч. Цей відділ за умовами трудової угоди забезпечив виконання заходів з урахуванням підрядних робіт на суму 52 тисячі, тобто, більше, ніж у два рази проти наміченого.

Трудовим здобуткам енергетиків сприяли перехід їх на бригадний підряд, ініціативні дії комуніста О. Г. Нікітіна.

Добре слово варто сказати і на адресу робітників та службовців відділу головного механіка, яким керує О. П. Бень, технічного відділу, очолюваного О. А. Кринецем. Якщо перший своєю роботою не викликав за минулий рік жодної скарги, виробничу програму виконав на 102 проценти, то другий колектив своєчасно і технічно грамотно контролював якість ремонтних робіт, чітко здійснював інженерну підготовку капітального і поточного ремонтів споруд і приміщень вузівського містечка.

В міру зростання навчальних і житлових площ інституту водночас збільшуються обсяги ремонтних робіт, стають вищими вимоги до їх виконавців.

Так, у цьому році в нашу виробничу програму включено освоєння нового корпусу енергофаку, який вступить в експлуатацію у четвертому кварталі. А це додатково ще 12 тисяч квадратних метрів з усіма інженерними комунікаціями.

Буде реконструйовано дах, замінено віконні блоки в навчальному корпусі № 1, долівки в гуртожитку № 5 поміняємо на довгостійке покриття. Здійснимо капітальний ремонт фасадів навчальних корпусів і гуртожитків, м'яких покрівель. В цьому році заасфальтуємо також проїжджі і пішохідні ділянки території інституту, капітально відремонтуємо опалювальну, водогінну та вентиляційну системи в приміщеннях вузу.

Зараз у нас йдуть підготовчі роботи. Адже незабаром фронт ремонту в корпусах і гуртожитках значно розшириться.

І. МАЛЬОВАНИЙ,
головний інженер АГЧ.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 02035. Зам. 1896. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 12 (339) П'ЯТНИЦЯ, 24 березня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

26 БЕРЕЗНЯ – ВИБОРИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ СРСР

Наші кандидати до радянського парламенту

БАБУЛА ВАЛЕНТИНА СТЕПАНІВНА

Валентина Степанівна Бабула народилась 1957 року в м. Арцизі Одеської області. Українка. Член КПРС з 1982 року. Освіта середня.

Трудову діяльність розпочала в 1975 році випробувачкою Вінницького радіолампового заводу. З 1977 року Валентина Степанівна — контролер Вінницького заводу імені 60-річчя Жовтня.

В. С. Бабула працює на одній із важливих складальних дільниць. Має авторитет ділової, грамотної, принципової трудівниці, доброзичливого товариша. Неодноразово обиралася секретарем цехової партійної організації. Член парткому підприємства.

Трудовий колектив Вінницького заводу імені 60-річчя Жовтня висунув Валентину Степанівну Бабулу кандидатом у народні депутати СРСР.

Окружна виборча комісія по виборах народних депутатів СРСР від Вінницького територіального виборчого округу № 404 зареєструвала Бабулу Валентину Степанівну кандидатом у народні депутати СРСР.

ГНАТЮК ВІКТОРІЯ ВЯЧЕСЛАВІВНА

В. В. Гнатюк народилася в 1946 р. в смт. Томашполі Вінницької обл., в сім'ї службовця. Українка. Член КПРС з 1976 р. Освіта — вища.

Після закінчення Тульчинської СШ з 1964 р. працювала лікарем Тульчинської районної, Ольгопільської дільничної лікарень. З 1975 р. — лікар Калинівської центральної райлікарні.

Знаючий свою справу, ініціативний спеціаліст. Хороший організатор. Активна в громадському житті. Депутат Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання. Член бюро парторганізації Калинівської лікарні. Нагороджена орденом Дружби народів. Відмінник охорони здоров'я СРСР.

Окружна виборча комісія по виборах народних депутатів СРСР від Вінницького національно-територіального виборчого округу № 35 зареєструвала Гнатюк Вікторію Вячеславівну кандидатом у народні депутати СРСР.

СТАНГРІТ ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛІВНА

В. М. Стангріт народилася в 1949 р. в с. Бабчинцях Могилів-Подільського району Вінницької обл., в сім'ї колгоспників. Українка. Член КПРС з 1974 р. Освіта — вища. Трудову діяльність розпочала в 1968 р., після закінчення Немирівського педучилища. Працювала вчителькою Бабчинецької СШ, Ситковецької школи-інтернату, Вапнярської СШ № 1. В 1978 закінчила Вінницький пед-інститут. Була директором Вапнярської СШ № 2. З 1983 року — директор Вапнярської СШ № 1.

Активна в громадській роботі. Член виконкому Вапнярської селищної Ради народних депутатів. Член бюро парторганізації Вапнярської СШ № 1. Нагороджена медаллю «За трудову відзнаку». Почесною грамотою ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ. Відмінник народної освіти УРСР.

Окружна виборча комісія по виборах народних депутатів СРСР від Вінницького національно-територіального виборчого округу № 35 зареєструвала Стангріт Валентину Михайлівну кандидатом у народні депутати СРСР.

Осередок української мови

21 березня в нашому інституті створено осередок Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка. Обрано тимчасове керівництво в складі наукових співробітників обчислювального центру М. Д. Коваля, Г. М. Багдасаряна, а також старшого викладача кафедри ТОР Ю. В. Крушевського.

На зборах ініціативної групи йшли палкі розмови і дискусії щодо шляхів і методів діяльності. Вирішено, що найпершим і найосновнішим завданням осередку мусить бути ширше утвердження мови в стінах рідного інституту. Так що прохання до викладачів: якщо найближчим часом до вас підійдуть з запитанням, чи не бажали б ви вести свій предмет українською, сприймайте це без упередження і остороги — діють активісти новоствореного осередку.

Зусиллями ініціативної групи розробляється план подальшої роботи, який буде обговорено на черговому зібранні, що відбудеться 4 квітня о 18.00 на кафедрі філософії (кімната 0260).

Т. БУЯЛЬСЬКА,
член парткому вузу.

НА ДОПОМОГУ ПРОПАГАНДИСТАМ І СЛУХАЧАМ СИСТЕМИ ПОЛІТИЧНОГО І ЕКОНОМІЧНОГО НАВЧАННЯ.

Житло: реальність і перспективи

Щоб у Вінниці виконати програму «Житло 2000» ,себто, до 2000 року забезпечити кожну сім'ю окремою благоустроєною квартирою або індивідуальним будинком, за 3 п'ятирічки, враховуючи нинішню, необхідно збудувати 5,2 млн. квадратних метрів житла, в т. ч. 825,8 тис. кв. м.— в XII п'ятирічці.

За роки XII пя'тирічки в місті здано в експуатацію 448, 7 тис. кв. м. житла — на 32,1 % більше, ніж передбачали на цей період. .

Разом з тим за 1986-88 р. р. на житлових об'єктах недоосвоєно 7,8 млн. крб.

За останні роки черга на одержання квартири у місті зросла на 5,7 тис. сімей і досягла 32,2 тис. сімей.

Потребують поліпшення житлових умов 716 учасників Великої Вітчизняної війни, 1195 багатодітних сімей. Близько 800 сімей живуть в старих будинках, багато — в неблагоустроєних і комунальних квартирах.

Щоб виправити таке неприваблине становище, треба працювати напруженіше. І в першу чергу будівельним організаціям. Однак вони повільно нарощують обсяги. Деякі, як от БМУ-1, БМУ-2, навіть знизили їх.

Більше можуть і повинні робити підприємства та організації. Їхній обов'язок — розвивати спорудження житла госпспособом. Розвиток госпспособу в 1987 р. розглядали на бюро, на пленумі міськкому партії. Визначили, що в нинішній п'ятирічці госпспособом слід звести не менше 12 % житла, в кожній з наступних п'ятирічок — до 30 %. На жаль, поки що питома вага госпспособу в житловому будівництві міста становить всього 8,2 %.

Предметніше слід займатися розвитком індивідуального і кооперативного житлового будівництва. В нинішньому році обсяги кооперативного будівництва в місті зменшені більш, ніж втричі. Вони становлять 13,5 тис. кв. м. проти 45 тис. кв. м. в 1988 році. Доля кооперативного житла в загальному об'ємі будівництва становить лише 6,8 %. І це в той час, як на кооперативне житло на черзі при міськвиконкомі перебувають понад 4 тис. сімей, деякі ще з 1982 року.

Слід всіляко підтримувати індивідуальних забудовників. Програма «Житло» передбачає до кінця п'ятирічки спорудити в приміській зоні 50 тис. кв. м. індивідуального житла.

Нарощуючи обсяги житлового будівництва, не можна забувати про збереження житлового фонду і реконструкцію будівель старого планування. За рахунок переобладнання комунальних квартир і гуртожитків ми повинні одержати 2,5 тис. квартир. Разом з тим цю справу проводять повільно. За три роки капітального ремонту з перепланованням приміщень одержано лише... 8 квартир. Комплексний капітальний ремонт стримує недостатня потужність промбази облрембудтресту .Немає необхідного фонду житла для відселення людей з будинків, які слід ремонтувати.

Все це призводить до того, що на підприємствах, в організаціях і установах черга на одержання квартир зростає.

(За матеріалами Вінницького міськкому Компартії України.)

Проблеми вечірнього факультету

СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

На вечірньому факультеті нашого інституту навчається 1124 студенти. Це, звичайно, нелегка форма навчання. Люди приходять на заняття, як правило, відбувши зміну за верстатом чи трудовий день в установі, сили не ті, увага не та. Однак цим аргументом можна дещо пояснити, але не виправдовувати. В таких випадках говориться: «Знаєш, на що йдеш».

Анкетування вечірників проводилось у першому семестрі 1988—89 навчального року. Опитуванням було охоплено 365 чоловік, які брали участь у заняттях. Цифра, як бачите, сумовита — 40 процентів того контингенту, що числиться в списках деканату. Втім, найкраще відвідування на III, IV, VI курсах — на заняттях були присутні 60 процентів слухачів, найгірше — на IV курсі (20 %).

Годі й доводити, що таке відвідування нікудишнє. Правда, студенти неохоче погоджуються з цим висновком. Обстоюючи «честь мундира», вони, всупереч фактам і логіці, в 53 випадках із ста доводять, що пропускають зовсім мало занять, 67 процентів опитуваних не вважають пропуски великим гріхом і тільки 27 відсотків погоджуються, що це проблема дуже гостра і наболіла. До речі, чим старший курс, тим ця стурбованість більша.

Чим же пояснюються пропуски занять?

На перше місце (42 %) студенти виносять сімейні обставини. Особливо характерне це пояснення знову ж таки для старшокурсників. Дуже істотна причина — небажання адміністрації деяких підприємств, організацій і установ створити своїм вечірникам нормальні умови для навчання. В дні занять 32 проценти наших студентів їдуть у відрядження або одержують додаткові завдання після закінчення роботи. Різко порожніють аудиторії вечірнього факультету в останній декаді кожного місяця.

20—25 процентів опитаних зв'язують пропуски занять з поганим станом власного здоров'я і сім'ї, а також з проявами особистої недисциплінованості.

Досить неприємний для інституту факт — 17 відсотків заявили, що окремих лекцій уникають свідомо — не задовільняє якість їх проведення.

Характерною «хворобою» вечірників є запізнення на заняття. Пояснення тут такі: погано працює міський транспорт (36 %), далеко їхати від роботи до інституту (32 %), сімейні обставини (23 %), затримка на роботі (18 %).

Якщо ж говорити про успішність, то тут бачимо досить цікаве спостереження — вечірники вкрай несамокритичні щодо оцінки набутих знань. Скажімо, абсолютну успішність вони оцінили на 95 %, а сесія показала тільки 55, якість навчання вони визначили на 34 %, сесія — на 18. За наслідками першого семестру майже половина вечірників вчилась погано.

Які ж фактори впливають на успішність?

Лінощі, нетерплячка, неуважність! Третина студентів зізнаються в цьому відверто. Надто сильний вплив названих факторів на третьому курсі, де цей показник складає 60 %. З прикрістю доводиться говорити, що такій пасивності сприяє і низька вимогливість викладачів. Третина опитаних скаржаться також на погане забезпечення науковою й навчально-методичною літературою. 23 проценти опитаних вважають, що значний бюджет часу, який вони мали б тратити на навчання, «з'їдають» сімейні клопоти, велика завантаженість виробничими справами, погані житлові умови, недостатні особисті здібності.

Але є, очевидно, фактори, які змушують вечірників продовжувати навчання, стимулюють їх до цього?

Так, є. Це — бажання стати хорошим спеціалістом, почуття власної гідності, інтерес до багатьох дисциплін. Питома вага цих факторів тим більша, чим старший курс навчання.

Як оцінюють вечірники роботу деканату?

39 процентів опитаних — добре, 46 — задовільна, 4 — погано, 11 процентів не стали відповідати на запитання.

Ще одна приємність; 80 процентів задоволені встановленим в іституті початком занять, 65 — їхнім розкладом.

М. СИНЕЛЬНИК,
Ж. ХЛИСТОВА.
співробітники лабораторії соціологічних досліджень.

Звітує профбюро

На черговому спільному засіданні президії профкому співробітників і адміністрації інституту звітував голова профбюро М. В. Проданчук.

В прийнятій постанові відзначено, що поряд з набутим досвідом діяльності цього виробничого профспілкового органу, в його роботі є окремі істотні упущення. Профбюро ще мало приділяє уваги низовому профактиву, зокрема, профоргам, головам профкомісій, періодично не заслуховує їх звітів, випускає з поля зору важливі питання ідейно-політичного і морально-правового виховання, допускає формалізм у плануванні, слабо займається організацією відпочинку членів трудового колективу конструкторського бюро.

Президія профкому зобов'язала профбюро усунути виявлені недоліки в стилі і методах його роботи, а головам комісій профкому В. І. Олійнику, В. Г. Попову, Н. О. Гущинець — надати практичну допомогу в плануванні і організації роботи профбюро в світлі вимог ВЦРПС.

В травні цього року вирішено заслухати інформацію М. В. Проданчука про хід виконання, прийнятої постанови з даного питання.

Президія профкому заслухала і обговорила повідомлення начальника відділу охорони праці В. О. Компанця про стан охорони праці і техніки безпеки праці в інституті, голови профкому Ю. А. Буренікова — про розвиток оздоровчої роботи у вузі, а також розглянула квартирні питання.

Н. НІКІТІНА,
заступник голови профкому співробітників ВПІ.

ЗНАННЯ З ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ — КОЖНОМУ.

„Увага—всім!“

В системі цивільної оборони країни введено єдиний сигнал оповіщення: «Увага — всім!» його подають вмиканням електросирен. Почувши звук сирени, ви зобов'язані включити радіо і телеприймачі, які є поблизу, гучномовці, динаміки і прослухати інформацію, що передається про екстремальну ситуацію, яка наближається, і порядок необхідних дій. У мирний час це буде один із таких видів інформації:

— про аварію на атомній станції і загрозу радіоактивного зараження;

— про аварію на промисловому об'єкті або транспорті з викидом (виливом) сильнодіючих отруйних речовин;

— про стихійне лихо, що наближається (бурю, ураган, повінь, землетрус);

— про пожежу;

— з метою перевірки і з учбовою метою.

У воєнний час це буде інформація про загрозу і характер дії противника таких видів:

— повітряна тривога;

— відбій повітряної тривоги;

— при загрозі хімічного (бактеріологічного) зараження;

— при загрозі радіоактивного зараження.

В інформації будуть дані рекомендації і розпорядження щодо ваших дій і способів захисту в екстремальних ситуаціях які можуть бути. Отриману інформацію ви зобов'язані терміново довести до всіх підлеглих і людей, які вас оточують, і діяти у відповідності з цією інформацією.

ШТАБ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ ІНСТИТУТУ

Західніше Кандагара

В актовому залі на цьогорічних торжествах з нагоди річниці наших Збройних Сил, зібралися чимало людей. То були в більшості своїй ветерани минулої війни — Великої Вітчизняної, студенти і викладачі, співробітники, кожен з яких хто давно, а хто зовсім недавно поміняв гімнастерку або китель на різнофасонні і такі ж різнобарвні костюми. З поміж них, нічим особливо не виділяючись, сидів десь в середніх рядах зовсім молодий, з тихим, задумливим поглядом спокійних очей, стрункий, спортивної статури юнак. Знали його хіба що в першій групі першокурсників інженерно-будівельного факультету.

Ділились спогадами учасники боїв на фронтах тієї кровопролитної, винищувальної і священної борні. Було що згадати переможцям вікопомних сорокових, які й досі, через довгі десятиріччя пам'ятали гуркіт розпеченого металу, імена боєвих друзів, що назавжди полягли в окопах Сталінграда при штурмі Кенігсберга, на Зеєловських висотах.

Слухав їх і наш юнак, Микола, за прізвищем Цибульчак, котрий лише з півроку тому отримав військовий квиток старшини запасу. Не в примір багатьом своїм ровесникам, він-то добре знав, що стоїть за кожним орденом, за кожною медаллю, які райдужно, святково сяяли на грудях ветеранів.

Його зосередженість до слів фронтовиків часто і лише на мить відступала перед власними спогадами іншої, недавньої, майже десятирічної афганської війни, яка у цьогорічні лютневі дні тільки-но закінчилась. Бо п'ятнадцятого числа багатостраждальну землю Афганістану полишив останній підрозділ радянських воїнів інтернаціоналістів.

Перед очима юнака, наче блискавиці, поставали в уяві гірські краєвиди провінції Кандагар, наші застави навколо одноіменного глинобитного міста, рейди його рідного мотострілецького батальйону на захід, в бік пакистанського кордону, звідкіля темною хмарою, наче ненажерлива саранча, напливали банди і цілі формування душманів, і яких треба було обов'язково знешкодити, аби не дати їм на звірячі тортури мирні селянські родини.

Могилів - Подільський військкомат призвав Миколу до армії в середині травня 86-го, а вже 8 серпня того ж року, після кількамісячної військової підготовки в одній з частин САВО вісімнадцятирічний юнак з Серебринець, який встиг лише закінчити Кукавську десятирічку, кілька місяців побути учнем токаря на машзаводі та пройти в цей час короткотермінові ДТСААФівські шоферські курси, отримати права водія третього класу, стає... фронтовиком, бере участь в справжніх боях, щосекунди ризикуючи найдорожчим —власним життям, яке, по суті, лише схоже на раннє світання.

І ось Коля Цимбалюк, звичайний сільський хлопчина, ніякий не спортсмен, тим більше — альпініст, в школі він встиг зробити лише два постріли з «Калашникова», зовсім не пристосований до південно-азіатського, вкрай виснажливого клімату, після тримісячного!?, курсу молодого солдата, потрапляє на війну з усіма випливаючими з неї суровими, безжалісними вимогами і трагічними наслідками.

Йдеться про тактику «духів» (постріли з-за кутка, спека 60 — 65 градусів, різкі перепади температур і розріджене повітря, частогусто переважаючі сили вміло замаскованого, віроломного і маневреного противника і т. д.).

У бій з ним належить вступати воїну, який пройшов всебічну фізичну, морально-психологічну, вогневу, тактичну, технічну підготовку.

Так ось, того новобранця-солдата, якому належить воювати в горах, за короткий строк підготувати до активних, грамотних бойових дій неможливо.

Навіть у ту минулу страшну війну, коли щоденно гинули в Дючій армії десятки, а то і сотні тисяч людей, коли в ротах після однієї наступальної операції залишалось по півтора десятки солдат, коли без поповнення й мови не було про подальше просування, навіть у ті важкі для фронту дні резерви готувалися ретельно.

А тепер уявіть, з яким військовим «багажем» і гартом прибув наш Коля Цибульчак у мотострілецький батальйон, в його взвод забезпечення, на посаду водія п'ятитонного «Урала». А там вже не до сентементів. Ішли щоденні бої наших частин і частин збройних сил РА з формуваннями непримиренної опозиції, антиурядовими угрупуваннями, типу «ісламська партія Афганістан» (ІПА), бойовиками, екстремістами, фанатиками різних мастей, що навалом йшли і досі пробираються з Пакистану.

Мені нещодавно довелося зустрітися з Миколою Цибульчаком. Хлопець, відверто кажучи, мовчкуватий. Не з тих, що за словом в кишеню не лізуть. У нього природна стриманість, вгадується і природне почуття власної гідності. Тут взнаки дається вже набутий життєвий досвід. Два роки, проведені у Афганістані, марно не пройшли. Відтак, Микола бачиться вже сформованою особистістю, що не завше можна розглядіти у його двадцятирічних ровесників.

Зрештою, школа «Афгана» з її доленосним драматизмом, екстремальними випробуваннями на міцність характеру, зрілість, мужність, на справжнє чоловіче братерство, людяність, залишає глибокий слід. Так як і та минула війна, котру пережили десятки мільйонів наших співвітчизників. Вона зарубцювалася не лише на їх поранених тілах, а й в їх долях, світогляді. Так само, як і, «Афган» у нинішніх інтернаціоналістів.

Чи може забути Микола той запеклий нічний бій минулорічного лютого у «зеленці». (Так називають місця засад і взагалі розташування духів в прилягових камишах, деревона садженнях).

А трапилось ось що. Мотострілецька рота батальйону, в якому служив Микола, отримала завдання зайняти рубіж в «зеленці» і утримувати його до підходу урядової афганської частини, якій доручено було знищити в цій прилляховій смузі душманів.

Першим пішов, які і вимагають положення Бойового статуту, розвідувальний взвод під командуванням старшого лейтенанта Канівця. Духи не заставили себе чекати довго. Зав'язався бій, під час якого загинув Канівець і з ним двоє солдат. Підібрати воїних світлим днем під безперервним автоматним і кулеметним вогнем, то значило приректи на смерть і поранення не одного безвусого солдата.

Командир взводу прапорщик Єрмолін прийняв єдине і вірне рішення: з настанням темряви групою виключно доброволців забрати тіла воїних і переправити їх в район дислокації нашого мотострілецького батальйону.

Вся рота як один, визвалась на той нічний, далеко необезпечний пошук. Прапорщик відібрав вісімнадцять, в тому числі і Цибульчака, який увишов у групу прикриття.

Хлопці рушили в «зеленку». Просувалися короткими перебіжками. Не минуло і кілька хвилин як супротивник, користуючись приладами нічного бачення, відкрив по доброволцях прицільний вогонь, в дію вступила їхня безвідкатна гармата. Наші, засікши вогневі точки духів, тут же почали прикривати групу захоплення автоматами і ручними кулеметами.

Для Миколи, наче вчора стався той жорстокий бій у мцноморозну ніч. Десь більше півкілометра проповз він тоді під кулями. Разом з товаришами подавляв автоматними чергами вогонь душманів.

Ні, не залишили вони своїх бойових побратимів, що загинули там, в горах Афганістану.

Це лише один з епізодів афганської біографії М. Цибульчака. А скільки він зробив тих стрімких рейдів своєю вантажкою, доставляючи нашим заставам боєзапаси, паливо, продовольство, рейдів по замінованих дорогах, через вогневі засади екстремістів. Для такої справи замало вміло водити автомашину, тут потрібні витримка, холоднокровність і фронтова майстерність. На кулеметні траси треба відповідати влучними пострілами, безпомилково і швидко орієнтуватися на місцевості, за будь-що виконати бойове завдання, наказ командира.

Ось таку школу проходили молоді воїни.

...В мереживі цих спогадів Микола раптом почув своє прізвище, оголошене офіцером Ленінського райвійськкомату.

— Старшина запасу Микола Васильович Цибульчак за мужність і хоробрість, виявлену при виконанні патріотичного інтернаціонального обов'язку в Республіці Афганістан, Указом Президії Верховної Ради Союзу РСР нагороджений медаллю «За відвагу».

Коли Микола, схвильований, зашарілий йшов до столу президії в залі звучали дружні оплески. Майор прикріпив до лацкана його піджака заслужену у нелегких боях сріблясту відзнаку — за особисту сміливість, військову доблесть, за відвагу.

— Служу Радянському Союзу, — твердо, по-солдатськи відповів тоді Микола, колишній воїн, нині студент Вінницького політехнічного, майбутній інженер-будівельник.

Б. ДЬЯКОНОВ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета института. Винницкая областная типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли, г. Винница, ул. Киевская, 4. Адреса редакции: 286021 Винница, Хмельницкое шоссе, 133, политехнический институт, комната 0220, телефоны: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутренний). Зам. 2014. БЮ 01101. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 13 (340) П'ЯТНИЦЯ, 31 березня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

В РЕКТОРАТІ

Коло гострих проблем

Ця розмова була цікавою в тому плані, що висвітила велику кількість проблем, котрі висуває перед навчальним процесом перебудова вищої школи. На ректораті звітували керівники кафедр суспільних наук і всіх деканатів. Йшлося про те, що робиться і що треба зробити, щоб Вінницький політехнічний не здав позицій і надалі перебував в першій вузівській категорії.

В особливо скрутному становищі перебувають зараз кафедри суспільних наук. Найбільші труднощі зв'язані з відсутністю нових підручників. Їх нема і вони ще нешвидко будуть. Скажімо, на кафедрі історії минулого року довелось самим розробляти нову тему і програвати її на теоретичних семінарах. Ця робота триває і триватиме й далі. Наші історики одним з перших в республіці почали викладання розвитку історії партії на Україні і, зокрема, на Поділлі.

На кафедрах суспільних наук більшість викладачів уже поважного віку. Омолодження можливе в основному за рахунок випускників університету, але вони опиняються в скрутних матеріальних обставинах. Зарплата низька, а виділити для молодого викладача бодай ліжко в гуртожитку складно.

Виступаючи зі звітом деканату енергетичного факультету, Д. Б. Налбандян відзначив незадовільну ситуацію з одержанням дипломів з відзнакою. З року в рік їхня кількість не перевищує восьми процентів. Це не відповідає реальному станові речей. Повинні б за цим пильнувати керівники профілюючих кафедр. Буває, що студент отримав трійку з якоїсь дисципліни на перших курсах і навіть не знає, що та оцінка може згодом вплинути на якість диплома. Треба тримати це на контролі і турбуватись про своєчасну перездачу.

Д. Б. Налбандян говорив про згубність технократизації і необхідність кращої гуманітарної підготовки майбутніх інженерів. Для цього треба перейти на договірні умови з кафедрами суспільних наук, належить також матеріально відзначати кращих викладачів. Запропонував декан, у зв'язку з переходом на госпрозрахунок, детально порахувати, в скільки обходиться інститутові підготовка інженера і виставляти відповідну ціну тим підприємствам, на яких випускники працюватимуть.

Декан машинобудівного факультету доцент Б. Ф. Ліщинський наголосив на необхідності енергійної науково-дослідницької діяльності і зв'язків з підприємствами. Об'єм цих робіт на факультеті становить за рік близько мільйона карбованців. Це, образно кажучи, та живильна артерія, яка допомагає колективу вести власну економічну політику, забезпечувати нормальне функціонування навчального процесу.

На факультеті нема росту якості навчання і успішності. Але це не тривожить. «Намагаємось, — відзначив тов. Ліщинський, — зберігати цей рівень і при наборі. Треба також зменшувати розмір навчальних груп з 25 чоловік хоча б до 15 — це одразу дасть результат».

Йшлося також про те, що на МБФ вкрай необхідні зали курсового проектування.

Серйозна, сказати б, принципова проблема набору на ІБФ. Виробнича сфера не любить приймати на роботу дівчат з дипломами інженерів-будівельників. Так, з минулого випуску досі не можуть розподілитись 26 душ. Це тривожить і тут треба вживати радикальних заходів.

Професор М. Ф. Друкований говорив також про недоліки в здобуванні робочих спеціальностей. Тут, як говориться, не можна стригти всіх під нулівку, треба враховувати індивідуальні нахили.

Належить також серйозно подбати про підготовку викладачів на комп'ютерах, адже деякі з них просто бояться машин.

Гостро поставив питання про стан навчання на вечірньому факультеті декан Ю. К. Пінчук. Він вважає, що ця форма в тому вигляді, що є зараз, взагалі втрачає сенс. Особливо це видно на прикладі останнього набору. Прийнято на 1 курс 225 чоловік, 50 з яких 1970—71 року народження, Іншими словами, це люди, які щойно закінчили школу і опинились на вечірньому факультеті тому, що не пройшли за конкурсом на стаціонар, Тільки 145 душ мають виробничий стаж два і більше років, 153 працюють за спеціальністю,

Аналіз показав, що майже половина набору не має глибокої уяви про майбутню спеціальність.

Товариш Пінчук вважає, що вступ на вечірню форму навчання повинен обов'язково санкціонуватися керівником підприємства, на якому трудиться абітурієнт. Можна і треба укладати в цьому плані відповідні угоди з підприємствами. Можна піти навіть на те, щоб приймати таких абітурієнтів за направленням підприємств без вступних екзаменів, відповідно опрацювати і програми підготовки з більшою користю і для виробництва, і для вузу, і для того, хто вчиться,

На засіданні ректорату, котре тривало впродовж двох днів, поділились своїми думками й пропозиціями декани всіх факультетів. У заключному слові ректора І. В. Кузьміна переважала основна думка: факультет, по суті, є маленьким інститутом, а декан — його ректором. Отже, більше ініціативи, більше самостійності, більше ідей. Ідеї рухають вперед будь-яку справу.

РОЗДУМИ ПІСЛЯ ЕКЗАМЕНІВ

З 23 січня по 18 лютого на стаціонарі і з 1 по 18 березня на вечірньому і заочному факультетах вперше було проведено державний екзамен з марксизму-ленінізму.

Не буду детально зупинятись на підготовці і ході цього екзамену Все було організовано, в основному, добре, а виявлені недоліки усуватимуться згодом в робочому порядку.

Хотів би зупинитись в першу чергу на тих підсумках і висновках, котрі викликають сумні роздуми.

Прикро мені слухати майбутнього інженера, загально-політичний розвиток якого м'яко кажучи, мінімальний. На твоїх очах народжується технократ, який за машинами, формулами. комп'ютерами «світу білого не бачить» — не читає газет, журналів, свідомо чи не свідомо звужує свій кругозір і суспільно-політичний рівень. Тим часом, інженер — не продовження машини, не її придаток, а творча особистість з багатогранним колом інтересів, що обов'язково мусять виходити за межі суто технічної грамотності.

Майже не було незадовільних оцінок на радіотехнічному, зате посередніх тут п'ята частина, а посередність—це посередність, за нею, як правило, нема фундаментальних знань.

Найбільшу кількість двійок на стаціонарі (10,7 %) набрали студенти інженерно-будівельного факультету. Трійок у них, до речі, теж найбільше — 36,6 процента. А це ж випускники, це рівень завтрашнього фахівця! Якщо в нього такі знання з марксизму-ленінізму, то є великий сумнів, чи набагато вони вищі з спеціальних дисциплін.

Традиційно складалося так, що на вечірньому й заочному факультетах, де навчаються люди з більшим життєвим досвідом, відчувався помітніший інтерес до марксистсько - ленінської теорії. Нинішній державний екзамен вніс у цю традицію гіркуваті корективи: на вечірньому відділенні трійочників і двійочників — 52,9 процента, на заочному — 49,2.

Чи треба дивуватись?

Ні для кого ж не є секретом стартовий рівень вступника на ці факультети. Йдуть сюди, переважно, не для того, щоб здобути знання, а тільки — диплом. Очевидно, настала пора різко скоротити набори на ці відділення і міняти сам порядок наборів.

Треба відзначити, що підвищився рівень підготовки з марксизму-ленінізму іноземних студентів. Якщо наш стаціонар дав загалом по екзамену 23,8 % трійок, то іноземні студенти значно менше — 16. Це, звичайно, наслідки перебудовних процесів у нашому суспільстві, які посилюють інтерес до вивчення його фундаментальних основ.

Кілька слів про головні недоліки відповідей на державному екзамені. До них слід віднести поверхове знання першоджерел, основних категорій суспільних наук (надто ж діалектичного матеріалізму й політекономії), слабку ерудицію.

Дуже вплинула на якість і та обставина, що перед екзаменом на оглядові лекції було виділено тільки 24 години. Годі й доводити, що це вкрай мало.

Отже, все це треба детально проаналізувати на рівні кафедр, деканатів, ректорату, парткому і вживати радикальних заходів.

В. БОНДАР,
зав. кафедрою наукового комунізму.

І Василь Бузуєв, і Микола Чорний, яких ви бачите на цьому знімку, працюють на кафедрі автоматизації проектування. Обидва навчаються в аспірантурі, обидва зайняті локальними обчислювальними мережами, обидва вже мають не по одній публікації на свою тему, де дуже багато означає пошук, наполегливість, ініціатива, а ще взаємозбагачення, яке особливо плідне тоді, коли колектив дружний і згуртований, як ось у них, на кафедрі АП.

З ВУЗІВСЬКОЇ ХРОНІКИ

28 БЕРЕЗНЯ в клубі гуртожитку № 5 зібрались ті, хто побільше бажав дізнатися про життя, політичні і соціальні структури, народи. економічні і географічні особливості країн африканського континенту, республік Радянського Союзу і, зокрема, України, а також острова свободи — республіки Куба.

То був жвавий, зацікавлений діалог між знавцями, ерудитами, країнознавцями і тими, хто волів поповнити свій інформаційний банк фактами, цифрами і просто детальною розповіддю про СРСР, Кубу і Африку.

Ініціатори цього вечора назвали свій черговий захід — «Міст дружби». І, дійсно, вечір в клубі гуртожитку став виявом дружби, взаєморозуміння між юнаками і дівчатами Радянського Союзу, Республіки Куба і країн Африки.

29 БЕРЕЗНЯ засідала вчена рада нашого інституту, яка розглянула підсумки екзаменів з марксизму-ленінізму, зимової екзаменаційної сесії.

ПРО хід виконання соціально-економічної програми розвитку інституту доповів проректор О. І. Тарануха.

Рада вузу обрала атестаційну комісію, затвердила теми дисертацій.

Вирішено питання про відкриття у ВПІ нової кафедри. Віднині в інституті діятиме вкрай потрібний для підготовки інженерних кадрів науковий підрозділ, а назва йому така: «Кафедра інформації і камп'ютерного навчання.

29 БЕРЕЗНЯ науковці Вінницького і Тернопільського медичних, Вінницького політехнічного інститутів, спеціалісти Калинівської центральної районної лікарні (Вінницька область) були учасниками семінару Вони обговорили проблеми застосування математичних моделей в автоматизованих системах управління клінічними і експертними дослідженнями.

КАФЕДРА вищої математики ВПІ спільно з НДІ відеотермінальної техніки провели нещодавно семінар викладачів вузу і працівників ВО «Термінал» на тему «Методика, алгоритмічні засоби проведення ділових ігор «Стратег» в курсі вищої математики».

З основними доповідями виступили кандидат технічних наук, доцент Вальдман М. Р., аспірант кафедри Шалінський Ю. П., асистенти Петрук В. А. і Кокряцька Н. І., директор НДІ відеотермінальної техніки Погомій В. М.

ЩЕ РАЗ ПРО ПЕРЕБУДОВУ ВУЗУ

Як і обіцяв в одному з попередніх номерів газети, повертаюсь ще раз до концепції перебудови вузу, що була опублікована в листопаді минулого року Ця концепція, з мого погляду, носить міністерсько-декларативний характер, має фрагментально-теоретичний зміст, властивий кобінетному стилю роботи, не кличе до конкретних, практичних дій.

Ясно, що цю думку поділяють не всі, але опоненти, на жаль, не спішать винести свої судження на сторінки газети. Відгукнувся лише енергофак, але й там не було творчого, ділового обговорення. Тому хочу ще раз зупинитись на деяких наболілих проблемах.

Загальну турботу викликає неблагополуччя на вечірньому й заочному відділеннях. Розширяти їх не можна. Треба зливати докупи. Може, розподілити заочників і вечірників на денні факультети, щоб посилити контроль за навчанням цих, як кажуть, «позаштатних» студентів? В усякому разі, питання вирішувати слід без відкладання в довгий ящик.

Хочу закинути докір і нашому парткому, який б'є тривогу в багатьох порушених проблемах перебудови, але фактично підміняє адміністративну ланку. Гадаю, було б більш доцільним, пильніше придивитися до цих керівних ланок і допомогти ректоратові добрати й розставити по місцях тих, хто насправді може і в подальшому буде енергійно здійснювати перебудову. Настала пора проводити розстановку кадрів на основі конкретної системи. Як саме?

На посади проректорів і деканів призначати, перш за все, не тих осіб, що мають вчені ступені і звання, а тих, хто може і вміє братись за конкретне діло і гарантувати втілення його в життя. Якщо ж умови контракту не виконуються після звіту і рішення зборів трудового колективу, його треба достроково розривати.

За роботу по контракту слід виплачувати мінімум посадового окладу, а при своєчасному і якісному виконанні зобов'язань доплачувати різницею до верхнього значення. При цьому буде стимулюватись результативність кінцевого фактора і не видаватимуться аванси за незароблене.

Ректор повинен надавати право проректорам проводити таку ж роботу в підвідомчих їм підрозділах, щоб усі ланки апарату управління працювали на умовах контрактів.

Вважаю, що претенденти на ту чи іншу посаду ще до призначення повинні подавати свої програми для широкого обговорення. Призначення без такого обговорення і підтримки програми більшістю колективу відбуватись не може.

Строк дії програми — не більше трьох років. Звіт перед колективом про хід виконання її — не рідше одного разу на рік.

Якщо ж працівник добре виконав попередній контракт, з ним можна укласти новий

Про успішне чи неуспішне виконання контракту повинні бути записи в трудовій книжці. Приміром «Звільнений з посади в зв'язку з невиконанням договірних зобов'язань».

Якщо працівник буде зловживати довір'ям колективу, порушувати закони, мусить нести відповідальність в установленому порядку.

Хотілося б звернути увагу на те, що зараз проходить якась деформація оплати праці в науково-дослідній частині і кооперативах, де поки-що роздаються аванси — працівник не маючи вченого ступеня, вченого звання, стажу практичної роботи, може тут отримувати більше від того, хто все це має.

Нормальним порядком повинен стати той, при якому кожен, хто забезпечує учбовий процес, перебуває в прямій залежності від участі і конкретного вкладу. А виграють від цього наші спільні справи.

В. ДЕМЕШКО,
ветеран праці й інституту.

МОЛОДІЖНИЙ ЛЕКТОРІЙ

З березня студенти зустрілись з головним редактором обласного радіо Д. Г. Педоруком. Тема бесіди: «Ідеологічна боротьба і молодь».

Назвати цю зустріч звичним словом «захід» не наважиться ніхто. Обговорення було зацікавленим і жвавим.

Загальна тема лекторію: «Проблеми молоді: цінності, орієнтири, культура». Включає вона такі аспекти, як «Любов, шлюб, сім'я», «Музика в боротьбі ідей», «Наркоманія — соціальне зло»» тощо.

Інформація, обговорення гострих, конфліктних ситуацій, дискусії, цікаві співбесідники — все це в планах молодіжного лекторію. Зустрічі відбуватимуться першої п'ятниці кожного місяця о 13.50 в залі № 1.

М. ДОМБРОВСЬКИЙ,
член комітету комсомолу МБФ.

В ПРОКУРАТУРІ ВІННИЦІ

Недавно в прокуратурі Вінниці відбулася координаційна нарада працівників правоохоронних органів обласного центру. Вона обговорила підсумки роботи прокуратури, міліції, народних судів та завдання з поліпшення охорони інтересів держави, прав громадян зміцнення соціалістичної законності і громадського порядку в умовах формування соціалістичної правової держави. Доповідь зробив прокурор міста С. М. Бурдейний.

Наголошувалось, що процес перебудови в діяльності правоохоронних органів проходить повільно. Деякі працівники проявляють пасивність, формалізм в роботі. Нерідко немає належних взаємодії і гласності. Недостатню увагу приділяють попередженню правопорушень і злочинних проявів. Все це призвело до того, що кількість злочинів збільшилась на 9,8 процента. Викликають занепокоєння зростання крадіжок, в тім числі, квартирних, поширення кримінального рецидиву, зухвалих насильницьких та групових злочинів. Багато правопорушень серед неповнолітніх, молоді старшого віку. Основна кількість злочинів, як і в минулому, пов'язана з пияцтвом, самогоноварінням, паразитичним нетрудовим збагаченням.

Особливу увагу звернуто на забезпечення дотримання Законів про державне підприємство, кооперацію. Підкреслювалась необхідність, як надійної охорони прав кооператорів, так і гострого реагування при порушенні ними радянських законів. Наголошувалось, що слід підвищувати рівень прокурорського нагляду за дотриманням законності в торгівлі, службах комунального та побутового обслуговунання населення, а також в медичних закладах. Потребує поліпшення нагляд за виконанням природоохоронного законодавства. В цій справі необхідні зміцнювати зв'язки з іншими контролюючими органами.

У вирішенні питань посилення боротьби із злочинністю, попередженні правопорушень, як зауважувалось на нараді, велике місце належить соціальній профілактиці, що охоплює ширшу сферу, ніж діяльність правоохоронних органів. Між тим, до останнього часу не ца не звертали належної уваги. Тому назріла необхідність розширення комплексної програми «Правопорядок» — складової частини системи економічного та соціального планування в місті. В ній слід передбачити заходи з підвищення впливу трудових колективів, навчальних закладів, сім'ї та громадськості на виховання внутрішньої потреби в дотриманні законності, активного їх впливу на стан правопорядку.

Дуже важливо і надалі розвивати гласність і демократичні начала в діяльності правоохоронних органів міста. Жителі повинні бути впевнені в тому, що органи прокуратури, міліції і народні суди — завжди на сторожі їхніх конституційних прав.

КВІТНЕВЕ...

Ліс був непевний — ніби й світло у ньому, ніби й тепло уже, але зійдеш в улоговину чи пониззя і охота вибратись звідси на пагорб, бо внизу ще — і холод, і сирість, а ноги інколи роз'їжджаються навіть на задублих, нерозмерзлих суглобах, схованих під торішнім листям.

Найкраще такої пори на полянах. Тут уже — весна, молоденька травиця, а якщо поблизу — верби, то й — зелень. правда, якась непереконлива на густому фоні похмурих дубів і чорних грабів.

В сім'ядольці настрою — зразу два боки; на одному — втіха, іншому — дратливість: «Чого так довго оживає природа? Завтра вже квітень, а тут ще стільки вимерхлого, сивого, темного?».

Солодка приємність; куди б не пішов, де б не спинився — сиплеться в душу мелодійне насіння синички.

І звідки в тому голосі стільки доброти? Де береться сила в такої крихітки, щоб цілісінький день утішати світ?

В стоячій воді ставу — глибоке дно неба. Воно ще не синє, але вже й не монотонно-білясте. Вже на ньому промоїни і ополонки блакиті, вже хмари бувають бавовняної м'якості, вже обрій не такий натомлено-відсутній і холодний... Пожухлий очерет бачиться в плесі з рельєфним оптимізмом — ніби чуєш, що він уже не одімре, що в нього є майбутнє...

Переходячи долину, залиту вичахлим конопляпляником торішньої кропиви, ловиш оком несподіваний клин густої зелені над сонною биндочкою лісового струмка. Зриваєш ланцетний листок — різко пахне часником і цибулею. Перший урожай природи — черемша! Хто переніс цього далекого аборигена Сибіру аж в наші краї?

Спробуй дізнайся. Скільки людина існує, стільки й намагається розгадати таємниці природи але не розгадає до решти, мабуть, ніколи.

На пагорбі за долиною ясно спалахнула березова одіж. Один мій знайомий говорить, що граби для нього завше парубки, дуби — старі діди, верби — ветхі баби, молоденькі ліси — дитячі садки, а берези — вродливі дівчата в білих сукнях, що збіглись докупи, про щось балакають і ось-ось з реготом кинуться врозтіч.

Щаслива в цього дерева доля. Стільки, як про нього, сказано, написано і наспівано хіба що про найсвятіші калину і клена.

Берези були чисті, гостро білі, мовби скупані й помиті молодою весною. На одній з них при самісінькій землі хтось просвердлив тоненький отвір, встромив туди соломину і підставив слоїчка. Срібляста цівка барвисто мінилась під сонцем і дзвонила та й дзвонила у слоїчок.

Я сперся на березу плечем, заплющив очі... Лагідне проміння падало на лице, гріло його, зливалося з солодким дзвоном березового соку, через якісь фібри й капіляри проникало в серце... «І щедро Вітчизна поїла мене березовим соком...»

Хто-зна, може, справді в такі ось хвилини, в такі ось секунди у кожному з нас зароджується високе почуття до рідного краю, природи, Батьківщини?

В. ІВЧЕНКО.

ВЕСЕЛІ ІСТИНИ

Якщо яка неприємність має бути, вона обов'язково буде.

Коли справи йдуть добре, щось має статися найближчим часом.

Будь-які пропозиції люди сприймають інакше, ніж той, хто їх вносить.

Якщо робота валиться, то будь-яка спроба врятувати її, тільки погіршує справу.

Все, що добре починається, закінчується погано. Все, що починається погано, закінчується ще гірше.

Те, що ви довго бережете, можна викинути. Як тільки ви щось викинете, воно вам зразу знадобиться.

Не можна наперед правильно визначити, який бік бутерброда намащувати маслом.

Завжди бракує часу, щоб виконати роботу так, як треба, але на те, щоб її переробити, час завжди знайдеться.

Дурень, який займає високу посаду, схожий до людини на вершині гори: все йому здається маленьким, а всім іншим маленьким здається він сам.

Хто може — робить. Хто не може — навчає. Хто не може вчити — керує.

Будь-який наказ, який може бути невірно сприйнятим, сприймається невірно

Ніколи не сперечайтеся з дурнем — люди можуть не помітити різниці між вами.

Зібрав О. ПАСТУШЕНКО, студент факультету обчислювальної техніки.

НАД ХМАРАМИ...

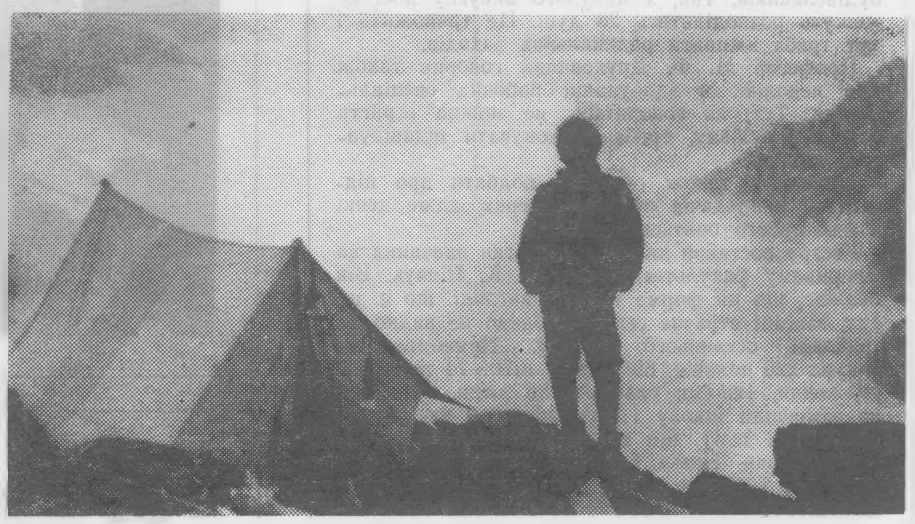

Що таке гори?

Світ снігу і льоду, вічної мерзлоти, холодних і суворих вершин. Світ снігових лавин. Світ небезпек, непройдених маршрутів і неподоланих рубежів.

Але що ж вабить сюди? Чому тисячі й тисячі людей покидають свої затишні квартири, віддають останні збереження і йдуть в гори, свідомо наражаючи себе на незручності, ризик і важкий труд?

Мабуть, у місті ми втрачаємо деяке відчуття людини котре зв'язує нас одного з одним, робить наші вчинки взаємозалежними. На роботі транспорті, дома ми рідко стараємось зазирнути в в світ чужої душі, осягнути і зрозуміти його (просто ніколи). А опинившись наодинці з суворою природою, в оточенні вершин — велетнів почуваєш себе маленькою піщинкою і розумієш, як важливо мати поруч надійне плече товариша, по-іншому сприймати кожен добрий вчинок, кожне тепле слово. А коли крок за кроком, пересилюючи втому, труднощі і небезпеки, піднімаєшся на вершину, і коли на решті ці велетні, що недавно так страхали тебе перетворюються в маленькі, непримітні пагорбці — охоплює тебе відчуття радості і захоплення, яке навіть важко передати, але яке залишається в тобі назавше. Потім воно зринає і вдень, і вночі, на роботі, в дорозі, кличе тільки вперед, вгору, тільки до Сонця.

Е. МЕЛЬНИК,
співробітник кафедри АСУ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 01114. Зам. 2113. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 14 (341) П'ЯТНИЦЯ, 7 квітня, 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

ПРЕДМЕТНА РОЗМОВА

Відбулися збори парторганізації адміністративно-управлінського персоналу інституту, на яких розглянуто підсумки зимової сесії і завдання комуністів по успішному завершенню навчального року. З доповіддю виступив начальник учбової частини В. П. Омелянчук, який відзначив, що перебудова учбово - виховного процесу відбувається повільно, істотного повороту в підвищенні якості навчання не сталось.

Тим часом, колишні наші випускники вказують, що загальними недоліками інженерів є недостатні знання організації управління виробництвом в умовах госпрозрахунку і самофінансування, слабка спеціальна підготовка, мало практичних знань в галузі аналогової схемотехніки, використання засобів обчислювальної техніки.

Саме з цих недоліків і повинні випливати основні завдання поліпшення навчально - виховного процесу.

Товариш Омелянчук детально проаналізував наслідки зимової сесії, особливо наголосивши на упущеннях в методичній роботі, яка на деяких кафедрах є чимсь другорядним у порівнянні з наукою і кооперацією.

Серйозні проблеми в практичній підготовці — низька її якість, недостатній контроль.

Гостро невистачає учбово - лабораторних площ, які під різними приводами постійно скорочуються. Ще гострішим стане це питання восени в зв'язку з відміною призиву студентів до лав армії, адже треба розмістити додатково 400 студентів, які демобілізуються.

Доповідач висвітлив цілий ряд інших моментів, котрі гальмують навчальний процес, висловив ряд пропозицій щодо їх усунення.

Виступаючи в обговоренні доповіді, комуніст, проректор М. М. Шкодін зауважив, що інституту бракує інтеграції з виробництвом. А це особливо важливо при переході на госпрозрахунок, коли підприємства змушені будуть виплачувати вузові 3 тисячі карбованців за кожного інженера. Товариш Шкодін висловив побоювання, що ми можемо не одержувати цих сум, що подекуди наших спеціалістів не захочуть брати й безплатно. Біда в тому, що наш інженер не готується, як керівник, він дуже слабкий в знаннях культури, соціальної й інженерної технології.

На питаннях виховання інженерів зупинився у своєму виступі і комуніст М. Д. Коваль. В середовищі студентів побутують грубощі, безкультур'я. Чому, досі в нас нема музею, який став би центром професійного і патріотичного виховання? Чому на день святкування Радянської Армії в залі сиділо кілька десятків чоловік, а при відзначенні 175-річчя Т. Г. Шевченка — менше, ніж у президії?

Комуніст В. С. Ярошенко зупинився на тому, як студенти використовують дорогоцінний час навчання в обчислювальному центрі — грають на комп'ютерах в очко, пишуть листи, вірші. Ясно, що тут недобробляють викладачі.

Ректор інституту І. В. Кузьмін висловив занепокоєння тим, що дуже повільно приживаються у нас різні новинки, що на цьому шляху дуже багато тертя і опору. Ми готуємо зараз спеціаліста такого, як можемо, а треба такого, який з перших днів роботи уже багато вмів би.

Чи не найголовнішим навчальним посібником у нас і досі залишаються дошка і крейда. Без трійок навчається 10 відсотків студентства. Треба терміново розв'язати багато завдань, переходити від багатопредметності на послідовність навчання. 8 екзаменів і 2 заліки під час сесії — це профанація. Мусимо обов'язково перейти з восьми годин ,сидячки за партою, до чотирьох. Це крайня необхідність.

Якщо ми не перейдемо на новітні форми навчання, то не будемо розвиватись перспективно.

Партійні збори адміністративно-управлінського персоналу прийняли розгорнуте рішення, спрямоване на усунення цих недоліків.

В. ІВЧЕНКО.

Пам'ятний візит

Того дня, коли М. С. Горбачов прилетів у Гавану, всі ми, громадяни Куби, які навчаються у Вінницькому політехнічному інституті (а нас тут 70), сиділи біля телевізора. Це було свято — бачити свою далеку Батьківщину, сотні тисяч наших земляків, які вийшли зустрічати дорогого гостя.

Нема сумніву, що цей візит — ще одна пам'ятна віха в історії дружби двох народів. Для нас, кубинців, ця дружба має особливе значення, тому що допомагає будувати соціалізм, підтримувала і підтримує у важку хвилину. Позначиться вона, без сумніву, і на дальшому утвердженні миру в Латинській Америці.

Радянський Союз — наш брат. Особливо проявилося це в той час, коли Михайло Сергійович змушений був відкласти свій попередній візит на острів Свободи в зв'язку з великою трагедією у Вірменії. Кубинський народ сприйняв це горе, як власне. Фідель Кастро першим здав кров у фонд Вірменії, а вслід за ним її здавали тисячі.

Звичайно, наша країна маленька. Але в біді має значення не розмір допомоги, а готовність прийти на поміч негайно. У відносинах між Кубою і СРСР так було, так є, так буде завжди.

ЛАСАРО ХЕСУС АМАДАР МОРАН, студент гр. 2 ПГС-86.

КОМСОМОЛ: ЗВІТИ І ВИБОРИ

ПРАВО НАЗИВАТИСЬ КОМСОМОЛЬЦЕМ

З 10 березня в комсомольських групах інституту почалась звітно-виборна кампанія. Перед цим комітет комсомолу провів спеціальне навчання активу. Для посилення зворотного зв'язку між первинними організаціями і інститутським комітетом комсомолу був установлений порядок участі членів комітету і бюро в звітно - виборних зборах груп. Ми нікому не нав'язували дат проведення — групи встановили їх самі, а потім ці строки затверджувались на засіданні комітету. Одним словом, все будувалось на принципах самоініціативи, але, на жаль, це не стало основою чіткого порядку.

Скажімо, недавно на засіданні комітету комсомолу винесено сувору догану комсоргу II курсу факультету обчислювальної техніки Ользі Березовській, а секретарю факультетського комітету Юрію Олійко — догану з занесенням до особової справи. Причина — безвідповідальне ставлення до проведення звітно - виборної кампанії.

Дуже багато зривів і перенесень зборів на факультеті енергетики та інженерно-будівельному.

Збори уже відбулися більше ніж в половині первинних організацій. Можна зробити деякі попередні узагальнення.

Якщо говорити відверто, то комсомольські збори готуються слабко або й не готуються зовсім. Звідси й наслідки.

Уже стало звичним, що після звіту комсорга, ніхто не хоче виступати. Всі мовчать, наче сказати нічого, ніби не болить душа за масу недоліків і недоробок, за неактивність і власну політичну інфантильність. Не читають студенти газет, не дивляться телевізора, не слухають радіо?

Важко в це повірити, але це факт і, на жаль, непоодинокий. Я, наприклад, була на зборах з завідуючою ідеологічним відділом обкому комсомолу Оленою Лутохіною в групі 2 ПМП-87 на ФАМі. Після звіту комсорга ніхто не обмовився й словом, після виступу Лутохіної — знов мовчання. Так збори й закінчились. І вирішили визнати роботу комсорга... задовільною!

Навіть не знаю, як цей факт коментувати.

У відвертий фарс байдужості вилилися збори в групі 3 АТ-86 (знову ж таки на ФАМі). Ніякої роботи комсомольська організація впродовж року не вела, а роботу комсорга постановили вважати задовільною.

Коли зайшла мова про переобрання комсорга, ніхто не захотів узяти на себе цю ношу — всі виступили з самовідводами. А в цій же групі навчається секретар факультетського комітету Ігор Ілляшов. Скінчилось тим, що обрали не комсорга, а тільки виконавця його обов'язків.

Соромно і неприємно. Дуже випирає тенденція стороннього спостерігача, як у кіно чи в театрі. Ви, мовляв, організуйте для нас, а ми прийдемо і подивимось. Тим часом, на організовані і підготовлені для них заходи комсомольці намагаються не прийти.

Звітно - виборна кампанія в групах дає підстави робити висновок, що нам треба ставити питання принципово — якщо ти не виявляєш належної активності, якщо ти не виконуєш Статуту, який є основоположним документом твоєї участі в громадських справах, то мусиш здати квиток. По-іншому не виходить.

Мусимо пам'ятати, що через 10—15 років на сьогоднішнього комсомольця ляже керівництво не тільки цехами, службами, підприємствами, а й державою. Якщо ти не хочеш займатись тією роботою, до якої зобов'язує тебе Статут ВЛКСМ, то яке право маєш називатися комсомольцем?

І. БОРИСЕНКО, заступник секретаря комітету комсомолу.

ЗАПРОШУЄ ФОРУМ МИРУ

21—22 квітня в інституті проводиться традиційний III-й інтернаціональний Форум Миру.

В програмі: мости дружби, політбої, диспути, зустрічі з цікавими людьми, ярмарки солідарності, концерти студентських колективів Вінниці, Хмельницького, Києва, Харкова, Москви та інших міст Радянського Союзу, а також концертні номери країн і народів планети, малий чемпіонат світу з футболу, тенісу, шахів і т. д., і т. п. Працюватимуть всі дискотеки і клуби ВПІ, влаштовуватимуться карнавали і народні гуляння.

Запрошуємо взяти участь в підготовці і проведенні студентського свята. Ентузіастів чекаємо в комітеті комсомолу зі своїми ідеями, цікавими пропозиціями і дискусійними думками щодня з 9 до 19 години.

Ласкаво просимо на Форум.

ОРГКОМІТЕТ.

Фоторепортаж

Факультет — прапороносний

В комітеті ЛКСМУ так і сказали: «Хочете написати про кращих, відвідайте енергофак».

І, дійсно, впродовж кількох років студенти, викладачі, співробітники енергетичного факультету інституту виборюють першість серед решти семи факультетів вузу.

Нещодавно в інституті підбито підсумки соціалістичного змагання за 1988 р. Як і в попередні роки, перше місце зайняв енергофак. Він нагороджений перехідним Червоним прапором і Почесною грамотою вузу.

(Закінчення на 2 стор.).

ВПІ — НОВІ МІЖНАРОДНІ КОНТАКТИ

В середині березня ц. р. я, як представник кафедри автоматизації проектування, відвідав народну Республіку Болгарію. Візит, одразу скажу, виявився успішним. За тиждень перебування в братній країні була проведена значна робота по встановленню прямих наукових і організаторських контактів між нашою кафедрою АП і рядом навчальних закладів і підприємств НРБ.

В Софії я був прийнятий у Вищому електромеханічному інституті імені В. І. Леніна. Мене цікавили питання спільної роботи з однопрофільною кафедрою цього вузу. Такою виявилася кафедра обчислювальної техніки, якою керує доцент Мартинов. Результат наших спільних зусиль окреслив напрямки наукового співробітництва. Так, підготовлено план роботи на 1990 рік, яким передбачено наукові публікації, обмін науково-технічною інформацією в галузі обчислювальної техніки і САПР, обмін стандартами, спільне проведення наукових досліджень. Основу закладено хорошу. Тепер справа за тим, щоб кожен пункт угоди з болгарським вузом був виконаний.

Наступним пунктом мого відрядження у Болгарію стало місто Ловеч, його електроінструментальний завод. Вражає оснащеність підприємства обчислювальною технікою і засобами САПР. Болгарські друзі виявили великий інтерес до наших розробок нашої кафедри. З начальником сервісної лабораторії ловецького заводу була досягнута попередня домовленість про поставку нашого табло колективного користування, обговорено комерційний бік справи.

Та найсильніші враження залишились від відвідування широковідомого в Болгарії і за її межами заводу «Правець», який займається виготовленням персональних комп'ютерів. Підприємство це за своїми виробничими потужностями невелике, бо, як мені розповіли, і в самому місті Правець мешкає лише близько трьох тисяч жителів. Але це не значить, що завод надто провінційний. НТР залишила тут помітний відбиток. Зараз на конвейєрі стоять дві моделі сучасних ЕОМ, а до кінця нинішнього року в серію вступить ще один персональний комп'ютер з числа останніх моделей американської фірми «Ай-Бі-Ем».

У розмові з головним технологом я прозондував можливість закупки партії персональних ЕОМ для потреб нашого інституту. Болгари позитивно поставились до пропозиції. Вигідно для них, вигідно і для нас. Адже ціна цього класу ЕОМ дуже доступна.

Загальне враження від поїздки в НРБ таке: висока оснащеність переважної більшості підприємств і навчальних закладів обчислювальною технікою світового рівня, бездоганна культура виробництва, а ще — загальна комп'ютерна грамотність робітників, інженерно - технічних працівників цієї соціалістичної країни.

В. МАРЦЕНЮК,
заступник завідуючого кафедрою АП.

ФПК на госпрозрахунку

У відповідності з постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів Союзу РСР «Про перебудову системи підвищення кваліфікації і перепідготовки керівних працівників і спеціалістів народного господарства» з ініціативи декана інженерно-будівельного факультету професора М. Ф. Друкованого з березня 1988 року на базі ІБФ підвищують кваліфікацію керівні працівники і спеціалісти Украгробуду.

Як показала практика, підвищують кваліфікацію не тільки слухачі ФПК, але й викладачі, робота яких оцінюється анонімним анкетуванням самих слухачів. Враховуючи, це, факультетом підібраний стабільний викладацький контингент з числа професорсько-викладацького складу, а також з керівників і головних спеціалістів провідних будівельних організацій Вінницького регіону.

В 1988 році підвищення кваліфікації було організоване на повному самофінансуванні і самоокупності згідно укладених угод. Це допомогло зекономити 17 тисяч, з яких близько 8 тисяч перераховані в фонд інституту і тисяча карбованців — дитячому відділенню 4-ї міської лікарні у Вінниці.

Нинішнього року факультету підвищення кваліфікації надано юридичний статус, він першим у системі Мінвузу УРСР почав роботу за другою моделлю госпрозрахунку і планує створити фонд науково-технічного і соціального розвитку в сумі понад 6000 карбованців. На факультеті вже підвищили кваліфікацію 325 чоловік, в тому числі 35 начальників і головних інженерів БМУ, 24 головних енергетики будівельних трестів.

На перспективу Украгробуд планує цільове виділення фінансових засобів для розвитку матеріально-технічної бази факультету в сумі 300 тисяч і на придбання обладнання 50 тисяч карбованців.

В. СЕРДЮК,
доцент.

ДО УВАГИ АРХІТЕКТОРІВ І БУДІВЕЛЬНИКІВ

Такі будиночки, як на цьому знімку, виготовляються в Бахчисараї Кримської області. Це, звичайно, не архітектурні шедеври, але якби вони раптом з'явились у Вінниці, то можна уявити, який би ажіотаж почався між тими ентузіастами садівництва і городництва, котрі останнім часом одержали земельні ділянки. Нема сумніву, що тисячі людей захотіли б придбати ці будиночки. Іншими словами, той, хто взявся б за їх виготовлення, міг би мати великі прибутки.

Гадаємо, що в умовах госпрозрахунку ці прибутки не завадили б і нашому інституту. Може, архітектори і будівельники ВПІ попробували б виготовити свій проект на основі місцевих будівельних матеріалів (скажімо, тих відходів, що териконами громадяться довкола Ладижинської ДРЕС) і в кооперативі з іншими організаціями створити щось подібне, або й краще.

Таким чином, це інформація для підприємливих і ініціативних.

Фоторепортаж

Факультет — прапороносний

(Початок на 1-й стор.).

Нині тут здобувають інженерну підготовку з трьох провідних енергетичних спеціальностей понад 700 студентів. Щороку до пультів управління ДРЕС, ГЕС, АЕС, кульманів проектних і приладів науково-дослідних інститутів різних регіонів країни стають 150 випускників факультету, не рахуючи 30—40 молодих інженерів-енергетиків, які навчалися тут з країн Латинської Америки, Близького Сходу, Південної Азії, Африканського континенту.

Багато зусиль, справжнього творчого підходу до навчання і виховання майбутніх спеціалістів вищої кваліфікації докладають декан факультету професор Д. Б. Налбандян, його заступник доцент Н. П. Свиридов, секретар партбюро В. В. Степурін. Вміло спрямовують навчальну, науково-методичну роботу викладачів і студентів завідуючі кафедрами енергофаку професор Ю. А. Карпов, лауреат Державної премії СРСР доцент В. М. Кутін, доценти Б. С. Рогальський І. Г. Мельник, І. Ф. Павлов, чимало рядових викладачів — справжніх майстрів педагогічної справи, активних поборників науково-технічного прогресу в галузі вітчизняної енергетики.

Незабаром факультет стане новоселом — його кафедри і лабораторії переїдуть у новоспоруджуваний нині навчально-лабораторний корпус. Його загальна площа складатиме 12 тисяч квадратних метрів. В будівництві корпусу найактивнішу участь беруть студенти - енергетики. Майже весь цикл робіт виконується їхніми руками.

Ми у той день побували в одній з навчальних груп енергофаку — у 2 ЕС (електростанції), в якій готуються фахівці, що мають змогу застосувати свої знання на електростанціях, їх монтажі і наладці.

В групі йшли лабораторні заняття з промислової електроніки. Фотооб'єктив зафіксував саме ті хвилини, коли старший викладач кандидат технічних наук В. І. Родинков консультував **(на знімку, 1 стор., вгорі)** лівійця Алі Ештіба і ангольця Антоніо Джеронімо.

А ще через кілька хвилин увагу привернуло усміхнене обличчя студентки. Виявилося, що Наталія Овчар вже виконала лабораторне завдання, хоча до кінця пари часу залишилося чимало.

(знімок на 1 стор, внизу).

Під час перерви секретар комсомольського комітету факультету Володимир Богачук, який навчається у цій же групі, вирішив поцікавитися справами ОКОД. Зав'язалася бесіда з його командиром, комсомольським активістом Олександром Мурованим **(знімок на 2 стор.).**

До речі, про В. Богачука. Він — відмінник навчання. Винятково здібний студент. Бере участь у науково-дослідній роботі, Та, незважаючи на академічну завантаженість, успішно справляється з обов'язками секретаря комітету комсомолу. І в тому, що факультет є передовим у вузі, є частка його організаторських зусиль.

Фото **В. Осьмушка.**

Конкурс на емблему

Осередок товариства української мови імені Т. Шевченка при Вінницькому політехнічному інституті оголошує конкурс емблеми осередку. До участі в конкурсі запрошуються всі, хто бажає. Підсумки будуть розглянуті на зборах товариства. Переможець одержить подарунок або грошову винагороду.

Проекти подавати голові осередку Ковалю М. Д. (к. 104 на ОЦ) або в редакцію газети «За інженерні кадри» (к. 0220).

ОГОЛОШУЄТЬСЯ ПРИЙОМ ДО АСПІРАНТУРИ

на 1989 рік з спеціальностей: (з відривом і без відриву від виробництва):

матеріалознавство в машинобудуванні; системи приводів; процеси і машини обробки тиском; дорожні та будівельні машини; теоретична електротехніка; прилади та методи контролю навколишнього середовища, речовин, матеріалів і виробів; інформаційно-вимірювальні системи; елементи пристроїв обчислювальної техніки та систем управління; управління в технічних системах; теоретичні основи радіотехніки; обчислювальні машини, комплекси, системи і мережі; застосування обчислювальної техніки, математичного моделювання і математичних методів у наукових дослідженнях; промислова теплоенергетика; електричні станції, мережі, електроенергетичні системи та управління ними; технологія і організація промислового та цивільного будівництва.

До аспірантури приймаються особи з закінченою вищою освітою не старші 35 років, заочної — не старші 45 років, які виявили здібність до науково - дослідної роботи і мають досвід практичної роботи з спеціальності не менше двох років після закінчення вищого учбового закладу.

Для вступу до аспірантури подаються такі документи: заява на ім'я ректора; копія диплома про закінчення вищого учбового закладу з витягом із залікової відомості; характеристика з останнього місця роботи; особистий листок по обліку кадрів і 3 фотокартки; автобіографія; перелік опублікованих праць або реферат на тему обраної спеціальності; витяг з протоколу засідання ради для осіб, рекомендованих до аспірантури радами вузів безпосередньо після закінчення вищого учбового закладу; посвідчення (форма 3.2) про складання кандидатських екзаменів, передбачених з даної спеціальності, для осіб, які повністю або частково склали кандидатські екзамени; витяг із трудової книжки, завірений за місцем роботи; медична довідка про стан здоров'я.

Особам, які допущені до складання екзаменів, надається відпустка на 30 календарних днів із збереженням заробітної плати за місцем роботи.

Особи, які вступають до аспірантури, здають такі конкурсні екзамени: **з спеціальності, марксизму - ленінізму, іноземної мови в обсязі програм вищих учбових закладів.**

Прийом заяв до 15 серпня, вступні екзамени з 1 вересня по 1 жовтня.

За довідками звертатись: **286021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, Вінницький політехнічний інститут, відділ аспірантури.**

РЕКТОРАТ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). ВЮ 01123. Зам. 2249. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 15 (342) П'ЯТНИЦЯ, 14 квітня, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

Завтра – Комуністичний суботник

Два дні тому — 12 квітня виповнилося рівно сімдесят років, як в депо Москва—Сортувальна Московсько - Казанської залізниці тринадцять комуністів і двоє співчуваючих залишилися в цеху після своєї зміни, щоб безкоштовно відремонтувати три паровози. Володимир Ілліч Ленін, дізнавшись про цю подію, побачив в ній живі паростки нового комуністичного ставлення до праці. Ініціативу московських залізничників засновник нашої партії і держави назвав «великим почином».

Вже у перші роки існування молодої республіки Рад комуністичні суботники за прикладом москвичів набули широкого і повсюдного наслідування, глибокого державного смислу, як добровільного, безкорисливого труда мільйонів трудящих.

В нинішньому році комуністичний суботник буде проведено завтра, 15 квітня. В інституті, як і в усіх трудових колективах, складено і доведено плани та обсяги робіт, котрі належить виконати в день «червоної суботи».

Так, наприклад, студенти, викладачі і співробітники енергофаку працюватимуть на спорудженні свого навчально - лабораторного корпусу, радіотехнічного — в лісопарковій зоні, ФОТу — по вулиці Артоболевського, на укладці пішохідної доріжки, що веде від гуртожитку № 5 до вул. Порика. Машинобудівники упорядковуватимуть фасадну частину інституту по Хмельницькому шосе до вул. Артоболевського. Колектив ФАМу надаватиме допомогу будівельникам на спорудженні гуртожитку № 6, де у недалекому майбутньому поселяться студенти цього факультету.

Певний обсяг робот виконають службовці, робітники і техпрацівники адміністративно - господарської частини. По-перше, переважна більшість з них працюватиме на своїх робочих місцях. Разом з тим, частина персоналу АГЧ трудитиметься на загальновузівських і закріплених за інститутом міських об'єктах. Так, робітники ремонтно-будівельної групи під керівництвом О. А. Кринеця відремонтують лавки в лісопарку, біля навчальних корпусів і гуртожитків, приведуть в порядок трамвайну зупинку «Студентська» і турнікети, що розміщені напроти неї.

Група головного механіка здійснюватиме будівельні роботи в теплицях, встановлюватиме трубопроводи, засклить рами, упорядкує навколишню територію. А ось групі головного енергетика заплановано полагодити освітлювальну апаратуру в усіх навчальних корпусах.

Обслуговуючий техперсонал братиме участь в благоустрої студмістечка, висадці квітів, прибиранні сміття, наведенні санітарного порядку в приміщеннях. Звичайно, останнім видом робіт займатимуться і співробітники всіх кафедр.

Що стосується безпосередніх організаторів намічуваних робіт, то їх обов'язок забезпечити учасників суботника необхідними матеріалами, інструментами, інвентарем, чітко визначити кожному денне завдання.

Ось так стисло можна охарактеризувати обсяги і напрямки робіт на цьогорічному комуністичному суботнику. При цьому доречно зауважити, що частина їх була виконана, особливо факультетами, у попередні дні.

Коротко формулюючи основне завдання ювілейного комуністичного суботника, слід насамперед відзначити, що він покликаний гідно продовжити естафету великого почину москвичів - залізничників, довести свідому відданість кожного його учасника великій справі оновлення, перебудови, дальшого розвитку нашого соціалістичного суспільства.

О. ТАРАНУХА,
проректор по АГЧ.

Всі-на „червону суботу!"

Зустріч з проректором

6 квітня відбулась зустріч студентів з проректором по учбовій роботі Ю. А. Карповим, в якій взяли участь студенти, члени вченої ради та комсомольсько-профспілковий актив.

Проректор проаналізував наслідки зимової екзаменаційної сесії, ознайомив з деякими новими документами. В процесі діалогу з обох сторін було висловлено багато цікавих пропозицій по вдосконаленню навчального процесу.

Товариш Карпов дав відповіді на запитання про можливість читання лекцій з однієї дисципліни кількома викладачами, про комп'ютеризацію навчального процесу, використання в ньому обчислювального центру, присутність на екзаменах і захисті курсових проектів членів комітету комсомолу і студентського профкому, про вільне відвідування лекцій, проходження виробничої практики, доцільність впровадження диференційованого заліку з фізвиховання тощо.

Наступна зустріч студентів з проректором — у травні. Запрошуються всі, хто бажає.

В. БОДНАР,
голова профкому студентів.

ПРОФСПІЛКОВЕ ЖИТТЯ

На черговому засіданні президії профкому співробітників заслухано звіт голови жіночої ради Л. Т. Капицької про роботу ради з питань підвищення її активності в житті вузу.

Визнано за необхідне провести загальні збори жінок трудового колективу Інституту, на яких обговорити підсумки роботи ради за рік її діяльності. Вирішено на президії профкому заслухати стан шефської роботи з жінками — ветеранами інституту, організувати перевірку виконання в підрозділах законодавства по охороні праці жінок, залучивши до цього юристів, спеціалістів у галузі права.

Жіночій раді рекомендовано організувати огляд - конкурс озеленення території вузівського містечка, розробивши положення про нього, заохочувати переможців змагання.

Звернуто увагу ради на посилення фізкультурно-масової роботи серед жінок-викладачів, співробітників, обслуговуючого персоналу, створення в Інституті секцій аеробіки, загартування, оздоровчого бігу.

Президія профкому визнала за доцільне жіночій раді всіляко зміцнювати і поширювати вже набуті форми і методи роботи з дітьми членів трудового колективу, регулярно організовуючи як у підрозділах, так і в вузі виставки дитячого малюнка, спортивні і культурно-масові змагання з участю батьків, сприяти придбанню сімейних путівок в будинки відпочинку, профілакторій, санаторії, туристичні поїздки.

На засіданні президії заслухано також звіт іншої громадської організації — Товариства винахідників і раціоналізаторів. З інформацією виступив голова первинного осередку С. Г. Лютворт.

Президія вказала на недостатню роботу низових ланок товариства на ФАМі, СКТБ «Модуль», відсутність гласності в діяльності членів ВТВР. Оргмасовій комісії профкому (голова В. А. Огородников) доручено надати допомогу раді вузівської організації товариства в посиленні організаторської роботи в підрозділах і навчальних групах.

Звітують громадські організації

ХРОНІКА ІНСТИТУТСЬКОГО ЖИТТЯ

6 КВІТНЯ відбулись перші установчі збори клубу воїнів - інтернаціоналістів. Обрано раду клубу до якої увійшли Д. Пророчук, С. Онофрійчук, І. Новицький, І. Литвинюк, В. Лашко. Головою затверджено студента інженерно - будівельного факультету Миколу Цибульчака.

* * *

З А ІНІЦІАТИВОЮ кафедри російської мови в інституті з 10 по 15 квітня проводиться Ленінський тиждень.

В його програму увійшли: малий фестиваль, читацька конференція на тему «Маяковський — поет революції», колективний перегляд кінофільму «Комуніст», ознайомлення з одним з господарств Вінниччини, олімпіада з російської мови.

Учасники Ленінського тижня візьмуть участь в конкурсі читців під назвою «Батьківщина батьківщин», у святі російської мови і літератури, відвідають столицю України, проведуть засідання інтерклубів, а на завершення програми тижня покладуть вінки до пам'ятника В. І. Леніну в обласному центрі.

* * *

12 КВІТНЯ в актовому залі відбулася дискусія викладачів, студентів і співробітників на тему «Народовладдя: проблеми, судження і шляхи утвердження», яку провів партійний комітет інституту.

* * *

Н ИНІШНЬОГО тижня в нашому інституті перебувала делегація з Свентокшицької вищої політехнічної школи (місто Кельце). В складі делегації проректор з міжнародних зв'язків Лешек Гавасті, проректор з наукової роботи Лех Рудінські, перший секретар парткому школи Єжі Коморнічак.

Уточнялися деякі умови загального договору по співробітництву з нашим інститутом і угоди на 1989 рік, йшла мова про обмін науковими співробітниками, студентськими будівельними загонами, групами відпочинку, тощо.

* * *

Ц ІКАВО і змістовно пройшов 12 квітня вечір відпочинку і професійної солідарності викладачів та співробітників ФОТ. Його організаторами стали профспілкові активісти факультету, який відзначив своє 29-ліття.

* * *

В ЕСНЯНА екзаменаційна сесія для 15 студентів енергетичного факультету почнеться набагато раніше встановленого строку — з 18 квітня, а приймання заліків, курсових робіт і проектів уже закінчується.

Справа в тому, що тут організовується студентський будівельний загін «Мир», який 4 травня виїздить на відбудовчі роботи до Вірменії. Очолить загін один з найенергійніших студбатівців Василь Захаров.

ВИНОСИТЬСЯ НА ОБГОВОРЕННЯ

Перебудова: стимулювання праці викладача

Головна мета перебудови роботи вузу — підвищення якості навчання студентів. А це можливо при умові, коли викладачі і асистенти будуть досконало володіти ефективними методами навчання, будуть економічно і морально зацікавлені у запровадженні цих методів на практиці.

На превеликий жаль, поки що працівники вузу в основному не зацікавлені в підвищенні свого психолого - педагогічного рівня підготовки, поскільки його заробітна плата залежить не від якості підготовки спеціаліста, а від вченого ступеня, стану роботи та посади. Якщо ми хочемо активізувати фактор, то потрібно оплату праці викладачів вести за принципом «від кожного за здібностями, кожному по праці».

Для того, щоб здійснити цей основоположний принцип соціалізму в педагогічній діяльності, необхідно одержати відповідь на два запитання:

«Чи можна оцінити об'єктивно трудовий вклад викладача?». «Як використати закон розподілу по праці, щоб стимулювати викладачів до активної педагогічної діяльності?».

На перше запитання педагогічна наука — кваліметрія — дає позитивну відповідь: якість роботи викладача і студентів можна виміряти кількісно, якщо визначати інформаційну потужність студентів після вивчення курсу певної навчальної дисципліни за допомогою науковообгрунтованих тестів. Саме вони дають можливість ліквідувати суб'єктивізм в оцінці знань студентів.

Така перевірка проводиться викладачем і членами експертної комісії, тобто викладачами, які будуть навчати даних студентів у майбутньому. Результати роботи комісії оформляються «Актом експертизи», де вказуються атестовані студенти, які мають достатню підготовку для подальшого навчання. Неатестованих студентів викладач повинен довчити протягом сесії, а тих, що неспроможні продовжувати навчання — виключити з інституту.

Оскільки процес навчання є двостороннім, то якість навчання залежить не тільки від викладача, а значною мірою і від активної пізнавальної діяльності студентів. Це означає, що вони повинні високоякісно і своєчасно виконувати всі завдання викладача, при цьому зауважу, що така вимога є, насамперед, показником якості його методики.

Водночас головним показником роботи студентів теж є високоякісне виконання всіх навчальних завдань незалежно від того, чи відвідує студент лекції, чи ні.

Що пропонується для цього?

По-перше, викладач повинен мати право за несвоєчасне виконання практичних, лабораторних та інших видів робіт у будь-який час навчального року самостійно звільняти невстигаючих від стипендії на один—два тижні, на місяць. Основою для цього є відмітка старости в журналі про відсутність студента на занятті без

Продовж. на 2 стор.

ДІЄ ОСЕРЕДОК ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ТЕ, ЩО НАЗРІЛО

4 квітня відбулося чергове засідання інститутського осередку Товариства української мови імені Тараса Шевченка.

Всі, хто зібрався цього разу — викладачі і науковці, студенти і доценти — не залишалися байдужими при обговоренні головного питання: як розширити сферу функціонування української мови в нашому інституті?

Найбільш непокоять нас проблеми, пов'язані з навчальним процесом. Треба зробити так, аби студенти, котрі навчаються на рідній землі, не змушені були б переходити на російську мову, щоб наш інститут виконував свій головний обов'язок — готувати кадри української технічної інтелігенції. Найперше, що перешкоджає цьому — брак підручників та методичної літератури. Не на всіх кафедрах є також необхідна кількість викладачів, що володіють українською мовою. Нарешті, необхідно, щоб іноземні студенти, які приїжджають вчитися на Україну, вивчали саме українську мову на підготовчих курсах. А поки що викладання українською мовою ведеться лише поодинокими ентузіастами — викладачами окремих дисциплін. Але саме завдяки їм ми сподіваємося зрушити з місця цю проблему. Можливо уже з наступного навчального року вдасться створити кілька груп на деяких факультетах з переважним викладанням українською мовою. Важливо встигнути підготувати методичні посібники, термінологічні словники, відповідним чином підготуватися й викладачам. Це нині одна з головних турбот осередку Товариства.

Але основні надії ми покладаємо на наступні роки. Тому вже зараз частина членів нашого товариства розробляє анкети для опитування студентів і викладачів, щоб мати більш конкретну інформацію про потреби і можливості введення найближчим часом україномовного навчання. Сподіваємося на підтримку викладачів і студентів, аби таке опитування дало об'єктивні дані. Водночас сподіваємось, що на всіх кафедрах з розумінням поставляться до необхідності впровадження викладання українською мовою, визнають найголовнішим завдання написання і переклади підручників методичної та довідкової літератури українською мовою з усіх дисциплін.

Для оволодіння українською мовою всіма викладачами і співробітниками необхідно відкрити в інституті постійні курси мови, які вели б досвідчені педагоги. Це питання сподіваємося вирішити найближчим часом. Необхідні також гуртки української мови для студентів на факультетах.

Звичайно, розширення функціонування української мови — це не тільки використання її в навчальному процесі. Необхідно створити україномовне середовище, щоб українська мова в інституті невимушено звучала і використовувалася в усіх службах і громадських організаціях, у внутрішньому діловодстві й на зборах. І тут є чимало проблем і перешкод, але, на нашу думку, вже зараз багато чого можна зробити. Чому, наприклад, всі оголошення пишуться російською мовою? А вся наочна агітація, стенди кафедр, деканатів? Це стосується зокрема, й парткому, — кому, як не йому, в першу чергу, слід виконувати настанови ЦК КП України? То ж сподіваємося, що незабаром будемо читати «Дошка пошани», «Розклад занять» та ін.

Подбали ми і про свій стенд. Поки що він не дуже виразний, оформлення його триває, але вже зараз ви можете у вестибюлі «нульового» корпусу ознайомитися з основними документами Товариства та рядом цікавої інформації.

Дуже приємно було дізнатися, що бібліотека ВПІ передплачує українські «товсті» журнали. Адже скільки цікавого й корисного можна зараз дізнатися зі сторінок «Вітчизни», «Києва», «Дніпра», «Жовтня», «Прапора». Тут — і твори визначних істориків М. Грушевського і Д. Яворницького, й заборонені донедавна, хоча і відомі всьому світу романи В. Винниченка, і страшні своєю правдою розповіді про голод на Україні 30-х років та багато іншого.

На нашому стенді ми будемо періодично інформувати про всі цікаві новинки української періодики.

Чимало проблем з українською мовою починається ще зі школи, і навіть з дитсадка. Зараз кількість таких закладів з українською мовою явно не відповідає кількості українського населення міста. Тому ми звернулися до обласного та міського Товариства української мови з проханням наполегливо проводити заходи з метою відкриття нових дитячих садків, шкіл і класів українською мовою.

Не залишаються поза нашою увагою й культурно - мистецькі заходи. Ми готуємося до проведення свята української мови, яке республіканська конференція нашого Товариствва запропонувала затвердити як державне свято з занесенням його до календаря. Будуть у нас організовані зустрічі з вінницькими письменниками, художниками, артистами, історіками, краєзнавцями.

На зборах йшлося також про необхідність налагодити тісні контакти з аналогічними осередками в інших вузах та закладах міста, з міськими організаціями Товариства «Меморіал», краєзнавчого — «Поділля» та ін. Це дасть можливість грунтовно підготуватися до кампанії по виборах до республіканської та місцевих Рад.

Вже зараз ми відчуваємо потребу в окремому приміщенні, де можна було б зібратися для вирішення поточних питань, зберігати документи, мати свою оргтехніку. Сподіваємося, що після вступу в експлуатацію корпусу енергофаку нам буде виділена окрема кімната.

Як бачите, задумів у нас багато. Справа наша благородна, хоча й нелегка. То ж, ще раз запрошуємо всіх, кому не байдужа доля української мови, — приходьте до нас на збори, вступайте до нашого товариства.

А чергові збори відбудуться у вівторок 18 квітня о 18.00 в ауд. 0415.

Ви можете також принести свої зауваження, пропозиції в редакцію «ЗІК», чи до голови нашого осередку Коваля М. Д. в ауд. 104 головного корпусу. Незабаром на нашому стенді з'явиться й скринька для листів. Чекаємо на всіх!

Г. БАГДАСАР'ЯН,
заст. голови осередку Товариства української мови.

Завдяки старанням викладачів, громадських організацій енергофаку тут створені всі необхідні умови для успішного навчання студентів — іноземців. На знімку: громадянин Республіки Куба, відмінник, студент третього курсу Франсиско Грійо Годрігес (ліворуч) та його однокурсники Володимир Нагорний і Борис Дворницький обмінюються думками щодо виконаних ними лабораторних робіт з промислової електроніки.

Фото В. ОСЬМУШКА.

Після прем'єри

В неділю 9 квітня нашими викладачами і студентами був влаштований культпохід в музично-драматичний театр на прем'єру вистави Афанасьєва «Кетч , або хапай, як можеш». Перед культпоходом проводилась значна організаційна робота з боку парткому, профкомів, комсомольського комітету. Було придбано 220 квитків.

З ініціативи театру культпохід мав стати неординарним. Було вирішено по закінченню вистави влаштувати дискотеку, зустріч з режисером, взаємне обговорення прем'єри.

Саме така реклама, по суті, й привабила людей.

Але ось вистава закінчилась...

— Буде дискотека, зустріч, обговорення?

Ніхто нічого не знає.

Одне слово, з вини театру не відбулось те найголовніше і, безперечно, найцікавіше, що мало відбутись. Тим часом, наші стосунки з муздрамом складаються непросто, люди на вистави йдуть неохоче. Не знаю про що думали керівники театру, якими міркуваннями керувались, не виконавши того, що обіцяли?

Хочеться почути відповідь на це питання зі сторінок нашої газети.

Г. СЕВАСТЬЯНОВА,

Перебудова: стимулювання праці викладача

ВИНОСИТЬСЯ НА ОБГОВОРЕННЯ

(Продовження. Початок на 1-й стор.).

поважних причин і підпис викладача. Будь-які поважні причини відсутності студента на заняттях не звільняють його від обов'язку виконати завдання в строки, які вкаже викладач, а не деканат.

Заробітну плату викладач, асистент одержують залежно від кількості годин, прочитаних протягом місяця, та професійного рівня (доцент, професор, викладач з вищою освітою). Ставку викладачу виплачують лише тоді, коли він реально вичитав (був в контакті з студентами) норму навчальних годин. В разі невиконання цієї норми, йому оплачуються тільки прочитані години.

За високу якість підготовки студентів викладач, асистент, одержують надбавку рівно на стільки процентів, на скільки процентів рівень підготовки його студентів вищий середньопрогресивного рівня їх підготовки в навчальному році. Надбавку за якість підготовки студентів викладач одержує на протязі року, але до наступної тестової перевірки якості навчання студентів.

Викладач (професор, доцент), якому доручено вести підготовку студентів, самостійно добирає асистентів, лаборантів, навчає їх, веде атестацію їх підготовленості до роботи зі студентами. Однак за систематичне невиконання асистентами, лаборантами своїх функціональних обов'язків викладач має право звільнити їх від роботи в його бригаді та прийняти на їх місце інших працівників, або особисто виконувати їх обов'язки і одержувати належну їм заробітну плату.

Якщо викладач протягом двох років підряд дає низьку якість підготовки студентів, то його ставка заробітної плати зменшується на стільки процентів, на скільки зменшився рівень підготовки студентів порівняно з середньокафедральним показником. Якщо у даного викладача рівень підготовки студентів залишився і на третій рік нижчим середньокафедрального, то йому виплачується половина ставки.

Це має бути сигналом: дальше його перебування на даній посаді без поліпшення якості роботи — небажане. У випадку «проміжного шкутильгання»: один рік якість підготовки висока, а на другий — низька, цей метод не застосовується.

В ГДПО кафедри входять педагоги - дослідники з даної спеціальності, які вміють проводити НДР з педагогічних проблем. Оплату їх роботи проводить НДЧ, як за госпдоговірну тему. За впровадження у навчальний процес ефективних методів навчання члени ГДПО, що це здійснили, одержують додаткову оплату по НДЧ в залежності від проценту приросту інформаційної потужності студентів. Основою для такої додаткової оплати є акт експертизи, підписаний викладачем, якого навчили новому методу навчання, експертами та зав.кафедрою. Член ГДПО кафедри, який протягом року не дав жодної цінної рекомендації, з ГДПО звільняється і з оплати по НДЧ знімається.

Зав. кафедрою, парторг, профорг матеріально заохочуються, якщо якість підготовки всіх студентів, яких обслуговує кафедра, вища якості підготовки студентів в минулому навчальному році. Підвищення їхньої зарплати повинно відповідати коефіцієнту — темпу росту.

Викладачів, які досягли високої якості навчальної роботи, ніхто не має права критикувати, робити їм зауваження, йти до них на заняття без їхнього дозволу. У випадку низької якості підготовки студентів зав. кафедрою зобов'язаний доручити ГДПО вивчити її причини, зобов'язати викладача опанувати ефективні методи навчання і домогтися їх реалізації.

Пишу ці рекомендації щодо стимулювання педагогічної активності викладачів після вивчення і аналізу організації навчального процесу у вузах за рубежем: в Англії, Франції, США, Японії. Твердо переконаний, що ці рекомендації мають раціональне зерно. Однак мене турбує, як сприймуть це викладачі.

В 1985 р. один з інститутів в Ленінграді зробив велике відкриття: розробив методику одержання дітей з наперед заданими якостями: біленьких, чорненьких, красивих, талановитих. Щоб перевірити етичну сторону методів генетичної інженерії, до інституту запросили 2000 жінок. Після емоційних, науково-обгрунтованих доказів з боку вчених жінок попросили дати відповідь на одне запитання: «Як вони ставляться до впровадження методів генетичної інженерії в практику?». Жінки подумали, подумали і дружно відповіли: «Нехай діти народжуються без нових методів генетичної інженерії!».

Автор сподівається, що викладачі і керівники нашого вузу не такі консервативні, як жінки...

В. ЧИЖИК,
кандидат педагогічних наук.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 02048. Зам. 2355. Тираж 1500.

Завтра — 119-та річниця від дня народження В. І. ЛЕНІНА

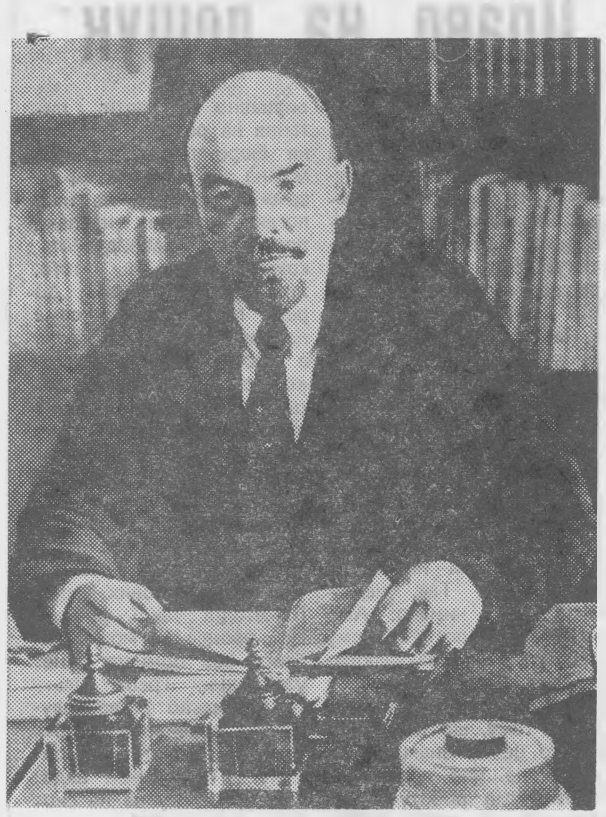

З жестом суворим і простим,
З усміхом мудро-ласкавим,
Гордим, небаченим зростом
Зріс він над світом іржавим.
Так, він титан, бо «титанів»
Скинув з золочених тронів;
Глянув, дихнув — і розтанув
Лід їх застиглих законів.
Так, він титан, бо на крові
Бою двох сил непримирних
Склав підмурівок будові
Подвигів творчих незмірних.
Звідки ж набрався він сили?
Звідки той порив червоний?
Мозок його запліднили
Рук мозолястих мільйони.
Всім злидарям він і гнаним
Кинув потужне: боріться!
Тим же й горить, як зоря нам
Жест огняної правиці.

Максим Рильський.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 16 (343) П'ЯТНИЦЯ, 21 квітня, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

РОЗПОВІДЬ ПРО ЛЕНІНСЬКОГО СТИПЕНДІАТА

В ЗАЛІКОВІЙ — ОДНІ П'ЯТІРКИ

Їх, Ленінських стипендіатів, в інституті шестеро. Вважайте, на кожну тисячу студентів денного відділення по одному. Не густо, але й здобути право на одержання такої почесної і підвищеної матеріальної винагороди (розмір стипендії 130 крб. на місяць), справа далеко не з простих. По-перше, хоча б тому, що претенденти на цю стипендію повинні мати на перших двох курсах по всіх навчальних дисциплінах лише одні п'ятірки, по-друге, виявити вміння в громадсько - політичній роботі у студентському колективі, а по-третє, — зарекомендувати себе людиною високих моральних якостей, з твердою громадянською переконаністю.

Так що деканати і ректорат, перш, ніж надіслати представлення у Мінвуз республіки, глибоко і всебічно зважують кожну кандидатуру. Помилки тут не допускаються.

В цьому я переконався в один з квітневих днів, коли готувався цей номер газети, і мені довелося зустрітися з Сергієм Захарченком — Ленінським стипендіатом, студентом четвертого курсу факультету обчислювальної техніки.

...В редакційну кімнату увійшов стрункий, високий юнак. Одяг спортивного, молодіжного покрою, підкреслена підтягнутість і стриманість, не напускні зосередженість і серйозність. Відтак наш діалог одразу набрав ділового тону.

Сергій з золотою медаллю закінчив шість років тому 25-ту вінницьку середню школу. Виріс у сім'ї дипломованих інженерів. Батько, Михайло Григорович, і мати — Галина Яківна — колишні випускники Київського політехнічного. Їхньою дорогою вирішив іти і Сергій, хоча батьки надали йому право вільного вибору майбутньої професії. Ніхто з них не наполягав, щоб обов'язково поступати у ВПІ. Основну профорієнтацію він пройшов у школі, займаючись радіомонтажною справою.

Перший вступний екзамен з математики склав на «відмінно» і одразу був зарахований на ФОТ.

— Важкувато було на першому курсі. Інститут — не школа. Довелось певний час адаптуватися до вузівської системи навчання, — розповідає Сергій Захарченко. — Однак на всіх екзаменах отримував п'ятірки.

В нього загострене почуття відповідальності, особистої гідності, самоповаги. Раз узявся за що-небудь, доведи до кінця, роби все на совість. Він хоче бачити себе добре професійно підготовленим інженером. Це — головне, що складає коло його інститутських турбот. Улюбленими предметами для Сергія стали «Механізми, прилади і влаштування обчислювальних систем», «Програмування», практичні заняття на комп'ютерах. Власне, вони складають серцевину технічної компетентності інженера ЕОМ.

Нині Захарченко переходить на індивідуальний план навчання. Для організованого, дисцип-

(Закінчення на 2-й стор.)

СТУДМІСТЕЧКО, 15 КВІТНЯ

Багатотисячний колектив студентів, викладачів і співробітників вузу взяв активну участь в Комуністичному суботнику, присвяченому 119-й річниці від дня народження засновника Радянської держави і Комуністичної партії, нашого геніального вождя і вчителя Володимира Ілліча Леніна.

З приводу свята праці перед ГУКом, відбувся мітинг, на якому виступили В. М. Бабій, О. І. Тарануха. А після нього інститутське містечко, його новоспоруджувані будівлі, всю територію заповнили люди в робочому одязі. Кожному знайшлася конкретна справа по впорядкуванню пішохідних доріжок, багаторічних зелених насаджень, квітників, спортивних майданчиків, стадіону. Чимало учасників суботника трудилися на будівництві навчально - лабораторного корпусу, гуртожитку, прибиранні учбових і жилих приміщень, благоустрої лісопаркової зони, вулиць, що оточують містечко вузу.

Відвідавши місця, де проводилися опоряджувальні роботи, фотокор Р. Кутьков зробив ряд знімків, які й пропонуємо вашій увазі.

Знімки, як бачите, безіменні. Сказати, що хтось працював краще, а хтось відставав в темпах, важко. Всі трудилися в одному ритмі, за єдиним вузівським планом, колективно, спільно. А головне — дружно. Така вже багаторічна традиція в інституті.

А коли підбили підсумки суботника, то виявилося, що в ньому взяли участь понад п'ять тисяч чоловік. Серед них — студенти і пенсіонери, доценти і аспіранти, професори вузу.

Активну участь в суботнику взяли викладачі, співробітники, студенти машинобудівного факультету. Тут було створено штаб, який оперативно вирішував питання забезпечення необхідними матеріалами, інструментами, чітко визначав кожній студентській групі, підрозділу денні завдання.

Суботник машинобудівників

Значна частина робіт була виконана студентами у попередні дні. Машинобудівники впорядкували фасадну частину інституту з Хмельницького шосе до вул. Артоболевського, прибирали сміття, навели санітарний порядок в аудиторіях і лабораторіях, на кафедрах.

Керуючись почуттям милосердя, машинобудівники взяли участь в благоустрої дитячого будинку «Малятко» — саджали дерева, копали грядки, прибирали сміття.

Вся ця робота велась добровільно, після занять.

Хочеться відзначити чітку організованість всіх кафедр факультету, а також студентських груп 2 ААГ-86, ЗТМ-88, 4 ТМ-88 та інших, які показали найкращі результати.

І. ПИЛИПИШИН,

В. КРИВОВ'ЯЗИЙ,
студенти, члени штабу суботника.

В ректораті інституту

На черговому засіданні ректорату, крім інших питань, було заслухано звіт Б. П. Костильова про роботу галузевого центру НТТМ.

Центр засновано в червні минулого року. За цей час завершено роботу за 20 угодами і трьома етапами на суму 157300 карбованців. З 20 завершених робіт 8 впроваджені у виробництво. Головні замовники центру — науково-дослідні інститути, інститутські кафедри, промислові підприємства регіону та інших міст.

При центрі НТТМ сформовано 39 творчих колективів, до складу яких увійшло 188 чоловік (з них 94 — віком до 35 років. 41 студент і аспірант). Самостійно працює група студентів по розробці математичного забезпечення управлінського завдання для ЦНТТМ. Фінансуються також роботи по Малій Академії Наук, створюється діагностична лабоаторія студентів кафедри ААГ.

Відзначалось, що в діяльності центру є багато труднощів. На деякі замовлення не вдається сформувати групи виконавців. Центр має тільки одну власну розробку, хоча завдань чимало, особливо по товарах народного споживання і медичних приладах. Вразливим місцем в роботі центру є той факт, що до технічної творчості залучено недостатню кількість студентської молоді. Це можна пояснити: рівень розробок високий, а студентська кваліфікація цьому рівню поки-що не відповідає. Тут треба ще працювати і працювати.

Не розв'язано поки що й питання з приміщенням для центру — він переселився уже три рази.

Ректорат прийняв постанову по дальшому поліпшенню роботи ЦНТТМ.

В ЗАЛІКОВІЙ — ОДНІ П'ЯТІРКИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

лінованого студента такий порядок відкриває широкі можливості поглибленого самостійного вивчення предметів з спеціальності, набуття сталих практичних навичок в роботі з електронною технікою, розвитку загального кругозору. Інтенсивніше формується інженер, інтелігент в прямому розумінні.

Він вже перечитав майже всього Артура Хейлі. Його «Остаточний діагноз», «Колеса», «Міцнодіючі ліки», «Аеропорт» справили на юнака сильне враження, так само як «Білі одежі» О. Дудинцева, як твори Е. Хемінгуея, як лірика С. Єсеніна. Сергій постійний читач «Роман - газети», «Ровесника», «Студентського меридіану».

Варто підкреслити, що четвертокурсник захоплюється ще й театром. У вихідні дні він вирушає до Києва. З столичних театрів перевагу віддає іванофранківцям. В останні роки не пропустив майже жодної прем'єри академічного. Його хоббі — сучасна рок-музика у виконанні кращих вітчизняних і зарубіжних груп.

Веду до того, що Захарченко зовсім не затятий «зубрила», котрий з дня у день тільки й тим займається, що сидить за підручниками. Щоправда, день у нього спресований. Окрім академічних занять, під керівництвом завідуючого кафедрою ОТ, доцента О. Д. Азарова бере участь в розробці елементів аналого-цифрових і цифро - аналогових перетворювачів. Господоговірна тема стала провідною для науковців і співробітників кафедри, а для Захарченка своєрідним полігоном для випробування дослідницьких здібностей, особистих даних для наукової роботи.

— Виключно сумлінний студент, багатообіцяючий, перспективний, — говорить про свого учня Олексій Дмитрович. — Оформили його на півставки.

Отже, виходить, що Захарченко, ще не закінчивши інституту, отримує 180 карбованців, включаючи, зрозуміло, й стипендію. Як кажуть, по праці і честь. Не меркантильні інтереси керують Сергієм у цьому випадку. Він, єдиний син, з забезпеченої сім'ї — батько головний інженер науково - дослідного інституту, мати — інженер в проектному інституті. Але гроші Сергій кладе в загальну сімейну касу. В розумних потребах батьки не обмежують його. Для виховання самостійності, розуміння ціни трудового карбованця це дуже важливо, особливо, коли тільки-но вступаєш у життя.

Ціну копійки Сергій пізнав, працюючи студзагонівцем в селі Ілляшівці Тростянецького району. Там став і муляром, і бетонником, виконував підсобні роботи на спорудженні агропромислових об'єктів. Не білоручкою зростає майбутній інженер. А якщо до цього додати дворічну службу в армії, з її суворою регламентацією, щоденною фізичною завантаженістю, то стане очевидним, що за свої 23 роки Сергій встиг пройти непогане моральне і фізичне загартування.

Чи не тому у цього, так би мовити, елітного студента склалися якнайкращі взаємовідносини з однокурсниками, викладачами. Безвідмовно допомагає товаришам по навчанню. В нього спокійний, урівноважений характер і ні на гран самозадоволення.

— Читав твої характеристики в особовій справі. Жодного негативу. Чи так все це?

— Ні! Так я не вважаю. Не вистачає інколи рішучості навіть в простих питаннях. Багато дечого беру під сумнів. Часто відчуваю, що стаю розумним заднім числом...

Що ж, такі, з точки зору Сергія, «огріхи» властиві багатьом. Брати під сумнів — то ознака, здебільшого, чесності і порядності, аналітичного мислення.

І зовсім не випадково, коли перед студентами факультету постало питання, кого делегувати до складу вченої ради інституту, всі зійшлись на тому, що саме Сергій Захарченко достойно представлятиме їх інтереси.

А вони нині такі. Власне, це програма-мінімум члена вченої ради. Сергій стоїть на тому, щоб суспільні дисципліни читалися на двох мовах — російській і українській. Вибір — добровільний. Дати ширший доступ студентам в обчислювальному центрі для практичних занять на ЕОМ. Відмінити диференційований залік з фізвиховання...

Престижна Ленінська стипендія. Але водночас вона вимагає від стипендіата жорсткого самоконтролю, не допускає розслаблення впродовж безкінечних тижнів і багатьох семестрів. Ленінський стипендіат — це згусток, насамперед, працелюбства, а вже потім здібностей, талановитості, громадянської обов'язковості. Саме такі риси уособлює сьогодні Сергій Захарченко.

* * *

Наша довідка: У Вінницькому політехнічному інституті стипендію Володимира Ілліча Леніна крім С. Захарченка, отримують зараз: Володимир Скачко (енергофак), Олег Головко (ФАМ), Леонід Несен (ІБФ), Олександр Савчук (РТФ), Костянтин Груздьов (МБФ).

Д. БОРИСОВ.

ПІСЛЯ ВИСТУПУ ГАЗЕТИ

Право на пошук

В № 14 газети від 7 квітня 1989 р. було вміщено статтю заступника секретаря комітету комсомолу І. Борисенко «Право називатись комсомольцем», в якій гостро критикувалось проведення звітно - виборних зборів в групах на ФАМі. І, як приклад, наводилися збори в групі 3-АТ-86, які було названо «фарсом».

Можливо, щодо інших груп І. Борисенко має рацію, тому заперечувати не будемо. Але от з висновком про те, що в нашій групі збори були «фарсом», ми ніколи не погодимось. Так, недоліків було чимало. Але, якщо комсорг у своєму звіті не став розхвалювати все, що проводилося у групі, а загострив увагу на тому, що не вдалося, то це не значить, що група не має права визнати його роботу задовільною. І якщо навіть повторне голосування не змогло виявити нового комсорга групи й було вирішено відкласти питання на розгляд засідання бюро групи, то хіба можна це назвати «фарсом»? В цьому, на наш погляд, якраз навпаки проявилась небайдужість комсомольців до того, хто буде їх лідером. До речі, І. Борисенко сама на цих зборах не була, а заступник секретаря комітету комсомолу з ідеології В. Попов, зі слів якого вона писала, на жаль, не досить об'єктивно ставиться до нашого факультету.

Ми молоді. І саме в комсомолі вчимося політичній роботі, демократії, пошуку нових форм і методів такої роботи. Цей процес не може обійтися без помилок і неузгоджень. Треба тільки правильно їх враховувати і своєчасно виправляти. А комітет комсомолу ВПІ повинен надавати допомогу не на словах, а на ділі.

За дорученням групи 3-АТ-86 І. ІЛЬЯШОВ, А. КУЦИЙ.

Чий клуб?

Хочу поділитися своїми думками і спостереженнями з приводу роботи студентського клубу-кафе «Прометей». Юридично цей клуб належить студентам енергетичного факультету, керує ним теж наш товариш Юра Крикливий. Але три вечори на тиждень у ньому господарюють гості — вінницькі хлопці і дівчата, які приходять з усіх усюд, платять за ті послуги, які для них влаштовуються. Гроші йдуть не на баланс енергофаку — ними розпоряджається інститутський клуб.

Якщо говорити відверто, то в ці вечори нема мови про якесь спрямоване виховання, про якісь продумані, змістовні програми. Все підпоряд.ковано одній меті: заробити копійку. Нам це не подобається. Якщо клуб студентський, то він повинен бути в повному розпорядженні студентів. Можемо і мусимо використовувати його не для одних лише танцюльок, не для однієї лише грошової вигоди.

До речі, так уже зробили в четвертому гуртожитку і не шкодують.,

П. ГУСЛЯКОВ,
голова студради енергетичного факультету.

Наука—виробництву

В лабораторії Крилача

Свого часу це було ім'я будівельного лідера Вінницької області, що, символізуючи неспокій, діловитість, напругу, пошук — керував трестами сільського, промислового будівництва. Люди, які прийшли у ці сфери після Володимира Михайловича, називають його своїм учителем і батьком. Причому, називають з любов'ю, намагаючись наслідувати не тільки його ділові якості, а й ту високу людинознавчу філософію, яку він сповідував; доброзичливість і увагу, з якими ставився до кожного, хто приходив зі своїми болями й турботами.

Нині Володимир Михайлович, як то мовиться, на заслуженому відпочинку. Втім, якби так «відпочивали» всі пенсіонери Радянського Союзу, то в нашій країні було б набагато більше пуття і порядку, ніж є зараз. Неспокійна душа в пенсіонера Крилача. Не так давно очолив на кафедрі будівельних конструкцій і архітектури науково - дослідну лабораторію, а вона уже встигла так багато, що про неї говорять. Всі ці успіхи переважно не на терені нових відкрить, а на терені запровадження в практику того, що відкрите давненько, але не реалізовано на будівельному об'єкті. Керівник кафедри професор В. Д. Свердлов говорить, що з появою Крилача, зразу відчулось, що кафедра енергійно прилучилась до розв'язання тих практичних завдань будівництва, які вкрай важливі для нашої області.

В лабораторії, наприклад, створено стенд для випробування на міцність будівельних панелей і блоків з допомогою гідравліки. Раніше на заводах залізобетонних конструкцій ця операція проводилась примітивними, недосконалими засобами, як правило, з помилками і допусками на «авось». Тепер же стало можливим випробувати навіть фундаменти будівель і визначати найдоцільніші параметри їх розміру і фізичного складу.

Володимир Михайлович Крилач здійснив давню свою мрію, до якої руки не доходили, коли керував трестом «Вінницяпромбуд» — з його ініціативи вчені і спеціалісти лабораторії спробували відмовитись від традиційних бетонних паль, якими давно і терпляче набиваються котловани будівель. Для кількох приміщень уже спробували трамбувати котловани спеціальними установками, набивати в лунки щебінь, а потім заливати їх бетоном. Навіть недосвідченій людині зрозуміло, наскільки спрощується, здешевлюється і прискорюється цей, мабуть, наймарудніший процес будівництва. До речі, його знову ж таки не треба було відкривати (відкритий давно), треба було запровадити, що й зробив успішно шановний наш Володимир Михайлович.

А на днях в лабораторії Крилача нам показали бетонні блоки, не дуже великі, розміром, певне, сантиметрів 40х40 і запропонували підняти. Я думав, що це жарт, але спробував, і цей бетон виявився напрочуд легким, його можна було утримати навіть однією рукою. Що це за диво?

— Ніякого дива нема, — пояснив науковий співробітник кафедри Сергій Олександрович Пушкін. — Це золошлакобетон, виготовлений з тих відходів Ладижинської ДРЕС, якими залито всі навколишні яри, долини, старі кар'єри, про які стільки говоримо в зв'язку з їхнім негативним впливом на екологічну ситуацію в цьому куротному регіоні. Цих золошлаків довкола Ладижина не десятки, сотні , тисячі центнерів, а 25 мільйонів тонн. Шлакові Хібіни, справжня кара господня, а якщо точніше, то наша, рукотворна кара — наслідок злочинного бездум'я високопоставлених чиновників від енергетики. Знали ж, що будуть гори відходів, але не подумали, куди їх діти, що з ними робити?

Практичній душі Крилача ті Ладижинські Хібіни давно не давали спокою. Втім, не одного Крилача. Це ж — гори чудового будівельного матеріалу, легкого, дешевого, доступного.

Ходили легенди, що в ньому шкідливі дози радіації.

Зараз, коли з цього золошлаку виготовлені будівельні блоки і неодноразово перевірені, виявилось, що найшкідливішою була «радіація інертності» тих, кому не хотілось зайвого клопоту і зайвої роботи. Нащо мати діло з шлаками, коли є фонди на пісок і щебінь? Це ж — організовуй виборку, навантаження, приймання...

Одне слово, лабораторія Крилача успішно перетворила мертві золошлаки в прекрасний будівельний матеріал. На ДПЗ-18 з них ось-ось будуть готові перші панелі. Наука і виробництво роблять спільне діло.

До речі, цей спільний експеримент кладе початок новій справі. У 1990—91 рр. в районі ДПЗ з'являться перші золошлакові житлові будинки, — легкі, зручні, теплі і... дешеві (золошлак коштує втричі менше, ніж цегла). Немаловажне значення матиме й те, що п'ятиповерховий 60-квартирний будинок споруджуватиметься дуже швидко — впродовж 11—12 місяців.

В. ІВЧЕНКО.

Оголошення

Студентська група в складі Сеня Д. Г., Техеди Х. І., Слободянюка І. В. на замовлення центру науково - технічної творчості молоді виконує роботу з математичного забезпечення рішення завдань управління НДР. Робота дуже цікава, перспективна, зівпадає з завданням дипломних проектів.

Запрошуємо всіх студентів ВПІ активно включитися в наукову роботу через центр НТТМ.

ЦЕНТР НТТМ.

ГАРАНТОВАНА ОХОРОНА

Якщо ви бажаєте забезпечити надійну охорону особистого майна: квартири, дачі, гаража, автомобіля засобами охоронної сигналізації, протиугінного пристосування, користуйтеся послугами відділу позавідомчої охорони при Ленінському РВВС. На його озброєнні — сучасні електронні прилади.

За довідками звертатися на адресу: вул. 600-річчя, 22, тел. 6-40-19, 6-40-37, 6-41-19, 6-43-46.

Відділ позавідомчої охорони при Ленінському РВВС.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета института. Винницкая областная типография управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Зам. 2460. БЮ 01137. Тираж 1500.

Хай живе 1 Травня—День міжнародної солідарності трудящих! Комсомольці, юнаки і дівчата! Наполегливо оволодівайте знаннями, навичками трудової і громадської діяльності! Беріть активну участь у перебудові!

В нашому інтерклубі

СТУДЕНТСЬКА організація Прогресивної Соціалістичної партії Лівану і актив земляцтва спільно з радянськими студентами 23 квітня відзначили 40-річчя утворення ПСП Лівану.

* * *

ЗАВТРА, 29 квітня, відбудеться вечір радянсько-індійської дружби.

* * *

30 КВІТНЯ в актовому залі інституту зберуться студенти, викладачі, співробітники для відзначення Дня Республіки Афганістан. Він пройде під знаком солідарності з афганським народом в його боротьбі за національну і державну незалежність своєї країни.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 17 (344) П'ЯТНИЦЯ, 28 квітня, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ДІТИ РІЗНИХ НАРОДІВ

20—22 КВІТНЯ В ІНСТИТУТІ ВІДБУВСЯ III-й ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ МИРУ, В ЯКОМУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ ПРЕДСТАВНИКИ З ДЕСЯТКІВ КРАЇН СВІТУ.

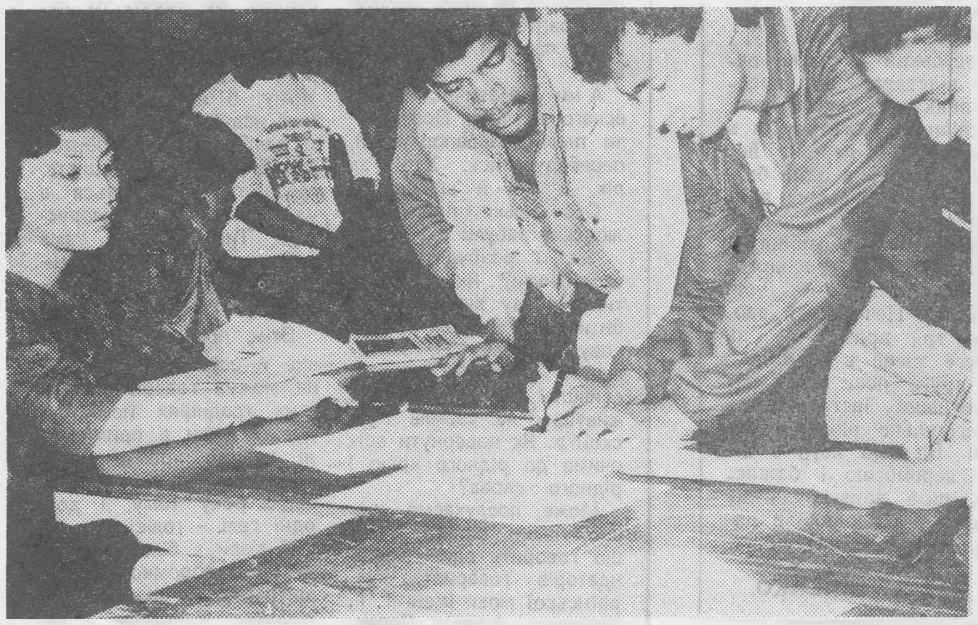

Так, це вже третій форум, це — вже традиція, започаткована вузівським комсомолом. Організатори такої громадсько - політичної і культурно - освітньої акції набули вміння і досвіду, сформувався актив з числа студентів — добровільних помічників комітету ЛКСМУ і молодих громадян з Африки, Латинської Америки, Південно-Східної Азії, що нині навчаються у ВПІ.

Вони — не сторонні споглядачі, а найактивніші учасники всієї підготовчої роботи і безпосередні виконавці всіх пунктів обширної програми інтернаціонального форуму. Головна мета його — продемонструвати непохитну волю молоді до миру, дружби між народами на нашій планеті.

А тепер більш детально розповімо про це свято дітей різних народів. Його витоки йдуть від перших післявоєнних років, конкретніше — з празького фестивалю молоді, звідки й пролунав на весь світ широковідомий «Гімн Демократичної молоді». Пам'ятаєте, «Дети разных народов, мы мечтою о мире живем»... І далі — «Песню дружбы запевает молодежь, молодежь. Эту песню не задушишь, не убъешь...»

Ідеї всесвітніх фестивалів молоді, треба прямо сказати, знайшли своє якнайкраще втілення в інститутських форумах. До речі, кожний з них завжди був наділений своєрідністю, незаштампованістю, носив відбиток міжнародного політичного клімату року. Але незмінним для вузівських форумів було і залишається те, що вони відбуваються в останню декаду квітня, коли прогресивне людство відзначає день народження В. І. Леніна, готується до Першотравня — Дня міжнародної солідарності трудящих. І тому форуми завжди співзвучні з цими урочистими подіями, проходять під їх впливом.

Десь о десятій годині 20 квітня запрацювала інститутська телемережа. Встановлені в навчальних корпусах, гуртожитках телевізори сповістили про початок Форуму миру, познайомили з його програмою. А невдовзі на площі перед ГУКом — короткий мітинг, тут же — ярмарок солідарності.

Знову запрацювала вузівська телестудія. На голубих екранах вона показала першу серію американського відеофільму «Чужий».

В другій половині дня в клубі розпочався концерт художньої самодіяльності, а на спортмайданчиках відбулося відкриття чемпіонату з малого футболу. Любителі і шанувальники рок-музики мали змогу познайомитися з творчими колективами міста Вінниці «Чорний хід», «Акція», «Ешафот». В гуртожитках працювали дискотеки.

21 квітня з програмою дня ознайомили передачі телестудії. У вестибюлях заясніли плакати зі зверненнями до ООН, уряду США.

«Радянські і іноземні студенти, викладачі ВПІ, — читаємо одне з них, — звертаються до уряду США з вимогою припинити неоголошену війну проти народів Нікарагуа і Панами. Втручання у внутрішні справи цих країн є грубим порушенням міжнародного права».

В іншому плакаті засуджується збройна агресія Ізраїлю проти народу Палестини. **«Колектив Вінницького політеху висловлює свою підтримку і солідарність з справедливою боротьбою палестинського народу за свою свободу, незалежність держави».**

«Вимагаємо покласти край режиму терору і насильства з боку ПАР, припинити агресію проти народів Анголи, Мозамбіку, інших суверенних держав Африки. Свободу Нельсону Манделі, іншим політв'язням!» — полум'яніють слова на черговому плакаті.

Росіяни і українці, ефіопи і ліванці, палестинці і індуси, афганці і бразільці, всі, хто заходив у цей час в нульовий корпус, ставлять під плакатами свої підписи.

Приймається послання Генеральному секретареві ООН Х. Пересу де Куельяру. **«Ми, афганські студенти, які навчаються в м. Вінниці, студенти з інших країн, як і всі радянські люди, хвилюємося за долю народу Афганістану... Просимо Вас, спираючись на авторитет ООН, вплинути на США і Пакистан з метою виконання ними Женевських угод, надати допомогу Афганістану у відновленні миру на цій багатостраждальній землі».**

В той день відбулися збори, присв'ячені 119-й річниці від дня народження В. І. Леніна. Змістовною була культурно - спортивна програма: юнаки і дівчата брали участь у півфінальних змаганнях з малого футболу, стали глядачами театру естрадних мініатюр «Гротеск».

В останній день форуму телемережа транслювала другу серію відеофільму «Чужі», а спортсмени розіграли фінальні зустрічі. В клубі виступав студентський театр естрадних мініатюр ВПІ.

Закінчився форум миру інтернаціональним концертом, в якому взяли участь земляцтва, що діють в інституті.

Слід сказати і про організаторів цього пам'ятного заходу — неординарного, насиченого знахідками, ініціативними діями молодих. Це — секретар вузівського комсомольського комітету О. Янченко, його заступники І. Борисенко і В. Попов, студенти К. Бурковська, Л. Димова, А. Качановська, А. Коваль, Г. Супрун, А. Рябий, І. Чайка...

Хорошу, потрібну справу зробили комсомольці і студенти-іноземці. Їх девізом в дні форуму були «Мир», «Дружба», «Братерство». З такими словами, виписаними на кумачевих транспарантах, вийдуть вони через два дні на Першотравневу демонстрацію, що символізує солідарність трудящих всіх країн світу в їх боротьбі за мир, демократію, соціальний прогрес.

Д. БОРИСОВ,
Фото А. Рябого.

Інститутська хроніка

В ОСТАННІ дні квітня в аудиторіях кафедр і факультетів проходила обласна студентська науково - технічна конференція. Головний її зміст — студент і перебудова, місце і роль технічної інтелігенції в науково-технічному прогресі, оновленні соціально-економічного життя. Відбулися творчі конкурси, тематичні виставки, проглянуто відеофільми.

* * *

21 КВІТНЯ комсомольський актив інституту мав зустріч з співробітниками управління Комітету держбезпеки УРСР по Вінницькій області.

* * *

22 КВІТНЯ відбувся «круглий стіл», учасники якого перший секретар Вінницького міськкому Компартії України І. І. Сорока, голова виконкому міської Ради народних депутатів Ю. І. Іванов, проінформували членів комітету ЛКСМУ, бюро факультетських комсомольських організацій інституту про політичну, економічну і екологічну обстановку у місті, про підсумки і перспективи виборів народних депутатів.

* * *

В ІНСТИТУТІ продовжує роботу республіканська науково-методична конференція «Посилення світоглядної спрямованості викладання загальнонаукових і профілюючих дисциплін в технічному вузі». Розглядаються різноманітні аспекти виховання майбутнього інженера, не тільки як технічно грамотної людини, а особистості з широким колом інтересів, активного учасника громадського життя.

З основними доповіддями на конференції виступили професори І. В. Кузьмін, М. М. Шкодін, В. К. Шановський, О. П. Стахов, О. І. Кедровський. Працюють чотири секції. В конференції беруть участь також провідні вчені Києва, Харкова, Львова, Одеси, Донецька, Дніпропетровська, Сімферополя, Ворошиловграда, Луцька, Сум, Житомира, Краматорська та інших міст України.

ВІННИЦЯ—КЕЛЬЦЕ: ТВОРЧА СПІВДРУЖНІСТЬ

З 12 по 21 квітня в нашому інституті перебувала делегація студентів Свентокшицької Вищої політехнічної школи в складі Войцеха Плази, Януша Тутка, Ежі Гжешика. Делегація познайомилась з життям ВПІ, зустрічалася з студентами, здійснила екскурсію по місту, побувала в Софіївському парку Умані.

Підписано угоду про обмін студзагонами: в червні нинішнього року 25 наших представників працюватимуть в Кельце (їх прийме комбінат міського будівництва) і 25 польських — у Вінниці (будуватимуть піщано-сушильний цех трамвайно-тролейбусного управління).

Бюро послуг «Студсервіс» і наш Центр НТТМ уклали договір про творчу співдружність.

О. ЯНЧЕНКО,
секретар комітету комсомолу.

Стиль Саші Печерського...

Саші Печерському вісімнадцять років і біографія його коротенька, може вміститися в кількох рядках: середня школа № 9 м. Вінниці, золота медаль після неї, вступ до інституту з одного екзамена, всі відмінні оцінки після першого семестру. Недавно — ще одна віха: завоював друге місце на республіканській міжвузівській олімпіаді з фізики.

Але навіть ці коротенькі анкетні дані можуть уже дещо сказати, вірніше, дати підставу для висновку, що усе в його житті відбувається під щасливим знаком «плюс».

Правда, коли ми поговорили з самим Сашком, то побачили, що слово «відбувається» дещо неточне. «Відбувається» — це самоплив. Тим часом, Олександр Печерський нічого на самоплив не пускає, життя його цілеспрямоване. Хлопець він, звичайно, здібний, але здібності схожі на багаття, яке може погаснути, якщо не підкинеш в нього дров — своєчасно і відповідної якості.

Сашу з дитинства цікавили технічні науки, проте було й інше захоплення: з другого класу, наприклад, він впродовж шести років навчався в хореографічній студії при клубі Вінницького електротехнічного заводу. По закінченню студії його зачислили до основного складу ансамблю «Веселка», танцював натхненно, їздив з ансамблем на гастролі навіть за кордон.

Але в дев'ятому класі змушений був серйозно подумати; навчання чи ансамбль? Як не як — доводилось віддавати репетиціям тричі на тиждень по 3—4 години.

Саме тоді він уперше прийняв нелегке рішення — ансамбль треба залишити. Рішення приймалося після довгих роздумів, з сердечним болем. Перевагу було віддано не менш улюбленим фізиці й математиці.

Добрим словом згадує він учителя фізики Ігоря Аркадійовича Лекаря, математиків Руану Аркадіївну Шкляр і Фаїну Натанівну Брейдбурд, які порадили вступити до заочної фізико-математичної школи ВПІ, спеціалізуватись в учбово - виробничому комбінаті на оператора електронно - обчислювальних машин. Це дуже допомагало розширювати технічний кругозір (систематично завойовував призові місця з фізики й математики на районних та обласних олімпіадах), привчало до постійної, напруженої роботи, зосереджувати зусилля на основному.

Цей спосіб роботи полегшив Саші Печерському навчання в інституті, дозволив з перших днів прилучитись до наукової роботи — на кафедрі вищої математики він бере участь у розробці госпдоговірної теми «Математичне моделювання виробничих систем».

З 11 по 15 квітня в Донецьку проходила олімпіада з фізики, в якій взяли участь студенти всіх технічних вузів України і Молдавії. Було в Сашка 70 конкурентів. В першому турі розв'язували задачі на папері, в другому — з допомогою ЕОМ.

Після першого туру Печерський на одне очко відставав від представника Одеського політехнічного інституту, а в другому — переміг його з запасом в один бал. Ось де позначилась практика, набута в учбово-виробничому комбінаті і при розробці госпдоговірної теми!

Саша Печерський здобув три призи — за друге місце в олімпіаді, за друге місце серед політехнічних інститутів, за оригінальне рішення задач. Вітаємо його з цією перемогою і бажаємо, щоб вона була не єдиною, а першою в ряду багатьох наступних.

В. ІВЧЕНКО.

Народилась нова команда

Нема нічого ненадійнішого, ніж прогнози в спорті. Ну, хто міг, наприклад, передбачити, що дебютанти вищої студентської ліги України — гандболісти ВПІ зіграють на рівних з іменитими командами?

У першому турі, що відбувся в Донецьку, зустрічались з фаворитами ігр — студентами Донецька, Харкова, Луцька та інших міст. Природне хвилювання новачків позначилось на результатах, але три очка здобули все одно.

Після цього 12 команд розділились на дві групи. Вінничанам випало змагатися з студентами Запорізьких держуніверситету та індустріального інституту, Київського інституту фізичної культури, Ворошиловградського й Черкаського педінститутів, котрі мають та культети фізвиховання.

Напруга другого туру зумовлювалась тим, що дві команди мали обов'язково залишити групу найсильніших. Зібрано й цілеспрямовано провела команда ВПІ зустріч з черкащанами. Ініціатива за суперником була тільки на перших хвилинах, потім сильно зіграли Іван Беліков (1-й курс ІБФ), Віталій Либа (4-й курс МБФ), Ігор Жураківський (2-й курс РТФ). Рахунок 26:20.

Вінничанам явно бракувало майстерності в зустрічах з обома Запорізькими командами. Це й зрозуміло — з запорізьких команд черпаються кадри для збірної СРСР.

Драматично складалася гра також з ворошиловоградцями — дванадцять разів рахунок був нічийним. Тільки наприкінці зустрічі Ігорю Жураківському вдалося нейтралізувати лідера суперників, двометрового А. Химченка — в результаті 26:25 на користь вінничан.

Справжні бійцівські якості були виявлені в двобої з киянами. Програючи по ходу зустрічі 4—5 м'ячів, команда знайшла в собі силу зрівняти рахунок. На жаль, за три секунди до фінального свистка був пропущений вирішальний гол 18:17. Будь-яка поразка неприємна, а така — тим паче. Але поразки теж загартовують.

Після двох турів гандболісти ВПІ мають 7 очок і займають місце в середині таблиці. Попереду ще два тури, один з яких (23—29 травня) відбудеться у Вінниці, а заключний з 29 червня — у Харкові.

Таким чином, у ВПІ народилася сильна команда, здатна гідно захищати спортивну честь вузу і області на змаганнях будь-якого рангу. В цьому найперша заслуга старших викладачів кафедри фізвиховання М. Петренка і В. Ходирєва. Поки-що це лише вогник майбутніх успіхів, який важливо не погасити. Завдання громадських організацій ВПІ допомогти гандбольній команді рости і міцніти.

О. ТКАЧУК,
голова ради обласної федерації гандболу.

ДІЄ ОСЕРЕДОК ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ЩОБ НЕ ІВАНАМИ БЕЗРІДНИМИ

Метою сталінської опричини і брежнєвсько-сусловської адміністрації було вбити душу будь-якого народу «од молдаванина до фіна», наплодити бездумних, слухняних яничарів. Іванів безрідних, котрі не знають отця і неньки, свого кореня, своїх витоків, які одноголосно тільки «одобрям». Гвин-ти-ки! А для гвинтиків — належні правила: що бачити — чого не бачити, що читати, слухати, хвалити, що має подобатись, а що — ні, чим треба обурюватись. Для гвинтиків — магазини з напівпорожніми прилавками, кілометрові черги за ковбасою, лікарні, в яких можна швидше захворіти, ніж вилікуватись. А ще — моральний кодекс будівника комунізму, чарівні казки про світле майбутнє, його осяйні вершини, загальна радість з приводу того, що «повертаєм ріки-води, розбудовуєм заводи»... А потім — знову ж таки для гвинтиків: «Мой адрес — не дом и не улица, мой адрес — Советский Союз».

Покотилось перекотиполе. І вже ти не росіянин, не білорус, не українець, вже «сформовавшаяся общность советских людей». А в «общности», либонь, і культура має бути спільна, і мова — на зразок: «Варум, бабця, не паліла, бо не было хольц».

І раптом — квітневий вітер перемін. Перебудова!

А ми уже звичні, ми уже всього навчені. Поскладали плани, відрапортували, перебудувались. Хто за рік, а хто й швидше.

Ось тільки про душу людську забули.

Як її розбудити, чим сколихнути? Як із гвинтиків знову людей поробити? Як збудувати правову державу? Як забезпечити соціальну справедливість для всіх суть живущих на «земле Русской?». Як повернути всіх очима до рідного краю і рідного слова?

Може, послухаємо кращих наших синів? Ось що говорить один з фундаторів Товариства української мови імені Т. Г. Шевченка Дмитро Павличко:

«Треба, нарешті, зрозуміти, що, коли виключатимемо зі своєї програми життя — і продовольчої, і енергетичної, і якої хочете — пісню, а значить і любов до своєї мови, до культури, до матері, до рідної землі — ми не здатні будемо виконати жодного з накреслених завдань... Мова — це народ, нема мови — нема народу... Люди без рідної мови — це, як правило, люди без ідеалів. Найкращу техніку обернуть вони в металобрухт, найкращу систему життя — у застій».

Пробудись, Людино! Живи по совісті і пам'ятай, хто ти, знай свої витоки, чиїх батьків єси! Рід свій не забудь і мову. Бо ж почуття інтернаціонального виховується через національне. Як можна любити іспанську бабусю, не люблячи своєї? Як можна поважати інший народ, зневажаючи свій, свою мову, традиції, святині? Як, зрештою, можна любити Батьківщину взагалі, не люблячи батька, матері, тієї місцини, де вперше зіп'явся на ноги, де вперше побачив зорю, де вперше мріями полетів на край світу?

На жаль, у нашому інституті не виконуються заповіти Ілліча з національного питання, Постанови ЦК Компартії України і січневого (1987 р.) Пленуму ЦК КПРС в галузі національного й патріотичного виховання населення. На VIII з'їзді РКП(Б) Ленін говорив: «У нас є комуністи, які кажуть: єдина школа, тому не смійте вчити ін шою мовою, крім російської!». По-моєму, такий комуніст, це — великоруський шовініст. Він сидить у багатьох із нас і з ним треба боротися».

Чому в нашому інституті не намічені заходи по переходу на двомовність, як це зроблено в інших вузах республіки — КДУ, КПІ, ЛДУ?

Чи, може, в нас такої проблеми не існує?

Тоді, давайте, подумаємо хоча б над тим, як доводиться першокурсникам україномовних шкіл в політехнічному інституті, як тяжко їм ламатись на нові терміни, поняття, правила, надто ж у фізиці і математиці. Чому б не продовжити їхнє навчання українською й далі? Це ж не збиток був би, а пряма користь. Мова сама проситься в ужиток, а ми її ігноруємо. Тим часом, саме мова є потужним елементом патріотичного виховання.

Втім, про яке патріотичне й естетичне виховання можна говорити, на яких традиціях його будувати, коли в приміщенні нашого храму науки, виділеному під музей більше року тому, і досі одні голі - голісінькі стіни? Коли в більшості аудиторій соромно сідати за парти, розмальовані вселякою глупотою і непристойностями? Коли на святкуванні Дня Радянської Армії, 175-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка в залі — не більше 15 чоловік? Коли на двадцяти ватманських листах макростінгазети факультету обчислювальної техніки висить одна фотографія в оточенні русалок і декількох написів?

Все це болить і на все це мусимо реагувати спільними зусиллями парткому, ректорату, профкомів комсомолу, атакож громадськості інституту, до якої ми звертаємось з проханням записуватись у наше Товариство, щоб разом розв'язувати наболілі, багаторічні завдання і проблеми.

М. КОВАЛЬ,
голова осередку Товариства української мови ВПІ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Тираж 1500. БЮ 00083. Зам. 2597.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 18 (345) П'ЯТНИЦЯ, 5 травня, 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ ПРЕСИ

ГАЗЕТА І ЇЇ ПОМІЧНИКИ

Дивне враження буває в той момент, коли газета, щойно підписана до друку, приходить на машину і починає жити самостійним життям, на яке уже не має впливу ніхто, навіть, як то мовиться, і сам господь. Отоді й здається, що газета нерукотворна. що оце пшоно чорних знаків, посіяне на шпальтах, виростає на папері само собою, як петрушка або цибуля.

Тим часом, кожен номер газети. навіть такої маленької, як «За інженерні кадри», — це труд багатьох людей, і, чим їх більше, тим газета цікавіша. Це все одно, що ріка: якщо багато довкола неї струмків і джерел, то повніша вода, прудкіша хвиля....

На жаль, ми не можемо похвалитися, що кожен номер нашої газети народжує хвилі емоцій і роздумів, хоча й мріємо, що такий час коли-небудь настане. Втім, усе залежить не тільки від двох її штатних працівників, але й від вас. дорогі читачі. Пишіть нам, підказуйте теми, критикуйте і нас і ті недоліки, які вас оточують. Це допоможе газеті мати краще обличчя.

Ну, а те, яке вона має сьогодні, теж твориться за активної помочі викладачів і студентів, наукових працівників і інженерів, доцентів і професорів. Не будемо гучно називати їх позаштатними кореспондентами, але назвемо їхні імена. Часто в редакції бувають **Геннадій Сивак** з машинобудівного, **Володимир Богачук** з енергетичного факультетів, **Олександр Пастушенко** з факультету обчислювальної техніки, **Хассан Мубарак** з інженерно-будівельного. І порадитись. і підказати, і щось написати — вони завше з великою охотою.

З почуттям вдячності відзначаємо принципову невтомність наших постійних авторів **В. Б. Демешка** і **В. В. Чижика**. Глибиною думки і теми завше відзначається те, про що пишуть **Ю. С. Данилюк** і **В. І. Бондар**. Безперечний вплив на життя інституту мають аналітичні статті керівника лабораторії соціологічних досліджень **М. О. Синельника**, які регулярно з'являються на сторінках багатотиражки.

Хочеться подякувати за невтомну пропаганду патріотичного виховання через газету полковникові у відставці **Р. А. Асадову**, за постійну присутність на сторінках профспілкової теми **Н. В. Нікітіній, В. Г. Попову, В. С. Бондарю.** за активне висвітлення комсомольського життя **Ірині Борисенко, Валерію Попову, Олегу Плакидюку**, за стортивну інформацію **В. І. Олійнику.** за постійне ведення теми науково-технічної творчості молодих **В. П. Костильову.**

Проте мусимо сьогодні сказати відверто, що наша газета поки-що значнішою мірою викладацька, ніж студентська. Це основний її недолік. Просимо студентів не обминати дверей редакції, яка знаходиться в кабінеті 0220 нульового корпусу. На жаль, студент групи І ТМ-86 Валерій Матушко, який в інститутському комітеті комсомолу має відповідати за зв'язки з пресою, був у редакції тільки один раз ще тоді, коли його обрали і коли у нього під впливом свіжого засідання з'явилась краплина ентузіазму. Але невдовзі і вона, мабуть, випарувалась. бо відтоді ми не бачили у себе ні Валерія, ні обіцяних ним активістів.

Певна річ, обходимося і без них, але це — не гордість наша, а предмет смутку. Сподіваємось, що згодом становище все-таки поправиться з вашою ж допомогою, дорогі наші студенти.

А наприкінці кілька слів про тих, хто розділяє сьогодні з журналістами радість спільного свята. — про працівників друкарні. Найперше хотілося сказати про лінотипістку **Віру Костюк,** золотими руками якої набирається кожна буква в цій газеті. Це добра, дуже акуратна, до того ж вродлива жінка, висококваліфікований професіонал. Завдяки прекрасній якості її набору, в газеті значно поменшало різних помилок. Верстають нашу газету подружжя **Володимир і Стефанія Яворські, Віра Малець, Ніна Ярова,** відмінні майстри своєї справи, сказати б, справжні аси. і молодші їхні колеги **Раїса Бортник, Валентина Герасимчук.**

Всім їм щирий уклін і спасибі за хорошу роботу.

З усіх кінців світу

Біля газетного кіоска, що розміщений у нульовому корпусі інституту, зранку завжди людно. Серед покупців періодичних видань чимало іноземних студентів — кубинців, йменців, сірійців, алжирців, афганців...

Справа в тому, що в кіоск для роздрібного продажу надходять: з Англії — «Морнінг стар», з Франції «Юманіте», «Гранма» — з Куби, «Альбас» — з Сирії, зрештою — понад 50 різних найменувань газет і журналів, віддрукованих за межами нашої країни.

Звичайно, всіх цікавлять новини, події, що відбуваються в Радянському Союзі. І щоб задовольнити інформаційний «апетит» студентів і викладачів, в кіоску виставляються для придбання ще 65 газетних і журнальних видань. Це — центральні, республіканські і обласні газети, громадсько - політичні, літературні та фахові журнали.

Старанним і активним розповсюджувачем радянської і зарубіжної періодики є кіоскер міського агенства «Союздрук» Ірина Михайлівна Плавкова. Вона не обмежує себе роботою лише в кіоску, а часто після вузівських занять заходить в гуртожитки, там пропонує газетну продукцію на кільканадцяти мовах, яку охоче розбирають росіяни, українці, палестинці, ефіопи, індійці...

В день Радянської преси хочеться побажати Ірині Михайлівні доброго здоров'я, успішної роботи на ниві розповсюдження періодики.

О. КОНДРАТЮК,
інспектор деканату по роботі з іноземними студентами.

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ В НАУЦІ

Останім часом ім'я професора Стахова все частіше згадується в газетних публікаціях, його показує Центральне телебачення. на адресу Олексія Петровича йдуть потоком листи з різних кінців Радянського Союзу, зарубіжних країн.

Чим же викликаний інтерес засобів масової інформації, співвітчизників, вчених і видавництв з-за кордону?

Скажемо коротко: доктор технічних наук О. П. Стахов є родоначальником нового вітчизняного наукового напряму в галузі обчислювальної техніки, конкретніше — в теорії вимірювання, кодування і систем зчислення, що грунтуються на числах Фібоначчі і золотої пропорції.

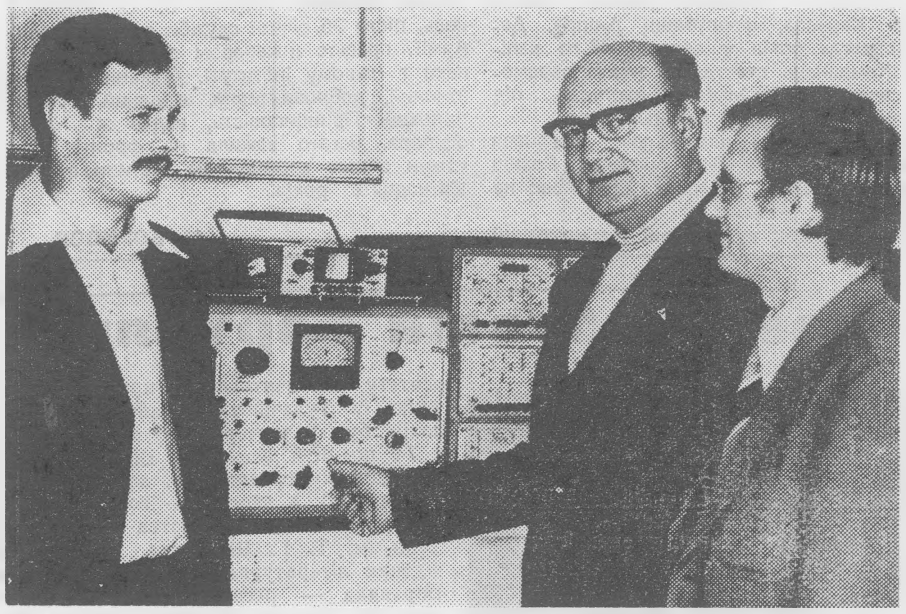

Основні положення цієї теорії, запатентованої в США, Японії, ФРН, Англії, Франції та інших, Стахов розробив в Харківському інституті радіоелектроніки. де він закінчив аспірантуру під керівництвом професора Ю. В. Волкова, став кандидатом технічних наук, згодом завідуючим кафедрою інформаційно-вимірювальної техніки Таганрозького радіотехнічного інституту.

— Пригадується двомісячне наукове відрядження в Австрію: Відень, Грац, Інсбрук. Було це в 1976 році. В тамтешніх університетах я вперше виступив з циклом доповідей по започаткованому мною науковому напряму. Особливим успіхом користувалася доповідь з питань алгоритмічної теорії вимірювань і засад комп'ютерної техніки. Саме тоді наше посольство в Австрії запропонувало розпочати патентування моїх основних технічних рішень, що грунтувалися на вищезгаданій теорії, — розповідає Олексій Петрович.

— За кордоном довелось побувати ще двічі, виступати перед вченими Йенського, Дрезденського, Карлмаркштадського технічних університетів, в Берлінському академічному інституті кібернетики. Адже німецькою володію вільно.

В ці дні минає 25 років науково-педагогічної діяльності професора, колишнього учня звичайної сільської школи, що на Херсонщині, першого в ній золотого медаліста.

— З чого почався ваш шлях у велику науку? Вибачте, Олексію Петровичу, за тривіальне запитання, але наших студентів воно, звичайно, цікавитиме, — звертаємось до співрозмовника.

— Спочатку я навчався в Київському політеху, продовжував освіту в Харківському авіаційному. на радіотехнічному факультеті. Там набув певних навичок дослідницької роботи. А вже, коли попрацював інженером в КБ, тут впритул зайнявся наукою. Саме у той час в країні набувала громадянства, на жаль, з великим запізненням, кібернетика. До нового, незвіданого завжди тягнеться молодь. Йшов мені тоді двадцять другий рік...

То був час «фізиків». Юнацтво зачаровано вдивлялося в портрети академіків Курчатова, Корольова, Келдиша. Мріяло про космічні простори, кібернетичні і електронні машини, мирний атом. Технічні вузи переживали свій «бум» — настільки збільшився потік до них молодих, неспокійних, здібних... Радянська наука і техніка наочно, зримо, вагомо демонстрували свій пріоритет на авангардних рубежах.

В таку пору зростав, мужнів Олексій Стахов. Ледь минуло тридцять. а він вже завідує кафедрою, в тридцять три доктор наук. За чверть століття опублікував понад 300 наукових праць, серед яких 135 авторських свідоцтв, 62 зарубіжних патенти, 6 монографій і навчальних посібників. Його друкують сьогодні провідні міжнародні журнали і збірники, що виходять в США, НДР, Польщі.

Та науковий доробок Олексія Петровича цим не обмежується. Він добре зарекомендував себе як педагог, під керівництвом якого підготовлено одного доктора і 25 кандидатів технічних наук. Вихованці професора трудяться в вузах Вінниці, Донецька, Таганрога, Харкова, інших містах країни.

Сьогодні в білому залі інституту відбудеться науково - технічна конференція «Числа Фібоначчі і прикладення». Учні, друзі Олексія Петровича розкажуть ще багато дечого цікавого і повчального з його здобутків, як вченого, члена спеціалізованих рад по захисту дисертацій, голови кібернетичної секції і керівника семінару Академії наук України. А ще — про пропагандиста, народного депутата, комуніста, людину з гарячим серцем, розсудливим розумом.

Привід для цього дуже знаменний, поважний: 7 травня Олексію Петровичу виповнюється рівно 50: розквіт сил. обдарування, старт для нових звершень в науці.

На фото: **професор О. П. Стахов** (в центрі) **зі своїми учнями й послідовниками — завкафедрою обчислювальної техніки О. Д. Азаровим (на фото — ліворуч) і заступником директора СКТБ «Модуль» з наукової роботи В. А. Лужецьким.**

Широкий вибір

Нині наша науково-технічна бібліотека для кращого задоволення запитів її відвідувачів в інформаційному науковому матеріалі, вивченні і ознайомленні з громадсько-політичними подіями в країні і за рубежем, новинками художньої літератури і публіцистики отримує 1062 періодичних видання, з них 43 газети, 432 художніх, загальнополітичних, технічних і спеціальних та 616 реферативних журналів.

Г. ЧАЛОВСЬКА.

Книга— англійською

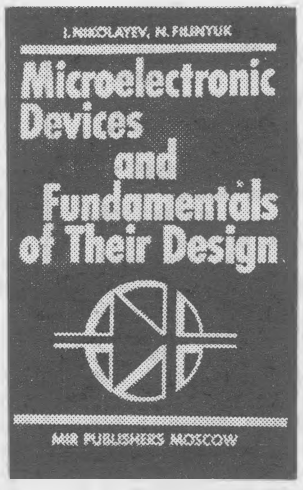

Уважніше придивившись до цього фото, ви зустрінете знайоме прізвище — М. Філинюк. Більшість з нас знає, що Микола Антонович Філинюк працює в інституті завкафедрою автоматизації проектування. Він — доктор технічних наук, професор, автор цілого ряду наукових праць і винаходів.

На фото — обкладинка нової книги Миколи Антоновича «Мікроелектронні пристрої і основи їхнього проектування» англійською мовою. Незадовго до дня преси її випустило в світ московське видавництво «Енергія». Це цінний посібник для студентів та інженерів, котрі навчаються і працюють в галузі мікроелектроніки.

9 ТРАВНЯ — ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ

ВІД ВОЛГИ ДО ВІДНЯ

Василь Компанець, хлопчина з села, що на Київщині, як і багато його ровесників передвоєнної пори, мріяв стати командиром Червоної Армії. Заздро горіли очі, коли приїздили у відпустку земляки, молодцюваті, гордовиті лейтенанти з червоними «кубарями» на петлицях. Бажання стати офіцером було таким непереборним, що поїхав до військово-інженерного училища з довідкою: «Комсомолець Василь Компанець в основному пройшов десятий клас і має велике бажання стати військовим».

— Тобі ж і вісімнадцяти нема. Присяги прийняти не зможеш!

— Я не підведу, товаришу полковник! Я старатимусь.

Йому повірили, зарахувавши курсантом. Правда,, умовно. Але було це 22 квітня 41-го року, а вже 10 жовтня, коли війна підкотилася до Москви, він став лейтенантом, командиром взводу саперно-підривної роти.

Справжня бойова біографія почалась у Сальських степах. Під натиском фашиста відступали до Волги, залишаючи позад себе щодоби по 10—15 кілометрів. Транспорту ніякого. Солдат брав дві міни по п'ять кілограмів кожна, гвинтівку, повну викладку.

Жорстокі бої під знаменитою Бекетівкою за кілька сот метрів від Волги. Ох, і поту там пролито, ох, і крові. Не один сапер-побратим востаннє бачив над собою Сталінградське небо. Під вогнем робили проходи для розвідників, ставили міни, вмирали, але виконували завдання. Не всі там витримували, а старшого лейтенанта Компанця прийняли в партію і вісімнадцятилітнього (!) призначили командиром роти.

Потім була радість сталінградської перемоги, наступ у донських степах, участь в Орловсько - Курській операції, визволенні Харкова, форсуванні Дніпра. Дев'ятнадцяти років у вересні 43-го капітан Компанець став командиром окремого саперного батальйону, наступав під Яссами, Балатоном, Будапештом...

Найпам'ятнішим для нього виявився блискавичний бій біля містечка Рехніц південніше Відня в Альпах. Біди ніщо не віщувало.

І — раптом: кулеметний і мінометний вогонь з власівської засади. Упав майор Компанець. Там би йому й лежати, аби не солдати, які щиро любили свого двадцятилітнього майора.

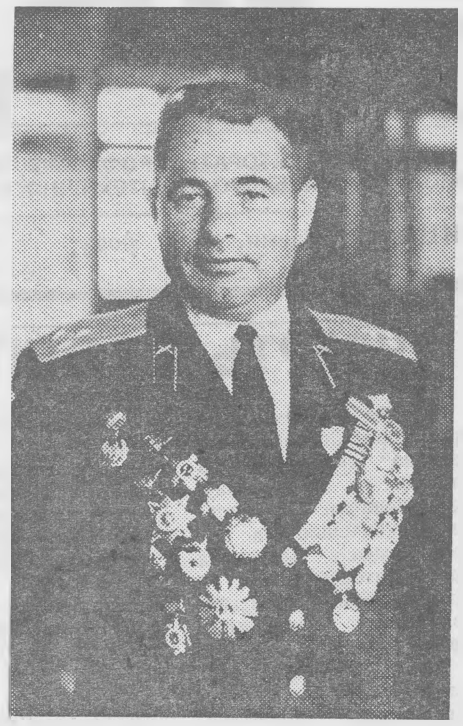

— Можна сказати, що обома ногами був на «тому світі». Лікарям і друзям спасибі, — говорить Василь Овсійович. — Виручила, мабуть, і молодість...

* * *

Нині полковник у відставці, кавалер восьми бойових орденів В. О. Компанець, після 36-річної служби в Радянській Армії, працює інженером з техніки безпеки в нашому інституті. Діяльний, ініціативний, доброзичливий, людяний, принциповий. Принциповість, надто ж для офіцера, багато важила на фронті. Не кожен ставав командиром частини в дев'ятнадцять років.

Д. БОРИСОВ.

НАШ ІНТЕРКЛУБ

ГІСТЬ З ІНДІЇ

29—30 квітня у Вінниці за запрошенням земляцтв індійських студентів, котрі навчаються у вузах міста, перебував Надзвичайний і Повноважний посол Індії в СРСР Т. Н. Каул.

На зустрічі, яка відбулася в міськвиконкомі, депутати міськради і члени виконкому розповіли послу дружньої країни про історію, сьогоднішній день і перспективи розвитку центру однієї з найбільших областей Радянської України, про діяльність міського відділення Товариства радянсько-індійської дружби. Відзначалось, що у навчальних закладах міста здобувають освіту представники багатьох країн. Для їхнього спілкування, співробітництва земляцтв, зміцнення дружби, спільного проведення культурних заходів, відпочинку створено інтернаціональний центр, при якому працює інтерклуб.

Т. Н. Каул цікавився соціальним розвитком Вінниці, можливістю будівництва в місті спільних радянсько-індійських підприємств, зокрема, готелів і ресторанів. В нашій країні, сказав він, відомі товари широкого вжитку, що випускаються Вінницьким виробничим об'єднанням «Термінал» Хочеться, щоб їх було ще більше. Мабуть, і у вас був би попит на багато індійських товарів, які поки-що не знайшли дороги на радянський прилавок. Цьому могло б сприяти налагодження прямих зв'язків між підприємствами. Посол також висловив побажання, щоб Вінниця мала місто-побратима в його країні. Я готовий якнайактивніше сприяти порушенню цих питань і їх здійсненню, заявив Т. Н. Каул.

Обговорювались також можливості збільшення кількості індійських студентів у вінницьких вузах, прийому до Вінницького медінституту аспірантів із Індії, обміну викладачами і студентами. В медичному і політехнічному інститутах посол Індії цікавився організацією навчального процесу, виховної роботи, побуту студентів. Він провідав також музей-садибу видатного російського лікаря М. І. Пирогова, обласний краєзнавчий музей, інші заклади культури, історичні місця Вінниці. В клубі політехнічного інституту відбувся вечір радянсько - індійської дружби, в якому взяли участь студенти інших країн. На честь високого гостя учасники художньої самодіяльності дали концерт.

Т. Н. Каул був присутній на відправі в честь великодного свята у Вінницькому кафедральному соборі, де звернувся до віруючих з промовою. В світі багато релігій, сказав він, але спільною для всіх є одна віра — це мир і дружба, благополуччя і взаємодопомога людей.

В своїх бесідах з представниками радянських і партійних органів, громадськістю міста і області він особливо наголошував, що дві великі країни спільно виступають з багатьма ініціативами по зміцненню миру, налагоджуванню міжнародного співробітництва в усіх областях, за право народів самим вирішувати свою долю.

Посол Індії дав обід на честь викладачів і керівників Вінницьких вузів, представників радянських і партійних органів міста і області.

Є. ЗАХАР'ЯШ.

ЯК СТАТИ ІНТЕЛІГЕНТОМ?

Дійсно, що для цього потрібно? Освіту? Чи може щось більше? З цих неоднозначних запитань розпочався диспут аспірантів і працівників бібліотеки інституту, що відбувся днями в читальному залі відділу громадсько - політичної літератури.

Тривала вона дві години. І, як свідчать її учасники, в основному, дискусія досягла мети: дискутанти зійшлись на тій очевидній думці, що інтелігентом можна стати лише тоді, перефразовуючи відомий вислів В. І. Леніна, коли збагатиш свою пам'ять знаннями, культурною і духовною спадщиною, що виробили протягом століть кращі представники людства.

Крилаті слова про інтелігентність і інтелігенцію підкріплювалися фактами сьогодення з життя й діяльності викладачів і студентів. Гостро і безкомпромісно говорилося, що нинішня система навчання і виховання в школі, вузі ще не доросла до того, щоб в їхніх стінах формувався інтелігент в повному розумінні цього слова — носій високих моральних якостей, бездоганний, ерудований професіонал, всебічно розвинутий інтелектуал.

Чого не вистачало диспуту? Компетентного ведучого, який би вміло спрямовував діалоги опонентів, надав би розмові тематичної цілісності, логічної завершеності. І все ж, ті, хто були присутніми на диспуті, дізналися багато цікавого і повчального з виступів аспірантів Е. Коваленко, М. Бабченко, М. Махині, Ю. Степейко, бібліографів — Н. Волинець, Т. Притуляк, О. Шевчук.

Т. КОНДРАТЮК,
завідуюча відділом НТБ інституту.

Поет Анатолій Бортняк

Минулого року саме в ці дні Анатолію Агафоновичу Бортняку відзначали 50. Високий, стрункий, статурний зовсім не показував на ці роки, здавався (та й нині здається) значно молодшим. Тільки ота книжкова полиця, що за його спиною, з двома десятками збірок і тисячами публікацій в газетах, журналах та альманахах, засвідчують довгу дорогу і далеко не юначий вік.

Анатолій Агафонович закінчував філологічний факультет Одеського університету, але вчителем не працював. Починав у Тульчинській районній газеті, потім був редактором обласного радіо, з 74 по 87-й очолював Вінницьку письменницьку організацію, зараз на творчій роботі, а заодно — голова обласної організації Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка. Найвища з відзнак літературного таланту Анатолія Бортняка — республіканська премія імені В. Сосюри. Належить він до першої поетичної шеренги і за рівнем обдарування і за авторитетом, якого набув серед письменницької громади — Анатолій Агафонович, скажімо, один з небагатьох, хто обраний до складу приймальної комісії Спілки письменників України.

В поетичній музі Бортняка постійно гучать дві майже несумні, полярно-протилежні грані — лірика й сатира і в обох він однаково сильний.

У передмові до «Вибраного», що вийшли в зв'язку з 50-річчям поета, критик Володимир Моренець пише: «Відомо, що цілісність — риса таланту. У А. Бортняка вона не просто очевидна, а й по-людськи зворушлива і, запалений високими почуттями, обурений вадами, що заважають жити, він лірик, робить свій художній мазок різким, викривальним. Але ж керується при цьому почуттями найкращими і намірами благородними. Тому й у викривальних роздумах він може раптом змінити тон і стати довірливо-незахищеним».

Для тих, хто не знайомий або мало знайомий з поезіями Анатолія Бортняка, друкуємо сьогодні деякі його вірші.

Який не є, я син твій,
Україно.
І завжди пам'ятатиму
що ти,
мені пісні співала
солов'їно,
мене ведеш у зоряні
світи.
І хоч би у далекому
міжзір'ї
чи від образ
обм'яклий та
жалю,
перед тобою голову в
довірї,
неначе перед матір'ю,
схилю.
У роздумах про тебе
при нагоді
подія пригадалася
така:
терпіння обірвавши,
при народі
по руцях мама
ляснула синка.
Виховувати краще не
руками.
Та той малюк,
білявий вередій,
заплакав і припав
таки до мами,

ЗУСТРІЧ ДЛЯ ВАС

немов її
оскаржуючи їй.
Живу тобою. Україно-
мати,
з твоїми ворогами
не в ладу.
Але якщо захочеш
покарати,
то все одно до тебе
припаду.

* * *

Дні получки —
радісні моменти!
Тільки ж він — як
ніби сам не свій.
«Півзарплати йде на
аліменти», —
сумно підраховує
Мусій.
До очей підкочує
волога.
Скільки грошей
тратиться дарма!
«У житті, — зітхає
він, — нічого
за дітей дорожчого
нема».

* * *

Несе ріка потоки
тванi.
Слова пригадуються
давні,
які пророк учений
муж, —
що все минає в
протиріччі,
І що, мовляв, не
ступить двічі
ніхто в ріку одну і
ту ж.
Стоять при березі
заводи.
Блищать в ріці масні
розводи.
Досаду видихну гірку
й перефразую давню
фразу:
не те що двічі, а й ні
разу
ніхто не ступить в
цю ріку.

ДІЄ ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ВІДКРИТО „СВІТЛИЦЮ"

Осередок товариства української мови ім. Тараса Шевченка нашого інституту, прагне встановлювати контакти з іншими осередками, діячами літератури і мистецтва. З цією метою члени осередку взяли участь у відкритті клубу шанувальників української мови і літератури «Світлиця» в бібліотеці № 13 на пр. Космонавтів.

З вступним словом виступив голова обласного Товариства української мови ім. Тараса Шевченка А. Бортняк. Секретар обласної письменицької організації М. Каменюк розповів про план роботи клубу на квітень — травень, який буде опублікований у газеті «Вінницька правда». Зокрема, запропоновані такі теми: «Відблиск сарматських багать», «Театр одного актора» (зустріч з артистами муздрамтеатру), «Обкрадені села». Відбудуться зустрічі з поетами і письменниками Г. Усачем, І. Волошенюком, М. Рябим.

Солісти студії «Берег» Г. Овсієнко і Р. Труш показали фрагмент з нової музичної - поетичної композиції. На завершення М. Каменюк і М. Стрельбицький анонсували свої виступи на наступному засіданні, яке відбулось 28 квітня..

А. МАЛИГІН,
секретар осередку української мови.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). ВІО 03124. Зам. 2682. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 19 (346) П'ЯТНИЦЯ, 12 травня, 1989 року. Виходить раз на тиждень Ціна 1 коп.

КОМУ БУТИ РЕКТОРОМ?

Сьогодні наш інститут переживає відповідальний момент. 11 травня на спеціальному засіданні вченої ради ректорату, парткому, профкомів та комітету комсомолу оголошено наказ Мінвузу УРСР про звільнення доктора технічних наук, професора І. В. Кузьміна з посади ректора в зв'язку з досягненням 65-річного віку. На адресу Івана Васильовича було сказано багато добрих слів.

Посаду ректора оголошено вакантною. Наказом Мінвузу УРСР затверджено комісію по організації і проведенню виборів ректора у складі: проректор **М. Є. Іванов,** секретар парткому **В. М. Бабій,** голова профкому співробітників **Ю. А. Буренніков,** голова профкому студентів **В. С. Боднар,** секретар комітету комсомолу **О. Б. Янченко,** декани — інженерно-будівельного факультету **М. Ф. Друкований,** радіотехнічного — **В. Я. Суп'ян,** завкафедрами — історії КПРС **В. Г. Балицький,** прикладної механіки і опору матеріалів **В. А. Огородников,** заступник завідуючого ідеологічним відділом обкому партії **Г. Г. Фесун,** заступник Міністра вищої і спеціальної середньої освіти УРСР **В. В. Сокол.**

Просимо деканів факультетів, завідуючих кафедрами, керівництво СКТБ «Модуль», секретарів партійних бюро, партгрупоргів підрозділів, комсомольські, профспілкові та інші організації провести збори колективів по висуненню кандидатів на посаду ректора, керуючись Положенням про порядок виборів ректора у вищому учбовому закладі.

Кількість кандидатур від одного колективу не обмежується.

При висуненні кандидатів доцільно також керуватися таким:

— кандидати повинні бути з числа висококваліфікованих працівників, як правило, професорів докторів наук, що мають досвід педагогічної, наукової і організаторської роботи, бажано у віці до 50 років, здатних забезпечувати докорінне поліпшення якості підготовки спеціалістів, їх ідейно-політичне виховання, розвиток наукових досліджень, зміцнення матеріально-технічної бази вузу; ефективно вирішувати питання перебудови вищої освіти, створювати в колективі обстановку високої вимогливості і принциповості на основі широкої гласності, демократії і самоуправління;

— кандидатам, що висуваються, бажано мати досвід роботи в якості декана, проректора, або іншої самостійної керівної роботи, добре розумітися на питаннях господарської і фінансової діяльності;

— кандидати повинні користуватися авторитетом в колективі співробітників і студентів. Поряд з високими діловими і моральними якостями володіти великою працездатністю, ініціативою, високим ступенем відповідальності, вмінням творчо працювати з кадрами в нових соціально-політичних умовах;

— кандидати повинні бути комунікабельними, вміти налагоджувати ділові стосунки з керівництвом промислових підприємств, партійними і радянськими органами міста, області, міністерствами і відомствами;

— кандидати представляють колективу перспективну програму розвитку інституту.

Висунення кандидатів проводиться до 20 травня ц. р. Пропозиції по висунутих кандидатах подавати секретарю вченої ради тов. Кирсанову Е. В. (кімната № 210 ГУКу).

Комісія по організації і проведенню виборів ректора інституту.

Наш інтерклуб

ПАМ'ЯТНА ПОЇЗДКА

Це був один із заходів тижня російської мови. Ми; група студентів політехнічного інституту з Куби, Бангладеш, Палестини, Конго, Зімбабве, Болгарії, Тунісу, Марокко В'єтнаму, Анголи, Монголії, Сурінаму, Пакистану, Індії, разом з викладачами кафедри російської мови і представниками деканату по роботі з іноземними студентами на протязі двох днів гостювали в Бершадському районі. Пам'ятною видалась поїздка. Була вона насичена теплом сердець, дружби і приязні.

Перша зустріч — з молоддю районного центру. Кілька годин промайнули, як одна хвилина. Концерти, цікаві розповіді, квіти, жарти, сміх і атмосфера особливої щирості, наче кожен з нас не в чужій країні, а у себе дома.

Потім були колгоспи в селах Чапаєвці, Маньківці; Шляховій. Нам розповідали про мирну працю на землі, про свої успіхи (а вони тут прекрасні). Ці успіхи дозволяють не тільки заможно жити, а й енергійно дбати про освіту і культуру. В Чапаєвці, наприклад, нам показали школу, обладнану найсучаснішим устаткуванням. В Маньківці побували на технічному комплексі. Тут же зустрілися з членами клубу інтернаціональної дружби, влаштували великий концерт, обмінялись сувенірами. В Маньківці познайомились також з можливостями сільської української кухні — для нас був приготовлений дуже смачний обід.

І ще про одне.

143 комсомольці Бершадського району виконували свій інтернаціональний обов'язок в Афганістані. Дев'ятеро з них полягли на полі бою. Бершадці не забули про них. На честь кожного загиблого в районі засновано іменне поле і споруджено пам'ятний знак. Ми бачили два таких знаки. Вони теж іменні, не схожі один на одного.

Справа героїв не вмирає. В районі створено клуб інтернаціоналістів, який виховує молодь на прикладі тих, що не вернулись, дбає про їхні сім'ї, про інвалідів війни.

Два дні були в Бершаді, а вражень... На скільки, точно не скажеш. Але ясно, що надовго, а, може, й назавжди. Така пам'ять залишається в серці.

МУХАМЕД ГАССАН,
студент III-го курсу
(Палестина)

СИН ПАЛЕСТИНИ

Розповім про Фаджі Масрі — мого однокурсника, хорошого, чуйного товариша, сумлінного студента. Бо навчається на 4 і 5, наполегливо оволодіває спеціальністю інженера електростанцій, незмінно бере участь у художній самодіяльності, студентських диспутах.

Фаджі — 24 роки. Народився він у фронтовому місті — Газа, що в Палестині. Змалечку спізнав найжорстокішу біду — війну, що її веде проти волелюбного і гордого палестинського народу ізраїльська воєнщина. В тій нерівній борні палестинських патріотів з окупантами Тель-Авіву загинув батько Фаджі — Мохоммед Масрі, кадровий робітник одного з заводів Газа.

Далеко від нас Палестина, але Фаджі щоденно серцем з її гіркою долею.

Там проживають його четверо рідних братів, троє заміжніх сестер, племінники — велика арабська родина.

Мій товариш уважно слідкує за розвитком подій у світі, особливо на близькому Сході і в Палестині. Він постійний читач журналів «Африка и Азия», «За рубежом», «Новое время», «Проблемы мира и социализма».

Фаджі, крім читання арабської літератури, глибоко цікавиться творчістю письменників нашої країни. Він віддає належне Достоєвському, Толстому, Шолохову, яких читає в оригіналі.

Син Палестини з розумінням ставиться до багатої історії і культури нашої країни, її тріумфу і трагедії, старанно вивчає історію КПРС, політекономію, філософію, матеріали партії останнього часу.

— Я завжди буду щиросердечно вдячним радянським людям в особі викладачів і студентів ВПІ, що надали мені можливість вчитися, здобувати професію інженера-енергетика, що так потрібна моїй сплюндрованій країні, — говорив Фаджі на тематичному вечорі «День землі Палестини», організованому земляцтвом та інтерклубом.

Мине ще два роки і він повернеться на Батьківщину — освіченим, ерудованим, з твердою вірою в щасливе майбуття свого народу.

В. СОЛОВЕЙ,
студент III курсу енергофаку.

ПРОГРАМА РОЗШИРЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ВПІ

(ПРОЕКТ)

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ

З 1 вересня 1989 року перевести діловодство в інституті на українську мову, зокрема:

— накази і розпорядження по інституту, різні звіти тощо;

— листи і матеріали, що надсилаються до партійних та урядових установ, Мінвузу УРСР, видавництв, підприємств та організацій, розташованих в УРСР;

— розклад занять, екзаменів, консультацій, графіки навчального процесу та інші навчально-методичні матеріали;

— документи приймальної комісії, науково-дослідної частини, всіх служб інституту, не пов'язаних з навчальним процесом (з 1 січня 1990 року);

— російською мовою готувати документи деканату іноземних студентів та інші, пов'язані з підготовкою студентів іноземних країн, до переведення їх на українську мову навчання;

— російською мовою готувати матеріали та листи, які надсилаються в інші республіки СРСР;

В міжнародних зв'язках використовувати в кожному випадку найбільш зручну мову. Для зв'язків з зарубіжними українськими громадянами та організаціями використовувати українську мову.

Прийом громадян, розгляд заяв, скарг і пропозицій здійснювати українською або російською мовами за їхнім бажанням. Офіційні відповіді, довідки та ін. готувати українською мовою, а в разі подання їх за межі УРСР — російською мовою.

Проводити засідання вчених рад, зборів, нарад, масових заходів українською мовою, залишаючи право виступу на них російською мовою. Забезпечити до кінця 1989—1990 навчального року заміну наочної агітації кафедр, деканатів, служб і організацій інституту українською мовою. Всі оголошення з 1 вересня 1989 року готувати українською мовою.

Клубу та бібліотеці ВПІ разом з Товариством української мови ім. Т. Шевченка розробити до 1 вересня 1989 року план культурних заходів по пропаганді української мови.

До 1990 року забезпечити всі підрозділи інституту друкарськими машинками з українським шрифтом.

Створити курси та гуртки по вивченню української мови для викладачів, наукових працівників та службовців інституту.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

З метою поступового переведення інституту на українську мову викладання, починаючи з 1 вересня 1989 року, запровадити:

— організацію навчання в паралельних потоках українською та російської мовами;

— за бажанням студентів проводити індивідуальні заняття, консультації, здійснювати керівництво проектуванням та ін. українською або російською мовами;

— впровадити факультативне вивчення української мови та історії України, української культури на I та II курсах;

— звернутися до Мінвузу УРСР з проханням, починаючи з 1991 р. на підготовчих відділеннях навчання іноземних студентів, які потім будуть розподілені до ВПІ, провадити українською мовою.

Для забезпечення навчального процесу підручниками, навчальними посібниками та навчально-методичною літературою українською мовою розробити до 1 вересня 1989 р. план видання комплектів лекцій, посібників, методичних вказівок та термінологічних словників з усіх дисциплін українською мовою в першу чергу для I та II курсів; врахувати при цьому можливість випуску їх на розмножувальній техніці СКТБ «Модуль».

Звернутися до Мінвузу УРСР та видавництва «Вища школа» з проханням створити колективи авторів для написання підручників з фундаментальних та інженерних дисциплін українською мовою і випустити їх протягом 1989—91 рр. З ряду дисциплін можна видати переклади відповідних підручників. Заохочувати викладачів інституту до участі в цих заходах, сприяти їх участі у конкурсі Мінвузу УРСР 1990 р. на кращий рукопис українською мовою з дисциплін загальнонаукової та загальноінженерної підготовки.

З метою впровадженя української мови в комп'ютеризацію навчання з 1990 р. закупляти для навчального процесу тільки таку обчислювальну техніку, яка або має вбудований український шрифт або дозволяє його запрограмувати. Залучити обчислювальний центр та відповідні кафедри до створення математичного забезпечення навчального процесу українською мовою. Всі розробки АСУ—ВУЗ та інші програми і бази даних для інститутського застосування виконувати з орієнтацією на українську мову.

Бібліотеці ВПІ за поданням кафедр поступово укомплектуватися необхідною кількістю навчальної та методичної літератури українською мовою. Розширити передплату українських газет і журналів.

Пропозиції і доповнення до цього проекту просимо подавати в осередок Товариства української мови (кімната № 104 ГУКу) та в редакцію газети «За інженерні кадри».

ВСЕ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ЛЮДЯМ

Вчора на спільному засіданні вченої ради, ректорату, профкомів та комітету ЛКСМУ оголошено наказ Міністра вищої і спеціальної середньої освіти УРСР про звільнення доктора технічних наук, професора, зслуженого діяча наук Української РСР, лауреата Державної премії УРСР Івана Васильовича Кузьміна з посади ректора ВПІ.

Такий управлінський акт викликаний не суб'єктивними причинами, а існуючими з грудня 1987 року урядовими положеннями про добір і розстановку керівних кадрів у вузах країни, де сказано, що ректори, проректори, декани і завідуючі кафедрами можуть займати ці посади лише до 65-річного віку.

В сьогоднішньому номері нашої газети вміщено повідомлення комісії по виборах нового ректора. В ньому визначені конкретні вимоги до ділових і морально-політичних якостей претендентів на цей високий і відповідальний пост.

А яким же був ще донедавна наш ректор? Розповідь про це читайте нижче.

...ИГАДУЄТЬСЯ тихе, ...тепле липневе надвечір'я 76-го року. До приймальної тодішнього голови Вінницького облвиконкому Василя Михайловича Кавуна зайшов стрункий, високий чоловік. На обличчі приємна посмішка, уважний погляд допитливих, добрих очей.

— Ректор політехнічного інституту Кузьмін, Іван Васильович, — представився гість, міцно потискаючи мою правицю.

В ту пору я працював помічником В. М. Кавуна і повинен був організувати за родом своїх обов'язків зустріч новопризначеного ректора з головою облвиконкому.

Наша розмова в кабінеті голови одразу набула ділового, як тепер кажуть, конструктивного характеру. Бо, відправляючись на цю аудиєнцію, Іван Васильович мав при собі цілий пакет пропозицій відносно розвитку вузу, його матеріальної бази, поліпшення науково-педагогічної і методичної роботи. Власне, то була програма перебудови (ось коли вона почалася у нас!), розрахованої на тривалий час. І щоб приступити до її безвідкладного здійснення, інституту потрібна була серйозна фінансова допомога.

— Що ж, будемо ставити питання перед союзним урядом, — сказав тоді В. М. Кавун. — Звернемось до Олексія Миколайовича Косигіна.

Підготовлені професором папери на ім'я голови Ради Міністрів СРСР переконливо засвідчували необхідність позапланової дотації інституту, який тільки-но недавно вийшов з «пасинкового» статусу філіалу Київського політеху.

Буквально на другий день через фельд'єгерську службу зв'язку пакет з листом був направлений в Москву. А невдовзі вузівський рахунок в Держбанку поповнили п'ять мільйонів карбованців. Щоправда, Василю Михайловичу довелось ще й особисто розмовляти з главою уряду.

— Гроші потраплять до хазяйських, надійних рук, — говорив він по ВЧ голові Ради Міністрів. — Новий ректор має всі необхідні дані і твердий намір вивести інститут на вищий щабель.

СИБІРСЬКИЙ ХАРАКТЕР

У ВІННИЦЬКИЙ політех Іван Васильович прийшов з неоціненним, солідним і багатим досвідом наукової, господарсько-адміністративної діяльності. Полковник-інженер мав за плечима двадцять дев'ять років служби в Радянській Армії. Починав з рядового солдата, закінчив військово-авіаційну школу, служив в ній інструктором. Як здібного офіцера його рекомендують у Військово-повітряну академію імені Жуковського і там же — в ад'юнктуру. Після її закінчення молодий капітан здобув ступінь кандидата технічних наук, став викладати у Харківському вищому інженерному училищі імені маршала Крилова. Згодом працював начальником кафедри цього військового вузу. Після звільнення у запас І. В. Кузьмін стає завідуючим кафедрою, проректором по науковій роботі Харківського інституту радіоелектроніки. Такий основний його життєвий шлях і послужний список до призначення ректором ВПІ.

Шлях, сповнений постійного вольового напруження, цілеспрямованих дій, наполегливості і самообмеження у досягненні поставленої перед собою мети, кожноденної праці, повної реалізації власних інтелектуальних здібностей.

А це вже не що інше, як вияв характеру, прямий наслідок виховання в сім'ї і самовиховання не за один, а за багато років свідомого життя.

Дитинство пройшло його в селі Уяї Новосибірської області. Дід — Степан Кузьмін — за царських часів був засланий у тайгу за антиурядові політичні переконання. Батько — червоноармієць, учасник громадянської війни, робітник. В такій родині формувався Іван Кузьмін, де понад усе шанувалися праця, дух свободолюбства, чітка громадянська позиція, риси незалежності і принциповості. Словом, вилитий сибірський характер, який і визначив подальшу долю «генерала від науки».

— Наукою став займатися з 1952 року, ще будучи слухачем академії. Старався завжди працювати багато і результативно. Захопився тоді проблемами кібернетики, — згадує професор роки своєї молодості.

Після захисту кандидатської дисертації в 1960 році йому знадобилося лише чотири роки для підготовки докторської. Факт неординарний. А через рік Кузьміна обирають професором кафедри комплексної автоматизації підготовки складних об'єктів.

Будучи начальником кафедри, Іван Васильович стає крупним спеціалістом в галузі математики, робототехніки, інформатики, в тому числі і управління. Безперервним потоком ідуть наукові праці, винаходи, авторські свідоцтва. Його займають теми фундаментальних, прикладних досліджень, дослідно-конструкторська робота. Він стає відомим академіку С. П. Корольову, блискуче виконує його далеко не прості доручення.

Зростав і мужнів талант вченого, педагога, організатора. І коли почав трудитися в Харківському інституті радіотехніки, його, Івана Васильовича, не могли не помітити у мінвузі республіки.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОСТОЇНСТВ

ЕРУДОВАНИЙ вчений, досвідчений лектор і методист, — сказав про Кузьміна тодішній міністр вищої і спеціальної середньої освіти України Г. Г. Єфіменко, підписуючи п'ятого липня 76-го року наказ про призначення його ректором ВПІ і водночас — головою ради інституту по розгляду і присвоєнню вчених ступенів і звань.

Ця, на перший погляд, супутня обставина мала далеко йдучі для вузу, скажу прямо, — доленосні наслідки. Згадаймо, Кузьмін

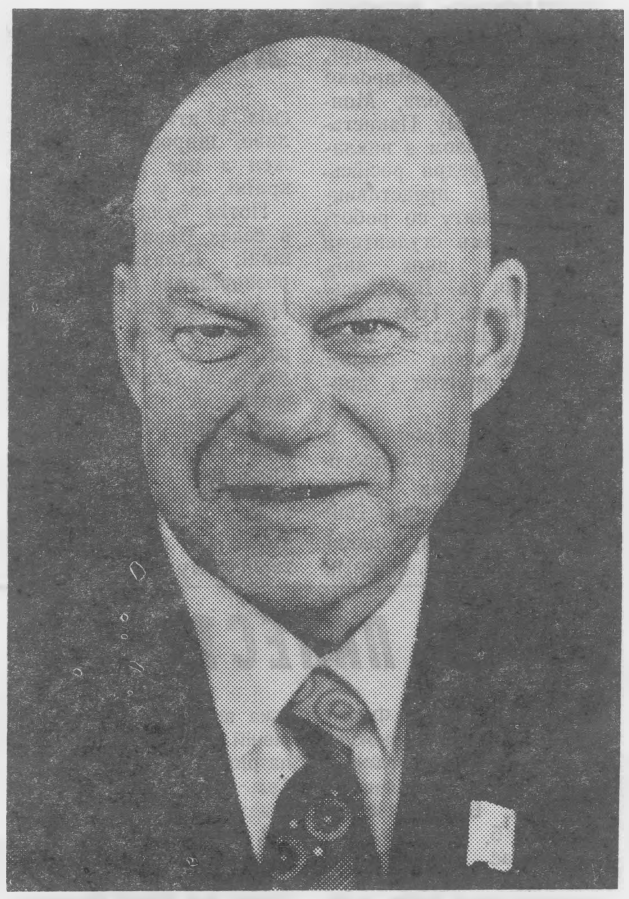

прийняв інститут, коли в ньому працювало лише чотири доктори і 109 кандидатів наук. Забігаючи трохи вперед, відзначу, що завдяки старанням ректорату нині в інституті трудиться 20 докторів і 286 кандидатів наук. Вони — золотий фонд вузу, його рушійна сила.

На початку публікації згадувалися ті перші мільйони карбованців, що їх виділив уряд країни для прирощування інституту. Вони поклали початок його генеральній забудові і перебудові. Минули роки. Нині на колишній західній околиці Вінниці вже виросло велике сучасне студентське містечко. Місто—сад! В порівнянні з 1976 роком втричі збільшилися площі навчальних корпусів, гуртожитків, житлових будинків, об'єктів соцкультпобуту. За дві останні п'ятирічки на будівництво містечка витрачено 25 мільйонів карбованців державних асигнувань. Вражаюча цифра. Скажу відверто: рідко який вуз може виставити такий показник.

ОРГАНІЗАТОР НАУКИ

ВСІ РОКИ свого ректорства Іван Васильович одержимо працював над удосконаленням структури науково-дослідних робіт, забезпечував максимальне використання інтелектуального потенціалу професорсько-викладацького складу студентів, аспірантів. Відтак, їх основна увага прикута сьогодні до розвитку фундаментальних і пошукових досліджень.

В цьому плані І. В. Кузьмін подає особистий, досить повчальний приклад. Він вважається родоначальником нового наукового напрямку, пов'язаного з розробкою математичних моделей і з впровадженням на їх основі автоматизованих робототехнічних систем самоконтролю, діагностики і управління. В його наукових працях, винаходах (а їх кількість досягла вже майже 500) отримано ряд нових результатів по статистичному аналізу і синтезу складних автоматизованих систем управління.

Професор розробив також математичні основи теорії потенціальних і реальних оцінок ефективності, якості і оптимальності складних систем. Ним обгрунтовано можливості сумісництва і автоматизації бортових і наземних систем в авіації і космонавтиці, про що у свій час досить докладно писав журнал «Советское радио».

До безперечних достоїнств Івана Васильовича слід віднести і те, що він зумів сформувати і виплекати наукову школу. Під його керівництвом (включаючи зрозуміло, харківські вузи), підготовлено близько ста кандидатів і понад 30 докторів наук.

Наділений талантом справжнього організатора науки, він домігся створення в інституті розгалуженої науково-дослідної частини, чотирьох спеціальних конструкторських бюро, галузевих лабораторій, потужного обчислювального центру, дослідного заводу — СКТБ «Модуль». Тоді ж організовано докторантуру, спецраду по захисту докторських дисертацій. А це ще одна сходинка вверх по шляху підготовки науково-педагогічних кадрів. Нині обсяг НДР досяг дванадцяти мільйонів карбованців, що в двадцять (!) разів більше проти 1976 року.

Широке поле наукових інтересів Кузьміна. Він вперше здійснив математичне і фізичне моделювання в процесі обробки інформації. Вагомий його внесок у розвиток радіолокації, в створення основ цільової комплексної програми з урахуванням потенціальних і реальних моделей ефективності, якості і оптимізації.

Перу професора належить п'ять підручників і навчальних посібників, для студентів ВТУЗів. А за один з них — «Основи теорії інформації і кодування» — удостоєний в 1981 році Державної премії УРСР.

Про інтенсивну науково-педагогічну діяльність доктора наук яскраво розповідають підсумкові дані його роботи на посаді завідуючого кафедрою АСУ. Беру на вибір одну з п'ятирічок: підготовлено двадцять аспірантів і претендентів на учену ступінь, видано три монографії і написано 21 методичний посібник, 52 друкованих праці, отримано 11 авторських свідоцтв, підготовлено лекційні курси з основ наукових досліджень і основ теорії складних систем. Кафедра виконала держбюджетні і госпдоговірні наукові дослідження на суму 850 тисяч карбованців, а їх економічний ефект склав 1 мільон 610 тисяч карбованців.

Саме таких масштабів НДР він вимагав і від інших кафедр та лабораторій.

Якось, відповідаючи на анкетне запитання: «Щоб добитися успіху, що повинен робити вчений в умовах науково-технічної революції?», Кузьмін написав: «Любити безмежно рідну Вітчизну. Любити людину, вміти робити їй добро. Вміти багато і ефективно трудитися в будь-яких, навіть у найважчих умовах».

Дійсно, працездатність професора дивовижна. Завдячуючи їй, він разом зі своїми колегами по ректорату, при підтримці парткому, деканів, завідуючих кафедрами зумів вивести інститут в число кращих, провідних вузів країни і республіки. А труд ректора за роки перебування його на цій посаді був відзначений орденами Трудового Червоного Прапора, Дружби народів і Почесною Грамотою Президії Верховної Ради УРСР. А всього він має 17 державних нагород, включаючи військові.

Досить широкий спектр громадської діяльності В. І. Кузьміна. Неодноразово обирався депутатом обласної і міської Рад, членом міського комітету партії, головою Вінницької регіональної ради наукового центру Академії наук республіки, членом бюро наукової ради з проблем кібернетики, членом правлінь Всесоюзного і Українського товариства «Знання», заступником голови регіональної ради ректорів... Обирався делегатом XXVII з'їзду Компартії України, є незмінним членом парткому інституту. І це далеко не повний перелік його громадських і партійних навантажень.

Однак вони не заважають знаходити час ще й для літературної творчості — пише вірші, оповідання. Його улюблені види спорту — плавання, лижі. Він рідко користується персональною службовою «Волгою» — залюбки ходить пішки, долаючи відстань від квартири до інституту порядку шести кілометрів. Повиростали діти: донька Ольга, син Андрій стали кандидатами наук, пішли по батьківській стежині.

— Залишаю кабінет ректора з почуттям виконаного обов'язку, хоча в період перебудови, життя висунуло чимало складних проблем, котрі потребують якнайшвидшого розв'язання, — підкреслив в одній із наших бесід Іван Васильович.

На його думку, в подальшу перебудову вузу варто закласти реалізацію ідеї спільної діяльності студентів і викладачів, їх тісного творчого співробітництва, формування захопленості в отриманні сталих знань. Студенти повинні брати участь в реальних процеесах життя і виробництва, мати широку освіченість і культуру, ідейну переконаність, вміти приймати оптимальні рішення в конкретних ситуаціях, мислити діалектично, нестандартно, навчитися по-новому думати, по-новому працювати. В цьому, резюмує він, суть перебудови.

НАСТУПНИК І. В. Кузьміна, якого незабаром буде обрано, прийме хорошу, міцну спадщину. Сформовано працьовитий трудовий колектив, є розвинута навчальна база, є умови для роботи викладачів, навчання студентів. Налагоджено їх побут.

За всім цим стоїть кожноденна праця людей, які останні тринадцять років трудилися під керівництвом професора Кузьміна, втілювали в життя його задуми, ініціативи, спільно і дружно працювали, виводячи вуз на передові рубежі науки і педагогіки, технічної творчості, підготовки кваліфікованих інженерних кадрів.

А їх щороку інститут випускає 1200...

Б. ДЬЯКОНОВ,
член Спілки журналістів СРСР.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Винницкого политехнического института. Адрес редакции: 286021, г. Винница, ул. Киевская, 4. Телефоны: 4-74-17, 2-68 (внутренний). Винницька обласна друкарня ЛКСМУ Вінницького політехнічного інституту, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 (внутрішній). Винница, Хмельницкое шоссе, 133. ВІО 03142 Зам. 2745. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 20 (347) П'ЯТНИЦЯ, 19 травня, 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

Гострі проблеми перебудови

НОТАТКИ ІЗ ЗУСТРІЧІ З ЗАСТУПНИКОМ МІНІСТРА ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ УРСР В. В. СОКОЛОМ

12 травня заступник міністра зустрівся в парткомі з керівним складом інституту. Його розмова присвячувалась деяким питанням перебудови вищої освіти і в першу чергу якості навчання, конкурентноспроможності інженерного диплома.

З переходом на самофінансування і госпрозрахунок, відзначив тов. Сокол, плани прийому формуватимуться переважно на основі госпдоговорів і, частково, держзамовлень. Таким чином, мають набрати особливої сили угоди на замовлення спеціалістів з боку підприємств. На жаль, цей механізм відпрацьований недостатньо. Оплата за спеціалістів відчисляється поки-що на рахунок міністерства і компенсується вузам шляхом технічного забезпечення.

Заступник міністра констатував, що заходи по перебудові на якість не дали належної віддачі, здебільшого, тому, що ми часто-густо боїмось рішучих кроків, боїмось відмовитись від традицій, які багато в чому вже пережили себе. Навчальні програми, як правило, підганяються під існуючий склад викладачів. Тим часом, життя постійно вимагає, а практика підказує, що чим менше студентів припадає на викладача, тим краща якість навчання. В ідеалі цей коефіцієнт повинен становити 1:8.

Отже, треба йти на скорочення надлишкових спеціальностей, віджилих форм, на зменшення кількості прийому.

Товариш Сокол стурбовано говорив, що нема у нас яскраво вираженої престижності знання. Студент, якому зменшили кількість лекційних занять і збільшили час на самопідготовку, не кинувся в науку, бібліотеку, в пошук. Чому так сталося?

Очевидно, й тому, що він у цьому не дуже зацікавлений. Яка, приміром, різниця між тим інженером, що скінчив вуз на трійки, і тим, що одержав червоного диплома?

По суті, ніякої. Виробнича практика ставить їх в одинакові умови. Слід піднімати авторитет знань.

Повчальний досвід народився в Севастопольському приладобудівному інституті. Тут розробили спіціальну шкалу престижності, згідно якої інженер з червоним дипломом має право на краще оплачувану роботу, на першочергове забезпечення житлом, дитячим садком і т. п.

Ця шкала уже почала працювати і дала помітні зрушення в якості навчання.

Нема сумніву, що паростки таких новинок треба прищеплювати в кожному вузі. Якщо ми самі не підемо на це, то життя змусить.

Характерний випадок трапився на радіотехнічному факультеті Київського університету. Підприємство, на яке було направлено 10 випускників цього факультету, прислало своїх експертів. Вони детально порозмовляли з випускниками і від 4 відмовились. Це був досить-таки холодний душ. При переході на повний госпрозрахунок можливі в майбутньому ще гостріші прецеденти. І наш обов'язок попередити, не допустити їх.

Заступник міністра в своїй бесіді зупинився також на проблемі переходу викладання всіх дисциплін українською мовою. Ігнорувати це питання ми не маємо права. Певна річ, для технічного вузу такий перехід пов'язаний з багатьма труднощами. Тут і специфіка технології, і відсутність належних словників, і багаторічний навик читання російською мовою

Питання повинна вирішувати рада вузу. Треба з'ясувати можливості викладачів, бажання студентів надати повне право переходу навіть окремим факультетам. Слід запровадити факультативи вивчення української мови, знайти для цього час в розкладі, запроваджувати вивчення історії України, національних традицій, культури. Іншими словами, не зволікати і не обходити гостроти проблеми, за яку не раз було гостро критиковано Мінвуз УРСР.

Багато уваги приділив заступник міністра питанням формування світогляду студентської молоді. Мусить і далі залишатись основоположним правило — кожен викладач є і буде найпершим вихователем студента. Не можна перекладати цього великого вантажу на плечі одних тільки кафедр суспільних дисциплін. Партком і ректорат повинні створити спеціальні групи по випрацюванню нових підходів до виховної роботи. Студент сьогодні багато вимагає і багато в чому має рацію. Зокрема, небезпідставні претензії до поліпшення його побуту, збільшення стипендій. Навіть профспілковий стаж студента не враховується, коли він приходить на виробництво.

Ці та багато інших причин зумовили народження неформальних об'єднань, до яких теж треба підходити не з міркою огульних заперечень, а з увагою, розумінням і належним тактом, щоб спрямовувати їхню діяльність у вірному напрямку, на користь виховання і навчального процесу.

Віднині, наголосив заступник міністра, багато вузів зняли з себе право розпоряджатись особистим часом студента. Навіть на сільськогосподарські роботи його планують залучати тільки на договірній основі. Вирішується питання про створення в республіці спеціальної студентської ради.

Заступник міністра В. В. Сокол відповів на багаточисельні запитання учасників зустрічі.

НАСТАЛА ЛІТНЯ, ЕКЗАМЕНАЦІЙНА

15 травня, згідно наказу ректора, в інституті розпочалася літня екзаменаційна сесія, яка триватиме до 2 липня.

Проходить сесія за графіком навчального процесу.

Встановлено поетапні строки ліквідації академічної заборгованості. До 5 липня її здають студенти других курсів всіх спеціальностей денної форми навчання, а також всіх курсів вечірнього і заочного факультетів; до 11 червня — курси всіх спеціальностей денної форми навчання, крім третього курсу ІБФ.

Другий етап ліквідації академічної заборгованості тризатиме з 24 по 30 серпня для всіх студентів всіх форм навчання.

В період літньої сесії читальні зали вузівської науково-технічної бібліотеки забезпечені достатньою кількістю учбової і довідкової літератури.

Порядок роботи НТБ встановлено такий: в робочі дні з 9 до 21 години, в суботу — з 9 до 18, у неділю — з 9 до 16 години.

Відбулися ради факультетів і засідання кафедр, на яких обговорено завдання колективів з питань підготовки і організованого проведення літньої екзаменаційної сесії.

І. СТЕНЯКІН,
заступник начальника учбового відділу інституту.

16 травня, вівторок

Практично у цей день в інституті на всіх факультетах розпочалася екзаменаційна сесія. В навчальному процесі — це дуже відповідальний етап. Тільки здавши всі заліки і екзамени, передбачені учбовою програмою, студент здобуває право на перехід на наступний курс. В протилежному разі—або ліквідація екзаменаційної заборгованості, або відрахування з вузу через неуспішність — (три двійки). Іншої альтернативи для перебування в інституті немає.

Тим-то і викликана заклопотаність більшості студентів: в коридорах рідко кого побачиш без діла. Юнаки і дівчата здебільшого тримають у руках конспекти, перечитують їх, взаємоконсультуються. В читальних залах науково-технічної бібліотеки з ранку до вечора повно відвідувачів. Позатихали гуртожитки. Сесія обумовила свій жорсткий розпорядок, свій напружений ритм. І все ж таки, як ідуть екзамени?

Саме у цей день, 16 травня, довелось бути присутнім в одній з груп машинобудівного факультету, де студенти-четвертокурсники складали екзамен з «Організації планування і управління підприємством». Конкретно-група ІТМ-85 екзамен в ній приймала старший викладач Т. С. Школьникова, яка, до речі, на протязі навчального року читала цей курс.

В аудиторію зайшов тоді, коли Вадим Скляр був готовий до відповідей на питання поставлені в екзаменаційному білеті. Вони стосувалися рішень XXVII з'їзду з проблем розвитку науки і техніки на сучасному етапі, організації їх роботи.

На перше питання студент відповідав в основному правильно, але йому бракувало системності викладу. Зате на друге і третє — з знанням справи. Як не кажіть, а майбутній п'ятикурсник — без п'яти хвилин інженер.

Щоб переконатися в міцності знань В. Скляра, Тамара Степанівна задала додаткове питання «Що таке життєвий цикл нової техніки?». Відповівши на нього, Вадим отримав заслужену четвірку.

А ось Михайлу Зубчуку випало відповідати на одне з актуальних питань нашого сьогодення— про програмі установки КПРС в галузі підвищення добробуту, поліпшення умов праці і життя народу. Слід відзначити, що стдент реалістично оцінює ситуацію, що склалася нині в країні, особливо з продовольством, товарами широкого вжитку, бачить шляхи подолання дефіциту, оздоровлення аграрного сектору. Грунтовною була його розповідь про підсистеми технічної підготовки виробництва і про методи нормування праці ІТП та службовців. Оцінка — «п'ять».

До нього аналогічну оцінку отримали С. Борячук і А. Прачук. Однак не обійшлося у цій групі і без слабких, малоаргументованих відповідей, дуже слабких знань: трьом студентам виставлено «задовільно», а В. Мужичуку — «двійку».

Як повідомив декан ФОТ професор Ю. С. Данилюк, 16 травня екзамени пройшли в шести академічних групах.

Д. БОРИСОВ,

АКТИВНО, ПО-ДІЛОВОМУ

ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛІ

До звітно-виборної комсомольської конференції нашого факультету ніхто з членів ВЛКСМ не залишився байдужим. Хоч і обрано було в групах 150 делегатів і майже всі до одного вони прибули в актовий зал, однак присутніх на конференції виявилося більше двохсот. Чимало рядових комсомольців виявили бажання взяти участь у факультетському форумі.

Змістовною була доповідь секретаря комітету В. Богачука. Відзначивши певні досягнення комсомольської організації в навчально-виховному процесі, а саме те, що серед факультетів вузу енргофак за підсумками минулого року вийшов на перше місце, доповідач перейшов до критичного аналізу роботи комітету і організації в цілому.

Зокрема, вказано було, що багато комсомольців не займають авангардної ролі в навчанні і громадському житті факультету, не йдуть на рівні з відмінниками, такими, як В. Цимбал, А. Видмиш, В. Скачков, П. Ситник, Т. Кравець, В. Отрошко, що являють собою приклад сумлінного і відповідального ставлення до навчання, виконання спілчанських обов'язків.

Комсомольці багатьох груп не працюють так, як 1-ЕСС-86, де комсоргом Н. Панасюк, і 2-ЕС-86, котрі забезпечують високу успішність, порядок і дисципліну, активно та ініціативно ведуть внутріспілкову роботу.

Чимало недоліків, вказувалося у доповіді, допускала за звітний період комсомольська організація першого курсу (секретар А. Данилюк). Тут рідко збираються збори, а якщо такі й відбуваються, то на них не обговорюються актуальні питання комсомольського життя. Особливо тривожний стан склався в групі 2-ЕПП-88 (колишній комсорг Е. Куролан).

Гострій критиці було піддано діяльність студради, його голови В. Руслякова, зокрема, за слабке керівництво соцзмаганням за здоровий побут, чистоту і порядок в гуртожитку.

Багато критичних зауважень на адресу факультетського комітету було висловлено у виступах делегатів і запрошених осіб. Так, П. Федорчук вказав на незадовільно поставлену на випускових кафедрах науково-дослідну роботу студентів. Вони мало залучають майбутніх інженерів-енергетиків до участі в госпдоговірних темах, а комітет не тримає ситуацію під контролем.

Член ВЛКСМ В. Отрошко, п'ятикурсник, свій виступ присвятив питанням якості навчання. Побувавши на переддипломній практиці, яку він проходив на Хмельницькій АЕС, промовець на собі відчув серйозні прогалини в професійній підготовці. Віктор закликав комсомольців наполегливо оволодівати навчальною програмою, ретельно готувати себе до практичної роботи на підприємствах і в організаціях енергетичної галузі.

На конференції звітували і члени факультетського комітету. Приміром, В. Нагорний розповів про інтернаціональне виховання в нашій комсомольській організації, П. Ситник — про навчально-виховну роботу, В. Дверницький — про стан оргмасової роботи.

Змістовним був виступ заступника секретаря партбюро факультету В. І. Арапової, яка поставила конкретні завдання по поліпшенню роботи комітету, бюро курсів і групкомсоргів.

Загалом звітно-виборна комсомольська конференція показала зрослу активність членів молодіжної комуністичної спілки, їх зацікавленість в підвищенні ролі комсомольських виборних органів в житті факультету.

Обрано новий склад комітету. Секретарем вдруге обраний В. Богачук.

В. СОЛОВЕЙ,
член ВЛКСМ, делегат конференції.

Об'єкти третього семестру

Штабом студентських будівельних загонів нашого інституту сформовано бойові підрозділи на період наступного літа. Їх нинішнього року буде сорок. Перший у складі 15 бійців вилетів на відбудову зруйнованого землетрусом селища Мусаелян, що розташоване у Вірменії між Спітаком і Ленінаканом. Очолили його бойові студзагонівці з енергетичного факультету Василь Захаров і Андрій Видмиш. 15 червня на зміну йому вилетить ще одна група під керівництвом Валерія Прищепова і Олександра Тарасюка з інженерно-будівельного факультету.

Знову відправиться загін з 25 бійців до братньої Польщі. Керуватиме ним доцент з інженерно-будівельного Євген Олександрович Вишневський. Строк перебування на об'єктах міста Кельце з 1 по 27 липня.

Два загони — один з радіотехнічного факультету (командир Віктор Скрипник, комісар Володимир Тіняков), а другий з факультету обчислювальної техніки (командир Леонід Головатюк, комісар Сергій Овдієнко) — поїдуть на все літо в Тюменську область.

О. ПЛАКИДЮК,
начальник штабу студентських будівельних загонів.

Зустріч на машинобудівному

Вже традиційними стали зустрічі з цікавими людьми міста, які проводяться в рамках лекторію, організованого на машинобудівному факультеті Студенти проявляють інтерес до проблем політичної реформи, ідеологічної боротьби, морального виховання, формування сім'ї.

Гостями факультету вже були працівники міськкому партії, головний редактор обласного радіо Д. Г. Педорук, науковці з медичного інституту А. А. Чеснокова, В. Р. Сандацян.

А нещодавно відбулася зустріч з учасником визволення Вінниці, літератором Іваном Безуглим, автором книг «Таємниці Вервольфу», «Полювання на озброєнного вовка». Розмова йшла про подвиги чекістів Вінниччини в роки Вітчизняної війни, про партизанський рух на Поділлі. Було показано документальний фільм. І. О. Безуглий розповів про важкі воєнні роки, про подвиги партизан на землі Вінниччини.

Порушено ряд питань, зв'язаних з життям сучасної молоді. Іван Оксентійович особливо наголошував на більш активній участі студенства в громадському житті, політичних процесах країни.

В урочистій обстановці студенти, викладачі факультету привітали ветеранів війни з святом Перемоги. Було зачитано наказ по інституту, вручені квіти ветеранам війни. А потім у клубі-кафе «Зодіак» відбувся вечір.

А. ЯРОВИЙ,
заступник секретаря партбюро МФБ.

Хто кращий лектор?

Факультет громадських професій, партбюро кафедри суспільних наук провели конкурс на кращого студента-лектора нашого інституту. Мета конкурсу — виявити серед студентської молоді найбільш схильних до пропагандистської роботи, щоб у наступному готувати з них кваліфікованих лекторів Товариства «Знання».

Талановитих і здібних виявилось багато. В фіналі взяли участь двадцять два студенти. Більшість виступила з цікавими лекціями в яких порушувалися актуальні питання політичної, економічної, соціальної і духовної сфер нашого життя. Особливо сподобались членам журі лекції студентки групи 3 ЕОМ-85 Наталії Дубинської («Механізм гальмування і шляхи його подолання») та студента групи 4 РК-86 Михайла Присяжного («Ісус Христос — міф чи реальність»). Обоє вони й розділили перше місце в конкурсі.

Цікавими були виступи Сергія Шевчука (група 1 ЕС-87) та Руслана Барабаша (група 1 РТ-86), яким присуджено другі місця.

Приємний сюрприз — лекція палестинця Срейжа Хусейна (група 1 ПЦБ-87), який переконливо й емоціонально викладав проблеми Палестини і її багатостраждального народу. Це третє місце в конкурсі. Ще два третіх місця присуджено Оксані Косюк (група 5 ЕОМ-87) та Леоніду Сулейманову (група 4 РК-87). Відзначено також лекції А. Василишина, А. Ракитянської, М. Озеранського, Є. Харнак. Журі прийняло рішення атестувати всіх переможців конкурсу лекторами Товариства «Знання» і з цією пропозицією звернутись в бюро міської організації Товариства.

Конкурс з'ясував, що у нас є великий, талановитий резерв, здатний переконливо пропагувати ідеї перебудови, революційного оновлення суспільства. Успіх конкурсу зумовлений довгою, копіткою роботою викладачів кафедр суспільних наук і, зокрема, Л. Ігнатова, Р. Урлапової, Є. Румеліді, Р. Сокирянської, М. Андреєвої, В. Скалянчука та інших. На жаль, цією справою покищо зайняті тільки суспільствознавці, а треба було б, щоб до неї широко залучались також викладачі загальнонаукових і профілюючих кафедр, серед яких теж чимало хороших лекторів.

О. КОЛОС,
кандидат філософських наук, секретар партбюро кафедр суспільних нук.

ЗАТВЕРДЖЕНО НАКАЗОМ МІНВУЗУ СРСР ВІД 12 ЧЕРВНЯ 1987 р. № 418.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК ОБРАННЯ РЕКТОРІВ ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ СРСР

1. Вибори ректорів вищих учбових закладів проводяться з метою добору керівника, здатного забезпечити докорінне покращення якості підготовки спеціалістів, їх ідейно-політичне виховання, розвиток наукових досліджень, зміцнення матеріально-технічної бази вузу, ефективно вирішувати питання перебудови вищої освіти, сторювати в колективі обстановку високої вимогливості і принциповості на основі широкої гласності, демократії і самоврядування

2. Ректори обираються на розширеному засіданні вченої ради вищого навчального закладу таємним голосуванням з числа висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, як правило, професорів і докторів наук, що мають досвід педагогічної, наукової і організаторської роботи. Їх повинна відзначати висока професійність, компетентність, розвинуті організаційні здібності, високі політичні і моральні якості, активна громадянська позиція.

3. До складу розширеної вченої ради вузу входять члени вченої ради вузу, парткому, декани факультетів, завідуючі кафедрами, які не є членами ради вузу, представники профспілкової і комсомольської організацій співробітників та студентів. При цьому студенти повинні складати до третини складу розширеної вченої ради.

Перелік учасників засідання вченої ради затверджується спільним рішенням ректорату, партійного, профспілкових комітетів і комітету ВЛКСМ вузу.

4. Вчена рада вузу за два тижні до проведення виборів повідомляє про дату розширеного засідання вченої ради. На цьому засіданні проводиться висування кандидатур на посаду ректора. Рішення приймається відкритим голосуванням простою більшістю і оформляється протоколом.

5. Перелік кандидатур із вказаними посадою та місцем роботи, вченого ступеня і звання вирішується у вузі за 10 днів до виборів.

6. На засіданні вченої ради вузу по виборах ректора спочатку проводиться обговорення кандидатур. Рішення про відвід і затвердження списку для таємного голосування приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів. Всі кандидатури вносяться в один бюлетень для таємного голосування.

Згода або незгода з кандидатурою висловлюється залишенням або викресленням в бюлетені відповідних прізвищ.

Для підрахування голосів розширена вчена рада до початку таємного голосування обирає відкритим голосуванням лічильну комісію із складу тих, хто бере участь у виборах, — не менше 5 чоловік.

Лічильна комісія оголошує результати голосування по кожній кандидатурі. Протокол лічильної комісії затверджується розширеною вченою радою відкритим голосуванням.

7. Рішення розширеної вченої ради дійсне, якщо в голосуванні взяло участь не менше двох третин його списочного складу. Обраним вважається кандидат, який отримав більшість, але не менше половини голосів, які брали участь у голосуванні. Якщо жоден із кандидатів у першому турі не отримав достатньої більшості голосів, проводиться другий тур виборів.

В бюлетні другого туру вносять кандидатури, які мали не менше третини голосів у першому турі. Обраним вважається кандидат, який отримав більшість, але не менше половини голосів присутніх членів розширеної вченої ради. При поділі голосів порівну проводиться повторне голосування на тому ж засіданні.

Якщо жоден із кандидатів не отримав необхідної більшості голосів або кандидатура, обрана розширеною вченою радою, не затверджується вищими органами, проводяться нові вибори. Про мотиви прийнятого рішення інформується розширена вчена рада вузу. У цих випадках міністерство (відомство) за підлеглістю вузу покладає обов'язки ректора на період до одного року на одного з проректорів з навчальної або наукової роботи. Повторні вибори проводяться у відповідності з цим Положенням.

8. Рішення розширеної ради про вибори ректора повідомляється в міністерство (відомство) за підлеглістю вузу.

Призначення на посаду ректора проводиться наказом міністерства (відомства) у ведені якого знаходиться вуз, після рішення колегії Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР.

9. Ректор періодично після закінчення п'яти років роботи звітує на розширеному засіданні вченої ради вузу про свою діяльність. Рада таємним голосуванням приймає рішення про продовження його роботи на наступний п'ятирічний строк. Інформація про звіт ректора направляється в органи керування вузами і Мінвузу СРСР.

При негативному рішенні розширеної вченої ради питання про дальше перебування на посаді ректора вирішується за представленням міністерства (відомства) за підлеглістю вузу колегією міністерства вищої і середньої спеціальної світи СРСР.

В умовах гласності

Керуючись Положенням про вибори ректора у вищому учбовому закладі, 15, 16, 17 травня в інституті проходили збори трудових колективів факультетів, кафедр і підрозділів по висуненню кандидатур на цю посаду.

В числі перших кандидатур відкритим голосуванням обрані: від колективів інженерно-будівельного факультету, факультету автоматики і мікроелектроніки — декан ФАМу доцент **Васюра А. С.**; науково-дослідної лабораторії технічної електродинаміки і електромагнітної сумісності — начальник цієї лабораторії доцент **Гейвандов Л. Н.**; факультету обчислювальної техніки — декан цього факультету професор **Данилюк Ю. С.**; інженерно - будівельного факультету — декан цього факультету, доктор технічних наук, професор **Друкований М. Ф.**; адміністративно - управлінського персоналу, факультету обчислювальної техніки і обчислювального центру — проректор по міжнародних зв'язках, доцент **Іванов М. Є.**; енергетичного факультету — проректор по навчальній роботі, доктор технічних наук, професор **Карпов Ю. А.**; адміністративно - управлінського персоналу — доцент **Мельник І. Г.**, завідуючий кафедрою фізики; факультету обчислювальної техніки, адміністративно - управлінського персоналу, СКТБ «Модуль» і «Спекл» — директор навчально - методичного кабінету по вищій освіті Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, доктор технічних наук, професор **Мокін Б. І.**; факультету автоматики і мікроелектроніки — завідуючий кафедрою мікроелектроніки, доктор технічних наук, професор **Осадчук В. С.**; інженерно-будівельного факультету — проректор по навчальній роботі, професор **Свердлов В. Д.**; СКТБ «Модуль» — директор цього бюро, доктор технічних наук, професор **Стахов О. П.**; обчислювального центру, СКТБ «Спекл» — проректор по науковій роботі, доктор технічних наук **Ткаченко С. И.**

Поповнення наукових кадрів

Нинішнього року ряди докторів наук в нашому інституті поповнились такими іменами: Ткаченко Станіслав Йосипович (кафедра ЕС), Литвинов Михайло Леонідович (АСУ), Байда Микола Прокопович (АСУ), Корчинський Григорій Антонович (кафедра конструкційних матеріалів і хімії).

Докторську дисертацію нинішнього року захистив Іван Семенович Ткаченко з кафедри вищої математики.

За чотири місяці року істотно зросла шеренга кандидатів наук. Товариші і колеги щиро поздоровили з успішним захистом В. О. Райниша і В. Д. Покраса (кафедра опору матеріалів), О. В. Корчемного (АСУ), С. П. Кононова (РТУ), Д. Є. Едемського (АІВТ), В. М. Бабія (кафедра політекономії), М. О. Головатюка (ЕС), В. В. Замчевського (СКТБ «Модуль»), О. В. Терещенка (МРВ), В. В. Біліченка (ААГ), В. В. Кришинецького (ААГ) В. М. Лагутіна (ЕС).

Щиро вітаємо нове наукове поповнення і бажаємо йому дальшого творчого зростання.

А. ЦІСАР,
завідуюча відділом аспірантури.

ОГОЛОШЕННЯ

Вінницький політехнічний інститут оголошує прийом в докторантуру з таких наукових напрямів: обчислювальні машини, комплекси, системи і мережі; застосування обчислювальної техніки, математичних методів і математичного моделювання в наукових дослідженнях.

В докторантуру приймаються кандидати наук віком до 40 років, які мають наукові досягнення в обраній галузі. Строк підготовки в докторантурі 3 роки. Особи, які поступають в докторантуру, подають на ім'я ректора: заяву, особистий лист по обліку кадрів і автобіографію; розгорнутий план докторської дисертації; список опублікованих праць, винаходів і звітів з науково-дослідних робіт; характеристику-рекомендацію з місця роботи.

ВІДДІЛ АСПІРАНТУРИ.

ДЛЯ СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ.

На кафедрі НГ і МГ є навчальний посібник «Оптоелектронна схемотехніка».

Цей посібник рекомендується для студентів і аспірантів всіх спеціальностей радіоелектронного і обчислювального профілю.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 03154. Зам. 2829. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 22 (349) П'ЯТНИЦЯ, 2 червня 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

КОМУ БУТИ РЕКТОРОМ?

29 ТРАВНЯ ЗАТВЕРДЖЕНО СКЛАД РОЗШИРЕНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ ПО ВИБОРАХ НОВОГО РЕКТОРА. ВСЬОГО ОБРАНО 221 ЧОЛОВІКА. В ТОМУ ЧИСЛІ: ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ 111 ЧОЛОВІК, СПІВРОБІТНИКІВ — 44, СТУДЕНТІВ — 66. ВИБОРИ РЕКТОРА — 7 ЧЕРВНЯ.

ДО ВСЕСОЮЗНОГО ФОРУМУ СТУДЕНТІВ

7—11 квітня в Москві у Вищій комсомольській школі працював підготовчий комітет Всесоюзного студентського форуму. Схвалено положення про підготовчий комітет, розглянуто і затверджено порядок виборів делегатів, основні елементи робочої програми, положення про прес-центр і план його роботи. Публікуємо

ЗВЕРНЕННЯ ПІДГОТОВЧОГО КОМІТЕТУ

Ми дуже різні люди — ті, хто зібрався в підготовчому комітеті: студенти і дипломовані спеціалісти, неформали і комсомольці, профспілкові активісти, учні технікумів. Навряд чи застосуєш до нас збиту фразу про повну єдність рядів.

Студентський форум — реальна можливість оголити багато проблем вузівської молоді, невирішених сьогодні.

Форум — можливість випрацювати і передати пакети наших пропозицій міністерствам і відомствам, ставлення яких до студента не влаштовує нас.

Форум — визначення програми студентських дій на підтримку перебудови, наша надія на зміни.

Ми розуміємо, що беремось за дуже серйозну справу. Ми розміємо, що успіх справи — в опорі на найширші маси студентів, на особисту зацікавленість кожного студента.

Обов'язок усіх, хто відчуває свою причетність до студентського руху, захистити його від небезпеки стати заформалізованим, обюрокраченим, забезпечити по-справжньому демократичний процес висунення кандидатів на форум.

Чи потрібна нам єдина студентська організація? Якщо потрібна — то яка? Остаточна відповідь — за форумом, за всіма нами. Ми твердо переконані в одному: студентська політика повинна визначатися за участю більшості студентів!

Якщо ви хочете одержати якісну вищу освіту, вирішувати свої проблеми, відчувати себе реальною силою в сьогоднішній політичній боротьбі, якщо ви втомились від громадської бездіяльності, якщо ви здатні думати, діяти, боротись — включайтесь в роботу по підготовці Всесоюзного студентського форуму.

Адреса підготовчої комісії: 103982, м. Москва, вул. Хмельницького, 3/13, ЦК ВЛКСМ, студентський відділ. Форум.

ПІДПИСАНО УГОДУ

В середині травня в Кельце (ПНР) побувала делегація нашого інституту в складі секретаря комітету комсомолу Олександра Янченка, секретаря комітету комсомолу енергофаку Володимира Богачука, доцента інженерно-будівельного факультету Євгена Олександровича Вишневського і директора центру науково-технічної творчості молоді..

Делегація вивчала систему організації і роботи підприємства «Студенсервіс», його організаційні, економічні і науково-технічні взаємовідносини з Варшавським управлінням, організаціями і Свентокшицькою вищою політехнічною школою. З «Студент - сервісом» підписана двостороння угода на три роки.

Намічені шляхи співробітництва і основна номеклатура розробок, в яких зацікавлені обидві сторони. Вивчені особливості роботи будзагону Свентокшицької вищої політехнічної школи у Вінницькому трамвайно-тролейбусному управлінні, щоб своєчасно через центр НТТМ спроектувати об'єкт (піскосушарню) в ТТУ. Проведено обмін досвідом роботи центру НТТМ ВПІ з підприємством «Студент-сервіс».

Делегація ознайомилась з технічним оснащенням і механізмами шляхово-будівельного управління м. Кельце з метою впровадження в їх виробництво тротуарно-заготівельної машини.

В. КОСТИЛЬОВ, директор центру НТТМ.

Новий посібник

Навчально - методичний кабінет з вищої освіти Мінвузу УРСР випустив у світ новий посібник «Високопродуктивні перетворювачі інформації на основі надлишкових систем зчислення». В ньому розглядаються питання створення самокоректуючих аналогоцифрових і цифро - аналогових перетворювачів на основі надлишкових систем зчислення. Викладено шляхи поліпшення метрологічних характеристик АУП і ЦАП. Наводяться параметри високочастотних вітчизняних і зарубіжних перетворювачів інформації, аналізуються принципи їхньої будови.

Посібник адресується студентам спеціальностей «Перетворювачі інформації», «Аналогові і гібридні обчислювальні машини», «Схемотехніка ЕОМ», «Прикладна теорія цифрових автоматів», а також спеціалістам в галузі розробки і застосування високопродуктивних перетворювачів інформації.

Посібник створила група вчених нашого інституту: — професор О. П. Стахов, кандидати технічних наук О. Д. Азаров, В. П. Марценюк, В. І. Мойсеєв, В. Я. Стейскал.

ЙДЕ ЛІТНЯ СЕСІЯ

ТОН ЗАДАЮТЬ ВІДМІННИКИ

В один з останніх днів мені довелось приймати екзамен в групі 4АТ-86 з курсу «Електромагнітні і електромашинні влаштування автоматики». Третьокурсникам читав лекції по цій важливій навчальній дисципліні увесь рік, приймав заліки, курсові роботи, довелося керувати лабораторними заняттями.

Тому, як викладач і як декан, групу знаю добре. Загальна характеристика її така: цей низовий студентський колектив — працездатний, згуртований і дисциплінований. Один з кращих на курсі і факультеті. Стабільно вчиться на «4» і «5». Жодного невстигаючого. Забігаючи трохи наперед, скажу, що група і на згаданому вище екзамені підтвердила цю характеристику. Десять юнаків і дівчат отримали п'ятірки і четвірки, троє — задовільно. Тверді знання з предмету показав «трикутник»: староста В. Дерев'янко, комсорг І. Карач і профорг В. Богданюк. Вони виявили чітке розуміння фундаментальних основ предмету, відмінностей, улаштувань, які вивчалися протягом навчального року, методів їх практичного застосування, перспективи розвитку автоматики в різних галузях народного господарства.

Активісти екзаменувалися в числі перших, вони і задавали тон всій групі Як кажуть, подали наочний особистий приклад. Думається, що це одна з передумов хорошої успішності всієї групи.

І все ж, викликають досаду трійки. Не обійшлися без них. Приміром С. Хижняк не до кінця засвоїв елементи системи синхронних зв'язків. Слабо відповідала Н. Нікульшина на запитання про застосування асихронних двигунів, а В Туманін не розібрався досконально в принципах дії синхронних редукторних двигунів. «Задовільно» — іншої оцінки я не міг їм виставити.

Майбутні інженери в галузі автоматики, очевидно, забули, що знання курсу «Електромагнітні і електромашинні влаштування автоматики» — це стрижень їх професійної кваліфікації. Адже жоден виробничий, технологічний процес, жодне наукове дослідження не обходяться без використання електромагнітних елементів, а також електромагнітних улаштувань які, до речі, мають найширше застосування в космічній, авіаційній і побутовій техніці, медицині, радіо-відеоапаратурі і т. д.

Гадаю, що студентам інших груп варто завжди пам'ятати пріоритетність цієї навчальної дисципліни. Бо ж «трієчні» знання, то найперша ознака посередності спеціаліста.

А. ВАСЮРА, доцент, декан ФАМу.

На нинішній сесії завершальний екзамен з предмету «Промислова електроніка» здають третьокурсники енергофаку.

НА ЗНІМКУ: старший викладач, кандидат технічних наук Валерій Іванович Родинков приймає екзамен у студентки групи 2 ЕС-86 Інни Івашкевич.

Кожен третій–не екзаменується

І це дійсно так. В групі 4 РТ-85 з п'ятнадцяти студентів четверо не допущені до екзамену з радіоприймальних пристроїв. Для четверокурсників такий процент невстигаючих — недопустимий. Мириться з тим, що С. Заїка, М. Зеленюк, І. Кучерук, Л. Соляр своєчасно не склали заліків, не здали в зазначений строк курсових, деканату не можна. Прови вищеназваних прізвищ з'явилась помітка «не допущений».

Цей факт, з нашого погляду, заслуговує принципового обговорення на комсомольських або профспілкових зборах.

Екзамен з курсу радіоприймальних пристроїв (провідна дисципліна на РТФ) приймали доцент С О. Курков та його асистент О. М. Мацюк. Екзаменатори створили, прямо скажемо, обстановку доброзичливості й уваги. З кожним студентом велась спокійна, грунтовна співбесіда.

Ось, наприклад, С. Дашко зі знанням справи розповів про розрахунок автоматичного регулювання підсилення, особливості АРП приймачів і імпульсних сигналів, про вимоги до смуги пропускання, а потім на прохання викладача прокоментував схему радіоприймального улаштування. Оцінка — чотири.

Сергію Муржаку випав білет № 16. Відповідаючи на друге його запитання, студент допустив помилку, але в основному виявив добрі знання і отримав відповідну оцінку.

В числі перших вийшов на п'ятірку О. Мазур. Йому випало розповісти про побудову системи автоматичного регулювання підсилення приймачів безперервних сигналів, про інерційність, показати вміння читати схеми.

П'ЯТЕ КОЛЕСО ДО ВОЗА?

Випадково дізнався, що нинішнього року один наш студент Євген Завальнюк буде захищати дипломний проект англійською мовою.

— А хто ж прийматиме цей захист? В державній комісії багато знавців англійської?

Той, хто повідомив цю новину, мало що міг додати до неї. І тоді ми подзвонили на кафедру іноземних мов.

— Чи часто в нас бувають такі захисти?

— Часто — не часто, але бувають, — відповіла зав. кафедрою Марія Луківна Осадчук.

Виявилось, що за її пам'яті (а вона на кафедрі з 1966 року) десятьох студентів для захисту іноземною підготувала І. В. Приймачук, п'ятьох — В. М. Лебенок, одного — Л. Я. Тараканова, двох — сама Марія Луківна. Отже, негусто. Кожен такий захист, це, по суті, неординарна подія, маленьке диво, спектакль, на який добряче треба пошукати і глядачів і слухачів. Річ у тому, що навіть серед професорів і доцентів у нас іноземною володіють одиниці. Іншими словами, знання іноземних мов у Вінницькому політехнічному — на рівні великої вбогості, або, якщо говорити м'ягше, то на рівні гострого дефіциту

Втім, нічого дивного: як дбаєш, так і маєш.

Завітайте на нашу кафедру іноземних мов і ви зразу побачите рівень цього дбання. Бідна Попелюшка жила в кращих умовах, ніж живе ця кафедра, на якій, до речі, переважна більшість жінок. Весь без винятку студентський контингент проходить через аудиторії кафедри, а тут у вікнах немає навіть кватирок, духота і тіснота, бракує повітря, постійна півтемрява висить в холодних коридорах, на перший, затінений з усіх боків, поверх майже не проникає денне світло.

(Закінчення на 2-й стор.).

ЗАМІСТЬ ПЕРЕБУДОВИ— ПАПЕРОВЕ КРЮЧКОТВОРСТВО

В процесі перебудови в країні стверджується стиль самостійної творчої праці. Скорочуються ланки бюрократичного апарату управління. В практику роботи входить безпосередня діяльність в масах, тобто, там, де здійснюються реальні справи. Працівник управлінської сфери мислиться нині як такий, що постійно живе турботами колективу, допомагає йому розвязувати назрілі проблеми, несе повну і пряму відповідальність за стан справ на дорученій ділянці. Бо його праця оцінюється тепер кінцевими результатами роботи низового колективу. Це, як відомо, вимога ідей перебудови.

Але, на жаль, цього не скажеш про верхній ешелон колективу нашого інституту. Тут не помічається істотних змін на краще. До такого висновку я дійшов, розмовляючи недавно з завідуючим навчально-методичним кабінетом З. Я. Грозним, який перевіряв виконання планових заходів кафедри МРВ з методичної роботи за другий семестр нинішнього навчального року.

Особисто я проти таких перевірок, оскільки вони не справляють впливу на поліпшення методичної роботи, нічого не дають для перебудови процесу навчання, підміняють зав кафедрами, підривають авторитет деканатів факультетів, обов'язок яких здійснювати компетентний контроль за методичною діяльністю підлеглих кафедр. Скажу так: методкабінету не під силу вникнути в особливості методики викладання на кожній кафедрі.

На мою думку, методкабінету краще було б зайнятися організацією семінарів по обміну досвідом покращення методики, запросивши для цього кращих доповідачів із інших вузів. То була б корисна і доцільна робота. Її можуть забезпечити частково факультетські методичі ради, а краще щоб нею зайнялися предметно споріднені кафедри на республіканському чи союзному рівні.

Або взяти «директиву» проректора М. М. Шкодіна про впровадження звітності, яка вміщує десять розділів по обліку навчальної і науково-методичної роботи кожного викладача.

Постає законне запитання: навіщо тоді індивідуальні плани, які складаються щорічно? Адже вони охоплюють п'ятирічний період роботи викладача, в них є всі дані про її виконання. Ось і виникає паперове крючкотворство, за яким немає часу займатися корисною конкретною справою.

Плодять ці і аналогічні їм папери, форми, різні рекомендації особи, які, м'яко кажучи, не відають, для чого потрібні такі форми, що вони дадуть і кому вони потрібні. Швидше за все для того, щоб потім організувати ще одну перевірку, як вони оформляються і чи своєчасно заповнюються. Тому і приходять викладачі в головну групу народного контролю зі скаргами на ці, чистої проби бюрократичні, «винаходи»

І ще один подібний приклад. Як відомо, у вузі створено відділ технічних засобів навчання. Так ось працівники ВТЗН щомісячно вимагають від кожного викладача заповнення форми з 18-ти граф. Вона абсолютно нічого не дає поліпшенню процесу навчання, представляє мертву статистику про використання наявних, в більшості своїй, морально-застарілих технічних засобів.

Вважаю, що названі мною підрозділи варто примусити працювати на кафедри, а не утримувати їх в якості обліковців якоїсь ревізійної надбудови.

В. ДЕМЕШКО,
голова ГГНК.

ЛЕКЦІЯ ПРО ГОЛОД

24 травня в актовому залі інституту відбулася лекція професора педінституту І. Г. Шульги про голод на Україні в 1932 — 33 рр. Причиною голоду була кампанія по колективізації і розкуркуленню, що проводилась жорстокими репресивними методами.

За даними ДПУ у Вінницькій області того року померло 500 тис. чоловік. Смерть косила всіх підряд: дітей, дорослих, українців, євреїв, поляків...

Не можна слухати без хвилювання листа учня 7 класу Свергуна з с. Сальника Калинівського району голові колгоспу: «Кузьма Петрович! Тиждень, як помер від голоду батько. Мати лежить хвора і вся пухла. Окрім мене, залишилось ще троє дітей. Вони попухли. На мою долю випало бути головою двору. Допоможіть, чим можете. У нас сьогодні на вечерю не залишилося й буряків. Рятуйте маму, дітей. Ми вступимо в колгосп і я буду так з мамою працювати, щоб забезпечити цих малих дітей хлібом. Не відмовте, Кузьма Петрович. Невже я 7 років вчився, щоб померти голодною смертю?».

Професор відповів на численні питання присутніх

І. МАЛИГІН,
інженер.

П'ЯТЕ КОЛЕСО ДО ВОЗА?

(Початок на 1-й стор.).

Жоден з підрозділів інституту не жде з таким нетерпінням благословенних днів осені, як жде його кафедра іноземних мов — буде переселятися в нове приміщення факультет енергетики і, може, її переведуть поверхом вище, може, хоч трохи полегшає. На кафедрі говорять про це з тихою надією в очах, не дуже вірячи, що таке нарешті станеться.

—Нас вважають п'ятим колесом до воза, — сумно всміхається Марія Луківна. — Загляньте лишень у лінгафонні кабінети. Таке усе старе, таке зношене, що на ньому вже й працювати не можна, а ми пробуємо й пробуємо його латати...

Невеселі діла. Вважаючи іноземну дисципліною другорядною відповідно ставляться до неї й декани: тих, що вивчали в школі німецьку й французьку, змушують переходити на англійську, як більш практичну і популярну. В результаті — одні збитки: забув ту, що вчив, і не вивчив тієї, на яку змусили перейти.

За принципом шагреневої шкіри катастрофічно скорочується час на вивчення іноземних мов. Було на першому курсі чотири години щотижня, тепер — дві. Через рік (диво дивне!) уже припиняється вивчення мов зразу після другого курсу. Щоб швидше забув їх студент, чи що?

Можна поспівчувати й оплаті наших мовників. Молодий викладач при повному завантаженні одержує 125 карбованців, а той, хто навіть з 25-річним стажем, вище 160-ти все одно «не скочить». З оплатою, правда, є надія на уряд — обіцяють підняти. А як бути з постійними безоплатними замінами викладачів? В жіночому колективі — більше хвороб, більша зайнятість дітьми, які теж частенько слабують, доводиться виходити замість товариша, перевтомлюватись, а оплата при цьому не збільшується й на копійку. Може цю проблему все-таки вирішить ректорат?

І ще одне.

Вартість викладача іноземних мов тим вища, чим більше він спілкується на німецькій з німцями, на англійській з англійцями і т. д. Одне слово, треба їздити за кордон, треба домагатись відряджень. Але, навіть власними коштами туди не добратись...

— Треба послати на навчання до ФРН 40 студентів. З гуманітарних вузів ще якось набираємо, а з технічних... Якщо у вас є студенти зі знанням німецької — пошлемо хоч сьогодні, — говорив недавно в нашому вузі заступник міністра В. В. Сокол.

Відповісти не було чого. І не буде до тих пір, поки кафедра іноземних мов не перестане відігравати в нашому інституті ролі п'ятого колеса до воза.

В. ІВЧЕНКО.

Випадок за кордоном

На ім'я проректора М. Є. Іванова і секретаря парткому В. М. Бабія надійшла доповідна записка від завідуючого кафедрою фізкультури Я. І. Кулика такого змісту:

«З 5 по 11 травня 1989 року, згідно угоди між Вінницьким політехнічним інститутом і Свентокшицькою вищою політехнічною школою в місті Кельце перебувала наша спортивна делегація. До її складу входив і студент II курсу факультету автоматики й мікроелектроніки член збірної з баскетболу Олександр Марчук.

В ніч перед від'їздом з Келець 11 травня він обікрав польських студентів і був затриманий органами міліції. Серед краденого — дві пари жіночих туфель (строк носіння 2,5 — 3 роки), старі куртки та інші речі. Все це оформлене відповідним протоколом.

Батько Олександра Марчука — майор міліції, мати працює в секції цивільної оборони нашого інституту. Марчук — член збірної України з гандболу, в її складі неодноразово бував за кордоном, в тому числі і в капіталістичних країнах.

Вважаю за необхідне суворо покарати винних: студента О. Марчука відчислити з інституту, тренеру баскетбольної команди Л. Берестову оголосити сувору догану. Особисто для мене будь яке партійне чи адміністративне стягнення буде недостатнім, якщо врахувати, якого сорому і ганьби довелося зазнати з-за цього вчинку всім членам делегації».

Минулого тижня цей вчинок розглядався на комсомольських зборах другого курсу ФАМу. Олександр Марчук на них не з'явився. Це можна зрозуміти. Якими б очима дивився він в очі своїм товаришам? Ніхто про нього не сказав жодного доброго слова. Власне, на факультеті і не знають його, як студента і товариша. Він зовсім недавно переведений сюди з радіотехнічного і займався, здебільшого, не за студентською партою, а на стадіоні. Це до речі, теж тема для окремої розмови — студент не з інженерним, а спортивним ухилом.

Ніхто, звичайно, не проти спорту, але не повинно бути так, щоб студент стаціонарного відділення був більше спортсменом, ніж студентом, щоб він не виховувався в своїй групі, відчував приналежність до якоїсь особливої елітарної когорти. Це, як правило, кінчається погано.

Фінал у нашої історії теж сумний. Комсомольці групи одноголосно заявили, що Олександру Марчуку не місце в комсомолі. Вони звернулися з проханням до ректорату відчислити його з інституту.

І. БОРИСЕНКО,
заступник секретаря комітету комсомолу ВПІ.

Коротко про різне

16 СЕРПНЯ нинішнього року 10 співробітників інституту, переможців соціалістичного змагання, поїдуть на відпочинок у місто Закопане (ПНР). Це у відповідності до угоди про співробітництво між профспілковими комітетами ВПІ і Свентокшицької (м. Кельце) вищої політехнічної школи.

10 співробітників цієї школи з 16 серпня відпочиватимуть в Немирівському санаторії «Авангард».

КЛУБ інституту влаштував перед літніми канікулами звіт художньої самодіяльності дітей, які навчаються в різних клубних студіях. Юні хореографи продемонстрували народні бальні та інші танці. Школа естетичного виховання виступила перед батьками з піснями і віршами на англійській мові. Ізостудія влаштувала багату виставку малюнків.

Під час канікул клуб теж не пустуватиме. Для студійців та інших дітей тут організовується піонерський табір.

ОБГОВОРЕННЯ підсумків форуму Миру відбулося в комітеті комсомолу інституту. За безвідповідальне ставлення до своїх обов'язків заступник секретаря комітету по роботі з іноземними студентами Віктор Марцонь виведений зі складу комсомольського комітету. Йому оголошено сувору догану з занесенням до облікової картки.

ТЕАТРАЛЬНЕ ЛІТО

Гастролі запорізців

Вчора у Вінниці розпочались гастролі Запорізького ордена Трудового Червоного Прапора українського музично-драматичного театру імені Щорса.

Очолює колектив народний артист УРСР О. П. Король. У театрі працюють такі майстри сцени, як народна артистка УРСР Т. Мірошниченко, заслужені артисти УРСР Т. Вольська, А. Карпенко, Г. Антоненко І. Просяниченко, В. Шинкарук, О. Гапон, В. Лук'янець, Б. Чулімов, артисти І. Смолій, В. Пронін, Г. Тимошенко, Н. Шиян, С. Плещун та інші.

Що ми покажемо на гастролях?

Першими назву вистави «Діти Арбату» А. Рибакова та «Дача Сталіна» В. Губарева. Ці назви глядачам говорять багато і не варто переказувати сюжети творів. Театр доторкнувся болісних тем вітчизняної історії, говорить про наслідки сталінізму в душах людей.

Проблему Батьківщини піднімає вистава «Вулиця Шолом Алейхема, 40» А. Ставицького. Гірка доля у її героїні — жінки похилого віку. Вона не хоче покидати батьківщину, проте вимушена їхати за синами і це призводить до непоправної трагедії в домі.

Хто не читав повість В. Куніна «Інтердівчинка»? Вона вразила темою, картинами життя тих дівчат, які зробили своє тіло дорогим продажним товаром. Потім В. Кунін написав і п'єсу, яку одними з перших в країні втілили щорсівці на своїй сцені.

В нашому репертуарі і п'єса іспанського драматурга А. Касони «Дерева вмирають стоячи» про зіткнення гуманістичного ставлення до людини і жорстоких законів буття.

Карнавальний настрій панує у виставі «Багатоженець» А. Даландика, яка висміює лицемірів при владі.

Про класичний сюжет одного з творів І. Нечуя-Левицького нагадає музична комедія «Ой, сусідко!» Г. Аронова і В. Філіпенка. На тлі чарівної природи відбуваються сутички односельців — смішні, безглузді але типові.

За мотивами класичної п'єси англійського драматурга Б. Томаса «Тітка Чарлея» написана музична комедія В. Полякова і О. Фельцмана. Вона — для тих, хто любить на сцені веселе видовище, гумор, музику.

У гастрольному репертуарі — також цікаві концерти «Душі натхненна ліра» про життя та творчість Т. Г. Шевченка за сценарієм В. Шинкарука і «Уві сні та наяву». Дітям пропонуємо виставу—казку «Червоненька квіточка».

Для першого знайомства, сподіваємося, досить вистав. Хочемо, щоб наші дорогі гості лишилися задоволеними.

М. ЗАХАРЕВИЧ;
директор Запорізького театру ім. Щорса.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Тираж 1500.

БЮ 03173. Зам. 3022.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 23 (350) П'ЯТНИЦЯ, 9 червня 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

На протязі кількох тижнів в інституті тривали вибори нового ректора. Колективом на цю посаду було висунуто 15 претендентів. 8 відмовились від участі в балотуванні. Три кандидати були відхилені засіданням вченої ради. В останьому турі брали участь 4 кандидати. В процесі зустрічей у підрозділах зняв свою кандидатуру професор О. П. Стахов. 7 червня на засіданні розширеної вченої ради відмовився від подальшої боротьби професор М. Ф. Друкований. В списках для таємного голосування залишились прізвища М. Є. Іванова і Б. І. Мокіна.

Більшістю голосів (131 — за, 74 — проти) ректором обрано професора Б. І. Мокіна.

РЕКТОР ІНСТИТУТУ — БОРИС ІВАНОВИЧ МОКІН

Новообраний ректор ВПІ, доктор технічних наук, професор Мокін Борис Іванович народився 3-го січня 1943-го року в с. Старі Бабани Уманського району Черкаської області, в селянській родині.

Після закінчення середньої школи працює на місцевому цукрозаводі, потім — на новобудовах Кривбасу: спочатку бетонником, а згодом — електрозварювальником на висотному монтажі.

В 1961—1966 рр. навчається на електротехнічному факультеті Криворізького гірничорудного інституту, після закінчення якого був залишений тут для наукової роботи. Працював математиком — програмістом ЕОМ, асистентом, навчається в аспірантурі. В 1971 році захистив кандидатську дисертацію в галузі автоматичного управління.

Працюючи в ВПІ (1971 — 1987 рр). Б. І. Мокін пройшов шлях від асистента до проректора з наукової роботи. В проміжок займав посаду завідуючого кафедрою. В 1984 році захищає докторську дисертацію з проблем синтезу ерготичних систем управління. В 1986 році йому присвоєно звання професора.

Як здібного викладача-методиста, організатора навчально-виховного процесу в березні 1987 р. його висувають на посаду директора навчально-методичного кабінету з вищої освіти Мінвузу УРСР, де він працював до обрання ректором ВПІ.

В цей період науково-педагогічної діяльності Б. І. Мокіна НМК міністерства здійснює розробку програм перебудови вищої школи по широкому спектру ключових вузівських проблем. Кабінет вчетверо збільшує обсяги видань підручників і навчальних посібників, забезпечує видавничі права всім інститутам УРСР. Директор кабінету кардинально перебудовує всі основні напрямки діяльності цього підрозділу Мінвузу. Тут він обирався членом парткому, працював в секторі політичного керівництва перебудовою вищої школи, став експертом комісії по висуненню підручників на здобуття Державної премії УРСР.

Б. І. Мокіним опубліковано понад 100 наукових праць і винаходів Його монографія «Автоматичні регулятори в електричних мережах» в 1986 році удостоєна премії Мінвузу республіки, як краща науково-дослідна робота, а праця «Математичні методи і моделі в задачах контролю і управління в енергетиці» в 1990 році буде видана в Польській Народній Республіці.

Б. І. Мокін підготував 5 кандидатів наук, в даний час є науковим керівником 5-ти аспірантів і 3-х претендентів на вчену ступінь кандидата наук. Його обрано членом кількох спеціалізованих рад, в т. ч. двох докторських — у ВПІ і в Інституті електродинаміки Академії наук УРСР. Він — головний редактор республіканського збірника «Проблеми вищої школи», відповідальний редактор серії навчальних посібників «Нове в науці і техніці — студентам і викладачам».

Дружина В. І. Мокіна — Тетяна Никифорівна — працює викладачем Вінницького технікуму залізничного транспорту Виховує двох синів — Віталія і Олександра. Старший навчається в середній школі № 17 м. Вінниці.

СЛУХАЮЧИ ДЕПУТАТСЬКИЙ З'ЇЗД

Проблеми екології

— Ви слухали? Ви чули? Ви дивились?

Ці запитання в різних варіантах можна сьогодн почути в автобусах, тролейбусах, трамваях, інститутських коридорах, власне, на кожному кроці. Прямі трансляції з Кремлівського палацу з'їздів, де працюють народні депутати, привернули найпильнішу увагу всієї країни, всього світу. Такої відкритості, гостроти, принциповості ми ще не знали і, відверто кажучи, до всього цього не звикли. Суджень багато, думок — тисячі, ідей — сотні. А ідеї, як відомо, тручають суспільство вперед. Зміни мусять бути обов'язково. зміни, що служитимуть народові, утверджуватимуть найсвітліші ідеали соціалізму.

З великою симпатією сприйнятий виступ на з'їзді одного з делегатів нашої республіки, видатного поета Бориса Олійника. Ним порушено, зокрема, найактуальніші проблеми екології і захисту навколишнього середовища.

Згадувалось і про ту тривогу, яку викликають чутки про створення могильника токсичних матеріалів на кордоні Вінницької і Хмельницької областей.

Слухав цей виступ і доктор хімічних наук, професор кафедри технології конструкційних матеріалів і хімії Георгій Антонович Корчинський. Він, до речі, є одним з тих, хто першим почав бити на сполох у зв'язку з влаштуванням отого могильника, що має розташуватись за 18 кілометрів від кордону нашої області в знелюділому хуторі Сали Деражнянського району. Місця тут чарівні, поетичні, заклечані легендами про славетного Кармеля, який в цих лісах жив і переховувався разом з своїми побратимами

Стурбувало Георгія Антоновича насамперед те, що небезпечний могильник повинен розташуватись коло витоків річки Згар. Він сподівається, що після виступу Б. Олійника на з'їзді депутатів цій безглуздій ініціативі не здійснитись.

Однак проблема захоронення токсичних відходів залишається гострою і розв'язувати її треба неодмінно. У нашому місті, скажімо, на заводах радіотехнічної апаратури, ім. 60 річчя Жовтня нагромадилось чимало покладів важких металів, серед яких — свинець, олово, ртуть, хром, молібден. Заховати їх нікуди, а тримати на території теж складно: погіршують загальну екологічну обстановку, з дощовими стічними водами потрапляють у річки, на вулиці, чіпляються до взуття, одежі і т. д.

Як же бути в цій ситуації?

— Тут повинні сказати своє слово ми, науковці,—говорить Георгій Антонович. — Треба випрацювати такі технології, щоб зробити токсичні поклади цілком безпечними. Скажімо, залишки гуми можна перетворити на килимки для автомашин, важкі метали—в дисперсійні порошки, які використовуватимуться в машинобудуванні,

— Чи зроблено у цьому напрямку якісь конкретні кроки?

— В нашому інституті з нового року буде відкрите відділення Всесоюзного науково-дослідного центру «Екологія». На це уже є принципова згода ректорату. Почнемо спеціальні дослідження. Гадаю, що згодом відкриємо своє виробництво, яке, цілком можливо, переросте згодом навіть в окремий НДІ, тим паче, що роботи на цьому терені хоч відбавляй.

— Наступають на нас не тільки токсичні відходи. На з'їзді депутатів лунають голоси також і про екологічні наслідки навального наступу на космос.

— Це правда. Якщо взяти запуск одного «Бурана», то він закинув у небо 200 тонн у вигляді різних речовин і їхніх частинок. Там, на великих висотах, порушується рівновага атмосферного стану, це дуже впливає на озонний шар, котрий захищає планету від шкідливих випромінювань. З мого погляду, оті невластиві нашому клімату різкі перепади температур (7 градусів вночі, 25—вдень). великі посухи, несподівані сніги або шалені бурі і грози в кінці весни безпосередньо зв'язані з нерозумним втручанням людини в космос. Це проблема світового, міжнародного рівня. Думаю, що людство мусить опам'ятатись і сісти за стіл переговорів, виробити спільний план, як йому бути, як діяти далі. Адже в неба нема кордонів, воно одне на всю планету.

...Ось на які думки наштовхують пристрасні розмови і гарячі дискусії, котрі тривають на нашому депутатському з'їзді.

В. ІВЧЕНКО.

ФОТОРЕПОРТАЖ

Захист проекту — вінець навчання

Цього разу ми були присутні на третьому засіданні Державної екзаменаційної комісії енергофаку, яка приймала захист дипломних проектів від вихованців випускової кафедри Електричні станції».

Першою комісія запросила на такий публічний захист проекту «Реконструкція відкритого розподільного влаштування Ладижинської ДРЕС» Ірину Богуцьку (на фото ліворуч). Суть її роботи полягала в реконструкції головної схеми подачі електроенергії споживачам.

— Яким же буде економічний ефект при здійсненні вашого проекту? — запитав член комісії, завідуючий кафедрою доцент В. М. Кутін.

— В межах двох-трьох тисяч карбованців.

Потім ще були запитання, побажання членів комісії щодо проекту. Адже до її складу, крім голови, генерального директора в/о «Вінницяенерго», входять заступник генерального директора О. І. Кульматицький і начальник служби експлуатації й ремонту цього ж об'єднання В. Г. Петров — досвідчені, висококваліфіковані спеціалісти своєї галузі. Більше того, вони, як то кажуть, до гвинтика знають ДРЕС. Тим-то, й були слушними їхні зауваження, конструктивні пропозиції відносно, виконаного випускницею проекту оновлення відкритого розподільного влаштування одного з гігантів вітчизняної енергетики.

На всі запитання І. Богуцька дала вичерпні відповіді. Оцінка дипломного проекту — «добре». Такої одностайної думки бул члени комісії (на фото — справа наліво) **В. А. Король, В. П. Довгополов, П. К. Післяров, В. М. Кутін.**

Цього року кафедра «Електричні станції» представляє Державній комісії 36 випускників.

— Енергогосподарство країни отримає кваліфікованих інженерів, — сказав В. М. Кутін. — Переважна більшість з них трудитиметься на АЕС. Чи варто говорити про нашу відповідальність за якість спеціалістів такого профілю?

У старшого викладача кафедри Т. О. Федоровської ми поцікавились результатами захисту проектів, що вже відбулися.

— Захистилося 20 чоловік. Відмінні оцінки здобули В. Атрошко, Аль-Двек Алі (Йорданія), І. Адамчук, А. Балезинський, А. Гриньов, В. Громадський, Зеллеке Ассеф (Ефіопія). В. Сенчишин, П. Скоморовський, Ю. Нагорний.

В добру путь, молоді інженери!

АЛЛО! ШУКАЄМО ТАЛАНТИ!

Погодьтесь, що слово «ліцей» в нашому повсякденному лексиконі давним-давно не вживається, хіба-що, коли серед любителів літератури заходить мова про юність великого російського поета. Ліцей, як свідчить словник С. І. Ожегова: «В царській Росії — чоловічий привілейований навчальний заклад». Ось так, і не інакше!

Але оскільки у кореспонденції вміщено це архаїчне слово, то, по-перше, поясню ідею його введення у контекст статті.

Чим наповнене в ці дні життя деканатів, кафедр, ректорату? Звісно, екзаменами, а ще — турботами про набір нового поповнення. Саме від нього, його якісного складу багато в чому залежить рівень кваліфікації інженера, нашого випускника «зразка 1994 року».

Параметри, модель абітурієнта вузу відомі давно: покажи свої здібності в математиці і фізиці, вияви справжню схильність до техніки. Здається, елементарно просто, але ой як нелегко ці задатки знайти у вчорашнього випускника десятирічки чи ПТУ на вступних екзаменах. Різні на місцях умови навчання, різні, далеко не вищої проби, там вчителі. А між тим, скільки є серед вихованців шкіл і училищ здібних, талановитих підлітків! І саме такі конче потрібні нині вищій школі. Вони є, їх лиш треба відшукати, допомогти у виборі майбутньої професії.

Так у нас виникла ідея піти в СПТУ-4, поспілкуватися з тими, хто вчора закінчив 8—9 класів, марить чудодійними комп'ютерами, в кого вже заіскрилося стремління наблизитися до екрану дисплея. Мета: обдарованим, захопленим — дорогу у вуз! І не те, що припливе до берега. Без елітарного, так би мовити, раннього відбору тут не обійтися.

Ось і визріла думка про створення в профтехучилищі № 4 політехнічного ліцею. Хай його вихованці ознайомляться з майбутньою професією інженера - програміста, фахівця ЕОМ, конструктора комп'ютера, поглиблять свої знання з технічних дисциплін, точних наук, досконало оволодіють однопрофільними робітничими професіями. Саме з таких можна і необхідно кувати інженерні кадри.

Взялися за цю нову справу викладачі кафедр ФОТ і інженерно-педагогічний колектив училища. Суть: ще задовго до одержання середньої освіти зорієнтувати підлітків на факультет обчислювальної техніки, на здобуття диплома інженера ОТ. Так само, як готували майбутніх «класних чинів» держдепартаментів у часи О. С. Пушкіна, так само, як готують завтрашніх лейтенантів у суворовських і нахімовських училищах, чи фізиків - теоретиків, математиків в середніх московських, київських спецшколах...

І щоб задум перетворився в конкретні діла, спільно з ПТУ ми приступили до розробки необхідних навчальних планів і програм, визначення лабораторних практикумів, організації гурткової роботи по профілю кафедр. Йдеться про спецтехнології, математику, фізику, креслення, серйозну профпідготовку в цехах училища і на базових підприємствах. Створення умов, з врахуванням підвищених навантажень, для зміцнення здоров'я, ідейного, естетичного, морального виховання.

За власним вибором ліцеїсти прикріплюються до відповідних кафедр. Буде створено факультативи з точних наук, інформатики, обчислювальної техніки. Більше того, добре встигаючі учні ліцею отримуватимуть від інституту надбавку до стипендії по 10—40 карбованців. Ліцеїстам вручимо вузівських залікові книжки.

Звичайно, як вже відзначалося, навантаження на них зросте. Адже в навчальний процес додатково вносяться уроки технічної творчості, поглиблене виробниче навчання, вивчення алгоритмічних мов, виконання дипломних робіт, факультативи з спеціальностей ФОТ, історії техніки, логіки, етики.

Весь курс навчання в ліцеї розрахований на три роки. Структурно він виглядає так. Перший рік охоплює загальноосвітній і початковий виробничо - технічний цикли, елементи дипломної роботи. Вчорашні восьмикласники після складання заліків і екзаменів отримують перший робітничий розряд і знання за 9-й клас вечірньої школи. На другому році поглиблюються знання зі спеціальних, загальноосвітніх і загальнотехнічних дисциплін. І як результат — другий робітничий розряд і атестат за десять класів.

Закінчивши третій «курс» ліцею, його випускники отримають вищу робітничу кваліфікацію, грунтовно підготуються до вступу на ФОТ, виконають і захистять дипломну роботу. І той, хто отримає з неї «відмінно», складе випускні екзамени в ліцеї (училищі) на «4» і «5», і один конкурсний — в інституті, може вважати себе студентом факультету обчислювальної техніки Вінницького політеху.

Ось така реальна перспектива для успішно встигаючого ліцеїста. Ну, а тим, хто виявить знання послабші, доведеться здавати всі екзамени вже в інституті. Отримає позитивні оцінки — теж студент ФОТ.

Іншою формою залучення здібної молоді для навчання у вузі ми вважаємо запровадження репетиційних екзаменів. Вони визначені з математики, української (російської) мови для професійно - зорієнтованих випускників вінницьких СПТУ4, технікумів електронних приладів і політехнічного, середніх шкіл, які отримали в міському учбово-виробничому комбінаті робітничу спеціальність по профілю ФОТ. В цих екзаменах, як правило, беруть участь представники предметних комісій вузу.

Переваги таким абітурієнтам надаються значні: оцінки, отримані на репетиційних екзаменах, зараховуються, як вступні на наш факультет. При чому один конкурсний іспит, як мінімум, проводиться в інституті. А ті юнаки і дівчата, хто не склав їх, переходять в загальний потік вступників.

Що ж, і така форма добору абітурієнтів дасть можливість відшукати шанувальників комп'ютерної техніки, більш достойних вступників, на що маємо офіційну згоду Мінвузу республіки.

...1 вересня, в день початку нового навчального року, наш факультет збагатиться ще одним учбовим підрозділом, надійним резервом поповнення студентів. Ним стане фотівський ліцей, сформований із здібних, талановитих підлітків, учнів СПТУ. І це їх єдиний привілей. Інших критеріїв для вступу до ліцею ми не визнаємо.

О. МЕЛЬНИК,
доцент,
заступник декана факультету обчислювальної техніки.

З ДОСВІДУ ПЕРЕБУДОВИ

ТЕОРІЯ, ДРУЖЕ МІЙ, СУХА...

Моє спілкування зі студентськими колективами припинилося в 80-му році — саме тоді я отримав диплом про закінчення ВПІ. Далі — інженерно - конструкторська робота в «Модулі». А оце торік кафедра ОТ запропонувала вести лекційний курс з «Аналогових і гібридних обчислювальних машин», а заодно, звичайно, і лабораторні заняття, і прийняття курсових робіт, і заліків, і екзаменів. Власне, за сумісництвом я став викладачем. На протязі навчального року вів дві групи третьокурсників ФОТ.

Часто запитують: «А чи змінилося студентство за ці останні десять років?». Відповідь моя тут однозначна: «Принципових відмінностей не помітив». Дивлюся на моїх нинішніх вихованців і бачу своїх колег по навчанню — таких же різних за характером, уподобаннями, здібностями, рівнем знань і сумлінності... Особливих прогресивних інтелектуальних зрушень, буду відвертим, теж не зафіксував. Хоча не раз чую: «Не той студент пішов». Особисто я з подібним твердженням не згоден. В цьому мене переконує хай невеликий, але все ж-таки річний досвід викладацької роботи. І не в останню чергу — екзамени, котрі приймав нещодавно від студентів підопічних мені груп.

Суджу, насамперед, по результатах: двійок немає, але і не густо з п'ятірками. Їх отримали лише Світлана Гуральник, Ігор Денисов, Оксана Мазур, Анатолій Пасічник. І це — на дві групи. Мало й четвірок. Отже, переважна більшість — трійки. Як викладача, така ситуація не може не хвилювати мене. Вона примушує до аналізу, до висновків, якими й поділюся в цій статті.

Констатація одна: відмінні знання показали ті студенти, котрі поряд з сумлінним вивченням теоретичного курсу, систематично і послідовно займалися практичною науково - дослідною роботою, тобто, брали участь у виконанні різних госпдоговірних тем на кафедрах. Успішно склали екзамен і ті, хто включився в роботу науково-виробничих кооперативів. Слухати відповіді таких студентів — одне задоволення. Мимоволі приходять на пам'ять слова В. Гете: «Теорія, друже мій, суха...».

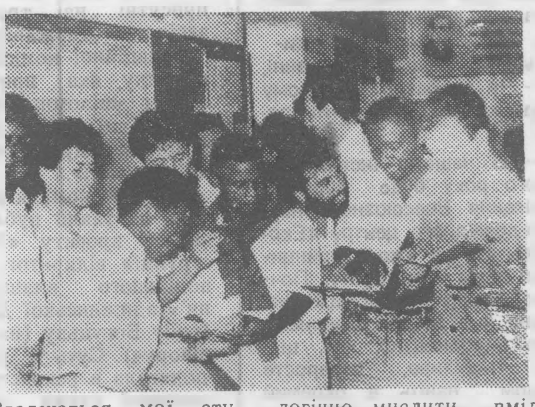

Згадуються мої студентські роки. Тоді, в середині сімдесятих, в нашому вузі мережа лабораторій кількість госптем були обмежені. Не кожному з нас випадало вести науково-дослідну роботу. На кафедрах існував своєрідний, досить жорсткий конкурс. Але тому, хто дуже волів, двері відчиняли. НДРС була престижною. В той же час вона вимагала подвійного напруження, яке згодом виправдало себе.

Приміром, мої однокурсники О. Карпова, О. Романюк, О. Шепетко, які активно займалися НДРС, нині кандидати технічних наук, а В. Стронський — вийшов на захист дисертації.

Саме науково-дослідна робота привчила їх логічно мислити, вміло застосовувати теоретичні знання на практиці, творчо підходити до розв'язання дослідницьких завдань, що, зрештою, сприяло росту їхньої інженерної кваліфікації. З повним правом я можу сказати це і про теперішніх студентів — прихильників НДР. Зовсім до недавнього часу можливості виявити себе у цій сфері діяльності для більшості студентів були досить широкі.

Щоправда, зараз, у зв'язку з переходом НДЧ на госпрозрахунок, кафедри і лабораторії знову поступово переходять на конкурсний добір студентів для ведення НДР. Ясна річ, ставка робиться на найбільш здібних, працьовитих, які вже набули певний практичний досвід в роботах такого роду. Але є, на мою думку, інший вихід. Тим, хто бажає всерйоз підготувати себе в стінах інституту до плідної інженерної діяльності, варто вступати в науково-виробничі кооперативи. До речі, участь в НДР і в кооперативах — то чимала добавка до студентського бюджету, то — набуття міцних практичних професіональних навичок, без яких не відбудеться становлення спеціаліста вищої кваліфікації.

...З мого предмету студенти закріплених груп екзамен склали. Невстигаючих немає. І це при наявності відчутних прогалин в практичних навичках, про настійну необхідність яких я вів мову вище. Виручили оперативні контрольні роботи, що проводилися мною наприкінці лекційних занять. Для цього розробив систему індивідуальних карток. В кожній — по шість запитань. За 8—10 хвилин студенту належить на них відповісти — «так» чи «ні». Питання здебільшого носять характер практичного застосування теоретичних положень, викладених на попередніх лекціях. В залежності від правильності відповідей виставляються оцінки.

Такий методичний прийом служить кращому засвоєнню навчального матеріалу, урізноманітнює лекційні години, посилює творчу активність студентів на протязі всього семестру, прищеплює їм інженерну інтуїтивність. А остання багато важить при прийнятті технічних, технологічних і конструкторських рішень.

Індивідуальні картки, зрозуміло, не панацея від зжиття недосконалості нашої системи вузівської освіти. Вони лише певною мірою компенсують недостатність практичних вмінь студента. Тому і повторюсь: «Теорія, друже мій...».

В. СТЕЙСКАЛ,
кандидат технічних наук.

На фото: йде екзамен з моделювання ЕОМ.

ЙДЕ ЛІТНЯ СЕСІЯ

ОГОЛОШЕННЯ

Виконком міськради повідомляє, що 9-та сесія міської Ради народних депутатів 20-го скликання відбудеться 27 червня 1989 року о 15 годині в приміщенні міськвиконкому по вул. Леніна, 59.

Засідання партійної групи о 14.00.

На розгляд сесії виноситься питання «Про стан і заходи по зміцненню соціалістичної законності в місті».

Ваші пропозиції, зауваження, побажання з приводу порушуваних питань просимо надсилати на адресу: 287100 м. Вінниця, вул. Ленна, 59 або передавати телефонами 2-19-43; 5-23-10; 2-29-95; 2-70-11.

МІСЬКВИКОНКОМ.

Утворено „Меморіал-2"

23 травня відбулися установчі збори товариства «Меморіал-2». Тимчасово в раду «Меморіалу-2» обрані Л. Гейвандов, О. Нижник, В. Сапожинський.

1 червня товариство зареєстроване обласною координаційною радою.

А. МАЛИГІН,
інженер.

ПОПРАВКА

В кореспонденції «Гострі проблеми перебудови», надрукованій в газеті «За інженерні кадри» від 19 травня 1989 року, рядок останнього абзаца першої колонки «Характерний випадок трапився на радіотехнічному факультеті» слід читати: «Характерний випадок стався на радіофізичному факультеті одного з вузів Києва».

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня. БІЮ. 02063. Зам. 3204. управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця. Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№24 (351) П'ЯТНИЦЯ, 16 червня 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

В РЕКТОРАТІ ІНСТИТУТУ

На черговому засіданні ректорату інституту заслухано інформацію про серйозні недоліки в виконанні вузами завдань республіканської цільової комплексної науково-технічної програми «Металомісткість». Розглянуто також питання про премії виконавцям деяких завершених науково-дослідних праць з фонду економії зарплати 1988 року.

Заслухано повідомлення про те, що нинішнього літа почнеться прийом студентів у групи з навчанням українською мовою. В цьому зв'язку Мінвуз УРСР надав пріоритет при розгляді для видання тих підручників, що підготовлені українською мовою і особливо з дисциплін I—II курсів.

Ректорат розглянув деякі невідкладні кадрові питання.

Іде перебудова

ВИБІР ЗРОБИВ КОЛЕКТИВ

ДЕМОКРАТИЧНО І ГЛАСНО ОБИРАЛИ МИ СВОГО РЕКТОРА

На розгляд розширеної вченої ради, яка засідала 7 червня, було винесено три кандидатури — професора М. Ф. Друкованого, доцента М. Є. Іванова, професора Б. І. Мокіна. Кожного знають в інституті, про кожного довірені особи говорили тільки добрі слова, кожен мав повне право і відповідний набір достоїнств, щоб очолити великий колектив, вести його вперед і розвивати учбовий процес, науку й матеріально-технічну базу. Отже, перед вченою радою стояло відповідальне і надзвичайно серйозне завдання — зважити всі «за» і «проти» і ні в якому разі не помилитись. Її рішення, говорили виступаючі, матиме для інституту значення прямо-таки доленосне. Адже питання полягає не тільки в тому, щоб не здати досягнутих висот, які останнім часом помітно захитались, а здобути нові, зробити рішучий поворот до всебічних і якісних змін в усіх галузях інститутського життя.

До складу розширеної вченої ради було обрано 221 представника, але в актовий зал прийшло, певне, вдвічі більше. Це можна зрозуміти — ректора в умовах повної гласності і демократії колектив обирає вперше, кожен, хто хоче, може сказати своє слово. Проректор Ю. А. Карпов, який головував на засіданні вченої ради і, до речі, виконав свою роль з блискучою, чіткою легкістю, оголосив, що список виступаючих, зважаючи на важливість події, не буде обмежуватись, говорити можуть всі. Зрештою, виступило 26 чоловік. Ніхто нікого не перебивав, ніхто ні на кого не шикав, ніхто ні на кого не намагався вплинути голосом чи якимсь іншим способом. Приємний акт демократії!.

Відверто говорилось і про достоїнства претендентів і про їхні недоліки. «Звичайно, — сказав один з промовців, — дуже добре було б, аби в одній особі поєднались глибока грунтовність і працездатність Мокіна, людинолюбство і дипломатичний хист Іванова, вулканічна енергія Друкованого. Але, на жаль, мусимо з трьох обирати тільки одного».

В ході дебатів «шалька терезів» поступово схилялась до кандидатури Бориса Івановича Мокіна. Виступали і студенти, яких він учив і які нинішнього року уже стануть інженерами, і його друзі, з якими починав і з якими продовжує дружити. І ті, хто, не завше поділяє його позиції й погляди. Скажімо, професор Г. О. Шарейко розповів, що часто сперечався з Мокіним, обстоював іншу точку зору, але Борис Іванович умів уважно слухати, сприймати і знаходити компроміс — немалозначна якість для керівника. Доцент В. О. Піджаренко відзначив високий рівень його лекцій — студенти і досі бережуть їхні конспекти. Доценту Т. Б. Буяльській сподобався вихідний принцип програми претендента: все, що в інституті є хорошого, неодмінно зберегти. Учень Б. І. Мокіна, нині заступник зав. відділом інституту кібернетики АН УРСР В. С. Мельник звернув увагу на високі людські якості свого вчителя — жив у двокімнатній квартирі і без роздумів поміняся на однокімнатну з колегою, в якого були гірші побутові умови. Професор Ю. С. Данилюк висловив впевненість, що притаманне Б. І. Мокіну вміння точно розраховувати, тонко аналізувати, розробляти сучасну методику допоможе забезпечувати високу якість і конкурентоспроможність вінницьких інженерів на ринку збуту спеціалістів. «Мокін —людина перебудови», — сказала однозначно доцент Р. С. Урлапова.

Професор Д. Б. Налбандян свого часу рекомендував Бориса Івановича в партію, хоча спершу був проти призначення його керівником однієї з кафедр енергофаку. Оцінив молодого спеціаліста в роботі — за короткий час він зробив відстаючу кафедру передовою, згуртував колектив, різко підняв об.єм госпдоговірної тематики, відкрив тут аспірантуру..

Завкафедрою охорони праці М. А. Клименко, характеризуючи програму претендента, відзначив її реальність і чесність. Добре слово про Б. І. Мокіна сказав начальник управління керівних і підготовки науково-педагогічних кадрів Мінвузу УРСР В. П. Погребняк. Очоливши в міністерстві навчально-методичний кабінет, який був тут на становищі другорядної служби, він різко підняв його авторитет і значення, має свою думку, вміє принципово її відстоювати і втілювати в життя.

...Певна річ, демократизм обговорення не стелив суцільних компліментів жодному з претендентів на посаду ректора. Була і ділова критика, і конкретні пропозиції, і навіть запитання не зовсім делікатного штибу, але жоден з претендентів при цьому не ухилився від прямих відповідай.

В процесі обговорення програм професор М. Ф. Друкований сам зняв свою кандидатуру. В списки для таємного голосування були внесені прізвища М. Є. Іванова і Б. І. Мокіна. В голосуванні взяли участь 205 членів розширеної ради. За Б. І. Мокіна подано 131 голос, проти — 74.

Борис Іванович Мокін — ректор Вінницького політехнічного інституту.

В. ІВЧЕНКО.

ПОРА ВІДПОЧИНКУ

У СТУДЕНТІВ денного відділення, котрі навчалися на 3 і 4 курсах, почалися літні канікули. Згодом час відпочинку настане і для молодших курсів.

Цього літа в санаторії-профілакторії, оздоровчому таборі вузу в с. Степашках Гайсинського району, в санаторіях «Сокілець» Немирівського району, Алушті, Єсентуках, Трускавці відпочинуть, наберуться сил понад 400 студентів нашого інституту.

Доречно згадати, що з січня по травень нинішнього року санаторій-профілакторій обслужив 543 студенти. Зимові канікули близько ста вихованців інституту провели в здравницях Рахова, що на Закарпатті, відвідали Ленінград.

М. ДЗЕВЕЛЮК,
бухгалтер студентського профкому.

КАЛЕЙДОСКОП НОВИН

ЛЕКЦІЯ ПРО МОВУ

ШАНУВАЛЬНИКИ української мови днями зібралися в одному із залів головного корпусу. Їх увазі була запропонована лекція «З історії розвитку української мови», яку прочитав науковий співробітник обласного краєзнавчого музею письменник Григорій Мовчанюк.

Лектор відповів на окремі запитання присутніх.

Їх у бібліотеці восьмеро. Це — І. Баланюк, В. Варфоломеєва, І. Вітюк, Н. Кисилиця, Г. Лисенко, В. Пастухова, І. Прима, Н. Слободянюк. Хто влітку, хто восени минулого року, кожна з них влаштувалася на роботу у вузівську бібліотеку і водночас стала слухачем школи молодого бібліотекаря, бо не мала спеціальної освіти.

Старші, досвідчені працівники НТБ стали в них викладачами і консультантами, вчили бібліотечній справі. А оце днями в школі стався випуск, а в колективі відбулося посвячення молодих в бібліотекарі.

Директор бібліотеки Г. В. Чаловська представила поіменно всіх «винуватців» цього професійного торжества, висловила впевненість, що молоді бібліотекарі всією душею полюблять цю шановану в народі професію, будуть чесно і сумлінно виконувати покладені на них обов'язки, підвищувати кваліфікаційний рівень. З напутнім словом до молодих звернулась ветеран праці Г. Є. Сива.

Ведучі вечора І. Дворецька, Г. Лавришина, О. Швець у віршованій формі тепло і сердечно говорили про достоїнства професії бібліотекаря, поздоровили дівчат з набуттям нової спеціальності. Іменинникам свята були вручені квіти, свідоцтва, стрічки, подарунки. Вечір закінчився піснею І. Дунаєвського «Марш ентузіастів».

ШКОЛА МОЛОДОГО БІБЛІОТЕКАРЯ

Т. КОНДРАТЮК,
завідуюча відділом НТБ.

Підсумки першого етапу

Закінчилися екзамени на 3-х і 4-х курсах. В цілому по інституту іспити складали 2370 студентів. Їх успішність становить 69 процентів, а якість знань 42 проценти. В ході сесії 1074 чоловіки отримали «4» і «5», 789 — двійки.

Серед факультетів перше місце веде ФОТ. За станом на 7 червня успішність склала тут 83, а якість 58 процентів. Друге місце посідає ФАМ, де показники відповідно 80 і 43 проценти, третє — МБФ: 71 і 46 процентів.

Наслідки екзаменів у у третьо- і четвертокурсників: на РТФ — 69 і 48, ЕФ — 68 і 41, ІБФ — 49 і 32 проценти.

Найвищої успішності домоглися студенти четвертого курсу МБФ — 91 процент, середній бал склав 4,17, за ними йдуть третьокурсники ФАМ — 84 і 4,11, четвертокурсники ФОТ — 64 і 4,9 .

5 червня розпочалися екзамени на 1 і 2 курсах.

В. ОМЕЛЬЯНЧУК,
начальник учбового відділу.

ЙДЕ ЛІТНЯ СЕСІЯ

На знімках: екзамен приймає доцент В. В. Чижик; перед тим, як увійти до аудиторії.

Фото Р. Кутькова.

ЗОРЯНИЙ ЧАС ДОКТОРА НАУК

Йому добре, дуже добре запам'ятався цей день, третього червня позаминулого року. За три доби до свого сорокаріччя Ростилав Дмитрович захистив докторську.

Розпочався той день бузковим світанком в московському готельному номері і закінчився засіданням вченої ради МВТУ імені Баумана. Рішення її членів було одностайним: за глибоку розробку нового вібраційного обладнання для виготовлення виробів з порошкових матеріалів присвоїти Р. Д. Ісковичу - Лотоцькому ступінь доктора технічних наук.

— Багато цінного, ділового є в цій роботі,— розповідав мені згодом секретар парторганізації машфаку В. Б. Петров, давній, ще зі студентських років товариш молодого доктора.

— Запримітьте, прошу, одну його характерну особливість. Ростислав Дмитрович любить владу. Саме так, але не владу над людьми, а владу над справою. Вона завжди його приваблювала — влада над дорученою справою, сам процес роботи над нею, сама робота.

Що й казати, Ростислав Дмитрович любить працювати, вміє працювати і завжди хоче працювати. Але це не така вже й розповсюджена річ, як може здатися. Одні люблять працювати, але не вміють, інші вміють працювати, але не хочуть, треті не хочуть, не вміють і не люблять трудитися.

А якщо говорити про Ісковича - Лотоцького, то він любить, вміє і завжди хоче працювати. Пристрасть до цього, власне, є стрижнем розуміння характеру доктора наук. Так-би мовити, фундамент, на якому його характер сформовано. В одній із бесід з Ростилавом Дмитровичем я запитав: «Хто вас особисто покликав в науку?».

— Ніхто, бо з самого дитинства, школярських років мріяв про наукову, теоретичну роботу. А коли вже навчався у ВПІ, то іншої альтернативи й не бачив.

В перші студентські роки його здібності до точних наук відкрив доцент Ігор Борисович Матвеєв. Це за його ре-

комендацією Іскович-Лотоцький після одержання червоного диплому і служби в армії був прийнятий на кафедру металорізальних верстатів інженером з науково-дослідної роботи, а згодом став асистентом. Через два роки, в 1974-му, Ростислав Дмитрович захищає кандидатську. Запропоноване в ній вібропресове обладнання з гідроприводом удостоюється медалі ВДНГ, а Броварський машзавод, що на Київщині, освоює серійне виробництво цього обладнання для виготовлення складних фасонних виробів. То був ривок у вітчизняному машинобудуванні. Його авторові ледь виповнилося тоді двадцять сім років. Збагачувався рахунок молодого винахідника, зростала кількість авторських свідоцтв.

— Нині, — розповідає молодий професор, — є вже більше сімдесяти посвідчень. Майже всі вони стосуються гідравлічного, вібраційного та віброударного устаткування. Цій же тематиці посвячені мої 130 друкованих праць і монографії.

Вони плідно використовуються в порошковій металургії, у ливарному виробництві, виготовленні вогнетривких матеріалів, шляхово - будівельних механізмів, сільськогосподарському машинобудуванні і багатьох інших галузях.

Минуло лише сім місяців, як Ростислав Дмитрович висунутий на посаду завідуючого новоствореної кафедри проектування обладнання автоматизованого виробництва, що входить до машфаку. І тут деканат факультету задоволений роботою Ісковича-Лотоцького.

— За цей, порівняно короткий час, Ростислав Дмитрович спільно з іншими працівниками і викладачами кафедри, — говорить декан факультету Б. Ф. Ліщинський, — зумів істотно підвищити ефективність навчального процесу, запровадити в ньому використання ЕОМ, створити дисплейний клас. Сьогодні кафедра виконує по госпдоговірній тематиці роботи в обсязі понад 250 тисяч карбованців. Замовники — підприємства Москви, Ленінграда, Києва, Вінниці.

Добре дався взнаки досвід, набутий вченим за роки його викладацької і наукової роботи. Зійшлюсь лише на 1982 -87 роки. Іскович-Лотоцький за цей час прочитав 769 лекцій з курсів «Введення в спеціальність», «Гідравліка, гідромашини і гідроприводи», «Проектування металорізального інструменту», «Технологія інструментального виробництва». Його слухачами були студенти машинобудівного, заочного і вечірнього факультетів. За цей проміжок часу професор здійснив керівництво 48 дипломними проектами. Його навантаженість, як викладача, склала більше 4000 годин.

Ним були розроблені і освоєні нові лекційні курси, впроваджено в учбовий процес ряд методичних вказівок з дипломного та курсового проектування, розроблено сценарій ділової гри з курсу «Основи наукових досліджень», зроблено десять доповідей на Всесоюзних науково-технічних конференціях, отримано 20 авторських свідоцтв, забезпечено керівництво п'яти госпдоговірних тематик з значним економічним ефектом.

До того ж, вчений регулярно виступав з лекціями перед трудящими Вінниці і області, проводив профорієнтаційну роботу серед школярів і учнів ПТУ, технікумів, підготував трьох кандидатів наук.

Про його високу лекторську майстерність і методику викладання красномовно свідчить думка студентів. Торік, приміром, методом анкетування вони виставили Ростилаву Дмитровичу середній бал 8. Це — одна з найвищих в інституті оцінок.

І не випадково, коли поставало питання, кому доручити керівництво кафедрою ПОАВ, члени вченої ради вузу одностайно зійшлись на кандидатурі Р. Д. Ісковика-Лотоцького. Всі 43 «за», проти —жодного. Сталася ця помітна в житті доктора наук подія першого листопада минулого року. А вже весною нинішнього трудові заслуги завкафедрою були гідно оцінені обкомом партії і облвиконкомом. Біля входу в парк культури фотографія Ростислава Дмитровича красується на обласній Дошці Пошани. Такої честі удостоюються кращі з кращих переможців соціалістичного змагання орденоносної Вінниччини. Їх в області—108 чоловік і серед них — завідуючий кафедрою ВПІ Іскович-Лотоцький.

До речі, це далеко не перша почесна відзнака доктора наук. Є в нього Дипломи Всесоюзних конкурсів, грамоти ЦК ЛКСМУ і мінвузу.

Зоряні години Ростислава Дмитровича тривають і сьогодні, продовжуватися їм ще довго. Бо є в нього і талановитість, завидне працелюбство, вміння всього себе віддавати роботі, такій потрібній і необхідний для країни, для нашого суспільство. То ж хай щастить Вам, докторе!

Б. ДЬЯКОНОВ.

СПОРТ

Меморіал героїні

Шістнадцять команд з різних вузів республіки взяли участь у традиційному легкоатлетичному меморіалі комсомолки-підпільниці Героя Радянського Союзу Лялі Ратушної. Його започаткував шістнадцять років тому Вінницький політехнічний інститут. І відтоді у травневі дні щороку на стадіоні «Олімп» міряються силами найсильніші студентські легкоатлети.

Не став винятком і нинішній меморіал. На бігові доріжки і сектори виходили чотири майстри спорту міжнародного класу, двадцять майстрів спорту і чималий загін кандидатів на це звання. Тому й результати виявились високими. Особливо відзначились метальники. Двічі підіймався на п'едестал пошани вінничанин Андрій Крижанівський. Він завоював найвищу нагороду у метанні диска з результатом 57 метрів 64 сантиметри і був другим у штовханні ядра. До речі, у метанні диска він разом з львів'янином Олексієм Цибко підкорив майстерський результат. Незаперечними були перемоги майстра спорту міжнародного класу Миколи Табака на дистанціях 1500 і 5000 метрів.

В командному заліку перемогли студенти інституту фізкультури з Таджикистану. А господарі стадіону були третіми.

На приз флотоводця

У Херсоні проходили всесоюзні змагання зі спортивного скелелазання на кубок імені російського флотоводця Ф. Ф. Ушакова. Поборотись за почесні особисті та командні призи приїхало близько 250 горосходжувачів з сімнадцяти міст країни.

Відмінно проявив себе студент Вінницького політехнічного інституту Василь Гаркун. Він впевнено подолав усі три найскладніші траси, діючи швидко і, головне, майстерно. Серед жінок однією з кращих була робітниця виробничого об'єднання «Термінал» Галина Дудкіна. Вона і отримала срібну нагороду. У підсумку колектив вінницького турисько-альпіністського клубу «Одісей», що діє при політехнічному інституті, здобув головний командний кубок.

Ямпільські ікари

Ямпільські береги Дністра особливо придатні для розвитку дельтапланерного спорту. Це засвідчили спеціалісти і учасники багатьох престижних змагань, що відбулися тут. Угорські і західнонімецькі спортсмени відзначали: Ямпільські дельтадроми — найпридатніші для змагань і тренувальних польотів.

Ось уже другий рік тут діє дельтапланерний клуб. Очолює його випускник інституту інженерів цивільної авіації, майстер спорту, капітан збірної республіки Олег Боднарчук. Цікаво, що саме у Ямполі Олег встановив всесоюзний рекорд польоту на дальність. Його досягнення — 134,5 кілометра. Ось уже котрий рік жодному дельтапланеристу не вдається перекрити цей результат.

У Ямпільському клубі тренуються чимало місцевих спортсменів. В. Гусаковський та П. Берко уже виконали нормативи першого розряду.

Крім організації змагань, клуб планує також здійснити чималий обсяг робіт по обробітку посівів у господарствах.

Ікари з берегів Дністра поповнюють лави талановитих дельтапланеристів.

«НОВИНИ ПОДІЛЛЯ»

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня Зам. 3287. БЮ 02075. управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутренний).

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 25 (352). П'ЯТНИЦЯ, 23 червня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ІДЕ ЛІТНЯ СЕСІЯ

Захищаються заочники

16 червня друга Держкомісія ФОТ на своєму черговому засіданні приймала захист дипломних проектів від випускників кафедри обчислювальної техніки.

..Після того, як були виставлені креслення, довідкові таблиці, інші унаочнення, студент-заочник М. В. Швець розпочав викладати суть виконаного ним проекту. Тема — «Розробка електричної схеми алгоритму програматора для ІМС, яка програмується метричною логікою».

Під керівництвом О. А. Докуніна він зі знанням справи обгрунтував дипломний проект, довів технічну доцільність своїх пропозицій, удосконалень, розрахунків. Впевнено відповів дипломник на запитання членів Державної комісії.

— В чому полягає процес програмування ПЛМ? — поцікавився завідуючий кафедрою ОТ доцент О. Д. Азаров.

— Чому програматор виконано по системі СМ 1420? — запитав начальник бюро АСУП ВЗРТА В. А. Нестерук.

Відповіді М. В. Швеця повністю задовольнили членів комісії.

Під головуванням доктора технічних наук, завідуючого відділом інституту Кібернетики Академії наук УРСР О. Д. Беха комісія одностайно виставляє — «відмінно».

Забігаючи трохи вперед, скажу, що це була єдина така оцінка. Решта в більшості своїй отримали «трійки», а один випускник у цей день взагалі не зумів захиститися. Зрозуміло, через слабку теоретичну і практичну підготовку.

Приміром, І. В. Книжник, в якої тема проекту «Мікропроцесорне улаштування управління персональними ЕОМ», на прохання доцента ВПІ Н. М. Паніча розповісти про призначення інтерфейса ІЧ-1 нічого конкретного не могла сказати. Малоаргументованими були її відповіді й на інші запитання.

Оцінка, зрозуміло, ледь витягнута на «задовільно».

Аналогічною з якості знань, компетентності по темі «Модуль завдання вихідних напруг» були відповіді дипломниці Л. І. Дучак, інших заочників, що представили свої роботи ДЕК.

— Я вже чимало років головую на засіданнях ДЕК, — ділиться своїми враженнями Олександр Дмитрович Бех. — І сьогодні мушу констатувати, що успішність випускників на нинішній сесії погіршала у порівнянні з минулими роками.

Судіть самі: з 57 дипломників, що захистилися за станом на 16 червня, 20 отримали «задовільно». Непомірно високий процент трієчників.

В чому ж справа? Мені здається, що студенти факультету надто перевантажені побічними знаннями, але вони досить слабкі з основної спеціальності. З допомогою О. Д. Азарова доводилося буквально «витягувати» відповіді у випускників.

Багато з них не в змозі поставити конкретні завдання і цілі в своїх дипломних роботах, часто без обов'язкових числових параметрів, що, ясна річ, не прикрашує професійну підготовленість інженера-системотехніка, представника одного з пріоритетних напрямків науково - технічного прогресу.

Такий далеко не оптимістичний висновок голови Державної екзаменаційної комісії, що працює на ФОТ.

Щоправда, подібний аналіз не стосується О. Куцика, Н. Домбровської, С. Квітко, Де Сільва Суніна (Шрі Ланка): вони блискуче закінчили Вінницький політех. Їм видаються червоні дипломи.

Н. МАРУНКЕВИЧ,
секретар Державної екзаменаційної комісії.

НА ЕКЗАМЕНАХ

За станом на 17 червня загальні підсумки проведених екзаменів, включаючи І—IV курси, такі: успішність — 63 проценти, якість знань — 36. З 4121 студента денного відділення п'ятірки отримали 335 чоловік, четвірки — 1130, трійки — 1130 і двійки 896 студентів.

Зараз екзамени складають студенти 1 і 2 -го курсів. Їх результати: на ФАМ і ФОТ: успішність 74 проценти, якість — відповідно 48 і 47 процентів. Ці факультети сьогодні ведуть першість. За ними йде МБФ, де успішність 69, а якість 39 процентів. Далі показники розподіляються таким чином: ЕФ — 65 і 41, РТФ — 54 і 31, ІБФ — 45 і 31 процент.

Екзаменаційна сесія триває і в 1011 студентів - вечірників. Тут успішність становить 61, а якість 23 проценти. 237 чоловік отримали п'ятірки і четвірки, 217 — двійки.

Літня сесія вступила у завершальний етап. Трохи більше тижня залишилось до її кінця.

В. ОМЕЛЬЯНЧУК,

Увага: нова спеціальність

Нинішньогор року інститут організовує набір студентів на машинобудівний факультет за спеціальністю 12.06 «Обладнання і технологія підвищення зносостійкості і відновлення деталей машин та апаратів». Ця спеціальність нова і для факультету і для інституту. Готуватимуться спеціалісти цього профілю не тільки для Вінниччини чи Подільського регіону, а для всієї країни, що зумовлено потребами різних галузей народногог осподарства.

Для нашого ж регіону потреба в інженерах-механіках спеціальності 12.06 найвідчутніша на підприємства Мінавтотракторсільгоспмаш. На машфаку в рамках нового профілю організована підготовка спеціалістів по ремонту й відновленню автомобільної і сільськогосподарської техніки, особливостями конструкції якої є тертя вузлів, що швидко зношуються. Тим часом, сучасні методи відновлення і поліпшення зносостійкості дозволяють в декілька разів продовжити строки служби деталей і забезпечити значний економічний ефект.

Підготовку інженерів спеціальності 12.60 будуть вести кафедри «Гіроектування обладнання автоматизованого виробництва» і «Технологія конструкційних матеріалів», в складі яких працюють три доктори і 18 кандидатів технічних наук, а також галузева науково-дослідна лабораторія «Зміцнення», науковим керівником якої є доктор технічних наук А. О. Жуков.

Практичну підготовку майбутині інженери зможуть набути на провідних машинобудівних підприємствах республіки, а в нашій області — Вінницькому інструментальному заводі і ДПЗ-18. Випускникам спеціальності 12.06 присвоюватиметься кваліфікація інженера - механіка і вони будуть направлятись на роботу в систему автотехобслуговува н н я (станції техобслуговування), на авторемонтні підприємства, науково-дослідні інститути, проектні і технологічні організації й підприємства різних галузей машинобудівного профілю.

Б. ЛІЩИНСЬКИЙ.
професор, декан машинобудівного факультету.

В ПАРТКОМІ ІНСТИТУТУ

15 червня відбулось засідання парткому, на якому розглядалось питання про ставлення до самодіяльних громадських формувань та завдання парторганізації ВПІ по реалізації настанов квітневого (1989 р.) Пленуму ЦК КПРС і травневого (1989 р.) Пленуму ЦК Компартії України.

Відзначалося, що абсолютна більшість комуністів своєю практичною діяльністю активно реалізують рішення партії про розвиток демократії, гласності, сміло й гостро порушують питання, зацікавлено й вимогливо оцінюють діяльність партійних організацій. Все це сприяє позитивним змінам в стилі їхньої роботи, благотворно позначається на перебудові діяльності колективу інституту.

Однак стрімкий ріст громадської і політичної активності, громадянської свідомості людей, що особливо проявилось в ході підготовки і проведення виборів народних депутатів, спроби окремої групи створити, так званий, «народний фронт за перебудову на Вінниччині», аналіз статуту і програми «фронту», а також обговорення проекту програми НРУ за перебудову і можливість його створення супроводжувались напругою серед окремих членів колективу інституту, студентів і незначної частини комуністів. Члени «ініціативних груп», експлуатуючи тезу «плюралізму думок», вкладаючи в нього приватні і вузькогрупові інтереси, даючи при цьому волю власним амбіціям і намагаючись завоювати дешеву популярність, висували «широкодемократичні», а, по суті, демагогічні, максималістські, одірвані від реальностей, вимоги, що переходили нерідко в безвідповідальні заклики не підкорятись законам і офіційній владі, організовувати несанкціоновані мітинги.

Продовжуючи безоглядно ломитись у відчинені двері і відхиляючи заклики одуматись, ініціатори «фронтів і рухів» всіляко уникають конструктивних шляхів розв'язання ними ж порушуваних питань. Під прикриттям лозунгів про гласність,плюралізм думок, вони силкуються присвоїти собі монополію на критику, прово говорити від імені народу, виносити вердикти з тих чи інших питань. В цих умовах ряд цехових парторганізацій, партгруп, частина виборного активу, окремі керівники, комуністи так і не оволоділи наукою і мистецтвом політичного керівництва масами, перебувають у полоні старих підходів.

В цій обстановці партком одностайно висловився за консолідацію всіх громадських сил на принципах, викладених в рішеннях XIX Всесоюзної партконференції, постановах ЦК КПРС і ЦК Компартії України, рішеннях народних депутатів СРСР. Зобов'язано посилити політичний вплив і зміцнювати зв'язки з колективами партійних організацій і партгруп, вживати дійові заходи для оздоровлення соціально-психологічної атмосфери, розгортати постійний змістовний діалог з усіма громадськими організаціями, забезпечувати випереджаючу наступальність в постановці гострих питань.

Визнано за доцільне провести в наступному півріччі збори в цехових парторганізаціях, на яких ішлося б про політичну відповідальність комуністів за долю перебудови, про особистий приклад кожного члена партії в житті і праці.

Ставлення комуністів до самодіяльних формувань повинні випливати з того, на скільки їхня діяльність відповідає ідеалам оновлення соціалізму. Підтримувати щирі, конструктивні позиції і давати рішучий бій демагогії й безвідповідальнності, а тим паче антипартійності і антирадянщині.

Цеховим організаціям і партійним групам запропоновано регулярно заслуховувати звіти членів КПРС і в першу чергу комуністів — керівників про конкретний, вклад в перебудову, рішення проблем, що хвилюють, посилювати їхню персональну відповідальність за морально-психологічний клімат в колективі.

Партком зобов'язав свій ідеологічний сектор, цехові організації постійно аналізувати громадську думку, знати настрої, інтереси і запити різних соціальних і вікових груп, прогнозувати тенденції розвитку політичних процесів і у відповідності з цим будувати ідейно - виховну роботу. Особливо наголошено на необхідності систематичної індивідуальної роботи з членами самодіяльних формувань і ініціативних груп, щоб залучати їх до спільних дій в інтересах перебудови.

Цехові партійні організації, комсомольські, профспілкові комітети, бюро зобов'язано рішуче обновити форми і методи масово-політичної роботи в колективах, студгрупах, за місцем проживання, звертаючи першочергову увагу на політичні настрої в молодіжному середовищі. Забезпечити творчий підхід, бойовитість у постановці і роз'ясненні гострих питань соціально-економічної політики партії, міжнаціональних стосунків, демографії, екології, активно й аргументовано протидіяти політичним демагогам..

Комсомольський і профспілковий комітети інституту зобов'язано обговорити в організаціях позиції членів ВЛКСМ і профспілки щодо складних перебудовних процесів у політичному житті країни. Треба налагодити індивідуальну роботу з тими, хто опинився під впливом політичних спекулянтів і демагогів, повною мірою застосовувати вимоги статутів ВЛКСМ і профспілок до тих осіб, котрі порушують громадський порядок, трудову дисципліну, допускають негативні прояви.

Комуністів тиражної газети «За інженерні кадри» зобов'язано посилити відповідальність за об'єктивне висвітлення вузівських подій, дотримуючись гласності і плюралізму думок, забезпечувати високий рівень партійності матеріалів, котрі виключають сенсаційність, прояви амбіцій різних груп і окремих осіб. Необхідно практикувати регулярні виступи керівників усіх рангів на сторінках газети, сприяючи цим роз'ясненню завдань їхніх ділянок, звітуванню про досягнуті результати,викоріненню виявлених недоліків.

Посвячення в бібліотекарі

В науково-технічній бібліотеці нашого інституту відбулося посвячення молодих працівників у бібліотекарі. На знімках: **(ліворуч)** директор бібліотеки **Г. В. Чаловська**, заступник директора **А. С. Панченко** і ветеран бібліотечної справи, методист **Г. Є. Сива**; випускниці школи молодого бібліотекаря **(зліва направо) О. Баланюк, В. Варфоломеєва, І. Вітюк, Н. Кислиця, Г. Лисенко, В. Пастухова, І. Пріма, Н. Слободянюк** після вручення їм почесних стрічок, квітів, подарунків на честь пам'ятної події.

Фото **Р. Кутькова.**

ПОДАЄТЬСЯ НА ІМЯ РЕКТОРА...

25 червня приймальна комісія приступає до виконання своїх прямих і безпосередніх обов'язків: прийому абітурієнтів, організації вступних екзаменів, а згодом — формування контингенту першокурсників.

До її складу входять 36 чоловік. Крім ректора, який є головою комісії, в ній репрезентовано по два викладачі від кожного факультету, є представники парткому, комітету комсомолу вузу і громадськості міста, зокрема, секретар Ленінського райкому партії В. П. Лютворт, голова обкому профспілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ І. С. Гамрецький, другий секретар обкому комсомолу В. А. Грек.

Редакція газети «За інженерні кадри» попросила відповідального секретаря приймальної комісії В. О. ЛЕОНТЬЄВА розповісти про особливості і відмінності цьогорічних вступних екзаменів до нашого інституту.

— Насамперед відзначу, що в цьому році нам належить прийняти на перші курси всіх факультетів стаціонару 1025 юнаків і дівчат, на вечірнє відділення 200 і на заочне — 400 чоловік. Отже, з кількох тисяч очікуваних абітурієнтів треба одібрати 1625 найбільш достойних.

Робимо все на основі широкої гласності. Наша інформаційна служба сповіщатиме кількість місць, виділених тому чи іншому факультету, кількість поданих за день заяв, а в ході екзаменів — прізвища абітурієнтів, котрі отримали двійки. Уважно ставитимемося до заяв і скарг абітурієнтів, їхніх батьків, але ні в якому разі і на йоту не порушуючи при цьому встановлених правил приймання до вузу. Всі рішення і оголошення комісії вивішуватимуться у вестибюлі ГУКу.

Серед нововведень варто відзначити й таке: на нинішніх вступних іспитах на факультет обчислювальної техніки запроваджуються репетиційні екзамени для професійно зорієнтованих випускників середніх шкіл, технікумів і СПТУ. Вони складатимуть лише два екзамени: з математики і твору з української чи російської мов.

Рішенням комісії встановлюються пільги для золотих і срібних медалістів середніх шкіл, осіб, які закінчили середні спеціальні заклади і СПТУ з відзнакою. Пільги полягають в тому, що вищеозначені абітурієнти, які виявили бажання отримати професію інженера з електроенергетичних систем, технології машинобудування, металорізальних верстатів і інструментів, промислового й цивільного будівництва, зараховуються в інститут без екзаменів за результатами співбесід з членами комісії.

Для надання теоретичної і практичної допомоги в складанні екзаменів організовано короткотермінові підготовчі курси: з місячним строком навчання з 1 по 30 червня, двотижневі — з 3 по 15 липня.

Для абітурієнтів, особливо тих, хто здобув середню освіту в попередні роки, така підмога просто необхідна. Зараз на курсах навчається чимало вступників. Потік заяв з кожним днем збільшується.

25 червня рівно о 10 годині ранку ми розпочнемо прийом документів. І першим серед них буде заява вступника, яка подається на ім'я ректора.

В ці дні в кімнаті № 219, де розташувалась приймальна комісія, багато відвідувачів — майбутніх абітурієнтів, їхніх батьків. Вони цікавляться умовами вступу до вузу, порядком складання екзаменів, побутовими умовами в інституті, спеціальностями, які він надає. Працівники комісії кожному дають необхідні довідки, консультації, поради.

ЗЛОЧИННІСТЬ У ВІННИЦІ

Як уже повідомлялось, 27 червня цього року відбудеться XI сесія міськради двадцятого скликання. На її розгляд винесено питання «Про стан законності, правопорядку в місті і заходи по дальшому посиленню охорони держави і прав громадян».

Сьогодні подаємо тези доповіді депутата міськради прокурора міста Вінниці С. М. Бурдейного.

Міською районними радами народних депутатів обласного центру, їх постійними комісіями і виконавчими комітетами, громадськими організаціями прийнято відповідні заходи по зміцненню дисципліни, організованості, посиленню боротьби із злочинністю, порушеннями законності і правопорядку.

Однак, помітних змін на краще не спостерігається. Позитивні процеси, які намітилися після 1985 року, закріпити не вдалось. На атмосферу в місті, настрої людей все більше впливає нездоровий стан із дотриманням законності і правопорядку. Особливо хвилює ріст злочинності. У минулому році вона зросла на 9,8 процента. На кожні 10 тисяч міських жителів зареєстровано 39,3 злочини. В структурі злочинності кожен восьмий злочин є важким, дві третіх вчинені з корисливою метою.

Напругу викликає ріст кількості крадіжок, розповсюдженість кримінального рецидиву, жорстоких актів насильства. Залишається великою кількість правопорушень серед підлітків і молоді. Основна маса злочинів пов'язана з пияцтвом, самогоноварінням, паразитичним способом життя.

Ще більше загострилась ситуація у нинішньому році. Станом на перше червня зареєстровано 715 злочинів або на 57,6 процента більше, ніж за відповідний період минулого року. Ріст злочинності відзначається у всіх районах міста, але особливо значний він у Ленінському.

Враховуючи ситуацію, це питання і виноситься на розгляд чергової сесії. Поставлено за мету глибоко і всебічно проаналізувати стан справ в місті, викрити причини негативних явищ, намітити і розгорнути широку організаторську, політико-виховну роботу по зміцненню законності і правопорядку, перебудові правового виховання населення.

У відповідності із статтею 30 Закону УРСР «Про міську, районну (в місті) Раду народних депутатів УРСР» забезпечення соціальної законності, охорони державного і громадського порядку, прав громадян покладено на місцеві ради, їх виконкоми У своїй практичній діяльності міська і районні ради цим проблемам приділяли недостатню увагу. Питання стану законності і правопорядку аналізувались і розглядались від випадку до випадку. Належного контролю за фактичним виконанням прийнятих рішень не було налагоджено. Звіти керівників і рад трудових колективів, громадських формувань відділів внутрішніх справ про їх роботу по зміцненню законості, правопорядку практично не обговорювались. До цієї проблеми не залучені вуличні, квартальні, домові комітети, жіночі ради, батьківські комітети і т. д. Комплексна, довготривала програма соціальної профілактики правопорушень, законності і правопорядку в місті не розроблена. Це знижує ефективність боротьби з негативними явищами.

Тому міській і районним радам народних депутатів міста необхідно вивчати становище, тримати руку на пульсі громадського життя, чутливо прислуховуватись до думки трудящих і своєчасно впливати на процеси, які відбуваються. Потрібно негайно підняти роль у цій справі відповідних постійних комісій Рад, їх виконкомів. постійно пропагувати кращий досвід. Необхідно розробити, прийняти і обов'язково здійсники комплексу програму «Правопорядок».

Головною складовою частиною такої програми повинні стати організація соціальної профілактики, підвищення її якості. У цьому плані особливу увагу необхідно приділити питанням посилення боротьби з пияцтвом, самогоноварінням, наркоманією, під безпосереднім впливом яких здійснюється чимало злочинів.

Останнім часом гострота боротьби з цими явищами значно притупилася. Дорікати тут потрібно всім. Сили і засоби, які стримують пияцтво і алкоголізм, залишаються тими, що були і раніше — це органи міліції і наркологічна служба. Завдання сьогодні в тому, щоб поєднувати дальше упорядкування торгівлі спиртними напоями з виховними, економічними, медичними і адміністративно - правовими заходами.

З точки зору соціальної профілактики вимагає спеціального розгляду питання про залучення до суспільно-корисної праці тих, хто не працює, тих, хто повернувся з місць позбавлення волі. умови поглиблення госпрозрахунку породили труднощі їх працевлаштування. Нерідко зустрічаються прояви бездушного ставлення до них. В результаті злочинність не знижується, а, навпаки, зростає рецидив. З врахуванням інтересів міста необхідно конкретно визначитись у можливостях працевлаштування і закріплення їх в трудових колективах і переглянути систему оцінок діяльності тих трудових колективів і керівників, які добровільно взяли на себе важку місію оздоровлення суспільства. Потрібно переглянути пільги і заохочення таким колективам.

Не використовуються можливості соціальної профілактики і в попередженні правопорушень та злочинів серед неповнолітніх і молоді. В цій справі значно більше сил повинні докласти органи народної освіти, колективи шкіл, профтехучилищ, підприємств, культосвітні заклади, комсомол і профспілки. В основу повинна бути покладена індивідуальна виховна робота з кожним підлітком, який схильний до правопорушень. Інтереси справи настійно вимагають відміни незаконних рішень міськрайвиконкомів про ліквідацію посад звільнених секретарів комісій у справах неповнолітніх і відновити їх.

В умовах кризи, котру переживає наша економіка, що проявляється в рості цін на продукти і промислові товари, в наявності дефіциту, який нерідко створюється штучно, зростає злочинність, пов'язана з нетрудовими доходами. Вона займає понад 63 проценти від усіх зареєстрованих злочинів. Сьогодні, крім крадіжок, хабарів і зловживань, порушень правил торгівлі, ми зіткнулися з новими, незвичними проявами криміногенної ситуації — організованою злочинністю, рекетом, різким зростанням спекуляції, «тіньовою економікою».

Важливо на ділі забезпечити справедливий розподіл житла і матеріальних благ, вижити бюрократизм, як явище несумісне з принципами і метою перебудови.

Особливу турботу слід проявити про охорону здоров'я громадян і навколишнього середовища, створенню безпечних умов праці і виробничої санітарії, зменшити кількість аварій.

Центром соціальної профілактики негативних явищ повинні стати трудові колективи. Чимало їх, у тому числі — насіннєвого заводу, фабрик «Вінничанка» і «Динамо», СУ-26, автотранспортного підприємства 10529, педагогічного і медичного училищ, політехнікуму і технікуму електронних приладів нагромадили позитивний досвід об'єднання зусиль адміністрації, рад трудових колективів, громадських організацій для попередження правопорушень.

Разом з тим, останнім часом в багатьох трудових колективах ця робота помітно ослабла. Тому і невипадково найбільше правопорушень допускається працівниками заводів — електротехнічного, консервного, приладів газового аналізу, тракторних агрегатів, конденсаторської і взуттєвої фабрик, БМУ-1 і БМУ-2 тресту «Вінницяпромбуд», студентами політехнічного інституту, учнями шкіл №№ 9, 18, 24.

Втратили раніше накопичений досвід в організації зміцнення правопорядку трудові колективи ДПЗ-18, інструментального, радіотехнічного, хімічного заводів.

В цих та ряді інших колективів не створена обстановка нетерпимості навколо крадіїв, бракоробів, порушників трудової і фінансової дисципліни, антиалкогольного законодавства.

Повсюдно послаблено увагу до профілактики правопорушень на місцях проживання. Слід підвищити ефективність роботи громадських пунктів охорони правопорядку, в об'єднанні зусиль громадських формувань в боротьбі з негативними явищами, індивідуальній роботі з особами, що схильні до правопорушень.

Необхідно активізувати участь громадян в охороні порядку і боротьбі з правопорушеннями. Працівники трудових колективів об'єднання «Жовтень», інструментального заводу, олієжиркомбінату на зустрічах з працівниками правоохоронних органів справедливо відзначили послаблення діяльності добровільних народних дружин.

Ними висловлені пропозиції про можливість встановлення для дружинників радами трудових колективів додаткових відпусток або доплат до тринадцятої зарплати. Думається, що така ініціатива заслуговує уваги і схвалення.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі. м. Вінниця вул. Київська. 4 Адреса редакції: 286021, Вінниця Хмельницьке шосе. 133. політехнічний інститут кімната 0220. телефони: 4-74-17 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній)

Зам. 3369. БЮ 02079. Тираж 1500

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 26 (353) П'ЯТНИЦЯ, 30 червня 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

Свято випускників

1 ЛИПНЯ О 10 ГОДИНІ НА ВУЗІВСЬКОМУ СТАДІОНІ «ОЛІМП» ВІДБУДЕТЬСЯ УРОЧИСТИЙ ВИПУСК ВИХОВАНЦІВ НАШОГО ІНСТИТУТУ.

В ЦЕЙ ДЕНЬ 1338 КОЛИШНІХ СТУДЕНТІВ ВУЗУ, ОТРИМАЮТЬ ДИПЛОМИ ПРО ЗАКІНЧЕННЯ ВПІ Й НАГРУДНІ ЗНАКИ. ЇХ ВІТАТИМУТЬ ПРЕДСТАВНИКИ РЕКТОРАТУ, ПАРТІЙНИХ І ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ІНСТИТУТУ ТА ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ.

В ДОБРУ ПУТЬ, МОЛОДІ ІНЖЕНЕРИ!

В УСІ КІНЦІ КРАЇНИ

Серед 736 цьогорічних випускників стаціонару, дипломованих радянських інженерів, чимало отримали призначення в інші республіки нашої країни.

Вихованці ВПІ після відпустки розпочнуть роботу на підприємствах Російської Федерації, Білорусії, Грузії, Молдавії, Казахстану.

Однак переважна частина випускників отримали призначення на підприємства України, й зокрема, Подільського регіону.

Розклад спеціалістів, підготовлених денним відділенням, такий: енергетиків — 147, машинобудівників — 150, спеціалістів з автоматики і телемеханіки — 80, обчислювальної техніки — 101, радіотехніки — 129, будівництва — 129

Заочне відділення в цьому році закінчили 365 чоловік, вечірнє — 163.

Таким чином, інститут підготував для підприємств, проектних організацій країни 1264 інженери, в т. ч. 38 — для роботи на кафедрах, в лабораторіях і КБ ВПІ.

93 випускники отримують червоні дипломи. Серед них В. Атрошко, В. Бучек, Е. Завальнюк, С. Квітка, С. Марков, С. Мельник та інші.

Л. БУКОВСЬКА,
Н. ХИЛИНЮК.

***

Як повідомила інспектор деканату по роботі з іноземними студентами **О. КОНДРАТЮК,** в 1989 році інститут закінчили 74 юнаки і дівчини з 17 країн світу.

Дипломи з відзнакою отримують Сахіле Зергау Балікер (Ефіопія), Вассам Нагабушанам, Дешпанде Дайананд і Наір Сурендран (Індія), Бахадур Анават (Маврикій), Де Сільва Сінул і Караносекера Ніл (Шрі Ланка), Рейес Фескас Павел (Куба).

На фото: випускники машинобудівного факультету **В. Бучек О. Рокицька** (ліворуч) і **Г. Сивак** та **Кузьменко** (праворуч). Форо **Р. Кутькова.**

Третій семестр

Братерство

Ці знімки доставив нам з далекого вірменського села Мусаелян, що поблизу сумнозвісного, дотла знищеного руйнівною силою землетрусу, Ленінакана, фотокореспондент обласної молодіжної газети «Комосомольське плем'я» Володимир Осьмушко. Він їздив туди у спеціальне відрядження бо Мусаелян — це «вінницьке» село на вірменській землі. Іншими словами, відбудовують його представники трудових колективів нашої області.

На наше прохання Володимир Осьмушко провідав у Мусаеляні будівельний загін «Мир» енергетичного факультету Вінницького політехнічного інституту, командиром у якому студент Василь Захаров, а комісаром Андрій Видмиш (на груповому знімку обидва в першому ряду).

Наш загін трудиться так, що про нього тільки добра слава. Це й не дивно — Василь Захаров почав формувати добровольців ще тоді, коли надійшли перші повідомлення про велику біду в братній республіці, довго домагався дозволу поїхати в цей край і нарешті домігся. Виїхали в середині травня.

Роботи в Мусаеляні — не на місяць, чи два. — на роки. На знімку видно, що село мовби присіло — деякі дахи прямо на землі. Хвиля землетрусу пройшла в глибині, будівлі осідали, але не падали й не валились безладно — тому людських жертв нема.

Трудяться хлопці зранця до смеркання, так, як звикли в будзагонах, а ще їх тримає на рівні високої напруги пам'ять про загиблих і високе відчуття щирого братерства

Хлопці вирішили залишитись в Мусаеляні на все літо.

В. ІВЧЕНКО.

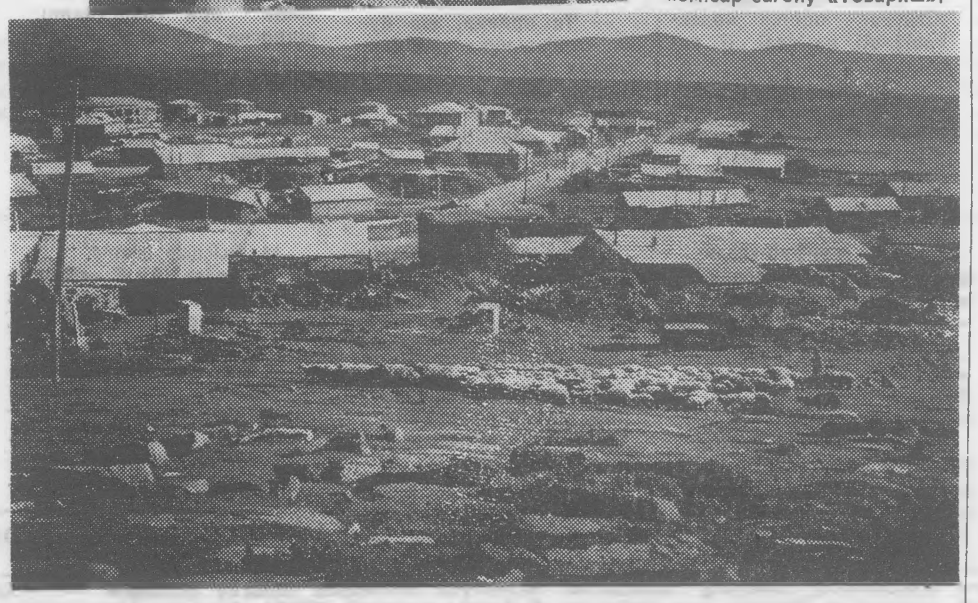

Знову в Лісничому

Закінчилася сесія. Настає пора третього трудового семестру. Від'їжджають на місце роботи студентські будівельні загони. Виїхав і наш загін «Товариш», який буде працювати в селі Лісничому Бершадського району.

Загін працює в цьому селі уже другий рік. Будуємо ангари сільськогосподарської техніки. Минулого року поклали 500 кубометрів цегляної кладки, 200 кубометрів бетону і закінчили будівництво до 28 серпня.

Цього року починаємо такий же об'єкт. Справа складна і відповідальна, проте я впевнений — наш загін не підведе.

В. МАТУШКО,
комісар загону «Товариш».

Абітурієнт-89

ФІЗИК І ЛІРИК

Директор Вінницької середньої школи № 23 Г. І. Поліщук жартома говорить, що Вінницький політехнічний інститут — то філіал цієї школи. І в цьому є частка правди, адже добрі шефські зв'язки давно єднають школу і вуз. Комомольська організація політехнічного — наставник шкільного комсомолу. На уроках і виховних годинах у нашій школі часто можна побачити і почути викладачів вузу. Вони розповідають про новини науково-технічного прогресу, ті професії, якими можна опанувати, ставши студентом політехнічного інституту.

І випускники нашої школи охоче віддають перевагу політехнічному. Щороку понад двадцять юнаків та дівчат школи стають студентами цього навчального закладу. Серед них — Віктор Поліщук, Ігор Дранчук, Сергій Уманець, Олександр Кіптюк, Таїсія Жученко, Олександр Рудницький, Лілія Радківська, Дмитро Семенов та інші майбутні інженери.

Серед тих, хто в нинішньому році закінчив середню школу, теж чимало тих, хто мріє стати студентом саме цього вузу. Педагогічна рада школи дала направлення Олегу Майстренку. Олені Бевзюк, Олегу Світлаку, Володимиру Шоломицькому, Руслану Демчуку, Тетяні Ковальовій, Олександру Дяченку, Сергію Кучеруку, Юрію Задорожняку, Миколі Підлубному..

Два випускники нинішнього року закінчили нашу школу з золотою медаллю. Один з них — Олег Майстренко. Русявий повновидний, неговіркий. Про політехнічний мрія народилися, ще тоді, як фізику у нашому класі почав викладати В. Ф. Башта — прекрасний знавець свого предмету, людина невтомна, творча. Чимало сил, знань, вміння вклав цей учитель в обладнання шкільної телестудії, що стала гордістю школи. Оператором телестудії якраз і став Олег. Він озвучував і монтував передачі, разом зі своїми ровесниками не лише показували все те найкраще, чим пишається школа, а й висвітлювали недоробки, не обходили тих, хто байдикує, не дбає про знання.

Уроки Башти запам'яталися на все життя не лише Олегові. Він пропагував у нас творців, філософів, навчав мріяти, шукати в собі високе.

Звичайно, не минули марно і заняття в учбово-виробничому комбінаті, екскурсії в центральне конструкторське бюро інформаційної техніки. Отож вирішив твердо: Вінницький політехнічний, факультет обчислювальної техніки.

— Живемо в комп'ютерний вік. Тому я хочу стати інженером-конструктором, мати справу з обчислювальними машинами. Це сьогодні передній край науки. А вінницькі науковці мають чимало цікавих розробок.

Олег з захопленням розповідає, як це прекрасно і потрібно вміти працювати, спілкуватися з ЕОМ, давати їй завдання. І додає:

— Професія інженера, конструктора має стати престижною. Кожен повинен бути не лише першокласним спеціалістом, а й патріотом. Наші вітчизняні обчислювальні машини не повинні поступатися перед японськими. Вони мусять випереджувати їх. Тоді, коли комп'ютери увійдуть в наше життя, в наш побут, як сьогодні радіо і телефон, житимемо набагато краще, довше, мудріше.

Олег переконаний, що інженер, конструктор має знати не лише технічні дисципліни, жити у світі формул. Мати, вчителька української мови і літератури, з дитинства прищепила любов до книг, до поезії. Батько, що був політпрацівником Радянської армії, переконував, що сучасну молоду людину неможливо назвати освіченою без глибокого знання історії, іноземної мови.

Є в Олега і своє захоплення — гітара. Отож, він мріє не лише успішно навчатися, а й брати участь в художній самодіяльності, під час роботи в студентських будівельних загонах, в туристичних поїздках тихим перезвоном гітарних струн робити молоді серця чутливішими і крилатішими.

Отакий він, Олег Майстренко, абітурієнт політехнічного, фізик і лірик.

Т. КОВАЛЬСЬКИЙ,
випускник середньої школи № 23.

„З'їзд особливої ваги-"

так вважає народний депутат СРСР, робітниця ВО „Жовтень" В. С. Бавула

Хоча З'їзд народних депутатів СРСР закінчив свою роботу три тижні тому, символічно він ще продовжується. Бо його атмосфера, завдячуючи широкій гласності, перенеслась у колективи — великі і малі, бо його учасники відкрито і схвильовано говорили про ті проблеми, котрі є болючими для кожного з нас, для всього народу. І ще продовжуються гострі дискусії навколо оцінки результатів його роботи, і так само, як і на З'їзді, кожен відчуває себе політиком, економістом, громадянином Країни Рад. І так само висловлюються думки — суперечливі, протилежні, схвальні, але всіх їх, що особливо помітно, об'єднує одне, найголовніше — вболівання за долю перебудови, за долю країни і її народу.

Остаточні висновки стосовно З'їзду — ще попереду, адже ще не опубліковано його основного документу. Виборців народних депутатів СРСР у ці дні цікавить і те, як ті, кому вони найбільше довірили, виконують їхні накази, яку мають власну думку про форум депутатів. Це особливо яскраво викреслилося під час зустрічі з народним депутатом СРСР В. С. Бавулою.

У вступному слові Валентина Степанівна сказала:

— Приїхавши зі З'їзду до Вінниці, я зустріла ту ж обстановку, що і в Москві. Дискусії виникають скрізь: на вулиці, в тролейбусі, кафе, під час обідньої перерви... Суперечки викликають думки, викладені доповідачами й виступаючими, і те, як велись засідання, як висувались кандидатури на той чи інший урядовий пост, і найбільше висловлюється запитань до мене як учасника З'їзду.

Тому вважаю своїм найпершим обов'язком на сьогодні звітувати перед вами як перед виборцями, так і як перед тими, кого хвилюють результати З'їзду.

Передусім, хочу сказати, що роботу він свою розпочав за два дні до фактичного відкриття. На засіданні партійної групи, на нараді представників від депутатських груп обговорювався порядок денний, накреслювались основні принципи його роботи. Засідання і нарада пройшли у діловій обстановці, і можна тільки шкодувати, що вона не перенеслась безпосередньо на сам З'їзд. Адже ви бачили, що у перший день його роботи було немало, так би мовити, проколів.

Слід наголосити, що засідання партійної групи було відкритим, і на ньому були присутніми майже всі депутати. Записалось на виступи 69 чоловік, а надали слово тільки 30-и, бо не вистачило більше часу.

На нараді представників брати участь від дев'яти депутатів Вінницької області випала честь мені та голові колгоспу з Шаргородського району О. І. Подолянініій.

Якщо говорити про перший день З'їзду, то стало помітно, як активно діяли московська та частково ленінградська групи. Вони разом з тим, що вносили чимало цінних пропозицій, стали настоювати на тому, щоб їм було надано більше місць у Верховній Раді. Більшістю учасників З'їзду це було розцінено як ущемлення прав інших депутатських груп, що стало першою причиною антипатії до москвичів.

Думаю, що деякі депутати дарма гостро виступали проти них, чим відкидали все, що вони пропонували. Адже можна було немало питань розв'язати шляхом компромісу.

Зізнаюсь, що на З'їзді у деякі моменти мені було важче, ніж під час передвиборної кампанії. Бо ж не на словах, а на ділі справді відчула, що від мого голосу залежало те, яким шляхом піде наша країна далі.

Варто вам знати і те, що депутати продовжували працювати і під час перерв між засіданнями. Тут розгорталися ще гостріші дискусії, ніж на засіданнях, висловлювалось сотні різноманітних думок.

Не менше їх було і в листах та телеграмах, які надходили на адресу З'їзду, у тому числі на мою.

Та не тільки дискутували ми у перервах, а ще й працювали у повному розумінні цього слова. Кожен депутат мав накази від своїх виборців і спішив їх виконати.

Мені, наприклад, довелося зустрітися з міністром однієї промисловості та заступником міністра іншої, щоб вони допомогли розв'язати питання безперервного постачання комплектуючих у наше об'єднання та на завод радіотехнічної апаратури. Крім того, довелося вести серйозну розмову з керівниками інших установ та організацій, і тепер я чекаю відповіді на сім депутатських запитів, — два у Раду Міністрів, два Генеральному прокурору, один — у Комітет радянських жінок, два—у Верховну Раду.

Окремо кілька слів хочу сказати про мітинги, що проходили на стадіоні у Лужниках. На них збиралося по 50—60 тисяч чоловік. Проходили вони здебільшого вночі. Уявіть собі, як може працювати вдень людина, коли перед цим вона цілу ніч мітингувала?

А тим часом у країні усе гостріше постає питання зміцнення дисципліни. Бо дехто зрозумів розширення демократії, як уседозволеність.

Відносно сьогоднішньої зустрічі, то думаю, що вона не остання. Певна, що звіти депутатів перед своїми виборцями стануть традиційними після кожного чергового З'їзду та сесії Верховної Ради.

Потім В. С. Бавула відповіла на запитання присутніх в залі. Друкуємо частину з них.

— Яка була дана політична оцінка колективізації на селі, її наслідків?

— Ви прекрасно зрозумієте це, коли уважно перечитаєте звіти про З'їзд у пресі. Хочу тільки від себе оцінити роботу депутатів - аграрників, які найбільше зацікавлені у подоланні отих наслідків. Вважаю, що вони були найактивнішими на З'їзді. Це вони першими створили і прочитали звернення до З'їзду.

— Чи завжди Ваша думка співпадала з думкою більшості депутатів?

— Переважно. Але й були протилежні. По часі бачу, що були такі моменти, коли треба було приймати рішення після тривалих роздумів, детального виваження усіх «за» і «проти», але не було коли.

— Як мотивувався відбір виступаючих від групи українських депутатів?

— На її нараді. Адже депутатів немало — понад 260, тому не кожен, звичайно, міг брати слово.

— Як вирішився Ваш запит про організацію шкідливого цеху на заводі радіотехнічної апаратури?

— Чекаю на відповідь.

— Чи правда, що буде «могильник» радіоактивних відходів на межі Вінницької та Хмельницької областей?

— По телефону мені заввідділом Ради Міністрів, не пам'ятаю його прізвища, відповів, що у нашій області його не буде. Тепер чекаю письмового підтвердження цього.

— Хто безпосередньо з вінницьких депутатів був обраний до Верховної Ради?

— Лікар з Калинівки В. Гнатюк, секретар ЦК ЛКСМУ В. Цибух, який балотувався по Могилів-Подільському виборчому округу, та ланкова з Погребищенського району Г. Москаленко.

— Чи була надана можливість Гдляну виступити ще?

— Гдлян не виступав, бо було вирішено, що поки не закінчить свою роботу депутатська комісія, не надавати слово ні йому, ні його опонентам з тим, щоб не розпалювати пристрасті.

— Як Ви думаєте, чи вистачає Вам освіти і досвіду для роботи депутатом?

— Я відповіла на це питання ще під час передвиборної кампанії. Якщо говорити взагалі, то у мене склалося таке враження, що на З'їзді депутати від робітничого класу не тільки критикували, а й вносили конкретні, вагомі пропозиції, і в їх виступах, як у ніяких інших, звучала тривога за долю Батьківщини.

— Чому українська група була такою пасивною?

— Я так це думаю. Інша справа, що багато питань ми вирішували в межах групи, а не спішили виносити на трибуну. Так, вона не була досить підготовленою і не мала такого пакету пропозицій, як, наприклад, прибалтійці чи москвичі, але цю справу поправити можна. Тому наступного разу будемо готуватися окремо навіть ми, вінницькі депутати.

— Яке у Вас ставлення до останнього виступу академіка Сахарова?

— Дуже вже часто він виступав, крім того ще й при відкритті та закритті З'їзду. А чи не краще йому було сформулювати свої думки в одному або двох виступах? В цілому він — прогресивна постать, але в деяких питаннях не зовсім послідовний.

— Яка була Ваша позиція при голосуванні відносно Єльцина у Верховну Раду і затвердження Сухарєва Генеральним прокурором?

— Голосувала проти Єльцина. У мене була вже своя думка після XIX партконференції, і вона підтвердилась від його виступів на З'їзді, на численних мітингах у Москві. А на одному з них він виступав, стоячи під царськими прапорами. Я й подумала, як це може політик, комуніст закликати до перебудови під стягами ладу, який повалили більшовики.

Голосувала проти затвердження Сухарєва.

— Чи пробували Ви хоч раз виступити на З'їзді?

— Двічі були спроби. При обговоренні доповіді Рижкова та при обговоренні його кандидатури на пост Голови Ради Міністрів. Та пробитися було просто неможливо. Ви ж знаєте, що на виступи записались 648 депутатів, а виступили тільки 91.

— Як Ви ставитесь до проблеми поіменного голосування на З'їзді?

— Коли б воно було запроваджено, це значно підвищило б відповідальність кожного депутата перед виборцями за свої рішення, бо вони знали б точно, що і кого він підтримує, яку політичну і життєву позицію займає. Я — за поіменне голосування.

— Чи буде прийнято якесь конкретне рішення по скасуванню пільг для вищої ланки керівництва?

— На З'їзді окремі депутати гостро ставили вимоги по їх ліквідації, тому думаю, що до другого З'їзду вони будуть скасовані.

— Чи намічається ближчим часом скорочення робочого часу для жінок?

— Як виявилося під час роботи З'їзду, з розмови з головою Комітету радянських жінок З. П. Пуховою, у нашій країні на даний період відсутня для цього матеріальна база, вона ще не має відповідної економічної сили. Але у майбутньому, певна, це питання буде розв'язано.

— Як Ви плануєте працювати у післяз'їздівський період?

— Перш за все, буду намагатися реалізувати основні пункти своєї передвиборної програми. Звичайно, будуть зустрічі з виборцями, будуть їх нові накази, які також треба буде виконувати — це ж мій святий обов'язок.

І, як уже сказала раніше, буду активно готуватися до наступного З'їзду народних депутатів, що має відбутися восени.

Записав
Ю. ЦВІРКУН.
Фото Г. Нагеля.

Джерело знань

Добре відомо, що для успішного засвоєння студентами певної дисципліни, одного конспекта мало. Щоб глибше вивчити матеріал, треба працювати з підручниками, котрі рекомендує учбовий план.

Гадаю, що окремим студентам стане в пригоді також список тієї літератури, який публікується нижче і яку можна придбати у магазині № 4 по вулиці Леніна, 101.

Якушев А. И. и др. «Взаимозаменяем о с т ь, стандартизация и техническое измерения». М. Машиностроение.

«Единый тарифно-квалификационный справочник работ и профессий рабочих». М. Экономика.

«Механика промышленных роботов». Учеб. пособие для втузов в 3 кн. М. Высшая школа.

Васильев В. Н., Садовская Т. Г. «Организационно-экономические основы гибкого производства». М. Высшая школа.

«Справочник по электрохимическим и электрофизическим методам обработки» Под. ред. Волосатова В. А. Л. Машиностроение

Шутенко Л. Н. и др. «Основание и фундаменты», Курсовое и дипломное проектирование. К. Высшая школа.

Якубович А. А. «Задание по черчению для строителей» Практ. пособие. М. Высшая школа.

Шкелев Л. Т. «Сопротивление материалов и основы строительной механики». К.; Вища школа.

Михалев С. Б. и др. «АСУ на промышленном предприятии: методы создания». Справочник. М. Энергоатомиздат.

Аладьев В. З. и др.. «Персональный компьютер «Искра-226». Архитектура и программное обеспечение К. Глав. ред. УСЭ.

Колесниченко Б. В., Петренко Л. И. «Расчеты электрических сетей на программируемых микрокалькуляторах» К. Вища школа.

О. РЯДИНСЬКИХ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Зам. 3472. БІО. 01240. Тираж 1500.

134

З НОВИМ НАВЧАЛЬНИМ РОКОМ ВАС, ДРУЗІ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 27 (354) П'ЯТНИЦЯ, 1 вересня 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

ЯКЕ ВОНО, НАШЕ ПОПОВНЕННЯ?

Нинішнього літа 2581 абітурієнт брав участь за право навчатися в нашому інституті. На денне відділення було подано 2025 заяв, на вечірнє —142, на заочне — 437.

Згідно існуючих правил, після співбесіди 20 медалістів були зараховані на енергофак, 73 на машино-будівний, 66 — на інженерно-будівельний факультети. Понад 70 власників медалей і відмінників навчання середніх спеціальних закладів, котрі підтвердили свої знання з математики, були зараховані студентами енергофаку, машинобудівного, факультетів обчислювальної техніки, автоматики й мікроелектроніки, радіотехнічного факультету.

Прохідною —12 балів— виявилась «планка» вступу в інститут для осіб, котрі виявили бажання опанувати спеціальністю «автомобілі і автомобільне господарство», «автоматика і управління в техсистемах», «обчислювальні машини, комплекси і системи мереж». На решту спеціальностей прохідний бал становив 10, 11. До речі, у минулому році цей показник складав 9 балів, що свідчить про зрослий загальноосвітній рівень підготовки абітурієнтів з одного боку, і про ріст популярності нашого інституту — з другого.

Блискучі знання на вступних екзаменах виявили випускники СШ № 4 м. Вінниці Олександр Човган і Володимир Пушкарьов, які набрали по 15 балів. По 14 мали Діана Гуманенко (СШ № 9), Ольга Півторак (СШ № 18) і Сергій Летько (СШ № 5). Винятково високі математичні здібності показав на вступних екзаменах Павло Фуксман, який у нинішньому році закінчив вінницьку десяту школу.

Певна річ, конкурс вдалося витримати далеко не всім. На денне відділення не пройшло понад сто двадцять вступників. План по стаціонару (1025 чоловік) кількість студентів вечірнього відділення укомплектована на 48,5, заочного — на 68,5 процента. Недобір пояснюється насамперед зрослими вимогами на вступних екзаменах до цих категорій абітурієнтів. Вони, власне, були такими, як і для вступників денного відділення.

Таким чином, першокурсниками всіх форм навчання в нашому інституті стали 1397 чоловік.

Залишається побажати всім їм успішного оволодіння знаннями, стати висококваліфікованими інженерами, справжніми командирами сучасного виробництва.

В. Леонтьєв,
відповідальний секретар приймальної комісії.

Здійснена мрія

Цьогорічна випускниця нашої школи Оксана Кушнір стала студенткою факультету автоматики й мікроелектроніки. Можу з повним правом засвідчити — політехнічний інститут в особі Оксани Кушнір має гідного кандидата на звання інженера в галузі автоматики і управління в технічних системах. Саме таку спеціальність обрала наша вихованка.

Оксана закінчила середню школу з золотою медаллю і блискуче підтвердила набуті знання на вступному екзамені з математики. Їй було виставлено п'ятірку і дівчина після цього екзамена стала студенткою. Щиро переконана, що вчитиметься вона й далі відмінно.

В школі Оксану відзначала велика працездатність, самостійність суджень, творчий підхід до програмного матеріалу, нахил до точних наук, особливо до математики, фізики й інформатики. Контактна, скромна, витримана, чемна. Мала високий авторитет серед школярів, неодноразово обиралась комсоргом класу. Інтелектуально розвинута, ерудована, дуже вимоглива до себе, зібрана й дисциплінована. Це дозволяло не тільки відмінно вчитись, а й брати участь в предметних олімпіадах, активно займатися спортом.

Але Оксана не належить до, так званих, елітарних родин. Її батьки, Володимир Григорович і Тамара Валентинівна — звичайні робітники. Батько трудиться на м'ясокомбінаті, мати — на електротехнічному заводі. В тому, що дівчина стала студенткою політеху незаперечна заслуга родини, котра змалечку прищеплювала їй любов до праці, людяність, почуття власної гідності, повагу до старших і друзів.

Хай же щастить тобі, Оксано, на новому місці.

Т. Приходська, директор середньої школи № 3 ім. М. Коцюбинського, м. Вінниця.

ПЕРЕХОДИМО НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Цікавий факт — наприкінці літа інститутська науково-технічна бібліотека зафіксувала різкий попит на українсько-російські та російсько-українські словники. Зараз тут уже нема на видачі жодного екземпляра цієї літератури. Бібліотека шукає словників на базах і в книжкових магазинах, щоб придбати їх у кількостях якомога більших.

Чим пояснюється цей специфічний бум?

Насамперед тим, що тільки в нинішньому році Мінвуз УРСР тричі надсилав документи, якими наказує розпочати активну підготовку по розширенню сфери використання національної мови в інститутському житті.

Не можна сказати, що ці рішення сприйняті з однозначним захопленням. Дехто вважає їх помилковими, дехто — поспішливими, декого лякають труднощі, бо перехід викладання з російської на українську — небезболісний. Але справа це необхідна, вона в дусі перебудови, в дусі нашого часу. Мусимо зважати також на реальний стан речей.

Не секрет, що половина, а може, й більше абітурієнтів, приходять до інституту зі шкіл з українською мовою викладання. Можна собі уявити почуття студента першого курсу, коли на уроках математики замість звичного «кута» доводиться говорити «угол», замість «дотична» — «касательная», замість «доданки» — «слагаемые» і т. д. Поки силкуєшся перекласти, втрачаєш на розумінні змісту.

То ж і не дивно, що чимало викладачів на першому і другому курсах в силу необхідності читають математику, фізику та деякі інші предмети українською мовою, хоч це не вимагається і не стимулюється.

Гадаю, що не варто зайвий раз говорити про потребу переходу на українську мову в різних сферах життя. Про це зараз достатньо пише республіканська періодика. В цій справі треба від слів переходити до діла.

Таким діловим і спрямовуючим документом для нашого інституту буде наказ, який на початку вересня підпише ректор, про роботу ректорату, деканатів, кафедр, відділів та служб по запровадженню української мови в навчальний процес. Передбачено до 1 жовтня відкрити факультативи по вивченню української мови для інститутських викладачів. З цією метою на умовах погодинної оплати будуть запрошуватися вчителі вінницьких шкіл. Робочий план і програму факультативу передбачено розглянути у вересні на засіданні методичної ради і затвердити на раді вченій.

Наказ зобов'язує лабораторію соціологічних досліджень провести спеціальне опитування серед студентів і за їхнім бажанням до початку 1990—1991 навчального року укомплектувати окремі учбові групи, в яких заняття оудуть провадитись українською мовою.

Вже з 1 вересня почнеться поступовий перехід на національну мову діловодства, зборів, нарад і засідань. Господарській частині доручено до 15 вересня з'ясувати потребу часткового переведення на український шрифт друкарських машинок, а до 25 вересня відправити заводові - виготовлювачу відповідне замовлення на придбання необхідних літер українського алфавіту.

Вся ця робота буде поставлена під суворий контроль ректорату і парткому і вже в грудні особи, відповідальні за виконання наказу, звітуватимуть про те, що зроблено.

В. ОМЕЛЯНЧУК,
нач. учбової частини.

Почерк „Енергетика-89“

Наш студентський будівельний загін складався з 13 четвертокурсників енергетичного факультету. Працювали в плисківському колгоспі ім. Леніна Погребищенського району. З восьмого червня по двадцять шосте липня нами було викопано робіт на 85 тисяч карбованців. Іншими словами, договір, укладений між загоном і колгоспом виконано на 125 проц.

Спорудили коробку банно-прального комбінату, реконструювали зерносховище, два корівники, завершили опоряджувальні роботи в будинку для молодих спеціалістів.

Всі працювали сумлінно, з повною віддачею, але все - таки найвищої похвали заслуговують комісар загону Павло Гусляков, боєць Володимир Балицький, котрий буквально за лічені дні освоїв професію оператора розчинно-бетонного вузла, Віктор Цимбал, який зарекомендував себе класним муляром. Доброго слова заслужили і Петро Ситник, і Гешау Белай Дебела, мій однокурсник з Ефіопії, і майстер загону Ігор Адамчук.

Ясна річ, наше перебування в Плискові не обмежувалось тільки будівельними справами. В порядку шефської допомоги оновили сільський стадіон, впорядкували братську могилу солдат, загиблих при звільненні тутешніх місць від фашистів, брали участь в організації місцевої самодіяльності. А ще три дні працювали в рахунок фонду обласного штабу студзагонів, перерахувавши туди 1950 карбованців.

Слід також сказати, що колгосп створив для нас непогані матеріально - побутові умови. Було де жити, було чим смачно і калорійно харчуватись, а після роботи — змістовно відпочити.

Сорок з лишком днів, проведених у будівельному загоні, не минули безслідно. Ми набули на колгоспних риштуваннях досвіду і вміння, зміцніли, як говориться, і тілом і духом.

В. БОГАЧУК,
командир загону «Енергетик».

Впродовж літа наш фотокореспондент Рем Кутьков побував у багатьох студентських будівельних загонах. Цей знімок він зробив у радгоспі «Олександрівський» Тростянецького району. За роботою — бійці загону «Механік» машинобудівного факультету В. Деркач, І. Головатюк, О. Олексюк, А. Гончаренко.

ТРАГЕДІЇ ТРЕТЬОГО СЕМЕСТРУ

Це було, як грім серед ясного неба — 4 липня, якраз у той день, коли новий ректор приступив до виконання своїх обов'язків, надійшло повідомлення з села Чернятки Бершадського району перебуваючи на виробничій практиці, тут загинув студент інженерно-будівельного факультету Анатолій Кравчук. Пішов після роботи купатися і, не знаючи броду стрибнув з висоти головою на те місце, де під водою був пень.

Я чув, як коментувалась ця надзвичайна подія:

— Дика випадковість. Таких трагедій в інституті не було півтора десятка **років..**

А через два з половиною тижні після нещастя в Чернятці прилетіла чорна вістъ з села Іванівки Вінницького району — в загоні машинобудівного факультету «Авангард» смертельно травмований студент IV курсу Володимир Кушнір.

— Як же це!? Адже там командиром Толя Ременяк. Комуніст, колишній афганець, хлопець твердого, навіть жорсткого характеру. Щось тут не те...

І справді не те.. Після роботи троє студентів на чолі з самим Ременяком (який, до речі, здобуває професію за курсом «Автомобілі і автомобільне господарство») за пропозицією колгоспного шофера сіли втрьох на одне вільне місце в кабіні і подались до сусіднього села на танці. Якоїсь хвилини водій, котрому було незручно правити машиною, чи то втратив пильність, чи взагалі не дуже про неї дбав — і машину поволокло в кювет, перевернуло. Всіх пасажирів скалічило, а травми Володі Кушніра виявились смертельними.

Через декілька днів в молодіжній газеті «Комсомольське плем'я» з'явилась стаття «В результаті аварії»...

Коли безпричинно вмирає молода, здорова людина, у її смерті винні всі — і ті, хто її народжував, і ті, хто жив поряд, і ті, хто навчав, і ті, хто відповідав за її пиеребування там, де настала смерть.

Кореспондент докоряв Олександру Янченку, як секретарю інститутської комсомольської організації, Олегу Плакидюку, як начальникові штабу інститутських загонів. Винні вони безперечно. Але ця вина здається мені чисто формальною, сказати б — службовою..

Не додивились, послабили контроль. Олександра Янченка звинувачено в тому, що він слабо знає життя будівельних загонів, буваючи там наскоками по декілька годин.

Але хіба можна одній людині за два літніх місяці бувати в тридцяти восьми загонах по декілька днів?

Вина Олександра Янченка (та й не тільки його), в тому, що командиром загону «Авангард» став Анатолій Ременяк.

Втім, він не міг ним не стати — саме таких ми обираємо (читайте — призначаємо) у першу чергу, бо не в кожного така блискуча анкета, як у Ременяка. Ми звикли до анкет, як до охоронних грамот порядності і чистоти, але дуже часто забуваємо звірити ту анкету з думкою колективу.

Тим часом, колектив, як з'ясувалось пізніше, свого ватажка не поважав. Анатолій любив і наводив дисципліну для всіх — тільки не для себе. До себе він ставився з особливою міркою, до себе прилаштовував правило: «Що попові можна, те дякові — зась!» Самоповага в Ременяка була настільки високою, що це було помітно кожному, хто знав його ближче, хто сидів за однією з ним партою.

Знали про це і ті, хто висував його на командирський пост, але бралось до уваги насамперед вміння організувати й скомандувати. Надмірне ж самолюбство розглядалось, як дріб'язок, така собі іпостась моралі. А воно виходить, що мораль — це та грань, яка в окремих ситуаціях може бути вирішальною, або й життєносною.

Ременяк нікому не дозволяв нікуди відлучатись, а сам сів у кабіну машини та ще й посадив поряд двох товаришів. Це ж усупереч найелементарнішим правилам безпеки використання автомобілів.. Тим часом Анатолій — майбутній інженер - автомобіліст.

Одне слово, нема виправдання цій трагедії.

Проте Олександр Янченко розповідав, що в будівельних загонах сприймали обидва трагічних випадки з гідним подиву спокоєм. Це, мовляв, недобре, це страшно, це жалко, але в нас такого бути не може, у нас все по-іншому. А підеш на об'єкт, подивишся і бачиш — там стримить серед стежки дротина, на яку можна випадково наразитись і зостатись без ока, там «грають» клавішами дошки риштувань, там лежить на хитку помості купа цегли і під нею ходять..

...На місця трагедії, на всі об'єкти виїздили комісії, шукали недоліки, напучували, попереджали, але не можна сказати, що ці розмови сприймалися так, як повинні б сприйматися. Дух благодушшя уже став стилем будівельних загонів і його не так просто позбутись. В такій атмосфері можливі нові неприємності. І вони цього літа покарали наш інститут ще й третьою трагедією. Цього разу біда сталась прямо на робочому місці в селі Сербинівцях Жмеринського району.

Котився дорогою віз, випадково обірвав електропровода, що подавав струм до бетонозмішувача. Всі це побачили. Командир загону радіотехнічного факультету «Альфа» Василь Оранський сказав, що усе влаштує і подався шукати електрика. Студент п'ятого курсу Юрій Милаш вирішив сам підключити дрота, але підключив не так, як треба, струм пішов на корпус бетонозмішувача. Досить було торкнутись до нього рукою..

Третій реквієм за літо. Небувале і страшне! Щось не так у студентських будівельних загонах. Ходять-множаться чутки, що їдуть сюди хлопці тільки задля того, аби будь-якою ціною урвати довгого карбованця...

Ще один темний бік медалі?

Не хочеться вірити. Але коли біда — всі аргументи мають силу.

Ясно одне — бійців для студентських будзагонів треба добирати пильніше, а готувати — досконаліше, грунтовніше. Природне бажання студента поліпшити свій небагатий бюджет повинно в першу чергу ув'язуватись з високими професійними і моральними якостями, бездоганною дисципліною, винятково сумлінним дотриманням техніки безпеки.

В. ІВЧЕНКО.

Як служите народові, депутати?

На початку наступного року відбудуться чергові вибори народних депутатів до місцевих рад. Проходитимуть вони в тих умовах демократизації і гласності, що продиктовані перебудовою нашого суспільства. Ні для кого не секрет, що вибори попередніх літ надзвичайно спрощувались. Вони фактично були формальністю, голосуванням за ту єдину кандидатуру, котра висувалась дуже часто не за принципом громадської активності, принциповості й діловитості, а за мірою «послушания» і бездоганності анкети.

Не хочемо цим сказати, що обранці до місцевих рад від нашого інституту виявились саме такими. Швидше навпаки. Депутатами Ленінської районної Ради на попередніх виборах (червень 1987 р.) стали директор СКТБ «Модуль», доктор технічних наук, професор О. П. Стахов, старший викладач кафедри нарисної геометрії і машинної графіки, кандидат технічних наук А. В. Шевченко, студентка ФОТ Т. В. Юрчук. До міської Ради нами були обрані доцент кафедри історії, кандидат історичних наук Л. П. Громова, студентка ІБФ М. В. Гулішевська, студентка енергофаку А. П. Тесленкио, до обласної Ради народних депутатів наш колектив послав відмінницю навчання з факультету автоматики й мікроелектроніки Світлану Кондрашову.

Як же ці обранці виправдовують наше довір'я в Радах? Що вони там роблять, як представляють наші інтереси, виконують наші накази, які добрі справи на їхніх рахунках? Чим вони можуть похвалитися?

А може не мають чим? Може вони тільки рахувались депутатами? Може не робили нічого? Таке теж буває.

Про все це ми маємо право та, власне, й обов'язок запитати їх сьогодні, в переддень нових виборів. Можливо, помилки цього депутатського складу стануть уроком для наших майбутніх обранців. Одне слово, редакція пропонує про все поговорити відверто на сторінках газети.

Гадаємо, що під час цього обговорення ви назвете імена, які, з вашого погляду, заслуговують права балотуватись на виборах, адже віднині депутатські списки формуватимуться не за дверима щільно зачинених кабінетів, а гласно, на підставі наших з вами суджень, міркувань, оцінок. Таким чином, якість радянської влади залежатиме від нашої громадської активності. Оберемо зрештою тих, кого заслуговуємо.

Отже, запрошуємо до розмови про роботу наших депутатів.

В готовності номер 1

Так би я назвав стан навчальних аудиторій і кабінетів, інженерних комунікацій вузівського містечка, підготовлених до нового навчального року і до зими. З виділених на 1989 рік 400 тисяч карбованців для капітального й поточного ремонтів освоєно вже 286 тисяч.

Працівники АГЧ спільно з залученими до ремонтно-будівельних робіт студентами спорудили шатрову покрівлю першого навчального корпусу, уклали плитову долівку на двох поверхах цього ж приміщення і на чотирьох поверхах гуртожитку номер 5, на двох поверхах інститутської їдальні. Поновлені віконні рами в першому навчальному корпусі і дверні полотна в першому, другому та третьому гуртожитках. Замінені всі стояки подачі холодної й гарячої води в гуртожитку номер 5 і, частково, в гуртожитку номер 4. Промито котли котельної і всю тепломагістраль. Здійснено ремонт буфетних приміщень, розташованих в навчальних корпусах і гуртожитках. Скрізь проведено побілку стін і фарбування підлог, вікон, дверей тощо.

Напередодні нового навчального року наш житловий фонд поповнився новоспорудженим гуртожитком на 265 місць, який дістає свій порядковий номер 6. Приміщення укомплектоване ліжками, тумбочками, полицями тощо.

Наближається до завершення будівництво навчального корпусу енергофаку. Для нових лекційних залів, лабораторій, кабінетів придбано і доставлено понад дві третини комплекту меблів.

О. ТАРАНУХА.

проректор по АГЧ.

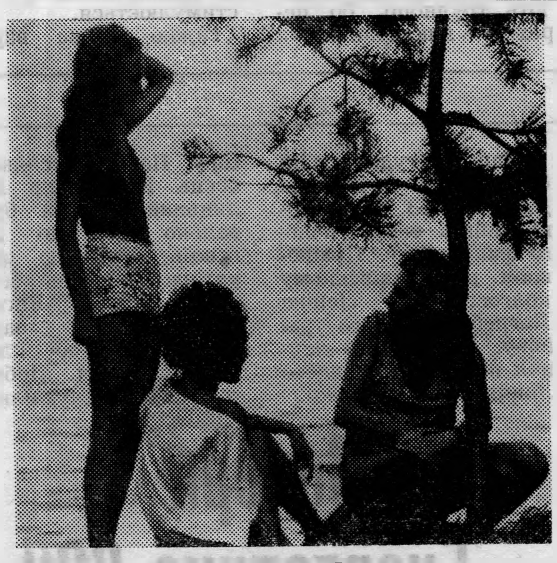

Відпочивали у Степашках

ПЕРШІ КРОКИ

Три роки тому група студентів і співробітників нашого інституту, об'єднана любов'ю до підводного плавання, пройшла спеціальний курс навчання при Вінницькій морській школі ДТСААФ. Їм видали посвідчення спортсменів - підводників з правом занурення в будь-яких акваторіях СРСР. Так у нашому інституті народився клуб любителів підводного плавання.

За перший рік придбали два акваланги, ще три купили за власні гроші, почали тренуватись у водоймищах області. Влітку, умовившись з прикордонниками, подалися до Криму. Вивчали світ моря, допомагали місцевому колгоспу, котрий займається вирощенням мідій, проводили деякі роботи під водою.

Це стало традицією — нинішнього року їздили до Криму уже втретє групою в 42 чоловіка. Велику допомогу подав міський центр НТТМ, який не тільки оплатив витрати на харчування й дорогу, а безкоштовно виділив на час поїздки вантажну машину, катер, кілька аквалангів. Багато допомагає нам також, арендуючи плавальний басейн СКА, спортклуб ВПІ на чолі з його головою О. П. Мрищуком. А серед ентузіастів підводного плавання найбільшою активністю відзначається асистент кафедри вищої математики Ю. П. Шалінський, доцент кафедри АП Ю. П. Бурмистров, студент ФАМ М. Загрія.

В перспективі на базі клубу підводного плавання буде проводитись навчання спортсменів-підводників для служби в армії, зйомки фільмів під водою, різні археологічні роботи, але для цього треба ще чимало потрудитись.

І. ЗЕЛЕНСЬКИЙ,

асистент кафедри ОТ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня Зам. 4440. БЮ. 02120.
управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133,
політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Тираж 1500.

135

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 28 (355) П'ЯТНИЦЯ, 8 вересня 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 1 коп.

В РЕКТОРАТІ

На засіданні ректорату 4 вересня слухалося ряд питань поточного інститутського життя — стан готовності кафедр до початку навчального року, поселення студентів у гуртожитки, організація відправки на сезонні сільськогосподарські роботи, явка першокурсників на заняття. Звітували деканати всіх факультетів.

Чимало уваги було приділено переходу вузу на викладання українською мовою, труднощам і перешкодам, що виникають у цьому зв'язку. Загалом же колективами перехід сприйнято з розумінням важливості проблеми, лекції з окремих дисциплін уже читаються українською мовою, на деяких факультетах інтенсивно формуються відповідні студентські групи.

До речі, засідання 4 вересня ректор Б. І. Мокін вів українською мовою.

Висловлено прохання до деканатів і комітету комсомолу провести анкетування першокурсників на предмет володіння ними мовою республіки. Для тих, хто її не знає, або знає слабо, з 1 листопада влаштовується спеціальний факультатив. За попередніми даними доведеться навчати українській половину викладачів — для них факультатив розпочне роботу з 1 жовтня.

На ректораті повідомлено також, що найближчим часом буде обнародувано для загального обговорення текст Статуту нашого інституту.

І ще одна, досить цікава й неординарна новина — виникли можливості для прямих ділових зв'язків нашого інституту з республікою Кувейт. Якщо обидві сторони розроблять взаємоприйнятні умови для підготовки спеціалістів, то ВПІ одержуватиме за свої послуги оплату іноземною валютою.

ПОСВЯЧЕННЯ В СТУДЕНТИ

31 серпня в інституті відбулося урочисте посвячення першокурсників денного відділення у студенти.

В актовому залі до нового поповнення ФОТ і ЕФ звернувся декан факультету обчислювальної техніки професор Ю. С. Данилюк, який коротко ознайомив вступників з історією і традиціями вузу, охарактеризував його досягнення.

Випускник 1989 р. О. Куцик, проректор, доктор технічних наук С. Й. Ткаченко, декан енергофаку професор Д. Б. Налбандян, професор, доктор технічних наук О. П. Стахов, професор, доктор історичних наук В. Г. Балицький поздоровили першокурсників з влиттям у дружну студентську сім'ю, побажали їм успіхів в оволодінні інженерними спеціальностями, плідного і ефективного навчання в стінах ВПІ, висловили впевненість, що новоприйняті у вуз гідно нестимуть звання радянського студента.

Зі словом-відповіддю виступила Т. Трошкина. Від імені першокурсників вона запевнила професорів і викладачів обох факультетів, що нове поповнення виправдає і реалізує їх сподівання та побажання.

Посвячення в студенти відбулося в цей день на ФАМ, РТФ, МБФ та ІБФ.

Всім першокурсникам урочисто були вручені студентські квитки.

ДРУГА НА УКРАЇНІ

В першій половині червня цього року Президія Академії наук УРСР заслухала доповідь доктора технічних наук, професора О. П. Стахова на тему: «Коди і комп'ютери Фібоначчі: новий підхід до створення вимірювальних, обчислювальних і керуючих систем нових поколінь».

В прийнятій постанові Президія АН республіки відзначила, що у Вінницькому політехнічному інституті сформовано оригінальний патентно - чистий науковий напрямок в галузі обчислювальної техніки, результати якого створюють передумови для конструювання перспективних обчислювальних і вимірювальних систем підвищеної надійності.

В СКТБ «Модуль», сказано в постанові, є висококваліфікований науковий і інженерно-технічний персонал, який веде практичні розробки з даного напрямку і який має можливості для прискореного застосування досліджень, що ведуться тут. В той же час ізоляція цих розробок від теоретичних і прикладних досліджень по обчислювальній техніці, які виконуються в установах Академії наук УРСР, стримує розвиток важливих робіт і не дозволяє повною мірою реалізувати серйозний науковий заділ вчених ВПІ.

Щоб істотно просунути справу вперед, домогтися її реального втілення в життя, у виробничу практику, в середині липня на виконання постанови республіканського штабу науки президент АН Б. Є. Патон і міністр вищої і спеціальної освіти УРСР В. Д. Пархоменко видали наказ про створення спеціальної науково-дослідної лабораторії відмовностійких інформаційно - обчислювальних і керуючих систем.

Нова лабораторія організовується в складі науково-дослідної частини ВПІ та Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова АН УРСР. Її офіційна назва «Лабораторія комп'ютерів Фібоначчі».

Основним призначенням нового наукового підрозділу стане створення сучасних інформаційних арифметичних і схемотехнічних основ самоконтролюючих і відмовностійких високонадійних обчислювальних, вимірювальних та інформаційно реєструючих систем з використанням кодів Фібоначчі і золотої пропорції.

В обов'язки колективу лабораторії увійдуть: розвиток теорії чисел Фібоначчі і їх використання в сучасній науці, включаючи кібернетику та інформатику. В центрі творчих пошуків — розробка принципів побудови комп'ютерів Фібоначчі для керуючих систем і систем обробки сигналів.

Нова лабораторія займатиметься також підвищенням якості підготовки спеціалістів на основі широкого залучення до науково-дослідної роботи студентів з одночасним оволодінням ними робітничими спеціальностями в приорітетних напрямках ОТ. Науковці лабораторії вестимуть в інституті спецкурси і впроваджуватимуть у навчальний процес результати наукових досліджень, готуватимуть кадри вищої кваліфікації.

Новостворювана лабораторія стане теоретичною базою ведення дослідно - конструкторських робіт в СКТБ «Модуль».

Науковим керівником СКТБ «Модуль» і лабораторії комп'ютерів Фібоначчі призначено професора О. П. Стахова, який водночас очолюватиме організовану нещодавно на ФОТ кафедру прикладної математики і обчислювальних систем.

Враховуючи те, що одна особа не може займати дві адміністративні посади, наказом ректора О. П. Стахов, згідно поданої ним заяви, звільнений з посади директора СКТБ «Модуль».

В спільному наказі президента АН і Мінвузу республіки для лабораторії визначені державні бюджетні асигнування в сумі 60 тисяч карбованців на рік. Встановлено також обсяг виконання госпдоговірних робіт на суму 500 тисяч карбованців.

Створювана у вузі лабораторія з перспективних напрямків розвитку вітчизняної обчислювальної техніки є другою на Україні. Перша, аналогічного характеру установа, діє в Ужгородському університеті.

Д. БОРИСОВ.

ПЕРЕБУДОВА: ЇЇ ПОГЛИБЛЕННЯ І НЕОБОРОТНІСТЬ

ІЗ ЗБОРІВ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ І СПІВРОБІТНИКІВ ІНСТИТУТУ

Це зібрання трудового колективу нашого вузу відбулося 29 серпня, напередодні початку занять.

В офіційних оголошеннях, що були заздалегідь вивішені у вестибюлях навчальних корпусів, значилося: на цій авторитетній і представницькій інститутській раді обговорюватимуться підсумки роботи ВПІ за минулий навчальний рік та завдання колективу в новому учбовому році.

На перший погляд, порядок денний віддавав тривіальністю, вивіреною офіційною традиційністю, нав'язаною плановою обов'язковістю. Думалося так багатьом учасникам цих зборів.

Але до столу, що на сцені актового залу, підійшов голова профкому Ю. А. Буренніков і сповістив, що президія не обиратиметься і доповіді, як такої, не буде, а ректор просто поділиться своїми думками щодо року минулого і найближчих перспектив роботи та розвитку вузу, а вже потім, хто виявить бажання, може подати записку про надання йому слова. Може й так підійти до мікрофона, встановленого у залі, висловити свої пропозиції і зауваження. І якщо звучатиме діловий, конструктивний тон, то й не обмежувати часом промовців, так само як і кількість.

Ось так було зруйновано з самого початку десятиріччями накатаний процедурний стереотип.

— Я не зупинятимуся на багаточисельних цифрових даних про наслідки нашої спільної навчально-виховної, наукової і методичної роботи за минулий рік. Не вестиму мову про діяльність всіх факультетів, кафедр і служб, їхні досягнення і промахи, помилки, упущення. Все це представлено в підсумковому документі на 54 сторінках, з яким кожен мав змогу задовго до зборів ознайомитися, вивчати і зробити певні висновки.

Так розпочав ректор інституту, професор, доктор технічних наук Б. І. Мокін.

— Рішення зборів пропоную не приймати. Основні його пункти викладено у згаданому документі. Остаточний варіант рішення буде сформовано на черговому засіданні вченої ради з урахуванням пропозицій, внесених сьогодні на наших зборах.

Продовжуючи, ректор мав рацію, коли вивів на перший план своїх коментарів якісний склад новоприйнятого контингенту студентів. Дійсно, соціальний паспорт будь-якого вузу представляють його вихованці. І якщо хочеш добитися зламу, то про нього в умовах навчального закладу треба дбати відтепер. «Вегетація» розрахована на довгих і водночас таких коротких п'ять років...

Результати приймальних екзаменів, відзначив Б. І. Мокін, нас задовольняють. При конкурсі 2,3 абітурієнта на одне місце (а це найвищий показник серед втузів республіки) ми, без всіляких натягувань, об'єктивно оцінюючи знання вступників, відібрали найдостойніших. Про зрослий рівень наших вимог свідчить також недобір на вечірньому і заочному факультетах.

Заслуговують схвалення робота деканату і кафедр ФОТ, де добір абітурієнтів розпочали безпосередньо в школах, СПТУ, технікумах, організували репетиційні екзамени, створили технічний ліцей. Досвід цього факультету слід поширити на всі учбові підрозділи, безпосередньо на місцях виявляти обдарованих, здібних до навчання юнаків і дівчат, формувати з них ядро студентського колективу. Щоб не сталося так, як це трапилося, коли після перевірочних екзаменів половина студентів отримала погані оцінки з математики і фізики.

А взагалі нам серйозно слід підійти до посилення якості роботи, ролі і значення в інженерній освіті кафедр фундаментальних наук. Вивести з підлеглості факультетів кафедри вищої математики, загальної фізики, відновити кафедру хімії. Створити, так би мовити, асоціацію фундаментальних наук, їх раду. Зорієнтувати викладачів цих кафедр на цілеспрямоване профорієнтування студентів по обраній спеціальності, переглянувши зміст лекційних курсів і лабораторних занять. Для цього забезпечити розробку навчальних посібників для самостійної роботи, підсобних інформаційних матеріалів, тісно пов'язаних з професійною спеціалізацією студентів.

Потребує перебудови структура лекцій з фундаментальних наук на перших курсах всіх факультетів. Вона передбачає в першій третині лекційного матеріалу викладати основи дисципліни з подальшим розгалуженням конкретних понять, створення заділу для самостійної роботи і вільного відвідування лекцій. І тут багато залежить від педагогічної і лекторської майстерності викладача.

До найближчих організаційних заходів слід віднести також переміщення кафедри машинної графіки і нарисової геометрії, створення випускових кафедр на інженерно-будівельному факультеті, організацію деканату суспільних наук, об'єднання вечірнього і заочного

(Продовження на 2-й стор.).

ПЕРЕБУДОВА: ЇЇ ПОГЛИБЛЕННЯ І НЕОБОРОТНІСТЬ

(Початок на 1-й стор.).

відділень. Необхідно вже з другого семестру переходити на навчання обдарованих студентів за індивідуальним графіком.

Важливим елементом підготовки майбутніх інженерів є їх виробнича практика на підприємствах регіону і кафедрах вузу. Однак через безконтрольність проректора Ю. О. Карпова, деканів, навчального відділу літня практика студентів проходить неорганізовано, вона позбавлена належної ефективності. Переважна частина студентів виконує другорядні, малозначущі, здебільшого, важкі фізичні роботи.

Далі перший керівник вузу зупинився на питаннях дипломного проектування. З метою виявлення дійсного стану справ на цьому заключному і відповідальному етапі навчання студентів в інституті створюється комісія, яка покликана детально і принципово перевірити дипломні проекти і роботи випускників цього року.

Для впорядкування, підвищення якості і практичної доцільності, технічної і технологічної цінності дипломних проектів запроваджуються конкретні кваліфікаційні вимоги до них, визначаються критерії оцінок. Буде забезпечена багатоваріантність проектів, робота над ними з допомогою ЕОМ, логічна взаємопов'язаність всіх складових частин головної екзаменаційної роботи. Замість рецензування проектів вводиться опонування їх членами ДЕК. Створюється спеціальний зал, в якому будуть зосереджені всі дипломні проекти з вільним доступом студентів і викладачів до них.

Що стосується подальшої комп'ютеризації навчального процесу, то тут, як відзначив Б. І. Мокін, необхідно йти по шляху впровадження більш економічно вигідних вітчизняних ЕОМ, розширення їх бази, повного оволодіння всіма викладачами електронно-обчислювальною технікою. Лише за таких умов можна підготувати сучасного спеціаліста, який би користувався авторитетом на виробництві.

В цьому плані багато належить також зробити по гуманізації технічної освіти. Знання загальної та інженерної психології, соціології, історії культури і мистецтв, етики і естетики і т. д. повинні стати невід'ємною частиною духовного і інтелектуального рівня інженерів, основна трудова діяльність яких припадає на початок XXI століття...

Ректор інституту окремо проаналізував діяльність НДЧ. Нині в ній працює 950 чоловік з річним обсягом робіт на суму 9,5 млн. крб. І хоча тут збільшилася кількість госпдоговірних тем, підвищено зарплату і премії співробітникам та керівникам, однак наукова актуальність, технічний рівень, якість їх роботи по суті не зросли. Про це свідчать лише окремі випадки участі вузу в конкурсах.

Необхідно, сказав ректор, подбати про науковий авторитет інституту, постійно думати про заділ для нових престижних і перспективних розробок, економно витрачати асигнування, навести суворий порядок в нарахуванні зарплати. В зв'язку з цим виникає необхідність створення атестаційної комісії по визначенню якості роботи керівників НДЧ. Істотним недоліком її діяльності є слабкий зв'язок зі студентами, яких, на жаль, ще мало останнім часом залучають до виконання госптем.

Не може залишатися поза увагою адміністрації, громадських організацій вузу позиція керівників СКТБ «Модуль» в питаннях з інститутською наукою, прояви фінансового сепаратизму з боку вузівських кооперативів, науково-дослідних лабораторій, раціональність використання приміщень в НДЧ і взагалі в інституті. Потребує централізованого використання фонд науково-технічного розвитку кафедр, модернізація їхнього устаткування. Йшлося в коментарях про завершення будівництва корпусу енергофаку, початок спорудження блоку РТФ, нового гуртожитку.

Ректор дав оцінку роботі проректорів, окремих служб вузу, пред'явивши особливі претензії до Ю. О. Карпова, служби впровадження, докторської ради. Зупинився на переході інституту на українську мову. (остання проблема детально висвітлена в нашій газеті за 1 вересня ц. р.).

Так стисло можна було б викласти коментуючу промову ректора відносно підсумків роботи і завдань інституту на новий навчальний рік в умовах перебудови.

Дебати, які дружно розгорнулися в залі, були продовженням розмови, думок, висловлених Б. І. Мокіним з трибуни зборів.

— В питаннях прийому абітурієнтів давно треба було відмовитися від дотримання цифр, — сказав доцент **В. Б. Демешко**. Він підтримав ректора в питанні про недопущення формального підходу до профорієнтаційної роботи в середніх навчальних закладах, про повсюдне запровадження комп'ютерної технології навчання майбутніх інженерів.

Про реальні перспективи переходу СКТБ «Модуль» на якісно новий рубіж науково-дослідних і експериментальних робіт в галузі обчислювальної техніки, створення при ньому навчально-виробничого комплексу, як однієї з баз підготовки висококваліфікованих спеціалістів, говорив у своєму виступі доктор технічних наук **О. П. Стахов**. Він відзначив своєчасність створення в інституті нової лабораторії комп'ютерів Фібоначчі, кафедри прикладної математики і обчислювальних систем, відкриття у вузі нової спеціальності з програмування. Все це, сказав професор, реальні ознаки перебудови.

Старший науковий працівник **І. Б. Матвеєв** підкреслив необхідність різкого поліпшення якості знань студентів, підвищення вимогливості викладачів, їх професійного рівня. Слабка загальноосвітня підготовка вступників негативно позначається на подальшому процесі їх навчання. Варто більше уваги приділяти відстаючим студентам, посилити індивідуальну роботу з ними. Для вдосконалення навчально-виховної роботи слід підвищити роль лабораторії соціологічних досліджень, перебудувати діяльність кафедр суспільних наук та іноземних мов.

Заступник декана РТФ доцент **О. Т. Курков** значну частину виступу присвятив питанням навчання іноземних студентів. Необхідно покінчити з практикою умовного переводу явно невстигаючих студентів на наступні курси, поставити заслін тим, хто волів би без зусиль отримати диплом про закінчення радянського вузу. Треба принципово підходити до видачі стипендій тим, хто умисно ухиляється від навчання, отримує незадовільні оцінки.

Про підготовку спеціалістів, наділених високими професійними і громадськими якостями, настійну необхідність оновлення програм суспільних наук, подолання стереотипів в розумінні інтелектуальних, культурних і духовних запитів студентів говорив викладач кафедри філософії **О. І. Нижник.**

Завідуючий науково-дослідною лабораторією **Л. Н. Гейвандов** наголосив на настійній потребі поєднання викладачами наукової і педагогічної роботи. Так само як і наукові працівники вузу повинні обов'язково займатися педагогічною діяльністю. Без цього й мови не може бути про формування повноцінного сучасного спеціаліста. Доцент піддав критиці ректорат за непропорційний розподіл площ відповідно до обсягів робіт лабораторії та її штатів.

Питання вдосконалення викладання фундаментальних дисциплін, збільшення для них лекційних і лабораторних годин, рівномірного розподілу їх на молодших курсах — така основна тема виступу завідуючого кафедрою загальної фізики **І. Г. Мельника.**

В обговоренн основного питання загальних зборів взяли також участь декан ІБФ, професор **М. Ф. Друкований**, доцент **Б. Г. Кудрін**, викладач філософії **В. В. Черній**, старший науковий співробітник **А. С. Афонін**, інженер ОЦ **М. Д. Коваль**, доцент **В. Д. Кондратович**, доктор технічних наук **В. П. Кожем'яко.**

В роботі зборів взяв участь і виступив завідуючий ідеологічним відділом обкому Компартії України **І. Г. Мостовий.**

ФРАГМЕНТИ ЛІТА

Нинішнього, на жаль, уже минулого літа на різних будовах області працювало 38 студентських будзагонів нашого інституту. Ще не підбито загальний трудовий баланс цього літа, скільки, чого, на які суми споруджено, але окремі повідомлення в редакцію долітають. Добре потрудився, наприклад, загін «Буревісник» з факультету машинобудування на спорудженні паливного складу в Жмеринці. Хороша дисципліна, чіткий ритм, висока майстерність — основні складники його успіху.

На знімках Рема Кутькова — окремі фрагменти з життя «Буревісника».

ВИКЛАДАЧ ОЧИМА СТУДЕНТА

ШАНОВНИЙ ТОВАРИШУ!

Перебудова нашої країни вимагає всебічного підвищення якості підготовки спеціалістів для народного господарства. Відповідальність за реалізацію цієї вимоги несуть в першу чергу дві сторони-викладач і студент.

Згідно спільної постанови Мінвузу СРСР, секретаріату ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ від 17. 03. 87 року в новому 1989—90 навчальному році знову буде проводитись анкетний опит «Викладач очима студента».

Оцінюючи роботу свого викладача, треба відповісти на такі запитання:

— учбовий матеріал викладає в доступній формі, зрозуміло і переконливо;

— уміє зацікавити студента в набуванні глибоких знань, заохочує до дискусії і творчої роботи;

— використовує приклади, задачі, ілюстрацію, які допомагають з'ясувати складні положення теорії і її застосування;

— матеріал предмету ув'язує з іншими дисциплінами і майбутньою роботою;

— при оцінці знань вимогливий, суворий, але об'єктивний;

— в спілкуванні простий, тактовний, без елементів зарозумілості і недоступності;

— прихиляє до себе ерудицією, культурою спілкування і манерою поведінки.

Кожне з положень анкети треба оцінити в балах: 5 — якість проявляється постійно; 4 — проявляється часто; 3 — проявляється дуже рідко; 2 — якість не проявляється; 0 — не можу оцінити.

Анкету можна не підписувати.

М. СИНЕЛЬНИК,
працівник лабораторії соціологічних досліджень.

Пільги — ветеранам

Вінницький міськвиконком прийняв рішення про введення пільг ветеранам Великої Вітчизняної війни з 1 липня нинішнього року. Тепер вони можуть користуватись безкоштовно громадським транспортом — трамваєм, автобусом і тролейбусом. Це стало можливим тому, що міськвиконком винайшов кошти в місцевому бюджеті для того, щоб компенсувати Вінницькому трамвайно-тролейбусному депо і автопідприємству 10529 200 тисяч карбованців.

З 1 січня наступного року категорія пільговиків буде розширена. Громадським транспортом зможуть користуватись і ті особи, які прирівняні до учасників Великої Вітчизняної війни. Саме про це наголошувалось на з'їзді народних депутатів у Москві.

Винахід служить людям

Ім'я Олега Андрійовича Остапенка добре відоме в світі винахідників і конструкторів. Кілька разів він демонстрував свої диво-винаходи в передачі Всесоюзного телебачення «Це ви можете». Телеглядачі бачили його амфібії, всюдиходи, міні-тракторці. Демонстрував він навіть літальний апарат власної конструкції — дисколіт.

Мрією талановитого конструктора було запустити бодай один зі своїх винаходів у серійне виробництво. Треба гадати, що ця мрія нарешті здійснилась. Останніми роками. Олег Андрійович створив і зареєстрував, як винахід, ліжко для тих інвалідів, котрі змушені весь час лежати. Ліжко Остапенко відрізняється від існуючих аналогів, відомих у світі, тим, що воно майже на півцентнера легше — важить всього 75 кілограмів. Один рух важеля — і воно стає кріслом, обладнаним всіма пристосуваннями, щоб стати робочим місцем для друкування на машинці, малювання на мольберті, нескладної ручної праці.

Перша партія таких ліжок найближчим часом буде передана в Сакський будинок інвалідів для воїнів, котрі постраждали, виконуючи інтернаціональний обов'язок в Афганістані.

«Новини Поділля».

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЯКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Зам. 4508. БЮ. 00150. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 29 (356) П'ЯТНИЦЯ, 15 вересня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ: ЗВІТИ І ВИБОРИ

На нашому факультеті діє 10 партгруп, в тому числі на кафедрах — 6. В трьох з них вже відбулися звітно-виборні збори.

Загальна оцінка така: зібрання комуністів пройшли по-діловому, в обговоренні звітів партгрупоргів взяли участь майже всі партійні. На відміну від попередніх років на збори були запрошені і безпартійні працівники і викладачі кафедр. Чимало з них виступили, внесли ряд цікавих пропозицій і думок.

В цілому звіти і вибори в партгрупах пройшли в умовах повної гласності і відкритості, що стало помітним явищем в громадському житті машинобудівного факультету.

В умовах гласності і відкритості

Головним змістом як звітних доповідей, так і виступів була принципова оцінка зробленого кожним конкретно комуністом в справі перебудови вищої школи, поліпшення якості підготовки інженерних кадрів, навчально-методичної і наукової роботи.

Відзначався, як позитивний, досвід комуністів кафедри ААГ, котрі за ініціативою зав. кафедрою члена КПРС М. С. Сапона вже впродовж кількох років ведуть наставництво в навчальних групах, починаючи з першого і до останнього, випускного курсів.

Такий підхід до навчально-виховної роботи сприяє кращій спеціалізації студентів, набуттю ними твердих професійних знань, їх поглибленню.

Наслідуючи цей досвід, комуністи кафедри МРВ і ВК в нинішньому році теж взяли шефство над двома групами, які навчаються по спеціальності «металорізальні верстати».

Важливою темою розмови на звітних зборах стояли питання особистої ролі комуністів в створенні нових лабораторій, оснащеності навчальних кабінетів засобами обчислювальної техніки, сучасним устаткуванням. Йшлося про те, що з цією метою використовуються тільки кошти, зароблені за рахунок виконання госпдоговірної тематики, а з загальновузівського фонду науково - технічного розвитку кошти не виділяються. Про що наголосив доцент В. Б. Демешко, критикуючи ректорат і партком за їх недостатню увагу до потреб машинобудівного факультету.

Звичайно, турботи про дальше зміцнення матеріальної бази факультету не слід перекладати на чужі плечі. Основний тягар їх повинні взяти на себе викладачі і співробітники всіх кафедр, і особливо випускових, що входять до складу МФБ. Такою думкою були пронизані виступи комуністів Ю. А. Буреннікова, І. А. Немировського, інших товаришів.

Вносилися пропозиції і про поліпшення політичної освіти, зокрема про створення семінарів не за фаховою належністю, а безпосередньо на кафедрах, що дасть можливість зосередити увагу викладачів і співробітників на розв'язанні конкретних питань перебудови навчально-виховного процесу.

Загальну думку учасників звітно-виборних зборів кафедр ААГ, ТАМ, МВР і ВК відносно їх оцінки висловив член КПРС А. А. Козлов: «Я не пригадую за час свого перебування в партії таких активних, ділових зборів, як цьогорічні. Вони пройшли у нас в дусі вимог перебудови».

В умовах альтернативності відбулися вибори партгрупоргів. На кафедрі ААГ парторгом знову обраний Ф. С. Кучанський, на МРВ і ВК — В. В. Сиркін, а на кафедрі ТАМ вперше обрано О. І. Третяка.

В. ПЕТРОВ,
секретар партбюро МБФ.

ОБГОВОРЮЄМО ПРОЕКТ ЗАКОНУ УРСР ПРО МОВИ В УКРАЇНСЬКІЙ РСР

З ШАНОБОЮ ДО РІДНОЇ МОВИ

Мова! Без неї не існує людина, без неї не існує будь-яке національне угрупування, без неї не може існувати людство. Це не тільки засіб взаємовідносин, це грунт, на якому зростає вся культура нації.

В своєму повсякденні ми не дуже звертаємо увагу на мову, на її роль у житті. Мабуть, це стало однією з причин, які призвели до того, що національні мови, як і національне питання в країні, стали другорядними явищами, яким не має потреби приділяти уваги. В свій час М. С. Хрущов навіть казав, що чим швидше ми всі будем користуватися російською мовою, тим швидше побудуємо комунізм. Комунізм не побудували, а рідну мову почали забувати. «Прогрес» тут виявився досить відчутним.

Іскри перебудови висвітлили цей занепад, ці гострі питання і поставили їх на порядок денний в країні. Виявилося, що далеко не другорядним є питання регулювання суспільних відносин у галузі розвитку і вживання мови, шанобливе ставлення до національної гідності людини, її культури в широкому розумінні слова.

Нещодавно на всенародне обговорення Президія Верховної Ради Української РСР винесла проект Закону Української РСР про мови в Українській РСР, який опублікований в республіканських і обласних газетах. Це добротна основа Закону, в якому майже всі позиції обгрунтовані і зважені. Головне в тому, що «будь які привілеї чи обмеження прав особи за мовною ознакою неприпустимі». Людина може користуватися тією мовою, яка їй до вподоби, якою вона добре володіє і яку вважає рідною.

Зрозуміло, що державна мова залишається державною. Це накладає на службових осіб обов'язок знати українську мову і користуватися нею при виконанні службових обов'язків. Безумовно, що це положення викликає для багатьох певні труднощі, необхідність вивчати українську мову, але введення в дію положень закону не термінове. Мається на увазі, що людям потрібен певний час для засвоєння мови в потрібному обсязі.

Виходячи з цього, в інституті потрібно виконати досить великий обсяг робіт. Перш за все необхідно обговорити проект в студентських потоках, особливо на першому курсі. Адже першокурсники стануть фахівцями через п'ять років, тобто, якраз тоді, коли вводитиметься в діло положення про обов'язковість виконувати всі документи на державній мові — українській.

Початок 1989/90 учбового року ознаменувався в інституті тим, що на ІБФ, на РТФ були організовані потоки на першому курсі, де викладання ведеться українською мовою. На інших факультетах є студенти, які могли б слухати лекції на українській мові, але... Це «але» дуже суттєве. В бібліотеках інституту і міста майже немає підручників, посібників іншої літератури. Студенти обгрунтовують своє небажання навчатися українською мовою цим негативним явищем. Дійсно, як вивчати математику, фізику, електротехніку, обчислювальну техніку та інші дисципліни, коли ніякої літератури немає?

Перед викладачами постало відповідальне завдання: якомога швидше приступити до написання посібників та підручників, лекцій та методичних розробок на українській мові.

Важливим є і завдання по організації гуртків для вивчення української мови викладачами і студентами, створення всіх умов для бажаючих вчитися в цих гуртках. Це потребує коштів, наполегливості від ректорату та розуміння необхідності з боку всіх членів колективу.

Закон про мови існує поки-що у вигляді проекту. Він буде обговорюватися, доповнюватися пропозиціями і зауваженнями, але він буде і затверджений. І які б не були внесені зміни, настане час, коли потрібно буде цей Закон виконувати. Ми всі повинні бути готові жити і діяти в умовах Закону, в умовах необхідності широкого і повсюдного використання укрмови.

Ю ДАНИЛЮК,
професор.

Перший курс, перші заняття — все для нового інститутського поповнення тут вперше. Першим є також знайомство з викладачами.

Цей знімок зроблено на радіотехнічному факультеті в групі 2РТ-89. Заняття веде викладач історії КПРС **Н. А. Гущинець.**

Фото **Р. КУТЬКОВА.**

Укрмова: методичне забезпечення

Вузівська лабораторія методичного забезпечення навчального процесу на виконання наказу ректора по впровадженню в інституті української мови розробила конкретні заходи, здійснення яких дасть можливість більш оперативно і якісно перевести навчання студентів, діловодство на мову республіки.

Намічено переведення укрмовою раніше виданих учбових посібників, підготовку і тиражування цією ж мовою методичних вказівок і рекомендацій.

В наших найближчих планах — забезпечення розробок видання навчальних посібників серії «Самостійне вивчення дисципліни українською мовою», переклад на українську мову матеріалів з активних методів навчання, як-то ділові ігри, проблемні заняття, тощо.

Будуть перекладені на укрмову зображувальні матеріали для технічних засобів навчання. Це стосується насамперед роздаткових матеріалів з тієї чи іншої дисципліни, слайдів, діапозитивів, фолей для кадропроектів, карток для телебачення, плакатів, схем, таблиць і таке інше.

З метою більш швидкого переходу навчання на українську мову лабораторія спільно з кафедрами підготують до видання тексти лекцій, в першу чергу з загально-наукових і загальноінженерних предметів. Намічено випускати масовим тиражем «Інструктивно-методичні видання».

Не зволікати цю важливу для навчального процесу справу, вже відтепер всі кафедри спільно з науково-технічною бібліотекою вузу повинні ретельно проаналізувати наявність підручників і учбових посібників, видрукованих українською мовою.

Звичайно, це далеко не повний перелік заходів з методичного забезпечення викладання укрмовою дисциплін, передбачених програмою занять в нашому інституті.

Вищевикладені заходи найближчим часом будуть обговорені, доповнені, уточнені по строках виконання на вченій раді вузу.

З. ГРОЗНИЙ,
завідуючий лабораторією методичного забезпечення навчання.

В РЕКТОРАТІ

На засіданні 11 вересня слухались звіти деканів про участь студентів у сільськогосподарських роботах. Відзначалось, що для них повсюдно створені нормальні побутові і виробничі умови, окремі недоліки усуваються в процесі роботи.

На ректораті заслухано також повторну інформацію про явку на заняття студентів першого курсу, про те, як триває перехід на викладання українською мовою.

Проректор В. Д. Свердлов виступив з детальним аналізом справ на завершенні будівництва енергетичного корпусу. На цьому об'єкті ситуація напружена. За 4 місяці, котрі залишились до кінця року, треба освоїти 600 тисяч карбованців. Це велика сума, зважаючи на рівень наших можливостей і на складності з житловим будівництвом в обласному центрі. В інституту нема сподівань на залучення значної кількості кваліфікованої робочої сили з будівельних організацій і доводиться розраховувати тільки на себе.

Іншими словами, треба, щоб на пусковому об'єкті працювало щодня по 200—250 чоловік.

На ректораті йшла розмова про можливу відміну державного екзамена зі спеціальності на заочному факультеті. Річ у тому, що неправильно сформовано програму цього екзамена. Щоб підготуватись до нього, треба скористатись мало не сотнею підручників, якими інститут неспроможний забезпечити своїх випускників.

ДЕПУТАТСЬКІ НОВИНИ РАЙОНУ

13 ВЕРЕСНЯ відбулась сесія Ленінської райради народних депутатів, яка обговорила звіт про роботу виконкому з жовтня 88-го по вересень 89-го років та завдання райради в світлі вимог 1-го з'їзду народних депутатів СРСР.

16 СЕРПНЯ відбулась позачергова 10-та сесія 20-го скликання, на якій головою виконкому Ленінської райради обрано Очеретного Леоніда Климовича, котрий працював раніше заступником голови виконкому. Новим заступником став Олексій Іванович Крицький, 1953 року народження (був до цього секретарем партКому облрембудтресту).

В ІДДІЛ наросвіти району новідомляє, що тут навчається в 17-ти школах 24 тисячі учнів. В більшості шкіл початкові класи переведено на п'ятиденний режим навчання, а в СШ № 7, 16, 33 експериментують перехід на 5-тиденку десятих класів. СШ № 17 віднині має статус спеціалізованої математичної школи.

ЧИ ПОТРІБНА ГУМАНІЗАЦІЯ СТУДЕНТІВ?

Середня культурна людина володіє 10—15 тисячами слів. Перевірка показує, що наш студент в своєму арсеналі має 1000—1500 активного запасу слів, досконало не володіє ні українською, ні російською мовами і на екзаменах йому бракує слів для викладу своїх думок. Отже, наших студентів необхідно вчити мовній культурі.

З метою підвищення культурного рівня майбутніх інженерів їх слід знайомити з освітою і вітчизняною культурою, формувати звички культурної поведінки. Відомо, що звички народів — це їхні традиції. Дотримання цих традицій — вияв рівня людської культури. Так, наприклад, якщо гість в Китаї або Японії вихваляє якусь річ, що є в будинку хазяїна, то хазяїн дарує йому ту річ — цього вимагає ввічливість. Коли ми бувaємо у когось в гостях, то намагаємося з'їсти все, що покладено на тарілку, в Китаї до чашки сухого рису, який подають в кінці обіду, ніхто не доторкнеться, правила ввічливості вимагають показати, що ти вже ситий.

Отже, студентів необхідно вчити не тільки мовній культури, а й етиці поведінки, соціології і сексології, бо незнання елементів цих наук призводить до того, що людина виглядає «білою вороною» серед спільності людей, колективу.

Інтенсифікація суспільного виробництва, створення складних технічних систем гостро поставили проблему «людина-машина». Виникли задачі підпорядкування конструкції машини психолого-фізіологічним характеристикам людини. Цією проблемою вже давно займаються в Японії, Англії, США, Франції. Виникли такі науки, як інженерна психологія, ергономіка, Однак в нашому інституті такі науки майбутні інженери не вивчають і студенти не мають уяви про те, як вибрати конструкцію, форму, розміри індикаторів, засоби кодування інформації у дисплеях, як оцінити ергономічну ефективність системи «людина-машина», як досягти максимальної трудової активності, зменшити втому і т. п.

Для того, щоб ми не готували ергономічно неосвічених інженерів, необхідно ввести у нашому вузі з усіх спеціальностей навчальні курси «інженерна психологія» та «ергономіка». Семестрові курси ергономіки та інженерної психології дадуть можливість студентам оволодіти методами ергономічного аналізу технічних систем, здобути вміння та навички ергономічного мислення. В цьому проявиться інженерний гуманізм. Машина, сконструйована інженером з врахуванням ергономічних закономірностей, стане для людей не тільки джерелом підвищення продуктивності праці, а й джерелом творчого натхнення і насолоди.

Експериментальні соціологічні дослідження показують, що інженерові на виробництві доводиться 78 процентів свого робочого часу тратити на спілкування з людьми. Отже, інженер повинен вміти керувати колективом, вивчати потреби людей, їх здібності, розумно розв'язувати конфліктні ситуації тощо. Без знань «Наукових основ управління виробничим колективом» навряд чи зможе інженер інтуїтивно керувати людьми. Мабуть, недарма 4 мільйони наших інженерів не бажають працювати в цехах, а намагаються сховатися десь в плановому відділі, конструкторському бюро та інших «тихих» місцях.

Отже, якщо ми хочемо підготувати висококваліфіковані інженерні кадри, необхідно не тільки підвищити інженерно - економічний рівень їхніх знань, а й звернути увагу на гуманізацію всієї інженерної підготовки спеціаліста. Мабуть, невипадково в Японських вузах гуманітарним наукам відводиться 64 проценти навчального процесу!

Колишній президент фірми «Нью-Йорк сентрал рейл роуд» А. Сміт сказав, що «виробництво це на 85 процентів люди, на 100 — матеріали і на 50 — гроші. Майже всі проблеми бізнесу зводяться до проблеми людини. Втім, не настільки важливо те, в яку кількість відсотків оцінює А. Сміт людський фактор, як те, що без уміння інженера-керівника підбирати, навчати людей, стимулювати їхню діяльність перебудова неможлива!

Автор далекий від думки, що вивчення студентами вищезгаданих навчальних дисциплін зразу зробить з наших студентів висококультурних «інженерів людських душ». Автор має надію, що знайомство студентів з цими науками породить в їхніх душах «вогонь Прометея», бажання принести користь людям, вдосконалити свої моральні якості, людські відносини.

В. ЧИЖИК,
доцент, кандидат педагогічних наук.

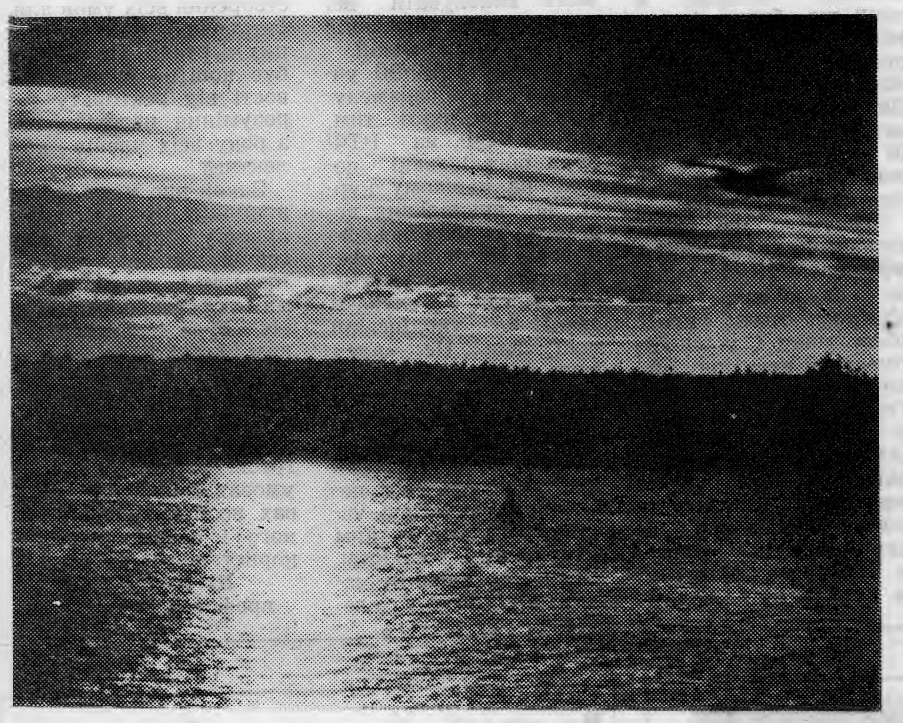

НА ПІВДЕННОМУ БУГУ

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ

Якби мене запитали, яка людина найщасливіша, я б відповів: «Та, що здорова».

В зв'язку з цим дозволю собі порушити непопулярну тему, бо писати про куріння ніби й марна справа. Нічого, крім недружелюбних поглядів і несмішних жартів курців, тебе не чекає. І все-таки звертаюся до теми тому, що куріння один з різновидів наркоманії, головна причина багатьох смертей. Кількість тих, що передчасно пішли з життя через цигарку перевищує нині цифру жертв від транспортних катастроф. Життя курця скорочується в середньому на 10 років.

Американці вважають, що з приблизно півмільйона щорічних смертей 300 тисяч спричиняє звичка вдихати кожного дня бридкий і вкрай отруйний дим тютюну. З 87 тисяч випадків дитячої смертності 4600 зв'язані з материнським курінням. Англійці з'ясували, що материнське куріння підвищує смертність дітей у шість разів.

Тим часом, куріння не вгамовує нервову систему, як це дехто думає, а порушує живлення головного мозку, погіршує нормальне функціонування нервових процесів, сприяючи ранньому атеросклерозу головного мозку, послаблюючи пам'ять і сприйняття.

В 10 разів частіше у курця зустрічається рак легенів, швидше до нього «чіпляються» серцево-судинні хвороби, розлади нервової системи.

Слід відзначити, що молодий організм сприйнятливіший до пристрастей такого роду. З болем у серці дивлюсь на наших студентів-хлопчиків, котрі здебільшого ще не стали справжніми чоловіками, а вже смокчуть цигарки.

Достовірно встановлено, що четверта частина тютюнових продуктів при курінні згорає, скільки ж проходить через легені курця, а решта 50 процентів диму отримує навколишнє середовище. Ці 50 процентів вкрай небезпечні для тих, хто не поділяє згубної звички. Ось чому категорично треба забороняти цигарку в місцях загального користування.

Якби було можна заборонити куріння взагалі, то насамперед це мало б стосуватися жінок, продовжувачів роду людського. Зараз медицина впевнено говорить, що від жінки, яка палить, народжується неповноцінне потомство. Більше того, дефекти такого потомства можуть передаватись у спадок. Спеціалісти дійшли висновку, що кожна п'ята дитина була б живою, якби мати під час вагітності не мала справи з цигаркою. Отже, куріння жінки — ,злочин.

Є ще одне джерело отруєння дітей — це куріння поряд з ними. Мало того, що при цьому можуть хворіти грудні малята, вдихаючи «тютюновий коктейль», виявляється, що вони звикають до диму, у них розвивається тютюнова наркоманія.

То чи не пора подумати курцям про близьких, рідних і знайомих, зрозуміти нарешті, що куріння найгірше з того, що винайшла людина за свою довгу історію, насичену багатьма нерозумними вчинками.

Знаю по собі — чим раніше кинеш курити, тим більша користь. Це, звичайно, не просто, але і не найтяжче. Залежить від бажання, а інколи й від стимулів. Скажімо, у ФРН в філіалі американської фірми «Атарк» провели експеримент. Варто було вести додаткову шестиденну відпустку для некурящих, як від цигарки на роботі відмовилось зразу 70 процентів співробітників.

Парадокс полягає в тому, що молода людина може відмовитись від дурної звички порівняно легко, але ще не розуміє до решти її шкідливості, а людина старшого віку вже добре розуміє а,вірніше, чує на здоров'ї, але вона уже хвора, їй бракує сили волі перемогти хворобу.

Однією з перших вирішила позбутись «сірого джина» Норвегія. Медицинська асоціація країни поставила за мету звільнити норвежців від куріння до початку наступного століття. Вживши цілий ряд заходів, домоглись за останні десять років скорочення куріння на 11 процентів серед чоловіків і на 20 — серед жінок. Чудовий приклад для наслідування!

Люди! Цінуйте чисте повітря, вливайтеся ним, не дозволяйте отруювати його. Зберігаючи здоров'я, ви продовжуєте тривалість життя.

Б. ЗЕМЛЯКОВ,
кандидат технічних наук.

Лірика Олександра Єнісеєва

ШУМИТ под ногами
листва,
Что-то шепчет ушедшее
лето.
Это были ушедшей молва
Что-то хочет сказать всему
свету.
Что желает она рассказать
В чем открыться,
поведать былое,
Может тайну большую?
Как знать,
В чем причина ее непокоя?
А листва все шуршит
и шуршит,
Словно молвит: не это,
не это.
В жизни есть и закат
и рассвет,
Берегите же жизни
рассветы.
Шу-шу-шу,
Шу-шу-шу, —
Говорит нам ушедшее
лето
Заверяю, молю и прошу —
Берегите же жизни
рассветы!

ОТКРОЮ на миг я
окошко,
Взгляну в живописный
рассвет.
Мне нужно всего лишь
немножко —
Весны чудодейственный
свет.
А вот и сама нараспашку,
Как в солнечнй день
косари.
Стащила с зимы все
рубашки,
Оделась в одежды зари,
Рассыпалась птичьей
гурьбою,
Басистою песней шмелей,
Шла вешнею бодро
тропою.
Ласкала раздолье
степей.
И словно кокетка наряды,
Меняла, чтоб были
подстать.
Без счету дарила
награды —
Берите! Зачем их считать.
И там, где дотронулась
взглядом,
Коснулася нежно рукой,
Земля одевалась в наряды
Подстать лишь царице
самой.

ПРЕКРАСНО поле в
час налива,
Чарует прелестью живой.
И среди пшеницы,
словно диво,
Осколок неба голубой,
Совсем уж маленький
цветочек,
А сколько прелести
земной.
Взглянул и словне бы
глоточек
Воды я выпил ключевой.
Люблю я розы, лилий
чаши
И гладиолусов букет,
И все же их милей и
краше
Мне васильков небесный
цвет
Как будто небо на
свиданье
Пришло, ресницы
приподняв.
Любимой нежное
признанье,
Которого так долго ждал.
Умчались годы, расстоянья,
Из жизни многое ушло,
Но васильков очарованье
В душе надежду сберегло.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 133, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 01274. Зам. 4591. Тираж 1500.

Виноситься на обговорення колективу

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 30—31 (357—358) П'ЯТНИЦЯ, 22 вересня 1989 р. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

Проект

СТАТУТ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

РОЗДІЛ І.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Вінницький політехнічний інститут здійснює свою діяльність на підставі примірного Положення про вищі учбові заклади СРСР, затвердженого наказом Державного комітету СРСР по народній освіті № 565 від 7 липня 1989 року.

2. Вінницький політехнічний інститут створено з метою підготовки висококваліфікованих спеціалістів для промисловості та науково-дослідних установ з глибокими теоретичними і необхідними практичними знаннями з спеціальності, володіючих марксистсько-ленінською теорією, найновішими досягненнями вітчизняної і закордонної науки і техніки, вихованих у дусі високої комуністичної свідомості, радянського патріотизму, дружби народів і пролетарського інтернаціоналізму, володіючих навиками організації масово-політичної і виховної роботи; на нього покладено також виконання ряду інших важливих завдань, таких як:

а) виконання науково-дослідних робіт, які сприяють науково-технічному прогресу та вирішенню завдань комуністичного будівництва в тісному зв'язку з навчальним процесом;

б) створення високоякісних підручників і навчальних посібників;

в) підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для забезпечення навчального процесу та наукових досліджень;

г) підвищення кваліфікації спеціалістів з вищою освітою, зайнятих у відповідних галузях народного господарства;

д) виховання у студентів почуття обов'язку та готовності до захисту соціалістичної Батьківщини;

е) фізична підготовка студентів і виконання заходів по її зміцненню;

є) розповсюдження економічних, юридичних, екологічних, наукових та політичних знань серед населення.

3. Вінницький політехнічний інститут здійснює міжнародні зв'язки по культурному і науково-технічному співробітництву з вищими навчальними закладами організаціями та фірмами іноземних держав.

Інститут має право вступати в асоціації для встановлення зовнішніх економічних зв'язків з метою торгової реалізації за кордоном наслідків науково-дослідних та науково-технічних розробок, продажу ліцензій, послуг типу інжиниринг; участі в прямих зв'язках з організаціями та підприємствами країн — членів РЕВ, міжнародного технічного співробітництва; створення спільних підприємств.

4. Вінницький політехнічний інститут здійснює підготовку спеціалістів з таких спеціальностей:

10.01 — електричні станції; 10.02 — електроенергетичні системи та мережі; 10.04 — електропостачання; 12.01 — технологія машинобудування: 12.02 — металорізальні верстати та інструменти; 12.06 — обладнання та технологія підвищення зносостійкості та поновлення деталей машин та апаратів; 15.05 — автомобілі та автомобільне господарство; 21.01 — автоматика та управління в технічних системах, 20.03 — мікроелектроніка та напівпровідникові прилади; 22.01 — обчислювальні машини, комплекси, системи та мережі; 22.05 — конструювання та технологія виробництва електронних обчислювальних пристроїв; 23.01 — радіотехніка; 23.03 — конструювання та технологія виробництва радіоелектронних пристроїв; 29.03 — промислове та цивільне будівництво.

При необхідності з дозволу Держкомосвіти СРСР вуз має право здійснювати підготовку спеціалістів з інших спеціальностей.

РОЗДІЛ 2.

СТУДЕНТИ ІНСТИТУТУ

5. Правом вступу до Вінницького політехнічного інституту, користуються громадяни СРСР, які мають закінчену середню освіту.

На навчання з відривом від виробництва приймаються особи віком до 35 років, на навчання без відриву від виробництва — без обмеження віку.

6 Навчання планового контингенту студентів у Вінницькому політехнічному інституті здійснюється безкоштовно, незалежно від раси, національності, статі, майнового і соціального стану, віросповідання, на основі широкого розвитку національної за формою і соціалістичної за змістом культури народів СРСР.

7. Студенти Вінницького політехнічного інституту користуються правами і несуть обов'язки, які встановлені Положенням про вищі навчальні заклади, затвердженим наказом Деркомосвіти СРСР № 565 від 7.07.1989 року.

8. Студенту Вінницького політехнічного інституту видаються студентський квиток і залікова книжка встановленого Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР зразка. Студентам, які навчаються по денній формі, виплачується стипендія в установленому розмірі та порядку. Іногородні студенти забезпечуються гуртожитком.

9. Студенту, який захистив дипломний проект, рішенням Державної екзаменаційної комісії присвоюється кваліфікація інженера у відповідності одержаною спеціальністю і видається диплом про закінчення Вінницького політехнічного інституту і нагрудний знак зразка, встановленого для технічних вищих учбових закладів.

10. Особи, які закінчили Вінницький політехнічний інститут, забезпечуються роботою по спеціальності у відповідності з Положенням про персональний розподіл молодих спеціалістів затвердженим Державним комітетом СРСР по народній освіті наказом № 286 від 22.08.1988 року.

11. Молоді спеціалісти, які закінчили Вінницький політехнічний інститут з відривом від виробництва, зобов'язані працювати не менше трьох років за призначенням.

12. Громадяни іноземних держав, які проживають на території СРСР, приймаються до Вінницького політехнічного інституту на загальних підставах.

13. Громадяни іноземних держав, які прийняті до Вінницького політехнічного інституту, користуються всіма правами і несуть всі обов'язки студентів, встановлені цим Статутом і Положенням про вищі учбові заклади СРСР.

У тих випадках, коли міжнародними угодами, укладеними СРСР з відповідною іноземною державою, передбачено інше, застосовуються правила міжнародної угоди.

14. Студенти, які творчо і якісно опановують спеціальність на денному відділенні, мають право одночасно опановувати д р у г у спеціальність їм зараховуються оцінки, одержані при виконанні навчального плану першої спеціальності по співпадаючих дисциплінах.

15. Талановиті студенти мають право навчатись по особистому плану, починаючи з другого курсу.

16. Одержання другої освіти особами, які закінчили Вінницький політехнічний інститут або інший вуз раніше, здійснюється на основі договорів з цими особами або організаціями, де вони працюють. В договорах обумовлюється часткове відшкодування затрат на одержання другої освіти.

На договірній основі з відшкодуванням річних затрат здійснюється також повторне навчання на тому чи іншому курсі студентів, які без поважних причин не виконали навчальний план, але бажають продовжити навчання.

РОЗДІЛ 3.

ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД, УЧБОВО-ДОПОМІЖНИЙ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ПЕРСОНАЛ

17. У Вінницькому політехнічному інституті встановлюються штатні посади професорсько-викладацького складу і учбово-допоміжного персоналу: завідуючий кафедрою, професор, професор-консультант, доцент, асистент, старший викладач, викладач, головний науковий співробітник, провідний науковий співробітник, старший науковий співробітник, науковий співробітник, молодший науковий співробітник, інженер по навчальному процесу, учбовий майстер, завідуючий лабораторією, старший лаборант, лаборант, старший препаратор, препаратор та інші.

18. Заміщення вакантних посад професорсько-викладацького та наукового складу у Вінницькому політехнічному інституті проводиться за конкурсом і здійснюється вченою радою вузу (зав. кафедрами, професори, доценти) або радою факультету (ст. викладачі, викладачі, асистенти) в установленому порядку, згідно з Положенням про заміщення вакансії та атестації професорсько-викладацького складу.

19. Звільнення штатних працівників з числа професорсько-викладацького складу у зв'язку з скороченням обсягу роботи може проводитись тільки після закінчення навчального року.

20. Професорсько-викладацький та науковий склад Вінницького політехнічного інституту:

а) користується правами:

— вибирати та бути обраним в раду та вчену раду інституту, (факультету);

— брати участь в обговоренні найважливіших питань навчальної, наукової, творчої та виробничої діяльності на раді інституту, факультетів;

— користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, бібліотеками, читальними залами, а також послугами обчислювального центру;

— вибирати методи та засоби навчання, які найбільше відповідають його індивідуальним здібностям та забезпеченню високої якості підготовки спеціалістів;

— бути висунутими на здобуття почесних звань та державних і відомчих премій.

б) несе обов'язки;

— забезпечувати високу ефективність педагогічного процесу, виховувати у студентів комуністичну свідомість, розвивати в них самостійність, ініціативу, творчі здібності;

— поважати особисту гідність майбутніх спеціалістів, проявляти турботу про їх культурний та фізичний розвиток;

— вести наукові дослідження, забезпечувати високий науковий рівень змісту освіти, активно залучати до них студентів;

— постійно підвищувати свій професійний, ідейно-політичний та загальнокультурний рівень, регулярно, не менше одного разу в 5 років, проходити різні форми підвищення кваліфікації;

— виконувати правила внутрішнього розпорядку;

— розробляти та впроваджувати в навчальний процес комп'ютерні технології навчання;

— вносити вклад в розвиток лабораторного та методичного забезпечення навчального процесу.

21. Заміщення посад учбово-допоміжного і адміністративно-господарського персоналу Вінницького політехнічного інституту та його наукових і виробничих підрозділів проводиться наказом по інституту у відповідності з штатним розкладом.

Права і обов'язки учбово-допоміжного і адміністративно - господарського персоналу визначаються правилами внутрішнього розпорядку і посадовими інструкціями.

РОЗДІЛ 4.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

22. Підготовка спеціалістів у Вінницькому політехнічному інституті проводиться за такими формами навчання:

а) з відривом від виробництва (денне); б) без відриву від виробництва (вечірнє, заочне);

Перепідготовка і підвищення кваліфікації кадрів проводиться по договорах з підприємствами та організаціями з відривом від виробництва.

(Продовження на 2—4-й стор.).

Проект

СТАТУТ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

(Початок на 1-й стор.).

23. Навчальна робота у Вінницькому політехнічному інституті проводиться відповідно до затверджених в установленому порядку Державним комітетом освіти СРСР навчальних планів і програм.

24. У Вінницькому політехнічному інституті встановлюються такі основні види учбових занять:

лекція; лабораторні, практичні заняття і семінари; виробнича практика; курсове проектування (курсова робота); дипломне проектування; консультація; контрольна робота; колоквіум; самостійні заняття студентів.

25. Навчальний процес для талановитих студентів, яких переведено на особисті плани, організується по трьох напрямках: науковий співробітник, конструктор, менеджер.

26. Починаючи з другого курсу студентам надається право вільного відвідування лекцій, в зв'язку з чим кожний лектор зобов'язаний будувати свій лекційний курс таким чином, щоб в першій третині його визначався становий хребет дисципліни та основний кістяк її головних положень, що дасть змогу здібним студентам, прослухавши лише третину курсу, самостійно засвоїти всю дисципліну без зайвих втрат часу.

27. У Вінницькому політехнічному інституті створюються всі умови для одержання вищої освіти на державній мові та мові міжнаціонального спілкування. З цією метою навчання в інституті проводиться російською та українською мовами за бажанням студентів та з врахуванням можливостей кафедр.

28. Інститут забезпечує студентів безкоштовно навчальною літературою, технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою.

29. Виховні заходи здійснюються в спільній навчальній, науковій, творчій, виробничій та суспільній діяльності студентів і викладачів.

30. Виробнича практика студентів Вінницького політехнічного інституту здійснюється у відповідності з затвердженим Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти СРСР Положенням про практику.

Для проходження практики за Вінницьким політехнічним інститутом закріпляються у встановленому порядку, як постійні бази, підприємства, організації та установи.

31. Для всіх видів учбових занять, крім виробничої практики на підприємствах, організаціях і установах академічний час встановлюється тривалістю — 45 хвилин, до 15 хвилин якого викладач може використовувати для організації самостійної роботи студентів одноразово чи систематично. Перерва між лекціями — 10—20 хвилин.

32. Навчальний рік при денній і вечірній формах навчання визначається навчальним планом, при цьому лабораторно-екзаменаційні сесії проводяться кількома потоками, з чергування по спеціальностях, курсах або учбових групах.

Для студентів, які навчаються по денній і вечірній формах навчання, два рази на рік встановлюються канікули загальною тривалістю від семи до десяти тижнів, а для студентів — заочників один раз на рік тривалістю від восьми до десяти тижнів. Конкретні строки і тривалість канікул визначаються навчальними планами в залежності від спеціальності студента.

33. Успішність студентів визначається такими оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка по дисципліні може виставлятись як після іспиту, так і по результатах поточного контролю знань студентів протягом семестру. Не згодним з оцінкою, одержаною по результатах поточного контролю, надається право поліпшити її під час іспиту. Для дисциплін і видів навчальної роботи, по яких формою кінцевого контролю є залік, встановлюється якісна оцінка «зараховано», «незараховано».

Переведення встигаючих студентів з курсу на курс здійснюється наказом ректора відповідно до Положення про курсові екзамени та заліки.

Студенти, які мають на 31 серпня екзаменаційну заборгованість, на наступний курс не переводяться, а відраховуються або залишаються при поважних причинах на повторний курс.

34. З метою систематизації знань, одержаних по різних дисциплінах протягом всіх років навчання та оцінки якості спеціальної підготовки, кожний студент складає державний іспит по спеціальності, який носить творчий характер і за результатами якого випускаюча кафедра виносить рішення про допуск студента до дипломного проектування.

35. Студент, який склав екзамени з оцінкою «відмінно», не менше як по 75 % всіх дисциплін навчального плану, а по решті дисциплін з оцінкою «добре», і який пройшов підсумкову Державну атестацію з оцінкою «відмінно», одержує диплом з відзнакою.

36. У Вінницькому політехнічному інституті проводиться науково-методична робота, спрямована на підвищення якості підготовки спеціалістів, удосконалення педагогічної майстерності професорсько-викладацького складу, розробку наукової організації навчального процесу з використанням сучасних технічних засобів.

РОЗДІЛ 5.
НАУКОВО-ДОСЛІДНА І ТВОРЧА РОБОТА

37. Основними завданнями науково - дослідної роботи Вінницького політехнічного інституту є:

— розробка теоретичних проблем;

— розв'язання найбільш актуальних наукових та технічних проблем для народного господарства;

— вивчення і узагальнення досвіду комуністичного будівництва;

— написання монографій, підручників та учбових посібників;

— виконання дослідних робіт науково - методичного характеру;

— підвищення якості підготовки спеціалістів, завдяки впровадженню результатів НДР в навчальний процес.

Вінницький політехнічний інститут бере участь у впровадженні в народне господарство результатів своїх досліджень, а також пропагує досягнення науки, техніки і культури.

38. Науково - дослідна робота у Вінницькому політехнічному інституті організовується і проводиться відповідно до затверджених Держкомітетом по народній освіті СРСР, Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР, Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР положень про науково - дослідну роботу і діяльність наукових підрозділів вузів, положення про організацію роботи НДЧ Вінницького політехнічного інституту в нових умовах фінансування і господарювання.

39. Науково - дослідна робота здійснюється згідно з тематичним планом, який розглядає рада і затверджує ректор інституту. Найбільш важливі науково - дослідні і дослідно - конструкторські роботи Вінницького політехнічного інституту включаються до планів важливіших робіт Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти УРСР та Державного комітету СРСР по науці і техніці.

40. Науково - дослідна робота фінансується за рахунок:

— коштів державного бюджету;

— коштів по господарських домовленостях з підприємствами та організаціями, для яких ця робота виконується;

— коштів науково - технічного і соціального розвитку вузу і відповідного централізованого фонду Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти УРСР, виділених на конкурсній основі.

РОЗДІ 6.
ПІДГОТОВКА ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

41. Вінницький політехнічний інститут здійснює підготовку та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів за такими формами:

— докторантура; перехід кандидатів наук на посаду наукових співробітників для підготовки докторських дисертацій; аспірантура; прикріплення до вищих учбових закладів для складання кандидатських екзаменів та підготовки кандидатських дисертацій; творча відпустка для завершення роботи над дисертацією; стажування на підприємствах, в науково-дослідних інститутах, конструкторських бюро та в інших вузах, як вітчизняних, так і зарубіжних; підвищення кваліфікації на спецфакультетах та в спеццентрах.

42. Інститут веде підготовку аспірантів та дослідників з таких спеціальностей:

01. 02. 04. — механіка деформованого твердого тіла; 05. 02. 01. — матеріалознавство в машинобудуванні; 05.02.03.—системи приводів; 05.02.04 тертя і знос в машинах; 05. 03. 05. — процеси і машини обробки тиском; 05. 05. 04. — дорожні та будівельні машини; 05. 09. 05. — теоретична електротехніка; 05. 11. 13. — прилади та методи контролю навколишнього середовища, речовин, матеріалів і виробів; 05. 11. 16. — інформаційно-вимірювальні системи: 05. 12. 01. — теоретичні основи радіотехніки; 05. 13. 01. — управління в технічних системах; 05. 13. 05 — елементи пристроїв обчислювальної техніки та систем управління; 05. 13. 13. — обчислювальні машини, комплекси, системи та мережі; 05. 13. 16. — застосування обчислювальної техніки, математичного моделювання і математичних методів у наукових дослідженнях; 05. 14. 02. — електричні станції, мережі, електроенергетичні системи та управління ними; 05. 14. 04. — промислова теплоенергетика; 05. 23. 08. — технологія і організація промислового та цивільного будівництва.

По мірі визрівання умов інститут буде відкривати підготовку аспірантів і по інших спеціальностях.

РОЗДІЛ 7.
ПРАВА ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

43. Надані Вінницькому політехнічному інституту права здійснюються ректором і по встановленому розподілу обов'язків — проректорами, а у випадках, передбачених діючим законодавством, — за погодженням або з участю профспілкових організацій і радою інституту.

44. Вінницький політехнічний інститут в галузі учбової, науково - дослідної і науково - методичної роботи, капітального будівництва і капітального ремонту, фінансів, праці і заробітної плати здійснює свої права на основі розділу VII Положення про вищі учбові заклади СРСР, затвердженими наказом Держкомосвіти СРСР № 565 від 7 липня 1989 року, основними із яких є:

— розробка своєї організаційної структури, визначення форми організації та стимулювання праці;

— створення на своїй базі навчальних комплексів, які включають школи, ПТУ, ССУЗИ і ПК;

— затвердження штатних розкладів та посадових окладів в межах діючої схеми та виділеного фонду оплати праці без дотримання середніх окладів;

— визначення форми та системи оплати праці. При цьому розміри заробітної плати працівників вузу (керівників включно) максимальним розміром не обмежуються;

— передача з балансу на баланс та реалізація устаткування, приладів та матеріалів, потреба в яких відпала; списання основних засобів, що вийшли з ладу або застаріли;

— організація госпрозрахункових підприємств і кооперативів для надання платних послуг громадянам та установам;

— розвиток соціальної бази.

РОЗДІЛ 8.
СТРУКТУРА ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

45. Вінницький політехнічний інститут має в своєму складі:

а) факультети та відділення:

енергетичний; машинобудівний; автоматики та мікроелектроніки; обчислювальної техніки; радіотехнічний; інженерно-будівельний; вечірній; заочний; підвищення кваліфікації керівних працівників та спеціалістів Міненерго СРСР; підвищення кваліфікації інженерно-технічних працівників «Украгробуду» при інженерно-будівельному факультеті; загальновузівський деканат по роботі з іноземними студентами; суспільних та гуманітарних наук; підготовче відділення;

б). кафедри:

історії КПРС; філософії; наукового комунізму; політичної економії; електропостачання промислових підприємств, міст та сільського господарства; електричних станцій; електричних мереж; теоретичних основ електротехніки; загальної фізики; технології та автоматизації машинобудування; металорізальних верстатів та верстатних комплексів; проектування обладнання автоматизованого виробництва; технології конструкційних матеріалів та хімії; прикладної механіки та опору матеріалів; автомобілів та автомобільного господарства; обчислювальної техніки; автоматизації проектування; економіки промисловості та організації виробництва; вищої математики; прикладної математики та обчислювальних систем; автоматизованих систем управління; автоматики та комп'ютеризації навчального процесу; теоретичних основ радіотехніки; радіотехнічних пристроїв; конструювання та виробництва радіоапаратури; фізичного виховання; іноземних мов; будівельних конструкцій та архітектури; охорони праці; нарисної геометрії та машинної графіки; теоретичної та технічної механіки; російської мови.

При необхідності окремі кафедри можуть бути переорієнтовані, а замість деяких з них — відкриті нові.

(Продовження на 3-й—4-й стор.).

Проект

СТАТУТ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

(Початок на 1—2 стор.).

в) підрозділи та служби:

навчальний відділ; відділ кадрів; бухгалтерія; науково - технічна бібліотека; обчислювальний центр; канцелярія та архів; спеціальне конструкторське бюро «Модуль»; відділ матеріально - технічного постачання; планово - фінансовий відділ; господарчий відділ; студентська їдальня; підготовчі курси, транспортний відділ; головний адміністративний корпус; учбові корпуси № 1, № 2, № 3; гуртожитки № 1, № 2, № 3, № 4, № 5, № 6; відділ капітального та поточного ремонтів.

46. Факультети, відділення, кафедри, підрозділи та служби Вінницького політехнічного інституту здійснюють свою діяльність згідно з відповідними положеннями, затвердженими Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР та Державним комітетом СРСР по народній освіті.

47. Структурні підрозділи Вінницького політехнічного інституту утворюються і ліквідуються за наказом ректора у встановленому порядку.

Затвердження нових спеціальностей, з яких повинна вестися підготовка спеціалістів, проводиться за поданням інституту, погодженим з Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР, Державним комітетом СРСР по освіті.

48. Всі зміни в структурі Вінницького політехнічного інституту вносяться до Статуту.

РОЗДІЛ 9.

КЕРІВНИЦТВО ІНСТИТУТОМ

49. Вищим органом управління інститутом є рада інституту, яка здійснює функції ради трудового колективу.

Рада інституту вибирається строком на 5 років установленим порядком. Кількісний склад ради інституту вибирається вченою радою інституту, остання складає 50 % першої. Члени ради інституту, які не входять до вченої ради, обираються на загальних зборах інтегральних структурних підрозділів інституту, таких, як факультет, НДЧ, АГЧ та інші пропорційно кількості їх членів, виходячи з Положення про вузи, що професорсько-викладацький склад повинен становити 35%, студенти та аспіранти — 30%, наукові співробітники та працівники НДЧ 25 %, інші категорії працівників — 10 %.

Рада інституту збирається на засідання два рази на рік — в грудні та в червні місяцях.

Кожного року в червні замість вибулих вибираються нові члени ради інституту.

50. Рада інституту:

— розглядає та затверджує Статут інституту і за згодою з професійним комітетом — правила його внутрішнього розпорядку;

— обирає ректора (обраний ректор є головою ради інституту);

— підбиває підсумки календарного та навчального років;

— заслуховує щорічно звіти ректора;

— розглядає основні питання економічного та соціального розвитку інституту;

— визначає напрямки використання фондів виробничого та соціального розвитку.

51. Для розгляду основних питань діяльності інституту при ректорі і під його головуванням створюється вчена рада в кількості не більшій 120 чоловік. До її складу входять:

— за Положенням ректор (голова), проректори, декани факультетів, директор СКТБ «Модуль», представники парткому, профкому співробітників та студентів, комітету ЛКСМУ;

— завідуючі кафедрами;

— керівники основних підрозділів АУП.

Інші члени вченої ради (50 % складу), в тому числі 25% — студенти, обираються на загальних зборах факультетів. Строк повноважень вченої ради — 5 років.

52. Вчена рада інституту:

— розглядає питання організації навчально-виховного процесу та визначає перспективні напрями його вдосконалення;

— затверджує плани наукових досліджень;

— приймає рішення про відкриття, реорганізацію та ліквідацію лабораторій, кафедр, факультетів та інших структурних підрозділів;

— розглядає питання конкурсного обрання та переобрання на посади зав. кафедрами, професорів, доцентів, завідуючих науковими лабораторіями НДЧ.

Вчена рада збирається на засідання один раз в місяць.

Рішення вченої ради вступає в силу після його затвердження ректором.

53. Керівництво всією діяльністю інституту згідно з Положенням про вузи єдиноособово ректор, обраний радою інституту на 5 років та затверджений Держосвітою СРСР. Ректор несе повну відповідальність за результати роботи вузу. Він діє згідно з існуючим законодавством від імені інституту, представляє його в усіх органах, установах, підприємствах, розпоряджається маїном вузу, складає договори, видає доручення, відкриває в банку рахунки інституту. В межах компетенції та прав Вінницького політехнічного інституту ректор віддає накази та вказівки, обов'язкові для всіх членів колективу.

Ректор призначає та звільняє проректорів, визначає їх конкретні обов'язки та відповідальність, призначає та звільняє головного бухгалтера. Ректор приймає на роботу та звільняє робітників і службовців вузу, а також забезпечує додержання встановленого порядку заміщення посад професорсько-викладацького складу та наукових співробітників затверджує керівників науково - дослідних, конструкторсько - технологічних та інших підрозділів інституту, визначає їх компетенцію, вирішує питання преміювання співробітників, включно проректорів та керівників структурних підрозділів.

54. Заступниками ректора з головних напрямів діяльності інституту є 5 проректорів, першим із яких затверджується згідно з основною функцією вузу проректор з навчальної роботи.

55. Перший проректор — проректор з навчальної роботи здійснює безпосереднє керівництво навчальною, методичною роботою інституту. Його основні обов'язки:

— планування, організація, управління навчальним процесом та контроль за його якістю;

— керівництво роботою по підвищенню ідейно-теоретичного рівня викладачів, співробітників та студентів;

— контроль за виконанням навчальних планів, розкладу занять, консультацій, екаменів;

— організація роботи по забезпеченню навчального процесу підручниками та навчальними посібниками, керівництво роботою бібліотеки;

— організація роботи по методичному забезпеченню навчального процесу, керівництво методичною та видавничою радами інституту, контроль за якістю навчальної та методичної літератури, яка видається за планами вузу;

— організація розробки та впровадження в навчальний процес комп'ютерних технологій навчання;

— організація всіх видів практики студентів та контроль за їх проходженням;

— організація та контроль дипломного проектування, державних екзаменів, комплектування та контроль за роботою ДЕК;

— керівництво фізичним вихованням та спортивно-масовою роботою в інституті;

— керівництво роботою по зв'язках з підприємствами. Контроль за роботою філіалів кафедр на підприємствах;

— планування, організація та контроль за підвищенням кваліфікації викладачів, організація запрошення вчених для обміну досвідом навчально-методичної роботи;

— керівництво роботою учбового відділу, контроль за виконанням вказівок директивних органів, наказів Мінвузу УРСР та Держкомітету СРСР по народній освіті, рішенням вченої ради інституту по роботі навчальній, методичній та виховній;

— організація свят, посвячення в студенти, урочистого випуску спеціалістів, виховної роботи в гуртожитках;

— організація навчально-методичних конференцій та семінарів;

— контроль за станом техніки безпеки в учбових приміщеннях та на базах практики студентів;

— при відсутності ректора перший проректор виконує його обов'язки.

56. Проректор з наукової роботи здійснює безпосереднє керівництво науково-методичною та науково-дослідною роботою в інституті. Його основні обов'язки:

— безпосереднє кервництво роботою НДЧ вузу, включно і СКТБ «Модуль»;

— розробка проектів планів науково-дослідних робіт інституту;

— організація виконання досліджень і розробок кафедр, КБ та наукових лабораторій на сучасному науково-технічному рівні, забезпечення високої ефективності здійснюваних робіт, їх державної реєстрації, своєчасність і достовірність звітності по НДР;

— організація втілення наслідків закінчених наукових досліджень, підготовка пропозицій для включення інститутських розробок в державні замовлення;

— організація атестації наукових співробітників, спеціалістів НДЧ;

— керівництво патентно-ліцензійною роботою;

— організація вивчення передового досвіду розвитку науки в інших вузах та втілення його в інституті, в тому числі нових форм госпрозрахунку;

— контроль за станом техніки безпеки в наукових лабораторіях.

57. Проректор з заочного та вечірнього навчання здійснює безпосереднє керівництво підготовкою спеціалістів по вечірній та заочній формах навчання. Його основні обов'язки:

— керівництво роботою підготовчого відділення та та виховною роботою на заочному та вечірньому факультетах;

— контроль якості підготовки спеціалістів по заочній та вечірній формі навчання;

— розробка спільно з кафедрами та деканатами нових учоових планів для підготовки спеціалістів без відриву від виробництва;

— керівництво роботою підготовчого відділення та підготовчих курсів;

— організація виробничих та переддипломних практик по заочній та вечірній формах навчання:

— керівництво роботою факультетів по підвищенню кваліфікації спеціалістів народного господарства;

— організація роботи по розширенню зв'язку факультетів з підприємствами, установами та організаціями з питань заочного навчання;

— керівництво роботою по розширенню матеріальної бази інституту, будівництву нових навчальних на наукових корпусів, житла для співробітників та студентів, об'єктів спорту та культури.

58. Проректор з міжнародних зв'язків здійснює безпосереднє керівництво організацією навчання, виховання іноземних студентів та здиснення міжнародних зв'язків інституту. Його основні обов'язки:

— організація роботи по прийому іноземних студентів у відповідності до встановленого плану;

— керівництво роботою професорсько-викладацького складу по навчанню і вихованню студентів, аспірантів закордонних країн:

— організація роботи по вихованню іноземних студентів в процесі навчання у вільний час, в період канікул;

— безпосереднє кервництво роботою деканату по роботі з іноземними студентами;

— забезпечення виконання іноземними студентами радянських законів, проживання та пересування на території СРСР, а також правил внутрішнього розпорядку;

— організація виконання наказів Держкомітету по народній освіті та Мінвузу УРСР по підбору та оформленню спеціалістів та студентів для відрядження за кордон, своєчасному представленню на них виїзних документів;

— контроль проведення всіх видів практики студентів-іноземців;

— організація роботи інтертабору в Немирівському будинку відпочинку «Авангард»;

— організація зв'язків інституту з зарубіжними фірмами та установами для налагодження взаємовигідного співробітництва в різних сферах.

59. Проректор з адміністративно - господарської роботи здійснює безпосереднє керівництво адміністративно-господарською діяльністю Вінницького політехнічного інституту. Його основні обов'язки:

— безпосереднє керівництво роботою господарських і культурно-побутових установ, забезпечення порядку і санітарно-гігієнічного стану аудиторій, лабораторій, кабінетів, учбово-спортивних баз, гуртожитків, їдалень тощо;

— забезпечення навчальних приміщень, лабораторій, кабінетів, господарських і культурно-побутових установ обладнанням і матеріалами;

— проведення заходів по поліпшенню матеріально-побутових умов студентів і професорсько-викладацького складу;

— укладання договорів і представництво з фінансових і господарських питань за дорученням ректора;

— керівництво капітальним і поточним ремонтами;

— планування роботи автомобільного транспорту та здійснення контролю за правильним і ефективним його використанням;

— організація нормальної експлуатації і своєчасного ремонту всіх жилих і нежилих будинків, споруд, інвентаря і меблів, утримання в задовільному стані території, її благоустрій та озеленення, контроль протипожежної безпеки всіх будинків, споруд, складів і інших об'єктів;

— розробка та здійснення заходів по забезпеченню безпеки при виконанні ремонтно-будівельних і господарських робіт при експлуатації техніки в підлеглих службах;

(Закінчення на 4-й стор.).

Проект

СТАТУТ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

(Початок на 1—3 стор.).

— організація пропускного режиму в навчальних корпусах і гуртожитках;

— організація побуту студентів в гуртожитках та роботи спортивно - оздоровчого табору.

РОЗДІЛ 10.

КЕРІВНИЦТВО ФАКУЛЬТЕТОМ

60. Органом керівництва факультетом є рада факультету, головою якої є декан. Декан керує всією діяльністю факультету, несе повну відповідальність за наслідки його роботи. В межах своєї компетенції декан видає розпорядження та вказівки, обов'язкові для всіх працівників та студентів факультету, головою якої є декан. Декан керує всілу на роботу студентів, які закінчують навчання на цьому факультеті.

Декан обирається на засіданні вченої ради факультету строком на 5 років і затверджується на посаду ректором інстутуту.

61. Рада факультету обирається строком на 5 років. До складу ради входить декан факультету (голова ради), його заступники, завідуючі кафедрами, які входять до складу факультету, представники партюро, профюро співробітників та студентів, комсомольського ююро — кількість обов язкових членів не повинна перевищувати 50 процентів. До складу ради входять також 25 процентів студентів, які обираються на загальних зборах курсів, та 25 процентів викладачів, наукових співробітників та працівників навчально - допоміжного персоналу, які обираються на загальних зборах працівників факультету.

Рада факультету вирішує всі питання організації та вдосконалення навчального процесу, методичної, наукової та виховної роботи. Засідання ради факультету проводить один раз на місяць.

62. Керівництво діяльністю кафедри здійснює завідуючий, обраний вченою радою інституту строком на 5 років.

Завідуючий кафедрою несе повну відповідальність за наслідки роботи кафедри, організовує навчальний процес з дисциплін кафедри, керує науковою роботою, підготовкою аспірантів та докторантів, сприяє розвитку наукових напрямів, не співпадаючих з власним, організовує методичну та виховну роботу, відповідає за складання договорів з підприємствами та установами по підготовці спеціалістів, їх розподіл та здиснення контролю за своєчасним прибуттям на місце роооти по розподілу.

Завідуючий кафедрою, який після закінчення п'ятирічного строку претендує на новий строк виборів, повинен довести, що в нього є науковии напрямок, в руслі якого він підготував не менше одного кандидата наук. Якщо завідуючий кафедрою претендує на третій строк виборів, він повинен довести, що його науковий напрямок є перспективним і в його руслі за 10 років він підготував не менше трьох кандидатів наук. Після 15-ти років керування кафедрою на четвертий строк виборів завідуючий може претендувати тільки в тому разі, якщо він підготував не менше п'яти кандидатів та одного доктора наук. Більше 20-ти років керувати кафедрою не повинен ні один завідуючии, не зважаючи на вчені звання та титули.

РОЗДІЛ 11.

ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЩОГО УЧБОВОГО ЗАКЛАДУ

63. У Вінницькому політехнічному інституті громадські і наукові організації, які об'єднують студентів, аспірантів, професорсько-викладацький, учбово - допоміжний персонал та інших працівників діють на основі своїх статутів і положень.

Громадські організації інституту беруть участь у розробці і здійсненні заходів по покращенню навчальної, науково - методичної, наукової роботи в інституті, ідейно - політичного і культурно-побутового обслуговування студентів та всіх категорій працівників вузу.

64. Студентські наукові товариства:

— організують разом з кафедрами студентські наукові гуртки, конструкторські і проектні бюро та використовують інші форми і методи організації і проведення наукової роботи студентів, в тім числі госпрозрахункові по типу центрів НТТМ. Студентські КБ, кооперативи та центр НТТМ повинні у своєму складі мати не менше 50 процентів студентів;

— провадять активну роботу по залученню студентів до науково-дослідної роботи;

— рекомендують кращі наукові роботи студентів на конкурси і виставки;

— пропагують наукові і політичні знання серед студентів і населення.

65. Студентські ради і інші студентські організації гуртожитків беруть участь в організації внутрішнього життя у студентських гуртожитках, в проведенні політико-виховної і культурно-масової роботи в них, турбуються про цілісність матеріальної бази і благоустрій гуртожитків, про створення нормальних умов для самостійних занять студентів, несуть повну відповідальність за об'єктивність вирішення питань поселення в гуртожитки.

66. В інституті організуються студентські клуби, колективи художньої самодіяльності, спортивні і інші добровільні товариства для проведення культурно-масової і спортивно-оздоровчої роботи серед студентів і працівників інституту.

РОЗДІЛ 12.

МАЙНО, ЗАСОБИ І КОШТИ ВИЩОГО УЧБОВОГО ЗАКЛАДУ

67. Будинки, споруди, обладнання, реманент і інше майно Вінницького політехнічного інституту є державною власністю.

Закріплене за інститутом майно знаходиться на балансі інституту, може передаватись іншим підприємствам, організаціям і установам у порядку, який встановлено законодавством СРСР і УРСР.

68. Джерелами фінансування діяльності Вінницького політехнічного інституту є:

— державний бюджет;

— кошти, одержані вузом із фондів міністерств та відомств за підготовку спеціалістів для їх їх установ та підприємств;

— кошти, одержані за рахунок госпрозрахункової діяльності по наданню платних послуг населенню, виконання соціальних та творчих замовлень, робіт по договорах з підпримствами та установами, а також прибутків від реалізації продукції;

— кошти, одержані по міжнародних контрактах;

— кошти, одержані від нестудентських кооперативів, розміщених на площах інституту (до 20% від їх прибутків);

— кредити банків;

— добровільні внески галузей, підприємств, організацій, кооперативів, окремих осіб;

— інші надходження, які не йдуть всупереч законодавству.

Із коштів, що надходять з перерахованих вище джерел, інститут на основі затверджених нормативів формує фонд заробітної плати, матеріального заохочення та науково-технічного і соціального розвитку, використання яких обумовлено відповідними документами фінансових органів.

69. Вінницький політехнічний інститут може здавати в оренду іншим підприємствам, організаціям і установам за діючими у даній місцевості ставками орендної плати закріплені за ним і тимчасово невикористовувані будівлі і споруди, виробничі і складські та інші приміщення, а також здавати в оренду тимчасово невикористовуване обладнання і транспортні засоби.

70. Вінницький політехнічний інститут надає в безкоштовне користування профспілковим організаціям вузу всі споруди, які знаходяться на балансі інституту і орендовані ним будівлі, приміщення, сади, парки, які призначені для ведення культурно-освітньої, оздоровчої, фізкультурної і спортивної роботи серед студентів, аспірантів, працівників інституту і членів їх родин, піонерські оздоровчі табори, а також будівлі, приміщення, споруди, які призначені для ведення технічної пропаганди.

Господарське утримання, ремонт, опалення, освітлення, прибирання і обладнання вказаних об'єктів здійснюється за рахунок інституту.

У випадках, коли цими об'єктами користуються також робітники інших підприємств, організацій і установ, останні вносять свій пай в загальний рахунок.

Інститут може передати безкоштовно з балансу на баланс профспілковим і іншим громадським організаціям інституту культурно-побутовий і спортивний реманент, який отримується інститутом за рахунок коштів, які залишились у відповідності з діючим законодавством у розпорядженні інституту.

71. Вінницький політехнічний інститут безкоштовно надає приміщення:

— лікарсько-санітарному пункту з забезпеченням опалення, освітлення, водопостачання, охорони, прибирання і ремонту цього приміщення;

— їдальням громадського харчування, які знаходяться на території інституту і обслуговують його колектив, з забезпеченням опалення, освітлення та водопостачання цього приміщення.

72. Зайві обладнання, транспортні засоби, прилади, інструмент, реманент, сировина, матеріали, паливо, що не використовуються в інституті, можуть бути продані інститутом підприємствам, організаціям і установам в установленому порядку.

Матеріали і інструменти та інші матеріальні цінності, включаючи цінності, які придбав інститут за рахунок місцевих заготівель, реалізуються інститутом самостійно. Суми, одержані від продажу матеріальних цінностей, залишаються у розподядженні інституту зверх асигнувань, які передбачені бюджетом і використовуються на придбання обладнання, апаратури і матеріалів для навчальних і наукових цілей.

73. Працівники і студенти Вінницького політехнічного інституту зобов'язані ощадливо ставитись до майна, здіснювати бережливу експлуатацію будинків, споруд і обладнання, додержувати суворої економії у витратах матеріальних і грошових засобів. Особи, винні у псуванні державного майна, що спричинило матеріальні збитки державі, несуть відповідальність у встановленому порядку.

74. Вінницький політехнічний інститут веде діловодство, архів, бухгалтерський і статистичний облік і складає звіти і баланси у встановленому порядку.

75. Вінницький політехнічний інститут є юридичною особою, має печатку з зображенням Державного герба зі своєю назвою, штамп, самостійний баланс, здійснює свою діяльність у відповідності з Конституцією УРСР, а також Положення про вищі навчальні заклади, затверджені Державним комітетом СРСР по освіті № 565 від 7 липня 1989 року.

Місце знаходження Вінницького політехнічного інституту — 286021, м. Вінниця—21, Хмельницьке шосе, 133.

РОЗДІЛ 13.

СПЕЦІАЛЬНЕ КОНСТРУКТОРСЬКО ТЕХНОЛОГІЧНЕ БЮРО «МОДУЛЬ»

76. СКТБ «Модуль» є підрозділом Вінницького політехнічного інституту, головним завданням якого є розробка конструкторської документації та виготовлення пробних зразків і невеликих серій машин, приладів та пристроїв, які реалізують наукові ідеї, висунуті вченими інституту, для впровадження їх в народне господарство.

Другим важливим завданням СКТБ «Модуль» є активна участь його підрозділів в підготовці якісних спеціалістів для народного господарства через використання їх провідних працівників в навчальному процесі, надання можливостей проведення на їх площах та ооладнанні виробничих практик студентів, керівництво курсовим та дипломним проектуванням.

Третє важливе завдання СКТБ «Модуль» полягає в самостійній розробці актуальних тем фундаментальної та прикладної науки, наукове керівництво якими спроможні нести вчені із числа його працівників.

Четверте важливе завдання СКТБ — це надання допомоги кафедрам та підрозділам інституту на умовах платних послуг у виготовленні лабораторного устаткування або його окремих блоків, розмноженні документації, комплектації та інше.

77. СКТБ «Модуль», входячи підрозділом в структуру інституту, одночасно є юридичною особою, має печатку з зображенням Державного герба і його назвою, штамп, самостійний баланс, володіє відособленою частиною вузівської власності, переданої йому на самостійний баланс.

78. Керівним органом СКТБ «Модуль» є рада трудового колективу, яка вирішує стратегічні питання розвитку, головою якої є директор, обраний згідно з власним статутом СКТБ, затверджений наказом ректора інституту після узгодження з Мінвузом УРСР.

Для вирішення повсякденних питань директор формує науково-технічну раду, кількість членів якої, повноваження, порядок виборів та затвердження також обумовлюється власним статутом.

79. Як підрозділ інституту, СКТБ «Модуль» повинен відраховувати в фонд науково-технічного розвитку вузу частину своїх прибутків (до 20 %) або виконувати замовлення інших підрозділів інституту на пільгових умовах з істотно меншими накладними затратами порівняно з замовниками, які не входять до структури вузу. З тієї ж причини працівники СКТБ «Модуль» мають право на одержання житла за чергою інституту із його фондів, що вводяться в дію.

80. СКТБ «Модуль» здійснює свою діяльність згідно з Конституцією СРСР, Конституцією УРСР, діючим законодавством, Статутом інституту, а також власним статутом.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня БЮ 00160. Зам. 4679
управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.
політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 32 (359) П'ЯТНИЦЯ, 6 жовтня 1989 р. Виходить раз на тиждень Ціна 1 коп.

На вченій раді інституту

28 вересня відбулось засідання вченої ради інституту. Рада розглянула звіти про роботу доцента **О. В. Зайцева**, про підсумки роботи державної екзаменаційної комісії по випуску спеціалістів у 1989 році, про стан науково-дослідної роботи студентів, про заходи по впровадженню в учбовий процес української мови, про зміни в організаційній структурі інституту. Рада представила до професорських звань **Р. Д. Ісковича-Лотоцького, Д. Б. Налбандяна**; обрала за конкурсом: **Б. С. Рогальського** — завкафедрою електрозабезпечення промислових підприємств міст і сільського господарства, **О. П. Стахова** — завкафедрою інформатики і компютеризації навчання, **В. О. Піджаренка** — завкафедрою автоматики та інформаційно-вимірювальної техніки, **В. С. Собчука — завкафедрою** електричних станцій, **М. П. Байду** — начальником науково - дослідної лабораторії.

Заслухано також інформації про зміну учбових планів, затвердження кошторису, положень, затвердження студентам ленінських стипендій і стипендій вченої ради, про виділення грошових засобів кооперативу «Радуга».

Ректор інституту **Б. І. Мокін** оголосив на засіданні вченої ради, що першим проректором призначається **Ю. А. Буренніков**, а його заступником — **А. С. Васюра**.

50 РОКІВ У ПАРТІЇ

Аркадію Михайловичу Банникову вручено посвідчення і значок ветерана Комуністичної партії Радянського Союзу. Знаменна подія!

З цієї нагоди ми взяли інтерв'ю в Аркадія Михайловича.

Які почуття викликав у вас цей ювілей?

— З одного боку — подія дуже приємна, а з іншого — вона нагадує про мої літа. Все-таки за плечима вже більше сімдесяти років. Пройдено довгу і тернисту життєву дорогу. Оглядаючись на неї ні за чим не шкодую. Було багато подій, справ, гарячої роботи. Мушу сказати, що пройшов я свою дорогу чесно. За 50 років — жодного стягнення, одні подяки.

В партії я не займав високих посад, весь час на низовій роботі. Але це мені давало близький зв'язок з масами, я добре знав їх настрої, орієнтувався в обстановці і в силу своїх можливостей намагався впливати на настрій людей, спрямовувати їхню енергію. Головним для мене завжди було виховувати почуття патріотизму, дружби, любові і відданості Батьківщині.

На мою долю випали і складні тридцяті, сорокові, п'ятдесяті роки, сумновідомі нині, при широкій гласності, масовими репресіями і несправедливостями. Але ми, рядові комуністи, в ті роки високо несли знамено партії і наша совість перед народом чиста, до репресій у нас ніякого відношення не було. Я вірив, вірю і до кінця буду вірити в ідеали партії, її провідну роль і справедливість. Гордий з того, що і обидва мої сини і дружина теж стали членами КПРС і наша сім'я — це своєрідна партгрупа Банникових.

А як ви ставитесь до того, що нині чимало комуністів, навіть з великим стажем, здають партквитки?

Факт, звичайно, прикрий. Але я дотримуюсь думки, що той, хто покидає партію, ніколи не був справжнім комуністом. Отже, шкодувати нема за чим. Очищення в трудну хвилину тільки згуртовує партійні ряди. Комуністами залишаються ті, хто не боїться відповідальності, хто готовий і далі відстоювати ідеали, проголошені В. І. Леніним. Я виріс і виховувався партією так, що «зловживав» у своєму житті тільки одним — роботою. Незважаючи на вік, і далі продовжував брати активну участь в діяльності парторганізації, є нештатним членом партійної комісії міськкому.

Вважаю, що нині ми дещо послабили внутріпартійну роботу, дисципліну, не надаємо належної уваги дотриманню комуністами вимог статуту і посиленню їхньої відповідальності за виконання ними функціональних обов'язків. Викликає жаль і тривогу й те, що частина комуністів (навіть керівників) виступають проти партії, беруть участь в різних неформальних організаціях, що ослаблює керівну роль партії. Тим часом, справжній комуніст повинен діяти навпаки, всі сили і здібності спрямовувати на всемірне підвищення її авторитету.

ДІЛОВИТО, САМОКРИТИЧНО

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ: ЗВІТИ І ВИБОРИ.

На нашому факультеті завершилися звітно-виборні збори в усіх десяти партгрупах. В цілому вони пройшли організовано, при належній активності комуністів.

Так, наприклад, члени КПРС кафедри охорони праці висловили ряд критичних зауважень на адресу партгрупорга В. П. Якубовича, котрий недостатньо займався питанням навчання комуністів, безпартійних співробітників кафедри в системі політичної освіти. Партгрупа не повною мірою використала свої можливості в перебудові навчально - виховного процесу на всіх факультетах вузу.

Партгрупорг кафедри, говорили комуністи, мало питав за стан роботи свого заступника Ю. К. Корольова, не знайшов за потрібне знайти постійне доручення Ж. О. Наумову, який, до речі, не відвідував і політзанять.

Досить змістовною була звітна доповідь партгрупорга кафедри теоретичної і будівельної механіки А. С. Линника. В активі цього осередку комуністів — плідна діяльність в перебудові навчання і виховання студентів ІВФ, тут уже впроваджено в учбовий процес модульну систему, забезпечено хороший морально - психологічний клімат в колективі кафедри, викладачі і співробітники багато часу віддають індивідуальній роботі зі студентами.

Партгрупорг, відзначалося на зборах, спільно з завідуючим кафедрою В. О. Федотовим, творчо, серйозно підійшли до організації занять в системі політичної освіти в новому навчальному році. Тепер комуністи і безпартійні працівники кафедри вивчатимуть курс «Інтенсифікація економіки: питання теорії і практики», розрахований на два роки. Керівником цього семінару обрано завкафедрою, а його заступником партгрупорга А. С. Линника.

По-діловому пройшли звітні збори в студентських партгрупах. Приміром, комуністи п'ятикурсники вказали своєму партгрупоргу Т. Охромій на слабке керівництво комсомольською організацією, іншими громадськими організаціями курсу.

Всі комуністи партгруп факультету зійшлись на думці докласти більше сил, сумління для підготовки висококваліфікованих інженерів - будівельників, сповна озброїти їх глибокими теоретичними і практичними знаннями зі спеціальності, які б володіли марксистсько - ленінською теорією, найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної науки і техніки, були вихована в дусі комуністичної свідомості і радянського патріотизму.

Г. ГОРШЕЧНІКОВ,
секретар партбюро інженерно - будівельного факультету.

Обговорюється проект Статуту ВПІ

Перегляд проекту Статуту Вінницького політехнічного інституту дає можливість зробити деякі на мій погляд, суттєві доповнення до його змісту.

Пункт 25, гадаю, доцільно подати в такій редакції: **«Навчальний процес для талановитих студентів, яких переведено на особисті плани, організовується по напрямах: науковий співробітник, конструктор, менеджер, винахідник і раціоналізатор, інженер по знаннях».**

Остання спеціальність — це спеціальність XXI віку. Зараз цей фах готують мало вузів в СРСР, але в 21 столітті, коли інтелектуальні системи матимуть широке застосування, попит на таких фахівців буде незмірно великий.

В пункті 31 не слід вказувати, що викладач повинен 15 хвилин відводити на організацію самостійної роботи студентів під керівництвом викладача. Пропоную записати: **«Академічний час викладач розподіляє так, щоб мінімум часу витрачалось на інформаційне повідомлення і максимум на активну пізнавальну самостійну роботу студентів під його керівництвом».**

Немає потреби регламентувати час викладача, бо формаліст може на всіх заняттях, особливо ж коли присутній ректор, чи інший керівник, тільки 15 хв. відводити на самостійну роботу. Час на самостійну роботу повинен відводити сам викладач, залежно від мети, змісту матеріалу, методу навчання тощо.

В пункті 33 між абзацом першим та другим слід сказати: **«Перед іспитами викладач, разом з викладачами, що будуть навчати студентів на наступному курсі, проводять атестацію підготовленості студентів з даної навчальної дисципліни (базові знання), які дають змогу судити про можливість успішного засвоєння студентом навчальних дисциплін на наступному курсі. В разі «незадовільної» оцінки знань студента, студент до іспитів не допускається до тих пір, поки не буде атестований оцінкою «задовільно».**

Такий вихідний контроль дасть змогу підвищити відповідальність студентів і викладача за якість навчання.

В пункті 55 доцільно внести такі зміни: **«Перший проректор — проректор по навчальній роботі здійснює безпосереднє керівництво навчальною, методичною та науково-дослідною педагогічною роботою інституту».**

Підпункт шостий цього пункту слід подати в такій редакції: **«організовує розробки та впровадження в навчальний прецес науково-обгрунтованих продуктивних технологій навчання: активні форми організації навчально-виховного процесу, використання ЕОМ в навчанні та управлінні навчальним процесом та педагогічними дослідженнями; підготовку інформації для автоматизованих навчаючих систем.».**

Доцільність такого формулювання пункту замість «організації розробки та впровадження в навчальний процес комп'ютерних технологій навчання» мотивується тим, що у вищевказаному формулюванні визначено пріоритетні напрямки **комп'ютерної технології** навчання. В разі прийняття позиції, що є в проекті Статуту, викладач, який використовує калькулятор на заняттях, може сміливо твердити, що він впроваджує в навчальний процес комп'ютерну технологію навчання, хоч ця технологія» насправді має дуже далеке відношення до справжньої навчальної технології.

В. ЧИЖИК,
доцент, кандидат педагогічних наук.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПОЛЬСЬКИХ КОМП'ЮТЕРІВ

З 25 по 29 вересня в головному навчальному корпусі інституту проходив семінар-показ польської обчислювальної техніки, представленої науково-виробничим об'єднанням систем управління «Мерастер», (м. Катовіце), торгово-виробничим підприємством «Мікрокомп'ютери» (м. Варшава) і торгово-технічним центром, що у м. Києві, підприємства зовнішньої торгівлі «Метронекс».

Для участі в семінарі-показі обчислювальної техніки наших польських друзів прибули спеціалісти з Москви, Києва, Львова, Хмельницького, Чернівець, інших міст країни, а також з підприємств Вінниці.

В роботі семінару взяли участь директор з економічних справ фірми «Мерастер», кандидат економічних наук Піотр Фраус, директор московського відділення торгово-виробничого підприємства «Мікрокомп'ютери» Александр Шипович, директор торгово-економічного центру фірми «Метронекс» Януш Хоростовський, провідні спеціалісти вищеназваних організацій.

Для відвідувачів виставки польських ЕОМ експонувались персональні комп'ютери, ЕОМ мереж і систем, контрольно-вимірювальна техніка системи «КАМАК».

В ході семінару відбулося засідання координаційної ради з автоматизованих систем наукових досліджень (АСНД), заслухані доповіді спеціалістів ВПІ з питань створення систем АСНД, організовано виставку-показ досягнень ВПІ в галузі електронної обчислювальної техніки.

Під час роботи семінару представники радянських підприємств, зокрема, вінницьких заводів «Термінал», газоаналізаторів, «Аналог» уклали торговельні угоди на придбання польських комп'ютерів.

НАУКА — ВИРОБНИЦТВУ

Що може підприємливий?

Свого часу газета «Комсомольська правда» писала про те, як Олександр Андрухін, перебираючи в хатній кладовці зношені речі, наткнувся на старі жіночні чоботи, придивився до них пильніше і вигукнув раптом:

— Слухай! Я знайшов мільйон.

Олександр Олексійович тепер підсміюється з цієї журналістської натяжки, бо було воно не зовсім так. Ідея пустити в діло старі зношені речі та відходи виробництва з'явилась у нього, ще тоді, коли й власної квартири не мав. Однак реалізація ідеї справді обіцяла мільйони.

Працюючи доцентом кооперативного інституту в Білгороді і маючи, природно, тісні зв'язки з торгівлею, Андрухін підраховував, що в нашій країні кожного року зношується і викидається на смітники близько 80 мільйонів пар жіночих чобіт.

Але ж ці чоботи не стерлись на порох, не перетворилися в ніщо. У них, як правило, ціла шкіра, зберігся метал «блискавок», почасти — хутряна підкладка.. Простий арифметичний підрахунок давав картину пропажі фантастичного багатства: якби, скажімо, розстелити шкіряний матеріал 80 мільйонів пар чобіт, то він би зайняв смугу довжиною 12 тисяч кілометрів і шириною один метр. Якби виплавити одні лише латунні «блискавки», то було б близько тисячі тонн. А ще ж — хутро, яке після відповідної дезинфекції могло б іти на пошиття різних капців і тапок; а ще ж литі підошви, з яких можна виплавляти стовпчики для огорож. Широкий діапазон застосування могла б мати шкіра, латунь.

Втім, Олександр Андрухін не тільки рахував — він почав діяти , виходити на різні рівні, привертати увагу до проблемного питання. В інституті була створена експериментальна лабораторія. Все, що могло вийти з відходів, у ній робили примітивним, кустарним способом, але це були красиві вироби. Отоді й приїхали кореспонденти з «Комсомолки». Пішов розголос по всьому Союзу. Викликали Андрухіна в Держплан СРСР. Він подався туди, як дід Мороз, з цілим мішком різного добра, вивалив усе це перед очі високого начальства і бачив у тих очах вогонь непідробного подиву.

— За який час можна було б розпочати масове виготовлення всього цього?

— Якби приватним шляхом, то через півроку, а якщо через Держплан, то...

Не став говорити далі, але натяк, хоч і делікатний, був настільки прозорим, що вони засміялись і погодились, що треба якнайшвидше створювати СКТБ і розробляти технологію. Тему ввели в координаційний план наукових робіт.

А після цього почалось ходіння по муках. Одинадцять місяців збирались підписи у відомствах, організаціях, установах — хто за СКТБ? Підписався, зрештою, навіть перший заступник голови Р а д и Міністрів РРФСР. Андрухін за цей час протер стільки взуття на всіляких високих порогах, що випрацював хватку справжнього штурмовика бюрократичних цитаделей. У вересні 87-го року папір був підписаний першим заступником Голови Ради Міністрів Союзу РСР Мураховським. В середині 88-го року СКТБ створили, але без приміщення, без копійки грошей. Субсидії пообіцяли тільки на 13-ту п'ятирічку. Та й то невпевнено. А директорові СКТБ уже сорок три. Ждати він не може і не хоче. Тим паче, що нереалізовані до кінця ідеї обростають новими планами й задумами..

В кінці нинішнього літа Олександр Олексійович вирішив повернутись до рідної Вінниці. Жаль, звичайно, того, що зроблено в Білгороді, але жаль і часу. Життя коротке. Треба спішити. Андрухін сподівається, що вдасться реалізувати свої задуми на базі Вінницького політеху. 15 вересня його призначено директором новоствореного інститутського навчального науково-виробничого центру «Інженерна екологія». В цьому центрі 14 чоловік.

Чим вони зайняті?

Відповідаючи на це перше запитання нашої розмови, Олександр Олексійович говорить про значення чистоти навколишнього середовища. На словах за неї всі, а на ділі... Навіть звалища відходів не проектуються, ніхто не обгрунтовує, чому вони знаходяться в тому чи іншому місці, не виконує відповідної геодезичної роботи, не розробляє нормативів захоронення. Треба розробити такі нормативи, щоб підприємству невигідно було возити відходи на звалище, щоб шукало шляхів їхньої переробки, а за користування звалищем платило гроші. Центр «Інженерна екологія» має насамперед узятись за розробку нормативів захоронення.

Олександр Андрухін виношує думку невдовзі налагодити масову паспортизацію відходів усіх підприємств. Це дозволило б організувати диспетчерський облік: те, що є відходом на одному підприємстві, могло б використовуватись у технологічному процесі другого. З іншого боку — це спосіб бачити загальну картину і вживати заходів для утилізації того, що поки-що пропадає марно. Скажімо, на взуттєвому об'єднанні щороку викидають до 200 тонн гумової вирізки, тоді як з неї легко можна виготовляти тисячі бризговиків, килимків, підстилок тощо.

Андрухін має уже технологію цієї переробки, але головне для нього зараз — база. Питання, правда, вирішується партійно-господарськими органами, котрі зацікавились його ідеями. Вихід уже ніби-то й намічається, проте Олександр Олексійович не хоче про це говорити. Щоб не зурочити! Гіркий досвід привчає до обережності і стриманості.

Є думки і щодо створення спільних підприємств з капіталістами. Одного, приміром, зустрів на раді експертів по переробці відходів у Москві. Палко зацікавився пошуками Андрухіна. У жовтні приїде сюди з ФРН на більш предметну розмову.

А в Польщі є один знайомий, котрий робить з макулатури туалетний папір. Згоден продати свою технологію нашій країні не за валюту, а за макулатуру.

Людину спопеляють спрага діяльності і невтомних пошуків. Так хочеться вірити, що великий її задум нарешті зрушиться і попливе на широкий простір, де не буде ніяких перешкод ініціативі. Побажаємо ж Олександру Олексійовичу Андрухіну великої удачі.

В. ІВЧЕНКО.

І СМАЧНО, І ЗАТИШНО...

Колектив вузівської їдальні, як годиться, чітко і злагоджено запрацював з першого дня нового навчального року. А щоб це саме так сталося, тут з допомогою кухарів робітники АГЧ провели необхідні ремонтні і монтажні роботи. Налагодили машини для миття посуду, виготовлення млинців, відергулювали електром'ясорубку, встановили ванни в мийному відділенні, змонтували ще одну лінію роздачі страв, заново вклали в коридорних долівках плитки типу «брикічія», виконали чимало опоряджувальних робіт (фарбування, очистка залів, кухонних, підсобних, складських приміщень, тощо). Було зроблено потрібні запаси різноманітних продуктових товарів.

Отож, коли перед початком занять першого вересня студенти прийшли до їдальні, там все було готово для обслуговування відвідувачів-замовників.

Приємний сюрприз чекав викладачів інституту: для них організований окремий зал. Не для того, щоб відгородитися від «рядових» вдівідувачів, а для того, щоб забезпечити більш оперативне обслуговуванння. Відтак, їдальня нині має 530 місць, що на третину більше від попередніх років. Черги в обох залах зведені до мінімуму. А як це багато важить в економії напруженого, до хвилин спресованого навчального і робочого дня.

Перед написанням цього матеріалу мені довелося розмовляти з багатьма студентами, викладачами, співробітниками вузу. Оцінка роботи кухарів, буфетниць-роздатниць, обслуговуючого персоналу їдальні одностайна: задоволені всі. Задоволені, насамперед, якістю і розмаїттям страв, чистотою в приміщеннях, ввічливістю працівників, затишком в залах. А який тут декор! Не в кожному ресторані такий побачиш.

Цікавлюсь меню. Комплексний сніданок, як правило, подається на другому поверсі, є гарячі страви. Обід готується в двох варіантах: комплексний (міняється щоденно), і на замовлення — два перших блюда, 3—4— других, 1—2 — третіх, плюс 4—5 видів холодних закусок. Про їх смачність, калорійність, йшлося вище. Окрім цього в їдальні є дієтзал. Страви, там, звичайно, специфічні, окремого гатунку. До речі, в ньому, хто виявить, бажання, можна й повечеряти. Середня ціна обіду 60 копійок. Мимоволі згадується вартість страв у звичайній їдальні, десь по тому ж Хмельницькому шосе. Куховари трудяться від п'яти ранку до пізнього вечора.

Це, так би мовити, візитна картка вузівської їдальні. В пору познайомити і з тими, хто забезпечує такий зразковий харчоторгівський сервіс. Бо сьогодні при дефіциті, обмеженості багатьох продуктів, не без серйозних зусиль і ускладнень можна досягати подібного урізноманітненого меню, домогтися відмінної якості виготовлення страв. А що це саме так, переконливо засвідчують нещодавні перевірки (є акти) райсанепідстанції і державної торговельної інспекції.

— Кадри у нас стабільні, працюємо на госпрозрахунку. Одним словом, всі дівчата стараються. Більшість має спеціальну освіту, — розповідає завідуюча виробництвом В. В. Кучальська.

— І все ж, люди повинні знати тих, кого вони по обіді згадують добрим словом.

І тут Віру Василівну я поставив в дещо скрутне становище. Не хотілося їй кого-небудь з підлеглих обійти. Після тривалої паузи вдалося дізнатися про найсумлінніших, найстаранніших, найдосвідченіших.

Це — кухарі з чималим стажем, справжні професіонали О. А. Яковлева, Р. І. Епік, їх молоді колеги — Р. Мельник, О. Гнидюк, робітниця залу А. С. Куценко, буфетниця Л. Корнійчук, адміністратор В. Тарануха, зав. виробництвом дієтзалу М. І. Паламарчук...

А від себе додам. Ось вже двадцять років трудиться у їдальні ВПІ Віра Василівна Кучальська. Вона висококласний спеціаліст. Має вищу освіту. Здібний організатор харчового конвейєру і колективу. Зуміла підібрати у штат добросовісних, знаючих помічниць. Звідси й порядок, і культура обслуговування. Звідси — і марка підприємства. За це й нагороджено її високою державною відзнакою — орденом «Знак Пошани».

Днями проходжу мимо головного входу їдальні. Увагу привернули кілька молоденьких юнаків і дівчат. Бачиться — далеко не студентського віку. Розговорилися.

— Навчаємося, хто в м'ясо-молочному, хто в технікумі електронних приладів. А харчуватися ходимо до інститутської їдальні.

Д. БОРИСОВ.

СПОРТ

КОМАНДА-ПЕРЕМОЖНИЦЯ

На цьому знімку ви бачите баскетбольну команду нашого інституту, яку тренує старший викладач кафедри фізкультури Л. О. Берестов. Ця команда має на своєму рахунку багато перемог і почесних титулів — чемпіон області, переможець політехніади 88, переможець 89 року серед вузів УРСР II групи (що дало право виступати в першій групі), четверте місце на 14 спартакіаді Мінвузів УРСР, перемога над командою Свенткокшицького політехнічного інституту в ПНР.

В зв'язку з тим, що команда нашого інституту увійшла до числа 12 кращих на Україні, їй належить провести не менше шести офіційних змагань з відривом від навчання кожного разу по тижню. Повідомляємо це до уваги деканів, щоб вони не чинили опору, адже йдеться про виїзди, на яких відстоюватиметься спортивна честь ВПІ. До речі, з такими ж відривами виїздитимуть і команди з гандболу та волейболу.

І останнє. Вчора в спортзалі медичного інституту розпочався турнір чоловічих команд вузів СРСР з Білгорода, Сімферополя, Кривого Рога, Тернополя, Львова і Вінниці, присвячений комсомолу. Наша команда теж бере в ньому участь. Хочеться, щоб і з цих змагань вона вийшла переможцем.

О. МРИЩУК,
працівник кафедри фізвиховання.
Фото Р. Кутькова.

ПОПРАВКА

При публікації проекту Статуту Вінницького політехнічного інституту в №№ 30—31 допущена помилка. Пункт 60 десятого розділу треба читати в такій редакції:

60. Органом керівництва факультетом є рада факультету, головою якої є декан. Декан керує всією діяльністю факультету, несе повну відповідальність за наслідки його роботи. В межах своєї компетенції декан видає розпорядження та вказівки, обов'язкові для всіх працівників та студентів факультету. Декан є головою комісії по розподілу на роботу студентів, які закінчують навчання на цьому факультеті.

Декан обирається на засіданні вченої ради факультету строком на 5 років і затверджується на посаду ректором інституту.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній).

БЮ 02140. Зам. 4953. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 33 (360) П'ЯТНИЦЯ, 13 жовтня 1989 р. Виходить раз на тиждень Ціна 1 коп.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ: ЗВІТИ І ВИБОРИ

ГЛИБОКО І ГРУНТОВНО

Відбулися збори комуністів адміністративно-управлінського персоналу, на яких заслухано звіт про роботу з 13 вересня 1988 року по 3 жовтня 1989 року. В доповіді секретаря партюро **Р. А. Асадова** відзначалось, що за звітний період у вузі істотно оновився зміст освіти, поліпшилась теоретична підготовка спеціалістів, розширились їхні знання в області проблем економіки, зросло застосування обчислювальної техніки, мікропроцесорів, систем автоматизованого виробництва на загальнотехнічних і спеціальних дисциплінах, активізувались розробка і впровадження ефективних методів і технічних засобів навчання. На базі передових підприємств організовано 17 філіалів кафедр, широко використовується практика укладання угод на підготовку спеціалістів, зміцнюється матеріальна база інституту.

Та головну увагу в доповіді було зосереджено не на успіхах і здобутках, а на тих проблемах, питаннях і завданнях, які ще треба вирішувати, адже рівень навчально-виховної роботи, наукової діяльності, стан матеріально-технічного забезпечення не повністю відповідають зрослим вимогам перебудови вищої школи, не завжди цей процес супроводжується енергійною діяльністю партійного бюро. Бракує методичних матеріалів, не завше задовольняє рівень базової підготовки з обчислювальної техніки, реальний час навчання за дисплеєм в більшості спеціальностей не перевищує 24 годин. Ще не так, як треба, налагоджено розподіл кадрів, значна частина випускників одержують право на самостійне трудовлаштування. Багато претензій до підготовки кадрів без відриву від виробництва, чимало вечірників і заочників працюють не за спеціальністю.

Не повною мірою відповідає сучасним вимогам організація наукових досліджень, повільно здійснюється перехід вузівської науки на господарський розрахунок, на деяких кафедрах застаріло учбове і наукове обладнання, слабкими є і темпи його поновлення.

В звітній доповіді глибоко і грунтовно аналізувались всі аспекти діяльності партійного бюро, участі комуністів у перебудовних процесах. В обговоренні доповіді взяли участь члени партії **А. М. Банников, З. Я. Грозний, В. І. Шолохов, Р. В. Куколевська.** Висловлено побажання, зауваження, пропозиції щодо дальшого поліпшення роботи всієї парторганізації АУП.

В РЕКТОРАТІ

Ректорат 9 жовтня почався зі зворушливих хвилин. Ректор інституту професор **Б. І. Мокін** виголосив теплу промову на честь **В. С. Білоусова** та **А. М. Тхорівського,** які були одними з перших фундаторів Вінницького політехнічного, довгий час успішно очолювали заочний та загальнотехнічний факультети, котрі тепер зливаються в факультет заочного навчання. Їхні керівники переходять працювати на кафедри. З цієї нагоди, крім побажань здоров'я, щастя та подальших творчих успіхів, **В. С. Білоусову** та **А. М. Тхорівському** були вручені грамоти і грошові винагороди за помітний вклад в розвиток вузу.

Б. І Мокін інформував учасників засідання також про деякі, прийняті останнім часом, рішення. Йшлося, зокрема, про призначення першого проректора і його заступника та їхні функціональні обов'язки. **Ю. А. Буренніков** нестиме відповідальність за організацію навчального процесу, методичної роботи, комп'ютеризацію навчання, виконуватиме обов'язки ректора в час його відсутності. Зважаючи на таке велике завантаження, **Ю. А.** Буреннікову призначено заступника **А. С. Васюру** з функціями проректора і правами приймати рішення. Він відповідатиме за всю виховну роботу, розподіл площ між всіма службами, в його підпорядкуванні перебуватиме обчислювальний центр.

Розширено обов'язки проректора **В. Д. Свердлова,** котрий відповідав за комплексний розвиток інституту. Тепер на нього покладено також відповідальність за навчальний процес і методичну роботу на заочному й вечірньому відділеннях.

Ректор інституту особисто вестиме всі питання прийому і випуску, кадрів і фінансів.

Істотні зміни намічаються і в керівництві факультетами. Оголошено конкурс на декана ФАМ, подав заяву про звільнення за станом здоров'я декан ФОТ **Ю. С. Данилюк,** закінчується виборний строк у декана МБФ **Б. Ф. Ліщинського,** буде обиратись новий декан РТФ, виконує обов'язки керівника факультету заочного навчання **В. О. Леонтьєв,** створюється новий факультет суспільнознавчих і гуманітарних наук, вилучаються з факультетів і переходять в підпорядкування першого проректора фундаментальні кафедри математики, фізики, хімії, нарисної геометрії, охорони праці, економіки, фізвиховання. 19 жовтня відбудуться вибори директора СКТБ «Модуль».

Новинки будівництва. У 1990 році спільно з інститутом кормів починається спорудження житлового будинку, проектуватиметься спорудження нового гуртожитку, буде закладено блок РТФ. Виділено кошти на спорудження квартир для відселенців, котрі мешкають на місці майбутнього МЖК. Завершуються роботи на корпусі енергофаку. Ректор впевнений, що новосілля відбудеться в кінці року.

Ректорат заслухав деякі питання щодо складу вченої ради, роботи з іноземними студентами, впровадження в учбовий процес української мови, зміцнення співробітництва з Свентокшицькою вищою політехнічною школою в ПНР.

ОБГОВОРЮЄТЬСЯ ПРОЕКТ СТАТУТУ ВПІ

Пропозиції трудового колективу СКТБ „КВАНТРОН"

Розглянувши проект статуту ВПІ, співробітники СКТБ «Квантрон» пропонують зміни окремих його пнктів і розділів. Зокрема, розділ 3 сформулювати: **«Професорсько-викладацький, учбово-допоміжний, науково-дослідницький та адміністративно - господарський склад».**

В пункт 17 цього ж розділу ввести слова **«та науково - дослідницького складу».**

До розділу 3 пропонуємо також внести умови звільнення працівників науково - дослідницького складу; до пункту 20-А в перші два речення — слова **«та НДЧ»;** до шостого речення пункту 20-б — слова **«та науково-дослідницького персоналу»,** в **пункт 45-в — «НДЧ».**

Розділ 5 наш колектив хотів би бачити з таким доповненням: **«Науково-дослідна робота в ВПІ виконується лабораторіями СКТБ «Квантрон», СКТБ «Спекл», а також окремими лабораторіями НДЧ. Для допомоги проректорату в організації роботи НДЧ створюється рада НДЧ на правах ради трудового колективу підрозділу підприємства, яка розглядає положення про організацію роботи НДЧ, організовує один раз в 5 років вибори проректора по НДР ВПІ, розглядає проекти планів НДР НДЧ, бере участь в атестації спеціалістів та наукових співробітників НДЧ, вирішує питання розподілу ФНТР між лабораторіями СКТБ та НДЧ.**

До складу ради НДЧ входять керівники або представники кожної лабораторії СКТБ «Квантрон», «Спекл», кожної окремої лабораторії НДЧ, а також наукової, керівники СКТБ та представники адміністрації НДЧ.

Рада НДЧ є представником НДЧ в складі ВПІ. Рада НДЧ разом з вченою радою ВПІ затверджує плани наукових досліджень.

Як підрозділ ВПІ НДЧ відраховує в ФНР вузу частину своїх прибутків (по 20 в залежності від фінансового становища).»

В пункті 63 пропонуємо таке доповнення: **«Для посилення впливу громадських організацій на роботу НДР створити профспілкову та партійну організації НДЧ (як окремого підрозділу ВПІ)».**

За дорученням СКТБ «Квантрон» голова ради трудового колективу М. КАРМАЛІТА, профорг Н. ХАРИНА.

ЛИСТ З АФГАНІСТАНУ

Здрастуйте товариш редактор газети «За інженерні кадри». Я, Фархад Мухаммед Касем, випускник факультету обчислювальної техніки Вінницького політехнічного інституту з Афганістану, а також кандидат в аспіранти, уже 9 місяців служу в народній армії Афганістану в штаті управління ракетного дивізіону.

Вирішив написати вам листа і через газету подякувати всьому професорсько- викладаацькому складу інституту за те, що дали мені знання. Зараз працюю на невеликому обчислювальному центрі в армії. Завдяки викладачам, особливо з кафедри ОТ, у мене нема проблем з експлуатацією ЕОМ.

Трохи про обстановку в Кабулі. Останнім часом душмани стріляють ракетами по мирних жителях Кабула. На протязі двох тижнів загинув 141 чоловік, понад 400 поранених. Більшість з них — жінки і діти. Це — «подарунок» цивілізованої Америки і вільного світу, як називає себе Захід. Оскільки він уже не може прямо воювати проти народної армії. В Джелалабаді та в інших містах він зазнав поразки. Ми, афганці, дякуємо СРСР і радянським людям за підтримку нашого народу.

Хочу ще раз подякувати через вашу газету викладачів, деканат по роботі з іноземними студентами, всіх вінничан за ту допомогу, яку вони подали мені в період навчання у Вінниці.

На цьому закінчую. Жду вашого листа.

ФАРХАД МУХАММЕД КАСЕМ.

НОВА МАШИНА

Наука–виробництву

Ця машина існує поки-що в єдиному екземплярі. Називається вона автомобілем-контейнеровозом для доставки балонів із зрідженим вуглеводневим газом. В принципі, подібні газовози уже є давно, але з погляду автора новинки, старшого наукового співробітника центру «Інженерна екологія» Андрія Івановича Колівашка, вони конструктивно складніші, металомісткі, не зовсім зручні в експлуатації. Конструкція ж пропонованого двобарабанного контейнера, устатковується в надрамнику, жорстко закріпленому на шасі автомобіля, дозволяє максимально завантажити машину, поліпшити зручності при видачі балонів споживачу, забезпечити механізацію завантаження — розвантаження контейнерів на газонаповнювальній станції, включити контейнер в технологічний процес цієї станції. Нова конструкція в порівнянні з тими, що вже існують, може трохи не вдвічі скоротити кількість автотранспорту, що потрібен для доставки балонів споживачам. Економічний ефект досягається за рахунок скорочення затрат на експлуатацію автотранспорту.

Залишається додати, що А. І. Колівашку допомагали створювати перший зразок машини працівники виробничого об'єднання «Вінницягаз», заводу радіотехнічної апаратури, а складали її в цехах СКТБ «Модуль».

На знімку (зліва направо): заступник директора центру «Інженерна екологія» Є. П. Ларюшкін, старший науковий співробітник центру А. І. Колівашко передають нову машину на промислове випробування головному механіку виробничого об'єднання «Вінницягаз» О. М. Ботіну.

Фото Р. КУТЬКОВА.

АВТОМАТИЗОВАНІ НАВЧАЮЧІ КОМПЛЕКСИ

ДО МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО- ДОСЛІДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

МАТЕМАТИЧНА ПІДГОТОВКА: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Математична підготовка сучасного інженера в даний час є явно недостатньою для розв'язання складних конструкторських ,технологічних та організаційних проблем, котрі зобов'язаний вирішувати спеціаліст на виробництві.

У зв'язку з впровадженням в інженерну практику обчислювальної техніки у вузах посилюється комп'ютерна підготовка спеціалістів. Але дефіцит часу покривається за рахунок скорочення курсів фундаментальних наук і, зокрема, вищої математики. Подібна тенденція — небезпечна. Вона не враховує посилення математизації стандартів і нормативно-технологічної документації, яким у нас взагалі не приділено ніякої уваги.

Комп'ютерна ейфорія народжується збільшенням кількості вузівських аудиторій, оснащених інформаційно- обчислювальною технікою, зростаючими потоками студентів біля екранів дисплеїв, програмуванням багатьох предметів.

Зрозуміло, я не противник розвитку комп'ютеризації навчального процесу. Але, погодьтесь, що нинішня ситуація в нашому вузі нагадує будівництво енергоустановок без забезпечення їх паливом.

Вкрай потрібен збалансований комп'ютерний розвиток навчального процесу і він повинен здійснюватися тільки на основі посилення математичної підготовки майбутнього інженера, особливо в галузі математичного моделювання.

Адже самі по собі математичне моделювання, обчислювальний експеримент якнайповніше дозволяють виявляти закономірності функціонування складних систем в найрізноманітніших умовах. А вони, ці умови, не завжди можуть відтворюватися в лабораторії, на виробництві або в експлуатації. Це, насамперед, питання живучості, надійності, ефективності і якості систем. Це, зрештою, проблеми автоматизованого проектування, тісно пов'язані з розв'язанням складних оптимізаційних задач в багатокритеріальній постановці.

Саме тому сьогодні вимагається істотна реорганізація математичної підготовки спеціалістів. Діючий у нас курс вищої математики, на жаль, досі викладається за старими класичними канонами. Місце проведення занять — клас, аудиторія. Основні технічні засоби навчання — крейда, дошка, рідше — плакати або примітивні наочні посібники.

Відтак, думка наших випускників, старшокурсників одностайна: викладання вищої математики у ВПІ процес скучний, стереотипний, студент не відчуває в математиці її безпосередньої причетності до фаху інженера, можливостей застосування «цариці наук» в майбутній практичній роботі. Зламати цей консерватизм покликана нова методологія навчання, котру ми будемо обговорювати на науково-методичній конференції.

Варто зупинитися і на науково-дослідній роботі студентів, як невід'ємній частині вузівського учбового процесу. Вона найбільш об'єктивно відображає основний науковий напрямок вузу. Та кафедрі вищої математики в цих дослідженнях відводиться, як правило, другорядна роль. Вона позбавлена самостійної тематики в планах НДР, а тому результати наукових досліджень кафедри в ході викладання математики практично не використовуються.

Вихід бачиться в тому, щоб рішуче виправити перекоси в математичній підготовці студентів, істотно підвищити її рівень за рахунок активізації і професіоналізації навчального курсу. Зробити це можна лише на основі впровадження в навчальний процес автоматизованих навчаючих комплексів, оснащених сучасними інформаційно- обчислювальними засобами. А ще — розвиток на кафедрі самостійних комплексних госпдоговірних і бюджетних прикладних досліджень. Слід надати кафедрі статус випускової, яка б повною мірою готувала спеціалістів з підвищеною підготовкою.

М. ВАЛЬДМАН,
кандидат технічних наук, доцент.

Дослідження розподілу товщини металізації друкованих плат.

17—19 жовтня ц. р. в нашому інституті відбудеться міжвузівська науково-методична конференція на тему: «Проблеми створення і застосування автоматизованих навчаючих комплексів в курсах вищої і прикладної математики».

Організатори конференції — Мінвуз УРСР, кафедра вищої математики ВПІ і Вінницький обласний Будинок науки і техніки спілки науково-інженерних товариств країни.

На пленарних засіданнях учасники цього представницького наукового форуму заслухають і обговорять 52 доповіді і повідомлення, з якими виступлять вчені і провідні наукові співробітники інституту, інших вузів республіки, представники промислових підприємств.

Нижче подаємо матеріали, підготовлені кафедрою вищої математики з основоположних питань наступної науково-методичної конференції.

НАВІЩО ПЕДАГОГУ КОМП'ЮТЕР?

Аксіома сьогоднішнього дня — комп'ютеризація навчального процесу. Бо без оволодіння ЕОМ неможливо досягти точності в обгрунтуванні інженерних рішень, добитися ефективності управління виробництвом, мати хорошу алгометричну культуру.

З впровадженням у вузі, власне, у навчальний процес комп'ютерів докорінних змін потребує і методика викладання майже всіх предметів. Щоправда, поки що серед педагогів нашого інституту не всі схильні до застосування ЕОМ. Є серед них і критики цього нововведення, і скептики, і оптимісти. Останніх дедалі більшає, оскільки життя вимагає не відставати.

Практика свідчить, що варто, хоч трохи поспілкуватися з комп'ютером, як він буквально полонить вас. Це стосується в рівній мірі як викладача, так і студента. Навіть традиційна «галочка» починає виявляти ініціативу.

Такі позитивні зрушення можна було спостерігати на заняттях з вищої математики зі студентами інженерно-будівельного, радіотехнічного, автоматики і мікроелектроніки факультетах, а також під час приймання екзаменів з допомогою ЕОМ.

Перші результати показали велику перспективність використання комп'ютерів як надійного помічника викладача.

Сучасні ЕОМ стали технічною базою так званого програмованого методу навчання, який на мій погляд, набув сьогодні другого дихання, що призвело до створення автоматизованих навчаючих систем (АНС). З їх допомогою учбовий матеріал набуває структурної форми і викладається за певним алгоритмом, який включає контроль і оцінку знань, в ході занять надає допомогу студенту в нагромадженні ним статистичної інформації.

Якщо АНС високого технічного рівня, то в цьому разі час на піготовку автоматизованих навчальних курсів скорочується майже вп'ятеро у порівнянні з використанням алгоритмічних мов програмування. Застосування АНС вдвічі скорочує учбовий час при засвоєнні ряду предметів. А розроблені АНС для комп'ютерів з сучасними засобами відображення інформації (колір, трьохмірна графіка та інші) дозволяють сповна реалізувати найбільш ефективні сторони традиційних форм і методів навчання.

Ясна річ, не йдеться про заміну викладача навчаючими комплексами. Він завжди був і залишається центральною фігурою в навчальному процесі, його безпосереднім організатором. Насамперед, тут важливо визначити місце комп'ютера, як одного з видів технічних засобів навчання.

Ці та інші проблеми вдосконалення і перебудови навчального процесу перебувають в центрі уваги викладачів і співробітників кафедри вищої математики. Перші автоматизовані учбові курси, розроблені нами спільно з навчальним сектором обчислювального центру, випробувалися на заняттях, підтвердили свою ефективність. Адже сильний бік комп'ютеризованого навчання полягає в тому, що студент стає рівноправним учасником учбового процесу, він вчиться, а не відсиджує академічні години.

Звичайно, слід враховувати і можливі негативні наслідки застосування комп'ютерів, які поки що мають місце у нашому інституті. Пояснюються вони ненадійним функціонуванням апаратних і програмних засобів, недостатньою кількістю робочих місць в дисплейних класах. Але віриться: в недалекому майбутньому комп'ютер стане звичним робочим інструментом викладача, а для студента—надійним, мудрим наставником.

В. КЛОЧКО,
доцент кафедри вищої математики.

СТУДЕНТСЬКИЙ КОНКУРС

Центр НТТМ ВПІ оголошує студентський конкурс на науково-технічні розробки і пропозиції з усіх напрямків основних технічних кафедр інституту.

З тематикою конкурсу можна познайомитись в центрі НТТМ ВПІ. Пропозиції приймаються в письмовому вигляді з коротким їхнім описом і ескізами. Строк подачі пропозицій з 1 жовтня 1989 року до 1 лютого 1990 року. За кращими розробками і пропозиціями будуть оформлені угоди з підприємствами на повне виконання замовлень з виплатою винагороди виконавцям.

Центр НТТМ ВПІ.

ОСНОВА—ТВОРЧИЙ СОЮЗ

Все нове як в житті, так само, звичайно, і в навчальному процесі народжується в наполегливих пошуках. Так сталося з проозицією доцента М. Р. Вальдмана, котрий ще в 1980 році став ініціатором застосування ділових ігор при освоєнні курсу вищої математики. Не було методичних розробок, викладачам бракувало досвіду в цій далеко неординарній справі.

Математичне моделювання виробничих параметрів.

Зе реалізацію ігрових методів навчання взялися М. Ю. Фурдіяк, Н. І. Кокряцька, інші викладачі. Під керівництвом професора І. В. Кузьміна і М. Р. Вальдмана було проведено кілька практичних занять в ігровій формі з математичної статистики на потоці АТ-80. Результати виявилися позитивними: активізувався процес навчання, підвищилась якість знань студентів.

В першому варіанті гри «Статистичне моделювання складних систем» за імітовану ситуацію було взято квартальну роботу науково-дослідного сектора. Було передбачено використання ЕОМ для підготовки вихідних даних і контролю розрахунків характеристик статистичної моделі в двох параметрах.

Пробні заняття на основі ділових ігор були проведені на ФАМІ. Підсумки виявилися нерівнозначні.

Але вдалося тоді детально викласти проблемний підхід до розробки загального алгоритму побудови математичної моделі навчальних параметрів, зроблено перші кроки наближення ділової гри до потреб виробництва. Поряд з цим залишалося нерозв'язаним питання підвищення умінь і навичок студентів при виконанні ними задач виробничого змісту, формулюванні висновків на підставі отриманих результатів.

Давалися взнаки наявність великої кількості інструкцій, форм звітності, нереальні ситуації, які до того ж були відірвані від майбутньої спеціальності студентів, відсутність чіткої роботи автоматизованого комплексу, тощо.

Враховуючи нагромаджений досвід в розробці методики організації і проведеня ділових ігор, на нашій кафедрі була розроблена гра «Стратег». Її мета — опанування теорією ймовірностей і математичної статистики на основі творчого союзу вузу і виробництва.

Так, за імітовану ситуацію в грі «Стратег» було прийнято систему управління виробничим об'єднаням. В ній вдало поєдналися навчально-пізнавальні, психолого-педагогічні і виховні моменти, що дало змогу витримати професіональну спрямованість, забезпечити розвиток творчого мислення у студентів.

Головною, і на наш погляд, істотною перевагою нового варіанту гри є факт використання інформаційних систем і математичних моделей АСУ «Надійність» і «Стратегічне управління». В них закладено різноманітні параметри, якими оперують системи: від часу напрацьовування до відмови складних електронних виробів. В цих моделях передбачені технологічні параметри сучасного приладобудівного підприємства, його виробничі показники, соціальні і економічні дані, нагромаджені на ЕС 1055.

При проведенні гри ми пішли двома паралельними шляхами—формували варіанти завдань з банку даних, поповнювали недостаючу інформацію в структурі АСУ.

Коли розробляли завдання для ділової гри, спільно з головним інженером і провідними спеціалістами об'єднання «Термінал» при участі студентів ми провели нараду, на якій й виявили технологічні ділянки, котрі найбільше впливають на якість продукції. Студенти, до речі, брали також участь у визначенні оптимального режиму функціонування технологічної операції і ставали, таким чином, відповідальними особами, бачили конкретну мету, діяли в умовах справжнього виробництва.

В. ПЕТРУК,
асистент.

Ю. ШАЛІНСЬКИЙ,
аспірант.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 01305. Зам. 5045. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 34 (361) П'ЯТНИЦЯ, 20 жовтня 1989 року. Виходить раз на тиждень Ціна 1 коп.

В парткомі Інституту

На засіданні парткому 21 вересня поряд з іншими заслухано також питання про роботу партбюро радіотехнічного факультету по підготовці спеціалістів для зарубіжних країн.

Відзначено, що факультет здійснив уже 5 випусків, підготувавши 48 інженерів, в тому числі трьох з «червоними дипломами», двох, яких прийнято до аспірантури. Зараз тут навчається 89 іноземних студентів.

Факультет приділяє увагу підвищенню якості навчального процесу, організації ідейно-виховної роботи з студентами і земляцтвами в позанавчальний час. Слухалось це питання на відкритих партзборах факультету, періодично виноситься на засідання вченої ради, кафедр.

Проте партком більше уваги зосередив не на здобутках, а на упущеннях і невирішених проблемах. Дуже низькою залишається успішність іноземних студентів факультету (67,7 %). Шестеро з них залишені на повторне навчання. Мало уваги приділяється індивідуальній роботі, залученню іноземних студентів до роботи науково-дослідницької. Так, в обласній науково-технічній конференції «Студент — перебудові», котра відбулася в квітні, брало участь лише два іноземних студенти факультету.

Декант, партбюро не здійснюють належного контролю за роботою кафедр, окремих викладачів з закріпленими земляцтвами і студентами. Практично не контролюється і не ведеться ідейно-виховна робота з цим контингентом в гуртожитках, що призводять до частих конфліктів між радянськими й іноземними студентами. Іноземці не залучаються на літню пору в будівельні загони, не мають зв'язку з громадськими організаціями, комсомолом, профспілками.

Партійний комітет інституту намітив цілий ряд конкретних заходів, спрямованих на рішуче поліпшення

ПАРТКОМ інституту доводить до відома комуністів, що на засіданні 11 вересая від обов'язків заступника секретаря парткому в зв'язку з переходом на іншу роботу увільнено О. Й. Леська. Олександру Йосиповичу висловлено щиру вдячність за багаторічну плідну діяльність на цьому посту, вручено грамоту і цінний подарунок.

Заступником секретаря парткому обрано Олександра Івановича Медвецького, викладача кафедри іноземних мов, який останнім часом працював заступником декана РТФ.

ЗМІНИ У КОМІТЕТІ КОМСОМОЛУ

11 жовтня 1989 року відбулося засідання комітету комсомолу інституту, на якому були розглянуті організаційні питання.

Комітет комсомолу задовільнив прохання **Олександра Янченка** і увільнив його від обов'язків секретаря в зв'язку з вступом до аспірантури. Секретарем комітету комсомолу ВПІ обрано **Сивака Геннадія**, який в цьому році закінчив машинобудівний факультет і був секретарем комітету комсомолу. МБФ.

Комітет комсомолу обрав студента факультету обчислювальної техніки **Наніка Абдулаєва** заступником секретаря комітету з інтернаціональної роботи. **Валерій Попов** звільнений від обов'язків заступника секретаря комітету комсомолу з ідеології за власним бажанням і в зв'язку з переходом на роботу по спеціальності.

В роботі комітету комсомолу взяли участь секретар парткому **Бабій В. М.**, член парткому **Петров В. Б.**, перший секретар міського комітету комсомолу **О. Домбровський**, завідуючий відділом обкому ЛКСМУ **Л. Орлюк.**

Нагорода газеті

Президія Вінницької обласної організації Українського товариства охорони природи за активну участь в пропаганді питань охорони і раціонального використання природних ресурсів та екологічного виховання колективу іституту нагородила редакцію газети «За інженерні кадри» дипломом першого ступеня.

Запрошує „Світлиця"

В приміщенні ВПІ відбулося чергове засідання міського клубу товариства української мови імені Т. Г. Шевченка «Світлиця». Члени клубу радилися відносно відкриття нової середньої школи з викладанням українською мозою. Розглянули ряд питань, пов'язаних з функціонуванням державної мови республіки в світлі проекту Закону УРСР «Про мови в Українській РСР».

В засіданні клубу взяли участь секретар Вінницького міськкому партії **В. Юр'єв**, заступник голови Вінницького міськвиконкому **М. Гунько**, секретар президії обласного товариства **Л. Філонов**, члени Спілки письменників України **А. Бортняк, М. Каменюк.**

Стало традицією клубу «Світлиця»: свої зібрання він проводить кожного четверга в залі засідань ректорату.

ВІРНІСТЬ ВУЗОВІ

Швидкоплинність часу, прискорюваний з кожним роком ритм нашого буття нікого вже не дивують. В обріях минувшини не те що місяці, а цілі роки виринають в пам'яті людській блискавичними спалахами. Десятиліття спресовуються у свідомості, спогадах наших хіба що в кілька хвилин. Будні, клопітливі і неспокійні, затіняють прожиті роки і вкладені в них енергію, працю, розум. Так вже влаштоване наше кожноденне буття.

Ось і цього разу, розмовляючи з доцентом, кандидатом технічних наук Віктором Сергійовичем Білоусовим, не міг, відверто кажучи, одразу осягнути сповна ті двадцять вісім років, котрі він віддав Вінницькому політеху. А це ж, бо, вважайте, дві третини трудової біографії! Що за нею стоїть? Визначили, бодай, арифметично. Варто і обнародувати. Цифра виявилася досить «кругленькою» — 3250. Так, саме понад три тисячі інженерів різного профілю було підготовлено за цей же час при безпосередній участі і під керівництвом Віктора Сергійовича. Рахунок, звичайно, продовжуватиметься, наростатиме. І це тільки робить честь педагогу, вчителю в самому широкому розумінні цього слова.

А тепер трохи історії. Не всі наші читачі, ясна річ, знають про те, що ВПІ стоїть напередодні свого тридцятиріччя. Родослівна його бере початок від серпня 1960 року, коли на віддаленій південно-східній околиці Вінниці, у добряче пошарпаній і непривабливій будові колишнього енерготехнікуму, розпочав діяти заочний загальнотехнічний факультет Київського технологічного інституту харчової промисловості.

Через рік до викладання курсу загальної електротехніки тодішній декан Р. Ю. Кигель запросив молодого, тридцятитрьохрічного начальника енергоцеху хімкомбінату (так звалося тоді це підприємство) Віктора Білоусова.

Відтоді, власне, і розпочалася викладацька робота колишнього випускника Київського політеху, якому суджено було згодом стати заступником декана, організатором і першим завідуючим нині діючої кафедри електричних систем.

Ті шістдесяті, як і наступні роки, були сповнені напруженої, творчої праці. Білоусов стає кандидатом наук, доцентом. Останні десять років він очолював факультет заочного навчання. Але впродовж всього часу Віктор Сергійович незмінно читав лекції, вів лабораторні заняття на стаціонарі по курсу «Електричні мережі і системи» В його педагогічному активі десятки аспірантів. Один з них став кандидатом технічних наук. Це — В. О. Леонтьев, який, до речі, сьогодні виконує обов'язки декана заочного факультету. Що ж спадкоємність наяву: вчитель продовжується у своїх учнях. Так, здається, говорили древні...

На другий день мав розмову ще з одним ветераном інституту Адольфом Максимовичем Тхорівським. Енергійний, підтягнутий, зібраний, він аж ніяк не нагадував людину якій минає шістдесят другий рік. Доцент — жива, неповторна історія інституту.

В. С. Білоусов

А. М. Тхорівський

— Пригадується, як сьогодні, 26 серпня шістдесятого... В кабінет тодішнього секретаря Вінницького міськкому партії Г. А. Лютворта зайшло нас троє — Р. Ю. Кигель, Л. І. Скрипник і я. Секретар партійного комітету проінформував про створення у Вінниці загальнотехнічного факультету, попросив дати згоду працювати в ньому. Іншими словами, стати фундаторами цього нового в республіці за своєю формою навчального закладу. Відтоді безперервно труджусь в стінах нашого вузу. Без десяти місяців — тридцять років. Увесь час на загальнотехнічному. Останні шістнадцять — декан.

— А взагалі, ви мали намір працювати у вищій школі? Це було вашим покликанням?

— Навіть будучи студентом Вінницького педагогічного і в подумках не уявляв себе за кафедрою. Після закінчення інституту служив два роки у Балтфлоті. А коли повернувся з моря, як годиться, завітав до альма-матер. Зустрівся з деканом нашого фізмату Григорієм Филимоновичем Півнем. Він і запропонував посаду викладача. Так у двадцять п'ять років став педагогом вузу. До речі, Г. Ф. Півень — мій головний вчитель.

—І все ж повернемось, Адольфе Максимовичу, до осені 1960. Що являв собою тоді заочний, загальнотехнічний?

— Зараз, коли проходжу інститутським містечком, заходжу в лабораторії, бачу тисячні потоки студентів, часто зупиняю себе на думці: «Ні, навіть у найсміливіших планах не міг уявити тоді, у яку монументальність, масштабність перетвориться наш загальнотехнічний».

— Смішно згадувати: в енерготехнікумі нам відвели кімнату десь у дванадцять квадратів. Потім трохи розширилися. Самі ремонтували приземкувате приміщення. Треба було, хоч би як скромно, але гідно зустріти перших студентів.

Так починався ВПІ. Кілька викладачів, кілька десятків студентів — заочників. Щоправда, вінничани-горожани тричі на тиждень відвідували вечірні заняття. Так що факультет прийняв статус заочно-вечірнього.

А тепер уявіть, з якими труднощами матеріально-технічного, методичного порядку зустрілися фундатори інституту. Ні тобі приладів, ні лабораторій, ні аудиторій. Перебивалися не позиченому і на позичках, І все ж! І все ж наперекір всьому люди трудилися. Їх імена вище я згадуваа. Комуніст-фронтовик Р. Ю. Кигель у перші два чи три тижні життя факультету очолив парторганізацію. В ці ж дні його призначили деканом, а партійний «портфель» Роман Юрійович передав А. М. Тхорівському, який потім кілька років бездоганно ніс це відповідальне навантаження, поєднуючи його з викладацькою роботою.

— Якщо бути об'єктивним, то ви, Адольфе Максимовичу, по суті, є першим партійним ватажком майбутнього політеху. Чи не так?

— Не зовсім, але фактично, так. Через рік у нас вже було бюро, парторганізація росла. Набували досвіду, збагачувалася практика партійної роботи, її арсенал. Багато зробив у цьому напрямку П. Т. Солейко — кадровий партпрацівник. Підходимо до тридцятиріччя організації, а що ми знаємо про її історію...

Ветеран інституту має рацію. Давно пора систематизувати трьохдесятилітній шлях комуністів вузу, зібрати документи, фотознімки, спогади людей, що стояли біля витоків парторганізації і взагалі інституту. На порядок денний слід принципово і по-діловому поставити питання про створення і обов'язкове відкриття до ювілею вузівського музею.

Таке побажання ветеранів, такої ж думки їх молодші колеги. Чи варто доводити в колективі, де сотні педагогів, вихователів і наставників молоді, про непересічне значення традицій, спадкоємності, надихаючи фактів, авторитетних імен у формуванні тих же інженерних кадрів.

Думається, що конче настала пора діяти не на словах, а на ділі всім громадським організаціям інституту і насамперед раді музею, яка роками нічим про себе не дає знати.

Примірно у такому ключі завершилася моя бесіда з А. М. Тхорівським. На закінчення запитав його: «Тридцять шість років покладено вами на олтар науки, віддано виучці спеціалістів. Що ж головне на вашу думку в цій діяльності?».

— Бути завжди у всьому людяним. Я рішучий супротивник диктату. Моє кредо — довір'я, гуманність, доброзичливість.

Д. БОРИСОВ.

Як ми вже писали, 9 жовтня ц. р. ректор інституту професор Б. І. Мокін на засіданні ректорату повідомив про злиття заочного і загальнотехнічного факультетів. В. С. Білоусов і А. М. Тхорівський переходять працювати на кафедри. Ветеранам вручено грамоти і грошові винагороди за сумлінну працю, за вірність інституту.

ОСЬ ТАКІ ПИРОГИ
Або про правову вихованість студентів

З часу створення в інституті лабораторії соціологічних досліджень минуло шість років. За цей період працівники лабораторії спільно з деканатами, громадськими організаціями вузу провели 27 анонімних анкетувань. Стосувалися вони актуальних питань інститутського життя, про що учасники опитування, так само як і читачі газети, добре інформовані.

А взагалі соціологічне анкетування, опитування громадської думки — це невід'ємна ознака демократичності, а в нинішніх умовах — настійна необхідність для перебудовного процесу. Знання думки колективу — то вірний компас у виборі методів і засобів впливу на вузькі місця, гарант передовчливого ставлення до назрілих або назріваючих проблем, що їх висуває, диктує життя.

Цього разу предметом нашого дослідження стали правові питання. В числі їх варто виділити: стан правового виховання у вузі, оцінка курсу «Радянське право», ставлення юнаків і дівчат до правових порушень, їх пропозиції по боротьбі з негативними явищами. Знайшлось місце в анкетах і для проблем, пов'язаних з алкоголізмом і наркоманією.

Питання далеко не випадкові. Статистика свідчить: якщо в 1988 році в інституті було скоєно 28 правопорушень, то лише за перше півріччя нинішнього року їх нараховується вже 22.

Опитуванням були охоплені студенти 4-х і 5-х курсів, тобто найбільш зріла в інтелектуальному і життєвому плані молодь інституту. В анкетуванні взяли також участь молодь обчислювального центру, науково-технічної бібліотеки, адміністративного апарату. Лабораторія отримала майже 400 заповнених анкет. Вони дають повну можливість для об'єктивного визначення громадської думки з порушених питань.

Передусім відзначу, що правове виховання в інституті здійснюється на основі і у відповідності з перспективним комплексним планом ідеологічної і політико - виховної роботи на весь період навчання студентів. Серед найбільш поширених і активних форм цієї роботи є вечори запитань і відповідей на правові теми, зустрічі з працівниками правоохоронних органів, конференції, диспути в політичних клубах факультетів і т. ін. Приміром, в кінці квітня у вузі відбувся «круглий стіл» з участю першого секретаря Вінницького міськкому партії І. І. Сороки, голови міськвиконкому Ю. І. Іванова, інших відповідальних працівників міських організацій.

Безперечно, ці та подібні їм заходи, а також вивчення курсу «Радянське право», як обов'язкової навчальної дисципліни у вузі, сприяють росту правової культури студентів, їх свідомого ставлення до виконання і дотримання радянського законодавства. Той факт, що дві третини майбутніх інженерів виявляють до нього посилену зацікавленість, свідчить про певну результативність правової пропаганди в стінах інституту.

Та коли підійти до оцінок стану поширення правових знань і правового виховання диференційовано, то картина міняється і далеко не в кращий бік. Лише 14 процентів респондентів задоволені цією роботою, кожен п'ятий вважає її марною, а половина взагалі не дає однозначної оцінки. Мовляв, все залежить від того, хто і як веде правову пропаганду.

Відтак, на запитання: «Що за Вашою думкою допомогло б підвищити правову культуру молоді?» близько 30 процентів опитуваних запропонувало необхідність постійного привчення молоді до самодисципліни, порядку, поповнення знань про законодавство. Близько 15 відсотків респондентів вказали на потребу посилення індивідуальної роботи, надання допомоги правоохоронним органам.

Цікавими і в той же час тривожними виявилися судження про значимість радянського законодавства, його роль і місце в нашому суспільстві. Так, 32 процентами опитуваних згодні, що закони СРСР охороняють їх інтереси, а 22 — що вони в основному служать для примусу і покарання громадян. І лише четверта частина молоді вважає своїм громадянським обов'язком поважати закони нашої держави і неухильно їх виконувати.

Факт досить симптоматичний, якщо брати до уваги соціальний склад респондентів. Адже вони в недалекому майбутньому поповнять ряди народної інтелігенції. Слід думати, що подібний настрій і є першою причиною всіх правопорушень, які мають місце в інституті.

Логічним продовженням питань, що містила анкета, було й таке: «Назвіть причини порушення окремими громадянами радянських законів».

Результат такий: 36 процентів анкетованих називають егоїзм, користолюбство, ігнорування інтересів інших громадян, 29 — вважають, що правопорушники, як правило, через свою легковажність не задумуються про наслідки протиправних дій. 40 процентів респондентів вказали на недостатню загальну культуру наших людей, їх правову безграмотність, погану організацію дозвілля, особливо молоді.

Систематизовані раніше дані свідчать, що чотири п'ятих правопорушень, скоєних студентами і молодими співробітниками вузу, пов'язані з зловживанням спиртними напоями. Невипадково, що кожен другий з анкетованих рішуче засуджує пияцтво, як небезпечне соціальне зло. Однак, серед студентів машинобудівного факультету цю думку підтримують лише 36 процентів юнаків і дівчат. До речі, три роки тому противників вживання алкоголю нараховувалося в інституті 66 процентів. Як бачите, тенденція досить небезпечна. Вона посилюється ще й тим, що кожен п'ятий з числа опитуваних виявив повну байдужість до поставленого питання. Більше того, вважає, що правова відповідальність за пияцтво взагалі не обов'язкова!

З приводу цього наведу ще один факт з даних соціологічних досліджень, проведених в 1986 році. Тоді лише 14 процентів наших студентів і 6 — іноземних показали, що вони взагалі не вживають спиртного. Отже, решта студентства у тій чи іншій мірі причетна до нього.

Висновок один: антиалкогольна пропаганда у вузі залишається низькою і малоефективною. Можна навести цікаві дані, пов'язані і з наркоманією. Приміром, 83 процента респондентів зійшлись на тому, що причиною цієї соціальної хвороби в країні є обмеженість інтересів і незадовільно поставлене дозвілля. Кожен п'ятий — через високі ціни на міцні спиртні напої, бажання відчути новизну у сп'янінні. Затe 86 процентів юнаків і дівчат наполегливо рекомендують для боротьби з наркоманією лікування, ізоляцію від суспільства і лише десять відсотків стоять на позиціях профілактичної і виховної роботи.

І у всякому разі не можна обійти увагою і таке, з точки зору духовності, моральності наших респондентів, питання, як кажуть, на «засилку». «Ви дізналися, що Ваш товариш має намір скоїти небезпечне правопорушення, переконати його не вдається. Як Ви поступите в даній ситуації?» П'ята частина вважає за потрібне поговорити з близькими родичами, аби вони утримали його від злочину. Кожен п'ятий — «Дружба вище всього і я мовчатиму». 20 процентів опитуваних сказали, що необхідно поставити до відома відповідні органи, 17 — сповістити ту людину, проти якої готується правопорушення. А якщо воно стосується державної організації, то лише 3 проценти!.. майбутніх спеціалістів вищої кваліфікації проінформують правоохоронні органи. Ось такі, як кажуть, пироги.

Розклад досить розмаїтий, мозаїчний. Наводить він на думки далеко не оптимістичні. А ще — спонукає до більш поглибленого вивчення причин соціальної інертності молодих. Гадаю, що найближчим часом вивчимо і дану неординарну проблему.

Така в стислому викладі картина останнього опиту громадської думки студенства з правового виховання у вузі. Ситуація не з втішних. Вона вимагає, не гаючи часу, розгорнути в усіх навчальних групах, службах інституту наступальну, копітку, повсякденну роботу по посиленню правового виховання молоді і не лише правового. Можливо, і не в останню чергу — гуманітарного, громадського, етичного. Роботи—край непочатий.

М. СИНЕЛЬНИК,
кандидат філософських наук.

ЗНАЙОМТЕСЬ: ВІКТОР БУРЛАК

Віктор Бурлак поступав до нашого інституту в минулому році з тридцять третьої вінницької школи. У школі він навчався «відмінно» і «добре». Вступ до вузу для нього був справою нескладною.

Крім доброї успішності Віктор відзначався також помітними спортивними досягненнями, особливо у веслуванні на байдарках.

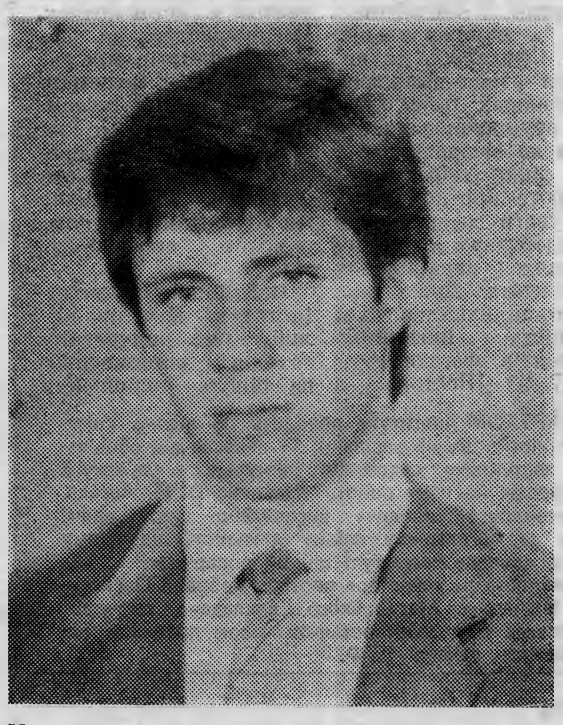

Навчання у нього пішло легко, зимову сесію склав тільки на «відмінно», весняну на «відмінно» і «добре». Наголошуємо на цьому спеціально, бо це, по суті, зразок умілого поєднання навчання і занять спортом. Адже досить часто одне одному заважає.

Тим часом, Віктор Бурлак за один рік перебування у ВПІ став майстром спорту СРСР, переможцем міжнародного турніру в НДР на дистанції 1000 метрів і першості країни на дистанціях 1000 і 500 метрів, срібним призером чемпіонату світу серед юніорів в Галіфаксі (Канада), переможцем на змаганнях соціалістичних країн «Дружба» в Пхеньяні, добре виступив у команді чоловіків, котрі боролись на водних трасах Угорщини. Отже, завидний «урожай» спортивних перемог. І це у 18 років!

— Як же тобі усе вдається? — запитуємо Віктора — особливо ж з навчанням?

— Мушу возити з собою підручники, економити кожну хвилину, а на заняттях сповна віддаватись роботі, дуже уважно слухати, запам'ятовувати і консультуватись. Навантаження дуже великі, але до них уже звик. Часом, звичайно, буває так трудно, що мені хотілося б займатися чимсь одним. Одначе подобається і спорт і моя майбутня, надзвичайно цікава професія інженера-електроніка. Тому я думаю, що успішно закінчу інститут, не поривaючи зі спортом. Спорт дисциплінує і привчає до великої працездатності. А працездатність у житті ніколи не зашкодять.

На фото: В. БУРЛАК.

ДЕНЬ ПІШОХОДА

Автомашина — не розкіш, а засіб пересування. Цю крилату фразу може з повним правом сказати кожний автомобіліст. Що ж, в цих словах немає перебільшення. Але в зв'язку з тим, що кількість власного автотранспорту у населення з кожним роком зростає, збільшується і кількість шкідливих викидів у повітря. За підрахунками фахівців лише в обласному центрі за рік в атмосферу надходить 57 тисяч тонн шкідливих речовин. Це близько 80 процентів усього забруднення повітря.

Як же боротися з цим явищем? Вінницький міськвиконком за прикладом чернівчан вирішив ввести день пішохода. Раз на тиждень буде обмежено рух власного і службового автотранспорту. Будуть пеціально обладнані майданчики для стоянки машин, які приїдуть з інших міст. Жителів Вінниці в цей день обслуговуватимуть тролейбуси, трамваї, автобуси і таксі, як державні, так і кооперативні.

Головні магістралі міста будуть розвантажені від вантажного автотранспорту, його рух взагалі буде обмежений. Контролювати ці заходи будуть працівники державтоінспекції та міської санепідемстанції.

«НОВИНИ ПОДІЛЛЯ»

ОБГОВОРЮЄМО ПРОЕКТ СТАТУТУ ВПІ

ПРОПОЗИЦІЇ ЦЕНТРУ НТТМ

Колектив ЦНТТМ уважно вивчив проект статуту ВПІ. Після обговорення всіх його розділів прийшов до висновку, що в розділі 7, у п. 44 останній абзац сформулювати у такій редакції: «організація госпрозрахункових державних посередницьких, впроваднцьких піприємств і...» далі за текстом.

Розділ 9., п. 56 вважаємо за доцільне доповнити: «керівництво НТТ студентів». Розділ 11, п. 64, назвати: «Громадські та наукові організації інституту». А в кінці першого абзацу слова «...У своєму складі...» замінити «в складі творчих колективів інституту».

Не менш важливим доповненням до Статуту, його розділу 12 і п. 68, є на нашу думку таке: «Центру НТТМ площі надаються безкоштовно в рахунок встановлених відшкодувань інституту в залежності від його прибутків».

За дорученням колективу НТТМ — Г. КАСЬЯНОВА, профорг.

Оголошення

1 листопада о 15 годині відбудеться звітно-виборна профспілкова конференція працівників інституту. На порядок денний виноситься обговорення роботи за три попередні роки. З пропозиціями, зауваженнями, побажаннями прохання звертатися в інститутський профком.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Винницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЯКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 03259. Зам. 5130. Тираж 1500.

140

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 35 (362) П'ЯТНИЦЯ, 27 жовтня 1989 року. Виходить раз на тиждень Ціна 1 коп.

НАРОДНИЙ КОНТРОЛЬ: ЗВІТИ І ВИБОРИ

В ці дні в усіх громадських організаціях проходить звітно-виборна кампанія. Не обминула вона і народного контролю. Жовтень для наших цехових груп став періодом підбиття підсумків діяльності народних дозорців за 1986—1989 роки, вироблення напрямків контрольної роботи на наступні роки.

Новим на виборах низових ланок народного контролю було те, що до них увійшли представники різних громадських інституцій вузу. Делеговані вони від цехових партійних, комсомольських, профспілкових організацій, жіночих рад, робітничого контролю, рад трудових колективів і ветеранів.

Таким мислиться і склад головної групи народного контролю вузу, який буде обрано на загальноінститутській конференції НК. Конференцію намічено провести 15 листопада. Але вже відтепер необхідно, щоб кожен член колективу ретельно продумав свої пропозиції відносно нового складу ГГНК, поліпшення її діяльності. І не на віддалену перспективу, а вже у найближчий час. Цього вимагають інтереси перебудови громадського і трудового життя, навчально-виховного процесу в інституті.

В. КУЛІБАБЧУК.

В РЕКТОРАТІ

На засіданні ректорату 23 жовтня відбулася зустріч з першим заступником міністра вищої освіти УРСР Л. О. Каніщенком, котрий зупинився на деяких актуальних проблемах перебудови і відповів на численні запитання присутніх. Зацікавлений діалог, зокрема, йшов з приводу запровадження в учбовий процес української мови. Заступник міністра повідомив, що питання ставиться однозначно: всі, хто навчався рідною мовою в школі, продовжуватимуть навчатись нею і у вузі; хто вчився російською, у вузі повинен вивчити українську, скласти залік і перейти на подальше навчання українською.

На засіданні ректорату повідомлено, що неділя **5 листопада** у ВПІ буде робочим днем. Для тих працівників, котрі не зайняті навчальним процесом, вихідними оголошено **6, 7, 8, 9 листопада.**

ДЕКАН МАШИНОБУДІВНОГО — В. Б. ПЕТРОВ

18 жовтня відбулося розширене засідання вченої ради машинобудівного факультету. При 66 голосах «за» і одному «проти» деканом МБФ обрано Віктора Борисовича Петрова, кандидата технічних наук, доцента кафедри ПОАВ.

В. Б. Петров 1947 р. народження, член КПРС з 1967 року. В 1970 р. закінчив машинобудівний факультет нашого інституту. В тому ж році став працювати на кафедрі ТАМ, з 1988 р. — на кафедрі ПОАВ, послідовно займаючи тут посади асистента, старшого наукового співробітника, завідуючого НДЛ, старшого викладача, доцента.

З травня 1971 р. по травень 1972 р. Віктор Борисович служив в Радянській Армії. В 1973—1977 рр. навчався заочно в аспірантурі нашого вузу. Майже десять років (1966—1975 рр.) В. Б. Петров очолював комсомольську організацію інституту, а з 1975 р. по 1978 р. був заступником секретаря парткому ВПІ. Останні два роки В. Б. Петров секретар партбюро МБФ, з 1988 р. — член парткому інституту. Він також обирався членом обкому, міськкому і райкому ЛКСМУ. Нагороджений знаком ЦК ВЛКСМ «За активну роботу в комсомолі», Почесними Грамотами ЦК ВЛКСМ і ЦК ЛКСМУ.

В. Б. Петров автор 38 наукових праць, в т. ч. 20 винаходів, три з яких впроваджені у виробництво з річним економічним ефектом 2,4 млн. крб., нагороджений двома медалями ВДНГ СРСР, знаком «Винахідник СРСР».

Гість інституту — канадський професор

Прізвище канадця — Іван Вінницький. Працює на факультеті хімічної технології і металургії університету «Ватерлоо» в однойменному місті Канади. Професору 57 років, але енергія, спортивність, діловита бадьорість роблять його значно молодшим.

Він приїхав до Радянського Союзу на запрошення Дніпетровського металургійного інституту — впродовж тижня читав там лекції українською мовою, адже народився на Львівщині (родина виїхала до Канади під час війни). До нашого інституту за порадою Мінвузу УРСР заїхав по дорозі до Чернівець і Львова, де теж матиме ділові контакти з науковцями свого профілю. У Вінницькому політехнічному Іван Вінницький з'ясовував можливості наукового співробітництва та взаємного обміну студентами й аспірантами.

Ми взяли в професора коротеньке інтерв'ю про деякі особливості технічного навчання в канадській вищій школі.

— Як досягається єдність навчального процесу і практичної підготовки майбутнього інженера у вашому вузі?

— Слід сказати насамперед про те, що на факультет-ми приймаємо 750 слухачів, а випускаємо 500 спеціалістів. Вступних екзаменів нема. Якщо ти відчуваєш, що спроможний витримати учбове навантаження, будь ласка, подавай документи. Щороку влаштовується тестовий іспит з шести предметів. Треба дати відповідь на сто запитань з кожного предмета. Якщо відповідь правильна в середньому на 60 запитань, то переходиш на наступний курс, якщо — тільки на 50, зостаєшся повторно. Якщо і повторно маєш 50 відповідей — мусиш залишити вуз. Слабкі спеціалісти виробництву непотрібні.

Як набуваються практичні навики майбутніх інженерів?

Половина курсу з першого дня навчання залишається за партою, а половина одсилається на виробництво. Влаштуватися на роботу в Канаді непросто, але в країні все-таки 700 фірм. Вуз має спеціальну службу координаторів, котрій оддає 2,5 процента свого бюджету. Координатори і займаються влаштуванням студентів на робочі місця. Спершу вони замітають територію, підносять інструменти кваліфікованим майстрам, а по мірі набування знань і вдосконалення організаторського хисту, поступово підступають і до виконання інженерських обов'язків.

Попрацювавши півроку, студент вертається за парту, а ті, що сиділи за партами, йдуть на виробництво на наступну половину року. Така практика вигідна ще й з іншої сторони — можна заробити за цей час в середньому 7—8 тисяч доларів, і розрахуватись за навчання і гуртожиток (за навчання в рік сплачується 1500 доларів, а за житло в межах 4 тисяч).

— Чи заохочується у вас самостійна підготовка студентів?

— Це — основа. Ми не намагаємось напхати слухача знанням, як ото українець кишку фаршем. Даємо йому багато ініціативи. Але, будьте певні, що він не спить. Тестовий іспит — суворе випробування.

Ніяким вихованням викладач не займається. Йому невільно впливати на думки і внутрішній світ студента, нав'язувати ідеологію чи політику. Його найперший обов'язок — передати студентові свої знання в найдоступнішій і найбільш засвоюваній формі. А виховувати він покликаний своєю поведінкою. Тому університет пильно займається відбором професорату. Для того, щоб одержувати повну платню, мусиш невтомно трудитися впродовж п'яти років. За цей час тебе, як то мовиться, «обнюхають» з усіх боків, побачать, що ти можеш, який у тебе рівень, чи здатний ти до викладання. Лише після цього ти уже повноправний член професури і звільнити тебе можуть тільки за невиконання обов'язків, але ні в якому разі з інших причин.

— Якщо не секрет яка ж помісячна платня в професора Івана Вінницького?

— Помісячно у нас не рахують. А за рік я одержую 70 тисяч канадських доларів. Канадський долар — це 85 центів американського. Маю власний будинок і біля нього близько гектара землі. В мене троє дітей. Донька Оксана захищає зараз докторську працю з вивчення української мови неукраїномовними дітьми. Менший син Михайло вступив до інституту — вивчає історію і політичні нау, ки, старший — Роман уже має свою фабрику запасних частин до комп'ютерів. Фабрика невеличка — всього 20 робітників, але працювати синові доводиться 24 години на добу. Щоб вижити і завоювати своє місце в житті, треба трудитись не покладаючи рук. Канада грошей даремно не платить; ледачому жити в Канаді не легко. Втім, гадаю, що ледачому скрізь погано. Чи може ви іншої думки?

ЗАГАЛЬНОСОЮЗНА КОНФЕРЕНЦІЯ МАТЕМАТИКІВ

17—19 жовтня відбулась міжвузівська науково-методична конференція з питань створення і застосування автоматизованих навчаючих комплексів в курсах вищої і прикладної математики.

Вступним словом конференцію відкрив доктор технічних наук, професор, завідуючий кафедрою автоматизованих систем управління ВПІ І. В. Кузьмін.

На пленарному засіданні виступили з основними доповідями проректор ВПІ, доцент Ю. А. Буренніков, кандидат технічних наук М. Р. Вальдман, кандидат фізико-математичних наук з інституту кібернетики АН УРСР Л. М. Іваненко, доцент ВПІ Ю. І. Васеков.

В доповідях, як і в інформаціях учасників конференції, були порушені питання розробки наукових напрямків в галузі методів активізації вивчення вищої математики на основі застосування автоматизованих навчаючих комплексів і ділових ігор.

На засіданнях конференції виступили також професор Київського політехнічного інституту Т. Г. Стрижак, яка зупинилася на проблемах застосування комп'ютерної технології навчання з курсу вищої математики, а П. М. Максинович, доцент Челябінського політеху, доповів про застосування автоматизованих систем «Діалог-2», «Фотон-5» в процесі вивчення вищої математики.

Цікавим був виступ професора Московського Вищого технічного училища імені М. Е. Баумана О. П. Крищенка про наукові напрямки на кафедрах прикладної математики в галузі комп'ютеризації навчального процесу.

Науковий співробітник Московського енергетичного інституту Є. В. Чубров доповів про методику і програмні особливості навчаючих програм з вищої математики. Викладач вищої математики Братського індустріального інституту О. Г. Ларіонова повідомила про методичні розробки використання автоматизованого комплексу у викладанні лінійної алгебри. Асистент кафедри вищої математики ВПІ Н. О. Клочко головну увагу у виступі приділила формуванню у студентів вузу понять розв'язання лінійного диференційованого рівняння.

Другого дня учасники конференції заслухали інформацію з проблем розробки і впровадження ділових ігор у навчанні студентів втузів вищій математиці.

У співдоповіді Ю. П. Шалінського, аспіранта ВПІ, говорилося про організацію підготовчого етапу ділової гри «Стратег», математичне моделювання виробничих систем і застосування у грі стратегічного управління якістю.

Особливий інтерес викликали виступи професора О. П. Крищенка, доцента М. Р. Вальдмана та інших учасників конференції про застосування ділової гри виробничого змісту з прямим виходом на виробництво при вивченні теорії ймовірностей, математичної статистики.

В рішеннях науково-методичної конференції відзначено, що наступний форум математиків з питань навчання студентів на основі застосування різних автоматизованих комплексів і ділових ігор відбудеться у 1991 році.

З метою узагальнення і розповсюдження кращого досвіду викладання вищої математики з застосуванням навчаючих комплексів при ВПІ створюється інформаційний центр методичних розробок.

В. ПЕТРУК,
аспірант кафедри вищої математики.

ДВІЧІ ДОКТОР

Біографії, як легенди — такі незвичайні, що буває нелегко повірити в їхню справжність.

Коли минулого літа мимохідь почув на машинобудівному факультеті, як професор Андрій Олександрович Жуков, переїжджаючи на міжнародному конгресі ливарників, дивував людей, вільно розмовляючи без перекладача з німцями, англійцями, французами, китайцями, то подумав, що це просто легенда або перебільшення. Ну, може, й знає чоловік якусь іноземну, але, щоб цілу низку, та ще й досконало, то це вже вибачте. Це ж не гуманітарій, це доктор технічних наук, фахівець з технології матеріалів, чавуну, сталі, сплавів, ливарного виробництва, хімії.

Проте з'ясувалось, що — ніякої вигадки. Більше того, крім німецької, англійської, французької, китайської, Андрій Олександрович володіє ще й чеською.

Чи не диво?

Втім, талант — завше диво, а цьому талантові сприяла ще й доля. Річ у тому, що народився Андрій Олександрович у Празі, де тоді, 1928 року, жили його батьки, а дитинство і юність провів у Шанхаї, де навчався у французькій школі та в хімічному інституті — звідти знання французької та англійської.

Росіяни, котрих соціальні буревії закинули в центр Європи, а потім до Азії, страждали від тяжкої ностальгії. Знаючи краще свого народу, що діється на Батьківщині, адже газети рясніли матеріалами про репресії, розстріли, масові переселення, розкуркулення, все одно просилися додому. Батьківщина, вимріяна і жадана, кликала до себе і не було сили, яка б могла цей поклик перебороти. Батьки, інженери з вищою освітою, набутою в Празі, і їхній син підтримували тісні зв'язки з радянським консульством у Шанхаї, брали активну участь в роботі товариства «Громадяни СРСР в Шанхаї», у створенні Всесвітньої федерації демократичної молоді.

Про ті роки, про поневіряння росіян на китайській землі написала відома письменниця Наталія Ільїна, з якою Андрій Олександрович приїхав в СРСР одного й того ж, 1950-го, року і дружить по сей день. Цікаво, що вернувся він додому, радянським громадянином, одержавши паспорта з гербом СРСР у шанхайському консульстві, щойно виповнилось 16 років.

Страшенно хотілось спробувати себе в новому суспільстві, нових умовах. Брав на себе стільки, скільки було можна і ще понад це. Лаборант Московського металургійного інституту і заодно його студент, інженер на Люблінському ливарно-механічному заводі і заодно секретар комсомольського комітету. Не робота — полум'яне горіння.

Аспірант і водночас науковий редактор журналу «Ливарне виробництво» — помітили його ерудицію. Згодом — кандидатська дисертація, в сорок літ докторська в галузі металознавства і фізичної хімії чавуну.

До речі, в цій галузі Андрій Олександрович зараз — один з провідних фахівців країни: понад 500 наукових публікацій, (в тому числі 10 книг і довідників), 52 авторських свідоцтва, 23 кандидати і доктори наук, підготовлених під його керівництвом. Двічі перевидавалась монографія «Геометрична термодинаміка сплавів заліза». Першим в країні розробив метод лазерного поверхневого зміцнення металів, здобув авторське свідоцтво, видав разом з іншими науковцями монографію «Структура і властивості сплавів, опрацьованих променем лазера».

До виступів Андрія Жукова прислухались на міжнародних конгресах, він входив до міжнародного комітету технічних асоціацій ливарників, бував в Америці, Англії, Франції, Швеції, Польщі, як провідний фахівець свого наукового профілю. Одне слово, блискуча біографія невтомної, працьовитої, щедро обдарованої людини.

1982 року професор Жуков переїхав до Вінницького політехнічного інституту. Мила подільська земля, мякий погідливий клімат, теплі весни, чарівна природа — все це надихає і стимулює до ще більшої праці.

Багато задумок, ідей, знахідок. І вирішив Андрій Олександрович захистити ще одну дисертацію — на цей раз доктора хімічних наук і зробив це з якоюсь прямотаки граційною легкістю, мовби це для нього нічого не важило, а захищався ж у Ленінградському технологічному інституті імені Ленради. Перший двічі доктор у ВПІ.

— Україна надихає росіянина? — перепитую Андрія Олександровича.

— Ну, — говорить він, сміючись.. — Це ще треба подумати, чи я переїхав з Росії, чи вернувся туди, звідки починався. Справа в тому, що мій пра-пра-пра... дід був турком, якого взяли в полон запорожці, але не стратили, а пощадили, зробили християнином, нарекли іваном, а позаяк він був смаглявеньким, то дали прізвище Жук, оженили на українці і пішли від нього вродливі діти. В усякому разі, дві доньки Івана Жука вийшли заміж за знаменитих Кочубея і Іскру. Це були мої пра-пра-пра... баби і цьому є історичні підтвердження...

Що ти тут скажеш?

Залишається тільки подивуватись з того, якими незвичайними бувають таланти і долі.

В. ІВЧЕНКО.

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИЙ ЛЕКТОРІЙ

ЯК ВПЛИВАТИ НА ЛЮДЕЙ?

Коли мені було 14—15 років, я дуже хотів, щоб у мене закохалася яка-небудь дівчина. Оскільки я був довготелесий (ріст 194 сантиметри), мовчазний та соромливий, то ходив завжди зігнутий буквою «Г». Без сумніву, ці якості не сприяли тому, щоб дівчата до мене «липли».

Однак я багато читав і вірив, що є методи, які дають змогу впливати на чарівну половину людства. Зрештою надибав книгу М. Веллера «Як розвити особистий магнетизм» 1905 року видання, в якій доступно, конкретно описувалось, як стати привабливим. Я штудіював цю книгу, робив нотатки, виконував вправи, як тримати руки, голову, губи... Коротко кажучи, намагався виховати у себе ті якості, про які говорилось у цій книжці.

Нині, переглядаючи нотатки 50-річної давності, дійшов висновку, що деякі з правил можуть принести користь і сучасній молоді. Тому вирішив написати цикл нарисів на морально-етичну тему. Отже,

ПЕРШЕ ПРАВИЛО ВПЛИВУ НА ЛЮДЕЙ.

Практика-критерій Істини. Це я засвоїв з дитинства. Отож, вивчивши «правила впливу на людей» по Веллеру, почав залицятись до дівчат. Довгий час не таланило, але якось помітив, що одна дівчина з старшого класу звернула на мене увагу: почала «стріляти очима», усміхатись, ходити зі мною в кіно, а я проводжав її додому, довго сидів на лавці чи на присьбі біля її хати. Часто розмовляли про кіно, школу, товаришів, про те, що я читав, а коли мій запас, заздалегідь наготованих розповідей вичерпувався, то діалог з дівчиною був досить простий:

Я: «Чи є у вас кури?» **ВОНА**: «Так, є». Мовчанка...

Я: «Чи ваші кури несуться?» **ВОНА**: «Несуться». Знову мовчанка...

З «правил» я знав, що мовчати не можна, потрібно діяти. Позаяк слів, щоб висловити свої почуття, мені бракувало, то я почав наближатись до дівчини і... поцілував її так, що вона аж відсахнулась: «Ти цілуєш, як слон хоботом... І взагалі ти не такий як інші — не куриш, запах у тебе не чоловічий...» Добре, що було темно і вона не бачила, як я червонів од її компліментів. Бажання далі сидіти з дівчиною миттю зникло і я готовий був провалитись крізь землю від сорому за себе.

Я повільно плентав додому, а в грудях було так «приємно», мов би хто чайник з горячою водою поставив на них.

«Що я зробив не так? Чому їй не подобається те, що я не курю? Мене ж хвалять всі вчителі, дорослі, а вона — ні».

Після тривалих роздумів я пригадав одне українське прислів'я: «Не взнавши броду — не лізь у воду». Звідси перше правило: «Якщо ви хочете впливати на людину, то необхідно вивчити її потреби, інтереси, звички».

Потреби — це психічна якість, яка проявляється в незадоволенні, коли людина не має певних умов для життя і розвитку. Це те, що А. Райкін називав «дифцитом»! Людина без потреб гине, як людина. Потреби — рушійна сила діяльності, стимул життя.

Інтереси — психічна спрямованість людини на певний об'єкт і прагнення ближче пізнати його або оволодіти ним.

Інтереси людини виникають під впливом суспільних умов життя, процесу діяльності, спрямованої на задоволення тих чи інших потреб.

Звички — це певні способи діяльності людини, що виникли внаслідок багаторазових повторень і перетворилися в потребу. Звички — досить стійкі. Недаром кажуть, що звичка — друга натура. Звички є позитивні і негативні. Чистити одяг, ласкаво говорити, бути ввічливим — позитивні звички. Паління цигарок, пияцтво, грубість — приклади негативних звичок.

Виникає питання. «Чи досить знання першого правила впливу на людину, щоб досягти бажаної мети?».

Ні, цього мало. Це необхідна, але недостатня умова.

Що потрібно ще знати? Про це буде розмова в іншому нарисі.

В. ЧИЖИК,
кандидат педагогічних наук.

НАЙБЕЗБЕРЕЖНІШЕ МОРЕ

ФЕЙЛЕТОН

Людям давно відомо, яка ріка найдовша в світі, які гори найвищі, яке море найглибше. Ільф і Петров свого часу відкрили найглибше провалля. Ним виявилось фінансове, бо в нього можна летіти все життя. Однак людству довго було невідомо — яке море найбезбережніше?

Виявляється, таке море є. Це море — бюрократичне. В ньому теж можна проплавати все життя і не вибратись на сушу.

В ньому є все, що має бути у справжньому морі. Останнє століття його каламутні води розсікають не сотні, а тисячі кораблів-ідей, що плавають під прапором науково-технічного прогресу. Нелегко і не завжди кораблям — ідеям вдається благополучно переплисти це море. Багато на їхній дорозі всіляких перешкод. Можна, приміром, наштовхнутись на айсберг і потонути, адже в цьому морі — не звичайні крижані айсберги, а ті, що цілком з бетону крижаного консерватизму.

Можна сісти на мілину байдужості і роками, а то й десятиліттями ніхто не допоможе знятися з неї, а щоб якось врятуватись і вийти у відкрите море — потрібен дуже потужний буксир.

Для кораблів небезпечно також зайти у бухту тяганини. Вітрила суден можуть напинати холодні вітри зневаги або суховії пустозвонства. Є в цьому морі і острів сирен. Горе тому, хто повірить їх брехливим голосам і причалить до цього підступного острова. Патока солодких пісень може стати смертю для будь-якої ідеї.

Як і в інших справжніх морях, на хвилях бюрократичного трапляються піратські кораблі. Вони ждуть свою жертву, беруть на абордаж і вже під чорним піратським прапором, з новим іменем, вона довгі роки буде стикатись по світу невпізнанною. Захопленому в полон капітану пірати можуть зберегти життя, прийнявши в свою команду тільки рядовим матросом.

Підступні хвилі бюрократичного моря проковтнули сотні, а, може, й тисячі кораблів — ідей різних водотоннажностей і класів, які надовго поховані під багатометровою товщею хаосу.

Були, звичайно, випадки, коли деяким кораблям везло — вони опинялись на гребені штормової хвилі і їх щасливо викидало на бажаний берег життя.

Трапляються, безумовно, сильні і хоробрі капітани, які твердою, впевненою рукою ведуть свої кораблі наперекір стихії, і цілими й неушкодженими приходять до берегів Надії і Успіху. Але є й молоді, недосвідчені капітани. Сумний досвід попередників змушує їх задумуватись — чи варто випробовувати долю, чи варто виходити в море без гарантії досягти берега?

Слабкі духом не ризикують. Тільки сміливі, сильні, невтомні стають на шлях боротьби, запалюючи в туманній далині цього моря вогник, що є маяком на дорозі до берегів Прогресу. Світло його манить і кличе.

О. АНДРУХІН,
кандидат технічних наук.

Поїздка до Іспанії

Три найактивніших учасники студентських будівельних загонів, які відзначились на роботах під час трудового семестру минулого літа Володимир Богачук і Олександр Щербатюк з енергетичного факультету та Василь Криворучко з радіотехнічного були нагороджені туристичними путівками до Іспанії. Вони побували в семи містах країни, в тому числі в таких знаменитих, як Мадрід, Толедо, Севілья, знайомилися з життям, побутом, культурою народу.

— Це були 10 пам'ятних днів. — говорить Володимир Богачук. — Іспанці ставились до нас дуже добре і особливо цікавились перебудовними процесами

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). БЮ 01316 Зам. 5233. Тираж 1500.

141

7 ЛИСТОПАДА — 72 РІЧНИЦЯ ВЕЛИКОГО ЖОВТНЯ!

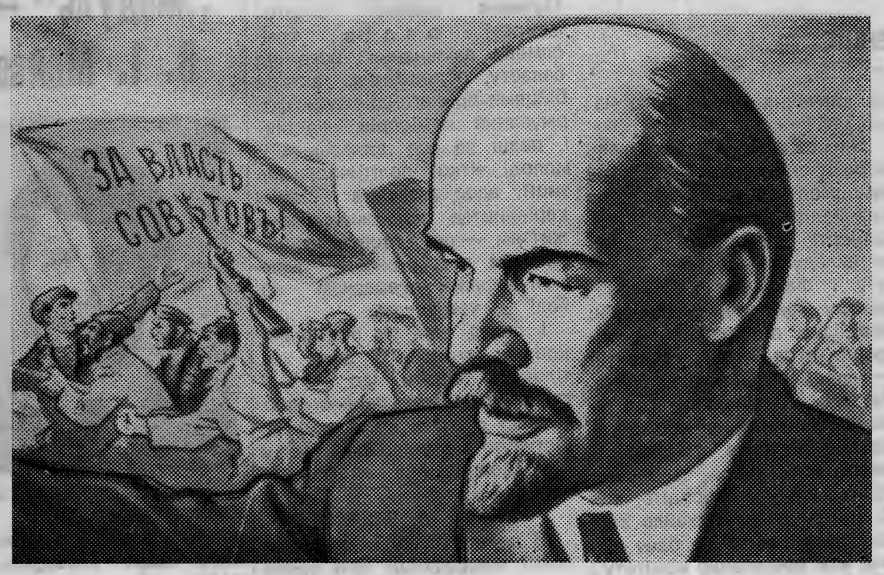

Велика Жовтнева соціалістична революція стала важливою віхою в історії не тільки народів нашої країни, але і всього людства. Наша країна переживає зараз відповідальний, переломний період свого розвитку, вирішуючи складні завдання перебудови. Фундаментом перебудови, основною її метою є глибокі перетворення в економічній і соціальній сферах. Головне в цій роботі — повернути економіку «обличчям» до людини, створити умови праці і життя, гідні радянських людей. Важливим завоюванням перебудови стала широка демократизація державного і суспільного життя країни. Переконливе тому свідчення — вибори народних депутатів СРСР та Перший З'їзд народних депутатів, що проходили в нинішньому році.

Радянські люди своєю працею і суспільною активністю подають належну підтримку тим революційним перетворенням, що відбуваються. Цей процес іде через подолання значних труднощів, боротьбу нового і старого. Потужним імпульсом для розв'язання важливих проблем перебудови стала робота Першого З'їзду народних депутатів.

На протязі всієї своєї історії Радянський Союз веде невтомну боротьбу за мир і роззброєння. Нове політичне мислення приносить відчутні реалії оздоровлення міжнародної обстановки. Нині досягнуті угоди про скорочення ядерних арсеналів, країни Європи приступили до зниження рівня військового протистояння.

Однією з найважливіших історичних подій після перемоги Великого Жовтня стало утворення світової системи соціалізму. Світовий соціалізм перебуває на новому етапі свого розвитку, що характеризується переходом від однієї його історичної моделі до іншої, котра відповідає сучасним вимогам і умовам.

За роки, що минули з часу Жовтня, змінились всі складники світу: його матеріальна основа, політичне і духовне обличчя.

І ЗНОВ — ПРО МОВУ

Прийняття закону про мови в Українській РСР і про надання статусу державної національній мові республіки додає, безперечно, чимало турбот усім службам нашого інституту, адже навіть поступовий перехід на навчання українською — це проблема з багатьма знаками питання, труднощами, перепонами об'єктивними і суб'єктивними. Ця проблема буде час від часу наштовхуватись на опір консервативного мислення, нерозуміння, байдужість до народного болю. Однак сила закону в тому, що він підлягає не обговоренню, а виконанню.

На виконання нового закону і спрямовуються ті заходи, про які на засіданні ректорату 30 жовтня оголосив ректор інституту професор Б. І. Мокін. Йшлось про введення української мови в навчальну програму першокурсників, як обов'язкової дисципліни. Проектом спеціального наказу ректора передбачається автоматично зарахувати залік з української мови тим студентам, які до вступу у вуз навчались в українській школі. Випускникам російськомовних шкіл залік вважатиметься прийнятим, якщо в їхніх атестатах з української стоїть добра або відмінна оцінка.

Для тих, хто не вивчав української або має з неї трійку, спеціальна комісія влаштує залік (диктант і співбесіду). Якщо його наслідки виявляться незадовільними, то студенти вивчатимуть мову в обов'язковому порядку і знову складатимуть залік напровесні. Якщо ж знову «двійка», то мова йтиме про відчислення з інституту, або про повторне залишення на курсі.

Не можна сказати, що оголошення проекту цього наказу на засіданні ректорату було сприйняте однозначно. Поки йшли неофіційні, кулуарні балачки про державність національної мови України, поки точилась полеміка — вітати це чи засуджувати, міркування ні до чого не зобов'язували, були довільними й аморфними, а тепер інша річ — доводиться погодитись, що період полеміки минув, треба приступати до ламання того тину, що його ми впродовж кількох десятиріч городили ніби то й безпомильно, а, виявляється, на шкоду одній з найстаріших і найбагатших національних культур.

Трудний це момент? Без усякого сумніву. Правда, в декого ще жевріє надія, що «бум» минеться, ентузіазм національної інтелігентської еліти вичахне і все зостанеться по-старому. Є й міркування на зразок того, що коли інженер вчитиметься українською мовою, то не зможе працювати за спеціальністю в іншому кінці Радянського Союзу.

Чому? Російську ж мову ніхто не забороняє, вона як вивчалась по всій Україні, так і буде вивчатись. Йдеться хіба-що про її чистоту, щоб вона була справді російською, а не вінницько - якушинецьким діалектом.

Зринуло на ректораті й давно знайоме одіозне міркування про те, що впровадження української мови в навчальний процес не дасть економії, не збільшить кількості ковбаси, молока і м'яса. Ніби цю кількість може збільшити, скажімо, шведська чи японська, за якими незаперечні достатки і багатства?

Одне слово, мляві заперечення проти української мови диктувались швидше небажанням мати зайву роботу, ніж якимись вагомими аргументами.

Ректор Б. І. Мокін наголосив, що, не боячись звинувачень в націоналізмі, при висуненні молодих на заміщення за конкурсом на вищі посади він ставитиме обов'язковою умовою знання української мови. Треба повсюдно вести роз'яснювальну роботу, що це не примха, а ректорський обов'язок. Серйозний, діловий підхід до вивчення рідної мови у вищій школі змусить серйозніше ставитись до цієї справи і в середній. Іншими словами, піде позитивна ланцюгова реакція.

Отже, Вінницький політех робить перші конкретні кроки після прийняття закону про державність мови.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 36 (363) П'ЯТНИЦЯ, 3 листопада 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 1 коп.

ВІННИЦЬКИМ ПОЛІТЕХОМ — ЗАДОВОЛЕНІ!

Перед тим, як прибути до Вінницького політеху, ми навчались на підготовчих курсах при Іркутському політехнічному інституті. Кожен з нас закінчив у себе на батьківщині — в Ємен ській Арабській Республіці — середню 12-річну школу. А в сибірському місті ми вивчали насамперед російську мову, опановували російську термінологію з математики, фізики, хімії, креслення, основ обчислювальної техніки в рамках радянської загальноосвітньої школи. Вивчали також і історію країни Великого Жовтня.

Так що по приїзді до Вінниці вже відносно добре володіли російською мовою, були в основному підготовлені до слухання лекцій з фундаментальних і суспільних наук по програмі першого курсу енергетичного факультету. Це і дало можливість одразу активно включитися у навчальний процес.

Наші особисті враження від перших тижнів перебування у ВПІ, який відтепер став для нас альма-матер, якнайпозитивніші — говоримо це від душі, серця.

Деканат зарахував нас до групи І-ЕС, в якій разом з нами навчається 27 юнаків і дівчат, в тому числі вісім іноземців. Ставлення до нас з боку однокурсників і взагалі радянських студентів чудове. Скрізь, на заняттях, в побуті, у години дозвілля, відчуваємо чуйне, поважливе відношення, розуміння нашого далеко не простого адаптування до умов життя і навчання у вузі.

Взяти, приміром, Олександра Савицького, з котрим ми мешкаємо в одній гуртожитковій кімнаті. Порядний, товариський, скромний хлопець. У першу - ліпшу хвилину завжди прийде на поміч, дасть слушну пораду.

Або староста нашої групи Михайло Бондар. Це — справжній лідер невеликого студентського колективу. Він перший протягнув нам руку дружби, започаткував співробітництво у навчанні. Зрештою, саме так поступила вся група.

Слова вдячності приносимо і викладачам за їх щедре, безкорисливе наставництво, виняткову людяність, яку ми, іноземці високо цінимо. Чого варті зусилля, наприклад, викладача російської мови Алли Ігорівни Хмель. Як тактовно і разом з тим висококваліфіковано веде вона заняття, знайомлячи нас з новими пластами великої російської мови, збагачуючи наш словниковий запас. А як це важливо на перших порах засвоєння складної вузівської програми.

Добре враження справляє на нас і сама густозелена Вінниця — славне місто над Бугом — рікою. На заняттях ми дізналися про його багатовікову і багатостраждальну історію, маємо чітку уяву про цей значний адміністративний, промисловий і культурний центр подільського краю.

Та ми були б не відвертими, коли б не сказали і про деякі незручності, з якими зустрілися в інституті, в побуті.

Так, кілька лекцій з хімії нам довелося слухати на українській мові, яку, звичайно, ми не розуміємо.

Щоправда, потім викладач перейшов на російську. Але матеріал тих, читаних українською, нами не засвоєно. То ж бажано організувати для нас щось на зразок консультацій, з цих лекцій. Через недостатні знання мови часто не встигаємо вести конспектування.

Якщо з підручниками все гаразд, то з зошитами сутужно. Варто, мабуть, деканату по роботі з іноземними студентами щось вдіяти, аби ми мали можливість придбати зошити, так необхідні для повноцінного навчання.

Дивують нас нудні і принизливі черги. Вони нагадують про себе у вузівській їдальні, в магазинах, де отоварюємо «мильні» талони. До речі, того нормованого мила не вистачає. Хто зарадить нам, — не знаємо...

З цілковитим розумінням ставимось ми до нелегких проблем дефіциту, що з'явився у вас останнім часом. Будемо гуртом долати його. Віриться, що у такій великій, багатій країні, як ваша, явище це тимчасове.

І все ж, незважаючи на ці окремі, як кажуть у вас, недоліки, ми глибоко вдячні Радянському Союзу, його уряду за надану нам можливість навчатися у престижному вузі вашої країни, здобувати обрану нами професію інженера-енергетика і в майбутньому чесно і віддано служити нашій рідній Батьківщині —ЙАР.

МОХАММЕД НЯЖИ,
АБДУЛ КЕРИМ ГАЛЕБ,
студенти 1-го курсу енергофаку.

Як повідомила нас інспектор деканату по роботі з іноземними студентами О. Л. Кондратюк на перші курси ЕФ, ФОТ, РТФ, ІБФ прийнято 93 юнаків і дівчат з 33 країн світу.

Засідання вченої ради

26 жовтня відбулося чергове засідання вченої ради інституту під головуванням ректора, професора Б. І. Мокіна;

Рада заслухала і обговорила доповідь доцента І. Б. Матвєєва «Про якість підготовки спеціалістів на підставі аналізу дипломних проектів, які захищалися в 1989 році».

Відзначено, що цьогорічний випуск 1325 інженерів (110,3 процента до плану) ні в якому разі не знімає гостроти питання про забезпечення випускників вузу належним професійним рівнем.

Вибіркова перевірка дипломних проектів показала серйозне неблагополуччя в справі якісної підготовки спеціалістів. Так, проекти випускників перевантажені описовими матеріалами, в багатьох випадках в них відсутні розрахункові і конструкторські розробки теми проектів, що свідчить про незадовільну

(Закінчення на 2-й стор.).

РОБОТУ ВИЗНАНО ЗАДОВІЛЬНОЮ!?

НОТАТКИ ІЗ ЗВІТНО- ВИБОРНОЇ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вносячи у заголовок цього матеріалу два суперечливих за своїм пунктуаційним призначенням знаки, я даю одразу зрозуміти читачеві, і в першу чергу делегатам конференції, що відбулася у другій половині дня 27 жовтня в актовому залі, звуженість об'єктивність, виставленої ними оцінки діяльності вузівського комітету комсомолу. Уточнюю: за більш як трьохрічний період.

Перед тільки-но обраним секретарем комітету Г. Сивaком, що прийшов на зміну О. Янченку, стояло далеко не просте завдання: за дорученням і від імені виборного органу дати чіткий, принциповий і самокритичний аналіз проведеної під керівництвом комітету роботи понад чотирьохтисячного загону комсомольців інституту. І це, як було встановлено регламентом, за якихось двадцять п'ять хвилин.

Що ж, думалося, свіже око достовірно вичленить і здобутки і упущення. Доповідач зробить висновки, запропонує шляхи подолання недоліків. Та коли минув відведений для доповіді час, а Геннадій зійшов з трибуни, як вмить із залу почулися вимогливі репліки: «А де ж звіт? Чим займався комітет?» Це, як виявилося, були слова Ю Оливка, студента ФОТ. І не його одного.

Дійсно, зі слів секретаря важко було з'ясувати напрямки, методи, підходи в роботі Інститутського комсомолу. Щоправда, фрагментарно, побіжно повідомлено про позитивний досвід комітету енергофаку, про вкрай занедбану роботу серед комсомольців обчислювального факультету, вибірково і куцо — про деякі інші спілчанські осередки.

І коли б мова йшла про особисту участь Г. Сивака в роботі комітету, то можна було б погодитися з такою інтерпретацією звітності. Але, повторюю, Геннадій виступав не в ролі приватної особи. І посилання на те, що я, мовляв, «лише півмісяця секретарем» — не витримує критики. Бо йдеться все ж таки про колегіальний орган керівництва, яким є, точніше, повинен бути комітет. Відтак, звіту, як такого, не сталося. З трибуни були представлені з короткими коментарями і відступами потрібні цілі первинної організації, її соціально-економічні завдання, віхи навчальної, науково-дослідної, культурно-масової і спортивної роботи. Сказано було і про будівельні загони, трудову зайнятість студентів, їх інтернаціональне виховання.

Немає потреби деталізувати кожен розділ намісток майбутніх дій нового складу комітету, бо ці програмні установки, викладені у 42-х пунктах постанови конференції, з проектом якої заздалегідь були ознайомлені делегати, і яка, думається, після остаточного редагування буде опублікована в «ЗІК».

Тим паче, що більшість виступаючих в унісон доповідачеві акцентувала увагу на цьому документі. Обговорювався не звіт, якого і в помині не було, а проект постанови.

І якщо видавати подібну процедуру організації і ведення звітно-виборного зібрання за новизну, то, гадаю, це не кращий прийом модернізації комсомольської роботи. Чому? Та тому, що при всьому нестримному, нетерплячому потязі декого до її оновлення, варто не забувати: йдеться про підсумки, результативність, усвідомленість зробленого. Що в ході такої аналітичної розмови конче треба відшукати паростки нового, утвердитись в розумінні того, що комсомолу потрібно вже сьогодні і не лише завтра робити, аби позбутися застою, формалізму, пасивності і ще багатьох болячок, які так зримо і часто підступно дають про себе знати нині.

Так, принаймні, тепер проходять комсомольські пленуми в Москві, Києві. Молодіжна преса говорить про них гласно і гранично відверто, не приховуючи нічого. То чому ж духом тих форумів не пройнялися наші комітетчики?

Думається, конкретну відповідь дали окремі делегати. Вони компенсували те, чого не було в доповіді. Це — секретар комітету МБФ Сергій Страшевський і його колега Володимир Богачук з енергофаку. Взявши слово, перший з них розкрив «провідну» роль вузівського комітету, «яка в основному зводилася до розподілу квитків на масові міські заходи, рознарядки на обов'язкове відвідування лекцій в будинку політосвіти. Де там до навчання активу — групкомсоргів, секретарів факультетських організацій, до командирів і комісарів студетських загонів? (А це лише невелика доля того, чим на ділі слід було займатися комітету. Прогнозую визнати його роботу незадовільною».

— Ще б пак! — вторив йому Володимир. Богачук. Приглянемося, хто ж входить у наш керівний орган. Висували до нього інертних, малоініціативних людей, не здатних працювати з комсомольцями. Вони не розуміли. Янченка, а раніше — Чернікову. Не відшукався в комітеті справжній лідер. Звідсіля і всі наші біди.

— Справді, — наголошував Олександр Пальчук, студент РТФ, — що уявляв наш комітет: створилися непорозумілі течії Янченка та інших. Єдності дій — ніякої. Приміром, взяти члена комітету з нашого факультету В. Совкова. Знаємо, що він відповідав за ДНД. Фактично, в ділі його ніхто з нас не бачив. Віришили відізвати Валерія з комітету за пасивність, ризикнули всупереч інструкціям. Але О. Янченко нічим не відреагував.

Вище вже говорилося, що багато пропозицій, критичних зауважень прозвучало у виступах щодо проекту постанови конференції. Секретар партбюро ІБФ Г. В. Горшечников піддав сумніву рядки, де йдеться про отримання максимальної кількості депутатських мандатів від студентів в місцевих і республіканських органах державної влади, мотивуючи тим, що тепер Ради обиратимуться на п'ять років. Враховуючи, що вірогідними кандидатами в депутати стають, як правило, студенти третіх-четвертих курсів, то кожен з них зможе представляти інтереси студентства лише половину строку повноважень. Він же обгрунтував недоцільність надання прав всім студентам у виборі тем-пів вивчення навчального матеріалу.

Олександр Савчук, член бюро Ленінського райкому комсомолу, звернув увагу на посилення пункту щодо активності студентів, обраних до складу вчених рад інституту і факультетів. Новообраному комітету, сказав він, необхідно підібрати лідера-координатора дій студентів — членів вчених рад. А ось Наталія Зелінська гостро поставила питання про організацію дозвілля. «В проекті говориться про створення нових клубів. Відродіть, хоч ті, що існували. Михайло Заграя зауважив: «Я не бачу різниці між програмою комітету і обов'язками студентського профкому. Що може вдіяти в будівництві гуртожитків. комсомол, не маючи ні прав, ні матеріальних засобів, ні коштів».

Особисто я уважно перед початком конференції прочитав проект плостанови, яка сьогодні вже вступила в площину практичних дій, стала своєрідним законом, програмою комсомольского життя інституту. До її опублікування зараня скажу: в документі проглядається чимало компілятивних положень, пунктів. Що ж, запозичити з інших вузів, з фонду соціальних ініціатив все добре, раціональне і корисне — не заборонено. Та кидається у вічі (це не лише моя думка)надмірна питомість соціально-економічних питань з одного боку і звуженість навчальних, політико-виховних, ідеологічних — з іншого. Така пропорція збіднює зміст діяльності масової політичної організації молоді, якою є комсомол, тим більше вузівський. Отже, комітету в ході подальшої роботи варто наповнити цей документ. прийнятий за основу, зваженими пунктами, що випливають з безпосередніх обов'язків первинної організації Інституту.

Достеменно одне: найважливіша ділянка її роботи — це формування нового мислення нового покоління людей. І оспроба декого говорити, маніпулювати про минучість нашої ідеології, що можна якось обійтися без неї, це теж не що інше як ідеологія.

Думається, комітету слід насамперед зайнятися комсомольськими справами, які у своєму, так би мовити, чистому виді вимагають кожноденної, кожногодинної уваги. Питання ідейної згуртованості рядів комсомолу, звільнення його від баласту, поповнення активу бійцями-пропагандистами, формування комісарів, лідерів і, перш за все ,виховання у молоді чіткої політичної позиції, вдосконалення стилю керівництва комсомольським життям — ось головне, на чому слід зосередитися всім спілчанським осередкам на чолі з комітетом.

І перед тим, як поставити крапку, хотілося б, дуже хотілося б вірити, що XV-а стане етапною, переломною подією в житті комсомольців інституту, на складному шляху її оздоровлення, оновлення, перебудови.

Д. БОРИСОВ.

В роботі XV-ої комсомольської конференції ВПІ взяли участь і виступили секретар парткому **В. М. Бабій,** перший секретар Вінницького міськкому ЛКСМУ **О. Домбровський.** На конференції були присутні ректор інституту, доктор технічних наук, професор **Б. І. Мокін,** проректори, декани факультетів, ветерани партії, викладачі, секретар Ленінського райкому комсомолу **Н. Мармитко.**

Делегати обрали новий склад комітету комсомолу в складі 25 чоловік, а також делегатів на районну комсомольську конференцію. Ними стали в основному члени вузівського і факультетських комітетів.

* * *

Відбулося організаційне засідання новообраного комітету комсомолу ВПІ. Секретарем комітету обрано **Г. Сивака,** заступниками: з питань оргроботи — **С. Коцура,** студента РТФ, ідеологічної роботи — **І. Бронюка,** викладача кафедри історії КПРС, інтернаціонального виховання — **Н. Абдулаєва.** студента ФОТ.

Директор СКТБ „Модуль" — В. І. Мойсеєв

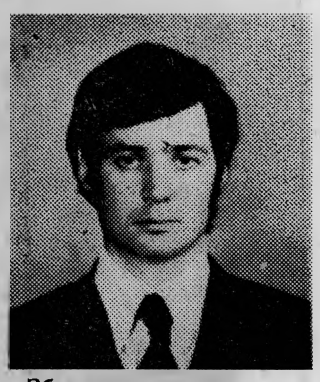

Збори трудового колективу спеціального конструкторсько - технологічного бюро «Модуль» обрали своїм директором Вячеслава Івановича Мойсеєва.

Вячеслав Іванович Мойсеєв народився 1948 року в Калінінграді. За національністю — росіянин. Безпартійний. Кандидат технічних наук.

Трудову діяльність розпочав у 1967 році робітником Вінницької кондитерської фабрики. Після закінчення в 1972 році Вінницького політехнічного інституту за спеціальністю «Електронні прилади» і служби в Радянській Армії працював у Вінницькому філіалі проектного інституту керівником групи, а з 1978 р. старшим науковим співробітником науково-дослідної частини ВПІ. З 1982 року — завідуючий відділом СКТБ «Модуль».

Опублікував 40 наукових праць, серед яких 22 авторських свідоцтва на винаходи.

Захистіть від чаду

Про те, що тютюновий дим шкідливий. особливо для осіб, які не палять, відомо всім. На відміну від попередніх десятиріч, людство переорієнтувалося.

Наприклад, у США серед викладачів та студентів вищих навчальних закладів майже не знайти курців. Та й взагалі між ступенем розвитку цивілізації у тій чи іншій країні і кількістю любителів палити зворотня пропорційність А нам, на жаль, тут, власне, похвалитись нічим.

Історія боротьби з любителями «легкої наркоманії» в нашому інституті дуже давня. Впродовж багатьох років декілька разів оголошувались накази, які забороняли палити в корпусах, включаючи й туалети. Був час, коли там виднілися написи. «Не палити», а чергові навчальних приміщень намагалися привести до порядку непослухів. У свій час ректор інституту І. В. Кузьмін займав негативну позицію до любителів куріння і всіма доступними засобами «перевиховував» їх.

Та все це нині у минулому. Сьогодні всі на тютюновий дим махнули рукою. Написи в туалетах зникли. Ні в один з них на першому поверсі нульового корпусу під час перерви і після неї зайти неможливо.

Адміністрація, профкоми, а також вузівські медики, які повинні піклуватися про наше здоров'я, схоже, цих неподобств взагалі не помічають. Мало того, на стадіоні, в туалетних кімнатах можна угледіти і викладачів, і керівників інституту з цигаркою. А громадські організації взагалі до такої «мізерної» проблеми ще не дійшли і, мабуть, не скоро нею займуться.

Щодо нас, працівників філіалу обчислювального центру, в нульовому корпусі взагалі наступили «чорні» дні. Бо в новий жіночий туалет сходяться палити дівчатка з двох чи трьох корпусів. Дим в коридорі стоїть такий, що винідає очі.

Так хто ж захистить нас від тютюнового чаду? Бо самотужки, здається, нам цього не вдасться. Хотілося б почути думку з цього приводу керівників інституту.

М. ПАВЛЕНКО,
Н. ЗУБОВА,
працівники ОЦ.

Засідання вченої ради

(Початок на 1-й стор.):

інженеру підготовку дипломників (ФОТ).

Були завищені за обсягом і методично необгрунтовані в багатьох проектах пояснювальні записки з питань економіки і техніки безпеки. Випускники в своїх роботах ухилялися від глибоких розрахунків. Методичні вказівки часто виконували ся зі значними відхиленнями. Виявлена, наприклад, різниця в дипломних проектах однієї спеціальності (ЕФ), зокрема, у графічних частинах майже у десять разів.

Констатовано масове недотримання вимог до оформлення пояснювальних записок, особливо на ФАМ і ФОТ. Значна кількість їх написана вкрай неохайно (МБФ, кафедра ААГ). Явне неблагополуччя з цим і в конструкторських розробках (МБФ). Вони, а також ілюстративні листки не мають належного уніфікованого обгрунтування за обсягом і змістом. Графічна частина часто виконувалась з листками, які фактично не містили інформації, котра б характеризувала роботу дипломника. Виконувалась вона лише для видимості обсягу (МБФ).

В дипломних проектах випускників 1989 року, відзначалось у доповіді І. Б. Матвеєва, мали місце недопустимі завищення обсягів перекреслювань заводських матеріалів (МБФ), кафедра МРС і СК) або використання раніше розроблених матеріалів (ФАМ), що відкривало можливості для зловживань.

Комісія по перевірці дипломних проектів у складі провідних наукових співробітників інституту М. П. Байди, В. Д. Борисенко, Л. Н. Гейвандова, І. Б. Матвеєва, В. В. Степуріна, Л. О. Шарейко внесла на розгляд вченої ради конкретні пропозиції по поліпшенню якості дипломних проектів, організації і методів роботи ДЕК.

Вчена рада на конкурсній основі обрала деканом фекультету заочного навчання В. О. Леонтьєва, професором кафедри ТАМ І. А. Немировського, представила до звання професора доктора технічних наук В. П. Кожем'яко, доцента — кандидата технічних наук А. М. Мироненко.

Про вивчення української мови на перших курсах інституту інформував проректор Ю. А. Буренніков, а ректор Б. І. Мокін — про надання статусу проректора ВПІ директору СКТБ «Модуль».

Рада затвердила положення про надбавки в зарплаті співробітникам НДЧ, розглянула питання про висунення кандидатур на премію Президії Верховної Ради УРСР, на звання заслуженого діяча науки і техніки і заслуженого діяча вищої школи УРСР.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця. Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЯКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). ВЮ. 03273. Зам. 5428. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 37-38 (364-365) П'ятниця, 17 листопада 1989 року. Виходить раз на тиждень. Ціна 2 коп.

ПЕРШИЙ ФЕСТИВАЛЬ

студентів латиноамериканських країн, які навчаються у вузах Вінниці, проходить зараз на підприємствах, в учбових закладах обласного центру.

14 листопада господарями ввестибюлю нульового навчального корпусу стали студенти ВПІ з Куби, Болівії Нікарагуа, Коста-Ріки, Домініканської Республіки, Венесуели, Колумбії, Панами, Еквадору. Молоді латиноамериканці представили відвідувачам цього своєрідного салону державні прапори своїх країн, виготовлені там політичні плакати, сувеніри, зразки національного одягу, туристичні проспекти, книги, журнали.

У вестибюлі в цей день у звукозапису лунали національні мелодії регіону. Студенти з Латинської Америки давали консультації, пояснення щодо політичного, соціально - економічного і культурного розвитку своїх країн.

Завтра, 18 листопада, у Будинку культури виробничого об'єднання «Терміал» відбудеться благодійний концерт художньої самодіяльності латиноамериканських студентів для трудящих міста.

Гроші, зароблені на ньому, ми одностайно вирішили перерахувати у радянський Фонд Миру. Отож запрошуємо на концерт всіх шанувальників наших культур.

Організатори фестивалю — міська рада в справах іноземних студентів, комітет студентів латиноамериканських країн, які навчаються у Вінниці.

Хосе Антоніо ОРЗА, (Куба), студент II-го курсу енергетичного факультету, член оргкомітету по проведенню фестивалю.

Обрані трудовими колективами

ДЕКАН ДЕКАНАТУ СУСПІЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК В. Г. БАЛИЦЬКИЙ

У відповідності зі Статутом вузу в нашому інституті створено деканат кафедр суспільних і гуманітарних наук (7 кафедр), до обов'язків якого входить вся сукупність роботи по гуманізації і гуманітаризації учбового процесу, координація навчально-методичної, науково - дослідницької роботи на кафедрах, котрі в складі деканату. Вчена рада тут складається з 29 осіб, в тому числі з семи студентів.

31 жовтня відбулось розширене її засідання. Деканом одноголосно був обраний Віталій Григорович Балицький, доктор історичних наук, професор, зав. кафедрою історії КПРС.

В. Г. Балицький 1933 року народження, член КПРС з 1955 року. В 1952 році закінчив Київський геолого-розвідувальний технікум і був направлений на роботу на Далекий Схід. 1953 року обраний секретарем Свободненського МК ВЛКСМ (Амурська область), а по закінченню Хабаровської ВПШ 1962 року залишений там на кафедрі — був асистентом старшим викладачем, доцентом, завкафедрою, по тому— заступником директора ВПШ.

Останніми роками перед переїздом до Вінниці служив в МВС, має звання полковника, займав посади професора, начальника кафедри, начальника факультету Хабаровської вищої школи МВС. З 1987 року — у ВПІ.

В 1956-му захистив кандидатську, а в 1975-му — докторську дисертацію з проблем історії соціалістичного будівництва в раніше відсталих регіонах країни. Написав понад сто наукових праць, в тому числі 5 монографій, підготував 16 кандидатів наук. Член двох докторських спецрад.

Обирався членом міськкому і обкому ВЛКСМ, міськкому КПРС, депутатом міськради. Нагороджений знаками ЦК ВЛКСМ, Всесоюзного товариства «Знання» і Мінвузу СРСР, грамотами.

Нині є заступником секретаря парткому інституту.

ДЕКАН ФАКУЛЬТЕТУ АВТОМАТИКИ І МІКРОЕЛЕКТРОНІКИ В. М. КИЧАК

З листопада відбулося розширене засідання вченої Ради факультету автоматики і мікроелектроніки. При 22 голосах «за» і восьми «проти» деканом ФАМ обрано Василя Мартиновича Кичака, кандидата технічних наук, доцента кафедри мікроелектроніки.

Кичак Василь Мартинович народився 1949 року в селі Сопині Погребищенського району Вінницької області. За національністю українець. Безпартійний. Після закінчення Вінницького філіалу Київського політехнічного інституту в 1971 році за спеціальністю «Електронні прилади» працював інженером - технологом на Армавірському приладобудівному заводі, по тому рік служив в армії, а з січня 1973-го — у Вінницькому політехнічному інституті: молодший, старший науковий співробітник, старший викладач, доцент.

Кичак В. М. — голова первинної організації інституту і член президії обласного правління товариства радіотехніки, електроніки і зв'язку імені О. С. Попова, керівник сектору побуту головної групи народного контролю ВПІ. Опублікував 42 наукових праці, серед яких 10 авторських свідоцтв на винаходи. Нагороджений бронзовою медаллю ВДНГ СРСР та дипломом другого ступеня ВДНГ УРСР.

У ПАРТКОМІ ІНСТИТУТУ

25 жовтня партком інституту заслухав звіт комуніста Г. А. Рудоміна про роботу по підготовці спеціалістів для зарубіжних країн і їх інтернаціональному вихованню.

Відзначалося, що нині в нашому інституті навчається 526 іноземних студентів з 67 країн світу. Координатор і організатор навчання, виховання і забезпечення належних побутових умов — деканат по роботі з іноземними студентами.

Координаційна діяльність деканату в плані навчальної роботи з заступниками деканатів тих факультетів, де вчаться іноземні студенти, здійснюється, переважно, тільки під час екзаменаційних сесій. Тому деканат по РІС впродовж навчального року не володіє достатньою інформацією і не має змоги оперативно впливати на учбовий процес. В результаті цього загальний підсумок успішності з'ясовується в ході сесії, або, як правило, після неї. Це — суттєвий недолік.

За підсумками попередньої літньої сесії 64 студенти виявились невстигаючими, частина з них залишена на повторний курс, для частини встановлені строки ліквідації академзаборгованості, частина перебуває в академвідпустках, трьох студентів з ІБФ і одного з РТФ подано на відчислення. Крім того, двоє студентів з радіотехнічного факультету переводяться для подальшого навчання в технікум електронних приладів. Досі не здали академічної заборгованості і «зависли» між курсами 8 студентів з РТФ, двоє з ЕФ, 21 з ФОТ.

Деканат по РІС не має тісних, діловитих контактів, не веде належної інформаційно - методичної роботи з тими викладачами, які навчають студентів-іноземців. Тим часом, багато викладачів мають дуже туманну уяву про специфіку цієї праці, не знають національно-етнічних особливостей певних груп студентів. Все це спричиняє непорозуміння, а то й конфлікти.

Основний тягар виховної і культурно-просвітницької діяльності по роботі з іноземцями у нашому інституті покладенс останнім часом майже повністю на кафедру російської мови (3 1. 10. 89 р. — кафедру рос. і укр. мов). Вона зайнята організацією і проведенням вечорів відпочинку, заходів, присвячених національним святам. Але, як показує досвід провідних вузів республіки, організаторами подібного роду заходів виступають деканати по РІС. У нашому ж інституті працівники деканату останнім часом, за винятком хібащо декана Г. А. Рудоміна, перестали бувати навіть на тих заводах, на які їх запрошують. Різко впала координаційна діяльність ДРІС з викладачами кафедр суспільних наук в руслі ідейно-виховної роботи з іноземцями, особливо в гуртожитках, абсолютно підупали зв'язки з кафедрою іноземних мов, викладачі якої лише формально числяться індивідуальними наставниками іноземних студентів.

Слабкою є також координаційна діяльність ДРІС щодо правової роз'яснювальної роботи серед іноземних студентів, що часто призводить до виникнення різного роду конфліктів, особливо в гуртожитках.

У 1988—1989 навчальному році лабораторією соціологічних досліджень спільно з ДРІС і за участю кафедри російської мови проведено анкетування половини іноземних студентів. Це дозволило висвітлити майже всі аспекти життєдіяльності іноземних студентів у стінах нашого інституту. Вперше з'ясовано багато питань взаємозв'язків не тільки між радянськими й іноземними студентами, а й між окремими земляцтвами і національно - етнічними групами.

І все-таки треба визнати, що деканат по РІС зі штатом у 8—9 чоловік неспроможний вирішити всі питання якісної підготовки висококваліфікованих спеціалістів для зарубіжних країн. Майже повністю випала ця робота з-під уваги адміністрації факультетів і цехових парторганізацій. Досить сказати, що це питання за поточний період слухалось тільки на засіданнях партбюро ЕФ і РТФ. На жодному з факультетів навчально-виховна робота з іноземними студентами не узагальнювалась на рівні методичних і вчених рад. Цілком самоусунувся від цих проблем комітет комсомолу інституту.

Партком констатував, що всі без винятку ланки адміністративних і громадських формувань значно недопрацьовують в плані добору і розстановки кадрів для роботи з студентами-іноземцями.

Партком ухвалив цілий ряд заходів по усуненню недоліків і поліпшенню становища на цьому дуже важливому напрямку діяльності.

ОГОЛОШЕННЯ

29 листопада о 16.00 в приміщенні культурно-спортивного комплексу «Маяк» (вул. Порика, 28) відбудуться загальні партійні збори інституту з порядком денним: «Про завдання партійної організації інституту в умовах перебудови».

Пропозиції і зауваження просимо подавати в партком інституту.

На громадських засадах

При інститутському осередку товариства української мови ім. Т. Шевченка створена група консультантів, яка працює на громадських засадах і виконує такі замовлення:

— консультації по переведенню діловодства на українську мову;

— допомога в складанні ділових паперів;

— допомога в перекладах з російської мови на українську методичних посібників та вказівок.

Замовлення приймають: **Безверхий Станіслав Олексійович (голова групи ауд. 0325, 0116, тел. 4-65-20; Волошенюк Іван Степанович — ауд. 0220 тел. 2-68, 4-74-17; Багдасар'ян Георгій Миколайович 11.00—17.00 ауд. 104 ГНК, тел. 4-03, 4-65-66.**

Всіх, хто бажає взяти участь в роботі групи перекладачів, просимо повідомити про себе за однією з вказаних адрес.

ПРАВЛІННЯ ОСЕРЕДКУ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА.

ЗВІТНО - ВИБОРНІ ПРОФСПІЛКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Студентського колективу

31 жовтня в актовому залі відбулася звітно - виборна конференція студентської профорганізації. З доповіддю про роботу профкому за період з травня 1987 р. по жовтень 1989 р. виступив голова профкому В. С. **Боднар.**

Діяльність цього виборного органу, як відзначив доповідач, була спрямована вдосконалення підготовки спеціалістів, поліпшення умов навчання, праці, побуту і відпочинку студентів, підвищення громадської активності членів профспілки.

Про це свідчить і характер питань, розглянутих на засіданні профкому. Серед них — вдосконалення студентського самоврядування, навчального процесу, поліпшення харчування студентів, їх оздоровлення і раціонального розміщення в гуртожитках та ряд інших, котрі тією чи іншою мірою сприяли покращанню навчання, життя і побуту юнаків та дівчат. Особливо у цьому плані активно діяли профбюро РТФ. ФОТ і МБФ (голови В. Полторак, С. Петух, А. Далахажиєв).

Далі В. Боднар охарактеризував роботу інших осередків профорганізації, зокрема ІБФ, де головою М. Махмудов і який не виявляє турбот у розв'язанні питань розселення студентів в гуртожитку. Профбюро ФАМ (г. Алексєєв) **не вистачає** діловитості, цілеспрямованості.

А працювати є над чим. В доповіді наводилися досить насторожуючі дані соціологічних досліджень. Так, половина випускників незадоволена рівнем знань, отриманих у ВПІ. Лише кожен десятий студент волів би займатися громадською роботою і технічною творчістю. А йдеться, між іншим, про майбутніх організаторів промислового виробництва, інженерів..,

Особливий інтерес делегати виявили до тих розділів звітної доповіді, де профком критично і самокритично поставився до роботи науково-технічної бібліотеки, організації дозвілля, оздоровчої і спортивно-масової роботи. житлово-побутових умов студентів.

Вказувалося, зокрема, на наявність в бібліотеці застарілої літератури, особливо з питань автоматики і ЕОМ, погану роботу молодіжних клубів, сумнівну комерційну діяльність відеоклубу. що в актовому залі. Говорилося про занедбаність художньої самодіяльності. Лише один аргумент: у Вінницькому пед-інституті успішно працює шість колективів аматорів сцени., а у ВПІ тільки... один. Не чути театра естрадних, мініатюр, який у свій час користувалися хорошою популярністю в інституті.

Наповнення дозвілля, відпочинку студентів продуманими, цікавими і масовими заходами повинно йти перше за все на основі самодіяльної творчості і видумки молоді, підкреслив доповідач. — Кошти профспілки для цього вкрай обмежені. Досить сказати, що на придбання туристичних путівок виділяється в рік щось не більше 6,5 тисячі карбованців. І це на 5 тисяч студентів стаціонару.

Вимагає значного поліпшення робота по оздоровленню членів профспілки шляхом залучення їх до занять спортом. Слабо він культивується в гуртожитках, де проживає дві третини студентів. Тут багато в чому не добробляє спортмасова комісія профкому. Необхідно йти на розширення мережі спортивних кімнат. майданчиків, створити пункт прокату спортінвентаря.

Доповідач детально охарактеризував житлові і побутові умови, стан громадського харчування студентства. В цьому відношенні добре працювала житло-побутова комісія РТФ (голова С. Шикун). Однак аналогічна комісія профкому (М. Далаханжієв) часто самоусувалася від своїх обов'язків. Таку ж позицію займала і комісія ІБФ (М. Махмудов).

В доповіді були названі люди, котрі незаконно проживають в гуртожитках. Це — викладач Лісіцин, співробітник Яровенко та інші. В той же час третина студентів не мають житла. Щоправда, всім сімейним членам профспілки воно надано.

До кінця не розв'язано питання продажу студентам дешевих страв і виробів, ще великі черги в їдальні і буфетах. не розвинута виносна торгівля, в налагодженні якої багато можуть зробити самі студенти. Варто б відкрити другу лінію в їдальні, переглянути час роботи буфетів в навчальних корпусах.

Окремо доповідач зупинився на взаємовідносинах студрад. як органів самоуправління, з іноземними студентами. Окремі з них п'ячать, палять в кімнатах, самовільно вселяються в гуртожитки, допускають хуліганські вчинки. Однак деканат по роботі з іноземними студентами (Г. А. Рудомін) на неодноразові звертання студкомів з приводу дій порушників не реагує.

На конференції заслухано звіт ревізійної комісії профкому. з яким виступив **М. Загрія.**

Доповідь В. Боднара була доповнена і розвинута в дебатах делегатів. Так, студент п'ятого курсу **С. Захарченко** зупинився на активізації роботи студентів, обраних до складу вчених рад вузу і факультетів. Вже нагромаджено певний досвід. В нинішньому році члени рад спільно з студентським профкомом підготували на обговорення питання «Вдосконалення навчального процесу очима студентів». Для поліпшення цієї роботи промовець вніс пропозицію про створення прямого взаємозв'язку між студентами і вченою радою інституту.

Про роботу оздоровчої комісії профкому розповів її голова **С. Онофрійчук.** Тричі в інституті проводилися донорські дні, один з них — у фонд допомоги потерпілим від землетрусу у Вірменії. Всі факультети, крім ФОТ, де найменше донорів, взяли активну участь в цих добродійних акціях. Комісія слідкує за оздоровленням воїнів-інтернаціоналістів, студентів, котрі потребують санаторно-курортного лікування, дієтичного харчування. Налагоджено зв'язок з Донецьким політехом: в зимові канікули його студенти будуть відпочивати в «Супутнику» ВПІ, а влітку вінничани гостюватимуть в спорттаборі «Буревісник» на березі Азовського моря.

Серйозні претензії до порядків влаштування студентів в гуртожитки висловив профорг групи 4 РТ-88 **О. Кришук.** Вимагається багато зайвих довідок. Він же піддав критиці надання грошових надбавок до стипендії профспілковим активістам. Цю дотацію вони отримують без врахування результатів екзаменаційних сесій і ефективності профспілкової роботи. Профкому необхідно принципово підходити до такого роду пільг.

Гострим і конкретним був виступ голови профбюро ЭФ **П. Федорченка.** Він небезпідставно критикував профком за безконтрольність в розподілі путівок в санаторій - профілакторій «Супутник». Замість студентів там можна побачити, як оздоровляються вчителі вінницьких шкіл, працівники ВЗРТА, інших організацій міста. Голова профбюро справедливо вказав на необхідність передачі відеомагнітофона в розпорядження студентів. Адже клуб, фактично, обслуговує не їх, а молодь, підлітків, дітей мікрорайона, Студенти повинні користуватися відеотехнікою безкоштовно.

Член профкому **І. Злотніков** закликав присутніх про всі випадки незадовільної роботи, факти порушення правил торгівлі, культури обслуговування в точках громадського харчування повідомляти профком, відповідну його комісію. Він же вказав на недобросовісне ставлення окремих працівників НТБ до своїх обов'язків.

В обговоренні звітної доповіді взяли участь також головлікар «Супутника» **П. П. Коба,** директор НТБ **Г. В. Чаловська,** лікар здоровпункту **Н. М. Андріїшина,** голова, профбюро РТФ **І. Махлін,** зав. клубом **Г. М. Севастьянова,** ректор інституту **Б. І. Мокін.** член обкому профспілки працівників народної освіти і науки **Г. К. Савченко.**

Роботу профкому за звітний період визнано задовільною. Затверджено звіт ревізкомісії. Конференція прийняла розгорнуту постанову. спрямовану на поліпшення роботи профкому, його комісій, школи профактиву, системи контролю за виконанням рішень, діяльності ревізкомісії.

Обрано новий склад профкому, до якого увійшли 21 чоловік. Делегатами обласної конференції галузевої профспілки обрано 25 чоловік.

Відбулося організаційне засідання новообраного профкому. Головою профкому вдруге обрано **В. С. Боднара,** його заступником — **К. М. Дудко.**

Співробітників і викладачів

Насамперед відзначимо, що замість 1-го листопада, через неорганізованість і слабкий контроль профактиву, конференція відбулася 3 листопада. Перша спроба провести її з-за відсутності більш як третини делегатів — не вдалася.

У звіті за період з 24 жовтня 1986 р. по 1 листопада 1989 р. сказано, що профком провів чималу роботу по підвищенню ролі профспілкової організації в трудовому колективі вузу. Є реальні наслідки демократизації життя цехових профорганізацій, профгрупі про що свідчать цьогорічні вибори активу. Як відмітив доповідач **Ю. А. Буренніков** до цього увійшли люди діяльні, **здатні до розв'язання питань захисту прав членів профспілки, підвищення рівня їх виробничої, навчально-виховної і наукової діяльності, зміцнення трудової дисципліни в усіх підрозділах інституту.**

До чого конкретно зводилася робота профкому за звітний період? Перше за все в центрі уваги стояли проблеми, котрі порушувалися на наших зборах і конференціях. Вирішено спільно з адміністрацією питання про створення поліклініки на першому поверсі намічуваного до будівництва в 1991 році нового крила гуртожитку № 5. Відкрито аптечний кіоск. Запрацював побутовий комплекс Виділено приміщення для збереження і прокату спортінвентаря, формується фізкультурно-оздоровчий кооператив. Досягнуто гласності в розподілі путівок в санаторії і будинки відпочинку. Є перспективи для придбання путівок в Хмільник причорноморські райони.

Однак ці напрямки лікувальної і оздоровчої роботи вимагають нового підходу. Такі установи, як спорт. табір в Степашках, профілакторій «Супутник», здоровпункт, лабораторія медико-біологічних проблем, майбутню поліклініку, необхідно об'єднати в один комплекс.. Зміцнити в них матеріальну базу, збільшити асигнування на реконструкцію приміщень. Зрештою, потрібна обширна програма «Здоров'я», яку слід здійснити в найкоротший строк.

Далі доповідач зупинився на роботі комісій по охороні праці, виробничо-правовому вихованню і житлово-побутовій. Йшлося про полегшення роботи викладачів — встановлення в аудиторіях зручних дошок, в лекційних залах — мікрофонів, забезпечення навчальних приміщень вентиляцією, нормальним освітленням, відповідним температурним режимом, Звернуто увагу на справедливий і гласний розподіл квартир, морально-психологічний клімат в колективах, профілактику правопорушень, зміцнення дисципліни. З трьох останніх питань профком заслухав звіти профбюро РТФ і «Модуля», АГЧ, прийняв принципові рішення.

В доповіді були порушені й питання організації дозвілля викладачів та співробітників. Відзначався позитивний досвід профбюро МБФ, ФОТ в проведенні масових культурних заходів.

Ю. А. Буренніков самокритично визнав малоефективну роботу профкому по підведенню підсумків соціалістичного змагання, недосконаліть преміювання. Розповів про деякі зрушення в забезпеченні пенсіонерів сільгосппродуктами, ініціативу ряду кафедр і факультетів в заготівлі фруктів.

Поряд з помітним покращанням роботи їдальні і буфетів, в доповіді визнано неповоротність профкому у відкритті буфету для працівників ІБФ. Не розв'язано досі питання про виділення для працівників інституту 32-х ділянок під індивідуальне житлове будівництво.

Делегати конференції заслухали звіт голови ревізіної комісії **Л. В. Семенець.**

В обговоренні звітів взяли участь профорг кафедри хімії **І. О. Цисар,** профорг кафедри російської мови **Т. І. Козаченко,** секретар партбюро деканату суспільних і гуманітарних наук **О. В. Колос,** лаборант кафедри філософії **М. Д. Прищак,** голова галузевого обкому профспілки **І. С. Гамрецькии,** член профспілки **Г. П. Скорюков,** голова профбюро деканату суспільних і гуманітарних наук **О. І. Марченко,** інженер обчислювального центру А. М. Малигін. секретар парткому інституту **В. М. Бабій,** доценти **В. Г. Руцький, Л. Н. Гейвандов.**

В прийнятій конференцією постанові роботу профкому визнано задовільною. Делегати внесли цілий ряд істотних пропозицій, доповнень і уточнень в постановляючу частину цього документа.

Зокрема, було звернуто увагу на недопустимість випадків реалізації путівок в спортивно-оздоровчий табір особам, які не працюють в інституті, запропоновано обладнати в кожному навчальному корпусі кімнати гігієни жінок, використовувати вузівський автобус для туристичних поїздок, організувати продаж дефіцитних товарів безпосередньо в інституті, домогтися поліпшення постачання промислових і продовольчих товарів, створення столу попередніх замовлень, збільшити у 1,5 — 2 рази долю коштів профбюджету для преміювання профактиву та ряд інших поправок і доповнень які були введені в текст розділів постанови.

Делегати конференції прямим голосуванням обрали головою профкому доцента кафедри ТАМ **В. А. Дусанюка.** В склад профкому обрано 27 чоловік, делегатами обласної профспілкової конференції — 14 чоловік.

Конференція висунула кандидатами до складу обкому галузевої профспілки **В. А. Дусанюка** і **В. А. Оргороднікова.**

ГОЛОВА ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ В. А. ДУСАНЮК

На звітно-виборній конференції ВПІ головою профспілкового комітету обраний Віктор Аркадійович Дусанюк.

В. А. Дусанюк народився 1944 року в с. Медвеже Вушко Вінницького району За національністю — українець, член КПРС, Кандидат технічних наук, доцент.

Трудову діяльність розпочав слюсарем управління Вінницького трамваю. Цього ж року став студентом загальнотехнічного факультету Київського інституту харчової промисловості. З 1963 року по 1966-й служив в рядах Радянської Армії. Після демобілізації — налагоджувач холодно-штампувального устаткування. Водночас продовжував навчатися у вузі. Після закінчення його у 1970 році здобув спеціальність «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти». Працював на кафедрі технології машинобудування. Спочатку — асистентом, а після захисту в 1984 му році дисертації — старшим викладачем, доцентом.

З 1974 по 1975 р.р. керував виробничою практикою студентів в учбовій частині інституту, відповідав за підвищення кваліфікації викладачів. Очолював також роботу секретаріату приймальної комісії. Неодноразово обирався партгрупоргом кафедри, членом партбюро факультету, членом профкому інституту.

Доцент В. А. Дусанюк опублікував понад 40 наукових праць.

Творець електронної техніки

На початку цьогорічного червня завідуючий кафедрою нарисової геометрії і машинної графіки нашого інституту Володимир Прокопович Кожем'яко отримав багаторадісне повідомлення: рішенням ВАК йому затверджено у вченому ступені доктора технічних наук. А невдовзі з Москви надіслали довгожданий диплом. Так в інституті появився ще один ДТН.

..Ще будучи зовсім молодим інженером, недавнім випускником Львівського політехнічного Володимира Кожем'яко полонила одна зовсім неординарна ідея, яка згодом була сформульована, як принцип квантування часу світловим променем, що несе у своїй тривалості інформацію.

Такий підхід молодого, обдарованого дослідника, який вже тоді зазіхав на основні принципи теорії інформатики, був обгрунтований, поскільки часова вісь в умовах швидкості світла ставала дескретною. І це повністю узгоджувалося з класичною і фундаментальною теорією ймовірності геніального А. Ейнштейна

Саме у такому основоположному напрямку почалась наукова діяльність молодого вченого. Трохи згодом він захоплюється оптоелектронікою, стає кандидатом технічних наук, продовжує теоретичні дослідження в цій новій галузі конструювання ЕОМ, послідовно підкріплюючи їх винаходами і впровадженням останніх в електронну промисловість.

Так в стінах ВПІ появилась перша в Радянському Союзі оптоелектронна логіко-обчислювальна машина, яка привернула увагу науковців і конструкторів всієї країни, зайнятих в сфері виготовлення ЕОМ.

І зовсім не випадково, що саме у Вінниці в 1985—1987 роках відбулися дві всесоюзних науково - теоретичних конференції і семінар з питань застосування оптоелектронних логіко-часових середовищ в інформаційно-обчислювальній техніці. Тоді на конференціях задавали вчені Вінницького політеху. Ними було зроблено більше третини доповідей та повідомлень з таких проблемних питань, як алгоритми сприйняття, обробки і аналізу зображень, оптоелектронні влаштування і системи обробки зображень та їх ефективність, фізичні основи і технологія, виробництво оптоелектронних приладів.

Саме у ці роки Володимир Прокопович плідно трудиться над докторською дисертацією. Її тема — «Основи теорії і схемотехніки оптоелектронних елементів і влаштування логіко-часового типу».

Навколо вченого формується колектив наукових однодумців, по суті, його учнів. Ними стають молоді вчені Л. І. Тимченко, Т. Б. Мартинюк, В. Г. Красиленко, Г. Д. Дорошенко, які під керівництвом В. П. Кожем'яко захищають кандидатські дисертації, а Л. Тимченко стає першим в інституті докторантом.

На кафедрі створюється новий науковий напрямок в методах і засобах аналізу, синтезу і обробки зображень. Покликанням вчених стає мета: на якісно новому рівні розв'язати проблеми сучасної інформаційно-обчислювальної техніки. А це можна здійснити лише спираючись на останні досягнення в галузі паралельної (асоціативної) обробки багатофункціональності, оптоелектроніки, тісно пов'язаних з розвитком логіки часо-імпульсних влаштувань для розв'язання задач комутації і міжоб'єднань в однорідних середовищах.

Працюючи в цьому напрямку, Володимир Прокопович вже підготував і видав шість монографій, два навчальних посібники, зробив близько 300 авторських винаходів.

На основі його теоретичних досліджень і винаходів інженери В. П. Качуровський і Г. Д. Дорошенко сконструювали систему представлення зображень логіко - часового типу, яка нині діє на проспекті Калініна у Москві. Ведуться інтенсивні роботи по впровадженню біспін-приладу, як нової елементної бази для квантронної схемотехніки. Зроблено перші корелятори в системі обробки зображень. Їх автори В. П. Кожем'яко, Ю. Ф. Кутаев, В. Б. Байда, Г. Л. Лисенко.

Важко переоцінити працю творців оптоелектронної схемотехніки особливо у наші дні, коли інформаційно - обчислювальна техніка підійшла до критичного моменту. А він характерний тим, що теоретичні і прикладні дослідження зробили очевидним обмеження в застосуванні найпростіших послідовно-покрапкових арифметичних операцій в ЕОМ перших чотирьох поколінь.

А нині, між тим, йдеться вже про такі проблеми, як створення «штучного» інтелекту, обробки зображень і розв'язати їх можна на основі оптоелектронних логіко-часових середовищ. Власне, чим і займається сьогодні Володимир Прокопович спільно зі своїми учнями. Триває напружена творча наукова праця на рівні світового значення. Їх принципові положення виклав В. П. Кожем'яко у своїй докторській, якій надзвичайно високу оцінку дали офіційні опоненти на вченій раді Київського інституту кібернетики Академії наук професори А. Ф. Тарасов, В. О. Горохов, О. С. Сидоров. Сталося це торік, четвертого грудня.

Д. БОРИСОВ.

На знімку стажер-дослідник С. В. Павлов, доктор технічних наук, професор, завідуючий кафедрою НГ і МГ В. П. Кожем'яко і кандидат технічних наук, старший науковий співробітник В. Я. Діденко за обговоренням тематичних планів СКТБ «Квантрон», основне призначення якого— створення оптоелектронної техніки.

Морально-етичний лекторій

Як впливати на людей?

На світанку людства існував і буде існувати поширений метод впливу на людей— диктаторський. Метод, який примушував людину виконувати те, що бажає керівник. Цей метод примусу, погроз позбавити засобів існування, свободи та життя широко практикується і в наш час. З ростом культури, освіти, самосвідомості людей цей метод стає малоефективним. В таких умовах стає більш ефективним другий метод: спонукання людини до того, щоб вона хотіла виконати те, що ви хочете. Єдиний засіб спонукання людини до виконання певних дій — це дати людині зробити те, що вона хоче.

А чого ж хоче нормальна людина? Задоволення своїх потреб. Які ж загальнолюдські потреби? Таких природних потреб, які проявляються у людини у вигляді інстинктів, є п'ять:

— Інстинкт самозбереження: збереження здоров'я та життя, задоволення своїх фізіологічних потреб (сон, їжа, одежа, житло і т. п.).

—Інстинкт продовження роду: сексуальні потреби, збереження і піклування про своє потомство, батьківські почуття.

—Інстинкт власності: потреба в володінні предметами (одягом, інструментами, книжками та живими істотами— твариною, дітьми, жінкою, чоловіком і т. п.). Ми з дитинства кажемо: «Моя ложка», «моя мати», «мій батько», «моя дружина» і т. п.

—Інстинкт стадності (колективізму): приналежність людини до певного соціального колективу, в якому вона живе, виховується, з думкою якого рахується і бажає, колектив рахувався з її думкою.

—Інстинкт честолюбства (самолюбства): з того моменту, як людина усвідомлює сама себе, вона вважає себе: талановитою, розумною, доброю, сміливою і взагалі найкращою людиною, подібною до великих, відомих їй, людей і хоче, щоб люди знайшли й оцінили ці якості в ній.

— Інстинкт честолюбства— це риса, яка відрізняє людину від тварини. Істинкт честолюбства це внутрішній стимул до активної діяльності, духовна, психологічна потреба. Вчені встановили, що в людському мозку біологічно запрограмовані егоїстичні алгоритми: «для себе», «для роду», «для виду», (ч. книгу М. Амосова «Природа людини».).

З вищесказаного можна зробити висновок, що за своєю природою людина егоїст (самолюб)! Отже, впливаючи на честолюбство людини, можна спонукати її до активної діяльності в бажаному для вас напрямку.

Які ж існують засоби впливу на честолюбство? Один з способів, який на 90 процентів дає офект — це похвала людини, розкриття перед нею і перед іншими людьми її позитивних, моральних, фізичних, професійних, розумових та інших якостей.

Один студент, який добре володів цим методом впливу на людей, досить вдало користувався для досягнення своїх студентських цілей, одержати високий бал на екзамені. Він добре знав, що будь-який професор, доцент — це людина, закохана в свою наукову діяльність. Кожний вчений вважає, що та галузь науки, якою він займається, є найціннішою для всіх і намагається навернути до своєї «віри» всіх! Студент за місяць до екзаменів підходив до професора і говорив йому: «Я прочитав Вашу статтю про «Псі функції», але мені не зрозуміло: «Де можна застосувати цю функцію в моїй професіональній діяльності?».

Професору стало так приємно, що його роботою цікавляться навіть студенти, що він цілу годину тлумачив студенту про псі функції, а той лише усміхався та хитав головою в знак згоди з думкою професора. Професор дав студенту ще кілька своїх праць, просив заходити до нього. Студент не дуже спішив на консультацію до професора, а з'явився лише під час екзаменів і задав кілька запитань професору, а той дав йому вичерпну відповідь і поставив оцінку за екзамен таку, яку хотів студент!

80 процентів розлучень молодих сімей відбуваються зараз з-за того, що молодий чоловік після весілля, перестає хвалити свою кохану дружину! Співати дифірамби своїй жінці після весілля — це потреба особистої безпеки!

Якщо ви хочете добре харчуватись, ніколи не критикуйте жінку за те, як вона веде домашнє господарство і не наводьте будь-яких образливих порівнянь між нею і вашою матір'ю. Навпаки, ви повинні постійно хвалити її господарські здібності і всім твердити, що ваша жінка об'єднує в собі якості Венери і ідеальної господині. Не скаржтесь навіть тоді, коли вона зварила таке, що не лізе в горло. Просто скажіть, що сьогодні обід не на звичайному для неї рівні досконалості, але їсти можна, і наступного разу вона зробить усе, щоб бути гідною вашої уяви про неї. Якщо ж ви, хоч раз на місяць подаруєте дружині коробку цукерок чи букет квітів і з посмішкою та теплими словами обнімете її, то вона, будьте певні, запам'ятає це і оцінить.

Отже, якщо ви хочете впливати на людей, не викликаючи у них неприязні до вас і почуття образи, слідуйте правилу — починати з похвали і щирого визнання високих особистих моральних, розумових, і професійних якостей людини, з якою ви ведете розмову.

Якщо ви приймаєте гостей, то не досить приготувати смачну страву, потрібно цю страву ще красиво подати. Це стосується й похвали: похвала повинна бути висловлена в певній формі.

Як це зробити? Це тема наступної статті.

В. ЧИЖИК,
доцент, кандидат педагогічних наук.

ДЕЛЕГАТ ФОРУМУ

В ці дні у столиці нашої Батьківщини проходить Всесоюзний форум студентів. Серед півтора тисячі його учасників є і представник нашого інституту Володимир Богачук. Він — студент четвертого курсу енергофаку, секретар його комсомольського бюро.

Перед від'їздом у Москву, я запитав Володимира: «Якої ж програми ти особисто будеш дотримуватися на форумі?»

— По-перше, я обрав дискусійний центр «Комсомол: шляхи перебудови» і, звичайно, відстоюватиму ідеї, вироблені нами, комсомольцями ВПІ в ході звітно-виборної кампанії, що недавно завершилася.

— Стоятиму на позиціях докорінної зміни організаційної стуктури комсомолу, за асоціацію його студентських осередків; наполягатиму на наданні більш широких прав комсомолу в перебудовчому процесі навчально-виховної роботи у вищій школі; і, нарешті, буду радикальним прибічником ідейної чистоти рядів комуністичної спілки молоді.

Знаю Володимира добре, бо четвертий рік навчаюсь з ним в одній групі. Це справжній комсомольський лідер. Уважний, ввічливий, чуйний і разом з тим принциповий юнак. Незмінний командир і комісар будівельного загону, член вченої ради інституту. Але навіть такі відповідальні громадські обов'язки не стали завадою в успішному опануванні ним навчальної програми Володимир вчиться переважно на «відмінно». Четвірки — рідкісні записи у його заліковій книжці.

В. Богачука, як кращого студента, партійна організація факультету прийняла цього року кандидатом в члени КПРС. Молодий комуніст особливо відзначився на спорудженні нового приміщення енергофаку. Зараз тут щодня трудиться по над сто третьокурсників Їх завдання—до кінця року здати корпус під ключ. Багато сил комсомольський ватажок віддає будівництву цієї споруди.

Хлопець завжди у русі, нескінченних турботах про студентський колектив. І обрання Володимира делегатом Всесоюзного форуму, його участь в цьому представницькому зібранні радянського студентства не є випадковістю. Володимир цілком заслужив такого довір'я.

Б. ДВЕРЖИЦЬКИЙ,
студент IV курсу енергофаку.

Ділова гра: „ТЕС чи АЕС?“

Проблеми розробки потужних електростанцій слід розглядати в системі взаємозв'язаних екологічних, політичних, технічних і соціальних проблем. Науковою основою такого розгляду слугує загальна теорія систем, в якій дослідження властивостей соціальних систем узагальнені на системи будь-якої природи. Основні властивості систем такі.

Центральне домінування: складна система складається з більш простих підсистем. Інтереси всієї системи і її підсистем не зівпадають, однак інтереси цілого домінують. **Централізація:** властивість характеризує силу взаємодії по вертикалі верхніх рівнів ієрархії на нижні. Чим вища централізація, тим простіша структура системи. Однак при цьому ускладнюється завдання управління системою, оскільки навіть незначні зміни на верхньому рівні ієрархії істотно позначаються на підсистемах нижчих рівнів, викликаючи тривалі процедури узгодження. **Структурна стабільність:** здатність системи в своєму розвитку зберігати постійною свою будову, тобто, більшу частину елементів і зв'язків. **Цілісність:** у системи є властивості, непритаманні елементам, що її складають, Часткові не підсумовуються, а синтезуються в цілому з новою якістю. Керованість системи також характеризується рядом властивостей. **Неповноти інформації:** неможливо одержати вихідні дані для однозначного визначення минулого, поточного або майбутнього стану системи. **Самоорганізованість:** система за зміни зовнішніх умов може самостійно вибирати рішення і реалізовувати їх для збереження характеру взаємодії з навколишнім середовищем. **Багатокритеріальність:** ефективність функціонування і розвитку системи визначається кількома критеріями, при цьому критерії управління підсистемами на різних ієрархічних рівнях не зівпадають.

Зараз розроблено апарат системного аналізу, який дозволяє враховувати вплив перерахованих та інших властивостей системи і визначати її оптимальний стан. Однак в проектуванні електростанцій цей апарат застосовується недостатньо. Очевидно, наприклад, що функція якості проекту станції багатокритеріальна, а значна частина вихідної інформації імовірнісного типу. Проте в нормативних проектних методиках для вього діапазону потужностей передбачено один критерій — затрати, а решта критеріїв або не враховуються, або враховуються як обмеження на залежні змінні. Недостатньо використовуються в реальному проектуванні методи прийняття рішень в умовах неповноти інформації. Недосконаліть проектних методик послужила однією з причин консервації, перепрофілювання або роботи на нерозрахункових режимах декількох станцій. Впровадженню багатокритеріальної оцінки проекту електростанції перешкоджає необхідність при такій оцінці еквівалентування смертних випадків в циклі від добування палива до виробництва енергії на ТЕС або АЕС іншим частковим критеріям — капіталовкладенням. відчуджуваній території і інше.

Існує думка про неправомірність такого еквівалентування, що базується на твердженні про безцінність людського життя. Але це твердження, мабуть, справедливе при невичерпних матеріальних ресурсах суспільства. Поки ж що суспільство, виходячи з рівня свого соціального й економічного розвитку формує оцінку людського життя в деяких матеріальних еквівалентах. Ці оцінки періодично переглядаються законодавчими організаціями і громадською думкою. Зараз, приміром, міняється покарання за економічні злочини, є пропозиції вважати невиправданим рятувати з пожежі трактора ціною життя («Комсомольська правда», № 189, 17 серпня 1989 року). При оптимізації параметрів електростанції необхідно також еквівалентувати біологічний і соціальний вплив станції, професіональні захворювання і відчуження території і т. д. Еквівалентування виконується експертними оцінками, котрі вимагають певних навиків. Такі навики можна набути в діловій грі «ТЕС чи АЕС?», основаній на методі «аналізу рішень» Х. Райфа і Р. Кіні. Мета ділової гри ((ДГ) полягає у виборі типу електростанцій заданої потужності в складі відомої енергосистеми і у визначенні місця її розташування в заданому районі. Задачі ДГ: освоєння методик багатокритеріальної оптимізації і прийняття рішень в умовах невизначеності вихідної інформації. побудова математичних моделей електростанцій; оптимізація параметрів електростанцій на математичних моделях Гра проводиться в рамках ігрового проекту «Джерело», мета якого полягає у виборі джерела енергозабезпечення промислового центру на основі проектних проробок варіантів ТЕЦ і АТЕЦ. Учасники гри — дві бригади по 4 студенти в ролях інженера, еколога, соціолога, математика. На роль допоміжних експертів залучаються студенти, викладачі, виробничники. В інформаційне і технічне забезпечення гри входять роздаточні матеріали з методикою і числовим прикладом обробки результатів опитів експертів. географічні карти, довідники народного господарства, програмуючі калькулятори, Критерієм оцінки роботи бригади слугує величина функції корисності, що характеризує якість прийнятого рішення. Гра складається з двох етапів — «Майданчик» і «Вибір». Завдання першого етапу — визначення майданчиків для ТЕЦ і АТЕЦ; завдання другого етапу — вибір типу електростанції. Основні ігрові ситуації першого етапу такі:

— визначення можливих майданчиків, які б задовольняли обмеження на відстані до споживача енергії, джерела водопостачання. розломів земної кори, населеного пункту, на висоту над рівнем джерела водопостачання, якість грунтів;

— призначення критеріїв оцінки майданчиків і інтервалів їх зміни. Можливі критерії — населеність в районі майданчика, втрата риби в джерелі техводопостачання, біологічний вплив станції, довжина ЛЕП. соціально-економічний вплив станції і ін;

— експертні оцінки ймовірностей ступенів кожного впливу майданчика і математична обробка цих оцінок;

— визначення виду функції корисності майданчика і його розрахунок. Адднтивна функція майданчика дорівнює сумі похідних часткових функцій корисності врахованих факторів на їх вагові коефіцієнти. Значення кожної часткової функції корисності може перебувати в інтервалі нуль—одиниця. Число «1» присвоюється кращому, а число «0» — гіршому рівню впливу фактора, що розглядається. Числові значення вагових коефіцієнтів визначаються з співвідношення між враховуваними факторами;

— прийняття рішення про кращий майданчик і оцінка його адаптованості до можливих змін зовнішніх умов шляхом дослідження стійкості рішення до змін вагових коефіцієнтів.

Етап «Вибір» проводиться за розглянутою методикою. Критеріями оцінки варіантів з ТЕЦ і АТЕЦ можуть бути кількість смертних випадків, площі відчужуваних земель, кількість випаровуваної води, викиди сірчаного ангідриду. попелу, свинцю, кількість радіоактивних відходів і напрацьованого плутонію, вироблена електроенергія і ін. Оцінка рівнів факторів визначається за статистичними даними й експертними оцінками. Наприклад, за американськими даними середнє число щорічних смертей від ТЕС і АЕС потужністю 1000 МВт становлять відповідно 80 і 0.5. Аналогічні вітчизняні дані—300 і 1. До цих даних входять наслідки травм і хвороб персоналу і населення, спричинені паливно-технологічними циклами ТЕС і АЕС.

Якість вибору типу електростанції залежить, як від достовірності й повноти статистичної інформації, так і від точності екстраполяції в майбутнє результатуючого вектора економічних, біологічних, екологічних і соціальних факторів. На думку дослідників нелінійних біологічних, екологічних і соціальних систем, майбутне цих систем однозначно передбачати не можна. Тому прогнозування динаміки факторів, що впливають на на енергетичні об'єкти є до певної міри мистецтвом. котре базується на знанні і досвіді.

Впровадження ділової гри «ТЕС чи АЕС?» дасть студентам початковий досвід розробок енергетичних об'єктів. адаптованих до змін зовнішніх умов.

А. ГОЛОВЧЕНКО,
Д. НАЛБАНДЯН.

Мінливий листопад

В листопада — кілька облич. Сьогодні він похмурий і ревматичний, як старий дід — зі сльотою, темними хмарами, сумним лісом, хворобливим рипінням гілляк; завтра — ясний вродливий, з виразними черленими і жовтими барвами, що роблять цю ясність гостро сприйнятною — виповнюючи душу по вінця, творять у ній свято — негучне, ласкаве, погідне, якраз під лагідний тон кольорів, під осінню їх стриманість, під настрій, що навертається врешті - решт до думок про кінечність всього земного. Оцей огром краси, оце тихе пожариско вроди — останній дарунок чарівного дивосвіту. За ним — третє обличчя листопада з шурхотом опалого листя, вимерхлого і безживного, закоцюрблим груддям землі, смутком першого інею на чорних зяблевих полях, близькою зимою.

Втім, чи дуже близькою?

Ще й досі з деяких вишеньок не опало листя. Кажуть, що це вірна прикмета припізнілих холодів.

А погожої днини над густими куртинками всохлого польового бур'яну табунами вибухають комари. Хіба це на зиму?

Тужаво блищать вічка на бузку й смородині, деінде пробивається білий цвіт і червона ягода на ремонтантній суниці — око мимоволі шукає того, що дає йому втіху і надію на тривкість теплого й сонячного?

Але природу не обдуриш. Ну, ще день, два, три, від сили — тиждень. А там... холодні тумани, короткі дні, ранні сутінки, глухі, ватні ночі, сльота, морок, одне слово, листопад в розповені знайомої і, на жаль, не найкращої натури.

В. ІВЧЕНКО.

НАШ СВІТЛОФОР

Навіть не спеціалістові сьогодні видно, що на дорогах Вінниці стає тісно. Досить сказати, що тільки у Ленінському районі кількість легкового транспорту в населення збільшується щороку на дві тисячі одиниць.

Певна річ, це зумовлює також і зростання кількості дорожно-транспортних неприємностей. Аналіз показує, що головна причина трагедій — безпечність і неграмотна поведінка пішоходів на вулицях. відсутність навиків реальної оцінки небезпеки в непростих дорожних ситуаціях.

За дев'ять місяців нинішнього року в Ленінському районі сталось 50 автоаварій — троє людей загинуло, п'ятедесят двоє поранено.

Ось окремі приклади. 1 жовтня електрозварник ЖКК «Вінницяпромбуд» Павло Васильович Зборовський 1968 року народження переходив зі своєю дівчиною вулицю Першотравневу в районі парку ім. Горького. Зупинились на осьовій лінії, пропускаючи машини. Раптом Зборовський зробив різкий крок назад і був збитий автомобілем. Наслідок — важка черепно-мозкова травма.

2 жовтня о 20-й годині шофер комбінату комунальних підприємств Григорій Андрійович Слушний 1952 року народження перетинав Хмельницьке шосе в нетверезому стані, не побачив автомашини «Жигулі». З переломаним стегном. кісткою на тім'ї, травмою головного мозку доставлений у лікарню.

Кожному, хто постраждав, здається, що все сталось випадково. Кожному, хто чує про такі пригоди. здається, що з ним їх статись не може. Тим часом, причина одна і найголовніша — безпечність і неувага.

Швидко плине час, швидко міняється і ситуація на дорогах: сьогодні вона складніша, ніж учора, а завтра буде складнішою, ніж сьогодні. Про це треба думати, до цього треба звикати і робити відповідні висновки. Ми. працівники державтоінспекції, закликаємо всіх вас, дорогі пішоходи — будьте пильними, будьте уважними, переходячи дорогу, завше пам'ятайте, що тут кожного з вас може підстерігати небезпека, суворо дотримуйтесь правил вуличного руху!

С. КУШНІРЕНКО.
державтоінспектор Ленінського РВВС, капітан міліції.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68 ЛКСМУ Винницкого политехнического (внутрішній). ВЮ. 03284. Зам. 5566. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 39 (366) П'ятниця, 24 листопада 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

ВІД АФГАНСЬКОГО НАРОДУ

Нещодавно воїнам-інтернаціоналістам, які перебували у свій час в складі обмеженого контингенту радянських військ в Республіці Афганістан, вручено медалі «Воину-интернационалисту от благодарного афганского народа».

Золотаві державні нагороди, на лицевій стороні яких зображені в кольорі державні прапори СРСР і РА, і прикріплені до прямокутних колодок з голубою стрічкою, вручив офіцер Ленінського райвійськкомату О. Ткачук.

Медалі, заслужені в бойових операціях, отримали студенти А. Голуб, В. Кизима, С. Макарчук, підполковник запасу, кавалер ордена Червоної Зірки В. І. Круглов та інші. А всього в інституті медалями РА нагороджено 35 колишніх солдатів, сержантів і офіцерів.

Р. АСАДОВ,
начальник відділу інституту.

НДР, Штральзунд, симпозиум

В жовтні цього року завідуючого кафедрою прикладної математики і обчислювальних систем професора О. П. Стахова і автора цих рядків запросили взяти участь в III-му Міжнародному симпозиумі з мультимікропроцесорних систем, який відбувся в невеличкому старовинному місті Штральзунд, що в Німецькій Демократичній Республіці.

Ми увійшли також до складу делегації СРСР, яка брала участь в нараді, організованій координаційною радою Академій наук соціалістичних країн з питань нових поколінь обчислювальних систем.

Насамперед відзначу виключно високий рівень обслуговування, починаючи від прибуття у Берлін і впродовж всієї роботи симпозиуму, який тривав п'ять днів з участю представників 12-ти країн.

За цей час ми заслухали 50 доповідей і інформацій. Більшість з них належала господарям симпозиуму. Всі повідомлення були представлені на англійській мові — офіційній мові подібних форумів. За ініціативою професора Д. Хаммера О. П. Стахов розповів учасникам симпозиуму про нові результати, отримані на основі теорії надлишкових систем зчислення і застосування їх в обчислювальній техніці. Ось тут я особисто переконався в необхідності вільного володіння кількома іноземними мовами для сучасного науковця.

Таке невимушене спілкування вимагає значних емоціональних і інтелектуальних зусиль. Адже треба швидко схопити технічну або наукову «ізюминку» доповіді, підтримати в кулуарах бесіду, вступити у діловий контакт з вченим-колегою іншої країни.

Або взяти культурну програму, якою завершувався кожний робочий день симпозиуму. Тут теж потрібен певний запас знань з історії культури і мистецтва. Ось, приміром, під час екскурсії по старовинному замку в невеликому залі вас зустрічають юнаки і дівчата, вони виконують для відвідувачів під акомпанемент клавесина середньовічні німецькі балади, народні пісні, оперні арії. В міській ратуші вам покажуть богату бібліотеку. Запросто можеш взяти в руки фоліант в добротній шкіряній обкладинці, видрукований ще в XIV віці. Вражають якість паперу, яскравість ілюстрацій.

Бережливо, з повагою ставляться громадяни Штральзунда до історії свого міста. Свідченням цьому—портретна галерея. Вона експонує полотна з зображенням бургомістрів, видатних земляків, починаючи з XV віку до наших днів.

Побували ми і у древній кірхі (церкві). Слухали органну музику у чудовому виконанні екскурсовода, який до речі, займається цією клопітливою справою у вільний від основної роботи час.

Чим ще запам'ятався Штральзунд? Вище вже згадував про бездоганне обслуговування. В очі не побачиш у міському готелі так звичних для нас командировочних службових осіб, завжди надто пильних і нечемних чергових на поверхах. Вражає чистота вулиць, тротуарів, нарядність, дбайлива обходженість будинків. Як з'ясував пізніше, така благоустроєність і властива будь-якому населеному пункту країни.

Але повернусь до головної мети поїздки в НДР. Після тихого, гостинного, затишного Штральзунда нас чекав столичний Берлін. Тут в інституті інформатики і обчислювальної техніки АН НДР відбулась нарада з питань відмовностійких обчислювальних систем (комплексний науковий проект № 6). Обумовлена нарада була тим, що в даний час країни РЕВ визначили ряд важливих наукових проблем в галузі обчислювальної техніки і інформатики, здійснюють координацію робіт в цьому напрямку.

Щодо нашого інституту, то він в КПК-6 представлений проблемною лабораторією відмовностійких обчислювальних і управляючих систем АН УРСР і Мінвузу республіки. Крім ВПІ, в комплексний проект входять ряд наукових установ Москви і Ленінграда, а також наукові організації НДР, СРР, НРБ.

На нараді в Берліні О. П. Стахов, як науковий керівник нашої проблемної лабораторії, виступив з грунтовною доповіддю про хід виконання договору з питань КНП-6, укладеного між ВПІ і АН НДР. До речі, це поки що єдина угода в рамках КНП, яка здійснюється реально.

Учасники наради, як свідчить її протокол, дали високу оцінку доповіді радянського професора. В розроблених основних напрямках робіт по КНП—6 і узгоджених в той же день, створення інформаційно - теоретичних основ відмовностійких обчислювальних систем з використанням кодів Фібоначчі і золотої пропорції, віднесено до одного з чотирьох головних напрямків наукових досліджень в галузі створення нових видів обчислювальної техніки. Для нас це робить честь і разом з тим виводить на вищий рівень відповідальності.

Одна подробиця. Новим членом по КНП-6 став цього разу Таллінський політехнічний інститут, а завідуючий кафедрою ОТ цього вузу професор Убар другим, після О. П. Стахова, запрошеним іноземним професором на кафедрі імені Баркхаузена секції інформаційної техніки Дрезденського технічного університету.

Щодо запрошення для читання лекцій вчених з іноземних вузів, то подібну практику можна застосувати і у ВПІ. Наша кафедра виступає ініціатором створення факультативу «Передові рубежі науки». Для читання такого курсу лекцій не зайвим було б запрошувати провідних радянських і зарубіжних вчених.

М. СОЛЯНІЧЕНКО,
доцент кафедри прикладної математики і обчислювальних систем.

НА ЧЕСТЬ 65-ої РІЧНИЦІ

Комуністичної партії Лівану 19 листопада в актовому залі відбувся інтернаціональний вечір. Його учасниками були представники студентських земляцтв арабських країн що навчаються у політехнічному і медичному інститутах м. Вінниці, радянські студенти, учні Вінницького технікуму громадського харчування.

Вечір відкрився виконанням гімну Компартії Лівану. Слово про КПЛ, її історичний шлях виголосив Мухамед Сархаль (Ліван), студент ВМІ. З нагоди 65-х роковин заснування КПЛ виступили секретар парткому В. М. Бабій, студенти ВПІ Асан Аль — Джаварі, Фейсал Авада, Б. Дверницький та інші.

Відбувся концерт художньої самодіяльності студентів ВПІ, ВМІ та учнів технікуму громадського харчування.

Аматори сцени виконали революційні пісні народів Арабського Сходу, радянські, російські і українські народні пісні, порадували учасників вечора національними танцями, гумором, сатирою.

Омар КАДДУР,
студент IV-го курсу енергофаку, член Компартії Лівану.

ГОТУЮТЬСЯ АБІТУРІЄНТИ

Нині у вузівській Малій Академії наук в її вісьми секціях нараховується понад 200 учнів вінницьких середніх шкіл. Тих, хто виявив найбільше здібностей до оволодіння точними науками має схильність до технічної творчості, мріє про здобуття інженерної спеціальності.

Навчають майбутніх абітурієнтів вузів студенти старших курсів, співробітники лабораторій викладачі нашого інституту. В ході занять і семінарів слухачі МАН знайомляться з технічними засобами пошуку потрібної інформації, методами розв'язання завдань в науково-дослідницькій роботі. Набуті навички і знання у Малій Академії її вихованці прагнуть застосувати у практичній роботі по оснащенню шкільних навчальних кабінетів сучасними приладами і посібниками.

Школярів, які навчаються у МАН, відрізняє од їх ровесників вміння сформулювати ту чи іншу наукову проблему, намітити шляхи її вирішення. Вони вже відтепер зорієнтовані на аналітичне мислення, експериментальні дослідження. Власне, до всього того, що відкриває шлях у науку. Профорієнтаційне значення МАН, надання допомоги юнацтву до вступу у вузи важко переоцінити. Так само як її значення в доборі найбільш перспективних абітурієнтів для нашого інституту.

Тим то і пояснюється досить плідна робота О. Д. Луцяк, яка працює з манівцями в секції обчислювальної техніки. Добре заявили про себе у новому навчальному році також керівники секцій АІВТ і енергетики Г. Я. Чумаков і О. М. Головченко.

На жаль, цього не можна констатувати в роботі секцій хімії, фізики, машинобудування. Їх групи повністю неукомплектовані за рахунок найбільш встигаючих школярів. Та й стосовно програм не все гаразд — вони потребують розширення і конкретизації у відповідності з потребами і вимогами інституту до кандидатів у студенти.

С. ЧАЧИНА
співробітник НТТМ інституту.

Декан заочного факультету В. О. Леонтьєв

28 жовтня відбулося засідання вченої ради інституту. При 76 голосах «за» і одному «проти» деканом заочного факультету обрано Леонтьєва Василя Олександровича, кандидата технічних наук, доцента кафедри електричних мереж.

В. О. Леонтьєв народився в 1949 році в с. Жуківці Жмеринського району Вінницької області у робітничій родині. Після закінчення Жмеринської середньої школи № 3 навчався у Жмеринському залізничному профтехучилищі, отримує спеціальність чергового по станції і працює на цій посаді на ст. Хмільник Вінницької області. З 1968 по 1970 рр. служив в Радянській Армії, а з 1970 року — студент енергофаку Вінницького філіалу Київського політехнічного інституту.

По закінченню з відзнакою інституту за спеціальністю «Електропостачання промислових підприємств, міст та сільського господарства» став працювати асистентом кафедри електричних мереж. В 1984 році захистив кандидатську дисертацію в Київському політехнічному інституті. Того ж року призначається старшим викладачем, а з 1986 р. обирається доцентом кафедри електричних мереж.

В 1985 р був заступником відповідального секретаря приймальної комісії а в 1986 та 1989 відповідальним секретарем цієї комісії. З 1987 заступник декана по роботі з іноземними студентами.

В. О. Леонтьев автор 30 наукових праць та винаходів.

Декан факультету обчислювальної техніки О. М. Мельников

14 листопада 1989 р. відбулося розширене засідання вченої ради ФОТ. При 47 голосів «за» і 3-х «проти» деканом факультету обрано Олександра Микитовича Мельникова, кандидата технічних наук, доцента кафедри прикладної математики і обчислювальних систем.

Родився він 11 листопада 1937 р. в с. Павлівка Алгинського району Актюбинської області. За національністю українець, член КПРС. В 1964 р закінчив Одеський політехнічний інститут. В тому ж році приступив до роботи на Північнодонецькому приладобудівному заводі, перебуваючи на інженерних посадах. Там його обирають секретарем парткому НВО «Імпульс».

В 1974 р. О. М. Мельникова переводять на Вінницький завод «Термінал», на якому працював начальником бюро обчислювальних машин. Без відриву від виробництва захистив в 1977 році кандидатську дисертацію.

З 1979 р. на педагогічній роботі у вузах міста Вінниці, а з 1987 р. працює у ВПІ викладачем кафедри обчислювальної техніки, водночас і заступником декана ФОТ. Автор 26 наукових праць. Нагороджений медалями «За доблесну працю. На ознаменування 100 років від дня народження В. І. Леніна» і «Ветеран праці».

ЗА НАКЛЕП— ПАРТІЙНЕ СТЯГНЕННЯ

У партком надійшла заява від завідуючого кафедрою історії КПРС, заступника секретаря парткому В. Г. Балицького про те, що на зборах викладачів інституту по обговоренню законопроектів про вибори до Верховної Ради УРСР і в місцеві Ради народних депутатів комуніст О. І. Нижник заявив про те, що при проведенні виборів у народні депутати СРСР першого секретаря ЦК Компартії України В. В. Щербицького були допущені порушення. Член КПРС В. В. Щербицький для того, щоб набрати потрібну кількість голосів, ніби-то віддав розпорядження провести на території його виборчого округу військові вчення. Саме голоси військовослужбовців, мовляв, і забезпечили обрання його у народні депутати.

Тов. Балицький просив партком провести партійне розслідування за фактом публічного звинувачення комуніста Щербицького у використанні свого службового становища при виборах народних депутатів СРСР.

На основі цього прохання партком провів бесіди з комуністом Нижником. Підтвердити документально свої звинувачення він не зміг. Посилався тільки на чутки і вигадки Таким чином, всі ці звинувачення носять, по суті, наклепницький характер.

За використання у публічному виступі неперевірених фактів і чуток партком оголосив члену КПРС О. І. Нижнику догану.

МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ ТКАЧЕНКА

Ще й досі лихоманить транспортну систему цілих регіонів нашої великої країни. Не справляються залізничники з інтенсивним вантажопотоком. В морських портах простоюють тижнями танкери і сухогрузи саме через неповороткість автомобілістів і локомотивників. Залізничні вузли вщерть переповнені составами з зерном, лісом, вугіллям, харчопродуктами, взуттям і одягом, машинами і рудою... Часто на магістралях створюються тупикові ситуації. Так, як це можна було бачити зовсім недавно на екранах телевізорів, в газетних фоторепортажах.

Для Івана Семеновича Ткаченка подібними авральними заторами не здивуєш. Він — корінний донбасівець, вихід у родині кадрового робітника, в індустріальному Маріуполі. Після закінчення фізмату Бердянського педінституту працював в Донецькому НДІ гірничої справи і технічної кібернетики. В тому ж центрі шахтарського краю трудився старшим інженером територіального управління матеріального постачання.

І ось вже тоді увагу молодого спеціаліста ЕОМ привернула проблема забезпечення шахт рухомим залізничним складом, власне, «порожняком». Суть її — відвантажити якомога більше добутого вугілля і своєчасно розвантажити вагони, уникнути їх скупчення, простоїв, котрі обходяться державі у досить кругленьку суму. Рахунок йде на десятки мільйонів, викинутих на вітер.

Ця проблема і стала темою його кандидатської дисертації. Виконав Іван Семенович її під керівництвом доктора фізико-математичних наук, професора Інституту кібернетики АН УРСР Миколи Володимировича Яровицького. В тому ж академічному інституті Ткаченко і захистився. Сталася ця важлива, тоді доленосна подія в житті молодого науковця, в лютому 1971 року. Тому що згодом він переходить працювати на кафедру економічної кібернетики і математичних методів в економіці, обирається доцентом.

І, як кажуть, не переводячи подиху приступає до докторської. Але то вже був вищий щабель наукових ідей в галузі функціонування матеріальних потоків у виробничо-економічних системах.

Ясна річ, поширшали масштаби досліджень, їх поглибленість. Вугільний Донбас з його розгалуженим багатопрофільним народногосподарським комплексом давав докторанту багатющий матеріал. Але його потрібно було ретельно проаналізувати, узагальнити, визначити закономірності тих самих матеріальних потоків, нерівномірність яких через безгосподарність керівників, некомпетентні управлінські і диспетчерські рішення так болісно б'ють ще й сьогодні по економіці країни. Взагалі транспортні непорозумілості гостро позначаються на нервах господарського організму, а також, додамо відверто, — і людського. Ось що було тоді в полі пильного вивчення Ткаченком далеко і сьогодні не простої проблеми.

Те, що Іван Семенович, працюючи у Донецькому університеті, підготував майже чотири п'ятих докторської, у Вінниці мало хто знає. Зате його рекомендації по упорядкуванню потоків вирощених буряків у цукровому Донбасі прийшлися до двору. Ними скористалися цукровики і автотранспортники Вінниччини, на заводі «Кристал». І не лише тут, але й в Донбасі, Киргизії, в інших регіонах країни, в різних галузевих НДІ, котрі займаються раціональним транспортуванням вантажів.

Формули вченого перетворювалися у математичні моделі, які вводилися в ЕОМ, створювалися цілісні програми, а дисплеї обчислювальних центрів видавали варіанти управлінських рішень. І все для того, щоб уникнути напруженості на сталевих магістралях і автомобільних трасах, що ведуть до полів, заводів і фабрик шахт і рудників.

Щоправда, у не такі вже й далекі від нас роки, коли про госпрозрахунок, рентабельність, самоокупність не прийнято було говорити, аргументи Семена Івановича щодо прийняття рішень на основі математичних моделей, відшукані ним в ході детального вивчення і копітких наукових досліджень транспортних потоків, прямо скажу, мали обмаль прихильників.

Та владне веління часу примусило господарників брати не олівець в руки, а йти на діалог з ЕОМ. І тепер все більшає клієнтів у Івана Семеновича. Надто дуже потрібними стають його методи імітаційного моделювання дій товарних артерій. Тим то і цінність його наукових праць. А їх на рахунку вченого, математика-кібернетика є понад 70. Видруковані вони в столичних академічних і галузевих журналах, збірниках. Праці доцента кафедри прикладної математики, доктора математичних наук (І. С. Ткаченко цю ступінь здобув у лютому 1989 року) дістали високу оцінку провідних економістів республіки — докторів наук В. Н. Кальченка, К. А. Багріновського, О. П. Суслова. Всі вони з центрального штабу економічної науки України — із Київського інституту народного господарства імені Д. С. Коротченка.

Ніколи б про це не дізнався з розмов з Іваном Семеновичем. А їх було чимало, коли б не натрапив на журнальні публікації. Чоловік він неговіркий, навіть дещо замкнутий. Сказано — математик. Але так можна думати, споглядаючи на нього ззовні. Та познайомившись ближче, дізнаєшся, що доктор наук ще й завзятий велосипедист, першорозрядник з цього динамічного виду спорту. Він не байдужий до художньої літератури, образотворчого мистецтва.

Ці стійкі задатки, як і математичні він виховав у своїх синів — в Ігоревi, київському студентові — філологові і шестикласника Мирослава, який вже відтепер марить кібернетикою. Власне, сини відчувають і материнський вплив. Адже дружина Ткаченка Валентина Андріївна — педагог-математик, викладає «матір наук» в СПТУ-4.

Ну і як ще тут не додати: хто-хто, а вона пліч-о-пліч йшла з Іваном Семеновичем по крутій стежині довгими і нелегкими роками, які привели його, колишнього робітника, до високого вченого рангу — доктора наук.

Д. БОРИСОВ.

ДНІ ДОНОРА

З 15 по 17 листопада в інституті пройшли традиційні «Дні донора», яким передувала значна роз'яснювальна і підготовча робота. Були підготовлені зал для забору крові, місця в їдальні для харчування донорів, організовано торгівлю дефіцитними товарами, безкоштовний огляд відеофільмів. Серед інших пільг для тих, хто виявив бажання здати кров, слід відзначити також відміну відробок занять, практичних і лабораторних робіт.

В «Дні донора» добре зарекомендували себе профактивісти, зокрема, голова оздоровчої комісії профкому С. Онофрійчук, голова профбюро МБФ П. Кривлий, оздоровлювач цього факультету Б. Тимуш, голова профбюро П. Федорченко і оздоровлювач ЕФ А. Лук'янчук та інші. Варто відзначити і організуючу роль декана МБФ В. Б. Петрова та заступника декана ЕФ М. П. Свиридова.

Однак пасивними в цій добродійній акції виявилися профактивісти ФОТ (голова профбюро С. Вернигора), РТФ (І. Махлін) та ІБФ (Б. Кікобідзе).

Звідси і конкретні результати. Серед машинобудівників кров здали 134 чоловіки, електриків — 98. А ось вже на ФАМ — 41, РТФ — 40, ІБФ — 39, ФОТ — тільки 29 осіб.

В. БОДНАР,
голова профкому студентів.

ЗВІТНО-ВИБОРНА КОНФЕРЕНЦІЯ

народних контролерів інституту відбулася 15 листопада. Зі звітом про роботу народних дозорців виступив голова головної групи В. Б. Демешко.

Конференція обрала новий склад комітету НК. До нього увійшли т. т. **А. М. Банніков, А. С. Васюра, Л. А. Дем'янчук, В. Л. Карпенко, С. Г. Кривогубенко, С. М. Онуфрійчук, П. В. Ситник, В. В. Стронський, В. О. Федотов.**

Головою комітету народного контролю інституту обрано **В. О. Федотова,** його заступником — **С. Г. Кривогубенка.**

Голова комітету народного контролю В. О. Федотов

Валерій Олександрович Федотов народився в 1949 році в с. Райгородськ Сватівського району Ворошиловградської області. За національністю — українець, безпартійний.

Після закінчення Вінницького філіалу Київського політехнічного інституту в 1971 році за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» працював інженером Вінницького Державного підшипникового заводу № 18.

По завершенню служби у Військово-морському флоті, з лютого 1973 р. по даний час перебуває на роботі у ВПІ, займаючи посади інженера, молодшого і старшого наукового співробітника, асистента старшого викладача, доцента, завідуючого кафедрою теоретичної механіки.

В. О. Федотов керівник групи в мережі політичної освіти старший наставник студентів третього курсу ІБФ. Ним опубліковано 39 наукових праць в т. ч. 5 авторських свідоцтв на винаходи. Нагороджений бронзовою медаллю ВДНГ СРСР.

ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Двадцятирічна О. Пашковська, яка ще донеавна була студенткою РТФ зі своєю подругою Е. Зайцевою білим днем завітали у Вінницький універмаг самообслуговування, одразу попрямувавши у відділ кооперативної торгівлі. Там в око впали їм черевички. О. Пашковська стала приміряти їх, прицінюватися. Сподобалися черевички. Але от вартість їх виявилася не по кишені — 85 крб, а в Пашковської наявними — 50.

Подруги вирішили взагалі не оплачувати ті модні черевички а просто сховали їх у пакет Зайцевої скориставшись згрудженням покупців. Пройшли повз касу і вийшли з універмагу. Зробили ще кілька кроків, як злодійок наздогнала касирка відділу Зупинюсь лише на двох фактах протиправних дій колишніх студентів нашого інституту. Трапилися вони в другій половині цього року.

С. Косс.

Фінал був таким, якого і треба було чекати. Вироком нарсуду Ленінського району від 26 вересня ц. р. Пашковська і Зайцева засуджені по статті 81 ч. 11 Кримінального кодексу УРСР до одного року позбавлення волі з конфіскацією всього особистого майна. Щоправда, суд дав відстрочку виконання вироку на 1 рік.

Наказом ректора від 1 листопада Пашковська за аморальний вчинок, який є несумісним зі званням студентки, виключена з вузу. Ще раніше 16 жовтня, рішенням комітету комсосолу її виключено з рядів ВЛКСМ.

І про ще один кримінальний злочин, вчинений в середині вересня, тоді ще студентом III-го курсу ІБФ В. Зініним.

А трапилось ось що. Він, Зінін, і студент Вінницького педінституту Р. Попик дісталися в цей день, 15 вересня, до техніку м'ясо-молочної промисловості, де відшукали учня цього навчального закладу В. Рябоконя і, загрожуючи йому розправою, стали вимагати 700 крб.

Рекетири продовжували свою злочинну діяльність. Вже 29 вересня вони визвали на вулицю учня того ж технікуму В. Чернюка і, застосовуючи насильство, вимагали у нього гроші. При цьому призначили час і місце доставки грошей. А на випадок непокори — збільшили суму до 1000 крб.

Та в жовтні Зінін вже був заарештований і притягнутий Ленінським РВВС до кримінальної відповідальності за здирництво (рекет).

Наказом по інституту від 17 листопада Зінін відрахований з вузу. Рішенням комсомольського комітету ІБФ його виключено з членів ВЛКСМ.

М. ВЕСЕЛОВ,
ст. юрисконсульт

ЧИ СПРАВЕДЛИВИЙ ВИРОК?

Після опублікування в газетах «Вінницька правда» і «Комсомольське плем'я» результатів судового розгляду кримінальної справи по звинуваченню Зарайковського, Сташко, Жидовоза, Войтенко, Малахова, Соколовського та інших 12 осіб у скоєнні на території міста і області цілого ряду небезпечних злочинів проти життя і здоров'я, особистої власності громадян в органи прокуратури і внутрішніх справ надходять багаточисленні звернення із запитом, чи погодилась прокуратура з вироком народного суду Ленінського району, яка позиція в цьому питанні засуджених і захисників?

Відповідь у нас одна. Позиція державного обвинувачення відносно юридичної кваліфікації протиправних дій окремих засуджених і обрання їм міри покарання різко відрізняється від того, як вирішив ці питання народний суд. Тому прокуратура міста внесла на вирок народного суду протест, ставлячи питання про його відміну, оскільки міри покарання окремим засудженим не відповідають суспільній небезпечності скоєних злочинів.

З іншого боку ряд засуджених і їх захисники внесли на вирок суду касаційні скарги, вважаючи його суворим.

М. ХРАБАН,
заступник прокурора міста Вінниці, радник юстиції.

„Срібло“ вінничан

У селі Денеші на Житомирщині проходили представницькі змагання з спортивного скелелазання. Тут мірялись силами команди горосходжувачів з вісімнадцяти міст країни. Добре виступила команда альпіністського клубу «Одісей» Вінницького політехнічного інституту. Інженер Інна Жарікова впевнено перемогла в індивідуальному лазанні. Вона показала відмінну техніку, неабияку сміливість поєднану з тактичною холоднокровністю. Сергій Клепацький завоював срібну нагороду у багатоборстві. Непогано себе проявили і інші наші молоді альпіністи.

У загальнокомандному заліку вінничани випередили в гострій суперечці збірні з Могильова, Києва та Свердловська, які також претендували на місце на п'єдесталі пошани і вибороли срібний кубок.

В. ВІНЧИНСЬКИЙ.

В. О. редактора Б. ДЬЯКОНОВ.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

БЮ. 03287. Зам. 5653. Тираж 1500.

145

Завдання перебудови

29 листопада відбулися загальновузівські партійні збори. Комуністи інституту заслухали і обговорили доповідь секретаря парткому **В. М. Бабія**. «Про завдання парторганізації на сучасному етапі перебудови».

В дебатах виступили: О. Ф. Скнар, І. Б. Матвеєв, М. С. Степанов, М. Д. Коваль, О. І. Нижник, В. Г. Балицький, В. В. Степурін, М. Ф. Друкований Б. І. Мокін, В. Я. Михайлищев, Л. О. Шарейко.

В роботі зборів взяв участь заступник завідуючого ідеологічним відділом обкому Компартії України Г. Г. Фесун.

Звіт про партзбори буде опубліковано в наступному номері «ЗІК».

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 40 (367) П'ятниця, 1 грудня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

Розповідає делегат форуму

В другій декаді листопада у Москві проходив Всесоюзний форум студентства. Його роботу висвітлювали центральні засоби масової інформації, республіканські і обласна молодіжні газети. Так що наші читачі в більшості своїй мають досить чітку уяву про зібрання представників студентів вузів, учнів середніх спеціальних учбових закладів країни.

Серед тих, хто представляв студентську і учнівську молодь Вінниччини, був і студент четверокурсник енергофаку нашого інституту Володимир Богачук. Після повернення з форуму, в ці дні, він зустрічається зі студентами інституту, делегатами комсомольських конференцій, розповідає про форум, прийняті на ньому рішення, рекомендації і, звичайно, про свою особисту участь в цих представницьких всесоюзних зборах молоді, котра нині навчається у вузах і ССНЗ.

Ще до виїзду В. Богачука у столицю з ним була домовленність: по приїзді з ВСФ дати нашій газеті інтерв'ю, що днями і було зроблено.

— Володимире, розпочнемо з традиційного у подібних випадках запитання: яке твоє особисте ставлення до форуму. Це, по-перше. А по-друге, враховуючи певне соціально-економічне загострення в країні, коли на першому плані стоять далеко не прості проблеми подальшого життя нашого суспільства в цілому, то чи доцільним був форум саме у цей час?

— Останній раз представники студентства збирались разом близько 20 років тому. Дистанція між попереднім і нинішнім форумами досить велика. Нагромадилося багато назрілих питань, які хвилюють студентів, вимагають якнайшвидшого розв'язання. І тому цей захід з самого початку носив соціальний, більше того, політичний характер.

Не відкрию істини, коли скажу: студентство завжди було однією з найактивніших соціальних груп. Але сталося так, що ця, на перший погляд, авангардна сила країни опинилася в стані громадської апатії, політичної інертності, духовного розшарування. І це не може не викликати тривоги за майбутнє інтелектуального потенціалу країни, долю розпочатих в ній перетворювань. Відтак, на суд делегатів були внесені підготовчим комітетом найакутальніші питання життя і навчання студентів, життя країни. А вони, ці питання, завжди невід'ємні. Питаєте, чи потрібен був форум. Як на мене, то його слід було провести ще років зо три тому назад.

— Як відомо, в перший день форуму перед його делегатами виступив з промовою керівник нашої партії і держави М. С. Горбачов. В перерві він не в приклад попереднім лідерам, просто, невимушено розмовляв з делегатами, на рівних дискутував з ними, відповідав на їх запитання.

Отже, які враження залишилися в тебе від промови і такого спілкування з першою людиною країни?

— Дійсно, факт безпрецедентний, подіоного в нашій історії за останні шістдесят—шістдесят п'ять років не було. Не буду коментувати зміст промови М. С. Горбачова, її всі слухали по радіо, читали в газетах. Своєю промовою М. С. Горбачов вніс цілковиту ясність в проблеми перебудови, зокрема, і підготовки спеціалістів. Що стосується його кулуарних бесід з нами, делегатами, то тут М. С. Горбачов, рівно як і М. І. Рижков, відповідали на десятки найрізноманітніших запитань: від місця нашої перебудови в загальному процесі розвитку світової цивілізації, перспектив побудови комунізму, конвертованості карбованця до навчання студентів за рубежем. Жодне запитання не залишилося без грунтовної, відвертої і переконливої відповіді. На мою думку, то досить повчальний приклад того, як сьогодні потрібно вести політичний діалог з людьми, особливо з молоддю.

— Форум тривав п'ять днів. Зрозуміло, кожен з них чимось відрізнявся: чи масштабністю дискусій, їх змістовністю, чи неординарністю поставлених на обговорення проблем і т. ін. А ось для тебе, Володя, який день найбільше запам'ятався?

— Думається, що таким був другий день. Це робота в дискусійному центрі «Комсомол — шляхи перебудови».

Зверніть увагу на таку обставину. Вже вийшовши з залу, більше години в додаток з нами розмовляв кандидат в члени Політбюро, секретар ЦК КПРС Г. П. Разумовський.

До речі, наш центр визнано найдискусійнішим. Висловлювання, пропозиції були різними. Траплялися пустопорожні, маклімалістські. Інші (а їх більшість) — конструктивні, реально взважені. А взагалі, дуже важко давалися компроміси. За кожен рядок проекту «Який комсомол нам потрібен» доводилося вступати в гострі суперечки, відстоювати доцільні положення.

Зійшлися на необхідності скликання XXI з'їзду ВЛКСМ, обговорення на ньому завдань комсомолу в нових умовах, прийняття Програми і нового Статуту Спілки.

Те, що я виявив бажання працювати в комсомольському дискусійному центрі, не є спонтанністю. Адже я кілька років обираюсь секретарем факультетського бюро ЛКСМУ. Участь в такій секції форуму послужила для мене хорошою школою перебудови комсомолу.

— Охарактеризуй, будь ласка, основні рішення, прийняті ВСФ. Що конкретно вони дадуть для оновлення вищої школи, громадсько-політичного і соціально - культурного життя студентів?

— Насамперед, чи вистачить місця в газеті, бо зі всіх поставлених в нашій бесіді запитань, це — найміскіше. В ньому концентрується мій звіт перед колегами по навчанню.

— Постараємось газетною площею ризикнути, бо не в кожному номері виступає учасник московського форуму. Отже, розраховуй на вичерпність.

Спасибі, старатимусь. Записуйте. ВСФ, не звужаючи на широкий діапазон порушених на ньому питань, прийняв рішення лише з тих, котрі потребують невідкладного розв'язання. Не торкатимусь в деталях політичної декларації, в якій йдеться про вдосконалення виборчої системи, референдуми, міжнаціональні відносини, урізноманітнення форм власності, принципів набору на військову службу, звичайно, в інтересах студентства.

Детальніше зупинюся на близькій мені темі — комсомолі і шляхах його перебудови.

На форумі однозначно підкреслено, що комсомол є громадсько-політичною організацією, яка об'єднує молодь на пріоритеті загальнолюдських цінностей. Він консолідує юнаків і дівчат на ідейній платформі марксизму-ленінізму. Мета Спілки — побудова оновленого соціалізму в ленінському розумінні цього слова, а її основне завдання — політичне виховання молодої зміни, забезпечення широкої участі молоді в управлінні державою і громадськими справами.

Учасники форуму були одностайні в тому, що ВЛКСМ повинна бути союзом (федерацією) самостійних ЛКСМ союзних республік. Кожна ЛКСМ, яка входить у федерацію, має свою Програму і Статут. Зрозуміло, які не суперечать основоположним документам, вироблених ВЛКСМ на основі нерозривного зв'язку з політикою КПРС.

Форум проголосував за надання повної самостійності комсомольських організацій у вирішенні внутрішніх питань, зняття контрольних функцій партії за діяльністю КСМ, за відмовлення від директивних вказівок парторганів будь-якого рівня по відношенню до комсомолу, за те, щоб ВЛКСМ визнала право на існування інших молодіжних організацій, що діють в рамках Конституції СРСР.

Досить розгалуженою виявилася соціально-побутова програма. Йдеться в ній про будівництво гуртожитків, навчальних корпусів, підприємств громадського харчування. Вони споруджуватимуться через систему держзамовлення під особливим контролем уряду і місцевих органів влади.

Внесено пропозиції про встановлення таких стипендій, які б були адекватними прожитковому мінімуму з щорічною поправкою на індекс цін. Поставлено питання про забезпеченість стипендіями всіх студентів і учнів ССНЗ, звільнення їх від прибуткового податку зі стипендії, про дозвіл на виплату стипендій студенткам - матерям, які перебувають в академічній відпустці, зарахування часу перебування на навчанні у ВУЗі в загальний трудовий стаж. ВСФ висловився за розширення пільг для студентів і учнів ССНЗ на транспорті, надання місць в дошкільних закладах дітям сімейних студентів, оплачування найму житла.

Питаєте, за які кошти реалізуватимуться ці пільги і дотації? За рахунок бюджету Держосвіти країни, місцевих Рад, коштів вузів. Нововведення ці плануються в основному у XIII п'ятирічці.

Відносно перебудови вищої школи. Модель мислиться тут така. Все, що стосується особливостей, структури, організації навчального процесу закріплюється в Статуті вузу. Тут його прерогатива, узаконена самостійність. А вона зводиться до фінансово - економічної діяльності, підготовки спеціалістів на госпдоговірних умовах, інтеграції навчального процесу за системою завод—втуз.

Ми наполягали на наданні прав студентам у виборі викладачів, видів і форм занять, курсів, на гуманізації вищої освіти, грунтовній, екологічній підготовці відміні держекзамену з марксизму - ленінізму для студентів всіх спеціальностей, за виключенням суспільнознавчих, до розробки принципово нової і науково обґрунтованої концепції вчення класиків.

Ми висловилися також за скорочення кількості студентів в навчальних групах. Погодьтесь, там, де 25—30 чоловік, марно вести мову про індивідуальне навчання, зрештою, ефективність його в цілому.

Неабияку зацікавленість учасників форуму викликала участь студентів в управлінні навчальними закладами. Ми констатували неготовність адміністрацій, викладачів вузів для передачі необхідних важелів управління студентським колективам і організаціям, а також небажання студентів брати відповідальність на себе в цій не простій справі. Тому і записали: студентське самоврядування — невід'ємна частина нової моделі вищої і середньої спеціальної освіти. Що тут мається на увазі?

Це насамперед передача в розпорядження студентського колективу частини стипендіального фонду, котрий виділяється для матеріальної допомоги і заохочення, створення правової і фінансової основ для переведення гуртожитків на самообслуговування і орендний підряд. Це — право студентів брати участь в організації, плануванні і стимулюванні навчального процесу, НДРС, оцінці якості викладання, організації прийому у ВУЗ і в розподілі випускників, відрахуванні студентів з ВУЗу і т. д.

Можна було б продовжити розмову на предмет рішень ВСФ, але, гадаю, і цього досить. До речі, багато з того, що започатковано на форумі, вже здійснено або перебуває в стадії свого розв'язання, або заплановано у нашому інституті. Скажу точніше: чимало питань, порушених на ВСФ, багато в чому співпадають з передвиборною програмою нашого недавно обраного ректора — професора, доктора технічних наук Б. І. Мокіна. Це стосується, наприклад, участі студентів у виконанні госпдоговірних тематик, введення таких навчальних дисциплін, як екологія, створення гуманітарної кафедри, будівництво нових гуртожитків, встановлення підвищених стипендій.

ПРАГМАТИКИ? НІ, ЕНТУЗІАСТИ.

Перш ніж ввести у макет газети цей фотознімок, вирішив ближче познайомитися з Жанною Степаненко **(на фото ліворуч)**, з її роботою в лабораторії вимірювань неелектричних величин.

— Не одне покоління конструкторів, інженерів, механіків, автомобілістів і авіаторів, моряків і залізничників займає, точніше—непокоїть проблема забрудненості паливно-мастильних матеріалів, — так розпочала свій коментар до знімку молодший науковий співробітник. — А все від того, що на експлуатаційні властивості пальних рідин впливає і кількість твердих забруднювачів, і їх дисперсійний склад.

Що ж потрібно для спеціалістів з двигунів внутрішнього згорання? Абсолютна чистота пального. Приміром, через забрудненість бензину спрацьовування автомобільних двигунів непомірно зростає водночас зі збільшенням середнього розміру часток забруднень порядка до 30 мікрометрів. Однак при подальшому збільшенні цих часток більш крупні з них не потрапляють в проміжки контактів деталей, які перебувають в стані тертя. Позначається тут дія фільтрів.

Розвиваючи цю думку, Жанна сказала, що склад, характер і кількість забруднень, а також стадії, на яких виникає їх утворення, залежать від властивостей робочих рідин і умов їх застосування. Тому для пального чи мастильних матеріалів встановлюються відповідні нормативи, які конче вимагають інструментального контролю за концентрацією вже згаданих вище механічних домішок. Для цього потрібна, причому по всій країні, єдина шкала вимірювань забрудненості ПММ.

Ось такою науково-технічною проблемою займається останні роки група науковців та інженерів лабораторії, де трудиться Ж. Степаненко. Колективом вже проведено аналіз існуючих у світі кінетично стійких систем для застосування їх, як стандартних зразків повірки приладів контролю за концентрацією домішок в пальному, тобто в робочих рідинах.

Так на основі здійснених досліджень, які полягали у виборі зразкових рідинних середовищ забрудненості шляхом застосування суспензій формазину, була розроблена методика приготування стандартних зразків концентрацій часток забруднення.

Запропонована групою методика дозволяє уникнути вплив вихідних реактивів на ці зразки. Погрішності приготування їх не перевищують одного відсотка. Авторитетні вчені в галузі електронного приладобудування вважають такий показник вище досягнутого світового рівня. І це робить честь науковцям ВПІ, зокрема кафедри АІВТ.

— Віднайдені нашими науковцями зразки і стали надійним компонентом у створенні приладу для контролю забрудненості ПММ, — закінчуючи цей лаконічний коментар, сказала Ж. Степаненко. — Діє прилад на принципі оптичної турбодиметрії, суть якого полягає у вимірюванні інтенсивності світлового потоку через прошарок мутності робочої рідини.

А тепер впору назвати безпосередніх творців приладу. Наукове керівництво групою вже тривалий час здійснює доцент, кандидат технічних наук нині заступник першого проректора Анатолій Степанович Васюра. Керівник групи — старший науковий працівник кафедри АІВТ Юрій Олександрович Дмитрієв, який працює в лабораторії з дня її заснування. Він же відповідальний виконавець всіх (раніше і тепер) наукових розробок лабораторії.

Це у свій час під керівництвом А. С. Васюри і Ю. О. Дмитрієва був винайдений прилад для контролю рідинного харчового середовища (різні напої, соки, рослинні масла, тощо). Вони ж стали також ініціаторами створення НВП-1 — нефелометричного вимірювального перетворювача. Іншими словами, приладу для контролю за якістю цукрового сиропу, який нині в дрібносерійній партії (40 зразків) виготовляється в цехах СКТБ «Модуль».

Замовниками дослідних зразків НВП-1 стали Московський цукрорафінадний завод, НВО «Цукор» з Києва, Одеське НВО «Харчопромавтоматика» та інші зацікавлені в приладові підприємства і організації. І як не дивно, але в цьому списокові не побачиш жодного цукрового заводу, продтоварного підприємства з відомого на всю країну цукрового Донбасу, тобто Вінниччини. Невже тут так глухі і байдужі до новинок технічного прогресу?

Розумом і талантом вчених та інженерно-технічних працівників лабораторії сконструйовано і ЗВМ—зразковий вимірювач мутності (рідинних матеріалів). В його створені, крім інших співробітників, брав найактивнішу участь Петро Андрійович Щеглов, інженер першої категорії. **(Його ви бачите на знімку праворуч).** Так ось Щеглов і науковий співробітник Володимир Васильович Злотник начиняли цей прилад, зрештою, як інші, електроникою, доводили його до експлуатаційної кондиції, до стандарту високої проби. Зараз цей прилад експонується на міжнародній виставці «Автоматизація-89», що розпочала свою роботу 29 листопада у Москві.

Ну, а яка ж участь у створенні приладів, та й ще на рівні світових стандартів, самої Жанни Степаненко? На її плечі лягла далеко не проста технологічна частина розробок лабораторії. Вихованка СШ № 15, нашого тодішнього загально-технічного факультету, вона блискуче закінчила заочне відділення Львівського політехнічного інституту, отримала диплом хіміка - технолога, не покидаючи ні на день всі останні дванадцять років з Вінницьким політехом. Працювала рядовим лаборантом, техніком на різних кафедрах, залишаючись вірною своєму покликанню хіміка - дослідника.

Д. БОРИСОВ.

Повідомляють „Новини Поділля"

СПРАВИЛИ НОВОСІЛЛЯ

Своє перше десятиліття відзначив колектив Вінницького спеціального конструкторсько - технологічного бюро по обладнанню для переробки картоплі. Ця дата співпала з поселенням бюро у нове дев'ятиповерхове приміщення, (перехрестя вулиць Келецької і Ленінського комсомолу) інженерно - лабораторного корпусу з експериментальним виробництвом. Тут незабаром буде встановлено сучасне обладнання для автоматизованого процесу роботи конструкторів, комп'ютерна техніка, електронно-обчислювальна машина. Розробки конструкторів СКТБ будуть виготовлячи у експериментальних цехах і випробовуватимуться безпосередньо на виробничих дільницях підприємств-замовників.

Десятиліття колектив зустрів і з певними успіхами. Срібними медалями ВДНГ СРСР відзначено розробки вінницьких конструкторів комплексів по виробництву хрустячої бараболі та по виготовленню швидко-заморожених биткв.

Сьогодні колектив СКТБ ОПК працює над новими розробками високоефоктивної техніки для переробки картопл, що дасть значний ефект.

ДО КНИГИ РЕКОРДІВ ГІННЕССА

Свого часу жмеринський умілець М. Г. Маслюк створив найменший у світі діючий електродвигун. Про нього писали журнали і газети НДР, Голландії, Великобританії, Чехословаччини. Нікому на планеті тривалий час не вдавалося повторити його винахід.

А Маслюк не зупинився на досягнутому. Він створив за тридцять років своєї творчої діяльності сотні оригінальних мікровиробів. Чимало з них прислужилися кібернетикам, медикам, комп'ютерникам. За наукові і практичні розробки Михайлу Григоровичу вручено кілька авторських свідоцтв.

Нині він живе новими планами. Центральне телебачення разом з американською кампанією «Дел продакшнз» організовує перший у нашій країні конкурс рекордів, що можуть увійти до знаменитої книги рекордів Гіннесса, М. Г. Маслюк подав заявку на участь у цьому конкурсі і разом з нею роботу — «Міс-невидимка». Це — барельєф жінки, зроблений з чистого золота. Розмір його настільки мізерний, що побачити його можна тільки під мікроскопом, а точніше — він складає одну 13-мільйонну частку кубічного міліметра. Так визначив розмір фігури електронний мікроскоп.

В РЕКТОРАТІ

27 листопада відбулося чергове засідання ректорату.

Про серйозні недоліки в роботі факультетів і кафедр по зміцненню трудової і навчальної дисципліни доповів перший проректор **Ю. А. Буренніков.** Визнано за необхідне: осіб професорсько-викладацького складу, співробітників інституту, які допустили порушення трудової і навчальної дисципліни, притягувати до суворої відповідальності.

Перший проректор доповів також про хід вивчення української мови студентами перших курсів. Вирішено зобов'язати деканів факультетів взяти під особистий контроль заняття по опануванню першокурсниками українською мовою.

Ректорат заслухав повідомлення проректора по науковій роботі **С. Й. Ткаченка** з питань, обговорених на нараді у Москві, відносно управління науково-технічним прогресом.

Старший юрисконсульт **М. Д. Веселов** зробив інформацію про умови участі керівного складу інституту в кооперативах.

Про хід робіт на спорудженні навчального корпусу енергофаку доповів проректор **В. Д. Свердлов,** а економіст планово - фінансового відділу **В. П. Попов** інформував присутніх про порядок розподілу прибутків НДЧ.

З обговорених питань ректорат прийняв відповідні рішення.

ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ: НОВІ ВИМОГИ І МЕТОДИКИ

Вчора відбулося засідання вченої ради інституту. Серед інших розглянутих питань рада затвердила своє рішення з питань підсумків роботи ДЕК інституту по випуску спеціалістів в 1989 році. В цьому документі намічено, зокрема, планувати кожен рік вибіркову ректорську перевірку дипломних проектів на всіх факультетах з виданням наказу по її результатах.

Зменшено ступінь регламентації, кафедрам і факультетам дозволено повністю враховувати свою специфіку в рамках моделі спеціаліста. Визнано за необхідне мати методичні установки, які забезпечують усунення виявлених недоліків, а також граничне зменшення графічної або розрахункової частин, які не служать матеріалом для безпосередньої роботи дипломника. Обсяги графіки скорочено до 7—8 аркушів на ІБФ, МБФ і до 5—6 аркушів — на інших факультетах.

Зобов'язано випускові кафедри до 31 грудня ц. р. скласти нові тимчасові методики дипломного проектування, передбачивши при цьому критерії оцінок на ДЕК, дотримання яких дає право при якісному захисту претендувати лише на оцінки «задовільно», «добре», «відмінно».

Вводиться нормоконтроль всіх дипломних проектів, заборонено перекопіювання заводських матеріалів, передбачено обов'язковість доведення всіх проектів до їх виробничого використання.

Змінено методику роботи ДЕК. Замість рецензування, введено обов'язкове опонування кожного дипломного проекту, виконаного посередньо встигаючим студентом, членами ДЕК або спеціально призначеними опонентами. Введено обов'язкове службове підтвердження підприємствами про впровадження дипломних проектів.

Дипломні роботи виконують лише ті студенти, котрі займаються науково-дослідною роботою, що підтверджена публікаціями, заявками на винаходи або доповідями на студентських наукових конференціях в період навчання на 4—5 курсах.

Е. КРИЧАНОВ,
вчений секретар ради.

КУДИ ПОДІЛИСЯ ДЕРЖКОШТИ?

Головна група народного контролю 10 листопада цього року розглянула наслідки перевірки виконання робіт по механізації лекційного залу № 222, що в ГУК, кооперативним конструкторським бюро «Імпульс» м. Вінниці. Що ж виявлено перевіркою?

Встановлено: 2 січня 1989 р. було підписано договір між адміністрацією вузу і правлінням «Імпульса». Однак, в цьому документі не знайшлося місця для основного — обгрунтування обсягу конкретних робіт, немає в ньому і технічного завдання. Отже, навіть вже на першому етапі організації передбачуваної господарської акції були порушені елементарні юридичні вимоги.

А наслідки такі. В інституті не відшукано жодного аркушу, який би свідчив про складання проектної і технічної документації, в акті про прийняття не вказані фактично виконані у залі роботи, відсутня, конче потрібна у таких випадках, і експлуатаційна документація.

Звідси і неспроможність перевіряючих реально визначити конкретику робіт, виявити її безпосередніх виконавців.

Не менш дивна річ: на телевізори «Електрон-Ц-275» не було гарантійних паспортів. І як після цього можна пред'являти претензії до кооператорів на випадок виходу з ладу голубих екранів.

Зате, як свідчить приймальний акт, за цю «підпільну» (іншого слова не знайти) роботу підприємливі ділки з «Імпульса» поклали у свої кишені з держбюджетних асигнувань інституту не мало, не багато, а всього 28 тисяч 411 карбованців. І щоб довести свою бездоганну пунктуальність і порядність, вписали в акт ще... 37 копійок.

Резюме напрошується таке: новообраному комітету народного контролю вузу варто повернутися до лекційного залу № 222 з властивою для громадських контролерів принциповістю і безкомпромісністю надати гласності імена, винних у розтринькуванні держкоштів, притягнути їх до відповідальності.

В. ДЕМЕШКО,
член КПРС.

В. О. редактора Б. ДЬЯКОНОВ.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

Зам. 5777. БЮ 01354.
Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 41 (368) П'ятниця, 8 грудня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

КЛЮЧОВИЙ ЕТАП ПЕРЕБУДОВИ

ЯК ВЖЕ ПОВІДОМЛЯЛОСЯ, 29 ЛИСТОПАДА В ПРИМІЩЕННІ КЛУБУ ВО «МАЯК» ВІДБУЛИСЯ ЗАГАЛЬНОІНСТИТУТСЬКІ ПАРТІЙНІ ЗБОРИ, ЯКІ ОБГОВОРИЛИ ЗАВДАННЯ ПАРТОРГАНІЗАЦІЇ ВУЗУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ПЕРЕБУДОВИ. З ДОПОВІДДЮ ВИСТУПИВ СЕКРЕТАР ПАРТКОМУ В. М. БАБІЙ. НИЖЧЕ ПОДАЄМО КОРОТКИЙ ЗВІТ З ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ ІНСТИТУТУ.

Сьогодні на обліку у парторганізації ВПІ перебуває 751 член КПРС, 32 кандидати в члени партії. До її складу входять 10 цехових парторганізацій і 66 партійних груп. Чисельність парторганізації, її структура дозволяють конкретно, оперативно і цілеспрямовано впливати на життя інституту, перебудовчі процеси, які проходять в ньому. В парторганізації є всі можливості виробляти і здійснювати такі форми і методи роботи, котрі включали б в активну діяльність всіх партійців, створювали гарантії незворотності і прискорення розпочатих у вузі змін.

Однак, як відзначив доповідач, комуністи інституту відстають від темпів перебудови, не всі займають в ній авангардну роль, змирилися з пасивністю частини своїх рядів.

Взяти, приміром, звітно-виборні збори в партгрупах, зокрема кафедр ПОАВ, ТОЕ, обчислювального центру. Пройшли вони при низькій явці комуністів. А в цілому на зборах у більшості груп не було створено повної гласності, конкретного аналізу прорахунків, не охарактеризовано роль комуністів. Вибори партгрупоргів в частині цих осередків пройшли без альтернативних кандидатур. Чим, як не слабким знанням людей, можна пояснити подібний факт. Не випадково і по сьогодні багато партгруп перебувають у застої.

Стосується це, насамперед парторганізацій радіотехнічного, обчислювальної техніки факультетів, де мають місце випадки протиправних дій студентів,не вимогливо ставляться до невстигаючих, послаблена дисципліна навчального процесу. Допускаються зриви занять на кафедрах АСУ, АП та інших.

Про рівень дисципліни в інституті свідчать і відвідування зборів активу, єдиних політднів, лекцій, урочистих зборів, останніх профспілкової і комсомольської конференцій.

Тому перед парткомом, зазначалося у доповіді, стоїть невідкладне завдання — підвищити дисципліну перш за все серед комуністів, викладачів і керівних кадрів вузу. Не можна зводити справу до того, як це сталося з комуністом В. В. Бачериковим, який, активно займаючись господоговірною тематикою, послабив увагу до навчального процесу, запізнювався на заняття, недостатньо працює над їх методичним забезпеченням, внаслідок чого чимало студентів не відвідують його лекції.

Необхідно, підкреслив секретар парткому, щоб діяльність кожного працівника отримувала об'єктивну оцінку, всебічний аналіз, щоб в кожному партійному колективі були створені умови для ділової, принципової критики і самокритики, щоб кожен комуніст відчував відповідальність за стан справ, виконання партійних рішень.

Значну частину доповіді В. М. Бабій присв'ятив підготовці спеціалістів нової формації. Йдеться про їх вміння ефективно використовувати виробничі і науково - технічні ресурси, швидко і якісно створювати і впроваджувати прогресивну технологію, ОТ і АСУ, керувати трудовими колективами, працювати з людьми.

Однак відгуки з підприємств про випускників констатують протилежне.

«Загальна оцінка випускників стаціонару не перевищує «трійки» — так атестувало молодих інженерів ВО «Маяк».

«Не володіють навиками конструктора, немає знань для економічних розрахунків» — це з ВО «Термінал».

«Недостатня підготовка з програмування і методів розв'язання задач з допомогою ЕОМ». Такий відгук надіслали з ВО «Фотон» м. Сімферополя.

Що це, як не результат роботи викладачів і самих студентів. Лише кожен десятий з них вчиться на «відмінно», а більше третини — на трійки і двійки — 1062 чоловіки. Це на стаціонарі.

Серед вечірників і заочників успішність катастрофічна низька: на «3» і «2» навчається відповідно 64 і 62 проценти студентів.

Звідси і якість дипломних проектів. В них немає глибоких інженерних розрахунків, завищені обсяги другорядних розділів, як-то техніки безпеки, цивільної оборони, тощо. І хоча інститут звітує, що 75 процентів робіт виконані на реальній основі, подібна статистика не витримує критики.

Вихід бачиться один — в прямому економічному партнерстві інституту з замовниками кадрів, відшкодуванням з їх боку все більшої долі витрат на підготовку спеціалістів у вигляді різного роду ресурсів і вкладень. Слід змінити систему взаємозв'язків з підприємствами, знати реальну потребу у фахівцях, для чого активізувати роботу лабораторії соціологічних досліджень. Між тим, як показують підсумки попереднього розподілу, вже сьогодні окремі підприємства відмовляються від наших випускників.

Перебудова навчального процесу невиправдано затягується, зроблено лише перші кроки. Питаннями впровадження передового досвіду навчально-виховної роботи партком не займається, відзначив доповідач.

В цьому плані потребує значного поліпшення профорієнтаційна робота з абітурієнтами, іноземними студентами. Заходи, розроблені парткомом і ректоратом, вимагають від кафедр, деканатів чіткої роботи і високої відповідальності всіх причетних до цієї справи.

Якість підготовки спеціалістів найтіснішим чином пов'язана з рівнем наукових досліджень. Їх обсяг зараз складає 10 млн. 407 тис. крб. До цього слід додати захист в 1989 р. 3-х докторських і 8 — кандидатських дисертацій, публікацію 5-ти монографій, понад 30 підручників і методичних посібників. Але водночас спостерігається зменшення обсягу досліджень, відмежування навчальних і учбових підрозділів, зменшення участі студентів в НДР. Ще мало наукових розробок спрямовано на вузькі місця в промисловості міста і

(Закінчення на 2-й стор.).

Будівельник—професія творення

Стати інженером в галузі промислово - цивільного будівництва — справа не з легких. Потрібно засвоїти солідний теоретичний курс, за п'ятирічний строк навчання набути сталих практичних навичок в проектуванні, організації будівельних робіт, вміння знаходити оптимальні інженерні рішення в складних ситуаціях, які щораз виникають на споруджуваних об'єктах. Цим і зайняті сьогодні студенти групи 5ПЦБ-87, яких ви бачите на знімку.

Фото Р. КУТЬКОВА.

Назустріч виборам до Верховної Ради УРСР та місцевих Рад

ПОВІДОМЛЕННЯ

Для організації і проведення передвиборної кампанії, здійснення організаційно - політичних заходів, пов'язаних з виборами до Верховної Ради Української РСР та місцевих Рад народних депутатів, партком, ректорат, профкоми і комітет комсомолу утворили комісію у такому складі: ДУСАНЮК В. А. — голова комісії, голова профкому співробітників, МЕДВЕЦЬКИЙ О. І. — заступник голови, заступник секретаря парткому інституту, ЯБЛОЧНИКОВА Н. Б.—секретар комісії, студентка ІБФ. Члени комісії: БАБІЙ В. М. секретар парткому, БУЯЛЬСЬКА Т. Б. — доцент кафедри філософії, БОДНАР В. С. — голова профкому студентів, БРОНЮК І. С. — викладач соціально-політичної історії XX-го століття, ВАСИЛИШЕН О. П. — студент ІБФ, СТАРОВОЙТОВ М. А. — старший науковий співробітник кафедри мікроелектроніки, ТАРАНУХА О. І. — проректор по АГЧ.

Пропозиції і зауваження надсилати голові комісії (ГУК, 215, тел. 4-79-01, 383) або його заступнику (ГУК, 214, тел. 4-61-57, 665).

Етика комунікації

У більшості людей комунікація (бесіди, передача інформації) займає до 70 відсотків часу. Здатність до спілкування, вміння переконувати людей — це мистецтво, якому необхідно вчитись.

Коли в молоді роки мене призначили інспектором шкіл, то я почав активну діяльність в переоудові їх роботи: критикував дії керівників, вчителів і говорив правду не залежно від того чи це заслуженим вчитель, чи — молодий. Через деякий час на мене надійшла скарга: «Ваш молодий інспектор ображає нас». Я виправдовувався перед керівництвом, доводив, що я не сказав жодному вчителю грубого слова, при всіх давав «цінні вказівки» щодо покращання роботи.

Старший інспектор, усміхаючись, дав мені таку пораду: «Ніколи не говоріть будь-якій людині, тим паче вчителю, правду прямо у вічі. Користуйтесь методом А. С. Макаренка, так званим «обхідним маневром!». Лагідно запропонуйте людині розповісти про свою роботу, проблеми, які її хвилюють, про успіхи і недоліки. І вона викладе все те, що хотіли сказати ви. В кінці бесіди подякуйте людині, скажіть, що ви багато дізналися для себе нового, висловіть надію на те, що все заплановане у майбутньому буде нею досягнуто». Я врахував ці поради і протягом десяти років роботи ніколи не мав службових конфліктів.

Отже, якщо ви хочете завоювати симпатію у людей, схилити когось до вашої думки, то дотримуйтесь таких правил:

По-перше, дайте можливість в першу чергу говорити вашому співбесіднику, а самі уважно слухайте, задавайте запитання, спрямовуйте його розповідь в русло ваших цілей. Заохочуйте співрозмовника до того, щоб говорив про себе, про свої досягнення. Пам'ятайте, що людину, з якою ви розмовляєте, у сто разів більше цікавлять її особисті потреби і проблеми, чим ви і ваші питання.

По-друге, обов'язково схиляйте співбесіду до того, що цікавить вашого співрозмовника.

Ніколи не починайте розмову з заяви: «Я вам доведу те і те. Я знаю краще вас, що і до чого» і т. п. Це рівнозначно тому, щоо ви сказали: «Ти некомпетентний! Я тебе примушу змінити думку». Це викличе, який спонукає співбесідника до протиставлення вам, бо більшість з нас шанує свою людську і професійну гідність. Людей треба вчити так, що немов-би ви їх не наставляєте, а відповідаєте на їх запитання (сократівський метод, який зараз перелицювали в «проблемний»).

По-третє, якщо ви намагаєтесь довести правоту своєї думки, то зробіть це шляхом постановки запитань, підведіть вашого співбесідника до вашої власної думки і хай він вважає, що ця ідея належить йому.

Отже, шлях до серця співбесідника, лежить через визнання його переваги у знанні проблеми.

Частіше вживайте слова «мені здається», «я вважав би». Категоричні твердження обурюють людину. Будьте дипломатом. Уважно прислухайтесь, вчитуйтесь, як саме, наприклад, Е. А. Шеварнадзе відповідає на запитання кореспондентів! Запитання бувають каверзні, але відповідь у нього завжди тактична, не приносить образи ні співбесіднику, ні тому, про кого йдеться.

Чим більше ваш співрозмовник каже «так», тобто підтверджує ваші думки, тим більше ймовірність того, що вам вдалось його переконати. Це ознака, встановлення психологічного контакту, зворотнього зв'язку. Старовинне китайське прислів'я каже: «Той, хто м'яко крокує, той далеко пройде».

Однак для того, щоб втілити у практику вище наведені правила комунікації, необхідно якомога ширше застосовувати ці правила у процесі спілкування, аналізувати результати своїх бесід, доводячи набуті вміння до сталих навичок.

В. ЧИЖИК,
доцент, кандидат педагогічних наук.

КЛЮЧОВИЙ ЕТАП ПЕРЕБУДОВИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

області, слабо працюють філіали кафедр на підприємствах.

Вимагає впорядкування діяльність кооперативів, частина яких створена поза вузом, але використовує його приміщення і обладнання, здійснює переписку через інститут. Рада по керівництву кооперативами бездіяльна. Відтак не помітний внесок їх в розвиток інституту, його матеріальної бази, відсутнє фінансування фундаментальних і пошукових досліджень. Зацікавлені сторони, сказано у доповіді, повинні визначити перспективи спільної роботи на користь вузу.

Далі В. М. Бабій зупинився на ідеологічній, політико - виховній роботі парторганізацій в умовах перебудови.

Демократизація, гласність в країні дали поштовх до створення ряду неформальних організацій, в т. ч. і в інституті. Діють товариства української мови імені Т. Г. Шевченка, «Меморіал», за ініціативою окремих працівників — відділення «Народного руху України за перебудову», яке, до речі, носить назву інститутського, хоча створювалося саме тоді, коли практично увесь колектив був у відпустці.

Частина членів НРУ і «Меморіал-2», крім демагогічних розмов і негативної реакції на дії парткому, конкретними справами не займаються. Бажано перейти від конфронтації до співробітництва, хоч і малочисельними представниками неформальних організацій. Слово за ними.

Останнім часом впроваджується нова структура політичної освіти. Але темпи, глибина перебудови тут ще далека від вимог часу. Досі низька явка на лекції, не подолано апатію окремих комуністів, слухачів до політичного і економічного навчання. Партком, цехові парторганізації послабили контроль за цією важливою ділянкою ідейно-виховної роботи, не спрямовують громадсько-політичну активність людей на оновлення духовної сфери.

Значного поліпшення вимагає робота кафедр суспільних наук. Поки що невелика частина викладачів веде активну пропагандистську роботу на факультетах, в підрозділах, молодіжних політклубах. Це стало однією з причин того, що у деякої частини студентів, співробітників послаблено почуття громадянського обов'язку, колективізму, відповідальне ставлення до своїх обов'язків. За 10 місяців ц. р. скоєно вже 28 правопорушень, в т. ч. 4 кримінальних злочинів. Спостерігається ріст правопорушень на ФОТ, ІБФ. Занедбана робота товариських судів, ДНД, оперативного комсомольського загону.

Секретар парткому детально зупинився на підсумках виборів народних депутатів СРСР і завданнях комуністів на наступних виборах депутатів до Верховної Ради республіки і місцевих органів влади. Гострій критиці були піддані робота агітаційно-пропагандистського центру, агітпунктів, агітаторів в минулій передвиборній кампанії. Не обійдено той факт, що кожен п'ятий мешканець гуртожитків не взяв участь в голосуванні, на що бюро райкому партії суворо вказало парткому.

В доповіді були сформульовані завдання парторганізації по висуненню кандидатів у народні депутати. Окремо говорилося про шляхи підвищення активності вузівського комсомолу, молодих комуністів—студентів, участь викладачів у комсомольському житті.

Заключний розділ доповіді містив аналіз роботи парткому, який ще не став справжнім органом колективного керівництва, не завжди доводить розпочату справу до кінця, не виявляє вимогливості до низових парторганізацій, слабо здійснює контроль за виконанням рішень власних і вищестоячих парторганів.

Створені в парткомі сектори — політичного керівництва перебудовою навчально-виховного процесу, оргпартроботи і кадрів, ідеологічної роботи, науки і соціального розвитку — фактичного не працюють.

Серйозні претензії за упущення, пасивність були пред'явлені членам парткому В. Г. Балицькому, Л. Р. Пауткіній, Я. С. Жигадло, О. П. Стахову, І. В. Кузьміну, О Д Азарову, О. Б. Янченку, М. Є. Іванову, О. А. Тарасюку.

Викладач кафедри КІПРА А. О. Сляднєв проводить лабораторну роботу зі студентами III-го курсу радіотехнічного факультету.

Фото Р. КУТЬКОВА.

НОВА ФУНКЦІЯ НТТМ

Ідея створення госпрозрахункового науково-консультаційного пункту (ГНКП) при центрі науково - технічної творчості молоді (НТТМ) породжена потребами перебудови. Маючи стабільні кадри в галузі інженерної діяльності, кваліфікований професорсько - викладацький склад, спеціалістів з пріоритетних напрямків науково - технічного прогресу, ВПІ вже тривалий час в міру необхідності надає допомогу підприємствам і організаціям регіону з різних техніко - економічних, організаційних та управлінських питань.

Та настав час цим видам консультацій, допомоги надати правову обгрунтованість, самоокупність, планомірність, підвищити їх якість і ефективність. Тим-то і продиктовані рішення вченої ради і наказ ректора про створення ГНКП, який розпочав працювати при центрі НТТМ.

Які ж консультації та послуги надає цей новий госпрозрахунковий підрозділ вузу?

— Діапазон їх широкий, оскільки інституту володіє фундаментальним науково - технічним потенціалом, має понад тридцять кафедр, не рахуючи лабораторій, — розповідає директор центру НТТМ В. Ф. Костильов. — Судіть самі. Науковці інституту можуть проконсультувати керівників об'єднань, підприємств, їх служб з проблем вдосконалення управлінської діяльності, розробити методики, пропозиції і рекомендації по впровадженню нових методів господарювання стосовно конкретних умов, в яких перебуває той чи інший завод, цех.

Наші наукові консультанти спроможні здійснити методичне керівництво у визначенні оцінки соціально - економічних наслідків впровадження нових розробок, дати напрямок розв'язання завдань по технічному переозброєнню і реконструкції підприємства. В їх можливостях кваліфіковані консультації з питань автоматизації виробництва, впровадження нових технологічних процесів, устаткування, приладів, матеріалів. Вони ж проведуть експертизу намічуваних рішень, проектів, розроблять міжгалузеві норми і розцінки на науково - технічні розробки.

Або уявіть таку ситуацію. В об'єднання надійшло нове устаткування, а людей, котрі б професійно - грамотно його обслуговували не виявилося. Звичайно, простої обладнання обходяться не дешево, збитки відчутні. І щоб якнайшвидше їх уникнути, варто звернутися до ГНКП — наш пункт організує короткочасні курси по підготовці працівників потрібного профілю.

А скільки неприємностей виникає сьогодні у керівників через необачність у дотриманні екологічних вимог. Позбавитися зайвих штрафних санкцій допоможуть спеціалісти інституту, які вироблять рекомендації з організаційних, технічних заходів, спрямованих на охорону оточуючого середовища.

Можемо запропонувати багато інших робіт послуг, науково - прикладних досліджень, які дадуть трудовому колективу заводу, фабрики чи організації вагомий економічний ефект народногосподарського значення.

А. БОРИСОВ.

Зауваження і пропозиції учасників зборів

О. Ф. СКНАР, доцент кафедри філософії.

Докорінних змін в ході перебудови в інституті не сталося. Спостерігається інертність, пасивність частини студентів і викладачів. Центром всієї навчально-виховної роботи повинна стати академічна група, слід використати всі форми і методи активізації навчального процесу, створити громадську думку навколо тих, хто погано вчиться, незадовільно викладає.

І. Б. МАТВЕЕВ, провідний співробітник.

Наш партком відсторонився від злободенних питань партійного життя. А справи з перебудовою в інституті кепські. Якість знань і вмінь випускників вкрай низькі. Починання ректорату зустрічають мало підтримки. Обурливо, що в такій обстановці партком не знайшов за потрібне за цілий рік не скликати жодних зборів комуністів. Пропоную на всіх факультетах провести партзбори, на яких критично обговорити стан підготовки спеціалістів.

М. С. СТЕПАНОВ, завідуючий кафедрою російської мови.

Вношу пропозиції: парткому періодично звітувати на партзборах факультетів, в партгрупах; міняти стереотипні форми масово-політичної роботи на більш мобільні, гнучкі, ефективні (мітинги, відкриті диспути і т. д.); партгрупам відмовитися від зборів, які швидше нагадують судовий розгляд, ніж рівноправний діалог товаришів по партії.

М. Д. КОВАЛЬ, науковий співробітник ОЦ.

— Мене дивує, чому партком не вступає у прямий контакт з неформалами, чому не сісти партомітетам з нами за «круглий стіл», врахувати, вивчити пропозиції неформальних організацій.

О. І. НИЖНИК, асистент кафедри філософії.

— Здійснюючи перебудову, нам потрібно не чекати чергових інструкцій і вказівок зверху. Слід частіше збирати людей, хай висловлюють свої думки, прислуховуватися до альтернативних позицій комуністів. Передвиборні платформи партійних комітетів слід формувати в низових партколективах, уважно вивчити їх пропозиції, оцінки.

В. Г. БАЛИЦЬКИЙ, декан деканату суспільних і гуманітарних наук:

— Зовсім негоже, коли розрив між партзборами вузу становить не мало, не багато, а цілий рік. Це надто серйозне упущення в організаційній і політичній роботі парткому.

Промовець підтримав пропозицію відносно «круглого стола» з неформальними організаціями. Він критикував члена КПРС О. І. Книжника за його пасивність в роботі парторганізації деканату. Закликав перенести ідеологічну роботу в студентські аудиторії, гуртожитки, шукати шляхи відкритого і невимушеного спілкування.

В. В. СТЕПУРІН, секретар партбюро енергофаку:

— Час вимагає організованості, партійних рядів, посилення ролі парткому в перебудові. Зусиль секретаря, заступників секретаря парткому тут замало, а члени парткому не виконують, покладених на них обов'язків. Виступаючий негативно поставився до участі комуністів в неформальних організаціях, підкреслив необхідність оволодіння методами політичної боротьби, налагодження навчання виборного партактиву.

М. Ф. ДРУКОВАНИЙ, декан інженерно-будівельного факультету.

В інституті немає справжнього політичного керівництва і це в умовах загострення перебудовчого процесу. Стилю роботи парткома ще властиві методи періоду застою. Промовець запропонував у найближчий час заслухати звіт парткому на загальних зборах комуністів, переглянути його склад.

В обговоренні доповіді взяли також участь ректор інституту **Б. І. Мокін**, доцент кафедри теоретичної механіки **В. Я. Михайлищев**, професор кафедри АСУ **Л. О. Шарейко**.

На окремі запитання учасників зборів відповів заступник завідуючого ідеологічним відділом обкому Компартії України **Г. Г. Фесун**.

НАШ ІНТЕРКЛУБ

Ми сказали: „До зустрічі!“

Радушно і гостинно зустріли нас, студентів ВПІ, молодих громадян з дев'яти країн світу учні і викладачі Іллінецького радгосп - технікуму, що у Вінницькій області.

Були традиційні хлібсіль, міцні рукопотискання господарів цього навчального закладу. Разом з учнями технікуму ми поклали до підніжжя пам'ятника В. І. Леніну живі квіти, вклонилися засновнику Комуністичної партії і Радянської держави.

В цей день ми відвідали навчальний корпус, спортзал, бібліотеку, кімнату бойової і трудової слави технікуму. В їдальні нас пригостили смачними стравами української національної кухні.

В актовому залі, де зібралися учні, викладачі і співробітники технікуму, ми розповіли про себе, наші країни, про навчання в в Радянському Союзі, відповідали на запитання. Це був своєрідний міст дружби дітей різних народів.

Звичайно, виступили з концертом художньої самодіяльності. Звучали пісні на різних мовах, в т. ч. і на українській.

Колектив технікуму в в особі його секретаря парторганізації висловив нам щиру вдячність, нам були вручені пам'ятні сувеніри.

Виїжджаючи з радгоспу - технікуму, ми не сказали «Прощавайте», ми говорили: «До скорої зустрічі!».

В числі організаторів вечора інтернаціональної дружби слід відзначити викладачів кафедри російської мови С. В. Волочай, Е. А. Жданову, Л. П. Пенчилову, заступника секретаря комітету ЛКСМУ Н. Абдуллаєва.

Шаріх АБДЕЛЫБАХ, студент факультету обчислювальної техніки.

СТРІЛЯЮЧІ МОДЕЛІ

Всесоюзний конкурс стендових моделей суден проходив у Миколаєві. Добре виступили у цьому важливому огляді вінницькі конструктори. Працівник заводу «Кристал» Євген Мельников і співробітник політехнічного інституту Олександр Качковський продемонстрували модель вітрильника часів Петра I. Судді одностайно визнали її найкращою.

Золоту медаль завоював ще один наш земляк Ардальон Яковлєв, який працює на хімічному заводі. Він створив модель, на якій показав найцікавіші елементи з історії морської артилерії.

Таким чином вінницькі судномоделісти здобули право в наступному році виступати у болгарському місті Варна в міжнародному конкурсі.

В. О. редактора Б. ДЬЯКОНОВ.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, політехнічний інститут кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-58. Зам. 5879. ВО 02191. Тираж 1500.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 42 (369) П'ятниця, 15 грудня 1989 року. | Виходить раз на тиждень | Ціна 2 коп.

Про перспективи вузу

13 ГРУДНЯ ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ З ВИКЛАДАЧАМИ, СПІВРОБІТНИКАМИ І СТУДЕНТАМИ РЕКТОРА ІНСТИТУТУ, ПРОФЕСОРА, ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК Б. І. МОКІНА, ЯКИЙ ЩОЙНО ПОВЕРНУВСЯ ЗІ ВСЕСОЮЗНОЇ НАРАДИ РЕКТОРІВ.

РЕКТОР ВПІ РОЗПОВІВ ПРО ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ, ВІДПОВІВ НА ЗАПИТАННЯ ПРИСУТНІХ.

ІДЕЙНЕ ДЖЕРЕЛО ОНОВЛЕННЯ

Іноземні студенти, які навчаються у нашому інституті, крім вивчення програмних курсів суспільствознавчих предметів, беруть участь в диспутах, що їх організовують політичні клуби, збрання земляцтв, а також в теоретичних конференціях.

Одна з таких конференцій, яка відбулася наприкінці листопада, була присвячена 120-річчю з дня народження В. І. Леніна. Тема її — «Звертання до Леніна — ідейне джерело перебудови».

Більшість доповідачів, а їх всіх було чотирнадцять, відповідально поставилися до своїх публічних виступів. Вони порушили актуальні і проблемні питання сучасності, показали приклад поглибленого вивчення ленінської теоретичної спадщини, про що красномовно свідчать теми доповідей.

Так, студент енергофаку Алонсо Коломара (Куба) розповів про сучасні проблеми перебудови на прикладі своєї країни, студенти того ж факультету Шамілі Набіль (Сірія) доповів про умови підвищення життєвого рівня радянських людей, а Кауро Філіп (Гана) — про роль і місце соціалізму у світовій системі господарства. Питанню впливу ізраїльської окупації на економічний розвиток Палестини був присвячений виступ Гассана Альджабарі. Ленінські ідеї і нове політичне мислення — тема доповіді Нгуен Хай Віня (СРВ).

Наукову і методичну допомогу в підготовці доповідей іноземним студентам надали викладачі кафедр суспільних наук Е. Г. Гумеліда, В. В. Кавка, А. А. Мацко В. М. Бабій та інші.

Більшість доповідачів рекомендовані для участі в обласній науково-теоретичній студентській конференції, яка відбудеться наприкінці грудня ц. р.

Р. УРЛАПОВА, доцент кафедри наукового комунізму.

ПРЕДСТАВЛЕНІ НА ВДНГ

Центр НТТМ представив розроблений зразок електронного комплексу визначення технологічних параметрів матеріала «ЕКОТ» на ВДНГ УРСР.

Його авторами є молодший науковий співробітник СКТБ «Квантрон» С. В. Павлов, аспірант С. В. Чепорнюк, інженер О. П. Грушанський.

Комплекс використовує апаратні і програмні засоби вимірювання технологічних і статистичних параметрів матеріалів, які обробляються.

На міській виставці творчості молодих спеціалістів «ЕКОТ» —електронний комплекс визначення технології — визнано серед кращих експонатів.

С. БУЗЕНЮК, інженер НДЧ.

БЕЗ ВІДРИВУ ВІД ВИРОБНИЦТВА

Або, як навчаються вечірники і заочники

Навчання без відриву від виробництва є невід'ємною частиною системи безперервної освіти, яка зараз формується і дає можливість працюючій людині отримати вищу освіту або підвищити кваліфікацію з врахуванням перспективних громадських потреб, а також задовольнити її потяг до самоосвіти на протязі всього життя.

Навчання без відриву від виробництва забезпечує швидку адаптацію спеціалістів до виробничих і технологічних потреб, які безперервно змінюються, а також сприяють закріпленню їх в народному господарстві.

В даний час в інституті навчається 2222 студентів по заочній формі і 1024 — по вечірній, що складає 40 процентів від їх загальної кількості. В минулому навчальному році отримали дипломи цих формах навчання 522 випускники, а в цьому планується 588. Підготовка спеціалістів по заочній формі ведеться з 11 спеціальностей, а по вечірній — з 7. На факультетах розроблені нові навчальні плани з урахуванням їх особливостей.

Основні зусилля заочного і вечірнього деканатів спрямовані на реалізацію першочергових заходів по перебудові системи і підтовки спеціалістів з вищою освітою без відриву від виробництва, рекомендацій науково - методичної наради проректорів по заочному та вечірньому навчанню, яка відбулась в червні цього року. Встановлено ряд пільг.

Нині студентам надається можливість складати всі екзамени і заліки до кінця навчального року, а також право складати з будь - якої дисципліни, що вивчається на даному курсі, незалежно від інших предметів. Скасовано заочну форму зарахування контрольних домашніх завдань, виконаних студентами заочниками. Вони не переводяться на наступний курс при наявності академічної заборгованості, Довідка - виклик на додаткову відпустку з оплатою за відповідний курс навчання видається всім студентам, які не мають заборгованості за попередній курс.

Проте докорінних змін якості підготовки спеціалістів без відриву від виробництва ще не сталося. Продовжує залишатися їх недостатня фундаментальна підготовка. Аналіз успішності за останні три роки показує, що на «відмінно» вчиться менше одного процента студентів, на «добре» та на «відмінно» — близько семи, на «задовільно» і на «незадовільно» — понад шістдесят процентів. Таким чином, більше двох третин заочників і вечірників за три роки навчання у вузі не мають жодної четвірки.

На кафедрах мають місце серйозні випадки порушення викладачами навчального процесу. Так, 20 вересня ц. р. не з'явились на заняття асистенти кафедри політекономії С. В. Мельничук, В. С: Бас, М: С: Дворнікова, Н. П. Борисевич; 20 жовтня не було на заняттях викладача Р. Г. Тадевосяна, С. М. Арапова, Ю. Н: Ужвака; 13. 11. 89 р. не проводили заняття викладачі Ю. М. Воловик, В. С. Глушин, О. П. Похилюк, В. М. Папінов. Є випадки необгрунтованої заміни занять іншими працівниками. Так, 29 вересня викладач А. Н. Ротштейн доручив проведення заняття в групах 1—2 АТ — 84 В. І. Роптанову, який замість лекції одночасно з двома групами проводив практичні заняття і відпустив студентів на 30 хвилин раніше. І 6 жовтня замість А. П. Ротштейна заняття проводив В. І. Роптанов, але цього разу з двох груп було присутніх всього шість чоловік. 26 жовтня встановлено, що відсутній викладач В. М. Лисогор, також передоручив проведення занять своїм аспірантам, а ті відпустили студентів задовго до дзвінка.

На кафедрах не налагоджена система реєстрації та перевірки контрольних робіт заочників. Так, за порушення правил перевірки контрольної роботи студентки Н. Н. Кисільової, доценту А. І. Моргуну було оголошено догану, а зав. кафедрою професору М. Ф. Друкованому суворо вказано на недостатню виховну роботу серед викладачів, що працюють зі студентами.

Порушуються графіки захисту контрольних та виконання лабораторних робіт. Приміром, викладач О. В. Сілалін 14 жовтня не з'явився на лабораторні роботи, передбачені міжсесійним графіком.

Декани заочного і вечірнього факультетів В. О. Леонтьєв, Ю. К. Пінчук), завідуючі випускними кафедрами залишили поза увагою питання професійної орієнтації молоді на підприємствах, що привело до самоліквідації таких спеціальностей, як металорізальні верстати та інструменти (зав. каф. Ю. Я. Комісаренко), конструювання та виробництво радіоелектронної апаратури (зав. кафедрою С. В. Дубов), на які не було подано заяв необхідної кількості.

Не всі студенти, які навчаються без відриву від виробництва, забезпечуються необхідною учбовою та методичною літературою. Так, з 57 найменувань в НТБ дуже мало потрібної літератури. Побутові умови студентів - заочників під час їх перебування на сесіях — незадовільні. Дається взнаки недостатня кількість місць в гуртожитку, в недільні дні не працюють буфети, їдальня та гардероб.

Всі ці та інші недоліки в навчанні заочників і вечірників були предметом окремої розмови на вченій раді інституту, яка нещодавно відбулася.

Е, КІРЧАНОВ, вчений секретар ради.

ДО НАВЧАННЯ, ДО МИРНОЇ ПРАЦІ

На цьому знімку ви бачите студентів групи ЗГМ — 87 С. Олексняка, І. Гороха, Ю. Дячука, В. Опанченка, В. Бачинського.

Юнаки в цьому році продовжили навчання, яке було перерване строковою службою в Збройних Силах СРСР.

Мине кілька років напруженого навчання в лабораторіях, кабінетах, аудиторіях, і молоді інженери приступлять до мирної творчої праці.

Фото Р. КУТЬКОВА.

Інститут шукає „свого" інженера

Значні проблеми виникли в науково-дослідному інституті відеотермінальної техніки виробничого об'єднання «Термінал», коли рік тому він почав формувати свої відділи. Саме тоді відділ кадрів і взявся сам готувати спеціалістів.

Його працівники провели дослідження — хто саме і з яким діапазоном знань потрібен кожному відділу. Зібрані заявки стали планом спільної роботи ВПІ та наукового інститутів. Було домовлено, що починаючи з другого курсу відібрані в процесі співбесіди студенти-політехніки, проходитимуть стажування в обраному відділі.

Саме за цією моделлю прийшло нове поповнення — понад 30 випускників Вінницького політехнічного.

Інтеграція науки, вищої школи і виробництва поширилась і на підшефну середню школу № 25. Інституту відібрали групу випускників, з якою працюють по орієнтації її на інженерну професію визначеного профілю.

Л. УРАЗОВСЬКА, журналіст.

Докторанти

В штатному розписі інституту слово докторант появилося зовсім недавно, точніше у січні 1989 року, коли наказом голови ВАК країни на базі ВПІ було створено спеціалізовану наукову раду по захисту докторських дисертацій по двох наукових напрямках. А саме — по обчислювальних машинах, системах і мережі і по застосуванню обчислювальної техніки, математичному моделюванню і математичних методах наукових досліджень.

В житті громадськості інституту, зростанні його науково-дослідної роботи— це досить помітна подія. Вона переконливо засвідчувала про наявність фундаментально сформованих і сталих наукових шкіл, професійний рівень вчених, відповідність матеріальної бази для підготовки докторів технічних наук.

І може не всім відомо, що першими в інституті докторантами стали його ж вихованці, молоді кандидати технічних наук Леонід Тимченко і Олександр Кобилянський (на знімку зліва направо).

Л. Тимченко до вступу в докторантуру працював директором СКТБ «Квантрон», а О. Кобилянський — заступником декана по НДР енергофаку.

В обох шлях у велику науку проліг через сумлінне навчання в стінах ВПІ, активну участь ще у студентські роки в дослідній роботі. Це і визначило подальші успіхи молодих інженерів на науковій ниві.

Чим же зараз займаються претенденти на високий вчений ранг?

— В даний час, — розповідає О. Кобилянський, — розроблено велику кількість влаштувань релейного захисту і автоматики різних класів і типів. Однак їх просте механічне збільшення ще не значить підвищення надійності устаткування електроенергетичних систем.

Сам процес введення нових влаштувань, що здійснюється згідно планів оргтехзаходів, з технічної точки зору є стихійним. При цьому часто не враховуються типи вже встановлених влаштувань, і тих, які замінюються на нові. І такий прорахунок непоодиноко позначається на зменшенні загальної надійності комплекту влаштувань релейного захисту і автоматики.

Так ось для прийняття оптимального рішення по класах і типах влаштувань, які використовуються, необхідно визначити вплив кожного класу цих влаштувань на загальну надійність електроенергетичної системи, визначити їх взаємний вплив. А це дозволило б визначити типи і кількість приладів, котрі і гарантували б надійність системи.

— Я твердо переконаний, що надійність влаштувань і функцій, які виконуються ними, належить багатофункціональним влаштуванням. Перспективними в цьому плані є використання влаштувань температурної діагностики ізоляції електроустаткування. Власне, це серцевина моєї докторської, — закінчив О. Кобилянський. — Над розробкою саме таких влаштувань я працюю зараз. Звідси і офіційна назва майбутньої дисертації: «Методи і засоби діагностики стану ізоляції і електроустаткування».

Що займає нині в повсякденній праці молодого вченого — дослідника? Насамперед, режими роботи електроустаткування для визначення доцільності безперервної діагностики стану ізоляції. Це і вивчення існуючих методів і засобів неруйнівного діагностування електрообладнання, діагностики його ізоляції. І ще десятки проблемних питань в цій важливій темі народногосподарського значення.

Навчаючись вже в докторантурі, О. Кобилянський не пориває з активною громадською роботою. Приміром, в листопаді він готував конференцію з питань енергозбереження на підприємствах регіону. Мав ділову зустріч з деканом електротехнічного факультету політехнічного інституту в м. Кельце доктором наук Чеславом Бобровським. Темою їх розмов були проблеми підвищення надійності низькотемпературних термоядерних процесів. Молодий докторант продовжує займатися винахідництвом і раціоналізаторством в обраній ним галузі науки. Нині у нього є вже 24 винаходи, не рахуючи 43 наукових праць. Торік О. Кобилянський був удостоєний дипломи другої ступені ВДНГ СРСР. А до того йому присвоєно було звання «Кращий молодий раціоналізатор УРСР».

Залишилося представити Л. Тимченка. У молодого науковця солідний заділ, є лише 70 авторських свідоцтв на винаходи, котрі захищені пріоритетно. Винайдені ним прилади експонувалися не тільки у Москві і Києві, а й на Міжнародних виставках в Брно і Лейпцігу.

Його вчитель, недавній безпосередній керівник, доктор технічних наук, професор В. П. Кожем'яко сказав якось: «Леонід — вже сформований вчений, здатний на високому науковому рівні розв'язувати крупні народгосподарські завдання». Що й говорити, така похвала зробила би честь не лише молодій людині.

Дисертація, над якою зараз працює Л. Тимченко, включає в себе проблеми аналізу математичного моделювання схемотехнічних оптоелектронних влаштувань логікочасового типу. Напрямок досліджень обрано в новій, багатообіцяючій, перспективній галузі науки.

Вчений плідно трудиться над вивченням сучасних тенденцій розвитку оптоелектронних засобів інформаційної обчислювальної техніки. Він веде скрупулезний аналіз оптоелектронних способів сприйняття, перетворення, обробки і відображення інформації логікочасового типу. І це лише два питання з кількох десятків, котрі йому доводиться дослідити, зробити з добутого матеріалу чіткі висновки, рекомендації, узагальнення. Зрештою, внести особистий вклад в основи теорії оптоелектронних способів і засобів логікочасової обробки інформації.

А це не що інше як якісно новий рівень розв'язання складних проблем сучасної інформаційно - обчислювальної техніки. Йдеться про наступні покоління ЕОМ, їх багатократно помножені можливості проти існуючих третього - четвертого поколінь. І цим буде подолана критична ситуація, що склалася у застосуванні ЕОМ послідовно покрапкових арифметичних операцій, маючи на увазі їх очевидну обмеженість.

В сьогоднішній науковій практиці аналогів такого роду досліджень ще не має. Мабуть, цим і буде все сказано.

Можна було б продовжити розповідь про ще двох докторантів — С. Набойщикова і С. Юхимчука. Багато добрих слів заслуговують наукові керівники недавно сформованої у вузі групи докторантів професори, доктори технічних наук І. В. Кузьмін і Б. І. Мокін. Але то тема для чергових публікацій у наступних номерах.

Д. БОРИСОВ.

СПОРТ

Срібна відзнака „Одисею"

На Івано-Франківщині проходили традиційні всесоюзні змагання зі спортивного скелелазання на Кубок Карпат. Добре виступили вінницькі горосходжувачі. Інженер Інна Жарикова перемогла в індивідуальному лазанні.

Потім наша землячка зайняла місце і в парних змаганнях. Її суперницею була досвідчена ленінградська альпіністка Ніна Солодовникова. Вінничанка пройшла свій маршрут технічніше. І таким чином завоювала головний особистий приз зі скельного двоборства. Та на цьому наша землячка не зупинилась. На третій день змагань вона разом зі своїм товаришем по команді Вадимом Каспічем перемогла у стартах домбайських зв'язок.

У командному заліку колектив туристичного клубу «Одисей» Вінницького політехнічного інституту здобув срібний кубок.

Йде зимова спартакіада

Студенти 6-ти факультетів інституту вступили в традиційну зимову спартакіаду імені прославленого полководця, двічі Героя Радянського Союзу маршала Р. Я. Малиновського.

Завершилися уже змагання з настільного тенісу, шах і бадмінтону. Переможцем з настільного тенісу стала команда ФАМ, друге місце посів ФОТ, і третій приз дістався радіотехнікам.

З цього виду спорту хорошу підготовленість показали Олександр Ольховський, Сергій Бабек, Тетяна Бондаренко, Світлана Лехтер, Євген Жутовський, Аль Масрі Башар, Павло Кулаков.

В шахових змаганнях кращі результати виявилися в команд ФОТ і ФАМ. Першість здобули шаховики ФОТ, а третє місце зайняли машинобудівники. Зрослу майстерність в шахах показали Поліна Герберг, Наталія Костенко, Олександр Ольхований, Дмитро Давидович, Сергій Мацько.

В бадмінтоні кращою виявила себе команда ФАМ, друге місце посіли машинобудівники, третє —гравці з ФОТ.

Отже після перших змагань лідирує ФАМ, який набрав 17 очків, 15 — на рахунку ФОТ, 12 — МБФ, 8 — очків у команди РТФ, 6 — в ІБФ і 5 — в енергетиків.

До завершення зимової спартакіади залишилося провести змагання ще з чотирьох видів спорту. Це — кульова стрільба, боротьба з самбо, зимове багатоборство ГПО і лижні гонки.

В. КОВАЛЬСЬКИЙ,
старший викладач кафедри фізвиховання.

Вища освіта в Японії

За рівнем економічного розвитку Японія займає друге місце у світі (після США. В чому ж причина такого економічного прогресу країни, в якій вкрай обмаль природних ресурсів, території? Відповідь одна: Японія має науково організовану систему освіти, яка готує висококваліфіковані кадри. Японський уряд та народ вважає, що «школа святе місце, яке піднімається до самого неба» і «нація може вижити лише за рахунок знань народу». Фінансування освіти пріоритетне. Вчитель і бібліотекар—найбільш шановні люди, їх матеріальне забезпечення високе і гарантоване.

Мета вищої освіти в Японії —«засвоєння студентами загальноосвітніх і професійних знань, розвиток інтелектуальних, моральних якостей, професійних та практичних звичок».

Вищим учбовим закладом в Японії є університет. Їх в Японії 460 і в них навчається 1843 тис. студентів, з них чоловіків 77,4 проценти.

Вступ до вузу в Японії проводиться у два етапи. На першому абітурієнти за місцем проживання здають тести з математики, фізики, мови, історії, та інших дисциплін. По результатах тестів абітурієнти направляються для здачі вступних екзаменів безпосередньо в той чи інший університет в залежності від кількості балів, отриманих абітурієнтом. На вступні екзамени учні прибувають разом з матерями і розміщаються в відведеному для них готелі. Вони забезпечуються спеціжою, кімнатами для занять, відпочинку та зняття психологічних напружень.

Перші два роки навчання в вузі всі студенти вивчають загальноосвітні гуманітарні дисципліни: мову, історію, філософію, суспільствознавство, оволодівають одним з видів мистецтв- музикою, художнім ремеслом, каліграфією тощо. На цих же курсах читаються спецкурси, які студенти відвідують за своїм бажанням. В японських вузах гуманітарним наукам відводиться 62 проценти навчального часу! Основними якостями, якими повинен володіти випускник, вважаються: ніжність, покірливість, комунікабельність, обережність, енергійність, ініціативність, захопленість трудовою діяльністю та вміння самостійно працювати з науковою літературою.

Після успішної здачі екзаменів за два курси студенти самі обирають спеціальність, і, часом, міняють факультет. Основною формою навчання в японських вузах є самостійна навчальна і науково - дослідна робота на кафедрі під керівництвом професора, доцента та викладача. Однак є частина навчальних дисциплін, які обов'язково студент повинен здати і відвідувати, решта занять на розсуд студента. Можна заняття не відвідувати, але обов'язково здати екзамен. Головна мета набрати 150 балів, бо в протилежному разі вуз не буде рахуватись закінченим.

Хоч в Японії всі школи і вузи добре оснащені комп'ютерною технікою, головна роль належить не їй, а підручнику і вчителям.

Підручники видають всі, хто хоче, але згідно державних програм. Підручник, який користується найбільшою популярністю серед студентів, перевидається.

Після закінчення вузу випускник перед прийомом на роботу здає серію іспитів на фірмі, проходить психологічне та професійне тестування на придатність до роботи за спеціальністю. Тільки при умові, що випускник пройшов ці іспити, його приймають на посаду.

Аналіз результатів трудовлаштування молодих спеціалістів показує, що 82 процентам випускників гуманітарних вузів робота надається, природничих (фізики, математики) — 62, технічних —40, в галузі медицини 70 процентів. Як видно з наведених даних, диплом без знань нічого не вартий. А людина, яка знає свої розумові здібності може одержати спеціальність в коледжі і вона даватиме їй моральне задоволення і гарантоване матеріальне забезпечення.

В. ЧИЖИК,
доцент.

Викладач Володимир Трохимович Івзцько проводить лабораторне заняття з курсу опору матеріалів.

«За инженерные кадры»— орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. Політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

Зам. 5990. БЮ 00189.
Тираж 1500.

В. О. редактора
Б. ДЬЯКОНОВ.

4 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ — ВИБОРИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УРСР І МІСЦЕВИХ РАД РЕСПУБЛІКИ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЬ!

БУДІВЕЛЬНИК

Орган парткому, профкому та адміністрації тресту „Вінницяпромбуд"

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МАЯК

ОРГАН ПАРТКОМУ, АДМІНІСТРАЦІЇ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ВІННИЦЬКОГО ВИРОБНИЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ „МАЯК"

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ПРОГРЕС

ОРГАН ПАРТКОМУ, ПРОФКОМУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ ТА АДМІНІСТРАЦІЇ ВИРОБНИЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ТЕРМІНАЛ».

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ МЕДИК

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ТА ПРОФКОМІВ ВІННИЦЬКОГО ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ» МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. М. І. ПИРОГОВА.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК БАГАТОТИРАЖНИХ ГАЗЕТ ЛЕНІНСЬКОГО РАЙОНУ «БУДІВЕЛЬНИК» ТРЕСТУ «ВІННИЦЯПРОМБУД», «ПРОГРЕС» ВО «ТЕРМІНАЛ», «МАЯК» ВО «МАЯК», «ЗА ІНЖЕНЕРНІ КАДРИ» ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ, «МОЛОДИЙ МЕДИК» МЕДИЧНОГО ІНСТИТУТУ ПРИ УЧАСТІ ІДЕОЛОГІЧНИХ ВІДДІЛІВ ЛЕНІНСЬКОГО ТА СТАРОМІСЬКОГО РАЙКОМІВ ПАРТІЇ.

Відповіді першого секретаря Ленінського райкому партії М. Ф. Костіна на запитання кореспондента

Кор. Миколо Федоровичу, розкажіть, будь ласка, про політичну платформу райкому партії у зв'язку з наступними виборами народних депутатів Української РСР і депутатів місцевих Рад.

М. Ф. Костін. Оскільки проблеми району тісно переплітаються із загальноміськими, то на нещодавньому пленумі міськкому партії було прийнято передвиборну платформу міської партійної організації, її складовою частиною стали проблеми Ленінського району. Ця платформа опублікована в інформаційному бюлетні прес-центру «Резонанс» і доведена до відома всіх жителів району.

Що передбачається платформою? Кінцевою метою цієї програми є задоволення насущних потреб людини, вирішення її соціально-економічних проблем. Серед першочергових завдань — будівництво дитячої поліклініки на 300 відвідувань на добу, жіночої консультації по вул. Пушкіна. Завод радіотехнічної апаратури у наступній п'ятирічці повинен побудувати свою поліклініку, а трест «Вінницяпромбуд» медсанчастину. У 1991 році передбачено продовження будівництва трамвайної колії на масиві Вишенька.

Кор. А як сьогодні район забезпечений продуктами харчування та іншими товарами, яка перспектива на найближчий, скажемо, рік?

М. Ф. Костін. Молочними продуктами, крупами, виробами та овочами район і місто в цілому забезпечені непогано, перебоїв не відчувається. Що стосується м'ясопродуктів, то в даний час область веде серйозну роботу в республіканських та союзних міністерствах і відомствах про виділення відповідних фондів на 1991 рік. Адже ті 20%, які залишаються в області після відправки м'ясопродуктів за договірними умовами в інші регіони країни — це, звичайно, несправедливо.

В такій оцінці ми маємо деяку підтримку, але на 1990 рік ці переговори в вищестоящих інстанціях конкретних результатів не принесуть. Потрібно реально дивитися на речі — якогось відчутного стрибка у вирішенні продовольчої проблеми не відбудеться. Ми добре бачимо становище в цілому по країні. Ось чому зараз доводимо: більшу частину того, що будемо випускати понад план, залишатимемо для потреб області і, зокрема, обласного центру.

У найближчі два-три роки збільшать виробництво м'яса підсобні господарства промислових підприємств. Наприклад, радгосп «Якушинецький», з яким активно співробітничає колектив заводу радіотехнічної апаратури, має значні резерви. Від таких господарств сьогодні практично забезпечуються потреби мало не всього громадського харчування.

Кор. Приблизно скільки процентів із всього обсягу сільгосппродукції, яка виробляється в області, і, зокрема, м'яса і м'ясопродуктів, потрібно було б залишати у місті, області, щоб оптимально задовольнити потреби населення?

М. Ф. Костін. Це дуже складне питання, я можу помилитися, але розрахунки, звичайно, є. Якщо взяти за 100% все, що виробляється, і якщо б нам залишалося не 20, а хоч би процентів 27—30, то була б змога задовольнити повністю населення області всіма продовольчими товарами, в тому числі і м'ясопродуктами.

Кор. Все більше і настирливіше говорять про необхідність передачі господарських функцій, які виконує партія, радянським органам. Як Ви, як перший секретар райкому партії, вирішуєте це питання на ділі в даний час?

М. Ф. Костін. По-перше, я нагадаю, що останніх сім років працював головою райвиконкому, тому для мене це не просто питання, це моє життя. У нашому районі у взаємостосунках райком — райвиконком про передачу функцій, про розділення їх проблеми не існує. Тут у нас інша проблема — як спільними зусиллями домогтися найвищого результату у роботі.

Ми готові передати Радам усі господарські функції, але при існуючих економічних взаємостосунках, при тому, що вони економічно вкрай слабкі, це сьогодні нереально, адже районна Рада у тому вигляді, в якому вона сьогодні існує, просто не може прийняти багато з того, що ми їм із задоволенням сьогодні можемо передати. І якщо дехто думає, що райком партії не хоче передавати райвиконкому господарських функцій, або не довіряє йому, чи в чомусь сумнівається, то я хочу твердо, відповідально заявити: такої проблеми не існує. Тим більше, що ми чекаємо прийняття Законів про самоуправління підприємств, про місцеве господарство, які дадуть змогу налагодити взаємостосунки органів радянської влади з промисловими підприємствами, поставлять їх у становище рівного взаємовигідного партнерства.

Кор. На жаль, престиж партії у якійсь мірі у суспільстві знизився. Що, на Вашу думку, робиться і що слід зробити для підвищення її авторитету?

М. Ф. Костін. Як відомо, партія складається з крайових, республіканських, обласних, районних, первинних організацій, і з кожного комуніста окремо. І коли ставиться подібне питання про престиж, я можу відповісти так: очевидно, не всі члени партії, не зважаючи на посаду, яку займають, виконують Статут і Програму партії. А в цілому це і впливає на престиж партії.

У сучасний непростий для партійних організацій і райкому партії час ми вважаємо, що свій авторитет можемо піднести тільки вирішенням конкретних справ. У цей передвиборний час партія повинна показати, що вона може мобілізувати людей на вирішення насущних життєвих проблем.

А коли окремі з них, які вимагають часу і великих коштів, ми не можемо вирішити сьогодні, то повинні відверто пояснити людям, чому (газифікація окраїн міста П'ятничани, Сабарів, нестача води тощо).

Без підвищення ролі комуніста, без суворого виконання ним Статуту партії, без його активної партійної позиції, особливо зараз, у складний час, не обійтись. І якщо цього ми не зробимо негайно, то авторитет партії не підвищимо.

Бюро райкому партії намагається планувати і здійснювати свою роботу з урахуванням тих проблем, які нам підказують колективи. Райкомівцям слід частіше зустрічатися з людьми, щоб вони знали, чим ми займаємося.

ПРО ЛЮДЕЙ ХОРОШИХ

Одержимість

Метя — це історія житлобудівців — так з повагою та гордістю говорять про Миколу Олександровича і в тресті, і в управлінні № 1. Вірно, адже в цьому управлінні він працює з 1961 року.

Муляр, служба в армії, знову праця в рідному управлінні. Лише була ще одна зміна в трудовій біографії — коли допомагав зводити сучасні споруди у братній Монголії. Такий ось простий шлях. Мало змін, різких поворотів, і не видно, на перший погляд, сходження, здавалось би, немає ні натяку на те, що називають кар'єрою (а за плечима — і будівельний технікум, і інженерно-будівельний інститут). А між тим, всі підстави, щоб у трудовій книжці з'явилась вкладка. Бо в основній стільки записів про подяки та нагороди, що вистачить і на десятьох.

— Бригадир високого класу. Дуже вболіває за свою справу, — говорить про Метя секретар партбюро БМУ-1 М. О. Пискун. — Все встигає. Не сидить ні хвилини. Він і член парткому тресту, і профспілковий активіст (був делегатом X з'їзду профспілок робітників будівництва і промбудматеріалів), і в учнів базового СПТУ-7 частий гість. Є й інші хороші бригади, але ця різниться тим, що не бояться її члени так званої «чорної» роботи і в цьому я бачу особисту заслугу бригадира.

Поговорити з Миколою Олександровичем на об'єкті не так-то й просто. Він весь у русі. Стрункий, худорлявий, завжди в епіцентрі роботи бригади. На його фоні рухи напарників здаються затяжними. Виникає думка: а може така ось активність самого бригадира і стримує молодь? Досвіду в них значно менше, значить, і менше впевненості. Ось і, не бажаючи здаватись зайвими поруч з ним, мимоволі уповільнюють ритм роботи. Однак, це лише на перший погляд. Члени бригади під стать бригадиру, він для них — надійний орієнтир.

— Все залежить від бригадира, — така колективна думка мулярів Метя. — Він технічно грамотний. Розсудливий і врівноважений. Таких бригадирів побільше...

Мимоволі задумаєшся, як формувались в людині ці важливі якості: відчуття особистої відповідальності і кровної зацікавленості, його трудова невгамовність, прямо-таки разюча відданість простій й водночас такій складній справі будівництва?

Нині важко перерахувати всі споруди, до яких доклав рук і серця Микола Олександрович. Їх чимало. Думаю, краще скажуть про комуніста Метя високі нагороди Батьківщини — орден Жовтневої революції, орден «Знак Пошани», медалі.

В. ВІКТОРОВ.

НЕЗАСПОКОЄНІСТЬ — мабуть то природний стан душі цієї людини. Колишній учень СПТУ-7 мріяв сягнути вершин професійної майстерності у будівельній справі. Згодом, вже чаклуючи на будмайданчиках, прагнув знову поповнювати свої знання. Саме тому поступив до технікуму, успішно закінчив навчання. Потім став працювати інженером виробничого відділу.

Имення партійця виправдовує наполегливою працею, громадянською активністю. У колективі Степана Ілліча знають, як принципового члена комітету народного контролю.

Нещодавно комуністи обрали С. І. Присяжнюка заступником секретаря партбюро управління.

Фото В. ФОНІЦЬКОГО.

ВИЯВЛЕНО ДОВІР'Я

В обстановці демократичності, широкого обміну думками проходила конференція трудового колективу БМУ-1 по висуванню кандидатів в народні депутати Української РСР по Ленінському виборчому округу № 23 міста Вінниці та місцевих Рад. Її відкрив секретар парткому тресту «Вінницяпромбуд» В. О. Буров. Він, зокрема, сказав: «У розпалі передвиборна кампанія і робітничому колективу сьогодні належить визначити, хто з комуністів і безпартійних може найбільш достойно постояти за інтереси нашої республіки, області, міста, району.

Він також повідав, що тут, в БМУ-1 з усією принциповістю і вимогливістю обговорювались можливі кандидатури. Шляхом анкетування серед будівельників було вивчено громадську думку, враховано міркування людей в ході індивідуальних бесід. Отож, присутнім належало на конференції діяти зважено, відповідально.

— В ході передвиборної полеміки було вироблено основний критерій, — наголосив у своєму виступі майстер дільниці № 4 В. Д. Сеник. — В нинішній обстановці депутатом повинна бути людина рішуча, авторитетна, котра душею вболіває за долю перебудови, добре знає запити людей і здатна діяти наполегливо. Словом, сьогодні потрібні ділові обранці. Саме таким є бригадир мулярів Микола Олександрович Меть. Тридцять років він працює у колективі будівельників, має великий життєвий досвід, бере активну участь у громадській роботі.

Думку майстра підтримав начальник БМУ-1 В. Й. Товкань. Він охарактеризував бригадира, як сумлінного працівника, компетентного спеціаліста, людину діяльну, що спроможна відстоювати інтереси трудящих у республіканському парламенті.

Слово взяв муляр БМУ-1 П. Т. Домінік. Він запропонував альтернативну кандидатуру — бригадира цього ж управління В. І. Бондаренка, також трудівника авторитетного, сміливих, чітких поглядів, працьовитого.

В. І. Бондаренко подякував виборцям за довір'я. Водночас попросив присутніх зняти свою кандидатуру з голосування. На думку бригадира його суперник М. О. Меть людина більш підготовлена для копіткої відповідальної роботи у парламенті республіки.

В результаті відкритого голосування кандидатом в народні депутати Української РСР по Ленінському виборчому округу № 23 міста Вінниці висунуто М. О. Метя.

На конференції трудівники колективу виявили довір'я представникам робітництва, інтелігенції, назвавши їх кандидатами у депутати до місцевих Рад народних депутатів.

Г. ЛЕВЧУК.

Перспектива визначена

При раді орендаторів ВО «Термінал» створена комісія по стратегічних напрямах його діяльності. Враховуючи важливість правильного спрямування діяльності підприємства, перспективного планування, розробки нової продукції (зокрема народного вжитку), прискорення науково - технічного прогресу, ми будемо вдячні працівникам заводу за будь-яку адресовану нам пропозицію.

До складу комісії увійшли: начальник КБ ВГК А. В. Єрмолаєв, начальник цеху № 10 І. Є. Сотський, секретар парткому ВО ««Термінал» В. І. Бикова, слюсар цеху № 12 П. Л. Костюк, ведучий інженер ВООТ В. А. Кравчук.

Повідомляємо телефон голови комісії, заступника головного інженера Л. Г. Найдича — 2-54.

ОБЕРЕМО ДОСТОЙНИХ

ЗАКОНИ ПРО ВИБОРИ — НОВИЙ ЕТАП У РОЗВИТКУ ПОЛІТИЧНОЇ РЕФОРМИ

Прийняті Верховною Радою Української РСР нові Закони про вибори народних депутатів на відміну від норм, які діяли досі, практично всю роботу по підготовці і проведенню виборів, відповідальність за їх організацію покладають на виборчі комісії, утворювані демократичним шляхом, чим забезпечується участь самих виборців, трудових колективів і громадських організацій у формуванні депутатського корпусу.

Керівництво усією системою виборчих комісій, створюваних для організації виборів народних депутатів Української РСР Закон покладає на Центральну виборчу комісію, яка утворена постановою Верховної Ради УРСР на підставі пропозицій обласних і Київської міської Рад з врахуванням пропозицій трудових колективів, громадських організацій, зборів колективів навчальних закладів, виборців за місцем проживання, військовослужбовців. Це справді демократичний, постійно-діючий орган, який працюватиме протягом п'яти років, тобто весь період скликання Верховної Ради.

До складу Центральної виборчої комісії увійшли представники робітників, селян, інтелігенції, громадських організацій, військовослужбовців всього 31 чоловік. Центральна виборча комісія розміщується за адресою: 252008, Київ-8, вулиця Садова, 3.

24 ЛИСТОПАДА ВІДБУЛОСЬ ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ Центральної виборчої комісії, на якому розглянуто ряд питань. Зокрема, комісія схвалила листа окружним виборчим комісіям з рекомендаціями у конкретних питаннях підготовки й проведення виборів народних депутатів Української РСР з врахуванням положень нового Законодавства. Затверджено форми виборчого бюлетеня та інших документів.

Нові закони, за якими відбуватимуться вибори 4 березня 1990 року, владно діють на території нашої республіки.

У нашому районі утверджена окружна виборча комісія по виборах народних депутатів Української РСР у складі одинадцяти членів. Розміщується за адресою: Вінниця, проспект Космонавтів, 30, райвиконком, кімната 411.

Організацію підготовки та проведення виборів місцевих Рад народних депутатів здійснюватимуть окружні виборчі комісії (їх чотирнадцять) та Ленінська районна виборча комісія, яка розміщується в приміщенні райвиконкому, кімната № 410. Строк повноважень її — п'ять років.

Таким чином тільки в нашому районі до складу усіх виборчих комісій, окрім дільничних, які будуть утворені в січні 1990 року, входять 152 чоловіки. Це представники трудових колективів або їх рад, громадських організацій, їх виконавчих органів, колективів, професійно - технічних, середніх спеціальних і вищих навчальних закладів, виборців за місцем проживання. Значно розширюються повноваження виборчих комісій.

У новому Законі вказується про недопустимість агітації за бойкотування виборів. При цьому відзначається, що брати чи не брати участь в виборах — має визначити для себе кожен громадянин. Це його особисте право. Публічні ж заклики до бойкоту не можна розцінити інакше, як політичний натиск на волевиявлення виборців.

Значно зменшується кількість депутатів у всіх ланках Рад. Так, наприклад, якщо у минулому до районної Ради ми обирали 250 депутатів, то в наступних — обиратимемо тільки 100. Це сприятиме перетворенню Ради у справді працюючий орган, більш мобільний у вирішенні питань загальнодержавного і місцевого життя.

Найвідповідальнішим етапом виборчої кампанії — висування кандидатів у депутати, який розпочався третього грудня і триватиме до третього січня наступного року.

Відповідно до нового законодавства висування кандидатів у депутати, як і всі передвиборні заходи, будуть здійснюватися на принципах широкої демократії, гласно, під контролем громадськості. Право висувати кандидатів у депутати мають трудові колективи, з'їзди, конференції, пленуми, збори громадських організацій. Для народних депутатів УРСР обов'язкові умови, щоб у колективі було не менше 200 чоловік, для депутатів місцевих Рад дозволяється також висувати кандидатів по цехах, змінах і інших підрозділах, де працюють не менше 20 чоловік, але організація нараховує в своєму складі не менше 200 чоловік.

КАНДИДАТАМИ В НАРОДНІ ДЕПУТАТИ УРСР висуваються тільки громадяни, які проживають на території Української РСР, в місцеві Ради — працюючі або проживаючі на території даної Ради (статті 33, 34 відповідних Законів). Законом дозволяється висувати необмежену кількість кандидатур, а також і свою власну. Однак, від кожного трудового колективу висувається тільки один кандидат.

Висування кандидатів у депутати, зокрема, і порядок голосування — таємне чи відкрите визначається на самих зборах. Але обов'язковими є вимоги поіменної реєстрації учасників зборів, а також поіменного обліку тих, хто взяв участь у голосуванні.

Кандидат вважається висунутим, коли за нього проголосувало більше половини учасників зборів або засідання відповідного органу громадської організації.

Громадянин Української РСР не може бути одночасно народним депутатом більш, ніж в двох Радах народних депутатів. При реєстрації кандидатів в народні депутати в відповідні виборчі комісії подаються протоколи про їх висунення, в письмовій формі — згода депутатів балотуватися в даному окрузі.

ЗГІДНО ЗІ СТАТТЕЮ 12 ВІДПОВІДНИХ ЗАКОНІВ ОСОБИ, при висуненні їх кандидатами у депутати, в своїх заявах вказують про намір звільнити теперішні посади у випадку обрання їх депутатами або повідомляють про зняття своїх кандидатур. Всі колективи, органи, котрі мають право висувати і висунули кандидатів у народні депутати, можуть в будь-який час до виборів відмінити своє рішення. Кандидат може зняти свою кандидатуру навіть напередодні виборів.

Кандидат у народні депутати Української РСР може мати до п'яти, а в місцеві Ради — до трьох довірених осіб.

На засіданнях виборчих комісій, зокрема при реєстрації кандидатів у депутати, підрахунку голосів на виборчій дільниці, визначенні результатів виборів по округу і підбитті загальних підсумків виборів, мають право бути присутніми представники трудових колективів, громадських організацій, зборів виборців за місцем проживання, органів державної влади, довірені особи. При цьому їх повноваження засвідчується відповідним документом; окрім того, про свій намір бути присутніми вони повідомляють відповідні виборчі комісії не пізніше, як за два дні до виборів.

Якщо кожен громадянин свідомо з'ясує позиції кандидатів у депутати, правильно визначить, хто чого вартий, вірно зробить свій вибір, в такому разі до органів народовладдя будуть обрані справді достойні люди.

В. СОКУР,
секретар Ленінського райвиконкому.

НА АЛЬТЕРНАТИВНІЙ ОСНОВІ

Передвиборна кампанія вступила у свої права. Розпочалася вона і в політехнічному інституті. На факультетах, кафедрах в інших низових підрозділах проходить попереднє обговорення кандидатур у народні депутати до всіх рівнів народовладдя. Ось і 14 грудня ц. р. в клубі культурно - спортивного комплексу виробничого об'єднання «Маяк» зібрались делегати конференції трудового колективу інституту попередньо обрані на загальних зборах всіх підрозділів.

Конференцію відкрив голова вузівської комісії по проведенню передвиборної кампанії, голова профкому В. А. Дусанюк.

За дорученням своїх колективів делегати внесли пропозиції щодо кандидатур в депутати верховного органу державної влади республіки.

В список для відкритого голосування заносяться: **Б. І. Мокін** — ректор інституту, **В. Г. Балицький** — декан деканату суспільних і гуманітарних наук, **В. П. Кожем'яко** — завідуючий кафедрою нарисової геометрії і машинної графіки, **Л. В. Грумінська** — асистент кафедри теоретичних основ електротехніки, **О. І. Нижник** — асистент кафедри філософії, **Р. В. Бойко** — молодший науковий співробітник НДЧ, **О. В. Зайченко** — заступник директора СКТБ «Спекл». Користуючись правом, наданим Законом про вибори народних депутатів, асистент кафедри ПУАВ **Л. С. Півторак** свою кандидатуру висунув особисто.

Після персонального обговорення висунутих кандидатур, в якому взяли участь 28 чоловік, а також повідомлень т. т. Балицького В. Г. і Кожем'яко В. П. про зняття своїх кандидатур, делегати конференції приступили до виборів.

Більшість голосів (532 при 800 присутніх в залі делегатів конференції) набрав **Б. І. Мокін.**

У МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-АВТОМОБІЛІСТІВ

Минає десять років часу створення в політехнічному інституті кафедри «Автомобілі і автомобільне господарство». Сотні її випускників трудяться в автогосподарствах регіону. Професія інженера автомобіліста користується досить авторитетною серед молоді. І тому в дні приймальних заяв завжди повно абітурієнтів. Юнаки вважають за честь бути прийнятим в вуз для набуття цієї спеціальності.

Вже другий рік ідуть до цієї мети студенти групи 1—ААГ-88, яких ви бачите на знімку.

Фото Р. КУТЬКОВА.

ІНЖЕНЕР XXI СТОЛІТТЯ

ЯК ВЖЕ ПОВІДОМЛЯЛОСЯ В № 42 «ЗІК», 13 ГРУДНЯ ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ РЕКТОРА ВПІ, ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА Б. І. МОКІНА З ВИКЛАДАЧАМИ, СПІВРОБІТНИКАМИ І СТУДЕНТАМИ ВУЗУ. ЙШЛОСЯ ПРО ПІДСУМКИ РОБОТИ ВСЕСОЮЗНОЇ НАРАДИ РЕКТОРІВ, ЯКА ВІДБУЛАСЯ В ПЕРШІЙ ДЕКАДІ ГРУДНЯ В МОСКВІ.

МИ ВЗЯЛИ У БОРИСА ІВАНОВИЧА ІНТЕРВ'Ю З НАМІРОМ ПОЗНАЙОМИТИ НАШИХ ЧИТАЧІВ З ХАРАКТЕРОМ, ЗМІСТОМ, ЗРЕШТОЮ, ІДЕЯМИ ЦІЄЇ СОЮЗНОЇ РАДИ ПЕРШИХ КЕРІВНИКІВ ВУЗІВ КРАЇНИ.

— Судячи по всьому, Борисе Івановичу, нарада ректорів стала прямим продовженням розмови, розпочатої на Всесоюзному студентському форумі. Вона була конкретизована і узагальнена на черговому засіданні Політбюро ЦК КПРС, де відзначалося, що форум виявив певне невдоволення студентів перебудовою в системі освіти. Отже, скликання наради ректорів, слід гадати, є резонансом висновків вищого політичного керівництва країни. Звідси і організаційна оперативність і, як тепер кажуть, пакет питань, розглянутих вашими колегами.

— По-перше, уточню, що на нараді були представлені лише ректори технічних і економічних вузів. Можливо в подальшому зберуться і гуманітарії, але пріоритет було віддано нам. Адже передній край перебудови нашого суспільства проходить насамперед в темпах науково-технічного прогресу, радикальній економічній реформі. І роль інженерів, економістів тут важко переоцінити. А, по-друге, дійсно наш Держкомосвіта буквально по слідах ВСФ, а головне — після засідання Політбюро ЦК, де були закладені основи конструктивного діалогу, зібрав ректорів.

Увесь розклад наради носив, я сказав би, теоретично-практичний характер. Пленарні засідання проходили в МДУ імені Ломоносова, а секційні — у московських вузах, котрі служать центрами навчально-методичних об'єднань. Будівельники, наприклад, працювали в МІБІ, енергетики — в МІІЗТ, а ми, політехи, — МДТУ імені Баумана.

Секційні засідання зосередилися на ділових іграх. Показовою у цьому відношенні вважаю гру «Рибальство», якою керував Г. О. Ягодін — голова Державного Комітету СРСР по народній освіті. Хай не бентежить вас дещо інтригуюча назва гри. Вона, справді, була діловою і надто повчальною. До того ж — типовою.

Судіть самі. Перед учасниками гри було поставлено завдання: збалансувати вартість виловленої риби в прибереговій смузі, у віддалених акваторіях Світового океану і на різних їх глибинах. Звичайно, з використанням комп'ютерів.

Риба, як продукція, що відновляється оточуючим середовищем, це свого роду паритет лісові, зерну, цукровим бурякам і більше того — трудовій діяльності людини в різних сферах. Багатоваріантність тут величезна, а результативність — неоднозначна. Такі ігри вчать раціональній підприємливості, менеджерству, ясна річ, в кращому розумінні цього слова. В практиці вибору рішень керівником, в т. ч. ректором, подібна метода вкрай потрібна.

Або взяти іншу ділову гру — «Атестація вузу», якою керував голова комісії Держкомосвіти професор **В. М. Гареєв**. Отримана мною практика дає можливість розробити систему самоатестації і періодично з допомогою ЕОМ проводити її в нашому інституті ще задовго до того, як прибуде атестаційна комісія з центру. Шляхом вибіркової перевірки даних самоатестації, скажімо, кожного десятого дипломного проекту, 10-ти процентів науково-дослідних робіт така комісія робить висновок: вуз атестований, неатестований або підлягає переатестації. Та головне в комп'ютерній самоатестації полягає у завчасному виявлені «вузьких» місць у вузі, вжитті профілактичних заходів до виправлення становища в навчальній і науковій роботі. Отож, найближчим часом ми впритул займемося розробкою комп'ютерної програми «Самоатестація». Вона стане своєрідною рентгеноскопією підрозділів вузу.

Про зрослу вимогливість Держкомосвіти до науково-навчального процесу в сучасних умовах свідчить хоча б такий факт, що з шести університетів країни в минулому році неатестованими виявилося п'ять. В наступному атестації підлягають 50 вузів, здебільшого технічних.

Звичайно, учасники наради мали змогу ознайомитися з іншими новаторськими підходами до організації роботи вищої школи. В цьому плані багато дало вивчення досвіду Московського державного технічного університету.

Зрозуміло, в секції політехів Ви мали справу з чистозузівськими питаннями. Але, погодьтесь, нарада носила статус всесоюзної. Тут і масштабність, і проблематичність не в приклад республіканським чи регіональним.

— Сам факт, що нарадою керував увесь час Ф. І. Перегудов — перший заступник голови Держкомосвіти — міністр СРСР, говорить сам за себе. І те, що перед нами виступали крупні державні діячі, провідні вчені країни, теж доказ тому. Наприклад, Голова Державного комітету по науці і техніці СРСР академік тов. Лаверов детально розповів про концепції держ програм по НТП, шляхи виходу країни з стану кризи. Голова Комітету Верховної Ради СРСР по науці, культурі, освіті і вихованню, ректор МАІ академік О. Д. Ряжов навів такі дані. Щоб позбутися інтелектуального відставання (наше місце в світі зараз 42, а в 50-ті роки — третє) слід на потреби освіти щорічно витрачати щонайменше 17 млрд. карбованців. Комітет парламенту, враховуючи економічну ситуацію, запропонував на 1990 рік як мінімум 4 млрд. За попередніми підрахунками, уряд виділить на вищу школу не більше одного мільярда карбованців. Чим «латати» цей дефіцит, зокрема у ВПІ, я зупинюся нижче.

Про гуманізацію вищої школи, її демократизацію, самоврядування, про ставлення до студента як особистості з великої літери говорив Г. О. Ягодін. Лейтмотив його виступу — «ми всі служимо студенту».

Як то кажуть, з перших рук ми отримали аналітичну і прогнозовану інформацію завідуючого Міжнародним відділом ЦК КПРС тов. Фалін. Мова йшла навколо зустрічі на о. Мальта по дій в НДР, ЧССР.

— Борисе Івановичу, як Ви оцінюєте нараду з точки зору як імпульсивного заходу по забезпеченню просування, практичного втілення ідей перебудови? Виходячи з цього, розкажіть, будь ласка, про найближчі дії ректорату. Звичайно, цікаво знати всім і про перспективи оновлення ВПІ.

— Очевидно, як я зрозумів, наша бесіда підходить до кінця. Коло замикається. А розпочали ми розмову з прецеденту наради ректорів — з ВСФ. Особисто я сприймаю і форум, і нараду, як поворот політики в бік вузівської молоді, визнання неординарної ролі студентства в сучасному житті Звідси і увага до цієї активної сили оновлення, а значить до вищої школи.

Тепер, щодо програм мінімум і максимум. Вище я обіцяв сказати про подолання дефіциту державних асигнувань, призначених для розвитку інституту. Оскільки в країні коштів немає, то нам конче потрібно самим вишукувати гроші. Вихід знайдено. Ми обрали реальний шлях, в основі якого розробка наукових праць і науковомісткої продукції на госпдоговірних умовах з підприємствами і з виходом за кордон. Обсяг госпдоговірної тематики складає зараз в середньому за рік понад 10 млн. крб. І це доказ того, що інститут має надійний науковий потенціал. Іншим джерелом поповнення вузівської скарбниці є заключення з зарубіжжям контрактів на підготовку інженерів на валютній основі. Завершено другий раунд переговорів з кувейтською стороною. Наближаємось до підписання угоди з представниками цієї країни про навчання 50-ти юнаків. Оплата наших послуг — долари.

Робимо рішучий поворот до підвищення якості підготовки випускників. Адже кожний наш дипломований інженер коштуватиме підприємству 3 тисячі карбованців. «Торги» відбулися — маємо вже майже півмільйона. Далі рахунок цей зростатиме. В найближчі роки планку підніматимемо до 2,5 млн. карбованців. Дає прибутки і наш центр НТТМ.

Маємо твердий намір (підстави для цього є всі) увійти в кілька з 14-ти держпрограм по НТП.

Згадувалося про підвищення якості підготовки спеціалістів. Вже зараз поставлено завдання неухильно йти по шляху гуманізації всього навчально-виховного процесу, його докорінної екологізації.

Наші першокурсники вже приступили до факультативного вивчення курсів історії культури, логіки, історії України. Нині цим займається поки що група викладачів кафедри філософії, а в перспективі — створення окремої кафедри. Намічено також ввести курс психології як загальної, так і інженерної. Вже діє екологічний центр, а в планах — створення окремої однойменної кафедри. Але вже відтепер екологічні проблеми вводяться в спецдисципліни.

Отримано дозвіл Держкомосвіти на проведення ряду експериментів, мета яких — істотно вдосконалити навчальний процес. Серед них — інтегрально-модульний принцип організації навчання. Суть його в безперервному, протягом 4—5 років, вивченні фундаментальних дисциплін — вищої математики, загальної фізики, хімії, і обов'язково тісно пов'язаних з відповідними розділами, темами курсів спеціальних дисциплін. Таке стикування дає вихід на більш якісний рівень теоретичної, загальнотехнічної і інженерної підготовки майбутнього спеціаліста.

В принципі вже вирішено питання про впровадження в інституті навчальних програм за принципом технікум — вуз. Що це означає на практиці? Перших два курси студент вчиться відповідно до вимог основної програми технікуму, враховуючи і вузівську програму. В разі його непідготовленості до засвоєння спеціальних інженерних дисциплін, або за власним бажанням, в середині третього курсу студенту видається диплом техніка з обраної спеціальності. Відтак, два з половиною роки не проходять впусту: молода людина отримує соціальну захищеність, має право на роботу за спеціальністю. Загалом наш випускник стає таким чином володарем двох дипломів, що підвищує його професійний престиж.

І третій навчальний експеримент, на який теж є дозвіл Москви, це прийом абітурієнтів - відмінників технікумів на заочне відділення зі скороченим (3 роки) курсом навчання, замість визначених шести років.

А якщо говорити про найбільш характерну рису перебудови, то вона сконцентрована нині на комп'ютеризації технології навчання студента впродовж всього періоду перебування його в інституті. Це та лінія, якої ми дотримуватимемося чітко і послідовно. Збочивши з неї, нічого і говорити про інженерів XXI століття. А саме їх ми готуємо сьогодні.

Бесіду вів
Б. ДЬЯКОНОВ

„ТЕРМІНАЛ-ПРОЕКТ" — МІСТУ

Слово «Термінал» у жителів міста, області і навіть за її межами асоціюється в першу чергу з колективом об'єднання «Термінал», а не зі своїм прямим значенням. І, напевне, справедливо, оскільки «Термінал» — не звичайне підприємство, а один з лідерів не лише міської промисловості, а й масштабу республіки та Союзу.

Прикро, але час від часу саме цей факт, як не дивно, викликає негативну реакцію в словах і діях деяких радянських, партійних і господарських працівників, для яких відрив об'єднання від середнього рівня інших колективів є в певній мірі примусовим стимулом, що спонукає їх працювати краще, щоб й інші колективи підтягнути до рівня «Терміналу» в соціальній захищеності, оплаті праці, самостійності та інших формах діяльності «для людини». Небажання жити в зайвого клопоту дає можливість і «право» намагатися ускладнити рішення багатьох питань колективу «Термінал», десь їх загальмувати.

Бути терміналецем почесно і відповідально. Коли навесні цього року ми отримали пропозицію ліквідувати відділ головного архітектора об'єднання і на його базі створити самостійне госпрозрахункове державно - кооперативне підприємство «Термінал - проект», у нас було досить сумнівів.

Проте вже з перших днів було чітко сформульоване основне завдання — не замикатися лише на проблемах «Терміналу», а стати підприємством, потрібним перш за все місту. І це завдання в принципі вирішене.

За 8 місяців року спеціалістами малого «Терміналу» розроблена документація для ряду міських об'єктів. Так, наш первісток — спорткомплекс Ленінського РВВС — споруда, яка за своїми якісними характеристиками не повинна посоромитися спорткомплексу «Термінал», який заслужено вважається одним з кращих у місті. Спільно з ЦНТТМ виконана документація II-ої черги центрального колгоспного ринку по вул. Коцюбинського, надзвичайно складного у функціональному та архітектурному плані об'єкта. Нагромадивши досвід проектування торгівельних об'єктів, почали розробку проекту колгоспного ринку по Барському шосе. Незвична за конструктивним та архітектурним рішенням, споруда стане базовою для спорудження ще кількох ринків у районах області.

Наші архітектори та інженери сьогодні працюють над проектом Школи мистецтв на Вишеньці. Не все ще виходить, основна робота попереду, але вже з певністю можна сказати, що наші діти отримають в своє розпорядження незвичний заклад, який сприятиме розквіту їх творчих здібностей. Адже Школа мистецтв — це поєднання під одним дахом музичної, художньої, хореографічної шкіл та клубу для заняття вільного часу дітей і підлітків. Та й роботи, виконані для «Термінала» — проекти клубу, плавбасейну, Центру дозвілля, реконструкція дитсадка — це теж в першу чергу міські об'єкти, в яких вінничани реалізовують свої потреби і захоплення. Навіть зведені раніше спорткомплекс та актовий зал над центральною прохідною не закриті заклади, — вони обслуговують сьогодні багатьох жителів Вишеньки.

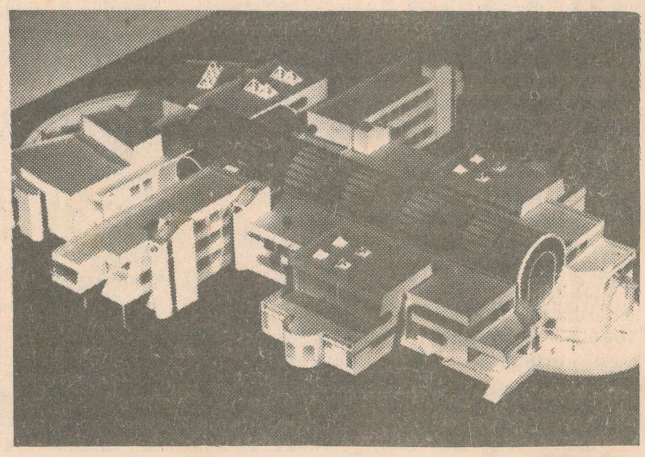

І сьогодні «Термінал-проект» все більше повертається в бік загальноміських проблем. Це справедливо, адже ми не тільки терміналці... Ми — вінничани, любимо своє рідне місто і хочемо зробити все, щоб воно стало ще кращим.

Діяльність «Термінал-проекту» — тільки частина тієї великої роботи, яку робить «Термінал» для розвитку міста. Тут і будівництво міської поліклініки, і розширення заводу залізобетонних виробів, і участь в будівництві свинарників міського підсобного радгоспу. Є цілий ряд інших прикладів.

Кожен терміналівець знає: що зроблено для міста — це на благо всіх вінничан. І я певен, що колектив і далі сповідуватиме принцип: «Моє — це «Термінал», і місто, і вся країна».

Ю. ПЛЯСОВИЦЯ,
архітектор.

На фото: макет школи мистецтв на вул. Ленінського Комсомолу.
Фото **М. Рибака.**

СКАЗАТИ СВОЄ СЛОВО

В Староміському районі, як і в цілому по республіці триває один з найвідповідальніших етапів передвиборної кампанії — висування кандидатів у народні депутати Української РСР та до місцевих Рад. В трудових колективах, громадських організаціях, за місцем проживання вже чимало проведено зборів, конференцій по висуванню кандидатів в депутати.

Одними з перших висунули кандидатів у народні депутати республіки колективи насіннєвого заводу та олієжиркомбінату ім. 60-річчя Радянської України. Ними стали директор насіннєвого заводу, нині депутат районної Ради народних депутатів, комуніст Ю. М. Мелимука та слюсар олієжиркомбінату, член КПРС Ю. Ф. Шадура.

За станом на 18 грудня по Староміському району висунуто 7 кандидатів в депутати обласної Ради, 28 — міської та 54 — районної.

Зрозуміло, що перший етап передвиборної кампанії в основному визначить, хто буде обраний в органи влади. Як показує хід проведення зборів та конференцій в трудових колективах всі виборці зацікавлені у тому, щоб їх інтереси в Радах представляли компетентні люди, здатні по-новому вирішувати завдання, поставлені перед суспільством, сучасним етапом перебудови.

Чимало можна навести прикладів, коли збори трудових колективів проводилися при гарячому, зацікавленому обговоренні кандидатур. Саме так пройшла конференція трудового колективу головного підприємства виробничого швейного об'єднання ім. Володарського. Тут, напередодні конференції, можливі кандидатури обговорювались у підрозділах, тому делегати були одностайні в тому, хто повинен боротися за депутатські мандати обласної, міської та районної Рад.

В ході першого етапу передвиборної кампанії стає зрозуміло, що довір'я народу надається найдостойнішим.

Депутатські мандати — гідним

Відбулась конференція Вінницького медичного інституту по висуванню кандидатів в народні депутати УРСР та місцевих Рад. Вступним словом конференцію відкрив секретар парткому доцент М. А. Березняк. Проінформувавши її учасників, що на конференції присутні 337 делегатів, він передав слово головуючому на конференції доценту А. І. Крату.

Першим питанням порядку денного конференції були вибори кандидата в народні депутати УРСР по Вінницькому Староміському виборчому округу. Було запропоновано кандидатури викладачів П. І. Пивоварова, В. Ю. Дерезюка, А. Ю. Іваненко та І. М. Даниленка.

По наслідках повторного голосування кандидатом у народні депутати УРСР був висунутий доцент кафедри історії КПРС і політекономії В. Ю. Дерезюк.

Одноголосно кандидатом в депутати Вінницької обласної Ради народних депутатів був висунутий ректор інституту професор В. М. Мороз. Його кандидатуру під час обговорення підтримали Л. П. Смольський, Ю. П. Кукурудза, студент І. Грабик.

По виборах до Вінницької міської Ради народних депутатів переважною більшістю голосів кандидатами були обрані другий секретар Вінницького міськкому Компартії України В. І. Юр'єв (округ № 5), доцент В. Г. Личко (округ № 12) та студент II курсу лікфаку А. Перебетюк (округ № 30).

Обрано також кандидатів в депутати Ленінської районної Ради народних депутатів по виборчих округах № 84 асистента кафедри нормальної фізіології М. В. Йолтухівського, № 48 студента III курсу лікфаку В. Кривецького, № 81 асистента кафедри фактерапії В. П. Пархонюка.

На конференції був присутній другий секретар Вінницького міськкому України В. І. Юр'єв, який відповів на ряд запитань учасників конференції.

Л. СМОЛЬСЬКИЙ,
доцент.

У торгово - побутовому комплексі заводу «Термінал» відкрився філіал Вінницького універмагу самообслуговування. Передбачено, що він працюватиме лише для термінальців, щомісячний виторг становитиме близько 50 тисяч карбованців.

Філіал найбільшого торгівельного центру відкритий згідно договору між двома крупними підприємствами, який грунтується на вигоді обох сторін.

На фото М. РИБАКА продавець - консультант В. В. Аврамчук допомагає працівникам підприємства підібрати товар.

Кооператив дає прибуток

На 1 жовтня 1989 р у Вінниці функціонує 402 кооперативи.

За 9 місяців 1989 року кооперативами міста зроблено послуг і вироблено товарів на суму більше 37,5 мільйона карбованців.

У прибуток держбюджету надійшло більш ніж 1,3 мільйона карбованців прибуткового податку з прибутків кооперативів (при плані 150 тисяч крб.), 1,7 мільйона карбованців прибуткового податку із заробітної плати працюючих у кооперативах.

У кооперативах Вінниці працюють 9996 чоловік, в тому числі 5212 — членів кооперативів та 4784 — за трудовою угодою.

За порушення кооперативами закону СРСР «Про кооперацію», постанов Ради Міністрів СРСР і УРСР та фінансово господарської діяльності райвиконкомами міста на 10 жовтня 1989 року закрито 51 кооператив. Внаслідок перевірок кооперативів, проведених фінорганами, дочислено у прибуток райбюджетів 113,5 тисячі карбованців.

В. САУК.

СИН СОЛДАТА

КІЛЬКА років тому В. К. Руцький відвідав Чехословаччину. Не за закордонними шмутками і навіть не за туристичними враженнями їздив — на зустріч з батьком, якого й не пам'ятає до пуття. Шість років було йому, коли солдат Кирило Руцький загинув у бою, так що батьківський образ син малював собі з розповідей мами, Пелагеї Данилівни. І, звичайно ж, хотів бути схожим на нього, жити так, щоб батькові - солдату, який так і залишився сорокарічним, не було соромно за сина.

У невеличкому містечку Михайловице поховано немало радянських воїнів. Постояв Віктор Кирилович біля братської могили, посумував. А потім подумки промовив: «Все гаразд, тату. Твоєї пам'яті я не посоромив і надалі так буде...»

Так, батько-солдат міг би гордитись своїм сином. Коли б він міг прийти у гості до працівників нашого об'єднання, вони б розповіли йому немало гарного про Віктора Кириловича. Працює на ВЗРТА він вже майже п'ятнадцять років. Спеціальність має, може й не помітну — слюсаря-ремонтника. Не перебільшимо, коли скажемо, що без Руцького та його товаришів виробництво просто не могло б існувати. Адже хоч і з металу зроблено, машини, однак вони вимагають догляду й ласки не менше, від малих дітей. Віктор Кирилович до своєї роботи ставиться з повагою й відповідальністю. Не пам'ятають на підприємстві випадку, коли б він підвів — не виконав у строк і з найвищою якістю замовлення на ремонт обладнання. І такому стилю він вчить молодих робітників, яких немало поряд з ним.

Ініціатива, наполегливість, принциповість — ось які риси лежать в основі авторитету В. К. Руцького. І не тільки до своєї основної роботи ставиться він з почуттям обов'язку. Часом як буває: на виробництві людина трудиться добре, але тільки, як колись співали: «пропел гудок заводской...» — її ніби підмінили. Де поділась енергія та ініціатива. Мерщій до душової, роздягалки і додому.

Хтось, може, скаже: якщо людина така активна у колективі, то, видно, сім'ї вона не має. Ні, це не так. В. К. Руцький — сім'янин відмінний. Правда, й у сім'ї до його обов'язків ставляться з розумінням — сім'я то, як кажуть, заводська. Дружина Ніна Степанівна та дочка Валентина трудяться тут же, у об'єднанні. Син Олександр, правда, пішов іншою стежкою — працює у системі торгівлі. Так що проблем з вибором: сім'я чи робота, у Віктора Кириловича не виникає.

...Торік В. К. Руцькому виповнилось п'ятьдесят. Син старший від солдата-батька. Але життя своє він продовжує звіряти по ньому. Що ж, Кирило Іванович Руцький міг гордитись своїм сином, так само, як син гордиться ним.

К. МАКСИМЕНКО.

З робітничої родини

Про ветерана Вінницького олієжиркомбінату, слюсаря - наладчика Юрія Федоровича Шадуру думка товаришів по праці однозначна: робітник принциповий, завжди висловлюється відверто. Люди цінують його за чесність, робітничу бойовитість, вміння сміливо, чітко формулювати думки на робітничих зборах, засіданнях парткомітету, членом якого комуніст не раз обирався.

Авторитет трудівник завоював активною громадською роботою і, звичайно, насамперед наполегливою працею. Понад 30 років трудиться він на комбінаті. Вправно виконує і роботу слюсаря і зварювальника. «Золоті у нього руки» — кажуть люди. Ось зумів він із старого обладнання виготовити працездатний верстак-автомат.

Ю. Ф. Шадурі, професіоналу високого гатунку, довіряють здійснювати монтаж і налагодження складного імпортного обладнання. У колективі він виконує найвідповідальніші завдання. Працівники зарубіжних фірм, що співробітничають з вінничанами, такого оцінюють майстерність невтомного винахідника, кмітливого раціоналізатора.

Комбінат для Юрія Федоровича — то його друга рідна домівка. Адже звик протягом трьох десятиріч бачити тут знайомі і дорогі обличчя друзів, своїх рідних. Працює на олієжиркомбінаті ім. 60-річчя Радянської України його дружина Людмила Василівна. І двоє синів пішли стежкою Шадури старшого. Діти гордяться своїми батьками, ветеранами підприємства, орденоносцями.

О. БРОВИНСЬКИЙ,
секретар цехової парторганізації олієжиркомбінату.

«РОВЕСНИК» — ДЛЯ РОВЕСНИКІВ

Однією із форм організації трудового виховання учнів СПТУ-15 є створене в 1986 році за ініціативою партійної, комсомольської організацій, педколективу на базі училища учбово виробниче підприємство молодіжної моди «Ровесник».

Його організація потребувала нових підходів до всього навчально-виховного процесу. Головне завдання було спрямоване на формування в учнів трудових навичків і вмінь для виготовлення товарів-новинок. До речі, передбачалося, що ріст професійної майстерності повинен органічно поєднатися з вихованням в юнаків і дівчат почуття відповідальності, творчої фантазії, естетичного смаку, високої культури.

Організація навчально-виробничого підприємства проводилася на добровільних засадах, по заявах учнів.

Керівництво підприємством здійснюється радою колективу в складі 21 чол., представниками учнівського самоуправління, це — директор підприємства, заступник, головний інженер, модельєр - конструктор, технолог, нач. ВТК. На ці посади щорічно обираються учні, які добре володіють професією, проявляють себе, як активні, здібні організатори ровесників. Саме такими проявили себе директор підприємства другокурсник Валерій Путинцев, його заступник третьокурсник Анатолій Паламарчук, головний інженер третьокурсниця Галина Олійник. Учням допомагають організувати роботу рада підприємства, майстри виробничого навчання Г. А. Вихованець, Л. М. Цвігун, Г. Н. Вахрушева, О. Г. Торгаєва, П. П. Луценко.

Кожен учень який працює на підприємстві, має трудову книжку: куди регулярно заносяться його навчальні практичні завдання, час виготовлення, розцінка робіт, відрахування на оплату, оцінка за об'єм і якість виготовленої роботи.

Окрім контролю за діяльністю учнів, трудова книжка дозволяє кожному члену колективу перевірити правильність ведення обліку, фінансування, брати участь в економічному аспекті цього питання.

На підприємстві учні виконують різні роботи — моделюють одяг, здійснюють крій, шиють. У створенні моделей юнакам і дівчатам — повна свобода творчості. Кращі розробки відбираються радою підприємства і пропонуються представникам торгівлі. Учні виготовляють необхідну документацію на новинки з наступним узгодженням з замовником і затвердженням обласним управлінням народної освіти.

Для ритмічної роботи «Ровесника» дирекція СПТУ спільно з радою підприємства укладають договір про співробітництво з торговими підприємствами. Зокрема, з Вінницьким центральним універмагом самообслуговування. Будинком одягу. Торгівля стала своєрідним держприйманням продукції підприємства. Товарознавці магазинів перевіряють якість кожного виробу, його відповідність ГОСТу.

Підприємство випускає невеликими партіями вироби по 15—20 штук. І якщо ці вироби почали користуватися попитом у покупців, то на пропозицію торгових організацій, випуск виробів збільшується.

З метою реклами, пропаганди своїх виробів, а також попиту покупців підприємство організовує виставки своїх нових моделей і демонстрації їх силами учнів у школах, технікумах, вузах. В результаті проведеної роботи лише за два останні роки реалізовано продукції на 125 тис. крб.

Реалізація «Ровесником» своїх виробів не є самоціллю. Тут передбачені і виховні аспекти, педагогічний вплив на учнів з метою сприяння зростання їх культури, професійної майстерності, відповідальності за доручену справу. Так, наприклад, ярлик на виріб «Ровесника» представляє інформацію не лише про розмір, артикул, ціну, а й авторство модельєра та виконавця виробу. Таким чином, за кожним виробом стоїть конкретна людина.

Г. ОСАУЛЕНКО,
зав. ідеологічним відділом райкому Компартії України.

Відповідальні за випуск В. СМОЛЯК, В. РАЄВА, Б. ДЯКОНОВ, М. КАНТОНІСТОВ, В. КОВАЛЬ.

Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв і поліграфії м. Вінниця, вул. Київська, 4.
Обсяг 0,5 друкованого формату газети «Правда». Спосіб друку офсетний. Тираж 5000.

Зам. 6077, 6078, 6079

З НОВИМ РОКОМ, ДРУЗІ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 44 (371) П'ятниця, 29 грудня 1989 року. Виходить раз на тиждень Ціна 2 коп.

З ХРОНІКИ ВУЗУ—РІК 1989-й

З УСИЛЛЯМИ професорсько - викладацького складу і працівників лабораторії методичного забезпечення в 1989 році підготовлено і видано масовим тиражем 18 навчальних і 130 методичних посібників. Близько десяти авторів ВПІ підготували навчальні посібники для республіканської серії «Нове в науці і техніці». Подано заявки на перевидання 20-ти навчальних посібників українською мовою. 13 викладачів готують навчальні посібники на українській для участі в республіканськ о м у конкурсі. Доктор хімічних наук КОРЧИНСЬКИЙ Г. А. підготував до видання українською мовою підручник по хімії для студентів втузів УРСР.

НА КІНЕЦЬ нинішнього року книжковий фонд науково-технічної бібліотеки інституту склав 655 тисяч екземплярів. За рік бібліотека поповнилася 58 тисячами видань, які містять 5800 найменувань книг. В даний час НТБ обслуговує 12 тисяч читачів. За рік працівники бібліотеки здійснили 494 тисячі книговидач.

З метою вдосконалення і поглиблення навчального процесу в інституті створено ряд нових кафедр. Це — прикладної математики і обчислювальної техніки, хімії, інформатики і комп'ютеризації навчання, напередодні нового року — загальної теплотехніки і електротехніки.

Таким чином, у ВПІ зараз нараховується 37 кафедр.

Створено деканат суспільних і гуманітарних наук, який об'єднує кафедри соціально - політичної історії XX століття (замість історії КПРС) філософії, наукового комунізму, політекономії. Деканатом організовано факультативи з історії Української РСР, культури, логіки.

* * *

РІК, ЩО МИНАЄ, виявився напрочуд «урожайним» на докторів наук. Ними стали сім провідних вчених ВПІ. Нагадаємо їх прізвища. Це — І. С. Ткаченко, О. П. Ротштейн, С. Й. Ткаченко, Г. А. Корчинський, В. П. Кожем'яко, М. П. Байда, М. Л. Литвинов.

Буквально напередодні 1990 року захистив дисертацію кандидата технічних наук старший науковий працівник науково - дослідної лабораторії А. Ф. Анджієвський.

В поточному році список науковців інституту, які успішно захистили кандидатські дисертації, відкрив М. О. Головатюк.

А всього за рік, кандидатами наук стали 25 викладачів, співробітників і аспірантів вузу.

На початку року при інституті створено спеціалізовану наукову раду по захисту докторських дисертацій з двох напрямків.

* * *

РОЗВИВАЛИ С Я, наповнювалися новим змістом зв'язки інституту з вузами, студентами і вченими інших країн світу. Протягом року ВПІ прийняв представників з Болгарії, НДР, Польщі, Румунії, ЧССР, Монголії, Канади, США, Кувейту.

Ось і в другій декаді грудня інститут відвідала делегація Спілки студентів політехнічного інституту міста Кельце.

Польські друзі спільно з вінничанами підбили підсумки роботи інтернаціональних будзагонів, обговорили умови угоди на 1990 рік. Домовлено про безвалютний обмін туристичними групами студентів. Гості з ПНР ознайомилися з діяльністю кафедри російської мови, взяли участь у диспуті «Інтелігентність та інтелігенція», — про це повідомив газету заступник секретаря комітету ЛКСМУ Намик Абдулаєв.

* * *

22—23 ГРУДНЯ на базі інституту відбулося засідання секції Академії наук УРСР «Термоелектричні матеріали і їх застосування». В роботі секції взяли участь провідні вчені, інженерно - технічні спеціалісти республіки, які працюють в галузі термоелектрики.

З доповіддями і повідомленнями виступили: член — кореспондент АН УРСР, професор А. Й. Анатичук, проректор ВПІ, доктор технічних наук професор С. Й. Ткаченко, доктор фізико-математичних наук професор І. С. Буда, кандидат фізико - математичних наук доцент І. Г. Мельник.

Йшлося про підсумки роботи вчених в галузі термоелектрики, перспективи розвитку мікроелектроніки, радіотехніки, приладобудування, зокрема, у ВПІ.

В ці дні інститут прийняв учасників III-ої науково - технічної конференції «Шляхи підвищення ефективності використання теплової і електричної енергії». Працювали три секції, відбулися виробничі екскурсії.

А всього за рік в інституті відбулося 17 науково - теоретичних та науково - методичних конференцій.

НА РОЗШИРЕНОМУ засіданні вченої ради обговорено і затверджено Статут інституту — основоположний і регламентуючий документ, який визначає навчально-виховну і наукову діяльність ректорату, деканатів, кафедр, інших служб вузу, їх права і обов'язки.

В 1989 році відбулося 14 засідань вченої ради. На них обговорено 140 різних питань.

Новобудова 1989-го

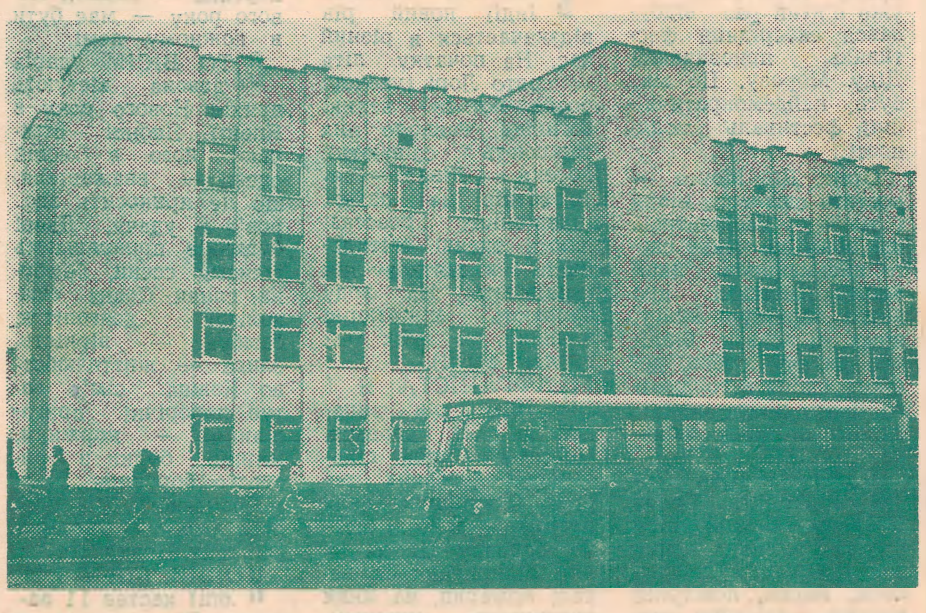

Завтра цьому приміщенню має бути виданий паспорт про день народження. 30 грудня 1989 року підписується акт, що наш інститут одержує ще один навчальний корпус, в якому розташується енергетичний факультет.

Йшли до цієї події через роки численних фінансових труднощів, важкої, інколи й двозмінної (вдень — кельма, увечері — конспект) роботи студентів, великого організаторського труда проректорів В. Д. Свердлова, О. І. Таранухи, декана Д. Б. Налбандяна. Головний інженер інституту І. А. Мальований просив неодмінно згадати також Отто Абрамовича Кринця, котрий керував людьми ремонтно - будівельної групи та виконроба сантехнічних робіт Миколу Кузьмовича Кадука — останні місяці для них були позначені ритмом особливо високої напруги, яка не спадає й нині, бо роботи в новому корпусі вистачає.

— І все одно, — говорить Давид Бегларович Налбандян, — в середині січня я обов'язково перенесу свій штаб у нове приміщення і почну поступову переднислокацію інших служб. Даю слово, що в лютому тут уже буде проходити й навчання студентів.

Залишається при цьому тільки побажати нашим енергетикам щасливого новосілля. Хай засівається ваша творча нива щедрими врожаями багатих ужинків та добрими успіхами в многотрудній вашій діяльності!

ЗА СПІВРОБІТНИЦТВО З КАШПІРОВСЬКИМ

НОСТАННЬОМУ телесеансі Анатолія Кашпіровського з Останкіно, мелькнуло кількасекундне інтерв'ю з працівником Вінницького політехнічного інституту Євгеном Ходяковим. Прозвучало дві чи три коротеньких фрази про те, що вінницькі вчені готові до тісного співробітництва зі своїм популярним земляком і що вони у цьому плані вже дещо «мають за душею».

А що саме? Хто такий Євген Ходяков? Що змусило його податися на зустріч з Кашпіровським?

З'ясувалось, що Євген Олександрович Ходяков трудиться науковим співробітником СКТБ «Квантрон», котрий є дітищем кафедри нарисної геометрії і машинної графіки (завкафедрою — доктор технічних наук, професор В. П. Кожем'яко). В послужному списку цієї кафедри не один здобуток на ниві оптоелектроніки. Скажімо, гігантське світлове шаблоно на Калінінському проспекті Москви. З'явившись там років п'ятнадцять тому, воно одразу привернуло увагу сяйливими потоками літер, що пливли, як вода, але не безладно — це були перші в Радянському Союзі світлові газети, розроблені вченими Вінницького політеху і, насамперед, кафедрою Кожем'яко.

Володимир Прокопович — людина вулканічної енергії з широким колом знайомств. Певна річ, така цікава людина, як Кашпіровський, мала неодмінно потрапити в поле його діяльності. Познайомились вони давно, ще тоді, коли про дивовижний талант Анатолія Михайловича знали одні колеги і близькі друзі.

— Я й сам, — говорить Володимир Прокопович, — сприймав його вміння, як «непродуктивний талант», щось на зразок крил, котрими природа нагородила чоловіка, але не дала змоги використати їх для польоту? Та коли він почав виступати по телебаченню і говорити, що в людському організмі зосереджено могутній потенціал життєдіяльності, поки-що не вивчений наукою, поки-що недоступний для неї, я зрозумів, що він до свого таланту ставиться серйозно.

СПРАВДІ, наука не знає багато чого. Був, наприклад, у Шотландії чоловік, якому ломом пробили в голові діру. Жоден, навіть найгеніальніший, вчений світу за такої ситуації не осміливсь б говорити не те що про нормальний розум , а навіть про життя цієї людини. А вона, тим часом, прожила з своєю травмою при нормальному здоров'ї і розумі ще цілих тридцять років. Що їй допомогло, які сили, які чари?

Кашпіровський говорить, що в людині є потайні стежки — доріжки, якими з організму можна підняти багатющі резерви і спрямувати їх на самооздоровлення. Йому самому доступна в кожному з нас та внутрішня антена, котра допомагає підключити до роботи алгоритмічні системи мозку. Як це робиться?

Поки що це секрет за сімома замками. Секрет і для самого Кашпіровського.

Євген Олександрович Ходяков показує газету «Комсомольское знамя», де вміщено інтерв'ю з керівником лабораторії біологічно - активних речовин АН СРСР, доктором біологічних наук Г. Н. Бахішевим.

— Те, що відбувається в організмі людини під впливом Кашпіровського, складає за даними лабораторії, яку я очолюю, предмет наукового відкриття.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОРДЕН ПЕРЕД НОВИМ РОКОМ

22 грудня студенту І курсу машинобудівного факультету Віктору Морозу, котрий в 1987—1988 роках воював в Афганістані, вручено орден Червоної Зірки.

ЗАХОДИВ він до редакції несміливо, нерішуче і, мабуть, без великої охоти. Якби не декан машинобудівного факультету Віктор Борисович Петров, то, думаю, не прийшов би взагалі. Віктор Борисович, якщо бути точним, «саморучно» привів до нас свого соромливого студента, котрий має аж чотири урядових нагороди. Червона Зірка — остання з них, і прийшла вона до солдата пізніше, ніж через рік після демобілізації. Втім, вибачайте, Віктор Мороз не демобілізувався, його комісували внаслідок важкого поранення, як інваліда другої групи. А поранень було не одно, не два — аж три.

Читаючи оцю скрупульозну арифметику, Віктор, очевидно, буде ображатись. Йому ця скрупульозність надокучила. Афганістан і так сидить в тілі, не відпускаючи й на секунду, а тобі мало не на кожному кроці намагаються залізти з ним ще і в душу. Коли поранило, як це було, за яких обставин, чи боліло, скільки лежав у госпіталях Кабула, Ташкента, Києва?

Нащо воно людям потрібне? Хіба це так важливо? Хіба цікаво?

ТАК Я СОБІ уявляв перебіг Віктор ових думок по тому, як закінчилась наша з ним розмова, а в моїх блокнотах після неї залишилось зовсім небагато.

Чим день при дні був зайнятий їх батальйон?

Тим, що ходили в засади, перехоплювали душманські каравани зі зброєю, мчалися туди, де нашим доводилось найтяжче. Дислокувалися вони кілометрів за сто од Кабула. Намети закопували на всю глибину по самісіньку маківку, потім обкладали колодами і землею в три накати — навіть пряме попадання снаряда чи ракети не могло зашкодити.

— А часто стріляли і дуже густо?

У Віктора — якийсь незвичайний поблиск ока з під чорної брови — не то дитячий, не то весело - іронічний.

— Першого ж дня, як тільки нас привезли, був «вітальний салют» зі ста вісімдесяти ересів... Суцільне море вогню і вибухів...

— Сто-вісімдесят?! А хіба їх можна порахувати?

— Можна, — сказав Віктор похмуро. Йому, очевидно, не подобалась відверта наївність запитань людини, старшої від нього на тридцять років, адже ця людина в його уяві мала б уособлювати знання і батьківську мудрість.

— Скільки разів тобі доводилось ходити на операції, п'ятнадцять — двадцять?

— Разів шістдесят. Це тільки пішки, а ще — на вертольотах, бетеерах... Сто, а може, й більше. Приїхали ми туди 5 травня 87 року, місяць лежав у Ташкенті після першої рани, а другий і третій раз мене ударило 10 червня 88 року. Виходить, що в самому Афганістані, відніше в боях, був рівно рік. А вивезли мене з Афганістану до 4 липня... Це я точно пам'ятаю, бо 4 липня в Ташкенті хлопці принесли мені пляшку холодного пива... В цей день мені було 20 років...

БУВАЮТЬ же співпадіння! Я народився на день і тридцять років раніше. І саме 4 липня ми сиділи з друзями за столом — була кругла дата, нам було весело і, звичайно, ніхто з нас і не згадував про Афганістан, це було таке далеке, нереальне, таке непотрібне... А Вітька Мороз цьому непотрібному оддав так багато, що воно буде його життям до останнього дня. Прости ж, сину, мені і таким, як я. Хоч ми і не вважаємо себе винними за цю війну, але всеодно винні, бо живемо в тій державі, яка тебе на цю війну послала. І хоч вона тепер вважається предметом нашої спільної ганьби, я хочу сказати, Вітю, що це не твоя ганьба, а наша... Батьки винні перед дітьми, бо мовчали, коли треба було волати, боялись, закрили свій страх перед владою життям синів...

У тебе чотири урядових нагороди і тіло, пробите пулями й осколками в кількох місцях. Допитуюсь, як це було тоді, 10 червня, минулого року.

— Під вечір сиділи в горах, замасковані... Чекали банду. А вона сама зайшла з іншого боку і вдарила... Я вийняв пулемет, почав відстрілюватись... Дістало пулею зі спини до хребта... Приліг... Почав обкладатись камінцями...

— А кров же, кров!

— Що — кров?

— Текла?

— Певне, що текла?

— Ти ж міг зійти кров'ю...

ІЗНОВ у нього був отой незбагненний погляд з-під чорної брови: «Дядьку! Ви хоч уявляєте, що в бою, поки можеш стріляти, про себе не думаєш?».

Звичайно, він цього мені не сказав, він хлопець залізний:

— Потім я знову бив з кулемета і по мені теж вдарили. Куля зайшла біля спини і пробила ногу навиліт. Заливало кров'ю, мусив зняти тільняшку і заткнути рану...

Він умовк. Я бачив, що більше нічого не скаже. Але хотілось, щоб продовжував.

— Ну, а далі?

Вітя Мороз мовчки кусав нігті.

— Ви, знаєте, у мене більше нема часу. Треба йти на хімію, зараз — практичне заняття.

— Віктор Борисович дозволив тобі пропустити...

— Ні, ні, я не можу...

СИНУ МІЙ! Може я щось не так зробив, не так розпитував, але все-таки це з доброї душі і сподіваюсь, що ти мене судитимеш не дуже суворо. Схиляюсь перед твоєю мужністю, скромністю і витримкою. Знаю, що не всі в Афганістані були такими, як ти, але, коли я говорив з тобою, то думав, що там усі були саме такими.

В. ІВЧЕНКО.

ЗА СПІВРОБІТНИЦТВО З КАШПІРОВСЬКИМ

(Початок на 1-й стор.).

КОМУ ж випаде щастя розсекретити цей феномен?

Хто зна? За нашого життя, може, й нікому. Тим паче, що популярність Кашпіровського багатьом науковим світилам явно не до серця. Вже лунають голоси не шукати пояснень таланту, а зупинити його, поки не пізно. Є такі, хто сьогодні, певне, готовий звинуватити Кашпіровського навіть у відьмацтві. Взаємо тебе, дороге наше суспільство, з твоїм умінням не пояснювати, не вивчати, а звинувачувати і наклеювати ярлики, якщо людина не вкладається в прокрустове ложе звичних уявлень!

Науковці нашого інституту вирішили запропонувати свої послуги Анатолію Михайловичу, встановити з ним тісніший контакт і з'ясувати можливості спільної роботи. З цією метою В. П. Кожем'яко і послав до Кашпіровського Є. О. Ходякова, який встиг обмінятися з ним перед телесеансом кількома словами, а під час самого сеансу, звичайно, не міг розповісти, що ж зробили вчені ВПІ в розрізі пошуків, котрі чимось доповнюють незвичайну роботу Кашпіровського.

Тим часом, зроблено чимало. Скажімо, декан радіотехнічного факультету Ю. В. Крушевський зі своєю групою виготовив прилад діагностики післяопераційних спайок, який уже зараз може дати точну відповідь, чи будуть в тієї чи іншої людини виникати після операції, так звані, спайки. Це дуже серйозна робота і саме про неї в першу чергу поінформовано Кашпіровського, який енергійно сповідує концепцію «Не зашкодь людині!».

ВВАЖАЮ, — говорить В. П. Кожем'яко, — що на базі СКТБ «Квантрон» при підтримці груп, які є в нашому інституті, можна і треба створити кафедру біологічної кібернетики. Вона об'єднала б багато зусиль, які уже докладаються до цієї справи, але розрізнено і не цілеспрямовано. Маємо співдружність з професором медінституту М. Б. Царюком, який за дорученням Міністерства охорони здоров'я проводить обстеження опромінених дітей в Народицькому районі Житомирщини — не можна при цьому користуватись ні рентгеном, ні іншими засобами, котрі б шкодили здоров'ю. Треба створювати апарати, щоб можна було чути голос самого організму без ніякого в нього втручання. В рамках цієї теми докторант Л. І. Тимченко вже завершує виготовлення безманжетних індикаторів артеріального тиску, ведуться роботи по створенню мікропроцесорного пристрою для визначення динамічних параметрів кровонаповнення судин легенів, розроблено спосіб вимірювання вмісту нативного (живого) білка в рослинних тканинах, проводяться роботи по перекладу на мову оптоелектроніки виступів Кашпіровського на телебаченню, щоб вони стали доступними і для глухонімих.

— Таким чином, — підсумовує В. П. Кожем'яко, — початок у нас є. Якщо створимо кафедру біокібернетики, то вона не тільки співробітничатиме з Кашпіровським, не тільки шукатиме нові прилади і пристрої, а, можливо, наблизиться до розгадки, або й розгадає секрет феноменальних здібностей нашого земляка. До речі, цією роботою згодні зайнятись деякі видатні біологи нашої країни, з якими уже маємо навіть попередню домовленість.

Скільки ликів у Діда Мороза?

НАСАМПЕРЕД про те, що в улюбленця дітвори, доброго білобородого діда з мішком за плечима, котрий роздає подарунки, є історичний прототип. Цей чоловік народився у невеличкому місті Паторе в роки найбільшого розквіту древньої Візантії. Звали його Ніколас і він був єпископом в Мірі (зараз місто Демре). Ніколас дуже любив дітей, часто пригощав їх різними подарунками. Саме з нього почались легенди про Сан-Ніколаса, Санто Ніколо, Санта Клауса, П'єра Ноеле, Діда Мороза.

І досі в Демрі зберігається могила Ніколаса. Ведуться розкопки серед руїн давнього храму. 1985 року тут уже п'ятий раз відбувався своєрідний фестиваль, присвячений Діду Морозу. Це мабуть, найдемократичніший фестиваль людяності.

Отже, Дід Мороз — постать світового рівня і треба сподіватись, що вона ще чекає свого письменника, який зможе написати про нього чарівну книгу, щось на зразок біблії про дитячу любов, доброту і віру в торжество цього добра скрізь, де тільки живе людина.

В АНГЛІЇ Діда Мокличуть Санта Клаусом. В новорічну ніч на вулицях продають іграшки, свистульки, маски, повітряні кульки. Англійці першими в світі запровадили звичай обмінюватись вітальними листівками перед Новим роком. Першу таку листівку, до речі, відруковано в Лондоні 1843 року.

ФРАНЦУЗЬКИЙ Дід Мороз — П'єр Ноель — приходить вночі і залишає подарунки в дитячих черевичках. Кому припаде біб, запечений у святковому пирозі, той здобуває титул «бобового короля» — новорічної ночі всі мають виконувати його накази.

МИКУЛАШ — веселий чоловічок, зодягнутий у шубу, високу шапку, з коробом за спиною, приходить до чехів і словаків.

ПАПА ПАУСКАЛЕ — колумбійський Дід Мороз. Ніхто краще за нього не вміє влаштовувати фейєрверків. Проте головний герой новорічного карнавалу в Колумбії — Старий рік. Він розгулює в натовпі на високих ходулях і розповідає дітям смішні історії.

В РІЗНИХ частинах Індії новий рік відзначається в різний час. На початку літа — свято Лорі (увечері розпалюються великі вогнища, навколо них танцюють і співають); восени — Дівалі — свято вогнів (на дахах, підвіконнях розставляють тисячі світильників і в святкову ніч запалюють. На воду пускають мініатюрні човники, на яких теж горять вогні).

В АФГАНІСТАНІ Новий рік випадає на 21 березня. Це саме початок сільськогосподарських робіт. Старійшина села прокладає в полі першу борозну. Цього ж дня відкриваються веселі ярмарки, на яких виступають музиканти і фокусники. Ім'я Афганського Нового року — Навруз.

В НІМЕЧЧИНУ Санта Клаус приїздить на ослику. Перед сном діти кладуть на стіл тарілку для подарунків, а в черевички — сіно, щоб ослик мав чим пригоститись.

В ІТАЛІЇ Новий рік починається 6 січня. Вночі на чарівній мітлі прилітає добра фея Бефана, набиває подарунками дитячі панчохи, спеціально почеплені на комин. Баббо Натале — італійський Дід Мороз. В Італії новорічної ночі викидають на вулицю старі речі — Новий рік очищається од всілякого непотрібу.

В ГОЛЛАНДІЇ Дід Мороз припливає на кораблі — люди радісно стрічають його на пристані.

В КИТАЇ у цей день на вулицях і площах запалюють безліч маленьких ліхтариків.

НОВИЙ РІК, свято Весни, Тет — все це назви найвеселішого в'єтнамського свята. Гілка розквітлого персика — символ Нового року — має бути в кожному домі.

СТО ВІСІМ ударів дзвона вістують прихід Нового року в Японії. Японці стрічають його в новій одежі — вважається, що це приносить здоров'я і удачу. Двері будинків прикрашають гілками сосни, бамбука, сливи. Сосна символізує довголіття, бамбук — вірність, слива — життєлюбство. Кожна сім'я готує новорічні пригощання — коржики, млинці, булки з рисового борошна.

Японського Діда Мороза звати Сьогацусан, пан Новий рік.

НОВИЙ РІК в Ефіопії настає 11 вересня. Він зівпадає з закінченням великих дощів і початком збирання врожаю. В новорічну ніч влаштовуються гуляння, веселі ігри, найсміливіші змагаються у стрибках через вогонь.

Зібрала викладач кафедри російської мови Т. БЕЛАЯ.

Редактор І. ВОЛОШЕНЮК.

«За инженерные кадры» — орган парткома, ректората, профкомов, комитета комсомола института. Вінницька обласна друкарня управління у справах видавництв, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Вінниця, вул. Київська, 4. Адреса редакції: 286021, Вінниця, Хмельницьке шосе, 95. політехнічний інститут, кімната 0220, телефони: 4-74-17, 2-68

ВЮ 01381. Зам. 6204. Тираж 1500.